

**GLASNIK
SRCA ISUSOVA I
MARIJINA**

SRCA KIX

Poštarska placena u gotova.

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

CIJENA 20 DIN.

ZAGREB - SLECANI 1964.

GOD. 55. - BR. 1.

S A D R Z A J

Z A O D G O J S R C A

Na pragu Nove godine	1
Pozdrav Glasniku, Evica Juric	2
Obnova srca, Josip Curić DI	3
Susreti, Zv. Majić DI	6
Majčina zahvalnost, Dr. S. Bošnjak	6

MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI

Odaziv ražalošćenom Kristu, M. Skvorc DI	7
Evangelje narodima budizma, J. Antolović DI	9
Sve zlo od grijeha, nar. pjesma	10

ŽIVOT OBITELJI

Graditelji Crkve, J.	11
Majka, zloča oduzima vid, (aj)	14
Božićna idila, R. Koprek DI	15
I Vladin tata slavi Božić, P. Ribinski DI	17
Nema samo baka krunica, B.	19
Djeca pred jaslicama, A. Weissgerber DI	20
Vidjet ćemo kakovi čete vi biti, A. W.	21
Da mi je barem opsovao, B.	23
Marija Goretti, Dr. Srećko Bošnjak	24

VJERSKA POUKA U OBITELJI

Vojska nebeska, V.	25
Moja vjera, 4. Bog se otkriva čovjeku	27
Kralj budi, Isuse, Adam Catalinac	29
Sveti Pismo u hotelima, B.	29

OSJEĆAJMO S CRKVOM

Završilo II zasjedanje II Vat. koncila	16
Iz života Crkve danas	30
Zahvale, obavijesti	32
Nove knjige	

NA PRAGU NOVE GODINE

Sunce je započelo svoj novi uspon za naše oči, i za jednu polovinu naše umorne Zemlje. I mi ćemo u svojim mislima i u svojim kalendarima početi Novu godinu. — Ovo otajstvo vremena moralo bi nam govoriti o Tebi, Gospodine, koji si izvan vremena. Opet jedna godina bliže vječnosti.

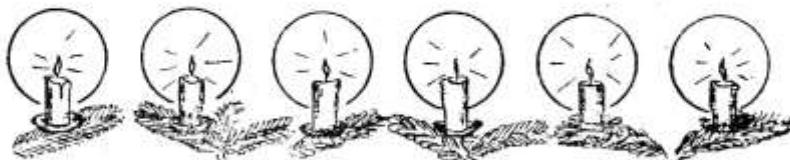
Nauči nas, Gospodine, gledati u vremenu Tvoj dar. Nauči nas u ovoj godini živjeti pod okom svoje Providnosti.

— Ti, koji hraniš gavrane u polju, što ne siju i ne žanju! Ti, koji odijevaš ljiljane u polju haljinom ljestvom od Salomonove, nauči nas živjeti od vjere.

I ova godina za nas je dar, kao što je produžetak života bio dar za nerođnu smokvu u vinogradu. — Daj da po Tvom daru donesemo plod stostruki, šezdeseterostruki, trideseterostruki, u

domu, u tvornici, u trgovini, u uredu, u školi, u polju, a prije svega u svojoj duši. Ne daj da zakopamo talent konačnog ljenj sluga, vrijedan prezira.

Znamo da ćeš i ove godine mnoge od nas pozvati k sebi. Ti neprestano zoveš k sebi. Nemoj da otvrđnu naša srca kad budeš zvao. Ti, blaga i ponizna srca. Učini srce naše po svojem srcu.

UPRAVA GLASNIKA SRCA ISUSOVA I MARIJINA ŽELI SVIM SURADNICIMA, DOBROČINITELJIMA, PRETPLATNICIMA, ČITAOCIMA SRETAN BOŽIĆ I BLAGOSLOVLJENU NOVU GODINU!

Pozdrav glasniku

Dobro nam došo, Glasniče mili,
Presvetog Srca Isusa mog!
Koji te od sna podigli bili,
Neka ih dugo poživi Bog!

Dugo si, dugo, snivao snove,
Cekajuć jedva da dođe dan,
Da nam doneseš radosti nove,
Božanskog srca otkrivaš plam.

Duše su naše ko suha polja,
Nebeske rose ti nama daj,
Da niće vjera i jača volja
Životnog puta dok dođe kraj.

Dobro nam došo, radosti, nado,
Prijane stari, mio i drag,
Naši te domovi čekaju rado,
Jer tvoj se stari poznaje trag.

Pohiti širom po svijetu tome,
Odmoran, vedar, ne kloni sad,
Želim ti sreću na putu tvome,
Da Božji mogneš zidati grad.

Evica Jurić, Boreva

»Gospodine Bože moj . . . usliši molitvu moju, i očuvaj svoj vjerni narod, kome si na čelo postavio mene, svoga nespособног и неврједног slugu. Oslobodi ih od poganske zloće onih, koji te pogrdjuju. . . Daj, da Tvoja Crkva poraste množinom članova i sve saberi u jednodušnosti! Učini, da Tvoj izabran narod jedno misli i osjeća u istinitoj Tvojoj vjeri i pravom ispovijedanju! Udahni u njihova srca nauku o posinovljenju!..«

(Molitva koju je izgovorio na samrtnoj postelji u Rimu godine 869. slavenski apostol sv. Konstatin - Ciril.

1882. - 1964.

Glasnik Srca Isusova počinje u siječnju ove godine svoju 82. god. izlaženja. Prvi broj Glasnika izdao je u siječnju 1882. Prvi urednik bio je svećenik Sarajevske nadbiskupije Franjo Venhuda, župnik u Sarajevskom Polju. Prvo godište štampano je u Brnu, drugo u Sarajevu. 1894. godine preuzeeli su Glasnik Isusovci. Od 1963. godine štampan je u Zagrebu i izlazio je sve do prosinca 1945., kad je radi teških poslijeratnih prilika prestao izlaziti. Godine 1945. dodano je uz naslov i »MARIJINA«.

RODIO SE BOG I ČOVJEK USRED STAJICE –
RUMEN CVIJETAK DRAGI SINAK SVETE DJEVICE

Obnova srca

Svi će se ljudi složiti u priznanju, da je Nova godina velika zagonetka: jer nitko ne može unaprijed reći, što će mu ta Nova godina udjeliti iz svog tajnovitog i mračnog krila... Nu pri tom malo ljudi zapaža, da je već samo ime »Nove godine« u sebi zagonetno: zovemo je »novo«, ali ne misleći pravo, u čemu bi se imala sastojati ta njezina »novost«. Doista, što je to novo u našoj Novoj godini?

PREMA KALENDARU Svakako, s novogodišnjim jutrom nastupa jedna nova brojka u našim datumima. Sad će i djeca i odrasli kroz neko vrijeme mučiti muku, dok se ne naviknu da mjesto 1963 treba pisati 1964. Ali to je sitna kalendarska afera, koja ne zalazi nikom duboko »pod kožu«! Unatoč ove nove brojke, naš će se život i dalje odvijati onako — kako se odvijao jučer i prekućer, kako se odvijao već godinama: uvijek ista neozbiljnost i plitkost, uvijek ista lakomislenost i dvoličnost, uvijek ista nemarnost i podlost... Može li se dakle reći, da je s onim kalendarskim preokretom zašlo nešto uistinu novo u naše živote?

PREMA NOVINAMA Nova će nas godina zasuti mnoštvom dnevnih, tjednih i mjesecnih listova, donoseći na njihovim stranama vijesti sa svih pet kontinenata. Doznaćemo, da je na ovom ili onom Oceanu nastalo silno nevrijeme, i da su zato pali barometri; da je taj i taj moderni avion pao čim se kušao uzdići sa svog uzletišta; da je golemo neko svjetsko poduzeće palo pod stečaj i da su također na burzama pali papiri; da je u nekom kutu zemlje palo jedno klimavno prijestolje i, konačno, da otrplike svake sekunde po jedno ljudsko tijelo pada u grob... A ostatak će otvoreno pitanje: koliko duša pada pri tom u grijeh i koliko ih pada u pakao? Nu kad bi nam novogodišnje novine pružile odgovor i na to pitanje, ne bi se ipak s njihovih vijesti izgubio zadah »starnosti«; i dalje bi ostala istinita tužaljka starozavjetnog mudraca, da se pod suncem ne događa baš ništa novo!

U NAŠEM POSLU Sudeći po svemu, i naš će mučni svagdanji posao teći u Novoj godini točno onako kao što je tekao do sada. Uz isti znoj i muku, uz iste brige i tjeskobe, uz isti jad i mrzovolju, uz iste svade i kletve — mi ćemo preoravati istu zemlju, prevrdati iste papire, preuređivati iste strojeve — tražeći utjehu u ogovaranju i prigovaranju, i nalazeći zaborav u kojekakvim zabavama, igrankama i pijkankama... Razumije se, da o nekoj istinskoj »novosti« ne može u svemu tom biti ni govora!

U NAŠOJ CRKVI Cini se, da nešto slično treba reći i s obzirom na naš vjerski, župski život. Doduše, maštoviti se i poduzetni duhovi nadaju skorim, vrlo zamašnim promjenama u životu Crkve; ali, kako sad stvari stoje, možemo i nakon osamdesetak općih sjednica Drugoga Vatikanskoga Sabora sa sigurnošću očekivati, da će nam kroz iduću godinu svi obredi i svi običaji ostati nepromijenjeni! Svakako, nema sumnje — da će se služenje svetih misa i propovijedanje po našim crkvama obavljati i ubuduće na isti način, u istom ruhu i na istom jeziku, kao što je to bilo uobičajeno dosada! Bit će, istina, u veljaći i ožujku nešto više mrtvačkih rekвиjsima, i na groblju će se istovremeno pojaviti nešto više ljesova; ali zar to nije bilo i lane i preklane? Bit će također u korizmi nešto više ispovijedi, dakako — s uvijek istim optužbama i uvijek istim izgovorima! Bit će i Pričestii, bit će ponegdje i mnogo Pričestii, ali će uglavnom biti m a l o pričesnika, jer će se — prema staroj navadi — uvijek isti vjernici i uvijek iste vjernice zateći kod pričesne klupe. Gdje da u svemu tom pronademo »novost«, koja bi nas ovlastila — da novonastalu godinu proglašimo zbiljski »n o v o m «?

JEDINA NOVOST Smijemo stoga reći, da baš i nije pretjerao slavni učitelj duhovnosti Ljudevit Lallemand Dl. kad se usudio napisati: »Nakon Betlehemske Noći nema više novosti na zemlji!« Doista, silazak je Sina Božjega među nas uboge pozemljare bio Novost nad svim novostima, Novost — s kojom bismo još smjeli usporediti samo Njegov ponovni dolazak na Sudnji dan, i ništa više; sva naime druga zbiranja u povijesti izgledaju sitna i neznatna kad ih poređimo s Isusovim Rođenjem! Zato i jest Božićna Tajna stala usred ljudske povjesnice kao nezaboravni Medaš; zato se i zove navještaj te Tajne »EVANĐELJE«, što znači: R a d o s n a N o v o s t !

UVIJEK NOVI BOŽIĆ Jedno, međutim, ne smijemo smetnuti s uma – naime da Tajna Rođenja Kristova nije ostala skučena uskim okvirom Betlehemske Jaslice. Isus se nije samo jedanput rodio u davnoj prošlosti; prema pisanju prvih crkvenih Otaca – »On se iz dana u dan ponovno rada u srcima svojih svetih«... Kad god se koji Adamov potomak trgne iz mrtvila svojih grijeha i iz kaljuže strasti te počne zbiljski živjeti »u Duhu i Istini«, uvijek se u njegovom srcu nevidno oblikuje otajstveni Isus, uvijek je u takvom srcu Božić!

I zato, ako je bila za svu ljudsku povijest NOVA GODINA one blažene Noći, u kojoj je Andeo navijestio betlehemskim pastirima Radosnu Novost o Djjetetu u Jaslama, bez sumnje će biti »Nova godina« i onda, kad se na nebu uzraduju andeoski korovi zbog grješnika, koji se obratio i dao na pokoru!

Bila je prema tome doista »Nova godina« onoga dana – kad je pred 16 stoljeća u jednom vrtu grada Milana padao na koljena grješnik Aurelije, da se zatim na čist život digne svetac Augustin!

Bila je doista »Nova godina« onoga dana – kad je u selu Ars svećenik Ivan Marija Vianney odustao od misli da pobegne sa župe, pa se počeo kroz čitave dane i noći zatvarati u ispovjedaonicu živući od četiri na vodi skuhana krompira dnevno!

Bila je doista »Nova godina« onoga dana – kad je lučki radnik iz Dublina Matt Talbot tresnuo bocom rakije o zemlju, da potom nikad više ne uzme tog otrova u usta – posvetivši radom, molitvom i oštrom pokorom sav preostali život do blažene smrti!

Bila je doista »Nova godina« onoga dana – kad je Mala Terezija iz Lisieuxa počela mukotrpni svagdanji život od jutra do večeri prekaljivati ljubavlju i žrtvom u veličajni hiljan slave Božje!

Bit će zato »Nova godina« i danas i svakog onog dana – kad mi u svom srcu odlučimo umrijeti grijehu, požudama i mlakosti te počnemo živjeti nevino i svetački, kao ljudi i kršćani!

UVIJEK NOVO SRCE Prema tome, Nova će nam godina 1964. biti uistinu »NOVA« samo uz uvjet, da imadnemo u njoj NOVO SRCE... Cinjenica je, da skupa s vremenom – koje neprestane izmiče u nepovrat, i skupa sa svijetom – koji iz dana u dan sve to više gubi svoju svježinu, i naše tijelo mora venuti, stariti! Cinjenica je također, da nam i duša – vezana s tijelom u jednu životnu cjelinu – podliježe donekle tom zakonu starenja, te iz dana u dan postaje kako sve tromija i nemoćnija... Ali srce, srce bi nam moglo i moralo ostati dovijeka svježe; srce bi nam moralno bivati iz dana u dan sve mlade – bližeći se sve to više Bogu, »koji razveseljuje mladost našu!« Želite li pribaviti svom srcu tu mladenačku svježinu i novost? »Glasnik« će Vam u tom nastojanju biti kroz Novu godinu pouzdan i vjeran pomoćnik.

o. Josip Čurić DI.

»Koliko se ovaca nalazi izvan ovčnjaka, a koliko vukova imade u njemu!«

Sv. Augustin, In Jo. ML 41, 46.

S U S R E T I

Moj susret sa divnim starcem, pravim kršćaninom katolikom bio je kod blagoslova kuća. Svejedno u kojem mjestu. Negdje u ravnoj Slavoniji. Kad sam mu siromašnu kućicu blagoslovio, video sam na izlazu neku posebnu radost na njegovu licu. Brzo se povrati svojoj siromaštini, i evo ga odmah natrag. Vidim da mi još nešto posebno ima reći. I iznio je, što je nosio u dužini svoga bića. Iznio je sreću svoga kršćanstva, svoje duboke vjere. »Velečasni«, vidjeli ste moju kućicu i siromaština. Zaista sam puka sirotinja. Ali znajte, u duši sam svojoj veliki bogataš, jer nosim dragog Boga!« Zadivljen i ganut odgovoril mu: »Blago tebi, dragi starče! Ti si zaista bogataš! Jer na toj je zemlji zaista najveće bogatstvo: NOSITI U SRCU BOGA I ZIVJETI S NJIM U LJUBAVI!«

+ + +

Još jedan susret. Divan i nezaboravan. Često ga iznosim i u propovijedi ma. Susret s pobožnom staricom. U istom se selu dogodilo. Predobra starica imala unuka svećenika. Za njega je sve žrtvovala. Priznao mi je da njoj najviše duguje svoje zvanje. A ona je sretna i presretna, i Bogu uvijek zahvalna što je njezin unuk sretan u svom zvanju i što brižno odgaja buduće svećenike — Kristove poslanike.

Prije ponočke izreće mi ove riječi: »Molim vas, stavite hostiju da se i ja pričestim! Ubuduće kad god k nama dodete, uvijek uračunajte i mene za svetu Pričest kod ponočke. Nikada to nisam propustila!«

A poslušajte, što mi reče kasnije u razgovoru: »Moj velečasni! Meni su sada 72 godine. Nitko me nikada nije čuo da sam ikada u životu rekla da mi je teško, da sam nesretna. Molim se Bogu za Njegov blagoslov. Radim koliko mogu. Živim sama. Sa svim ljudima sam u miru i hvala Bogu dragom na svemu!«

A tko je toj junakinji dao toliku jakost, tako divno kršćansko shvaćanje? Sigurno Onaj koga prima u svetoj Pričesti uvijek, a najradije i s najviše ljubavi u SVETOJ NOCI — KOD PONOČKE!

o. Zvonimir Majić DL.

MAJČINA ZAHVALNOST

U svetoj godini 1950. stigla je u Rim jedna Belgijanka u svojoj 65. godini života, ali ne prevoznim sredstvima, nego pješice vozeći pred sobom dječja kolica s hranaom i ostalim potrepštinaima za dugi put. Bila je i kod svetoga Oca. Kad ju je Papa upitao, zašto je došla s dječjim kolicima, ona je veselo odgovorila: »U ovim kolicima vozila sam svu svoju djecu u prvim godinama njihova života. To je za mne bio dulji put nego ovaj sada iz Belgije do Rima. Moje srce često je strahovalo: Sto će biti od moje djece? Srećom sve je dobro uspjelo! Muke nisu bile uzalud. Sretna sam sa svojom brojnom djecom, koju sam s mukom odgojila i još uvijek odgajam... Sada želim i s ovim kolicima Bogu iskazati svoju veliku zahvalnost na Božjem blagoslovu i Božjoj pomoći!...«

Dr. Srećko Bošnjak

MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI

Odariv ražalošćenam Kristu

Molimo — Apostoli Molitve — »da svi kršteni mole
za jedinstvo kršćana i oko toga ustrajno rade!«

DISEMO NOVI ZRAK

Prije pedeset godina ovako šta ne bismo mogli zamisliti. Posljednji Pape i istočni pravoslavni Patrijarsi šalju si pisma, poruke, pozdrave... U Vatikan dolaze predstavnici anglikanske, luterovske, kalvinske, prezbi-trijanske i drugih odijeljenih kršćanskih zajednica... Sastaju se sve češće katolički i nekatolički biskupi, bogoslovi, mnogobrojni utjecajni laici... Kardinal Bea, predsjednik Tajništva za rastavljene kršćane — prolazi kroz donedavno zatvorene krajeve protestantizma i svuda se topi stari led mržnje i nepovjerenja... Njegovi poslanici idu u Moskvu, Carigrad, Atenu, London... posvuda raste duh razumijevanja, prijateljstva, topline, srdačnosti... Stampa i radio sa simpatijama prate kako misli i želje skreću prema zajedničkim kršćanskim idealima. Molitva za jedinstvo jača. Ima katoličkih i protestantskih samostana (sjetimo se Taizé u Francuskoj), gdje rad i molitva za sjedinjenje postaju gotovo bit samostanskog života. Ukratko — neka nova životvorna struja ušla je u mnoge duše, potaknula ih na molitvu, i — nadamo se — više ne će iz njih isčezenuti. Velika je to milost. Blistavi znak nade i sve jače utjehe.

RADIMO S NOVIM ZANOSOM

Otkako se ovo kršćani približiše Dvorani Posljednje Večere, zagledaše se dublje u RAŽALOŠCENO ISUSOVU SRCE, začuše s koliko žara Bogovjek Spasitelj moli Oca na nebu, da nikakovi razdori, cjepljanja, neslo-

ge, zli udesi i otpadi ne bi uništili njegova djela, u kršćane započe strujati novi zanos i želja, da nešto za jedinstvo urade. Gledaju, kako se zemaljska kugla vrti zamagljena kršćanskom neslogom. Jedino pravo svjetlo tece iz Probodenog Srca... Kršćani mogu samo iz toga vrela donijeti svima obnovu i mir. Moraju se zato pojaviti pred svjetom u punom broju, u silnoj bratskoj povezanosti i slozi, u pojačanoj svijesti svog nadnaravnog poslanja, u veličajnoj misiji ljubavi, koja mora sve preporoditi. Danas je broj kršćana dosegnuo gotovo trećinu svega ljudskog roda. Ima ih malne milijarde na planetu. E kada taj broj i omjer ne bi bio načet grijesima pojedinačna, vjerskim nehajem i teškim razdiobama, koje vjekovima priječe da kršćanstvo brže i dublje prodre u svijet. Pet stotina i nekoliko milijuna katolika, blizu dvjesto milijuna pravoslavnih, preko dvjesto milijuna raznih protestantskih vjernika — rasutih u stotine kojekakvih sljedbi... kakav prizor! Za svijet je to sablazan. Za nas je sramota. Za Krista — ma eto, neuspjeh... Ako sve na svijetu nekud čezne za jedinstvom i sve većom zajedničkom sudbinom, i kršćanstvo mora progovoriti zajedničkim jezikom, kao jedna religija, jedan zanos, jedan plamen, jedno svjedočanstvo. Bogu hvala, da mnogi kršćani mnogo rade oko toga, da taj zanos poraste, da se duh zajednice ostvari, da međusobna pomoć bude iskrenija, da ljubav u svih bude jača...!

SLUŽIMO SE NOVOM METODOM

Posljednje su nas Pape dobro poučili. Oni su prvi počeli govoriti i moliti — praštajući. Pijo XII, Ivan XXIII upozoriše nas, a Pavao VI nastavlja iste misli, da se ne okrećemo na kobnu prošlost. Na nama je da izgradimo budućnost. Ne treba na druge svaljivati krivicu, da sebe opravdamo. Boљje je da sve uvrede nanesene Isusu i jedinstvu Crkve podijelimo... Još je bolje ako reknemo s našim starim Isusovcem, hrvatskim književnikom Kanižićem: »Bog ubio onoga, koji nas je rastavio!« Znamo, da je to otac svake laži, početnik svakog razdora, zavidnik na svemu dobru — sotona. On je razdrt i nesretan u sebi. Još nesretniji, kad spazi, da su drugi sretni. Prve je ljudi odijelio od Boga. Prvu je braću zavadio međusobno. I to mu je zavazda ostala najveća paklenka slast — cijepati, dijeliti, udaljivati čovjeka od Boga, čovjeka od čovjeka, kršćanina od kršćanina. Eto — protiv toga treba djelovati novom metodom — duhovskom, božanskom, punom ljubavi. Metodom praštanja, sporazumijevanja i ljubavi. Pokojnemu Papi svim ljudi potvrdiše iskaznicu, da je bio Papa ljubavi i dobrote. Nitko toga nije osjetio dublje i šire nego odijeljena kršćanska braća. Zar bi se inače odazvali u tako velikom broju, da sudjeluju na II Vatikanskom saboru? Zar bi papu Ivana toliko pohadali, dok je živio, i tako ga oplakivali, kad nas je ostavio, da nisu osjetili, koliko ih voli? Papa Pavao nastavlja, što je Ivan vršio. Želi zaboraviti što nas je razdijelilo. Sjećati se svega, što nas i danas u Kristu Gospodinu i po milosti veže. To je njegov i naš program. Dobro znamo kako se mnoge teškoće ispriječiše na putu. I ljudska zloba, i ljudsko neznanje, i teško međusobno nepovjerenje. Tu može pomoći samo iskreni bratski razgovor, pun dobrohotnosti i shvaćanja. Treba se pitati: Zar su danas ovi odijeljeni milijuni kršćana krivi, što su se njihovi oci posvadali? Na nama je, da zatrpmo jaz, da prebacimo most, da se pomirimo. Nije to lako. I u nauci, i u praksi, i u običajima i učitavoj orien-

taciji i religioznom životu toliko je toga različito u različitim crkvama... A ipak – Isus je svima dao samo jedan Duh, i želio je da svi nastavaju zajednički dom. To će biti, ako u svima zavlada njegov pravi duh Ljubavi.

MOLIMO NOVIM ŽAROM

Evo zadnje točke naše kratke pouke. Mi mali kršćani ne ćemo valjda ni s kim izravno pregovarati, ništa na vanjskim i istaknutim mjestima odlučivati, naš se glas ne će nigdje javno čuti. Tako mi mislimo. A ipak – mi ćemo ispravno o svemu tome razgovarati s našim Spasiteljem. I mnogo ćemo odlučivati svojim iskrenim molitvama preko Njegova dobrog Srca. I naš će se glas javno čuti, kad nas Sin Božji pohvali na dan suda. On će zahvaliti svima, koji su pridonijeli ma i mrvičak, da se svi kršćani nadu u spasonosnoj rani njegova Srca. Tako ovaj mjesec diže napon i jača voltažu naše molitve. Isusovo drago Srce, božanski generator svjetla i topline, kao da čeka našu riječ. Naši će uzdasi i vapaji prizvati u tamu i led samih kršćana njegov sjaj i njegov žar. *o. Mijo Škvorc DI.*

Evangelje narodima budizma

Misijska nakana AM za siječanj

Budizam je religija koja je nastala u VI vijeku prije Krista. Osnivač joj je Buda, koji se razočaran nad ljudskom patnjom povukao u samoču na razmišljanje i kao plod počeo navještati novu nauku. Evo u čemu se sastoji: O Božanstvu se ne može ništa sigurno spoznati, pa se i ne isplati o njemu misliti. Da bi se došlo do potpunog mira, potrebno je ugušiti u sebi sve želje jer one samo muče čovjeka. Na taj će način čovjek prijeći u nirvanu, to jest u ništavilo. Što je zapravo ta nirvana, teško je reći.

Ova se nauka potisnuta iz Indije proširila naročito na Ceylonu, zatim u Tibetu, stražnjoj Indiji gdje se danas nalaze slijedeće države: Thailand, Burma, Laos, Kambodža i Vietnam, te napokon po Kini i Japanu. Mogli bismo reći da je danas budizam glavna religija dalekog istoka, a isповijeda je 260 milijuna duša.

Molitvena nakana ovog mjeseca ima pred očima sve te zemlje i narode jer je zadaća kršćanstva da i njih privede Kristu. Nigdje taj posao ne uspijeva lako, a u nekim zemljama gotovo nikako ili vrlo teško.

ANDELI CUJ. PJEVAJU
SLAVA BOGU NA NEBU –
A MIR LJUDIMA DOBRE VOLJE
NA NIZINI TU.

Posebno je težak položaj danas na Ceylonu gdje budizam nastupa neprijateljski prema kršćanstvu, a osobito prema katoličkim školama. Zbog dogadaja prošlih nekoliko mjeseci vrlo je zapleteno i nejasno stanje u Južnom Vietnamu. Tako su i Kina opet posebno teško poglavljaju za sebe. Kršćanstvu su praktički svezane ruke.

U Thailandu, Burmi, Laosu i Kambodži budizam je prilično snosljiv prema drugim religijama, no ipak budno pazi da ne izgubi pozicije i prvotno mjesto u zemlji.

Sveti Ota Papa Pavao VI želi osnovati posebno tajništvo koje bi podržavalo veze s nekršćanskim vjerama. Neki su biskupi s dalekog Istoka na koncilu izrazili želju da se uspostave naročite veze upravo s budistima, ne bi li ih na taj način nekako približili Crkvi i Evanđelju.

Molimo kroz ovaj mjesec da sva ta nastojanja urode plodom i da Crkva nesmetano može i među budističkim narodima izvršiti svoju otkupiteljsku zadaću.

o. Josip Antolović D. I.

Sve zlo od grijeha

Prepiranje neba sa zemljom
Mili Bože, čuda velikoga!
Zemlja se je s nebom zavadila;
Crna zemlja nebo dozivala:
"Vedro nebo, da na sud idemo!
Mene tareš, vedro nebo moje,
mene tareš zločom svakojakom:
Od Miolja do Jurjeva danka
burom, zimom, privelikim ledom;
od Jurjeva do Miolja danka
tučom, gladom, sušom privelikom.
Uzimlješ mi od voća rozice,
uzimlješ mi do gorice lisice,
uzimlješ mi u polju ljetinu,
odnosiš mi narodu življenje.
Ostaje mi polje neveselo,
ostaje mi gora nezelena,
a po polju narod neveseo.
Truješ mene vitrom otrovanim,
moriš mene smrću nepripravnom,
uzimlješ mi narod u mladosti –
lipe momke i lipše divočice.
Sto se tebi narod zamirio?"
– Vedro nebo zemlji odgovara:
"O nevoljna crna zemljo moja,
ostavi se neba visokoga!
Kako mi se zamirila nisi?
Na tebi je zloča privelika:

na tebi je svakojaka kletva,
na tebi su kriva svidočanstva,
pa ne sluša mlađi starijega,
ne poštuje oca ni matere,
i ne sluša Boga jedinoga,
i brat brata na međdan pozivlje,
te se biju ko ljuti zmajevi.
Nit brat brata u goste zazivlje,
nit brat sestre sestricom nazivlje.
Smrtno grše žene i muževi,
i more se dičica bez krsta,
a kum kuma na pravicu zove,
dovede mu krovoga svidoka
i optuži kuma pravičnoga.
Na tebi je Božje uvriđenje
I sve veće Bogu sagrišenje.
Moli Boga, crna zemljo moja,
da ne bude gore od ovoga!!!
Veliko je Božje milosrđe,
da ne pada goruće kamenje,
da ne tare po svitu stvorenja.
Već ti misli, crna zemljo moja,
ne bi li se narod pokorio
i s jedinim Bogom pomirio,
da ne tarem tebe, zemljo crna,
i narode što po tebi hode."

Narodna pjesma

ŽIVOT OBITELJI

Graditelji crkve

*Pouke o braku i obitelji —
„Poštuj oca i majku, da dugo živiš...“*

Naše životne dužnosti šire se oko nas u dva — ili ako hoćete u tri kruga. Prvi krug dužnosti prema Bogu. Drugi krug, dužnosti prema bližnjemu, koje opet možemo razdijeliti u dužnosti obiteljske i dužnosti ostalih područja.

Cetvrtu, dijelom peta, šesta i deveta zapovijed govore o obiteljskim dužnostima. Ovaj putao govorićemo o četvrtoj zapovijedi Božjoj: POSTUJ OCA I MAJKU DA DUGO ŽIVIS I DOBRO TI BUDE NA ZEMLJI! O ovoo se zapovijedi govor na mnogo mjesa u Svetom Pismu kako starog tako i novog zavjeta.

Sve druge zapovijedi izriču kratko što nam je činiti: Ne ubij, ne sagriješi bludno, ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga itd. Ova zapovijed jedina dodaje i neki razlog, poticaj: „da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji“. Sto znači taj dodatak? Svima nam je vrlo dobro poznat tijek ljudskog života od djetinjstva do starosti. Mislim da među nama nema naivčine, koji bi mislio, da njegov život nije tekao po toj ljestvici ili da neće teći iz djetinjstva u zrelu dob i u starost, ako uopće poživi obični ljudski život i ne umre prerano.

Prvih sedam godina dijete još ne dolazi do potpune svijesti i odgovornosti, ali stiče sudbonosne navike za čitav život. Ono je kao korijen urastao u zajednicu i prima preko roditeljskog odgoja blago svoga naroda u kulturi srca i uma. U prvih sedam godina oblikuje se svijet uspomena koji psihologija naziva „podsviješću“.

Drugih sedam godina dijete polazi u školu, stiče opću naobrazbu, izdaleka i neopredjeljeno sprema se za životne zadatke.

Trećih sedam godina zrije u mladića i djevojku, bira životni put, susreće se s velikim životnim zadacima. Najvažniji od svih zadataka jest ljubav. Nju treba sačuvati od pokvarjenosti i posvetiti je. Doba je to proljeća i sjetve.

Slijedeća sedmogodišta slična su ljetu. Već zore prvi plodovi, slatki, ali vodeni. Samo jedan dio tog voća može se spremiti za teške dane iskušenja. Godišta su to kad Bog očekuje da svi budemo graditelji Njegova kraljevstva u obitelji, ili izvan obitelji u posvećenim staležima. Graditi Božje kraljevstvo jedini je smisao i veličina naših zrelih godina.

Iza ljeta dolazi jesen s najtrajnjim plodovima. Doba čišćenja. Doba spremanja u žitnice i hambare. Kao što je proljeće u mnogočem

slično jeseni, tako su starost i djetinjstvo u mnogočem slični. Ali ne u svemu. Glavna razlika jest u tom, što je proljeće uspon, a jesen silazak; Proljeće je siromašno, a jesen je bogata.

Jedan je pisac duhovito opisao tijek ljudskog života. Od -ve do desete godine ljudsko je biće kao ptica u gnijezdu. Od desete do dvadesete čovjek je leptir koji traži

pelud i med te izljeće u široki svijet. Od dvadesete do tridesete čovjek je kao orao koji ide do granica mogućnosti. Od tridesete do četrdesete on je lav s oslojenim kraljevstvom. Od četrdesete do pedesete on je kao deva, koja tegli i plodove života i umore godina. Od pedesete do šezdesete čovjek je stari konj koji je samo za lakše poslove, ali je vjeran i pouzdan. Od šezdesete do sedamdesete on je odsluženi sluga u penziji. Iza sedamdesete opet postaje leptir, noćni leptir, koji se spremi da odleti u smrt – na zvijezde – k Bogu.

Leptir na početku, leptir na kraju. Nejak i nemoćan na početku, nejak i nemoćan na koncu. Ovisan o drugima u djetinjstvu, ovisan o

drugima u starosti. Na to često zaborave i roditelji, zaborave i djece. Dvaput u životu mijenjaju se odnosi. Kaže se, i pravo se kaže, da dijete nikad ne može platiti ono što su dobri roditelji za nj učinili. Ako ipak nešto može vratiti svojim roditeljima, može to učiniti kad se izmjeni odnos među njima: on bude jak i snažan, a roditelji klonu kao starac i starica.

«Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemljil!» Dug život i lijepa starost ovise o tome

kako su odgojena djeca, koliko ljubavi i poštivanja ima među članovima obitelji. Djeca promatraju i vide kako otac i majka postupaju s djecom i bakom. Promatraju i pamte. Tako će i oni činiti, a njihova djeca učit će isto od njih. Tako će se blagoslov ili prokletstvo prenositi od pokoljenja na pokoljenje.

Poznat je primjer iz Tirola. Cvjek radnik putovao od mjesta tražeći posla i došao u neko selo. Odsjeo je kod seljaka koji mu je pribavio posao. Kad uveče čuje iz susjedstva svadu i psovke. Muškarci se prepiru. Jedan starački glas i jedan u naponu snage. — Šta je to? — Domaćica tumači struncu da u toj kući nema blagoslova. Ne poštuju se starci u njoj. I šta se dogodi te večeri? Sin je istjerao svog starog oca iz kuće i zatvorio za sobom vrata. Nek noći vani na jesenskoj vlagi, nek sebi traži konak po stajama. — Sezonski radnik završio je posao i otišao iz sela. Prolazile su godine, desetljeće za desetljeće. Desilo se da je taj isti čovjek već u poodmakloj dobi opet došao na rad tome seljaku. Opet se čula svada. Ponovo se orila dva razbijanjela muška glasa, opet je istjeran onaj stariji i za njim su zalupljena vrata. Jedina razlika bila je u tome, što je ovaj puta bio istjeran u hladnu noc onaj isti, negda mlađ čovjek, a sada djed. Kako je on postupao sa svojim ocem, tako, evo, sada njegov sin postupa s njim.

Jednog Božića pomagao sam vrijednom župniku u okolici Varaždina. Kod njega je živjela u dubokoj starosti njegova majka. Samo je još dječju hranu mogla jesti. Leptir koji se spremi na put k zvijezdama! Iza objeda i večere doveo bi je župnik u društvo na kavu s velikom obazrivno-

šću i srdačnošću. A starica je svoga sina župnika na oko grdila kao fakina. Sjećala ga onih godina kad je mališan zaista trebao šibe i prijekora. Sve se odvijalo u šali i srdačnosti. Osjetili smo kako su ova majka i ovaj sin jedno drugome blizu. Vrhunac smijeha bio je, kad je starica rekla: »Ja sam dragog Boga molila da mi da djevojčice, koje su dobre, a on mi — vidite — dao i ovako zločestog dečka«. Prečasni gospodin župnik otišao je za čas, a starica se nagnula pa mi je rekla: »Ja sam najsrđnija majka, tako dobar je i drag moj sin prema meni . . .«, a sretna suza otkotrljala se niz izbrazdane obrale.

Zašto ne biste vi, koji čitate ove retke, ovako lijepu biser — suzu sreće izmamili iz očiju svojih staca? — Zašto na svoje stare roditelje često gledate samo kroz novčanicu? Važno vam je samo koli-

ko vam privrjede kao živina u staji. Zaboravljate sve ono što su uradili kroz godine dok su bili u snazi. Ne znate cijeniti njihovo životno iskustvo. Njih ne varaju više snažne strasti, oni neprestano razmišljuju o putu u vječnost. Njihov savjet, njihovo mišljenje bit će mnogo svetije nego prije. Neka zlatna nevinost, slična bijeloj nevinosti djece ovija njihova čela. A sve to ne da se nikakvim novcima naplatiti.

Zar nije sramota i pred Bogom grjehoti, kad se sa starcima postupa grubo, bez poštivanja, a hrane se tako da što prije umru. Odstranjuju ih iz zajednice i poput kakvih krivaca zatvore u zapćak da ne smetaju. Njihove suze u nebo vapiju. A tvoja djeca gledaju i pamte. Ostarit ćeš i ti: »Poštuji oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji!«

J.

Majke! Zloča oduzima vid

Stojim na cesti i gledam. Prolaze ljudi. Tko pozdravi, tko ne pozdravi. Jedna majka igra se sa svojim sinčićem. S protivne strane dolazi otac i majka sva razdragana govoriti sinčiću:

— Trci, trci, dragi! Eno tate, dragi! Trci tati, dragi!

I majka se blaženo smješka, kako njezin sinčić trči prema tati koji mu raskriljuje svoje ruke.

A ta ista majka... A ta ista majka je magičnom moći žene stjerala svoga muža da od sebe potjera svoju vlastitu majku, staru majku i nemomenu majku. I NI ZA STO! I danas se ta starica majka potuca od vrata do vrata i nešto zasluzuje svojim umornim prstima — štograd komu opere i optele.

I, evo, što je nesheatljivo: Kako majke ne sude po svom majčinskom osjećaju. Mlada majka se veseli svom malom sinčiću, a ne pomišlja, da je njezin muž sin one stare majke, i da stara majka voli i raduje se svome sinu, a ona ga je od njega rastavila. Za majku je dijete uvijek dijete i radoš, pa koliko ono bilo odraslo.

ZLOČA ODUZIMA VID!

(aj)

Božićna idila

Stiha kak senca večer je prišla,
I s črnom kmicom zemlju pokrila,
Trudnomu oku radošt donesla,
Brigu pak nekam daleko skrila.

Veter je gore kak ftič doletel,
Čez šume, brege i dole je hodil.
Kud god je prhal, vsakom je reklo:
»Mali se Jezuš danes narodil!«

Svetli pak bili su svi obloki,
Popevka čez njih vun je zvonila,
Dragala drevlje i sneg gliboki,
A onda z vетrom skup se stopila.

. . . A v naši hiži toplo je bilo.
Vsa su si deca kraj peći sela,
Ničije lice ni smeh tajilo,
I mala mujca živo je prela.

Stari su dedek šibicu zeli,
Bele na boru vužgali sveće,
Onda spotri k deci su seli,
Bledo im lice cvelo od sreće.

Najmlajši dugo vnuček ih je gledel,
A onda skočil, sel im na krilo,
Gladil mustače i v uho reklo;
»Deda, povedaj, kak negda je bilo!«

Dobri se deda blago nasmejal,
Vnoke privlekel k sebi još bliže,
Slab mu se glas po hiži razlejal,
Glavu je segnul k deci još niže.

Počel je stiha kakda šepeć,
Hrapave reči brzo su tekle;
Žalne, vesele, tihe, grmeće
V naše se srce jako su sekle.

Povedal je o Jezušu malom,
Ki se v podrti narodil štali,
O Mariji i Jožefu starom,
Kojima ljudi stan nisu dali.

Gda je završil zi stolca je stal,
Oči mu bile kakti vu plaču,
Mali na rukam vnom mirno mu spal,
I stiha, stiha del ga v zibaču.

Zidna je vura deset odbila,
Otprl je oblok i malo postal;
Snežna belina vse je pokrila,
Zdaleka je zvon na ponoćku zval.

* * * * *

Kak su mi dragi bili ti dani,
Puni veselja, smeha i sreće.
Još su vu meni, kakda od lani,
I svetle ognjem božićne sveće.

Završilo II zasijedanje II Vatikanskog koncila

4. prosinca 1963. završilo je II zasijedanje II Vatikanskog koncila. Ovaj prekid trajat će sve do rujna godine 1964. Sveti se Otac pouzdano nada da će Koncil moći sretno nastaviti započeto djelo. Da isprosi od Gospodina što obilniji blagoslov, posjetit će avionom Svetu zemlju. To će biti posjet Pape Svetoj zemlji prvi put od apostolskih vremena.

Na drugom zasijedanju Koncila, mnogo se raspravljalo o crkvenoj upravi biskupa, o liturgijskom životu Crkve, o prilagodavanju Crkve novim prilikama života, o suradnji i zbližavanju među kršćanima. — Pratimo i mi ovo veliko Božje djelo svojim molitvama i žrtvama. Veliki su Sabori stoljećima držali Crkvu. Objavljena Božja riječ ostaje uvijek ista, ali svaka ustanova koja nosi i ljudski pečat podvrgnuta je promjenama. Neka nas zato ne zbuni vrenje u Crkvi, ono je znak života Crkve!

J Vladin tata slavi Božić

Vladin tata ide samo kadikad u crkvu. Ali — sam to zna reći — on slavi Božić. Bez sumnje, dobra stvar. Kupio je i bor. A k tome i par litara dobrog dalmatinskog vina.

»Evo, ženo«, reče. »Nek se zna da je Božić. Pa ćemo slaviti.«

I slavili su. Onako na svoj način. Bučno i veselo...

No — da li je s tim vanjskim veseljem iscrpljen smisao Božića?

Božić je blagdan otkupljenja, ima svoje duboko značenje za naš život...

Ima danas dosta kršćana koji poput Vladina oca slave Božić, samo vanjskom proslavom. Oni se sjećaju svega onog čara koji su kao djeca proživljavali na Badnjak, na ponočki, uz jaslice, uz oklječeni bor, ispod kojeg su našli božićne darove. Pievali su krasne božićne pjesme... Sve su to tako mili običaji, imaju u sebi toliko toga lijepog, upravo čarobnog. Pa ih ne mogu zaboraviti. I kad dođe Božić, sjete se svega toga te i oni slave Božić. Ali kako? Samo izvana.

A svi ti običaji imaju pravo značenje i daju pravu radost istom onda, ako ih doživljava i proživljava duboka vjera u veliko Božićno Otajstvo. Središte svih naših misli i osjećaja, predmet svih božićnih pjesama i običaja jest Krist Gospodin, Otkupitelj svijeta, utjelovljeni Božji Sin, čiji rođendan slavimo na Božić, koga gledamo u jaslicama kao malo Djetešće. Njega razveseliti, čestitati mu rođendan, iskazati mu štovanje i ljubav, zahvaliti mu za njegov dolazak i od srca se tom dolasku radovati — to je smisao Božića i njegove proslave. Bez ovoga sva vanjska proslava i veselje ostaje bez svog sadržaja.

Ili — zar možda nije tako?

Ta, lijepo se obuci, dobro se najesti i napiti, pa se ugodno zabaviti i razveseliti, bilo u obiteljskom krugu, bilo u društvu, to se može i bez Božića. A oklititi bor, spremiti djeci darove? Pa to danas čine i oni koji nisu kršćani u mnogim zemljama. Sve je to, doduše, nešto lijepo i vrijedno, ali to je još uvijek nešto sporedno u proslavi Božića.

Jasno je to svakom tko ozbiljno promisli što je Božić. Što? Rodendan Otkupitelja svijeta, utjelovljenog Božjeg Sina, koji je postao čovjekom da nam pribavi spasenje.

ZALOSTAN RODENDAN Mato, seoski mlinar, imao je sina u sjemeništu u Zagrebu. Svršila školska godina, i sin došao kući na praznike. Bilo je to par dana pred očev rođendan. Mato nije znao da mu je sin u školi propao i zato otpušten iz sjemeništa. A momak je mudro šutio, da bar — mislio je — veselo proslave očev rođendan. No Rektor sjemeništa, očito ne vodeći računa o Matinu rođendanu, pošalje

poštom ocu otpusnicu njegova sina iz sjemeništa, uz primjedbu, da mu je sin i u vladanju popustio, a propao je samo zbog svoje lijenosti.

Pismo stigne baš uoči rođendana. Kakva je bila proslava rođendana? Nikakva. Otac je bio utučen, žalostan, uvrijeden. Došli su gosti, kao i sva-ke godine. No Mato je sjedio uz njih mrk, neraspoložen. Sin mu je dosad svake godine s braćom i sestrama spremio kao neku malu »akademiju«, koju bi izveli pred gostima. I ove je godine razdijelio pjesmice, ali se nisu usudili uopće ni doci pred oca sa svojim recitacijama. Taj, prošlih godina tako mío i vedar dan, bio je ove godine tmuran, težak. Svi su jedva čekali što prije prode...

Razumijemo ožalošćena oca koji je još navečer prije spavanja pred-bacio sinu: -Tako ti meni, sine!-

Još mnogo težu žalost nanosi Kristu Gospodinu kršćanin koji sprem-a za proslavu Božića sve, samo nije spremio svog srca i čeka u grijehu Spasiteljev rođendan...

KRŠĆANSKI BOŽIĆ A ti, oče, kao kršćanin slavit ćeš Božić kršćanski.

Pa će tvoja glavna briga biti da se prije Božića svi članovi tvoje obitelji skrušeno ispovjede. Svi. Ti ćeš sam u tom dati dobar primjer. Kao onaj otac koga poznam, a koji mi reče: »Pred Božić najprije podem ja na ispovijed s najstarijim. A onda pošaljem ostale«. Ako ste u gradu ili blizu crkve, bit će lijepo ako se pričestite kod ponoćke. Tri sata prije Pričesti treba biti nataže od tvrde hrane i alkohola, a jedan sat od ostalih tekućina: mlijeka, kave, čaja. Ako je to teško provesti, pričestite se svakako na sam Božić. Onda može cijela obitelj, okupljena oko skicena bora, ispred ukusno napravljenih jaslica, proživljavati veliko. Otajstvo porođenja Isusova: uz božićne pjesme, možda i recitacije, a svakako uz duboko radovanje zajedno s djecom, koja će naći pod okićenim borom božićne darove. Onda ćete moći iskreno i od srca čestitati jedni drugima porođenje Isusova, a u srcu čestitati Isusu njegov rođendan. A On će, ovako čistim srcima, tvojem, oče, i svih tvojih, udijeliti svoje nebeske darove uz obilan otkupiteljski svoj blagoslov.

VELIKO SRCE No još nešto.

Tvoja će djeca za Božić dobiti lijepo darove. A cijela će se obitelj osladiti dobrim kolačima, okrijepliti boljim jelom, a ne će manjkati ni dobre kapljice. Sve je to sasvim u redu. Treba da se svi proveselimo prigodom takо velikog dana kao što je rođendan Otkupitelja svijeta.

Ali – u tom veselju i obilju ne smijemo zaboraviti da ima obitelji – ti sigurno poznáš koju od njih – koje nisu kadre da kupe djeci darove, da spreme bolje hrane. Možda su im djeca i slabo obućena. Ovom manjka topli kaputić, onom cipelice... A o Božiću je hladno!

Kako će to biti drago malom Isusu ako prigodom njegova rođendana učiniš djelo milosrđa ovakvoj obitelji i daruješ joj dobar paket, pun sva-kovrsnih darova! To je kao da darivaš samoga Isusa, kao nekoć u betle-hemskoj stajici pastiru onoga kraja. Došli su oni k Isusu da mu se poklone, ali – uz vjeru i ljubav u srcu donijeli su mu i darove...

Tako treba da učini o Božiću i svaki kršćanin: treba da dariva Isusa i materijalnim dobrima. Njemu osobno toga ne treba, ali treba siromasl-

ma oke nas, pa daj to njima. To je posve isto, sam Isus to izričito kaže u Evandelju, kao da si dao Njemu samome. »Što god ste učinili jednomo od moje najmanje braće, meni ste učinili«, njegove su riječi (Mt 25, 40). A nje-gova najmanja braća jesu svakako nepovoljni, siromašni.

I taj običaj darivanja siromašnih prigodom Božića, makar se twoja obitelj zbog toga morala čega i odreći, neka ti bude stvar srca koju ne ćeš za Božić propustiti. Ako je zgodno, radi dotične obitelji, neka poklon predaju twoja djeca. Kad vide onu neobičnu radost na licima siromašne djece kad opaze paket, osjetit će još veću radost u srcu i twoja djeca, pa će to zapamtiti za cijeli život. I ne će ih morati dogodine upozoravati na ovc djelo ljubavi. Oni će već sami kod daljnje priprave na Božić misliti i na darove za siromašnu djecu. Pa će tako u srcu twoje djece prokljati, i od godine do godine sve se više razvijati, divna kršćanska krepota milosrda!

BASTINA DJEDOVA I još bi nešto trebalo naglasiti.

Mi Hrvati imamo krasne božićne pjesme. Veliko je to duhovno narodno blago, stvarano kroz stoljeća. Cuvaj to blago. Neka sva twoja djeca nauče te pjesme. Pa ih o Božiću, pokraj obiteljskih jaslica i uz okićeni bor pjevajte sve po redu... Cijela će obitelj imati od toga veliku duhovnu korist. A na taj način zadržat će se te krasne pjesme u twojoj obitelji, pa tako i u drugim našim kršćanskim obiteljima, ako ih i one budu pjevale, kao dragocjena baština, koju će današnji naš naraštaj predati budućim pokoljenjima!

Eto, reci mi, oče, iskreno, ako netko ovako slavi Božić: čista srca, učinivši siromašnim djelo ljubavi, uz pjevanje krasnih božićnih pjesama — zar to nije nešto posve drugo nego slava Vladina oca i njemu sličnih?

Dakako, jer — ovo je kršćansko slavljenje Božića, i jedino koje dolikuje, koje novorodeni Spasitelj svijeta s radošću prima, i koje nama samima donosi sve one blagodati, i u obitelji i u srcu pojedinih članova, koje nam svake godine donosi sa sobom blagdan Božića!

Zato ćete ti i twoja obitelj slaviti Božić na ovakav način!

o. Petar Ribinski D.

Iz života

NEMA SAMO BAKA KRUNICU

Stupa ulicom na periferiji grada svecenik i molj krunicu koja mu vidi potono de zemlje. Ususret mu dođe dječak. Molj prihvati svećenikovu krunicu te će mu odgovorno: —To si ti uzeo buki, rastio? — —Nisam— odgovori svećenik. —Jesi, jesli, to ima samo onaj— —Ne, maliju, varas se. U našoj kući, prema svemu se čini, molj krunicu samo baka— Nezna dječak da inžinjer u njezinoj susjedstvu, zdrav, snažan muž s osmero djece, od svih dječan i voljan, molj po 2 i 3 krunice na dan — i kad god uhvati premjenu, on prebire njezinu zrnca. — A onaj mlađić na svećenikuštu, i on je molj, kao i ona slatka glistica u najboljim godinama — Ann Blyth, poput onih 20.000 na putu iz Pariza Gospa u Chartres; — stotine tisuća u stadionima oko p. Peytona; — drugi milijuni kleteće svećenik uz radio te mope zajednički, često čitave obitelji, kad god cijele grupe, mlađih i starijih, učenih i neuključenih, danude i inozemci. Ne, ne! Nema samo baka krunicu, nju cijeni i voli nebo i zemlja, i od nje očekuju milijuni spas svijeta.

„Jaz između kršćanskog Istoka i Zapada iskopan je ljudskim rukama; dakle se može zatrpati!“

Vladimir Sergejević Solovjev, ruski filozof i pisac, koji je 1896. postao katolikom.

Djeca pred jaslicama

Da se naš Spasitelj nije rodio kao djetešće u staji i jaslama, ne bi naša djeca imala ovako sretnog Božića. Gospod s nebesa, koji je postao malešno dijete, neodoljivo privlači k sebi nevina dječja srca.

Božić je. Oko jaslica u svetištu Srca Isusova u Zagrebu guraju se djeca, mala i velika, da vide one bajne prizore Isusova porodenja koji su napunili veseljem sav svijet. Majke neumorno pokazuju dječici pojedinosti toga divnog dogadaja i tumače im svaku figuru i svaki pokret.

— Mama, eno ovčice! A hoće li one pojesti svu travu kad cijeli dan pasu?

— Neće, dijete moje, neće, jer tra-va stalno raste. Uvijek je nova i zelenata, da ovčice uvijek imaju pašu!

— Mama, a onaj mali pastir drži janje pred Isusom!

— Da! On to janje daje Isusu na dar.

— Mama, gledaj onog slora, kol'ki je! Pogazit će ljudce!

— Ne boj se, zlato! Slon je najveća životinja na svijetu, ali je vrlo miran.

— A šta će on kod Isusa?

— Vidiš onu zlatnu kućicu na njegovim leđima! U njoj je on donio kraljeve — eno, one tamo što kleče pred Isusom i darivaju ga krasnim darovima; zlatom, tunjanom i mrisnom pomasti!

— I ja bih dao nešto Isusu!

— Pa daj mu!

— Kad dodemo kući, dat ću mu svoga medu!

— Zlato moje, ne treba Isusu tvoj medo. Isus želi tvoje srce, cijelo tvoje malo srce!

Mali se Jožek našao u neprilici.

Kako da dade Isusu svoje srce? Gdje je to srce? ...

Vidi majka tu slatku nepriliku, pa mu šapne:

— Srce daje Isusu onaj koji ga jako, jako voli!

Malo se lišće zasja, očice zakrije-se, srce življe zakuca, i Jožek šalje Isusu ručicom poljupce:

— Isuse mali, ja te jako, jako volim! ...

Ružica je pregledala cijele jastlice, a pri tom živo tapkala nožicama kao da je htjela nadoknaditi što ti ljudi tamo gore oko jaslica ne hodaju već neprestano miruju svaki na svom mjestu. Napokon joj se pogled zaustavlja na samoj štalici. Promatra maloga Isusa u jaslama.

— Mama, zašto je Isus na slamicu?

Ona već dobro zna da je to Isus, a ono pokraj Njega da je Majka Marija i sveti Josip. Ali joj ne ide u glavu, zašto Isus nema posteljice kao ona kod kuće.

— Pa zar si već zaboravila šte sam ti pričala? Marija i Josip bili su putnici. Kad su došli u Betlehem nitko ih nije htio primiti u svoju kuću i zato su morali ovamo u staju. Tu se Isus rodio pa sad mora ležati na slamicu.

Ružica gleda Isusa dugo, dugo... Ondan se okrene gospodi što je stajala do nje i prstičem pokazujući ravno na jastlice, tajanstveno će:

— Mali Isus!

— Da, to je dragi mali Isus!

— Zebe Isusa?

— Da, dijete drago, jako ga zebe; jer ljuta je zima, a slama je oštra i hladna.

Ružica se časak zamisli, a onda će svojoj majci:

— Mama, daj mi Isusa! Ponijet ću ga kući da ga ne zebe! On će spavati u mom krevetiću...

o. Anton Weissgerber DL.

Vidjet ćemo kakav i čete vi biti

U nekoj našoj obitelji sva su djeca revno polazila vjeronauk. Bila je to prva majčina briga da nijedan ne izostane i da se gubi u kakvoj uličnoj igri.

Jednoga dana dodu djeca kući živo se prepriruči među sobom. Baš se vratise s vjeronauka na kojem je kateheta govorio o grijehu praroditelja u raju.

— Baš je taj Adam bio budala! Za jednu jabuku izgubio je raj! I sebi, i nama, i svim ljudima! — Ogorčeno je prosvjedovala starija sestra.

— Ne bi on bio tako lud da ga nije zaludila nesretna Eva. Vi ženske uviđejte nešto sprtljate! — odvrati joj brat, jedva godinu dana mladi od nje.

— Sad smo mi ženske krive!... A tko više krade voće nego vi muški! Zato i dobijete više batina nego mi ženske — upade u raspravu mlada seka.

— Baš je Eva prva ukrala zabranjeno voće, a ne Adam. Eva je prvi krivac! — branio se braco.

— Nije, nego je Adam! Velečasni je rekao da smo zbog Adamova grijeha izbačeni iz raja jer je on bio postavljen glavom ljudskog roda — mudro će starija sestra.

— To je sporedna stvar — ražesti se braco. Da sam ja bio ondje, ne bih joj dao ni blizu onog drveta. I još se sa zmijom nagada i prepire!

— I ja ne bih tamo išla.. Pobjegla bih od zmije čim bih je opazila — završi mlada seka stručnu raspravu.

Uto upadoše u kuhinju, gdje je majka spremala večeru slušajući dječu kako se na dvorištu prepiru.

— Dakle vi velite da nijedan od vas ne bi dotakao zabranjeno voće?
— zapita majka dječu.

— Ja svakako ne bih! — Ne bih ni ja! — tvrdili su svi jednodušno i odlučno.

— Dobro — mati će — vidjet ćemo! I to naskoro!

NEZNATNA KUŠNJA

Bio je advent. Još par dana — eto radosnog Božića! Djeca su trčala od izloga do izloga mnogih trgovina da vide koji je bor najljepši, i da si dočaraju kako će njihov izgledati. Međutim je majka štošta kupila djeci za božićno veselje, a da oni toga nisu ni opazili. I tako su dani protekli u velikom očekivanju što će kome Božić donijeti.

Došlo je i čarobno Badnje veče. Kroz mnoge prozore vire zapaljene svjećice bacajući sjajne zvjezdice po bijelome snijegu. I u skromnoj kući naših malih raspravljača sve vrije od radosti oko nakićena bora, tako lijepog, da ga ni u jednom izlogu nema. Kad su se svi naužili darova i pjesama, majka ih pozove k večeri.

Na stolu je bilo svega što dječje srce može zaželjeti. Otac je molio neku posebnu molitvu koju je i lani na Badnjak molio, to su se sjećali ovi stariji, a iza večere ostavili su dječu u kuhinji samu neka se nauži veselja do kraja. Mati im je donijela oraha, lješnjaka, bajama, smokava, suhih krušaka i jabuka, i onda na čudo svih stavila je na sredinu stola zemljani lonac, i na njemu poklopac.

— Sve što je na stolu, jedite, dječo, ali lonac nemojte dirati. On je živ.

I doista, od vremena na vrijeme, kao da je u loncu nešto šušnuto. Djeca su spočetka bila zabavljena diobom darova, a zatim upriješe oči znatiželjno u lonac. »Sto bi u njemu moglo biti?« — pitao se svaki. I svašta se nagadalo. Tada se malena seka približi nosom i pomiriše: »Sto je to unutra?« — Mirisa nema nikakva, osim po mlijeku, jer je mama ljeti u ovom loncu mlijeko kisilila. Ostali su je zaustavljali riječima: »Nemoj«, a svi su ipak željeli da vide što je. Napast je bila prevelika, svi su se složili s tim, da treba nešto napraviti. Sekica je u ime svih prisutnih malo nadigla poklopčić, i zatim posve digla, a iz lonca prhne vrabac i poleti po cijeloj sobi.

Cim je vrabac izletio iz svog zatvora, svi su se dali na lov da ga spreme natrag u gajbu, jer što će majka reći? No lov je bio uzaludan. Vrabac je letio visoko, iznad ormara, iznad štednjaka, pa malo sjeo na vrh stalaže, a djeca bacala za njim metle, krpe, pa drva, i kad eto u tu zbruku na vratima majke, a iza nje otac. Svi nikom ponikoše, oboriše glave, po kuhinji nered, na stolu prevrnut lonac, poklopca nema, vrabac stenje na rubu ormara uza zid...

— Djeco, a što sam ja rekla, da lonac ne smijete dirati? Pa zar je to bilo tako teško izdržati?

— Pa mi smo htjeli samo vidjeti što je unutra.

— Dobro, a tko je kriv?

I sada je počelo obraćunavanje: Ti si kriva — ti si kriv — ona je kriva — mi smo krivi — ali nitko da bi rekao: ja sam kriv. Najmlada sekica krvila je druge, što joj se nisu protivili kad je dizala poklopac, pače ona je vidjela na njihovim očima da treba podići poklopac. I ona nije kriva!

— Tako, djeco! Stvari na svoja mesta. Sutra je Božić, sve mora biti čisto i uredno. Vidim, kćerkice moje, da bi vi sve bile sposobne za Evu, i naš braco za Adama. Najprije samo znatiželja, onda prava napast, a zatim kad vrabac izleti iz lonca ne možeš ga više zaustaviti, a konačno ljudski obzir tjera čovjeka da se pretvara i stvara najveće nepromišljenosti...

Djeca su šutjela.

Ovu dječju šutnju razvedrila je opet majčina riječ:

— Djeco, svi smo slabi, zato nikada osudivati drugih. A od grijeha u koji smo pali po slabosti, došao je mali Isus da nas osloboди. Da popravi ono što smo po grijehu izgubili i danas još više približi Bogu. A sad ne mojmo biti tužni, nego hajdimo do jaslica i ondje ćemo svi zajedno pjevati.

o. Anton Weissgerber DI

IZ ŽIVOTA

DA MI JE BAREM OPSOVAO

Pokraj gradilišta prostrana baraka. Kreveti za radnike na dva kata. Na donjem leži čovjek duboke vjere. Iznad njega neki malo neobičan svat: pere se svaki čas pa drži gore pokraj sebe na krevetu nekoliko boca i posuda s vodom. Jednom mu se prevrne pun lonac i razli se po onom dole poštenjačini. Taj se sav strese i krikne. Ipak se sjeti utren oka da je danas blagdan sv. Franje Borgije, duboko poniznog muža, kojemu je bolesnik s kreveta pljunuo par puta u lice neznajući, a on je ostao miran, ni maknuo se nije. Sjeti se toga i ovaj poštenjačina te iza onog pljuska zašuti i ni riječi onom gore. — Dolaze i drugi te gledaju poplavu. — A i onaj gore šuti kao zaliven, te će kasnije: »Ma da mi je barem opsovao! A on ni riječi. Što me je stid ovako!« I odsadn je bio privržen i odan svojoj žrtvi dolje kao nitko, dapače ga pozdravlja prijazno, premda inovjerac, s »Hvaljen Isus«.

Odricanje i svladavanje nestrpljivosti i srditosti donosi obilan blagoslov, a bližnjemu jaku pobudu i duhovnu korist!

Sin gleda čaću gdje pravi čanak (drvena zdjela).

— Za koga? — pita sin oca.

— Za djeda! — veli otac.

I mali poče praviti čanak. Pitaju ga: »Za koga?«

— Za moga čaću! — odgovori on. — Zašto je on za svoga napravio čanak mjesto tanjura.

NAŠE MOČVARNO STOLJEĆE JOŠ RAĐA SVECE

Sv. Marija Goretti

Djevičansku čistoću sačuvala je i okrunila mučeništvo u 12. godini! Ponizna, skromna porijetla, živjela je na selu, radila poljske poslove, zamjenjivala majku u kući, bez školske naobrazbe kao i sveta Ivana Arška. . . Ona je treće dijete od sedmoro djece seljačke obitelji. Rodena u Corinaldo, u pokrajini Ankoni, u Italiji, 16. listopada 1890. Roditelji su morali napustiti taj kraj i nastaniti se u zabačenom mjestu Pontijskih močvara, gdje je otac umro od groznice, a majka je ostala s djecom u kući u kojoj je stanovao još mladić Aleksandar Serenelli sa svojim starim ocem.

Marija je živjela u nestaćici. Roditelji su je odgajali kako su bolje mogli. Davali su joj duhovno bogatstvo. Od roditelja je naučila Ime Isusovo, znak križa, sklopiti ruke, običajne molitve, ljubiti Boža. . . Njezina mладенаčka duša žaronila je u dubinu tajne te ljubavi, koja je najveće blago ljudske duše. . . Primila je prvu Pričest posebnim žarom nevinu srca. . . Posvetila se Gospu. Tijelo i dušu preporučila Majci Isusovoj i svojoj: Prije smrti, nego smrtni grijeh! . . .

Radina, marljiva, pobožna. . . Pomaže majci u svemu, čuva mlađu braću i sestre. . . U crkvu rado odlazi i tamo moli poput andela. . . Tek je u 12. godini, ali već kao odrasla djevojka! . . .

Iznenada će se s njom odigrati najstrašnija drama. Aleksandar Serenelli, koji živi u istoj kući sa svojim ocem, smisljav je najužasnije stvari i djevojci predlagao

da izvrši sramotno djelo. Marija to odbija svom snagom, svom odbojnšću i negodovanjem. To napastovanje trajalo je oko mjesec dana, a 5. srpnja 1902. odigrala se tragedija. . .

— Marijo, dodi ovamo! — poziva je pokvarenjak.

— Sto ču tamo?

— Dodi u kuću!

— Neću!

Aleksandar zgrabi oštar i dug bodež, uhvati djevojku goropadnim rukama unatoč njezinu otporu i povuče je za sobom, dok je ona vikala:

— Ne, ne, nikada, Bog to zabranjuje! To je grijeh! Ne sagriješi bludno! . . . Doći ćeš u pakao!...

Aleksandar videći da mu je borba uzaludna i bezuspješna, u svom ludilu, u zločinaškom bješnilu, udari djevojku bodežom osam puta. Krv poteče iz velikih rana, a djevojka pada u lokvu krvi. Nije još mrtva. Zadnjim snašagama vuče se prema kućnim vratima i umirućim glasom zove u pomoć. Pokvareni mladić vraća se prema žrtvi i ubojitim oružjem zadaje još šest udaraca. . . Zatim pobijeđe od okrvavljenog ljljana... Stigla je Marijina majka i puna strave i užasa te vikala:

— Dijete moje, šta se to dogodilo? . . .

— Ovo je učinio Aleksandar!

— Zašto, jedno moje dijete?

— Htio me je osramotiti, nevinost mi oduzeti, a ja nisam dopustila.

Marija će proživjeti u smrtnoj borbi još dvadeset sati. Imat će vremena javno oprostiti svome u-

bojici, zadiviti cijelo mjesto Nettuno svojom vjerom, svojom blagošću i dobrotom, svojom ljubavlju prema Kristu . . .

Bijela i crvena ruža odletjela su u nebo, noseći cvijet nevinosti i mučeništva Isusu i Gospu. Njezin grob obasut je cvijećem i poklicima: svetičta! svetica čistoće i mučeništva! . . .

Godine 1938. započeo je apostolski proces i istraživa o njezinim krepostima . . . Godine 1945. nazivlju je mučenicom kršćanske čistoće . . . Blaženom je proglašena 27. travnja 1947., a svetom 24. lipnja 1950. pred nepreglednim mnoštvom i pred sretnom staricom majkom.

Njezin ubojica Aleksandar osuđen je na trideset godina teške tamnica. U tamnici se iza dugih godina obratio i pokazao javno kajanje zbog učinjenog zločina i gro-

znog nedjela. Iza 28 godina izdržane kazne bio je pomilovan, da mogne osobno zatražiti oproštenje od majke svoje žrtve, kod biskupa i naroda. . . Majka Marijina mu opršta. . . To je čudo Marije Goretti koja je prije smrti rekla za svog ubojicu: »Želim da on budu u raju sa mnom!«

Aleksandar je iza toga napustio svijet i kao sluga i radnik bio primljen u jedan kapucinski samostan da tamо čini pokoru za svoje zlodjelo! . . . Sveta se Marija Goretti moli za njega u nebu. . . Molili se posebno za nevinu mladež da sačuva nevinost u ovom močvarnom stoljeću. . . Molili se za grješnike, da se obrate, da ne dodu u vječnu propast, nego da pokorom zasluge nebo . . .

Priredio dr. Srećko Bošnjak
prema »Ecclesia« V, Paris 1963.

VJERSKA POUKA U OBITELJI

VOJSKA NEBESKA

Slavni grčki filozof Aristotel živio je u 4. vijeku prije Krista i nije ništa znao o sv. Pismu i Božjoj objavi. Pa ipak je — gledajući prirodu okosa sebe, u prvom redu zvjezdano nebo — sa sigurnošću upoznao da mora biti Bog Stvoritelj. Evo po prilici, što on o tom veli u jednom fragmentu svojih »Dijalogova«.

Jeste li ikada gledali, pita nas on, kako se velika vojska uređuje i sprema za boj? Najprije stupaju konjanici, poredani u dugačke redove, koji su s lijeva i s desna malo naprijed zavinuti da ih ne bi opkolio neprijatelj. Za konjanicima tutnje nizovi bornih kola u stalnim razmacima. Iza njih nastupaju falange pješadije s raznim vrstama oružja: na desnom krilu strijelci, na lijevom kopljanci, u sredini praćari. A u svakoj se jedinici ističe po jedan uvježbani slon, noseći oklopni toranj na svojim ledima . . . I tako dalje.

Sada Aristotel ovako umije: Kad čovjek gleda ovaj savršeni red po kojem se ta silna vojska razvija u bojnu liniju i sprema za bitku, nužno dolazi do zaključka da negdje mora biti zapovjednik, po čijem se planu i zapovijedi kreće i uređuje ta velika vojska. On mora biti, makar ga ja

u toj bojnoj vrevi ne mogu pronaći — jer ovaj savršeni red kojim nastupa ta vojska ne može se ni zamisliti bez zapovjednika.

Sada Aristotel uspoređuje zvjezdano nebo s takovom vojskom i željenzom logikom dolazi do Boga. Mi ćemo poći za njim. — Sveti Pismo naziva često puta zvijezde radi njihova velikog broja »vojskom nebeskom«. Tako na primjer veli prorok David: »Gospodnjom riječi utvrđena su nebesa i dahom njegovih usta stvorena je sva vojska njihova« (Ps. 32, 6). A mi znademo — jer to gledamo na svoje oči! — da se ta vojska koje nitko nikad nije prebrojio, niti će je ikad prebrojiti, razvija i kreće, pred našim očima, u najsvršenijem redu i skladu.

Tako na primjer ni jedna od tih zvijezda nije na svom putu nikada, ni za jednu sekundu, urarila ili zakasnila, nego uvijek izlazi i zapada u posve određeno vrijeme. To je tako sigurno da možemo točno izračunati gdje se nalazi koja zvijezda: toga dana, toga sata, te minute i te sekunde iza tisuću ili 10 tisuća godina. Stoga možemo na sekundu odrediti pomrčinu sunca i mjeseca za 10 — 100 — 500 i više godina.

Ali zvijezde, ne samo da se kreću savršenom točnošću nego su i raspoređene u svemiru po nekom čudesnom planu. Pogledajmo samo jedan mali potez toga plana, što su nam ga otkrili astronomi. Planeti su ovako udaljeni od sunca:

Merkur:	4 x 15 milijuna km =	60 milijuna km
Venera:	7 x 15 milijuna km =	105 milijuna km
Zemlja:	10 x 15 milijuna km =	150 milijuna km
Mars:	16 x 15 milijuna km =	240 milijuna km
Ceres:	28 x 15 milijuna km =	420 milijuna km
Jupiter:	52 x 15 milijuna km =	780 milijuna km
Saturn:	100 x 15 milijuna km =	1.500 milijuna km
Uran:	196 x 15 milijuna km =	2.940 milijuna km

Već iz ovoga vidi se velik red koji vlada među planetima našeg sunčanog sustava, jer broj od 15 milijuna stalno se opetuje. Ali nije to sve! Ako se zadubimo u prve brojeve gornjih stavaka: 4-7-10-16-28-52-100-196 — otkrit ćemo među njima čudesnu povezanost i harmoniju. Evo te harmonije:

$$\begin{array}{ll} 4 = 4 + (0 \times 3) & 28 = 4 + (8 \times 3) \\ 7 = 4 + (1 \times 3) & 52 = 4 + (16 \times 3) \\ 10 = 4 + (2 \times 3) & 100 = 4 + (32 \times 3) \\ 16 = 4 + (4 \times 3) & 196 = 4 + (64 \times 3) \end{array}$$

Kad čovjek gleda ove brojeve, ostaje zadivljen njihovom savršenom harmonijom. Međutim, ovo je samo jedna sitnica u čudesnom redu nebeske vojske. — I stoga Aristotel pravi konačni zaključak. Sva vojska ovdje na zemlji, veli on, bila ne znam kako silna i velika, prava je igračka prema onoj bezbrojnoj vojsci nebeskih tjelesa. Pa ako se red u ovoj igrački ne može ni zamisliti bez mudrog zapovjednika, onda pogotovo mora biti savršeno mudar i svesilan zapovjednik po čijem se planu i komandi kreće u najsvršenijem redu ona bezbrojna vojska nebeskih tjelesa. On mora biti, makar ga je ne vidim. A to je Gospodin Bog.

Stoga nas poziva Duh Sveti po Izaiji proroku: »Dignite svoje oči prema nebu i gledajte: tko je to stvorio? On je onaj koji izvodi na broj voj-

šku njihovu i sve ih zove po imenu. I poradi velike sile i jakosti njegove
ni jedna ne izostaje“ (40, 26). A na drugom mjestu veli sam Bog: „Moje su
ruke razapele nebo i cijeloj njegovoj vojsci dao sam zapovijed“ (Iz. 45, 12).

V.

MOJA VJERA - 4

Bog se otkriva čovjeku

Luka se već nekoliko dana dosaduje u kući. Iza naleta gripe
kad je morao ležati u krevetu, došli su dani ni zdravlja ni bolesti.
Učiti je mogao i nije u školi ništa zaostao. Pisao je pisma roditeljima,
bratu, no najnježnije odgovore nije dobio ni od roditelja, ni od
brata. Ilijko nije bio tako nježan, a majci je govorio: »Proći će njega
ta bolest, još mu samo može dobro doći«. — I ne budi lijien, posudio je
u župnika neku knjigu i nju je poslao Luki: »Neka čita, ima vremena.
Ovu knjigu ne treba ni pred kim sakrivati«.

I doista. Luka je primio lijepu knjigu. Sa smiješkom na licu
izlanuo se još pred poštarom: »E, to moj brat šalje! Bogzna gdje je
dobio tu knjigu. Htio bi se pohvaliti, kako me je obratio. No, vidjet
ćemo, tko će koga okrenuti«.

Luka je stavio poslanu knjigu među svoje školske papire i promrmljao: »Neka se hlađi, ne će još danas trčati u crkvu«. — Ali kud
ćeš i što ćeš! Bolest je dobra učiteljica, a i radoznalost je pomogla.
— Luka gleda slike u knjizi. Gleda veliki mravinjak. Ispod slike piše:
»Ovaj mravinjak je doletio iz svemira!« — »Ma to mora biti šaljiva
knjiga« — promrmlja Luka. Lista dalje. Evo slika: »Most na Korani«
— Divna slika. Kao na lastnim krilima cesta. Pod slikom piše: »Ovaj
most nastao je u pradavno doba. Razumije se, sam od sebe. Inžinjer,
poznati graditelj mostova iz Zagreba, kojemu se pripisuje ovaj most,
nije postojao«. — »Kakav humor« — šapne sam sebi Luka. Počeo je
čitati. Najprije ono što je bilo zaokruženo, da se bolje istakne kao »dokaz
oklade« od Pascala, zatim je preletio jedan isječak iz rasprave
o Bogu, a najzad je pročitao čitav dokaz za Božju opstojnost. Dokaz
iz reda u svijetu.

Blaise Pascal, veliki matematičar i fizičar, dodaje još svoj
»dokaz oklade« uz čisto znanstvene dokaze za Božju opstojnost.
Nije to dokaz u pravom smislu. Tu se samo pokazuje kako je
u mnogo boljem položaju onaj koji priznaje Boga. — Ako Boga
nema: dobro, on će se izdići radi vjernosti moralu do viših obli-
ka života i razumnosti i neće mu strasti gospodariti. U drugom
životu neće stradati. — Ako Bog postoji, teško onome koji ga
je nijekao, dok vjernika čeka samo ljepeša budućnost.

Luka je nemirno čitao: »Svijet ostvarenja veliki plan, veliki red. Mi ga ljudi kratkog vijeka i pameti nismo kadri obuhvatiti. Mi samo surađujemo, ili točnije, mi smo samo dio tog reda. — Nered je u prirodi prividan ili samo iznimka. — Brda su golemi rezervoari zdrave i pitke vode i neiscrpive zalihe izvora rijeka. Zemlja je isprepletena rijeckama kao žilama. Bez njih bi ona bila pustinja ili odvratna močvara. — Oblaci kruže po plavom nebu donoseći blagodat kiše. Bez nje bi presušili izvori voda. — Eno vjetar, kolika blagodat za nas! Bez njega bi naš život u gradovima bio nemoguć zbog pokvarena zraka. — Eno naša žitna polja što se njišu na blagom povjetaru, koji će obaviti veliki posao oplodnje žita. Bez njega bismo badava sijali sjeme. Evo zime, svojom će bjelinom obući naše njive, da ne smrznu usjevi. Lišće je već davno popadalo, na ovoj zimi nema za nj života. U dobro obučenim pupoljcima već drijema novo proljeće. — Sto ste učinili zato, vi ljudi? — Voda će se zalediti na površini, da u toplijim dubinama ostanu žive ribe. — Laste su nas i rode ostavile, jer ne bi mogle preživjeti kod nas. No proljeće će ih opet domamiti na svojim oblacima, da nas ljeti oslobode dosadnih muha i druge gamadi...»

»Jedno veliko iznenadenje zahvatilo je sve učenjake. Svuda vrla matematička točnost. Sve se da unaprijed izračunati: težina, boja, uporabivost. Raspliće se tajna čitavog svemira. Prvaci fizike: EDDINGTON, MILLIKAN, PASCUAL JORDAN, EINSTEIN, PLANCK, FERMI, BRAĆA LUIS I MAURICE DE BROGLIE, SIR JAMES JEANS, NILS BOHR... svu jednodušno udirljeni priznaju Velikoga Graditelja. Sve je previdivo, sve je red. Prividan nemar i spontanost na našem području dijelom je učinak netočnog sjetilnog opažanja, a dijelom namjerno Božje skrivanje. Gospodin nas je uveo u svijet kad se ovaj već 6-10 milijardi godina rušio. Bog se ne smije nametati slobodnom čovjeku. Čovjek mora biti gospodar svoje sudbine. Bog mu mora ostaviti dosta tame da se može sakriti pred njim i pobjeći mu, ali dosta svjetla da ga može naći.«

Svakako u svijetu: bilo u svemiru, bilo na zemlji, bilo u živim bićima ostvaruje se mnogostruki, vrlo složen i zamršen, stalan red, izgradnja reda. Ovakav red zahtijeva razuman uzrok, pamet koja je iznad stvari, koja je starija od stvari koje se sreduju, koja je gospodar i munje, i zvijezda, i sunca, i ljudskog srca. — Neovisan je. Privutan negdje na početku jednakao kao i danas, spaja početak sa svršetkom. Bez njega bi se sve svršilo u neredu. . . !

Luka je odložio knjigu i razmišljao: »Ma, ipak nije samo red u prirodi. Toliko ima nereda: Tu je potres uništio Skoplje, tu je u par trenutaka nestao Agadir, tu se slomila brana i odnijela sa sobom sve, tu se brda ruše . . .« I Luka je već počeo triumfirati. Ne ču morati klonuti pred ovim razlozima, ali mu se opet oko zaustavi na riječima: »Neka nas ne smeta prividan i privremen nered u prirodi. Niste li

nikada bili na gradilištu? — Koliko na oko beskorisnih i besmislenih poteza i poslova. Graditelj koji gleda svoju zamisao ostvarenou u budućnosti vidi i put prema ostvarenju. Nije potrebno da svi razumiju svaki njegov potez, Kratkovidni će prolaznici prigovoriti: »Kakove veze ima dovoženje drvene grade u izgradnji čelična mosta?« — A ipak, malo se čeličnih mostova gradilo bez pomagala drvene grade. — Ako Bog ima ove ili one poteze u povijesti pojedinca ili naroda ili svemira, da li to sve mora stati u našu malu pamet? — A ako nešto ne stane u nju, ne znači da nema smisla. Ako nas prividni nered u prirodi zbumuje, sjetimo se svoje ograničenosti, i zar nije baš ova ili ona iznimka dokaz da postoji inače pravi red. Bez iznimaka ne bismo ga zamijetili».

Luka je opet odložio knjigu: »A, u mudrovanju ne češ nikad s njima na kraj. To sam već više puta iskusio. Kako me samo ono udesio na očev imendan!« — No opet, ne smije se samo tako klonuti u borbi! — Tko sad ima pravo? — Luka je opet počeo čitati Pascalov »dokaz oklade«. Tko ima pravo???

PRASKI ISUS

Kralj budi Isuse

Kralj budi	Nek časti
Svih ljudi,	I slasti,
Svih grudi,	I strasti
Isuse!	Odlože!
Sve duše	Sve volje
Nek skruše	Tu dolje
Sve tmuše	Nek bolje
Opake!	Služe Te!

Catalinac Adam

SVETO PISMO U HOTELIMA

Počeli su u Beću privoditi duše k Bogu tako da su u bolje hotele dall postaviti na stol ili noćni ormarić u sobi Sveti Pismo. Gosti to rado čitaju. No od stotinu njih pedeset ponesu knjigu sa sobom. Kako to stoji novaca, stavili su uz knjigu i molbu neka se ostavi novac koliko knjiga стоји ako je žele ponijeti. Većina ih to i učini. Ostalo će podmiriti posebno društvo. Kane to provesti i u Njemačkoj. Za domaće goste stavljuju njemački prijevod, a za tude engleski.

OSJEĆAJMO S CRKVOM

IZ ŽIVOTA CRKVE DANAS

Uvijek je bila velika briga Crkve širenje znanosti i kulture. Crkva se nije ni danas odrekla te svoje zadaće. Nije to doduše njezina prvočna svrha, jer ona je na Zemlji u prvom redu zato, da proširi Božje Kraljevstvo, ali Crkva će pomoći ljudima gdje god to može. A u školama se ne dobiva samo znanje, nego i odgoj i općeniti pogled na svijet. Preko škola se može mnogo dobra napraviti za ljudski rod.

■ Ujedinjeni Narodi su napravili plan pismenosti za Afriku. Po njemu bi svi Afrikanci trebali naučiti čitati i pisati do konca 1980. godine. Uspjeh toga plana velikim dijelom ovisi i o radu 15.097 katoličkih svećenika, 21.000 časnih sestra, osobito velikog broja osnovnih škola koje su u katoličkim rukama, od 81.823 katehisti, koji ne poučavaju ljudi samo u vjeri, nego ih upućuju u osnove čitanja, pisanja i računanja.

■ U Južnoj Rodeziji na pustom mjestu blizu Sinojena, pronašli su misionari najprije vodu, iskopali dva duboka bunara. Danas stoji na tom mjestu bolnica. Dovršava se škola, dječki dom i sirotište. Sve ovo financira njemačko dobrotvorno društvo "Caritas".

■ U Indiji je na proslavljene 100-te godišnjice škole sv. Stanka 19. X 1963. prisustvovao i gosp. S. K. Patil, ministar centralne vlade Indije, koji je među ostalim kazao katoličkim misionarima: "Vaše su škole odgojile neke od najznamenitijih naših državnika. Oni su u vijek, gdjegod bili, visoko dizali zublju vjere, kršćanske ljubavi i dobrote, što su naučili u vašim školama."

■ U Kanadi na Bafin otoku saštala se grupa misionara Oblata Bezgrješne, da se dogovore, kako bi Eskimima dali što prikladniji pravopis. Dosta je teško eskimski izgovor izraziti latinskom abecedom. Ipak su pronašli zgodno rješenje, pa će taj pravopis moći vrijediti za sve arktičke predjele Aljaske i Sjeverne Kanade. Time će se silno olakšati štampanje knjiga, dopisivanje, te širenje kulture među raznim eskimskim plemenima.

■ Misijske bolničke sestre otvorile su u Macaraibo (Venezuela) školu za bolničarke. Isto su tako jednu školu otvorile i u Karach'-u (Zapadni Pakistan) uz bolnicu sv. Obitelji. Sto to znači za Pakistan, razumjet ćemo bolje, ako pomislimo, da u toj zemlji na 30.000 stanovnika dolazi jedna bolničarka.

U onim predjelima, gdje su prebrodene osnovne poleškoce u školstvu, Crkva ne pušta tako lako škola iz svojih ruku, jer zna, što znači mladim ljudima, koji će danas sutra biti vode naroda, dati pravilnu orientaciju u najvažnijim pitanjima života i morala.

■ Broj katolika u Japanu iznosi je u srpnju 1963. godine 308.814. Dakle 200.000 više nego 1945. Katolicizam u Japanu ima vedru budućnost zahvaljujući upravo školama, kojih ima u rukama katolika razmjerno velik broj. 1.223 vanjska misionara i 522 domaća svećenika vode deset katoličkih sveučilišta, od kojih svako ima po više fakulteta, 200 raznih visokih i viših škola, 31 gimnaziju, 52 pučke škole. A za 437 dječjih vrtića, 31 bolnicu, 22 ambulante i apoteke za siromaše, 18 staričkih domova, 74 sirotišta, brinu se časne sestre.

■ U Hirošimi je prošle godine osnovana i Muzička Akademija. Studij će trajati četiri godine. Uz opću muziku naročita će se pažnja posvetiti religioznoj glazbi i njenoj vjerskoj i umjetničkoj vrijednosti.

■ Na Kubi su oo. Isusovci počeli rad na pravilnoj socijalnoj izgradnji radnika. Otvoreni su seminari za radnike. Traju otrilike 13 tjedana. U to se vrijeme održi 50 predavanja i niz diskusija. Posebna je pažnja posvećena sindikatima, razvoju ekonomije i općoj socijalnoj nauci Crkve.

■ 20. listopada 1963. na Misiju nedjelju, Papa Pavao VI posjetio je kolegij Propagande, gdje su mu bili predstavljeni Apostolski prefekti iz misijskih zemalja, koji su došli na II zasjedanje II Vatikanskog sabora. Papu je pozdravio kardinal Agagianian, prefekt zbora za širenje vjere. U svom govoru Namjesnik je Kristov rekao među ostalim, da misijski rad Crkve ide za tim, da donese narodima jedinstvo vjere i ljubavi, red i mir, i da popravi uslove života zaštitom ljudskih vrednota. »Crkva preko misija ništo ne želi vladati, nego služiti, te doprinjeti stvarnom i sve većem dobru čovječanstva pokazujući put u nebo.« — Na kraju se Papa posebno osvrnuo na Crkvu u Kini, žaleći što u nizu biskupa, koje je na samu misijsku nedjelju posvetio, nije bio ni jedan predstavnik tog velikog, kulturnog i radinog naroda. Ali tješi se Papa, da će ono sjeme što je bilo zasijano u suzama, jednoga dana donijeti plod na radoš cijele Crkve. Papa napose upozorava vode naroda, kako Katolička Crkva nipošto ne prijeći svojim članovima vjernosti i ljubav prema domovini, nego je naprotiv samo učvršćuje.

■ U Bazilici sv. Petra Papa je na misijsku nedjelju posvetio 14 novoimenovanih biskupa. Dvojica od njih su u Crkvenoj diplomatikoj službi, ostala dvanaestorica su misijski biskupi. Dvojica od njih iz Mali-ja (Zap. Afrika), po jedan iz Australije, Hondurasa, Indije, Japana, Konga, Koreje, Sjeverne Rodezije, Pakistana, Tanganjike i Tajlanda. Poslije posvećene Papa je održao novoposvećenim biskupima govor, u kojem je osobito naglasio misao apostolata:

povezanosti sa Apostolskom Crkvom i rada za spasavanje duša.

■ 29. rujna 1963. godine u katedrali Bezgrješnog Začeća u Seoulu — Koreja primili su sveto krštenje izvanredan broj istaknutih ličnosti i bivših državnika. Put prema krštenju pokazao im je Dr. John Myeon Chang, nekadašnji ministar predsjednik, koji je čitavom kolegiju svoje vlade preporučio da proučavaju kršćanstvo.

Dok je trajalo prvo zasjedanje Koncila, svake nedjelje služila se sv. Misa za novinare u kapeli sv. Ivana. Svaki je put držao propovijed drugi govornik. Biskup Fulton Sheen, znаменити i savršeni radio govornik iz Sjedinjenih Država Amerike, sasme se prilagođio slušateljima. Svaki gest i svaka rečenica imala je savršenu formu. Kardinal Rugambwa iz Afrike imao je posve oprečan nastup. Čim je unišao pokazao je božljivot. Moj susjed mi je prišapnuo: »On se nas boji!« — Kardinal je čitao propovijed koju je napi-

sao. Pri tome je svaki pročitani list predao tajniku. — On voli svoju domovinu. Najednom je pročitao i ove riječi: »Mi smo zaostali u razvoju, ali mi se podižemo, i što više napredujemo, tim je veća naša odgovornost. Možda niste još nikada na to mislili. — Novinari pišu svoje članke. — Što napišu, širi se preko granica njihove zemlje. Teret svijeta leži na njihovim ramenima.« To je kardinal primjetio gotovo potiho, ali su riječi pale na plodno tlo. Kad je svršio sv. Misu, kleknuo je, da se zahvali. Nitko iz crkve nije izišao. To je bilo nešto izvanredno za novinare. Kardinal je ustao i pošao u sakristiju. Zaustavili su ga, pristupali su k njemu kao kod prve Pričestici i ljubili mu ruke, jedan za drugim. Bili su to novinari. — A tko im je naredio? Nitko. — Oni su zacijelo kritičari. Upravo radi toga su naučili stvari pravo procjenjivati. Kad pronađu čisto zlato, oni to priznaju kao djeca. Ja sam u sebi mislio — Novinari imaju savjest. . .

Zahvale i obavijesti

■ Uprava Glasnika Srca Isusova i Marijina najljepše se zahvaljuje Uredništvu uglednog časopisa »Marija«, koje je i ne zamoljeno objavilo ukusnu reklamu »Glasniku« i toplo ga preporučilo svojim čitateljima. Uprava »Glasnika« upozorava svoje čitatelje da je list »Marija« izdao vrlo uspјeli zidni kalendar za 1964. god. Cijena je samo 50 din. Split, Bulatova p. 3.

■ U Prozoru je ljeti 1963. god. započela gradnja crkve Presvetog Srca Isusova. U planu je da se za tri godine dovrši. Rkt. župni ured Prozor (Bosna) moli pomoći od štovatelja Presv. Sreća.

Nove knjige

Dr. Maksimilijan Lah: Biblijski priručnik u 4 sveska. I. svazak: Katoličke poslanice i Apokalipsa, cijena 300 din. — II. sv. Pavlove poslanice, 800 din. — III. sv. Ivanovo Evanelje i Djela Apostolska, 800 din. — IV. sv. Matejevo, Markovo i Lukino Evanelje, 900 din. — Priručnik može dobro poslužiti svakome za razmatranje, duhovno štivo itd. Sadrži čitavo Sveto Pismo Novoga zavjeta s opširnim tumačenjem. — Nabavlja se kod Nadb. Duhovnog Stola, Zagreb I, Kaptol 31 i u Cirilometodskoj knjižari, Zagreb, Kaptol 29.

+ + +

A. Bessières, D. I. »PERICA« Mali apostol česte svete pričesti. — Knjižica je vrlo prikladna za djecu koja su već bila na prvoj svetoj Pričesti. — Cijena 60 din. Na 10 komada i više dolazi 10 posto popusta. Naručuje se kod: o. Janko Horvat, ZAGREB III, UL V zem. konf. KPJ 47.

Zahvale Presv. Srcu

- A. R. Omiš — Priko, riješila sam se dosadnih podstanara.
- M. J. Zagreb, Zahvala za ispite. — Kupite Sv. Pismo, Evanelje ili Povijest Kristova Kraljevstva.
- A. G. — Boka Kotorska. Hvala Presv. Srcu na velikim milostima.
- Franjo i Olga Perše, Zagreb — Hvala Presv. Srcu za 50 godina sretnog braka.

— Kod majstora Nikole Jankovića, Zagreb, Remetinečka cesta 71. možete nabaviti vrijedne originalne kipove iz drva i kamena. Radove u gipsu i drugim umjetnim masama Janković ne radi. Kipovi iz drva mogu biti prema želji naručioca i mjesnom običaju natur drvo, politirani ili obojeni slikarskim uljenim bojama, prema zahtjevu ambijenta u koji bi bili smješteni. Savjetovanje će naručiocu obaviti sa izvoditeljem. Približne informativne cijene za srednje komplikirane radove iznose:

visina do 30 cm oko din	22.000.-
visina do 40 cm oko din	33.000.-
visina do 60 cm oko din	60.000.-
visina do 80 cm oko din	90.000.-
visina do 100 cm oko din	122.000.-
visina do 120 cm oko din	150.000.-

Visine preko 150 cm moraju se posebno ugovarati. U koliko skulptura drži dijete u naručju cijena se povećava za 10 po sto, a ako imade krunu na glavi za daljnjih 5 posto. Radove u kamenu možete nabaviti uz cijenu do 100 cm visine cca 220.000 a veći predmeti moraju se posebno ugovoriti. Duborez dubina plastike 1 — 3 cm po dm² din 3.000.- Duborez dubina plastike 2 — 5 mm po dm² din 800. Rok izrade ovisi o komplikiranosti djela a kreće se 2 — 6 mjeseci. Daljnje i bliže informacije dat će vam navedeni kipar.

BOZANSKO SRCE ISUSOVО, PRIKAZUJEM TI PO BEZGRJEŠNOM
SRCU MARIJINU SVE MOLITVE, DJELA I TRPLJENJA OVOГA DANA
U NAKNADU ZA NAŠE UVREDE I NA SVE ONE NAKANE ZA KOJE
SE TI NEPRESTANO PRIKAZUJEŠ NA OLTARU. OSOBITO TI IH
PRIKAZUJEM ZA SVETУ CRKVУ, SVETOГA OCA I ZA SVE POTRE-
BE, KOJE SU PREPORUCENE ČLANOVIMA APOSTOLATA MOLITVE.

Nakane AM za veljaču 1964.

opća: Da se u nerazvijenim zemljama bijeda i siro-
maštvo nadavlada pravednošću i ljubavlju, koja
dolazi od Krista.

misijска: Da poraste broj zvanja za misijsku braću.

SIJECANJ 1964.

1. S — NOVA GODINA

2. Č — Makarije
3. P — Prvi petak, naknadna
Pričest,
4. S — Prva subota

5. N — Ime ISUSOВO

6. P — BOGOJAVLJENJE — TRI
KRALJA
7. U — Lucijan
8. S — Severin
9. Č — Marcellin
10. P — Agaton
11. S — Higin

**12. N — SVETA OBITELJ,
1. po Bog.**

13. P — Spomen kršt. G, N, I, Krista
14. U — Hilarije, Feliks

15. S — Pavao pust. Maur
16. Č — Marcel
17. P — Antun, pust. opat
18. S — Kat. sv. Petra,
Početak svjetske mol.
osmine.
19. N — 2. po Bog. Marije, Marta
20. P — Fabijan i Sebastijan
21. U — Agneza, Janja
22. S — Vinko i Anastazije
23. Č — Rajmund, Emerencijana
24. P — Timotej
25. S — Obraćenje sv. Pavla.
Svršetak mol. osmine
26. N — Sedamdesetnica, Polikarpo
27. P — Ivan Zlatousti
28. U — Petar Nolasko
29. S — Franjo Saleški
30. Č — Martina
31. P — Ivan Bosko

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara.
Vlasnik i izdavač: Hrvatska Provincija D. I. — Zagreb I — 147, Palmotićeva 33. —
Odgovorni urednik o. Franjo Šipušić, Zagreb I 147, Palmotićeva 33. — Telefon 32-469.
Tisk: «Zadružna štampa» — Zagreb, Gajeva 4. — 1964. — List izlazi svakog mje-
seca. Pojedini broj 70 dinara. Godišnja pretplata 840 dinara. Novac pretplate
saljite na poštanske uputnice. Suradnja: Uprava Glasnika. Rukopisi se ne vraćaju.

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Poštarska placena u gotovu

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB - VELJACA 1961.

GOD. 55. - BR. 2

S A D R Z A J

Z A O D G O J S R C A

Sveta korizma	33
Svijećnica	34
Plakali smo, aši s Njime, M. Matić D. I.	38
Božanski sijač, Tonča	45

MOLITVENI ZIVOT OBITELJI

Dok se zemlja okreće, M. Škvorc D. I.	35
Misije zovu braću pomoćnike, J. Antolović D. I.	39
Molitva	56
Izvori snage — Sveta Misa, P. Ribinski D. I.	47

ZIVOT OBITELJI

Pričaju stari — mladi ne vjeruju	40
Graditelji Crkve, J.	41
Ptiče pjeva kako čulo majku, J. Majsec	44
Iz pisma jedne majke	44
Samo smrt, M. Matić D. I.	51

KADA BOG ZOVE

Zašto sam postao svećenik, Dr. Sr. Bošnjak	52
Iz Bosne pod Stjeme, Pero	54
Zalud nas ljubay s reklama grijе, P. Sunjić D. I.	55

VJERSKA POUKA U OBITELJI

S Dušom ili bez duše	57
Isus o ljudskoj duši	59
Krštenje, Franjo Pipinić	60
Vuk na ispovijedi, P. Pajić	50

OSJECAJMO S CRKVOM

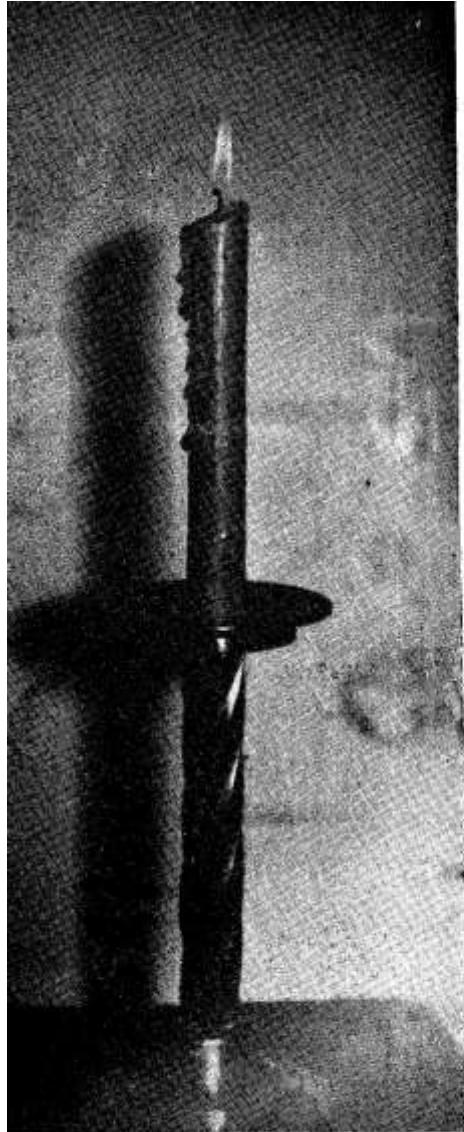
SV. OTAC U SVETOJ ZEMLJI	49
Odjeci Koncila, Lj. Plačko D. I.	62
Spomenik Andeoskom Pastiru, o. J. Antolović D. I.	64
Redovnice, P. Belić D. I.	64

Sveta korizma

Prastari je običaj u kršćanstvu da se vrijeme prije Uskrsa posveti uspomeni pregorke muke Isusove. Ta je uspomena sama od sebe nukala vjernike da zadovoljava-ju za svoje grijeha, za koje je Spasitelj podnio tolike mu-ke i umro na križu. Crkva je ovaj običaj uzakonila, na-redila je korizmeni post, i potiče vjernike da u ovo sve- to vrijeme što češće razmišljaju o muci Isusovoj, jer je uspomena na nju najdjelotvornije sredstvo da se očuva-mo grijeha i porastemo u ljubavi prema Bogu. Toj svrši služi najbolje obavljanje Križnoga puta, skupno ili po-jedinačno, te zajedničko čitanje u obitelji koje knjige o muci Isusovoj. Mi Hrvati imamo u svom jeziku jedan od najuspjelijih prikaza Muke Isusove od dr. Rudolfa Vi-mera. Naslov je knjige »Muka i slava« ili »Isus Krist« treći svezak. — U znak pokore podi na početku korizme, na Pepelnicu, u crkvu i daj se posuti pepelom, da se »sjetiš, da si prah, i da ćeš se u prah povratiti«. Crkveni zakon osim togā traži od svakog vjernika, kao strogu obavezu da se o Uskrsu ispovijedi i pričesti. Ne odgadaj tu kršćansku dužnost za zadnji čas. Radost uskrsnih dana doživjet će samo čiste duše.

Svijećnica

Na Svijećnicu slavi Crkva uspomenu prikazanja Isusova u hramu. Divna pojava starca Simeona pojavljuje se iznenada u izvještaju Evanđelja. Iza svojih zanosnih riječi nestaje opet starac kao biljesak munje. Duh Sveti mu je objavio da ne će umrijeti dok ne vidi Pomazanika Gospodnjega. Ovo svjetlo Duha dovelo ga je u hram baš u času kad je Majka Božja sa sv. Josipom donijela Dijete da ga prikažu Gospodinu. Slabašni starac, posljednji od Starozavjetnih Vidjelaca, imao je sreću da u naručaj primi Onoga kojega su drugi proroci navlještali tek izdaleka. U svojem zanosu i sreći ispevao je najljepšu pjesmu, za koju bi Mojsije, David, Izaija i Jeremija sigurno dali svoja divna proročanstva:

«Otpusti, gospodine,
slugu svojeg u miru.
Jer su oči moje vidjele
Spasenje,
Što si ga pripravio za
sve narode:
**SVJETLO
NEZNABOŠCIMA i slavu
Izraelu.**»

U spomen ovoga divnog dana, Crkva, sjecajući se Božanskog SVJETLA, blagoslovuje svijeće. Vjernici ih čuvaju u svojim domovima, da ih zapale na velike blagdane i u dane nevolje. Napose vjernici pale ove svijeće kad se netko od njihovih dragih dijeli od ovoga svijeta. Ovo Kristovo svjetlo jest znak nade u vječnu svjetlost u nebu.

DOK SE ZEMLJA OKREĆE

... Apostoli Molitve molimo »da pravda i ljubav što iz Krista izviri pobijede nevolje bijednika u nerazvijenim zemljama.«

OKRECIMO ZEMALJSKI GLOBUS...! Još malo! E tako. Vidite li sada tu pred nama Afriku — golemi kontinent... i još veću Aziju — okrenite dalje — cijelu Aziju, pa onda — samo okrećite — vidite li ovdje dolje Južnu Ameriku? Tri kontinenta bijede. Znate li da na tom prostoru žive dvije trećine svega zemaljskog stanovništva — valjda dvije milijarde naše braće ljudi? Znate li kako žive? Okrećite globus...! U Africi ima pokrajina gdje nitko nema pojma o nekom sigurnom prihodu, dohotku, o višem standardu života, o višoj kulturi, liječničkoj njezi, higijenskim uredajima, uređenim stanovima, postepenom školovanju... U Aziji ima zemalja gdje je kultura duha stara i visoka — eno vam Indije, trouglastog kopnenog jezika u Occanu — eno vam Kine, carstva sredine... ali je bijeda na mahove toliká, glad kao posvudašnji vampir, prenapučenost i siromaštvo, da stotine tisuća i milijuni umiru... U Južnoj Americi ima država koje slave kao bogate. U njima se guši velik dio stanovništva u najgušćoj tami neznanja, bez izobrazbe i pouke. Dok u nekim visokorazvijenim zemljama ljudi stječu prosječno od 2.100 do 8.000 novih francuskih franaka, naći ćete mnogo zemalja — okreće globus dalje — gdje ljudi ne stječu ni 250 do 450 takvih franaka na godinu. Neće doduše od trojice dvojica nujno umrjeti od gladi, ali će od trojice dvojica biti neznačice u čitanju i pisanju... Negdje ni danas ne znaju za željezni plug, za tvornice, osiguravajuća društva, bolnice... Većina afričkog i azijskog stanovništva umire prije navršene desete godine... rijetki prekorači smrtonosnu granicu tridesete ili tridesetpete... A sve su to milijarde naše braće koje mogu jednog dana postati razorniji dinamit — i sav svijet u nezadovoljstvu daci u zrak...!

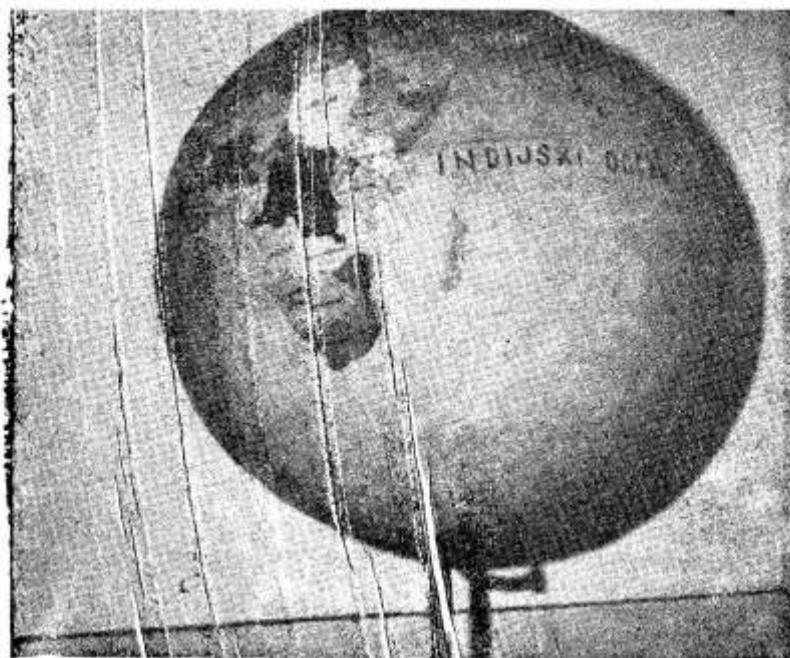
OKRECIMO ZEMALJSKI GLOBUS...! Bez ikakve zlobe i pakosti bez lažne taštine i nadutosti. Ali eto, pogledajte, pred vama je Evropa. Vidite li taj mali poluotok nepregledne Azije s pet stotina i nekoliko milijuna njenih stanovnika. Na tom ćete prostoru naći na njeno blago, uspjeh i prihode, na njene ustanove — banke industrijske koncerne, trgovinu, transakcije, tehniku, najvišu ekonomiku, solidnu valutu, užurbanu zaposlenost, osiguranja svake ruke, savršenu higijensku i socijalnu skrb... Ima u Evropi krajeva gdje maline svaki drugi čovjek ima auto, gdje gotovo svaka obitelj ima televizor, gdje je svak osiguran za starost. Ima država, gdje je pomor djece minimalan, a ljudi se hvastaju starošću od sedamdeset i više godina prosječno. Okrećite globus... Bit će dosta. Eto vam Sjeverne Amerike, nad njom se protegnula Kanada. Danas to za mnoge postaje novi pojam. Kao da ta imena znače bogatstvo i uspjeh. Nije baš tako. A ne! Ima i tu bijede, nada sve duhovne. Ali je životni maksimum tih ljudi takav, da većinom ničim ne oskudijevaju, da se ničega pravo ne straši. Možda jedino pomicaju — barem oni pametniji među njima — da bi sve njihovo blago moglo jednoga dana postati plijenom onih nezadovoljnih, siromašnih, nezbrinutih na svijetu... Ta opomena raste. Tako zvani »zapadni svijet« morao bi jačati svijest, da može doći »zapad Zapadu«, kako to napisao mračni njemački misilac Spengler.

OKRECIMO ZEMALJSKI GLOBUS...! Potražit ćemo one svjetle točke odakle dolazi pomoć bijednicima nerazvijenih zemalja. Da zastanete nad New Yorkom, mogli biste u zgradu Ujedinjenih naroda pronaći dosta pametnih ljudi, koji vode mnoge pametne Ustanove. Njihova je briga protegnuta na sve zemlje gdje je nevolja veća od zadovoljstva. Tu je Socijalno i ekonomsko vijeće, Ured za tehničku pomoć, Ustanova za pomoć djeci = UNICEF, a osim toga mnogo odluka za pridizanje svijeta dolazi odatle. U Washingtonu djeluju Međunarodna monetarna ustanova i Međunarodna zanka za obnovu i razvoj. Moramo u Evropu. Okrenite globus... U Parizu zasjeda UNESCO = organizacija za odgoj, znanost i kulturu. U Rimu je FAO, organizacija za prehranu i poljoprivredu. U Ženevi čete naći OIT = međunarodnu organizaciju rada; OMS = svjetsku organizaciju za zdravlje; HCR — visoki komisarijat za izbjeglice; i — napokon — Savez Društava Crvenoga Križa za sav svijet. Divne su to zamisli, prekrasne akcije, koje blaže bijedu i smanjuju opasnost svjetske pobune.

Okrećite slobodno globus! Da vas upozorimo na neke katoličke potvate koji misle na jednike nerazvijenih zemalja. Nad Njemačkom ste. Tu je začeta akcija MISEREOR koju vode njemački biskupi. Skupljaju novac i darove, da se suzbiju glad i bolesti po svijetu. (Dobro je čuti kako to ide: U jednoj kaznionici nadbiskupije Köln zatvorenci skupiše 652 marke za daleku braću koja su siromašnija od njih! Jedan bračni par darova novac kojim su kanili kupiti radio. Jedna žena pruža novac kojim je htjela platiti put do Lurda. U nekoj se siromašnoj obitelji odrekoše kroz cijelu korizmu šećera. Mnogi su dali novac što bi ga potrošili za pušenje ili pivo. U nekoj stručnoj školi učenici i učenice skupiše do tisuću maraka i poslaše s porukom: Uličnjaci žele doći u nebo...) Pogledajte Francusku. Njeni katolički žrtvuju milijune preko Katoličke Pomoći i Karitasa. Karitas — ta riječ znači Ljubav — djeluje i u drugim evropskim i vanevropskim zemljama. Mogli bismo ugledati one tisuće mlađih koji polaze u strane zemlje da se bore protiv neimasti, bolesti, neznanja i straha. To su Kenedyevi »Dobrovoljci mira« na glasovitoj Novoj fronti, koja znači isto što i čovještvo. Ili da ugledamo Franka Mansona i početke njegove Bijele Flote, koja se tek organizira. Kakva zamisao! Taj časnik američke mornarice smislio je izaz grozog potresa u Agadiru da se opremi flota bolničkih brodova. Oni bi morali biti stalno pripravljeni da pohite u pomoć kad nevolja krikne. Svaki brod imao bi bolničke uređaje kojih sedamdesetak liječnika i bolničarki. Sve točke svijeta morale bi biti jednakobliže njihovoj ljubavi...!

OKRECIMO ZEMALJSKI GLOBUS...! Ne nabrojimo svega, to se razumije. Tko da opiše sve što učiniše Raoul Follera za gubavce, abbe Pierre za lude bez krova i stana, dominikanac Pire gradići brojna naselja ljubavi, James Keller i njegovi Kristo- noše, van Straatenovi graditelji domova, katolički Kongreganisti i Skauti u dobrotvornim akcijama i kampanjama... Znamo za misijske bolnice, dispanzere ubožnice, skloništa, javne pučke kuhanje, prihvatne zavode, sva-kovrnsne škole... Bogu hvala na tome.

Okrenimo globus! Da napokon pogledamo središte kršćanstva — starovječni Rim. Tu se zasnivaju naše konstruktivne i karitativne kršćanske misli. Od naših Pontifiksa i Papa potječu tolike misli, poticaji i pozivi. Oni započešte brojne velikodušne akcije. Nema ni jedne teže nevolje a da ne priskaču u pomoć. Ne samo savjetom — svojim socijalnim i karitativnim enciklikama. To su najrevolucionarniji spisi čovječanstva kao i samo Evangelje, reče jedan engleski poslanik. Pape priskaču u pomoć — djelom. Za misijske se krajeve brinu s naročitom ljubavlju, jer je ondje naročita bijeda. Podsjetimo se, kako su pomogli nama za vrijeme potresa u Makarskoj

i Skopju... Tako oni rade posvuda. Danas moramo u Rim gledati s još većom nadom. U Bazilici svetog Petra kroj se sudbina budućih kršćanskih stoljeća. Sveti Sabor želi da Crkva postane sveta, siromašna, velikodušna majka svijeta. Da kršćani budu duša svijeta, kao što je Crkva ljubav svijeta. Da se bogatiji brižu za siromašne. Da siromašni ne budu manje velikodušni od bogatih. Da svecenici budu očevi i predvodnici siromaha. Da svuda raste snisao za uzajamnu pomoći i simpatiju. Krist Gospodin reče potresu riječ svoga vidovitog Srca — da svijet jedino u siromasima ne će oskuditi, evati. Kršćani ne smiju oskudijevati u ljubavi i djełotvornoj pomoći.

OKREĆIMO GLOBUS...! Ali sada globus od papira ili od plastične mase na stranu! Dok smo ga vrtjeli, mogli smo spoznati dosta bijede i prilično kršćanske ljubavi. Ljubavi još uvijek manje od bijede — i to je za nas opomena. Zato moramo na vrijeme pokrenuti onaj drugi globus — duboko u nama samima — zemirni, trzavi krvavi globus vlastita srca. O Apostoli molitve! Nitko od nas ne bi smio ravnodušno gledati kako se bijeda klatari svijetom, kako ljudi umiru od nevolje i prijetje svima svojim gladnim životom, nezadovoljnom svojom dušom. Naš se mali globus kršćanskog srca mora potresti. Osjetimo na svome globusu srca kako naš potresa ljubav, koja mora prerasti u svakodnevnu dužnost. Tako će naša molitva obuhvatiti preko Isusova Srca sva ljudska srca — i najbjednija. I naš će život poprimiti dimenzije i veličinu apostolata, koji se poklapa s Kristovim željama, sa dimenzijama čitave Zemlje. I naš će dar — ako ga damo iz pune ljubavi — biti naša radost sada i uvijek. Ne bojte se! Nijedna čaša vode neće ostati nenaplenjena. A isto tako nijedan uzdah za one, koji su nam braća — a bjedniji su od nas.   o. Mijo Škvore D. I.

Da, plakali smo, ali s Njime

Oboje su radnici. Zavolili se pa se i uzeli. Poput mladennaca iz Kana Galilejske, pozvali su i oni Gospodina na svoju svadbu — posvetili su se Presvetom Srcu Isusovu. »Ono će biti — rekoše — u svakom času našeg života naše pouzdanje i naša pomoć.«

Nekoliko godina iza toga pohodi ih onaj svećenik koji ih je prije posvetio. Mlada žena bila je teško bolesna, a ni muž nije bio baš sasvim zdrav. Siromašna soba u kojoj su stanovali, odavala je veliku siromaštinu. Sto je posjetiocu odmah upalo u oči, bila je lijepa slika Srca Isusova, koja je visila na počasnom mjestu. Nakon nekoliko riječi ohrabrenja i utjehe reče svećenik: »Vi ste sigurno nesretni, moja djeco.«

»Nesretni? Ne, velečasni, mi nismo nesretni!« — odgovori s izrazom nutarnjeg osvijedočenja mlada žena kojoj su oči gorjеле od groznice. Mi smo mnogo toga prepatili, to je istina, ali mi smo s Njim patili; mi smo plakali, i to je istina, ali mi smo s Njim plakali. Kad ste nas posvetili Presvetom Srcu, rekli ste nam da će nas Ono tješiti u svim našim nevoljama i da će Ono ublažiti svaku našu bol. Ono je to i učinilo.«

Uzevši za ruku svoga muža koji je plakao, zapita: »A ti, šta ti kažeš, jesmo li bili nesretni?«

Tada on usmjeri svoje oči punе suza na sliku Presvetog Srca Isusova i reče: »Nesretni? Mi? Ni pet minuta! Mi smo patili, o da, to je neizbjegljivo, jer je život takav. Ali nesretan biti sasvim je nešto drugo. S Isusom, našim Kraljem, našim prijateljem, nesretni? Ne, nikada! Isus će uzeti moju ženu... Neka bude Njegova sveta volja! Ali uskoro... uskoro će On doći i po me, i tada ćemo sve troje biti sretni u nebu, kao što smo sve troje bili sretni i u ovoj kolibi...«

Zar to nije divno? Kako su oni duboko shvatili smisao evanđeoskih riječi! Nije jedno te isto plakati, trpjeti, i biti nesretan; smijati se, uživati, i biti sretan...

Možda i nas muči neka patnja i bol? A koga ne muče u ovoj suznoj dolini! Mnogima one razdiru srce i dušu... Teško je boriti se, trpjeti, plakati... sam. Ima jedno divno i drago Srce koje nas milo zove »dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni...« Ono bi htjelo da s Njim podijelimo svoju patnju, bol i suz... Ono bi htjelo staviti blagi melem na naše rane...

priredio Marko Matić DJ.

— 300 dana oprosta ako skrušena srca poljube bračni prsten bilo on, bilo ona, uz ovu molitvu: »Podijeli nam, Gospodine, da ljubeći Tebe, jedan drugoga ljubimo i živimo po Tvojem svetom Zakonu.«

Papa Ivan XXIII

Misije zovu braću pomoćnike

Misija načina AM za veljaču

Nedostatak apostola ostaje uvijek pitanje prvoga reda u predobivanju svijeta za Krista. Uvijek se bolno obistinjuju Kristove riječi: »Žetva je velika, a radnika malo!« Taj se nedostatak radnih sila naročito osjeća u malenom broju misijske braće pomoćnika, tj. redovnika misionara koji nisu svećenici. Prema podacima Zbora za širenje vjere od lipnja 1961. bilo je u Aziji i Africi 25.000 svećenika, preko 57.000 redovnika i samo 9.000 redovničke braće, od kojih se 5.200 njih bave učiteljskom službom.

U Francuskoj je g. 1961. učinjena anketa o pitanju zvanja za redovničku braću. Bilo je upitano 1.250 mlađih ljudi. Od toga je 84% izjavilo, da je u njihovoj okolini potpuno nepoznato zvanje za braću, a tek 16% je reklo da su čuli o tom zvanju kao o nečem vrijednom.

Da se kod nas učini slična anketa, vjerojatno bi ishod bio još slabiji, jer većina kršćana nema ni pojma da postoji zvanje misijske braće. Uvriježilo se mišljenje, da samo svećenik može biti misionar. Ali u crkvenoj povijesti imamo dosta primjera gdje vidimo koliko može učiniti na slavu Božju i spas duša čovjek koji se posvetio Bogu u redovničkom staležu, premda nije svećenik. Sv. Franjo Asiški, veliki svetac i osnivač franjevačkog reda, obnovitelj evanđeoskog duha siromaštva i

ljubavi nije bio svećenik nego »mali brat« koji je želio živjeti savršeno po evanđeoskim savjetima, kako nam je to Učitelj preporučio.

Sv. Ivan de la Salle, koji također nije bio svećenik, nego samo redovnik, osnovao je red školske braće (od kojih nijedan ne postaje svećenik), da bi osigurao temeljitu evanđeosku izobrazbu kršćanskog puka.

U Družbi Isusovoj 6.876 članova radi u vanjskim misijama. Od njih su 1.046 braća pomoćnici. Bez njih bi bilo nemoguće voditi katehetske, obrtne škole, tiskare, graditi crkve, bolnice... Oni su desna ruka svećenika ne samo u vjerskom podizanju naroda, nego i u prosvjećivanju naroda za život uistinu dostojan čovjeka.

Možda će netko reći, da ovi ljudi ostaju na pola puta, kad ne postaju svećenici. To nikako ne stoji. Ponajprije, jer se kršćanska svetost i savršenost može postići u svakom staležu, a pogotovo u staležu savršenstva — u kojem se nalaze i braća pomoćnici. A što se tiče raznih zvanja jedini je Bog gospodar i djelitelj — a čovjekovo je prigrliće ono mjesto i ono zvanje u kraljevstvu Božjem na koje ga Bog zove. Jedno je takvo mjesto misijskog brata, koji se u nekom od Crkve odobrenoru redu posvećuje Bogu po svetim zakjetima siromaštva, čistoće i poslušnosti i koji je uz to veoma prikla-

dan da potiče i unapređuje misijski rad svećenika misionara. Školski brat može poučavajući na misijskim školama veoma mnogo upoznati s Evandeljem Isusa Krista i na taj način biti oruđe Božje Providnosti da mnogi prigrele vjeru.

Redovnički brat zidar može svojim zidarskim umijećem biti graditelj mnogih lijepih kapela, crkava, župnih kuća, škola i bolnica, u kojima će se učiniti toliko dobra za Crkvu Božju u misijskim krajevima.

A pomislimo samo koliku korist misijama može svojim nesebičnim i pozrtvovnim radom učiniti redovnički brat električar, mehaničar, šofer itd. Redovnički pak brat koji ima medicinsku školu, može veoma mnogo dobra učiniti po misijskim bolnicama, kao što to i dokazaše mnogi herojski primjeri svete i pozrtvovne misijske braće.

Zato svi misionari jednodušno uzdižu i hvale zasluge redovničke braće po misijama, i mole se bez prestanka Bogu, da im pošalje što više tih vrijednih i tako potrebnih pomoćnika. Bombajski nadbiskup kardinal Valerijan Gracias posjetio je neki isusovački samostan u Indiji. Tom je zgodom veoma istakao zvanje misijskog brata. U znak priznanja za rad braće dao se je skupa s njima, u njihovu krugu fotografirati.

Molimo stoga i prikazujmo Presv. Srcu žrtve kroz ovaj mjesec da Gospodin mnoge mladiće i iz našeg naroda pozove u ovaj sveti stalež. Neka im ujedno dade milost da se velikodušno odazovu Njegovu pozivu, te na taj način poraste broj posljenika u Gospodovu vinogradu. »Idite i vi u moj vinograd!«

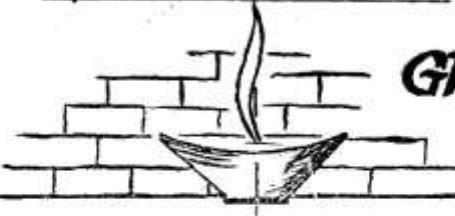
o. Josip Antolović DL.

Pričaju stari – mladi ne vjeruju

- Prečasni, ja se udajem!
- Za koga, Katice?
- Em, prečasni, a koga vi mislite?
- Koga ja mislim? A što ja znam u koga si se ti zagledala.
- Za, za Ivicu pokojnoga Luke.
- A, lijep momak, pristao dečko! A, jesli li promislila?
- Gotovo je, prečasni o tome više nećemo raspravljati!
- Čekaj, Katice, kud ti se žuri! Hoćeš li moći živjeti s njime cijeli život? On voli popiti preko mjere. Pa tuće majku, voli se i pobiti s drugima, a ni vojsku nije još svršao.
- Pustite me, ja hoću baš njega, konačno hoću imati nešto lijepo za oko!

I prodoše zaruke i svatovi i došli oni obični dani kad treba prije svega nositi križ. Niye ni mjesec dana prošlo od vjenčanja. Katice je prije mise stajala pred crkvom u društvu snaša. Župnik je prolazio i kod svake se grupice malo zadržao i izmijenio nekoliko riječi. Stao je i kod snaša. Katice se držala po strani, htjela je sakriti nešto na licu, plavu masnicu.

- Ti si, Katice nekako zamisljena? Sto to imaš pod okom?
- Ona kroz suze odgovorila: »Napio se... tukao me...!«
- Tako, Katice, htjela si imati nešto lijepo za oko, pa si dobila pod oko!...

*Poštuj oca i majku da dugo živis...
POUKA O BRAKU I OBITELJI -2-*

Cetvrti zapovijed Božja traži poštivanje roditelja kroz čitav njihov život. No traži i poslušnost. Ipak dužnost poslušnosti ima svoje granice: ne traje uvek i ne tiče se sviju stvari, nego — kao i svaka poslušnost — traje toliko i vrijedi toliko, koliko traje njezina svrha.

SLOBODA I OVISNOST

Mladi ljudi ne vole poslušnost, osobito dečki. Nisu samo mladi tome krivi. Bude često krivnje i na roditeljima, jer pravo zapovijedati umjetnost je nad umjetnostima. — U mladim danima opet vrije želja za samostalnošću. Mlada ih fantazija puni pouzdanjem, osjećaju se sposobni za ono čemu još nisu do rasli. Htjeli bi se što prije riješiti svakog nadzora. A baš u tome je njihova nezrelost što ne vide svojih granica. S druge strane tako lako podliježu tudem utjecaju, tako da prave nutarnje samostalnosti kod njih još nema. Većinom dečki počnu pušiti, ne jer je ugodno, nego da se što prije uvrste među odrasle. Primjer odraslih zavodi ih. U tome ne samo podnose ne-

go i traže da ne budu samostalni. Pa i psovati počnu često zbog toga jer stariji to čine. Žalosna i bljutava naoko samostalnost, a u stvari ovisnost i robovanje tudem utjecaju.

Po sebi težnja za samostalnošću dobra je. Nikakav ideal nije mlađi ili djevojka bez odlučnosti i samostalnosti. Sveta Crkva ne stavlja mlađim ljudima za uzor nekakve plašljivce i duševno bolesne koji se drže mamine suknje, kad su im već i brkovi izrasli. Sv. Crkva stavlja mlađima za uzor jednog sv. Alojzija, koji je godinama odolijevao čitavoj rodbini, posebno ocu, kad ga ovaj nije pustio u redovnički stalež. Alojzije je ocu u lice rekao, da nema pravo zadražavati ga i da se protivi samom Bogu, ograničujući mu slobodu zvanja. Sv. Crkva stavlja mlađim ljudima za uzor i jednog sv. Ivana Berchmansa, koji je iz sobe istjerao vlastitog oca kad ga je silom htio sprječiti da pode putem svoga zvanja. Otac je uvidio kasnije svoju pogrešku, pa i samiza smrti svoje žene postao svećenik.

ODGOJ SAMOSTALNOSTI

Jedino bi morali mlađi ljudi znati čekati. Zašto trče pred rudo? Roditelji, ako su pametni, moraju i sami željeti da im djeca postanu što prije zrela i samostalna, ali to ne ide odjedanput. Mlađi ljudi svakako nisu dobri suci o samima sebi. Duševno zrenje mlada čovjeka dug je i postepen proces. Hoćeš naučiti motor voziti. Da li je pametno jednostavno sjesti, zapaliti motor i gonjav ga, nek se dogodi što bilo. Šta će se dogoditi? Otići će ti i tvoj motor u stup, u grabu! Postepenoš je osnovni životni zakon za nas ljudi. Strpljenje pašen!

Za dijete nema veće nesreće nego da ga roditelji prepuste njegovim hirima. Za dijete sav napredak leži u ovisnosti i poslušnosti. Francuski pedagog Charmot (č. Sarro) kaže: Zakon za dijete jest 90% ovisnosti, za ono najmanje možda i 99%, a samo 10% samostalnosti. Tokom mladosti postotak ovisnosti treba da se smanjuje, a postotak samostalnosti treba da raste. Umjetnost je nad umjetnostima pogoditi pravu mjeru: Koliko je moje dijete zrelo za samostalnost i u čemu? — I vi ćete, dečki i djevojčice, jednoga dana biti očevi i majke, pa ćete vidjeti

da to nije lako pogoditi. Pa i kod roditelja koji prilično dobro odmjeravaju odnos poslušnosti i samostalnosti, doći će do manjih neuglasica i brundanja, jer mlađi ljudi precijenjuju svoje sile i ne znaju svoje granice, baš zato jer im nedostaje iskustva i životne mudrosti. Ovi isti mlađi ljudi koji se sada bune protiv poslušnosti, zamjerit će vam, dragi roditelji, kasnije kao zreli ljudi, jer će procijeniti štetu koju su pretrpjeli kad ste kapitulirali pred njima. Dečki i djevojčice često ne bi ni u školu isli, ni na posao, oni bi samo derali odijela i trošili sve oko sebe i za leptom se naganjali.

Jedan malí dječak rekao je u sedmoj godini: Moj tata zna sve. U desetoj godini rekao je: Moj tata baš ne zna sve. U petnaestoj godini rekao je: Moj tata malo toga zna. U dvadesetoj: Moj tata ne zna ništa. U dvadeset i petoj: Ja znam sve! U tridesetoj godini: Ja baš ne znam svega! U četrdesetoj godini: Ja malo toga znam. U pedesetoj: Moj otac je ipak bio pametan čovjek! U šezdesetoj godini rekao je taj isti čovjek: Moj je pokojni otac mnogo toga znao. Šta što je tako rano umro, moj bi život bio sretniji!

A roditelji neka budu čvrsti i dobrohotni, s puno ljubavi i razumijevanja. Neka se sjete svojih mlađih godina. Došao 16-godišnji momčić svome tati: «Tata, ja bih na zabavu! Već sam dosta star da mogu sam za sebe odgovarati!» — »Dobro, sinko, učini tako, kad to mora biti.« — »Ali, tata, daj mi novaca. Ne mogu praznih džepova onamo.« — »A nemaš novaca?« — prihvati lukač otac. »Pa onda o-

stavi ono za što nemaš novaca.» — Majka se iz prikrajka zadovoljno smijala, jer ona bi već kapitulirala pred tim mladim delijom.

POSLUŠNOST U ODGOJU

Sada kada smo utvrdili da je poslušnost potrebna i životni zakon, reći ćemo nešto o njezinim granicama. Ovo što ćemo govoriti nije za neposlusne, oni će sve kri-vo shvatiti. Sto slijedi napisano je samo za poslušne.

Ono što je sasvim nekorisno i glupo, ne treba slušati. Da, recimo, dijete mora otići na poštu deset koraka naprijed, a pet koraka nazad. Nitko nema pravo gluposti zapovijediti. To je zloraba i naka-za auktoriteta.

Ono što je grejšno ne smijemo nipošto izvršiti. Pa ni laki grijeh! Na pr. ako bi nam bilo naređeno da lažemo. Ili ako tašta mati sili kćerku na nepristojne haljine. Pred Bogom nećemo biti ispričani, da nam je to bilo naređeno. Zlo se nipošto ne mijenja zato što je naređeno. Roditelji su zastupnici Božji, ali samo zastupnici! Više treba slušati Boga i savjest nego roditelje.

BUDUĆNOST VASEG DJETETA

Nadalje, one životne odluke, koje sežu daleko u zrele godine, kao izbor zvanja, izbor ženidbenog druga, ne podliježu poslušnosti, barem ne potpuno. Roditelji su tu dragocjeni savjetnici, ali ne gospodari. — Nitko, ni roditelji, ni svećenici nemaju pravo siliti mlađe ljude da postanu svećenici, redovnici ili redovnice. Sveta Crkva predviđa crkvene kazne ako bi tko

nekoga prisilio da stupi u duhovni stalež. Ali s druge strane ni roditelji ni svećenici nemaju pravo odbijati nekoga tko želi u svećenike ili redovnike ili redovnice, ako za to ima sposobnosti i ne vežu ga protivne dužnosti. Tu su crkveni poglavari koji će prosuditi, imaju li kandidati uvjete za duhovni stalež. Pametni crkveni poglavari i poglavarice znaju da bi imali štetu od članova koje Bog ne zove i koji ne spadaju u njihove redove. U tome se dosta grijesiti, i to ljudi od kojih čovjek ne bi očekivao. Svećenika, redovnika i redovnicu tako je malo, pa kad Bog odlikuje jednu obitelj pozivom njihove djece na taj sveti put, ne smijemo im priječiti.

Nitko nema pravo mlađim ljudima narivavati ženidbenog druga. Dragocjen je roditeljski savjet. Ali ako se ne radi o duševnom ili tjelesnom zdravlju ili — recimo — da je mladić ili djevojka sumnjiva poštenja, neka se mlađi ljudi ne obaziru na smetnje roditelja. Tu i tamo neka uvreda, komšilučka svada, bogatija partija nisu razlozi na koje bi se mlađi ljudi trebali osvrnati. Mnogo je tragedija prouzrokovana neumjesnim uplitanjem u životnu budućnost mlađih ljudi.

S druge strane Božja poruka o budućem zvanju zapisana je i u životnim uvjetima. Mlađi ljudi ne smiju graditi kule u zraču i zahtijevati od roditelja da im omoguće zvanje preko svojih sila. — Roditelji opet neka nastoje da svojoj djeti, koju ljube i koju im je Bog povjerio, omoguče što ljepeši izbor zvanja.

J.

Ptiće pjeva kako čulo majku

Matere, oj, o vama se
Zlo baš grdno čuje:
Mnoga da si djecu svoju
Proklinje i psuje.

Što li od te zloče bit će,
Strašiš se i pitaš.
Sve zlo na svom čedu gledaš,
Osudu mu čitaš.

Cujte nauk, što ga dijete
Materi je dalo.
-Basna!- veliš, »Kome još je
Do tih priča stalo?«

Stara nekoć karala je
Zaba svoje mlađe:
-Sramotite mater — druga
Djeca to ne rade.

Ljudi, zvjerke, tuda hodeć
Kreket vaš već znaju.
Zašto ne bi pjevale ko
Slavuj u svom gaju?—

— Nemoj tako, mati, zar te
Srce s tog ne zebe?
Mi ko slavuj pjevale bi
Da smo čule tebe!

Slušasmo tek tvoj mi kreket
Pa to i sad biva.
Da ne znamo drugo ništa,
Ti si sama krival!«

Nikad vočka od svog stabla
Dalje nije pala;
Sveta mati sveto dijete
Bogu tek je dala!

Mlado ptiće pjeva vazda,
Kako čulo majku.
Stoga, mati, diži na se,
Ne na djecu hajku!..

Djece zle da ima mnogo,
To se davno znalo.
Zato — jer i matra je
Dobrih bilo malo!

Josip Majsec

Iz pisma jedne majke ...

—U posljednje vrijeme često sam zabrinuta. Gdjegod pitamo za stan i znamo da ga ima, odmah pitaju da li imamo djece. Kada čuju da imamo dvoje, svi kažu: »Nipošto nećemo obitelji s djecom!— Ni da im platimo milijune. Naročito mi je sada teško, otkad znam da će u proljeće doći naše treće dijete. Iskreno kažem, teško mi je, kad su takve prilike. Ali mi smo obećali dragom Bogu da ćemo svako dijete primiti koje nam On šalje, i to želimo održati.

Cesto puta mislim: Ta život je tako kratak! Zašto onda ne bismo živjeli, kako dragi Bog hoće, iako nam se drugi rugaju i govore da smo nazadni?!

Kamo sreće da ovakvu vjeru i pouzdanje u Boga imaju sve naše majke i žene! Više bi Božjeg blagoslova i sreće bilo u našim obiteljima ...

Božanski sijač

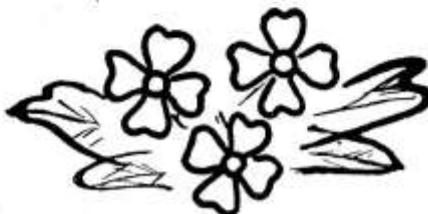
— Mt 13, 4 sl. —

Danak svanu, žarko sunce granu,
sjajem osu doline i gore,
i milotno Galilejsko more,
i gradove uz vodene žale,
i ladice i biserne vale.
Tek što svanu u ranome danu
i zasinu krasotica zora,
Isus pode do obale mora,
da naviješta zoru ljudskog spasa
kano sunce puno rajskog krasa.
Njega prate učenici vrli
své u korak slijedeć Učitelja.
Za njim narod sa svih strana hrli
sve u čežnji tražeć Spasitelja.
Kadno Isus na obali stao,
silan narod k njemu pohitao,
silan narod odsvud pritisnu ga
i u more mal' ne potisnu ga.
Nato Isus Petra pogledao
hitri Petar lađu pritjerao,
u ladicu Isus unišao,
Petar snažno veslom zaveslao,
od obale lađu otiskao. —
I gle slike, sveg milinja pune:
Usred svježeg proljetnog jutra,
A sa bistrog plavetnoga mora,
ispred mnoštva sve do ruba žala
Isus dragi na rub lade sio,
sa ladice divno prozborio
naviještajuć zoru ljudskog spasa
kano sunce puno rajskog krasa.
Na obali silan narod sjeda
i u njega žarkim okom gleda,
da s' nasluša divnih prisopoda
o kraljevstvu mesijanskog doba.
I otvorí svoja usta sveta
On — Spasitelj i učitelj svijeta.
Pa prozbori sakupljenom puku,
što ga sluša u najdubljem muku:
»Sijač bio, svoje sjeme sijo
po njivici, svojoj hranilici.
Sijuć tako sjeme na sve strane,
amo, tamo sitno sjeme pane.
Jedno pane kraj utrta puta,
i ljudske ga noge pogaziše,
i ptice ga s neba pozobaše.

Drugo pane na tlo kamenito
pa izniknu naglo, munjevito,
al' kad žarko sunce pripeknulo,
mlado se je žito ispržilo,
na kamenu vrelom posušilo
nemajući ispod sebe vlage
ni zemljice, da mu dade snage.
Treće pane u najgušće trnje,
što živicom njivu opasalo.
Raste žito, ali i trn raste,
pa zadavi mlađano žitance,
te ne bude od njega ni zrna.
A četvrtu pade usred brazde,
na zemljicu lijepo uzoranu
i kišicom rosnom natapanu
i ognjenim suncem ogrijanu,
te izniknu žito uznosito,
te isklasa klasom ponosito
te urodi rodom plodovito:
Negdje dade u jednorne klasu
zlatnog zrnja i do tridesetak,
negdje dade zrnja šezdesetak,
a ponegdje zrnja i stotinjak —
zdravog zrnja usred jednog **klaša**,
a vjetar ga njiše i talasa...
Tkogod ima uši, neka čuje —
Neka mniye, što ta priča krije.

+++

Sluša narod divnog Učitelja,
sluša narod, u čudu se pita,
što li znači, priča tajnovita.
I podoše svaki poslu svome
razmišljujuć u srcu o tome,
što li znači divna prisopoda
o kraljevstvu mesijanskog doba.
Osta sam Krist i s njim učenici,
kojino ga tiho zapitaše:
»Hoćeš li nam reći, Učitelju,
što u sebi priča ova krije
o sijaču, koji sjeme sije?» —

Spasitelj im nato odgovori:
 »Vama samo dano je, da znate
 svete tajne o kraljevstvu Božjem,
 a narodu tekar u pričama,
 jer očima gledajuć su slijepi
 i ušima slušajuć su gluhi,
 niti Božijih razumiju tajna.
 Blago vama i očima vašim,
 što gledaju Božje otkrivenje!
 Blago vama i ušima vašim,
 što slušaju Božje objavljenje!
 Jer zaista, zaista vam kažem:
 Proroci i pravednici mnogi
 poželješe vidjet, štono sada
 vi vidite, ali ne vidješe,
 poželješe čuti, štono sada
 vi čujete, ali ne slušaše!...
 Cujte dakle priču o sijaču:
 — Sjeme riječ je iz ustiju Božjih,
 posljano na tlu ljudskog srca.
 Koje pade kraj utrta puta,
 to su oni što slušaju riječi,
 al' u srce ne primaju rada,
 pa dolazi đavo iznenada
 i odnosi sjeme posijano. —
 Koje pade na tlo kamenito
 pa izniknu naglo, munjevitno,
 to su oni, što slušaju riječi
 i prime ih u radosti srca,
 al' kad stigne nevolja i suša
 il, progonysto, da im srce kuša,
 nestalni su odmah sablažnjeni,
 pa riječ Božja tek nikla u nadi,
 sahne, gine, ne donosi roda,
 jer korijena nemaju u sebi. —
 — Koje pade među gusto trnje
 to su oni, što slušaju riječi,
 ali brige, da se svijetu svide
 da si steku varavo bogatstvo
 da s' nasrču naslada života,
 zadaviše tek poniklo sjeme
 te ne dospi do željena roda.
 A što pade na zemljicu dobru,

uzoranu, kišom natapanu
 i ognjenim suncem ogrijanu,
 to su oni, što slušaju riječi
 i primaju u srce duboko
 trudeći se, da im smiso shvate
 i u djelo nauk im obrate.
 Oni nose rod u pravo vrijeme,
 dobrih djela obilatu žetvu:
 po trideset ili po šezdeset,
 a u nekog čak i po stotinjak...
 Shvaćate li dakle nauk sveti,
 što u sebi ova priča krije
 o sijaču, koji sjeme sije?...
 + + +

Zamukošć učenici vjerni,
 zamukoše, bez riječi u grlu,
 tek što svaki od njih glavom kimnu,
 znak, da shvaća prispodobu divnu.
 A kad jednom i oni će svijetom
 poletjeti kano ptice ljetom
 na krilima Duha Gospodnjega,
 navještajuć blagu vijest s nebesa,
 tada će i oni sijat zrnje,
 zlatno zrnje božanstvene riječi,
 a na njive od srdaca ljudskih.
 I tako će sve do sudnjeg dana
 biti mnogo revnih nastavljača
 svetog djela Božanskog Sijača!

+ + +
 A sad čujte, oj kršćanska braćo!
 Vi ste njiva Bogom odabranata,
 od Kristove Crkve uzorana,
 a milošću s nebeskih visina
 natapana, toplo ogrijana!
 Pa kad sluge evanđelja siju
 Božje sjeme i u vaša srca,
 zar da od te divne Božje sjetve
 rod zataji u dan zrele žetve?
 Vaše srce neka bude stoga
 dobra njiva predobroga Boga,
 pa će višnje riječi sveto sjeme
 rod roditi u najbolje vrijeme!

Tonča

Svetla Misa

Cinjenica je da ima katolika koji su duhovno slabi. Nemaju snage da
čine dobro i nemaju otpornosti proti zlu.

A to ne bi smjelo biti. Jer — nama je Krist Gospodin dao izvore snage
i jakosti koji su nam svaki dan na raspolaganje. Samo treba da podemo
k njima i crpimo iz njih.

Jedan od glavnih tih izvora jest sveta Misa.

Mi se još danas divimo jakosti prvih kršćana. No o njima nam kaže
 povijest da su svaki dan prisustvovali svetoj Misi, aktivno sudjelovali kod
 nje, tj. prikazivali je zajedno sa svećenikom, svi se pričestili, pomolili se i
 jačani pošli u svagdanji život.

Sveta je Misa i za nas kršćane naših dana isti izvor snage i jakosti. Treba
 samo da i mi dolazimo k tom izvoru i pravo ga iskoristimo.

Vrijednost svete Mise Sveta je Misa žrtva, a vrijednost žrtve ovisi
 o žrtvenom daru koji se prinosi, o osobi koja
 prikazuje žrtvu i — iz toga — o plodovima žrtve.

1) U sv. Misi prikazuje se kao žrtva sam Božji Sin. Kao nekoč na
 Kalvariji. Razlika je jedino u načinu prikazivanja. Na Kalvariji je krv tekla.
 Isus se žrtvovao naravnom smrću koja stoji u dijeljenju duše od tijela. Na
 oltaru se Isus žrtvuje tajanstvenom i nekrvnom smrću, jer u svom slavnom
 tijelu ne može više trpjeti. No žrtveni je dar posve isti. Na križu se Isus
 predao kao žrtva otkupljenja kojom je zasludio sve milosti koje je htio da
 dadne ljudima kroz sva vremena. Na oltaru se žrtvuje kao žrtva primjene,
 tj. primjenjuje te milosti prisutnima i onima za koje se služi sv. Misa.
 Isus nam, dakle, daje kod sv. Mise zasluge svoje smrti, obogaćuje nas za-
 slugama križa. Križ je izvor, oltar kanal kroz koji teku milosti koje nam je
 Krist stekao na križu. Kad smo, dakle, kod sv. Mise, mi preko nje dobivamo
 milost iz samog izvora: sa križa Spasiteljeva.

A može li biti dragocjenijeg žrtvenog dara? I može li Otac nebeski
 ne primiti takvu žrtvu i ne dati nam po njoj sve potrebne milosti?

2) No vrijednost žrtve ovisi i o osobi koja je prinosi. A tko prikazuje
 žrtvu sv. Mise? Tridentski sabor odgovara: »Jedan je isti žrtvovatelj, nekoč
 na Kalvariji i sad u sv. Misi«, tj. Isus Krist.

»Ne zbiva se moći ljudskom«, uči nas i crkveni učitelj sv. Ivan Kri-
 zostom, »ono čudo koje zdržuje u sebi mnoga čudesna, i koje nam vjera
 pokazuje na oltaru... Mi smo samo orude i služe pravoga žrtvovatelja. Go-
 spodin sam posvećuju i pretvara mjesto nas tvarne darove koji su određeni
 za žrtvu, kao djelujući uzrok posvećenja. »Isto govori i drugi crkveni učitelj
 sv. Ambrozie: »Otkupitelj koji se na križu žrtvovao, žrtvuje se još uvijek
 pomoću svećenika.«

Stoga svećenik ne kaže kod pretvorbe: Ovo je tijelo Isusovo. Nego:
 Ovo je tijelo moje. Isto i kod pretvorbe vina u krv Gospodinovu kad izgo-
 vara: Ovo je česa krvi moje... Dakle, na usta svećenikova, izgovara pre-
 tvorbu sam Isus, kao nekoč kod zadnje večere. Tako je svećenik samo oru-
 đe u rukama pravog žrtvovatelja misne žrtve, a taj je sam Isus Krist.

3) Iz ovoga je jasno kakvi su plodovi sv. Mise i prema tome kolika
 je njezina vrijednost za nas.

Budući da je sv. Misa nastavak žrtve na križu, nema ona manje svrhe nego žrtva na križu, niti je manje sposobna da ispunji tu svrhu od žrtve na križu. »U svakoj sv. Misi nalaze se svi plodovi što ih je Krist stekao na križu«, tvrdi sv. Toma. A sv. Krizostom nas uvjерava: »Misna žrtva ima istu snagu kao smrt Kristova na križu«. Pa i Tridentski sabor uči: »Nema drugog tako svetog i bogoslovnog čina, koji bi mogli vjernici Bogu prikazati, kao što je sv. Misa«.

Prema tome svetska je Misa izvor velikih milosti, vrelo snage i jakosti. Kad na to mislimo, onda razumijemo zašto je sv. Crkva zapovjedila pod smrtni grijeh da bar nedjeljom i blagdanom pođemo k sv. Misi. Ako čovjek, iz lijenosti i nemarnosti, ne bi htio kroz duže vrijeme uzimati hranu za tijelo, teško bi se ogriješio, jer bi mu tijelo oslabilo i on postao nesposoban za svoje zvanične dužnosti. Isto je i s dušom: ako netko, iz lijenosti i nemarnosti, ni jednom na tјedan neće da pade k sv. Misi, lišava je tolikih milosti, da je tim teško šteti, čini je nesposobnom da ispunjava svoje dužnosti prema Bogu i bližnjemu. I ta je šteta tolika te Crkva, da bi nas očuvala te štete, zapovijeda pod smrtni grijeh prisustovanje sv. Misi nedjeljom i blagdanima. No trijeznom i ozbiljnog čovjeku upravo je suvišno zapovijedati da ide k sv. Misi. Jer — on će, kad god samo može, poći da zajedno s Kristom i svećenikom prikaže Bogu ovu veliku žrtvu. Pa i preko tjedna, a nedjeljom i blagdanom to će mu biti prva i najvažnija stvar.

Sv. Misa i tvoja obitelj Posve je jasno, kakvo će stanovištvo prema sv. Misiji zauzeti jedan otac obitelji. Ona će biti, prije svega njemu samome izvor iz kojeg će crpsti snagu za ispunjavanje teških i odgovornih dužnosti što ih ima kao glava obitelji. A svojim primjerom i zgodnim načinom on će uzgojiti i svoju djecu, da i ona zavole sv. Misiju i rado k njoj polaze. I nastoji će svi skupa — otac i svi ostali — da uberu sve njezine plodove za svoju dušu. Jer, treba priznati, da ne ubiru svi jednakih plodova iz sv. Mise. Ovisi o tome, kako joj prisustvuju.

Evo dva primjera:

Ivan tvrdi za sebe da je dobar kršćanin. Svake nedjelje ide k sv. Misi. Pa i svi njegovi. No kao slab čovjek (a koji čovjek nije slab?) zna on opovati. Pa i teže. Dogodi se da učini i koji drugi teški grijeh. Nije to njemu pravo, pa će se za Božić, za Uskrs isповjediti. A svake nedjelje ide u crkvu. Doduše, obično nešto i zakasni, no na prikazanju, pretvorbi i Pričesti svećenikovo ipak uvijek bude. Vrijedi mu, dakle, nedjeljna Misa. Kod Mise izmoli nekoliko Očenaša. Sluša pjevanje, i propovijed, ukoliko nije zakasnio. A lijepo sve vlasta. Iza Mise vidi se pred crkvom sa znancima, razgovori se s njima. Pa pode kući zadovoljan, svijestan da je ispunio nedjeljnu dužnost.

Lijepo, dakako. No — da li je to dostatno? Ima li on sve one blagodati koje mu može dati nedjeljna sveta Misa? Nema. Vidi se to i iz toga, što manje više trajno živi u smrtnome grijehu, bez milosti posvetne, tj. nema snage da se odupre grijehu.

Marko također ide svake nedjelje k sv. Misi. I on je slab čovjek, kao i svaki drugi, on kod sv. Mise dobije snage proti svojoj slabosti pa se nje mu ne događa, da bi što teško ospovao, da bi smrtno sagriješio. Bilo je to nekoć, dok nije počeo pravo sudjelovati kod sv. Mise i iz nje crpsti potrebnu snagu. A kako on to čini?

On na Misu nikad ne zakasni. Marko zna da sv. Misa počinje s pristupnim svećenikovim molitvama, tj. kad se svećenik na podnožju oltara prekriži i počne moliti: »Pristupit će k oltaru Božjemu...« Marko otvari molitvenik i moli zajedno sa svećenikom. Ne samo ovu molitvu nego i druge one lijepo molitve koje svećenik moli preko sv. Mise. Ako mu savjest predbacuje koji veći prekršaj preko tjedna, Marko se isповijedi, jer on svakako želi pod sv. Misom primiti sv. Pričest. Inače se isповijeda jednom na mje-

sec., o prvom petku, a onda se pričešće svake nedjelje i blagdama. U sv. Pričesti sjedini se Marko s Kristom Gospodinom, ojača se njegovim tijelom, zahvali mu od srca, izmoli i molitvu za potpuni oprost koja se nalazi u njegovu molitveniku. Onda se još dugo razgovara sa svojim Spasiteljem. Ima Mu on puno toga reći: i za ženu, i za ovo i ono dijete, za ovaj i onaj posao. Sve to Marku preporuči Isusu. A onda se i on digne pa pođe iz crkve, jer je Misa već svršila, i ljudi gotovo svi izašli. Pred crkvom se vidi sa znanima, razgovara se s njima, sali se. Ali — nije mu ni na kraj pameti da bi **što** oprosova, da bi se ružno našalio. Ta njegova su usta posvećena tijelom Kristovim. U njegovu je srcu sam Krist Gospodin... Pa zato se ne će ni svadati, ni koga ružno ogovarati... Baš zanimljivo! Isti čovjek kao i oni oko njega, a opet posve drugačiji. Takav će ostati manje više, i kroz cijeli tijedan. Kako to? Pa i oni su drugi bili u crkvi kod sv. Mise. Jesu, ali onako kao Ivan. A to nije nikako dosta! Od takvog prisustvovanja sv. Misi ima čovjek nešto koristi, razumije se. No ne svu onu, koju Misa može dati, i **koju** bi trebalo da svatko svake nedjelje dobije. Zato su ovakovi kršćani slabici proti zlu, i samo treba da se nadu u neugodnom položaju, pa evo teške psovke, svakojake svade i drugih teških grijeha! Pa ako mislimo na prve kršćane i na njihova duševna jakost, oni su tu snagu dobivali od sv. Mise jer su je onako obavljali kao Marko. A tako bi morao činiti i svaki današnji katolik.

Kome si ti, oče, od ove dvojice sličan, Marku ili Ivanu? Kako ti prisustvuješ sv. Misu?

Pokušaj ovako kako radi Marko. Mjesec, dva, tri... Pa ćeš vidjeti, kako će s tobom biti posve drugačije. Kako nećeš biti slab, na što se sada tužiš i čim ispričavaš grijeha, kojima vrijedaš Boga i nanosiš štetu svojoj duši, a možda i svojoj obitelji.

Pa kad sam počneš ovako raditi onda nastoj da i svi tvoji u kući tako rade. Mama će možda otići na ranu Misu, pričestiti se i pomoliti. Djeca na školsku Misu, ako je imate u svojem mjestu. Odraslijia djeca s tobom na pučku Misu. Ali svakako s molitvenikom, kad budu tiskani Misali, onda s Misalom. Svake nedjelje svi se pričestiti i tako ojačajte tijelom Kristovim. Tko može, skonut će i preko tjedna k Misi i Pričesti. Možda svaki dan bar jedan član obitelji, kao izaslanik i predstavnik.

Pomisli oče! Zar je to nešto neostvarivo ovako sudjelovanje kod sv. Mise? No i priznaj, da je to ujedno jedino pravo sudjelovanje, a za nas slabe ljudi i kruto potrebno. Ta to je baš i htio Gospodin kad je ustanovio sv. Misu. To, da nam ona bude ujedno i vrelo snage proti našim slabostima!

o. Petar Riblinski D. I.

SVETI OTAC U SVETOJ ZEMLJI

4. siječnja krenuo je sv. Otac mlaznim avijonom put sv. Zemlje. Ostao je ovdje tri dana. Posjetio je mjesta koja je svojim životom, smrću i uskrsnućem posvetio Otkupitelj svijeta. Ovo je prvo putovanje Kristova namjesnika u sv. Zemlju od apostolskih vremena. Imalo je posve religiozni značaj — doživjeti što dublje tajne otkupljenja, molitve za Crkvu, za sjedinjenje, za mir. Narod svete Zemlje zajedno sa svojim vodama oduševljeno je primio Papu. Bio je pripremljen i susret Pape sa Carigradskim pravoslavnim patrijarhom. Susret je prošao u najpovoljnijoj atmosferi i smatra se kao čin razumijevanja i dobrohodnosti sa obje strane, u pitanjima jedinstva kršćana.

Vuk na ispovijedi

Prigodom nekakve velike svetkovine navalio silan svijet na ispovijed. Župnik jedva odolijeva. Osobito je muka s onima koji se nisu odavno ispovjedili ili koji se nisu čestito pripravili, pa na taj svet i važan posao idu, štono se veli: Kao grlo u jagode.

Tako se svećenik bavio i zabavio sa svojim pokornicima, kad evo ti pred njega — pogodite, koga? — Vuka! Pravoga, pravcatoga vuka iz šumice. Kako se je samo mogao prošljati između tolikih ljudi, a da nitko nije digao na nj graj; ni hajku? Tko zna? Možda su to bili kakvi gorštaci, koji se često susreću s takvom šumskom čeljadi, pa im to nije ni bilo ni vrlo čudno. Ili su možda *milili*, — nenavikli vuku — da je to obični vučjak, pas. A, osim toga ljudi su bili zabilježeni svojim brigama i molitvama, a on, eto iskoristio priliku. I što da vam dultim? Evo ga pred župnikom! Ovaj se prilično zaudio, pa će mu: »Šta ti hoćeš?« — »Došao sam na ispovijed.« — »Čudnovato! Nije se dosada nikad čulo da se vuk ispovijedao!« — »Znam. Šta ćeš? Kad sam video ovoliki svijet, mene nešto povuklo, pa došao i ja.« — »Eto, de! Onda klekni, kleknil Kazuj, Šta si sagrijeoš!« — »Pa znaš Šta vuk grijesi! Zaklao sam ovca.« — »Zar samo jednu?« — »Ma ne! Podavio sam čitave torove. Klapo sam konje, ždrebadi, krave, volove, telad, koze, guske, patke, kokoši... Sve do čega sam god došao. Bilo je toga, ni sam ne znam koliko. Od toga živjim.« — »Mnogo si ti toga sagrijeoš!« — »Mnogo, mnogo, veli vuk. — »Pa je li ti žao? Kaješ li se?« — Kako se ne ču kajati? Evo, vidiš! — I vuku teku suze kao potoci. —

»A hoćeš li se popraviti?« — »Hoću, hoću! Ja, Šta ču!« — Svećenik ga ruži i svjetuje. Vuk sluša i ne sluša. Nešto se uznenemirio. Bili crkveni prozori prilično nisko, a on se svaki čas diže, pa nešto proviruje van. — »Primiri se dok te svjetujem! Šta si se uzvrtio?« — A vuk će: »Deder ti, molim te, malo brže s tim svojim svjetovanjem i odrješenjem! Eno, upravo stigoše ovce na livadu, pa ako se onamo ne požurim, otici će. Neću moći ni jedne ujagmiti.« — Tako se svršila vučja ispovijed...

Ima i sada tih »vučjih« ispovijedi. Na primjer, ako netko ide na ispovijed, da se ne zamjeri roditeljima ili ženi, bez ikakova unutarnjega skrušenja, bez volje da se popravi. Ili, eto: »Idu drugi, pa idem i ja, da ne budem mimo ostali svijet.« Iz čistog običaja. Prema onoj bosanskoj: »Hajd Alija, nek je više vojske!«

Jer ako se tko kroz duge godine ispovijeda, a ni malo ne popravlja znak je da nešto nije u redu s pokajanjem i s odlukom. Znači: »Deti mene časkom odriješi, pa da se opet vratim svojim »ovcama« — ili bolje: jarcima, starim grijesima i grijesnim navikama. Ni govora o ozbiljnju popravku. — »Krsti vuka, a vuk u šumu!«

Možda će se sada naći kakav mudrac pa ovako umovati: Kad je tako, onda nema smisla ići na ispovijed. — Šta ćemo mu odgovoriti? — Da! Ako ćeš se ispovijedati kao vuk, ispovijed nemat smisla. Bog neće nikoga popraviti, niti spasiti protiv njegove volje. Treba i naša suradnja. Koliko je do nas, moramo sve učiniti za svoje spasenje.

Drugi opet pametar ne ide na ispovijed, a to pravda ovako: »Neću

da lažem. Ispovijedam se, pa opet grijesim.« — Pa nemoj i ne smiješ lagati! Isus nije ustanovio ispovijedi da se na njoj laže, nego da nas ona popravi i posveti, pa makar to i ne bilo smjesta, nego iza dugoga nastojanja i rada.

Evo, dijete puže. Ali jednoga dana ono ustane uz krevet, stol ili stolicu. Pokuša da hoda, ali odmah padne. Mama ga podigne, pruži mu ruke, pa veli: Hodi, dušo, hod! — Dijete opet pokuša, pa padne. Mama ga opet podigne i sokoli. Dijete pode, ali padne. Tako se to događa nebrojeno puta svakome djetetu. Ali jednoga dana ono više neće pa-

sti, nego će poći. Ispočetka nesigurno i teturajući. Ali svaki puta ići će sve to sigurnije. Tako smo svi naučili hodati padajući i ustajući. Ustajući uporno i ustrajno. I plakali smo padajući. I ozlijedili bismo se. Ali ipak smo ustajali. Svi smo pod svaku cijenu htjeli da naučimo hodati. I svima nam je uspjelo.

Zad nam to nije pouka kako moramo raditi i u duhovnom životu? Zar nije sav naravni život slika nadnaravnog?

Slijedi: Uvijek se iskreno kajati, uvijek ozbiljno odlučivati! Uvijek junački ustajati, dok ne »prohodamo!«

msgr. Petar Pajić

Samo smrt

Svedani zarobili finskog vojvodu Ivana Wasa. Osudili ga na doživotni zatvor. Vjerna supruga odmah odc švedskom kralju i zamoli:

»Veličanstvo, dopustite mi, da i ja budem u zatvoru sa svojim mužem!«

»Ma gospodo, gdje Vam je pamet?« — reče kralj. »Znate li Vi da Vaš muž neće više nikad vidjeti danjeg svjetla?«

»Znam!«

»Znate li da se više s njim ne postupa kao sa vojvodom, već kao sa zarobljenikom i čovjekom koji je uvrijedio kralja?«

»Znam. Ipak svejedno, bilo da je on slobodan ili zatvoren, kriv ili nevin, Ivan Wasa jest i ostaje moj muž!«

Te rijeći dirnuše kralja u srce. »Gospodo, nakon osude buntovnika ja mislim da Vi više niste vezani na njega... Vi ste slobodni...«

Katarina Jagello ne reće na to nijedne riječi. Skine svoj vjenčani prsten i pruži ga kralju:

»Citajte, Veličanstvo!«

Kralj prihvati prsten i pročita: »Morsola — Samo smrt!«

Katarina je ušla u zatvor svome mužu i s njim provela punih 17 godina. Napokon kralj umre, a Ivan Wasa izade na slobodu...

Jedina smrt! Da, ženò jedina te smrt može rastaviti od onoga s kim te je Bog nerazdruživo povezao. I u bolesti i u zdravlju, u bogastvu i bijedi, sreći i nesreći — vaša su srca nerazdruživo povezana. Samo vas smrt može rastaviti — ali i ona samo za čas — da se opet nadete u ljubavi kod Boga, gdje više rastanka biti ne će...

priredio Marko Matić DI.

KADA BOG ZOVE

Zašto sam postao svećenik?

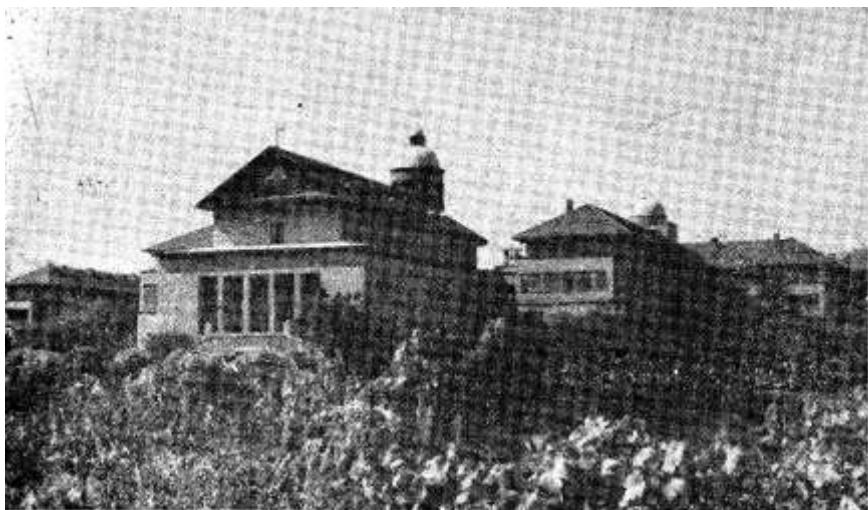
Tako glasi naslov knjige koju je sastavio J. Sans Vila i tiskao je u Tournai-u 1960. On je zapravo skupio svjedočanstva velikog broja svećenika i redovnika koji su nastojali opisati razvoj svoga zvanja. Tako je u toj knjizi i slavni »Jezuita s gitarom« P. Aimé Duval iznio svoje uspomene pune svježine i uzbudjenja.

On piše: Teško je iznijeti povijest svog vlastitog zvanja, kao što je teško iznijeti povijest jednog prijateljstva. Nikad se ne može točno i vjerno izreći kako i zašto se to dogodilo. Povijest koja se iznosi o jednom prijateljstvu uvijek je manjkava i djelomična. Tako i povijest jednog zvanja ostat će misteriozna, tajanstvena, bit će nešto vanjskog, nešto daleko čitateljima ili slušateljima... Mislim da je to kao i tajna koja okružuje sru Isusovu osobu...

Bio sam peto dijete u obitelji od devetoro djece. Prije mene su rođeni: Lucija, Marija, Jelena i Marcel. Poslije mene: Rene, Rajmund, Suzana i Andrija. U obitelji nisu me učili dugackim molitvama. Dnevno se zajednički obavljala samo večernja molitva, ali te ču se molitve sjećati dok ne zatvorim zauvijek svoje oči. Sestra Jelena bi predmolila, a mi ostali smo odgovarali. Za nas djecu bila je to ponešto duga molitva — četvrti sata! Zato bi Jelena žurila, kojiput nerazumljivo izgovarala, kadikad ispuštalas riječi... sve dok joj otac ne bi povučenim glasom rekao: »Počni iznova!« Tako sam naučio da treba s Bogom razgovarati polako, i ozbiljno, i umiljato i strpljivo...

Nikad ne mogu zaboraviti očeva držanja kod molitve. On koji je bio uvijek umoran od poljskih poslova ili od prevoženja drva, on koji se nije stidio pokazati svoga umora, iza većere bi kleknuo na oba koljena, naslonio lakte na stolicu i držeći čelo medu dlanovima, molio je ne gledajući oko sebe... Molio je bez nakašljavanja, bez nestrpljivosti. Ne bi ni pogledao oko sebe. A ja, ja sam mislio u sebi: »Moj otac, koji je tako jak, knji upravlja kućom, s jakim volovinama na poslu, koji je jak pred udarcima sudsbine, i koji se tako malo boji načelnika, bogataša i zlobnika, gde kako je posve malen pred dobrim Bogom! Zaista, kolika promjena kad razgovara s Bogom! Zaista, dobri Bog mora biti silno velik kad moj otac pred njim kleći na koljenima, i isto tako dobar kad moj otac s njim razgovara u svom radničkom odijelu...«

Sto se tiče moje majke, izjavljujem da je nikad nisam vidio na koljenima. Sviše umorna, sjedila je nasred sobe, u crnoj haljini do gležanja, lijepe kestenjave kose, držeći najmanje dijete u rukama. Sva su ostala dječa bila oko nje. Pazila je na svako dijete da li i kako moli, dok je sama majčinsko molila sve molitve. Pazila je na svaki naš pokret i na svaki naš pogled. Najdulje bi promatrала najmanju djecu. Gledala nas je, ali nikad

Nadbiskupsko Dječačko Sjemenište, Zagreb 1-345

ne bi ništa govorila. Pa ni onda kad su se najmanja djeca micala ili šaputala. Čak ni onda kad je grom potresao kućom, ni kad je mačka prevrnula šerpu. I ja sam mislio: »Zaista, dobri Bog je tako dobar, kad se s njim može razgovarati s djetetom u rukama i s običnom radnom pregaćom na sebi. Zaista, dobri Bog je od velike važnosti, kad mačka i grmljavina i grom ostaju bez značenja. Ruke moga oca, usne moje majke naučile su me o dobrom Bogu više nego Katekizam. Bog je Netko! On je blizu! Nakon svršenih poslova s Njim se razgovara!«

Ove misli vrzle su se u mojoj glavi dok sam redovito prevaljivao put od dva puna sata do škole. Moja braća i sestre imale su tek četvrt sata do škole koja je bila dosta blizu naše kuće. Ali moj otac, koji me je smatrao sposobnim i darovitijim od druge djece, upisao me je u gradsku školu. Radi toga sam išao sam samcat i imao sam vremena razmišljati i pjevati i razgovarati s Bogom. Na tom putu bila je jedna jabuka (čiji plodovi nisu bili dobri, i nikad ih nisam brao), a nasuprot te mršave voćke bijaše jarak s visokom travom. Za lijepog vremena volio sam tuda skakati i kotrljati se po mirisnoj i cvjetnoj travi, skrivati se i promatrati oblake. I tamo, ništa ne govoreći, razgovarao sam s dobrim Bogom. Osjećao sam Ga i kao da sam Ga doticao svojim rukama, ljubio sam Ga! I kao da bih Ga upijao u se s toliko nježnosti, pouzdanja, mira i blagosti! Osjećao sam Njegovo prijateljstvo...

Tu je bitnost moga zvanja. Evo razjašnjenja! Svećenik čijega se ime na više ne sjećam, vojni svećenik u Maroku, stigao je u grad da liječi svoje teške rane. Jedino znam da je bio Bretonac i da sam po mirisu zaključio da je pušač. Osjećao se toliko jakim da je poduzimao dosta dugu šetnju

samotnim putem koji je vodio iz grada prema mojoj kući. I eto, jedne večeri, na tom putu susretjem tog svećenika pod bukvom, kako izmoren sjedi orkavljениh usta. Nisam se strašio, nego sam se približio, i evo što mi on reče: »Ko naručeno! Ja ču umrijeti, sinko, ali molim Boga, da u svojoj dobroti nade nekoga, koji će me zamijeniti. Ti bi mogao to učiniti! Zar ne?« I eto, svećenik je mrtav, a ja ga trebam zamijeniti! I zamijenio sam ga. Tada sam imao 14, a danas imam 40 godina!

Isuse, moj veliki Prijatelju! Ti si me uzeo za ruku! Ići ću s Tobom bez straha i bojazni do kraja!

Vi koji ovo čitate, znajte da je lijep moj put! Želim da i vi podete tim putem ...

(S franc. preveo Dr Srećko Bošnjak)

Iz Bosne pod Sljeme

Daleko, tamo među bosanskim planinama, u seoci poput gniazda, ugledao sam svijet i tu našao već četiri brata i jednu sestru. Još ih je troje došlo iza mene.

Rastoh među tom silnom dječicom — mojom braćom — do sedme godine. Otac je radio u rudniku, pa je majka imala sto muška sa svima nama, a osobito sa mnom. Najviše je trebala šibu za moja leđa. Ali sve je bilo tako skladno i divno u tom odgoju.

Dok su starija braća morala na posao ili u školu, mene su slali u crkvu ministirati. — Kako ću ministirati kad ništa ne znam? No brzo sam to naučio i činio rado, barem zbog toga što te druga dječica gledaju i dive se kad ti hodaš po oltaru i pomažeš svećeniku.

I tako ja postao svakidanji ministrant i najbolji župnikov prijatelj. Često sam išao k njemu, a on me uvijek sa smiješkom dočekivao, pa nije žalio vremena da se na čas sa mnom i poigra. Bio je isusovac.

Sve je to pravilo na mene dušok dojam te sam mislio: mora da je biti svećenik nešto lijepo i

veliko, što daje snage i radosti životu. Gledao sam svako jutro kako župnik sabrano služi svetu Misu, a najviše kako se pobožno pričešće u dugo kleći iza Mise.

Jednoć ga upitam: »Velečasni, što vi ono tako dugo radite iz Mise?« — »He moj dragi, zahvaljujem Isusu što je došao pod sv. Misom u moje srce, pa razgovaramo o svim mojim brigama i poslovima preko dana. Sve, ama baš sve mu kažem što mi je na srcu.« I onda doda: »To je najlepše u svećeničkom životu i najveća radost, što smije svaki dan držati Isusa u rukama i primati ga u srce, s njim razgovarati i blizu Njega živjeti!«

U to sam se zamislio, a iza nekog vremena pala je odluka: »I ja ću biti takav svećenik, sasvim Božji!«

I evo me već četiri godine u novicijatu, u kući među vinogradima na obroncima Sljemena. Spreman sam se da budem misionar i apostol ljubavi Srca Isusova. A ne bih se ni s kim ni za što na svijetu mijenjao.

Pero

— Za zapadne katoličke zemlje vrijedi ova tužba: »Mi doduše imamo dosta tornjeva da grom viže ne zna u koji bi opalio, ali 50 posto katolika ne ide nedjeljom na svetu Misu.«

— Roditelji! Velikom brigom navečer pospremite živad i blago, da ne bi što preko noći ostalo vani. A hoće li vaš sin ili kći ostati duboko u noć izvan kuće bez nadzora?

— Nürnbergška tvornica satova konstruirala je i počela naveliko serijski proizvoditi novi tip budilice koja ne zvoni, nego spača budi električnim udarcima. Ako on ipak ne ustaje budilica mu dovikuje: Ustaj, lijenčino!

ZALUD NAS LJUBAV S REKLAMA GRIJE

Gospode...

Glavinja čovjek, bludi i luta
Sve misli: tamo... skrita je tamo!
K istom se vraća i po sto puta,
Al, sjenu sreće nazrije samo.

Da kidaš te žive, ispijaš pamet,
poludiš, satreš u bijesu tijelo?
Sve! Ali sreći nigdje ni zamet,
Dok čovjek diže bahato čelo.

Ta nema sreće, nit ima mira,
Gdje Tvoje Srce sa našim nije,
Pa zalud džez nam strastveno svira,
Zalud nas ljubav s reklama grije.

Ponizna stvora — istina živa —
K vrelu života vodiš pa... pije,
I čovjek — čudno — u sreći pliva.
Očajno srce smireno bije.

Šunjić Petar Dl

— OBRED PEPELJENJA

— Svećenik sipa na glavu
pepeo i opominje:
spomeni se čovječe da si
pran i da ces se u pran
povratiti. —

Molitva

*Te Tvoje divne oči,
I glavu punu trnja,
I Srce što krv toči
Ko zlatna rumen - zrnja,*

*Taj sjaj nad Tvojom glavom,
Te ruke s križem grubim,
Učini mojom slavom,
Da više ljubim, ljubim.*

*I grješnih riješi spona
Sva srca nesmirena,
Zazvonit će nam zvona
Do sada nečuvena,*

Bože, koji svake godine čistiš
svoju Crkvu četrdesetnevnim
postom, podaj svojoj obitelji
da izvršuje dobrim djelima
ono što nastoji dobiti od Te-
be odricanjem. Po Gospodinu
našem Isusu Kristu Sinu Tvo-
jemu koji s Tobom živi i kra-
ljuje u sve vijekove vjekova.

Mol. I. Kor. međ.

S dušom ili bez duše?

Po sniježnoj bjelini uspinjala su se braća Luka i Ilijko noseći na ramenima skije. Zvali su ih prostrani pašnjaci koji su se odmarali pod dubokim snijegom. Polugodišnji su praznici. Gazeći snijeg čavrljali su o svečemu i svačemu. Sinoć su bili kod staroga znance ribara Petra. O njemu su pričali. Pero je u zimskim mjesecima živio od uspomena i nadanja. Starac je. Govori svečano, posloviočno, kratko, i više je sličan prorocima davnih vremena nego čovjeku atomskog doba. Žali za stariom, dobrim danima i pitao je Luku, što li se danas uči u školama, jer se više ništa dobra ne može očekivati na svijetu. »Još samo tri dana zla — tješio bi on Mandu — a onda nikad više dobro!« A zatim bi Manda njega tješila dijeleći s njime osjećaje sućuti i, sućuti u nit vune ili Konoplje sudbinu ovih dvaju dokončalih života i ponavljajući zgode čak iz mladosti. Sad su se pred njihovim očima otvarali novi vidici koji su se prostirali mnogo dalje nego bi sezale Mandine duge i duge ispredene niti. — Braća su tako razgovarala o ovim starcima, a Ilijko bi kao kod neke propovijedi uvijek naginjao najobziljnjim mislima, a to je pomalo Luku ljudilo.

— Starost — vječnost — govorio bi, a Luka se za osvetu sve više žurio.

— Kud ti se žuri, dušu će izgubiti! — Ilijko će i ne sluteći, da će baš riječju »duša« još više uzneniriti svoga brata. Luka se naime upravo zadnjih dana neobično mučio pitanjem duše. Usporili su malo hod i neko vrijeme išli šuteći. — Ilijko je, uhvativši malo daha, fičukao neke vedre melodije, a Luka je razmišljaо o dogadaju koji se zbio prije osam godina. Na blagdan Uzašača Gospodinova išao je u crkvu sa svojim društvom. Svibanj je bio. Dan pun sunca i života. Uz put su dječaci zamjetili na kapiji starca »Unte—Unte« — tako su ga zvali, — koji je nekud buljio, a kad je zamjetio mlado veselo društvo pitao ih: »Kud ćete, dečki? Sto je to danas?« — Djecači odmah među sobom: »Ovaj stari čudak ne zna da je danas blagdan!« — Luka je i dalje razmišljaо, kako ih je »Unte—Unte« često zaustavljaо i s njima zapodijevao nerazumljive rasprave. Tako im je jednom govorio da čovjek nema duše, nego da ima samo »šäpu« dah. Nitko od djece nije pravo razumio što starac govorí, ali kad su jednoga lijepoga dana čuli da se stari »Unte—Unte« objesio, svi su zaključili, da je stari pustio »šäpu«, jer duše nije imao. Ni tada nisu dječaci shvatili zamašitost ovog mudrovanja. Svijet se snebivao što se starac objesio, a on je radio prema svojoj filozofiji. Ako duše nema, onda je baš svejedno kako svršiš. — Sto ima tko prigovarati njegovim potezima? — Ne, ako nije svejedno kako svršiš, to bi moglo nešto značiti!

Luka tada nije ni slutio da će i njega jednoga dana poklopiti problem duše. Sada je šuteći koracao uz svoga Ilijka koji je tako plemenit mladić. Nije ga htio mučiti svojim mislima. No Ilijko je već nekoliko puta završio i opet počinio svoje fičukanje i čudio se bratu koji je uvijek bio tako razgovorljiv kad bi išli na skijanje, a sada šuti.

— »Tebe sigurno nešto muči, Luka! Zašto toliko šutiš?«

— Shušao sam tvoje melodije. Što se ne javiš na televiziju, dobio bi nagradu.

— Kad buteš ti organizirao neke emisije, onda će ja s tobom. Hajd, reci o čemu si razmišljaš!zlurado će Ilijko.

— Pogodi, ako si junak! No, da se ne moraš mučiti, evo, čuj!

I poče Luka pripovijedati o starcu »Unte-Unte« koji je govorio da nema duše, i koji se objesio, i kojega su crkveno pokopali samo zato jer je lječnik dao svjedočanstvo da je starac bio lud kad se vješao.

— Dobro, a kako je mogao govoriti takove gluposti, da nema duše. — nadoveže Ilijko na Lukino pripovijedanje.

— Hej, dragi moj, nije ti to tako jednostavno, nastavi Luka.

— Valjda nemaš i ti samo »sapu«, upadne Ilijko nestrpljivo! Pa govorio si prije nekoliko mjeseci da se sav materijal u čovjeku za par godina izmjeni. Da nema duše za par godina bi trebalo sve legitimacije mijenjati. Nema više onih. — Tko je nosilac legitimacije, kad se tijelo mijenja, ako nema duše? Duša je onaj stalni stana u tijelu koji ne podlježe promjenama materije. Ista kod djeteta, ista u mladenačkim danima ista kad čovjek ostari. Odatile naše uspomene. Pero se sjeća davnih dana i davnih poplava. Manda se tako živo sjeća kako ju je Pero prvi puta prevezao na skeli preko rijeke. To je bilo kao danas. Tako je ona o tome živo pričala iako su prošle mnoge godine. Pitaj, brate, ove ovce u pojati koja će ti od njih znati reći što je bilo lani o Ivanju, ma ne lani nego jučer.

Luka je morao priznati da njegov brat ima bistru pamet. Kad ne bi bilo jednog stalnog nosioca naših ljudskih čina, odgovornosti, savjesti i svijesti džabe ti ne znam koliko i kakove materije. I ono nejako dijete, i onaj odrastao čovjek, i onaj starac na rubu života ima nešto po čemu se razlikuje od životinje. Ne samo nešto po čemu se on ubraja u živa bića, nego nešto po čemu, i radi čega se on izdiže iznad svega na svijetu. On tu svoju istu nevidljivu stvarnost obogaćuje iskustvom, on se po njoj slobodno odlučuje za dobro i zlo, on je zato vrijedan hvale ili prezira, sposoban za dužnosti i odgovoran za ono što je učinio. To nešto nevidljivo da je dostanstvo i čovjekovom tijelu čak i onda kad ono ostane samo, i kad nije za drugo nego da se pokopa.

— Luka, reci mi koja je razlika između »Unte-Unte« — prije nego se objesio i iza kako se objesio, ako je imao samo »sapu«? Ako mu je samo »sapu« pobegla, trebalo ga je naduvati kao loptu i sve bi bilo u redu. Meni se čini, moj Luka, da je duša nešto više od daha, i nešto više od tijela, koje po njoj dobiva život.

Ilijko je bio kao u zanosu. — Čuj, pa ti si meni jednom govorio o stupnjevima života. Govorio si mi kako je velika razlika između kamenja i života. A onda u samom životu koliko stupnjeva i kako velika razlika između biljaka i životinja i kako se čovjek svojom sviješću izdiže iznad svega. A zašto se ti bojiš duše? Ta imati dušu, to je najveće odlikovanje za biće. Ona je put u besmrtnost. — Biti svjestan i misliti može samo nešto, ili bolje netko, koji je kadar ostvariti duhovni učinak, a to je čovjek s du-

šom. Ako nema duše treba što prije zatvoriti sve škole i otvoriti sve zatvore, jer niti imaš što oplemenjivati, a niti ima smisla životinju tako nerazmjerne kažnjavati.

Braća su stigla na sniježne livade, na valovite pašnjake koji su bili obrubljeni zelenim jelama i mirom šume. Prikopčali su skije i prvim nesigurnim pokretima otisnuli se niz prvi obronak.

— Pazi, Luka, da donesemo kući »sapu«.

Duša je netjelesni nosilac svih ljudskih čina, životno počelo svega djelovanja u čovjeku. Ona je netjelesni nosilac, to jest niti je pretežna, niti u svojoj biti ovisi o protežnosti. Ona je nosilac, to jest gospodar, ne nešto prolazno, trenutačno, ona je nešto što ostaje unatoč svim promjenama materije u tijelu, ona je izvor i uzrok svega djelovanja, napose netjelesnih čina, kao što su misli, sudovi, zaključci. Ona je razumno počelo, to jest posjeduje sposobnost spoznaje, prisebnosti, biranja, odlučivanja. Ona je počelo svega djelovanja kod čovjeka i razumnog i osjećajnog i vegetativnog.

Da tako nešto postoji u nama znamo iz iskustva neposredne svijesti. Iskustvom naime neposredne svijesti otkrivamo u sebi osim materijalnog djelovanja i duhovno, neprotežno djelovanje. Za ovo neprotežno djelovanje moramo dopustiti isto takova činioca. Na to nas sili razum, jer je očito, da svaki učinak mora imati odgovarajući uzrok. Kakav učinak barem takav uzrok. Misli su duhovni učinak dakle postoji i duhovni uzrok. Duša! Da, s dušom putujemo kroz život i ona je zalog naše besmrtnosti. — Dakako, duša nije u nama neki odvojeni stanovnik, neki lađar na čamcu. Mi smo pojedinci jedna točka gdje se sastaju svjetovi — duh i materija u jednom biću. Zato je čovjek velika, sretna, doduše smrtna ali i besmrtna zagonetka.

Isus o ljudskoj duši

Isus nije nikada dokazivao opstojnost ljudske duše. Nekoliko njegovih najozbiljnijih riječi otkriva nam njegove misli: »Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti. Bojte se radije onog, koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu.« Mt 10, 28. — »Što koristi čovjek ako dobije cijeli svijet, a igubi svoju dušu? Što li može dati čovjek kao otkupnину za svoju dušu?« Mt 16, 26.

Ljudi nemaju gospodstva nad dušom. Bog jedini jest gospodar ovog nevidljivog stanara našega tijela. Duša je velik dar, i može se

upropastiti lošim životom. Njezina je cijena tako velika da je duša vrednija od čitavoga svijeta, jer je neprolazno vrednije od svega što prolazi.

Moja duša, i moja briga za dušu. Sveti je Pavao pisao Korinčanima: »S moje strane, vrlo ču rado potrošiti (sve) — utrošiti i sama sebe — za vaše duše, i ako vi mene manje ljubite, što ja vas više ljubim. Neka bude! 2. Kor 12. 15.

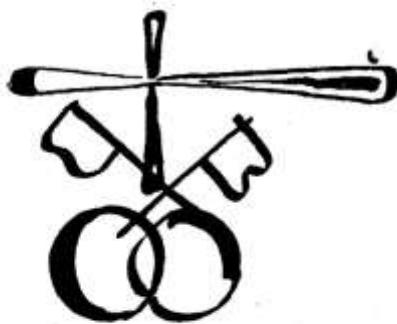

MILA WOD:
KRSTIONICA
ŽUPE BEZGRJEŠNOG
SRCA MARIJINA
ZAGREB —
JORDANOVAC

KRSTENJE
PRVI I NAJPOTREBNIJI
SAKRAMENAT

Ima mnogo stvari u našoj vjeri, koje katolici često obavljaju i gledaju, a ne razumiju. Jedna takva stvar je i prvi sakramenat krst. Zapitamo li roditelje ili kumove zašto nose djecu na krštenje, odgovorit će nam najčešće: pa zato da dobije ime ili da bude kršćanin ili što drugo. Malo ih zna, da se dijete ili odrastao čovjek krsti za to, da mu se duša očisti od istočnoga grijeha i da dobije milost posvećujuću. Radi grijeha Adama i Eve svi se rodimo s grijehom na duši. Jedina je Majka Božja začeta i rođena bez toga grijeha, koji se zove istočni grijeh. S tim istočnim grijehom ne može se u nebo. Djeca, koja umru nekrštena ne mogu u nebo nego idu u mjesto, gdje dudušne ne trpe, ali nji Boga ne gledaju. Krštenjem se duša

čisti od istočnoga grijeha i Duh sveti posvećuje krštenu dušu. Kad male dijete umre dolazi u nebo. Zato i tješe majku, kad plače za umrlim djetetom, neka ne plače, jer je ono andelak Božji. Takvo je dijete, dijete Božje i baštinik kraljevstva nebeskoga. Za malu djecu ne treba ni moliti niti davati svetu misu. Neki daju poslije smrti djeteta moliti ili daju za sv. misu na čast Andela Čuvara. Krst se zove prvi sakramenat, jer se prije njega ne može valjanči ni ispovijediti ni pričestiti ni krizmati. Kad bi netko nekršten išao na ispovjed, to mu ne bi vrijedilo ništa. Kad bi netko živio a da ništa ne sagriješi, mogao bi doći u nebo i bez ispovjedi i bez pričesti, ali bez krsta ne može nitko doći u nebo. Zato kažemo, da je krst najpotrebniji sakramenat. Dobra će katolička majka već prije rođenja moliti za dijete, da ga živa rodi i da ne umre bez svetoga krštenja. Majka će prije poroda i sama obaviti sv. ispovjed i primiti svetu pričest. Dogodi se, da majka u porodu i umre, pa je i radi toga dobro, primiti prije svete sakramente. Katolički će roditelji prije rođenja djeteta potražiti dobre katoličke kumove. Kumovi moraju biti dobri katolici. Ne može biti kum, tko do vjere ne drži ni onaj, tko izbjegava vjenčanje u crkvi. Kumovi su zastupnici djeteta na krštenju. Oni mjesto djeteta traže vjeru i život vječni. Oni mjesto njega ispovjedaju vjeru i odriču se davla. Kumovi su dužni uz roditelje, a osobito ako roditelji umru voditi brigu, da dijete bude u vjéri i uzgojeno. Kako će to činiti, ako sami ne vjeruju? Kumovi mole mjesto djeteta Oče naš i vjerovanje. Kako će moliti, ako ne znaju ili do toga ne drže. Dobar će otac a i majka već prije rođenja odabratim im djetetu bilo muško bilo žensko. Ime ne smije biti ružno ni pogansko. Najbolje je izabrati ime kojega sveca ili kakvo narodno ime iz povjesti. Neki su roditelji dali kćerki ime Dijana. Pitali majku, tko je bila Dijana pa nije znala, da je to pogansko ime božice bluda i besramnosti. Cemu to kad imamo tako lijepih svetačkih i narodnih imena. Dijete dobiva ime sveca, da mu bude svetac zagovornik na nebu, a uzor ovdje na zemlji. Nastojte stoga pitati župnika, tko je bio Vaš sveti imenjak i kakav mu je bio život. Cemu onda davati djeci imena rijeka ili gora. Ako dadete narodno ime, dajte uz narodno i svetačko. Mi katolici slavimo imendane. Dobro bi bilo taj dan idti na svetu misu i ispovijediti se i pričestiti. Često se moliti sv. imenjaku. Naši pravoslavni slave još više. Za njih je najveća svečanost njihova krsna slava. To je dan, kad je u davna poganska vremena njihovo pleme ili rod primilo sveto krštenje. Kroz stotine i stotine se godina to predaje iz koljena u koljeno. Taj se dan ide u crkvu i svećenik dolazi u kuću, blagoslovu vodu i koljivo to jest pšenicu i med. Čitav dan gori blagoslovljena svjeća, dolaze čestitari i kušaju koljivo. Svi koji su nekada bili istoga roda imaju istu krsnu slavu. Žena prima slavu svoga muža. I mi smo Hrvati nekada slavili krsnu slavu i šteta je da smo to napustili. Ima u Hercegovini i južnoj Dalmaciji sela, koja imaju svoga zaštitnika, kad drže goste i ne rade nego idu u crkvu. Ostatak je to krsne slave. Tako su naši pradjeđovi smatrali velikim danom dan kad su primili sveto krštenje, da su te predaval i slave iz koljena u koljeno. Ni je velik dan kad smo se roditi nego kad smo po svetom krštenju postali djeca Božja i baštinici neba.

ODJECI S KONCILA

Pita nas jedan od naših biskupa: Sto očekujete od koncila? Da li ste se razočarali nad dosadanjim njezovim radom i zaključcima? Ako ste očekivali samo iznenadenja, onda ste se razočarali, jer znajte dobro sabor nije tvornica čudesa. On će nastojati donijeti potrebne propise, kojih će se trebati pridržavati i onda će se pomalo vidjeti plodovi sabora.

Na drugom zasjedanju sabora koncem prošle godine govorilo se mnogo i o svećenicima, premda posebna shema (nacrt) o svećenicima još nije bila na dnevnom redu. Biskupi nam poručuju: Svećenici ne padaju s neba. Prvo sjemenište gdje se dijete najviše odgaja za svećenika jest obitelj. Prvi duhovni vođa svakog budućeg dušobrižnika je njegova majka. Kakove će biti naše obitelji, takovi će biti i naši svećenici.

Nadb. Zagrebački dr. Franjo Šeper održao je prošle godine u Firenzi predavanje: Drugi Vatikanski Sabor i pastoralna liturgija. Iznio je glavno načelo kojeg su se saboriški oči držali kad su izglasali nacrt o liturgiji (bogoštovlj), koja će se moći primjenjivati od 16. ovog mjeseca. Liturgija je za narod, a ne narod za liturgiju. Sve su promjene

Osjećamo s crkvom

usmjerenе prema tome, da vjernici mognu imati od službe Božje što veću duhovnu korist.

POKRET ZA SJEDINJENJE SVIH KRŠĆANA

Sveti Otac je izjavio, da je nauka o Crkvi glavni kamen smutnje između katolika i ostalih kršćana. Drugo zasjedanje Sabora raspravljamajući o Crkvi otvorilo je široko polje za daljnji razvoj nauke o Crkvi Kristovoj. Sveti Otac želi, da bi dalje proučavanje naravi Crkve utrlo put konačnom ostvarenju jedinstva svih kršćana.

Glasoviti protestantski teolog (bogoslov) Karl Barth, jedan od promatrača na II Vatikanskom Saboru izjavio je: »Protestantizam se mora odlučiti hoće li pripadati pravoj Kristovoj Crkvi ili ne! — A ne, hoće li u slijedećih 50 godina stupiti u Rimokatoličku Crkvu.

Protestantski teolog Niemöller u Frankfurtu na Mainu kaže: Sabor ozbiljno poziva sve protestante, da si jasno postave pitanje u čemu je zapravo bit protestantizma? Koja je njegova svrha danas? Ono što se dogodilo u XVI stoljeću treba zaboraviti.

Prior (vrhovni poglavac) protestantskog samostana u Taize-u R. Schütz (č. Sic) izjavljuje: Tražimo međusobne veze. Osnovno i glavno je da svi težimo k miru i k jedinstvu. Bez toga kršćani ne će moći ispuniti poslanje, koje im je povjereni. Svijet je danas previše jak za razdijeljeno kršćanstvo.

Dr. Farid el Faridi, promatrač Koptske Crkve u Egiptu ozbiljno misli da će sabor pobuditi sve kr-

šćane da rade na međusobnom ujedinjenju i uvijen je, da takovi naporci ne će ostati bez ploda.

Na Saboru je palo s obzirom na jedinstvo kršćana nekoliko prijedloga, i mišljenja, koje je vrijedno spomenuti:

— Ovaj Sabor znači završetak protureformacije u Katoličkoj Crkvi.

— Već je sv. Augustin izjavio: Htjeli ili ne htjeli svi su ljudi, a pogotovo svi kršćani međusobno braća.

— Trebalo bi promijeniti neke Crkvene propise o mješovitim ženidbama i sudjelovanju kod službe Božje.

— Svi katolički svećenici morali bi mnogo bolje poznavati teologiju drugih kršćanskih Crkvi.

— Kod svih kršćana ima tragova prave Kristove Crkve.

— Da ne bi sav ovaj pokret pošao krivim smjerom nadzirat će ga pojedini biskupi u svojim biskupijama.

— Bez prave slobode savjesti u pojedinim državama ne može biti govor o jedinstvu kršćana.

IZ MISIJA

Na prošlom zasjedanju Vatikanskog Sabora govorilo se i o misjonarskoj zadaći Crkve. Svi su saborški oči bili jednouđni u mišljenju, da nijedan kršćanin ne smije misliti na mir i počinak dok svi ljudi ne upoznaju Isusa Krista.

U Seulu (J. Koreja) od veljače 1962. g. postoji katolički medicinski centar. U Školi tog centra primila je već 171 djevojka diplomu medicinske sestre.

Taitung (Formoza). U Predgradu tog grada sagradene su prostorije za vjersku pouku studenata. 80 studenata može stalno stanovati u njima. Dvije velike dvorane za studij i sastanke omogućuju aktivno djelovanje studenata u širenju katolič-

ke misli. Sagradene su i posebne prostorije za vjersku pouku okolnog stanovništva.

U zadnjih 10 godina bilo je u crkvenoj pokrajini Taitung 20.000 krštenja, a 8.600 katekumena se spremi, da budu primljeni u Katoličku Crkvu.

Na Madagaskaru u pustinjskim predjelima gdje je stanovništvo rijetko, a ljudi rade u unutrašnjosti u rudnicima zlata, narod se sam počeo sakupljati na molitvu u nedjelje i blagdane. Kad je prvi put došao svećenik u ovo mjesto, našao je potpuno uredenu katoličku zajednicu.

Na tom velikom afričkom otoku ima 1.200.000 katolika. To je petina od cijelog kupa stanovništva. Katolici su vrlo aktivni kako u vjerskom tako i u socijalnom djelovanju, te u pojedinim mjesnim organizacijama igraju veliku ulogu.

RAZNO

Na svijetu ima oko jedan milijun časnih sestara. Velika većina se brine za bolesnike i siromaše. U zadnje vrijeme preuzimaju sve veću brigu oko širenja katoličke vjere.

Kardinal Suenens (Belgija) kazao je jednog dana časnim sestrama, koje se nalaze u njegovoj rezidenciji i koje mu vode gospodarstvo, kako ne želi, da se one čitavo vrijeme nalaze u kuhinji, pa bila to i kardinalska. One sada vode lijepi kružok za vjersku izobrazbu mladića i djevojaka.

Pod vodstvom Mr. Adriana Plourde, potpredsjednika katoličkih radničkih sindikata u Kanadi 79 katoličkih sindikalista posjetilo je Švedsku, da u toj zemlji prostudiraju radničko pitanje. Mr. Plourde im je na odlasku kazao: »Vaše je socijalno uređenje savršeno, ali vi ipak niste sretni. Mislim da to treba prisati manjku religioznosti.«

Ljudevit Plačko D. I.

SPOMENIK ANĐEOSKOM PASTIRU

Takožvano Malahijino proročanstvo nazivalo je Papu Piju XII anđeoskim pastirom. Ovaj je veliki papa kroz dva desetljeća utisnuo svoj pečat u život učinio dvadeseto stoljeće marijanskim, on je svojim govorima i poslanicama i rad Katoličke Crkve. On je visoko podigao njezin ugled u suvremenom modernom svijetu, on je proširio njezinu misijsku i liturgijsku djelatnost, on je pružao mudru i zdravu nauku i davao odgovor na najzamršenija pitanja, koja muče današnje čovječanstvo. On je u vrijeme drugog svjetskog rata blažio ratne strahote i poticao na mir u pravdu.

Njegov naslijednik Ivan XXIII odlučio je dostoјno počastiti uspomenu ovakvo velikog pape. Premda je Pijo XII izričito izrazio želju u svojoj oporuci da mu se ne podiže nikakav spomenik, ipak je Ivan XXIII smatrao svojom dužnošću da u ovome učini iznimku i ne izvrši pokojnikovu želju, već da mu podigne trajan spomenik. Troškove za ovo djelo preuzeše kardinali, koje je Pijo XII zaogrnuo grimizom.

Kip od bronze, koji je već gotov, izradio je kipar Messina. Prikazuje Papa u času kad daje apostolski blagoslov. Papa je obučen u pozlatom urešeni pleš i s isto tako pozlatom urešenom tijarom na glavi. Lice mu izražuje poznatu produhovljenošć pokornički duh, dobrotu i ljubav kojom je za života toliko privlačio.

Kip je visok tri i po metra, a bit će postavljen na podnožje visoko dva metra. Stajat će u posebno načinjenoj niši u bazilici sv. Petra. Niša je okružena četom anđela, koji nose pozlaćeni papin grb.

Podnožje je izrađeno od crvenog levantskog mramora, okvir niše od crnog pirinejskog, donji dio od crvenog francuskog, koji je uokviren crnim afričkim. Istok, zapad i jug udržiće se u skladnoj mramornoj kompoziciji, da učine trajnom uspomenom anđeoskog pastira.

Izradba je trajala tri godine. Spomenik će biti otkriven u ožujku 1964.

Pijo XII svojim autoritetom i zauzimanjem kod zaraćenih stranaka uspio je poštediti vječni grad od ratnih razaranja. Time je zadužio ne samo Rim, nego i čitavo kršćanstvo, a možemo reći i cijekoplunu kulturu čovječanstva, jer ona je baš u ovom gradu nagomilaštoliko svoje blago. Zato je dostoјno i pravedno, da ovaj Papa među tolikom rimskim spomenicima ima svoj dostojan spomenik.

Odgovorite nam

KADA SU NASTALE PRVE REDOVNICE I KAKO?

Redovništvo — kako muško tako i žensko — po svojim je načelima stalo kao i kršćanstvo. No nije bilo odmah ispočetka organizirano. Do toga je došlo tri stoljeća kasnije. Evandeoski savjeti Isusovi i pohvale djevičanstvu što ih je izrekao sv. Pavao nailaze već u prvoj Crkvi odziva u idealnim dušama »posvećenih djevica« i »dakonisa«. Posvećene djevice bavile su se više kontemplacijom (molitvenim promatrjanjem), a dakonise akcijom (tj. dijelenjem milostinje, ugošćivanjem poukom ženskih katehumena i suradnjom kod njihova krštenja i sl.). Dakonise su uglavnom dolazile iz redova udovica. I jedne i druge posvećivale je prva Crkva posebnim obredom. Već u II stoljeću davao se djevicama veo (»velatio«): u Afričkoj i Galijskoj Crkvi sa navršenom 25. godinom života, a u Hispanijskoj tek sa 40.

Doru posvećene djevice živjele su za prva tri stoljeća (dok su bješnjeni progoni) kod svojih roditelja. Tek u IV stoljeću nastaje zajednički život — najprije bez određenih pravila a kasnije s njima. Uporedno sa razvojem muškoga redovništva teče i organiziranje zenskoga. Otac t. zv. »kinovitac« (= ljudi zajedničkoga života) sv. Pahomije (292.-346.) imade rođenu sestrju koja slično djeluje kod ženskoga svijeta; uz sv. Bazilija koji je svojim pravilima još savršenije organizirao muško redovništvo na Istoku vidimo i njegovu sestrju sv. Makrimu Ml. na istome poslu; ili na Zapadu — samo blizu dva stoljeća kasnije (VI) — uz sv. Benedikta nalazi se i njegova divna sestra sv. Skolastika, majka Benediktinki.

Naročiti je poticaj redovništvu na Zapadu dalo drugo progonstvo aleksandrijskoga biskupa sv. Atanazija g. 340. u Rimu, koga su onamo pratila dva monaha. Ova su dvojica u Vječnom Gradu osnovala nekoliko samostanskih zajednica. Naš sv. Jeronim u Rimu i Betlehemu sv. Ambrozi u Miljanu, a sv. Martin Turonski u Galiji (današnjoj Francuskoj) veoma su promicali i organizirali i zensko redovništvo.

Najstariji ženski redovi zapravo nisu imali vlastitoga imena; tek u kasnija vremena ušlo je u običaj imenovanje redovnica prema patrijarsi ili zakonodavca. Stoga su u našim krajevima najstariji ženski redovi bazilijanke (tako zvane samo za razliku od drugih na Zapadu; iz IV stoljeća — ali sa moderniziranim pravilima) i ss. benediktinke (VI st.). Mnogo su mlade klariše, Magalenke (XIII), Sestre Križarskoga Reda (XIII/XIV) te Uršulinke (XV). Ostale redovnice u nas pripadaju kongregacijama, od kojih su dvije najstarije iz XVII st. (Uboge učiteljice Naše Gospe i Milosrdne sestre sv. Vinka), dok su ostale iz XIX ili čak XX stoljeća.

P. Belić D. I.

ZAHVALA — U Zagrebu 1943. god. moj sin Ivo od 6 god. obolio je od teške t. b. c. pluća. Liječnik nam je jednoga dana rekao: Moram Vam reći istinu: dijete ne može živjeti. Ja sam odmah dala da se odsluži sveta Misa pred Presv. Srećem Isusovim za njegovo zdravlje i zavjetovala sam, da će — ako ozdravi — objaviti to u Glasniku Sreća Isusova. Nakon toga malome je bilo sve bolje i kad prvog pregleda liječnik je rekao: Velika promjena! Ivo je ozdravio potpuno, svršio učiteljsku školu i danas radi kao nastavnik. Kako je glasnik uskoro prestao izlaziti nisam mogla zavjet izvršiti, pa mi je to uvijeć tistilo savjest. Ponovnim izlaskom Višeg Glasnika osjetila sam obavezu, da zavjet izvršim, pa Vas molim, da biste ovo objavili.

A. L. Zagreb

— Među čestitkama koje su prigodom božićnih blagdana bile upravljene na Glasnik najodličnije mjesto zauzima čestitka splitskog i makarskog biskupa Dr. Frane Franića. — ovaj i na ostalim čestitkama najtoplijе se zahvaljujemo.

GLAS CRKVE — Šibenik — 1963. — Knjižica sadrži ozbiljne teme koje se raspravljaju u puščkim misijama. Ona je ujedno poziv da se što bolje pripravimo na milosne dane. Cijena 50 din. Narudžbe za brošuru Ivo Babačić, Vilsonova 1, Šibenik.

RIJEĆ BRAĆNIM DRUGOVIMA — Đakovo 1963. — Svećenikova i liječnikova riječ o osjetljivim pitanjima obiteljske odgovornosti. — Izdao Biskupski ordinarijat u Đakovu, Strossmajerov trg 6 — cijena 40 din.

F. Lelote: »PROTIV VJETRA« Knjižica za mladež. Izdali bogoslovi. Cijena 120 Din. Narudžbe prima: Mijo Dukić, Zagreb, Kaptol 29.

**BOŽANSKO SRCE ISUSOVOM, PRIKAZUJEM TI PO BEZGRJEŠNOM
SRCU MARIJINU SVE MOLITVE, DJELA I TRPLJENJE OVOGA DANA
U NAKNADU ZA NAŠE UVREDE I NA SVE ONE NAKANE ZA KOJE
SE TI NEPRESTANO PRIKAZUJES NA OLTARU. OSOBITO TI IH PRI-
KAZUJEM ZA SVETU CRKVU, SVETOGLA OCA I ZA SVE POTREBE,
KOJE SU PREPORUČENE CLANOVIMA APOSTOLATA MOLITVE.**

Nakane AM za ožujak 1964.

- opća:** Da bi korizmeno vrijeme vjernici shvačali u duhu svete Liturgije te ga očitovali primjerima života i pokore.
misijska: Da bi narodi koji su redavno postali samostalni, razborito se međusobno pomazući, tražili pravdu i mir.
-

VELJACA 1964.

1. S — Ignacije bm.

**2. N — Šezdesetnica,
SVIJEĆNICA**

3. P — Blaž, Tripun
4. U — Ivan de Britto, Andrija K.
5. S — Agata, Jagoda
6. C — Tito, Doroteja
7. P — Romualdo
8. S — Ivan de Matta

9. N — Pedesetnica, Čiril A.

10. P — Skolastika
11. U — Gospa Lurdska

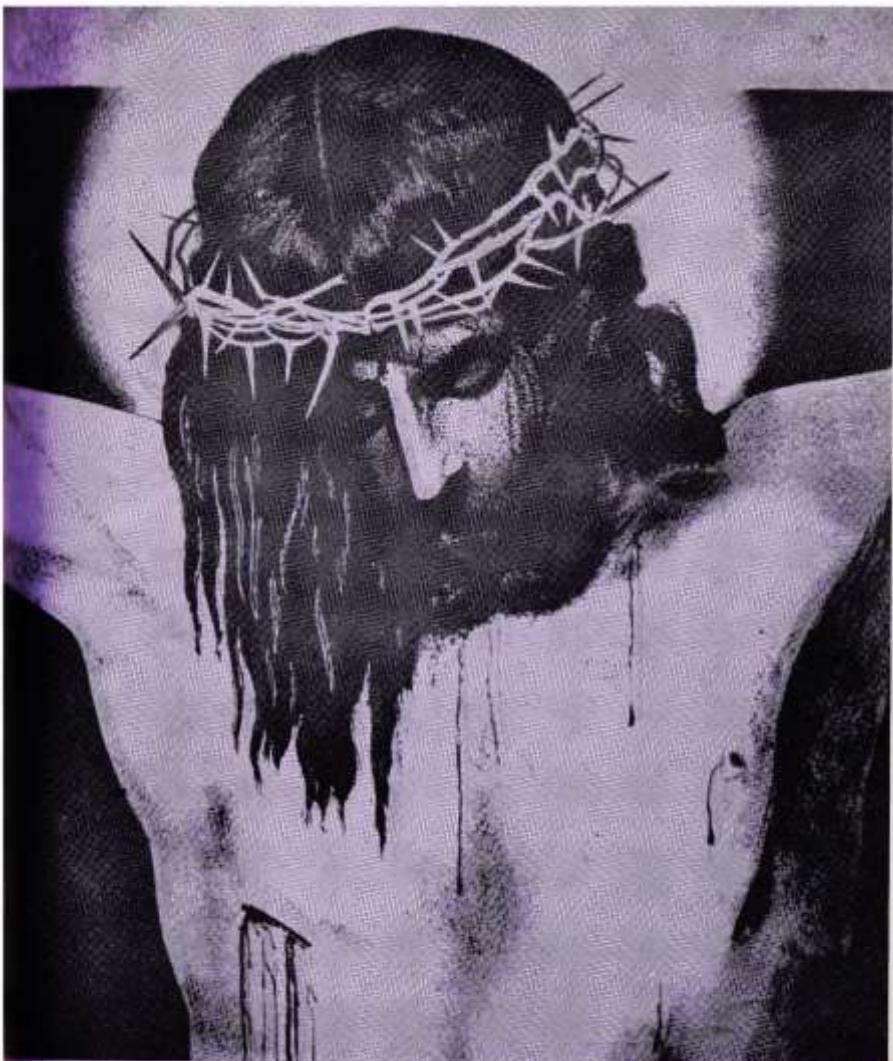
12. S — Cista srijeda, post i nemrš
13. C — Fusko, Katarina
14. P — Valentin, Zdravko
15. S — Bl. Klaudije Col.

16. N — 1. Korizmena, Julijana
17. P — Donat,
18. U — Bernardica, Simun
19. S — Mansvet, Kvatre
20. C — Zenobij
21. P — Eleonora, Kvatre
22. S — Stolica sv. Petra, Kvatre

23. N — II Kor. Petar D.
24. P — Prestupni dan
25. U — Matej Ap.
26. S — Viktorin, Darko
27. C — Fortunat, Aleksandar
28. P — Gabrijel od žal. G.
29. S — Roman, Makarije

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara.
Vlasnik i izdavač: Hrvatska Provincija D. I. — Zagreb I — 147, Palmotićeva 33.
— Odgovorni urednik: o. Franjo Šipušić, Zagreb I 147, Palmotićeva 33. — Telefon
32-469. — Tisak »Plamen« — Slavonski Brod, Omladinska 29 — 1964. — List izlazi
svakog mjeseca. Pojedini broj 70 din, bogoslovi i sjemeništari u skupnoj preplati
50 din. Godišnja preplata za redovite preplatnike 840 din. Novac preplata sa-
tijite na poštanske uputnice, suradnju na upravu Glasnika. Rukopisi se ne vraćaju.

**GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA**

CIJENA 30 DIN.

ZAGREB - OŽUJAK 1964.

Postarina placena u gotovu

GOD. 55. - BR. 2

Sadržaj:

ZA ODGOJ SRCA

Uz križ Isusov	65
Himan križu, Fortunat - Pavelić	66
Andeo Gospodnj, Tonča	70
Kad majka umire, M. Škvorc DI.	75

MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI

Tajna korizme, M. Škvorc DI.	67
Brige mladih naroda, J. Antolović DI.	69
Najljepše znanje, Dedo	72
Korizma — dani pokore, P. Ribinski DI.	78

ŽIVOT OBITELJI

Graditelji Crkve — 3 — J.	72
Blagoslovljena kolijevka, Dr. S. Bošnjak	74
Sveta ženidba, J. Majsec	77
Svetom Josipu, M. Pavelić DI.	80
Dva zakona pravde, V.	82
Teto, nije opasan, B.	83
Krštenje nije na odmet ni zdravlju, B.	84
Prekasno, Bl.	84

KADA BOG ZOVE

Povijest mojega zvanja, Marijan	83
Gospa mi se nasmješila, Zvonko	88
I ja ću biti pop, Ivan	89
Moja vjera 6, Duša ne umire	90
Osjećajmo s Crkvom, Siromaštvo u svijetu, Lj. Plačko DI.	93
Odgovorite nam	96

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

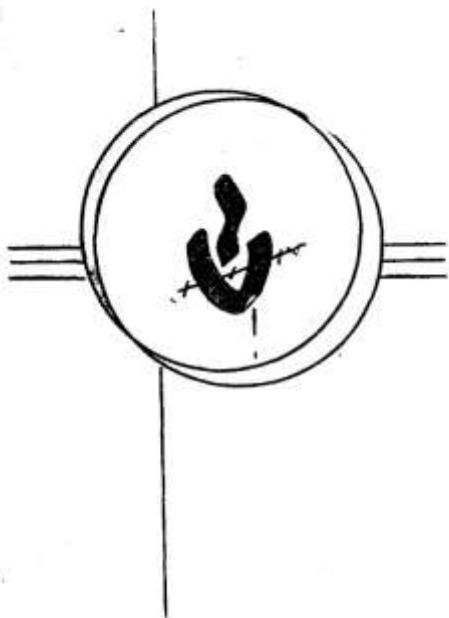

NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE

ZAGREB

*Ožujak 1964.
broj 3.*

Na omotu: Raspeće — Velasquez

U Z K R I Ž I S U S O V

Cesto mislimo da su naši osobni križevi najteži, a zaboravljamo da je svu gorčinu križa na se uzeo Isus iz Nazareta. Nitko od nas nije bio bicevan ni razapet; nitko od nas ne trpi posve nevin, premda se često uvjeravamo da nismo krivi kad trpimo; a još manje trpimo iz ljubavi prema krvicima i mjesto njih. Isuse, tvoju muku i smrt ima sve odlike savršene žrtve i ničlja bol uđe donijela toliki blagoslov ljudima kao Tvoja. Bez Tvojeg posredništva nitko ne može primiti blagoslov Očev, i nitko ne može unići u život osim po tvojem križu nošeci svoj vlastiti. Nauči i nas nositi križ; nauči nas praštati onima koji nas muče. Ti koji si dao rasjeći svoje Srce u ljubavi prema nama. Misli tvojega Srca sjedinjuju sva pokoljenja; izbavi i nas od smrti i nahrani nas u doba gladi.

HIMAN KRIŽU

TRIDESET KAD MINU LJETA,
TE MU KRAJU DODE PUT,
DRAGOVOĽJNO SPAS DOBROSTIV
ISPIT HTJEDJE ČEMER LJUT,
PA KO JANJE NA KRIZ KRUTI
BI ZA ŽRTVU UZDIGNUT.

ZUC MU DAJU I ON GINE,
NJEŽAN LIK MU PRESVETI
BODU TRNJE, ČAVLI, KOPLJE,
KRV I VODA S BOKA VRI:
O GLE VRELA, KOJE PERE
ZEMLJU I SVIJET CITAVI!

KRIŽU SVETI, STABLO SVAKO
ZAVIDI TI ČARNI SJAJ,
S TAKVIM LISCEM, CVIJETOM, PLODOM
NIKOJI GA NEMA GAJ:
SLATKO DRVO, SLATKI ČAVLI
NOSE TERET SLATKI TAJ.

SAVIJ GRANE, STABLO SILNO,
MEKSAJ JEZGRU DRVU SVOM,
NEKA MINE SVA TVRDOČA
PRIRODENA BICU TVOM,
TJELU KRALJA SVEVIŠNJEGA
BUDI MEKŠOM POSTELJOM.

SAMO TI SI BILO VRJEDNO
ŽRTVU SVIJETA NOSITI,
POSTAT LADOM, STO CE K LUCI
POTOPLJENE VOZITI,
KOJU SVU CE JAGANČEVA
SVETA KRV OROSITI.

U SVE VIJEKE BUDI SLAVA
TROJICI BOŽANSTVENOJ,
OCU, SINU, DUHU SVETOM,
KOJI TJEŠI NAROD SVOJ,
NEK SE IME VIŠNJEBOGOGA
PJEVA PO VASIONOJ.

Sv. Fortunat, prijevod M. Pavelić

TAJNA KORIZME

Molimo — Apostoli Molitve — »da kršćani shvate Korizmu u duhu Liturgije i počaku to primjerom života i pokore!«

KORIZMENI DANI

Uđite početkom Korizme u koju našu crkvu. Znate i sami, kako vas nekud sve opominje, da se je nešto promijenilo. Na oltarima sve manje cvijeća, s kora sve manje orgulja, na oltaru i svećeniku sve više ljubičaste boje — boje zamišljenosti i pokore. Ako ste unišli na samu Pepelnicu, možda je i vama na glavu pao malo pepela, da se sjetite svoga praha. Posljednja dva tjedna potkraj Korizme — znamo — Crkva će se ko uvući dublje u se i jače se zamisliti. Od Nedjelje Muke pa do Uskrsa zastire svoje lice i slike svojih oltara. Zeli razmatrati jednu jedinu svetinju — Muku Otkupiteljevu. Spočetka nas je Korizma dočekala postom Pepelnice i strogim kvatrenim danima — a na kraju nam još jednom postom Svetog Petka i Subote skreće pažnju na ozbiljnost i kajanje. Tri dana pred Uskrs vežu se jezici našim zvonima — i ona šute. Sve se stiša, uozbilji i ko rastuži. Na sve pada sve jači poziv Crkve: Skrušite se i činite pokoru! U ovo doba — sve proljetnije i sve jasnije — želi Crkva da se sva njena djeca obnove, ozdrave, preporode. Zato će oko isповjedaonica biti sve više srdaca i kod pričesne ograde sve više gostiju...

U crkvama osjećamo kako raste prevlast križa. Znamen spasenja ko da potiskuje sve druge simbole. Eno — na sam dan Gospodnje Smrti ne će biti ni svete Mise. U potresnoj sabranosti ostaje jedino poklon i razmišljanje, zahvala i plač pred Križem. Korizmeni dani — kao kakove Litanijske Kajanje — spremaju naše duše na Uskrsnuće.

KORIZMENI DUH

Duh se Korizme rascvao iz Isusove kušnje u pustinji. Tamo je Bog i Covjek pokazao zorno, kako nam se vladati u najtežim prilikama života. Četrdeset dana i četrdeset noći — ko nekoč Mojsije i Ilija — Isus živi sam. Misli su mu sasvim uz Boga. Povukao se potpuno od ljudi. Gladuje, posti, trapi se. U to nadolazi kušnja. Iz ponora, od sotone, od zloduha. Isus je divno nadvladava. Time je za nas orisan sav duh ovog svetog vremena. To je vrijeme povučenosti — iza razuzdanih dana karnevala (za mnoge je fašnik najveći dio života!); vrijeme je to pojačane molitve vrijeme razmišljanja; to su dani kajanja, dani pokore i posta, milostinje i dobrote, obraćanja i novoga života. U tom duhu korizmu proživljava svaki pravi kršćanin.

Prije su ovo sveto doba naročito duboko doživljavale dvije vrste ljudi. Katekumeni — pripravnici na sveti preporod krsta, i javni pokornici, čeznući za oproštenjem svojih sablažnjivih opačina. »Katekumeni su se tijekom korizme, nakon što su bili posebice odabrani, molitvom, poukom, postom, trapljenjem i posebnim obredima, zvanim scrutinia, pripravljali za

sveti Krst, koji su imali primiti u uskrsnoj noći. Pokornici su bili smatrani, kao da su u neku ruku izgubili svoju inicijaciju, što su je primili krštenjem, pa su se morali ponovo podvrći naročitim molitvama, postu i trapljenju, da budu ponovno vanjskim načinom primljeni u zajednicu vjernih. (Dr. D.Kniewald). Ostali su kršćani u vrijeme korizme sve uzornije živjeli, sve se doživljajenje kajali i sve uvjerenje isповijedali. Uskrs je za sve morao biti dan pobjede, nutarnjeg sjaja i obnove.

KORIZMENA DJELA

Evo nekoliko riječi za našu praksu. Danas, u novim i promijenjenim prilikama, sveta Crkva ne traži svega, na što su nekoć kršćani bili obvezani. Niti je post onako čest i strog, niti molitve onako mnoge i duge, niti javno kajanje onako ponizujuće i izazovno. Ali Crkva podjednako iskreno i duboko zove: Obratite se! Želi da nam duša ovih dana uroni i kupelj vlastitih suza, da nas istinski zaboli srce zbog tolikih prestupaka. Želi, da na svojim drhtavim rukama, probuđenom savješću, donesemo pred Raspotoga malo svjetlo ljubavi i držimo ga visoko, budno i sigurno. Ovo je vrijeme, kad se naročito malim svičavanjima, ako već ne uzimamo na se velike pokore, čovjek pribire. Ulazi sabranije u se. Motri svoje stanje. Gleda se u sjaju Božje pravde i suda. Procjenjuje se cijenom Kristove Krvi. Važe svoja zlodjela. Upoznaje napasti. Kuša zadovoljiti. Ma čim god. Eto — odiče se pušenja, prekomjerna pića, raskalašena društva, zabava, kina, izleta, bučnih naslada... Više dijeli, no što traži. Ima oka za svačiju nevolju i milostinjom želi umilostiviti Oca na nebnu. Strpljiviji je, blaži, tiši, dobrohotniji. Potiče i druge na dobro. Nagovara ukućane, pa i one koji kruže malo podalje oko njega, da se dobro isповijede i radosno pričeste. Njegov primjer smirenosti i sreće mora dočarati drugima, kako je divno biti dobar s Bogom... Zato će uvjereni kršćanin u ovo vrijeme poći i češće na svetu Isposvjed, češće želi primiti Spasitelja. Moli više no obično. Zahvaljuje za primljene, sklapa ruke za nove milosti. Tako se spremja na svetinje koje nadolaze, kako moli ponizno s Crkvom.

KORIZMENI APOSTOLAT

Sjajna prilika za nas, zar ne — Apostoli Molitve! Nevidljivim, a stvarnim utjecajem pojačane molitve moramo dirnuti i pokrenuti mnoge savjeti. Valovi dobrote iz našeg srca i milost iz Božjeg Srca moraju ući u ljudske duše, zasjati na ekranima svih sudbina, zazvoniti svetim pozivom, unijeti čežnju za pravom obnovom i trajnom srećom. Zato se moramo ponajprije mi sami naći češće oko Isopovjedaonica, da raskinemo paučinu koja se je godinama — ne daj Bože, po njoj plela... i prvi moramo češće hvatati plitnicu pred olтарom, da je očistimo od rđe, koja se je, ne daj Bože, na njoj uhvatila... Ne bojmo se! Primjeri su uviјek zarazni! Vuku i spasavaju, ako su sveti i plemeniti. Preko nas će Isus u ovoj Korizmi k svome Probodenom Srcu povući više duša no što i slutimo! Samo počnimo — i ustrajmo!

o. Mijo Škvorc DI.

Brige mladih samostalnih naroda

Misijska nakana AM za ožujak

Uoči drugog svjetskog rata velik dio azijskog, a pogotovo afričkog kontinenta bio je u rukama Zapada. Nakon drugog svjetskog rata situacija se stubokom promjenila. Zauvijek je odzvonilo zapadnome kolonijalizmu. Mnogi narodi i zemlje Azije i Afrike postadoše samostalne države. Budući da ih je stoljećima spajala gotovo ista sudbina, sada kada postadoše slobodni, osjetili također da su si međusobno bliži nego što su to bili pod svojim bivšim gospodarima. Zato su osjetili potrebu da se sastanu i zajednički pretresu najvažnije probleme od zajedničkog interesa.

I zbilja, 24. travnja 1955. sakupili su se u indonezijskom gradu Bandung-u predstavnici 24 azijske i afričke države. Tada se je održala glasovita bandunška konferencija, na kojoj su po prvi put u povijesti narodi Azije i Afrike zajednički rekli preko svojih predstavnika, što misle i kako gledaju na najvažnije probleme sadašnjice.

Prije svega naglasili su da su prošla vremena, u kojima je Zapad mogao po svojoj samovolji raspolagati s ostalim dijelom naše zemlje. No ipak s tim Zapadom, ako se svečano odrekne želje za gospodarenjem nad drugim narodima, zemlje Azije i Afrike rado će i prijateljski suradivati.

Godine 1963. održana je u Adis Abebi (gl. gradu Abesinije) sveafrička konferencija, na kojoj su sudjelovale gotovo sve afričke slobodne države. Unatoč brojnim spornim i neriješenim problemima konferencija je izrazila želju za jedinstvom i međusobnom suradnjom i zato je bila u mnogočem pozitivna.

Na azijskom i afričkom kontinentu postoje ipak još mnoga pitanja bilo nacionalna, bilo teritorijalna, bilo socijalna, koja traže rješenje. Kao i uvek, kod rješavanja tih često puta veoma teških poslova postoje dva puta. Jedan je put nasilja i nepravde. Na ovaj se način stvari ne samo ne rješavaju nego se pogoršavaju. Drugi je put pravde i mira. Jedino na ovaj način mogu se na opće zodovoljstvo riješiti sva pitanja. Ovaj put, put pravde i mira, ima pred očima naša mjesecna misijska nakana.

Svaki narod ima po prirodnom moralnom zakonu pravo na život i slobodu, pravo da si izabere oblik vladavine, koji želi, pravo da se može mirno i nesmetano razvijati bez straha, da će mu bilo tko ugroziti ta prava, koja mu je dao sam Stvoritelj. Samo i jedino ako se poštuju ova nepovrediva prava, može biti govora o prijateljskoj suradnji, istinskoj pravdi i trajnom miru.

Narodi teže za mirom, koji im je potreban, da bi mogli razviti svoju kulturu i civilizaciju. A opet mira ne može biti bez pravde, tj. kad se svakome da ono, što ga pripada.

Pravdu pak može uspostaviti jedino Onaj, koga Crkva naziva »Sunčem pravde i mira osigurati jedino Onaj koga prorok zove »Kraljem mira« — a to je Gospodin naš Isus Krist. On jedini može složiti i uje diniti čitavu ljudsku obitelj, pa i afričko-azijske narode.

Kroz ovaj mjesec prikazivat ćemo Božanskom Srcu svakoga dana svoje molitve, djela i trpljenja na ovu veliku nakanu od sv. Oca preporučenu i blagoslovenu.

o. Josip Antolović D.I.

»KAD SE PREKRIZIM BOLJE SPAVAM«

Nije pobožnjak Dapače, nije dao ni slna krstiti. Samo je dijete, uz osobitu milost Božju, došlo te s 12 godina zamolilo pouku i sveto krštenje. Uz estalo, dječak je pripovijedao za svoga oca kako se uvečer prije spavanja uviijk prekriži jer, veli, da onda sigurnije i bolje spava... Sigurnije se osjeća u tamni noći, kad je znamenovan znakom svetoga križa i zaštićen Božjom moći.

Andeo Gospodnji

Mili Bože, tuge i sramote
I do neba visoke grjehotе;
Kakvim rodom urodi jabuka
Što je majka Eva otrgnula
U onome raju zemaljskomе!
... Vele su se ljudi umnožili,
I po cijeloj zemlji raširili,
Al su, jao, slijepi bez pomoći,
Boga ne če, za dušu ne mare;
Saka jačih 'holo gospoduje,
sav ostali narod im robuje.
Tužna roba svatko mučit smije,
i ubiti ko da čovjek nije.
Muž nevjeran, žena nepoštena,
Još nezrela djeca pokvarena.
Sin udara stara roditelja,
Brat o glavi svojem bratu radi ...

Sotona je jako osilio,
Pod **svoj** barjak ljudi okupio ...

Gledao je Gospod sa nebesa,
Gledao je pa se sažalio.
Andeoskog doziva glavara:
Gabrijela, svetog Arkandela.
Doziva ga te mu progovara:
-Slugo vjerni, sveti Arkandeli.
Sotona je jako osilio,
Pod svoj barjak ljudi okupio.
Pa nemilo u propast ih ruši;
Dode vrijeme, zemlju da spasimo.
Holog davla silu oborimo.

Već na noge, moj prevjerni slugo,
Hitaj sada put Nazret-grada,
K umiljenoj Djevici Mariji
Od koljena slavna Davidova.
Do nje hitaj, pa je smjerno pitaj:
Hoće I' biti majkom Sina moga?
Nice pada sveti Arkandele,
Nice pada Gospodu se klanja
I ko munja na zemlju se spušta
Ravno dolje pred kućicu malu.
U sobici Djevica Marija:
U poslu je tiha golubica,
U molitvu dušom zaronila.
Pred nju stupa sveti Arkandeli,
Klanja joj se, pozdravlja je
smjerno,
-Zdravo da si, Djevice Marijo!
Milošcu te Gospod napunio,
On je sada i uvijek s tobom,
Vrh svih žena ti si uzvišena.

Kad Marija pozdrav razumjela,
Sva zadrhta ko topola mlada,
Kad je strese vjetrić u sutonu.
Al hrabri je sveti Arkandeli:
-Ne plaši se, Djevice Marijo,
Ti si Bogu vrlo omiljela.
Djeva jesli, Djevom ćeš ostati.
Božjeg Sina Majkom ćeš postati,
Slava će mu do neba sizati,
Svoj će narod od grijeha spasiti,
Jer Sin Višnjeg on će ti se zvatи.

Navještenje B. D. Marije — A. D. Robbia

On je ures nebeskoga raja,
Kraljevstvu mu ne će biti kraja..

Al čudi se Djevica Marija:
„Što to zboriš, Božji poslanice?
Kako da se ove stvari zbudu,
Kada sam se Bogu zavjerila,
Da ču vazda djevicom ostati?“
Odgovara sveti Arkandele:
„Ljiljan cvijete, Djevice Marijo,
Duh će Božji ovo učiniti,
Svevišnjeg te sila osjeniti,
Stoga, eto, tvoje Dijete sveto
Urešeno baš svakom milinom,
Božjom bit će i zvat će se Sinom.
Ništa Bogu nemoguće nije,

Rodica ti, gle, Elizabeta,
Sto je ljudi nerotkinjom zovu,
Stara, zače sina puna sreće,
Sesti mjesec otad evo teće..

Tad Marija sjajne oči diže,
A u njima zabilistale suze
Kao zvijezde na nebu modrome:
„Evo, reče, sluškinje Gospodnje,
Neka bude, što nebesa nude!..

I Riječ posta tijelom - među nama,
S njome osta Djeva - Majka sama.
U tren nestu svetog Arkandela,
Jeknu pjesma širom neba cijela,
A Marija u prečistom krilu
Ponije svijetu Očevu Riječ milu!

Mila Majko, Djevice Marijo,
Koliko je na nebu zvijezdica,
Koliko je u moru kapljica,
Toliko ti izričemo hvala,
Sto na riječi Vječnog Oca prista
I rodi nam Spasitelja Krista!

Tonča

Najljepše znanje

U jednom katoličkom dječjem zabavištu našlo se na okupu oko dvadesetak predškolske djece uz roditelje i časnu sestru. Veseli taj skup djece živo se natjecao tko će od njih više i ljepše pokazati roditeljima što je naučio. Veći su deklamirali pjesmice, manji su izvodili igre, jedino je mal Perica pažljivo slušao i pratilo svaki pokret svojih prijatelja. Odjednom se prene, pun ponosa reče: »Ja znam najljepše i najviše. Časna se sestra nasmiješi i upita ga: »A što ti to znaš, najljepše i najviše, Perice?«

Svi su čekali Peričin odgovor.

— Ja znam, ja znam... tepujući će i nastavi moliti Očenaš...

Perica je bio pobjednik. Imao je i na čemu biti ponosan. Koliko ima odraslih da ne znaju ovu najljepšu molitvu, koju nas je sam Gospodin naučio moliti. A koliki su opet kršćani koji je znaju, ali jedva kada imaju vremena da je izmole.

Dedo

GRADITELJI CRKVE

*Poštuj oca i majku da dugo živis...
Pouka o braku i obitelji — 3*

DVANAESTGODISNJI ISUS U HRAMU

Zamislimo sebi dječaka Isusa. Južni narodi prije odrastu, zamislimo ga kao one naše dobro izrasle 12-godišnje dečke. Po židovskom običaju s 12 godina postaje dječak »ben thora« = »sin Zakona«. U Jeruzalem išli su u tri grupe: oženjeni muškarci, žene i djeца i neoženjeni dječaci i mladići. S 12 godina prvi put bi mlađi Židov išao u grupi bez paske roditelja u hram. I mnoge Nazarećanke strepile su kako će se ponijeti njezini vijoglavci čupavci, hoće li im prirediti žalosno iznenadenje. Blažena Gospa nije se ni najmanje bojala, ali će ipak ovaj put najbolnije iznenadenje prirediti baš

njezin Ješua, Isus. Putovali su od konaka do konaka. Ondje bi se obitelji ponovo sastale, a Isus je iz grupe mladića opet došao k njima. Jeruzalem je pružao hodočasniciima mnogo prilike da se duševno okrijepe u svečanostima bogoslužja, ali je pružao i zabave. Herod Veliki proširio je hram, a u njegovu susjedstvu dao je sagraditi veliki stadion. Za blagdane priredivane su igre i natjecanja. — Čim je svršila pobožnost u hramu, šta mislite, kamo je nagrnuo mlađi svijet, osobito dečki? — Razumije se, na utakmicu. Nazarećanski mladići otišli su onamo svi, jer nitko kasnije ne zna, gdje se nalazio Isus. A kamo je otišao Isus? U trijemovima hrama bilo je ži-

dovsko sveučilište, rabinska škola. Za blagdane izišli bi prvi učenjaci toga sveučilišta u trijemeove da budu na raspologanje strancima. Ovi su ih pitali za razna tumačenja sv. Pisma. — Zamislite, da ste svoga 12-godišnjega dečka doveli na Duhove u Zagreb na krizmu i on vam se izgubio na bogoslovnom fakultetu i vi ga konacno puni briga nadete na predavanjima s bogoslovima kako stavlja pitanja profesorima. — Tako nešto dogodilo se i ovaj puta. Kad su stariji rabini završili sa svojim pitanjima, javio se jedan dječački glas i počeo i on stavljati pitanja. Ugodno iznenadenje i za profesore i za strane rabine iz svih krajeva svijeta. I taj mladac pita tako sigurno i tako pametno, da pokazuje da pozna sv. Pismo, postavlja pitanja o mesijanskim mjestima koja i njima samima zadaju brige. Dive se svi. Tako danas, tako sutra, tako prekosutra! Već ga znaju i dočekuju ga s velikim udivljenjem, kako pametne i dobro poučene djece imau Izraelu!

— A Josip i Marija, misleći da se Isus nalazi u skupini mladića, podoće dan hoda nazad prema Nazaretu. Navećer ustanoviše da Isusa nema. Ispituju njegove vršnjake, nitko ne zna, gdje je on. Na stadionu nije bio. Prespavali su tjeskobnu noć, ako su uopće mogli zaspasti. Po noći nisu mogli putovati. Sutradan žalosni požuriše nazad. Stigli su možda popodne i tražili kod svih znanaca i uvijek ih je dočekao odgovor: Nema ga tu, nije se ni svraćao ovamo!

Kad su sve pregledali, podoće sutradan ujutro u hram i ondje su ga našli: »Sinko, otac tvoj i ja

žalosni smo te tražili?»

Isus im daje zagonetan odgovor: »Zar niste znali da mi je biti u domu Oca mojega nebeskoga?«

Jest ražalostio je Isus svoje roditelje, ali ne tako da se ponio ispod onoga što su oni očekivali, nego tako da je premašio sva njihova očekivanja svojom zrelošću. Da Bog da nas naši mladi nikad drugačije ne ražaloste, nikad drugačije ne iznenade nego na ovaj način: da pokažu još veću religioznu zrelost nego smo očekivali, nego je i sami imamo. Neka nas iznenade tako da su izabrali za ženidbenog druga istina vrlo siromašnu djevojku, ali radinu, poboznu, skromnu, makar pri tome u vodu pale naše nade u bogati miraz. Neka nas iznenade s tjeskobnim pitanjem: Oče, majko, ja bih stupila u samostan! Oče, majko, ja bih htio u sjemenište! Oče, majko, ja bih želio u novicijat!

Naši mladi ljudi idu prema zrelosti odraslih ljudi da i oni postanu očevi i majke, pa i za njih vrijedi četvrti zapovijed Božja: POŠTUJ OCA I MAJKU DA DUGO ZIVIS I DOBRO TI BUDE NA ZEMLJI! Iza ovisnosti kroz djetinjstvo doći će godine zrelosti, kada će roditelji svakog od nas ovisiti o nama.

Nije važna samostalnost, kad će mladić prvi put obući duge hlače, prvi put zapaliti cigaretu, prvi put otici sam na zabavu, prvi put sam nekud putovati. To su djetinjarije i često gluposti. Važna je samostalnost, koju nam je Krist Gospodin pokazao: emancipacija, osamostaljenje za odrasla kršćanina, da što prije i što oduševljenje podeemo putem koji je Svemogući za svakoga od nas predvidio.

Roditelji, koji poštuju slobodu svoje djece i prava Božja na njih, dočekat će i poštivanje i zaštitu svoje djece u starosti. Oboji će tako velikim koracima stupati sve bliže na životnom hodočašću Bogu, koji je početak svega očinstva na

nebu i na zemlji... (Efezanim 3,15). Sve mogući Otec Nebeski nagrađit će i roditelje za sve dobro što su djeci učinili i djecu za svu zahvalnost što su je roditeljima iskazali.

J.

Blagoslovljena kolijevka

Davno je nad nju zazvan Božji blagoslov u malom kamenitom hercegovačkom selu.

Mladi gorščak očekuje svoje prvo dijete iz blagoslovljenog kršćanskog braka. On se za taj događaj brižljivo spremi. Nabavlja jelovu dasku. Uzimlje sjekiricu, pilu i blanju. Pravi novu kolijevku svojim rukama, svom prvom djetetu. Kolijevka je dovršena. Roditeljske ruke prave nad njom križ...

Njihovo je dijete ugledalo sjaj sunca i položeno u novu kolijevku. Nakon krštenja roditeljske ruke škrope blagoslovljenom vodom i dijete i kolijevku...

Zaljulala se kolijevka godine 1923. Dugo će se ljudjati. Sretni roditelji odnjihali su u njoj do 1939. svoja draga 4 sina i 3 kćeri...

Dva sina naskoro su odletjela k svojim anđelima čuvarima u nebesku slavu...

Svjetski rat slomio je mladi život jednom sinu. Pao je za Domovinu... Jedini preživjeli sin prije 10 godina osnovao je novu obitelj. I njegov je brak Srce Isusovo blagoslovilo. Stari njegovi roditelji uvijek su molili da im se ne zametne potomstvo. Oženili su sina i molili svaki dan za blagoslov u djeci. Za istu milost moli stalno sin i snaha.

Očekuje se prvo čedo. Stari roditelji žele da ga što prije zaljuljaju u kolijevci, koja se čuva kao svetinja od 1923. godine. Bog ih je sve obradovao prvim muškarcem. Dadoše mu ime poginulog sina. Kolijevka se nije uz pjesmu i molitvu...

Već je odnjihala petero unučadi, petero djece preživjelogina koji se ne boji da će mu djeca trpjeti od gladi. On zna da se Božja Providnost brine za pravednike. On se moli Srcu Marijinu, da mu isprosi blagoslov u djeci. Očekuje ih baš kao posebne Božje darove. On moli i radi za svoju djecu. I odgaja ih kako su i njega odgajali njegovi roditelji...

Blagoslovljena kolijevka ljudja se i sada. Svejedno što joj je 40 godina... Mogla bi se nabaviti nova. Ali ona je kućna svetinja. Ona je radost starih roditelja i mlade obitelji. Nad njom odavno pjevaju anđeli. Nad nju je nebo spustilo mnogo svojih darova. Nad njom je ispjевano mnogo uspavanka. Nad njom je izmoljeno puno Očenaša i Zdravomarija. U njoj se njiše blagoslov obitelji. U njoj se odgaja budućnost...

Dr. Srećko Bošnjak

Kad majka umire

I danas me nešto stegne u grlu, čim se toga sjetim. U planinskom selu — na sam Sveti Četvrtak — pozvaše me u hitnji k mladoj majci. — Umire, velerasni. Ne će ni ovaj dan preživjeti. Kost i koža, Bog nam bje na pomoći. Požurite! — Ne treba dvareći reći. Kratka molitva, uzimam Presveto, uzimam bolesničko ulje, sve to na se i put pod noge. Bit će de njena doma tri četvrt sata. Spuštamo se nizbrdo, potom se penjem priličnom uzbrdicom. Vedar i nasmijan dan — znate ko ono u uskrsno proljeće, samo što na glas ne zapjevate... A eto — ja moram umirućoj. Jest i taj svijet zanimljiv, ama što je zagonetan...? Život, proljeće, cvat, radost — a onamo tuga i smrt. Razumij ga!

Stigosmo. Šarov leži, ni da bi zalažo. Kad mi u sobu, spazim kraj krebeta dvoje dječice. Uz postelju kolijevka. U njoj treće, najmanje. U te nadode još dvoje izvana. — Jesu li svi? pitam pogledom. A nastariji, vidim sve lijepo razumije pa šapče manjima: Idemo van. Sad će se mama isposljetiti.

Leži bolesnica tako — u polusjeni, sama, blijeda — više žuta — sva ko pročraćna, samo joj materinske oči sjaju, blistaju. Kad je vidiš kako Spasitelja, vječna mu slava bila, stavljam polako i oprezno na bijeli stol, jače stisnu ruke. Da li je onda prva suza kapnula na bijeli pokrivač...?

— Hajmo, draga mama... In nomine Patris... U ime Oca...

Kad sam gotovo dršćući unosio velikim znakom križa najveći mir u to materinsko srce, moje se grčilo i treslo. Bože! Zašto uzimaš ovaj mlađi život — da, da, mlađi život. Sto — ako ima tridesetak i koju. Ostavlja rasplakana muža i petro siročadi. Odlaži ne od svoje volje... nije sama ni kriva — već eto — nemila se sušica oborila ko jastreb na nju, pa je ne pušta, ne pušta... Stalno joj — nesretnica — kljuje pluća... Sve kroz krv i kašalj, nemilosrdnica...

A potom doživjeh nešto radl' čega sve to pričam.

— Majko, velim, da pozovemo dječicu i ostale unutra. — Klinula je glavom. Svi tiho uđoše. Spletose — rekli biste — vjenac oko matere, oke njene dobrote. Zajedno molimo Isposljedam se. I ona šapće s nama. Mislim: Kako sada Bog dobrí sluša, kako skriven Isus tu na stolu sluša, ovu dirljivu isposljest i kajanje? Dajem joj Spasitelja kao Poputbinu. Zatvorila je oči. Ko da želi sav sjaj povuci u srce... i tako sjati Njemu, koji je jedino Svjetlo za nju... Bože! Što mu sada u sebi govori? Što on govori njoj? Znam, da je tješi. Jača je, u to ne sumnjam. To je njegov sveti posao. Ama kako? E, te njegove presvete riječi, ta najdublja utjeha života...!

Dadoh joj Bolesničko Pomazanje. Sve je pratila — budna, mirna, sabrana. Odgovarala je s drugima. Križala se umorno, polako, tako lijepo. Znao sam, da vjeruje u sve, što joj Sakramenat pruža.

Izmolismo još neke molitve — zahvalne, dirljive, punе srca i preporuke. Dijelim joj papinski blagoslov. Time zapravo — reko bih — ko da

kucamo na nebo. Mislim, da oni s one strane čuju. Ah, ne mogu oni pred njom zaključati vrata, kad je u njenu srcu sam Spasitelj...! Kad je u njenoj duši bijela, topla, Božja Milost.

Na kraju rekoh: — Majko! Da blagoslovite svoju djecu! Sad će vaš blagoslov biti lijepši. Isus će ih blagosloviti — i cijelo nebo s njim — iz vašeg srca.

Nasmiješila se. Bio je to smiješak još uvijek s ove strane. Ali je u njem zaiskrilo nešto — rekli biste ko sunce iza planine, što zorom javlja — Tu sam! Suhojavo i ispijeno lice posta još bljede — ko da želi objaviti čistoću duše. Onda su djeca dolazila k njoj. Da ste to vidjeli! Jedno po jedno — od najstarijeg — pa nantiže... Ona bi svakom stavila ruku na glavu. Mali križ naznačila na čelu. I rekla — malko ispresijecano — ko da kida vlastiti život — ko da želi iz duše izvaditi sve: Neka te, sine, blagoslovi Bog! Neka te kćeri, blagoslovi Bog! Neka te čuva dobra Majka! — O ta mala, tiba procesija! Taj mirnogod posljednje ljubavi! Taj blagoslov srca, koje je hrabro dalo život ovoj djeci, a sada prinosi život za djecu!

Najmanje je ležalo u kolijevci. Pristupim bliže, poduhvatim sitnu, malu Katicu, onako malo nespretno ko što to mi muški činimo... Ali mala nije zaplakala. Gledala me je velikim plavim očima — ne znam, jesu li to u njima zvijezde ili čitavo modro nebo... — Majko, velim. I nju... Ona je najmanja... Posljednja... Njoj treba najviše blagoslova...! — I zaboravljam kako je mama opasno bolesna. Ona je za me čudotvorka, samo to znam. I pružam sitnu ljubav do njenih usana, tankih i modrih. Pritisnula je poljubac — koji je to bio po redu u mučeničkom životu? — na čelu male

Katice. I njoj stavi križić na meku kožu. I njoj kroz suze ostavi oporuku s blagoslovom: Neka te blagoslovi Bog...!

Na kraju — pred svima ko pred svjedochima upitam: Draga mama! Da li vam je teško umrijeti? Sve ih ovako ostaviti? — Jesam li to nemilosrdan kad ovako pitam? Ali upitah, i gotovo...

Ona me je gledala. Gledala je strpljivo i nekud predano. U tom pogledu još se žario topli euharistijski sjaj... Reče glasnije no što sam očekivao: — O velečasni! Teško... Znate i sami... Ali vam velim — ne, moglo bi biti i teže... Nije tako teško, kako bi moglo biti... Znate — ja njih ne ostavljam same. Ja ču s neba na njih misliti. Bit ču uz njih. Ljubiti ču ih i molit ču se za njih. A nikome nije zlo, kad na njega paze dvije mame...

Još je jednom blagoslovim, oprostim se sa svima i odlazim jači — a — mislim — i bolji... Ova je duša i mene okrijepila.

Za dva dana — na Svetu Subotu, pred uskrsnuće — bio je sprovod. Ljudi su tugovali... Plakali... I djeca... Osobito, kad počeše zatrpatavati grob. Mnogi su tješili — kako su već znali — i oca i djecu.

Vraćam se u župni dvor. I razmišljam: Bože moj, na toj djeci ipak ne vidim očaja. Kako to? Nisu li čull blagi glas: Hrabro, naprijed do videnja, djeco moja! Nije li to utjeha dvaput jača od zemaljske, kad se s neba smiješe dvije mame!? Dovidenja, drage naše mame, na nebu!

o. Mijo Skvorc DI.

S V E T A Ž E N I D B A

*Dvije svijeće jednim gore plamom;
Dv'je se duše Božjim stvore hramom;
U dva srca jedan kucaj tek.
Dv'je desnice štolom ovijene,
Blagoslovom ozgo oroštene
Spojiše se jednom zauvijek.*

*Dva prstena ,ne vidiš im kraja
Zakovana, ljubav to ih spaja,
Smrt jedina prekida im tijek.
Vjere znak, ko sunce križ tu blista,
Vjera tek i ljubav sveta, čista,
U tegobi daju pomoć, lijek.*

*„Tajna sveta“ — Bog što sam je sazda,
Budnim okom On je prati vazda
Kroz sve staze žicu do na kraj.
Kroz života bure i oluje,
Mudar tko je, po njoj sebi snuje
I na zemlji mali Božji raj.*

Josip Majsec, župnik

Karizma - Dani pokare

Šta mi danas još imamo od korizme? Mislim, naime, od korizme, kako je provode mnogi današnji kršćani.

No — čujem odgovor: »Post je ukinut!«

Što se tiče posta, moglo bi se doista reći, da jest ukinut. Jer — ona dva i po dana posta i nemrs petkom uistinu nisu nikakav post prema nekadašnjem korizmenom postu. Sveti Crkvi je dala velike olakšice s obzirom na post. No — zar nas je tim riješila dužnosti da činimo pokoru? A korizma je prije svega doba pokora!

Kakvog onda smisla ima izgovor, da je post ukinut, i zaključak iz toga, posve kriv ali stvaran, koji čine danas toliki kršćani, kad provode korizmu manje više isto kao i koje drugo vrijeme crkvene godine?

To ne bi nipošto smjelo biti. Ti, oče, uzmi korizmu ozbiljno i uvedi u svoju obitelj pravi kršćanski korizmeni duh.

Smisao korizme

Korizma je uvedena već na početku kršćanstva kao priprava za svetkovanje spomendana muke, smrti i uskrsnuća Spasiteljeva. Vjernici su se za ovaj spomendan posebno pripravljali promatranjem muke Spasiteljeve i pokorom. A činili su to kroz četrdeset dana, da počaste us-

pomenu Isusova četrdesetdnevног posta, koji je On postio u pustinji prije svog javnog nastupa. Pa su, po njegovu primjeru, i oni kroz četrdeset dana strogo postili.

Sudjelovali su kod toga i katekumeni, tj. pripravnici za krštenje. Njih je biskup kroz cijelu korizmu posebno poučavao. Prisustvovali su kod poučnog dijela službe Božje, tj. do prikazivanja. Zato i jest veliki dio biblijskih čitanja i molitava u korizmenom bogoslužju izabran tako, da bude njima na pouku. No njihova se priprava na krštenje • Uskrsu nije sastojala samo u pouci. Trebalо je da se i katekumeni odune od poganskog života i priviknu na kršćanske kreposti. Stoga su uz vjersku pouku i ustajnu molitvu ujedno i oštro postili, vršili razna dobra djela, susvezali se kroz cijelu korizmu od bučnih priredaba i vanjskih proslava.

U korizmi su činili pokoru i grješnici, javni pokornici. Njih je sve do XII. vijeka Crkva isključivala u korizmi od bogoslužja. Na čistu srijedu biskup bi im, u znak ništavila i prolaznosti ovoga svijeta i njegovih radosti, posuo glavu pepelom. Oni bi onda kroz cijelu korizmu činili javnu pokoru na ulazu u crkvu. Veliki četvrtak bio je dan poimirbe, vraćanja k službi Božjoj i

primanja svetih sakramenata pokore i euharistije.

Danas nema kod nas katekumena, a općenito u Crkvi ni javnih pokornika. No korizma je i za nas, današnje kršćane, priprava za svetkovljivanje spomendana muke, smrti i uskrsnuća Spasiteljeva kao i nekoč za prve kršćane. Osim toga danas je grijeh, u raznim oblicima, toliko zahvatio sve kršćane, da smo mi svi u neku ruku kao javni grješnici kojima je potrebna pokora i izmirenje s Bogom. Zato je potrebno da i mi danas provodimo korizmu slično kao nekoč katekumeni i javni grješnici ne bismo li našli milost kod Boga i dobili oproštenje od tolikih svojih grijeha!

Covjek mora činiti pokoru

Covjek mora činiti pokoru prvo zato, da mu se Bog smiluje i dadne mu oproštenje grijeha. Drugo zato, da njom dadne Bogu zadovoljstvu za svoje grijehu.

Može današnji covjek misliti o grijehu što ga je volja, no ostaje činjenica: grijeh vrijeda velikoga Boga. Pa kad se covjek, čineći grijeh, usuđuje vrijedati velikog Boga svoga, taj veliki Bog mogao bi ga radi jednog jedinog teškog grijeha potpuno odbaciti. Jedino ga njegovo neizmjerno milosrde i ljubav prema čovjeku suzdržavaju da to ne učini, pa čeka naše skrušenje, popravak i pokoru. A što ako covjek ne će da se skruši, nema volje za popravak i ne čini pokore? Onda za nj vrijede one Isusove riječi rečene židovima njegova vremena. Došli su naime k Isusu neki židovi, pripovijeda sv. Luká, i javili su, da je Pilat dao pogubiti neke Galilejce. Očekivali su da će Isus javno osuditi Pilata. A Isus im reče: »Mislite li, da su ovi Galilejci, koji tako nastradaše bili veći grješnici od svih ostalih Galilejaca?

Ne, kažem vam, nego ako ne budete činili pokore, svi ćete tako propasti. (Lk 13, 1-4)

No moramo činiti pokoru i zato, da zadovoljimo Bogu za uvrede, koje mu grijesima nanosimo.

Kad se čovjek skruši, ispovijedi i popravi Bog mu oprost i vječnu kaznu za grijeh. Ali tim nije još sve izravzano. Treba Bogu zadovoljiti za uvredu, treba mu povratiti grijehom oduzetu čast, treba poravnati i popraviti grijehom narušeni čudoredni red. Svi to činimo pokorom: ili dragovoljnom, ili nametnutom od Božje pravednosti: bilo na ovom bilo na drugom svjetu u čistištu. No — kažu svi duhovni pisci — bolje je da tu nužnu pokoru za svoje grijehu čovjek učini dragovoljno, namećući je sam sebi na ovome svjetu nego da ga zahvati pravednost Božja!

Korizma je prikladno vrijeme za tu dragovoljnu pokoru

U korizmi se posebno sjećamo muke Spasiteljeve: gledamo Božjega Sina u groznim mukama, na koje su ga stavili naši grijesi, pa — kad ga vidimo tako izmučena, zar ćemo mu i nadalje svojim grijesima zadavati bol? Naprotiv, ne će li nas promatranje njegove muke potaknuti na popravak života, na kajanje i ozbiljnju pokoru za dosadašnje grijehu?

Korizma je priprava na svetkovnje Uskrsa. Zar se ne ćemo nastojati pokorom što bolje očistiti, u dobroj uskrsnoj ispovijedi s Bogom pomiriti i čista srca primiti o Uskrusu Tijelo Kristovo zalog našega slavnog uskrsnuća?

Sva je korizmena liturgija u duhu pokore, o njoj govore korizmene propovijedi i pobožnosti, pa nam ne će biti teško skrušiti se i činiti pokoru.

Kako da činimo pokoru?

Post nije propisan. Ali zar nas sveta Crkva ne potiče na početku korizme, pa i kroz cijelo korizmeno vrijeme da naša pokora bude i u postu, koliko ga samo tko osobno može uzeti na sebe!

No sam post još ne obuhvaća svu pokoru. Na pokoru spadaju razna mrtvenja i odricanje različitih dovuštenih ugodnosti.

Zato se u vrijeme korizme ne će u kršćanskoj obitelji slušati zabavna muzika. Ne će se, samo iz čiste zabave, gledati televizija. Ne će se pjevati bučne i vesele pjesme, ni virati instrumenti, osim kao vježba za učenike. Ne će se priredivati zavale ni plesovi. U korizmi ne će niko od članova kršćanske obitelji pohadati kino, kazalište, osim ako bi to koji put bio doista jedini odmor, što će jedva biti. Uvijek je bolje za odmor izaci na svježi zrak. A nipošto ne će niti pohadati u korizmi plesove i javnih priredaba, osim službenih, na pr. kad maturanti imaju svoje službeno maturantsko veče.

Mjesto svega toga neka u kršćanskoj obitelji za vrijeme korizme vlada ozbiljnost, sabranost, pojačana molitva. Pa i kad tko izade iz kuće, put će ga, osim na radno mjesto, najčešće voditi u crkvu na razne pobožnosti i korizmené propovijedi.

Nastoj, oče, da tvoja obitelj ovako provodi korizmu, da vam ona bude vrijeme dragovoljne pokore. Onda će to za vas biti dani milosti i oproštenja grijeha, dani popravka života i zadovoljštine za grijeha. A onda ćete i svi skupa s velikim čeznućem očekivati veliki dan uskršnjuća Gospodinova, te jednom sretno dočekati i svoje slavno uskršnje!

o. Petar Ribinski DI.

Sveti Josip

Josipe, o milo Ime,
Spasiteljev poočime,
Kom na brizi Bog bi sam;
Vječnog Oca zastupniče,
Majke Božje zaručniče,
Svim te srcem pozdravljaš.

Koju slast si okušao,
Kakvom li se srećom sjao
Hraneć Dijete Božije!
Zivio si tako smjeran
Kao čuvan brižan, vjeran
Isusa i Marije.

Očima si gledo Boga
I na ruci nosio ga,
Vlo ga u zagrljav;!
Gospoda si ti cijelivo,
Od Njeg cjevolj drag dobivo:
Već na zemlji imo raj.

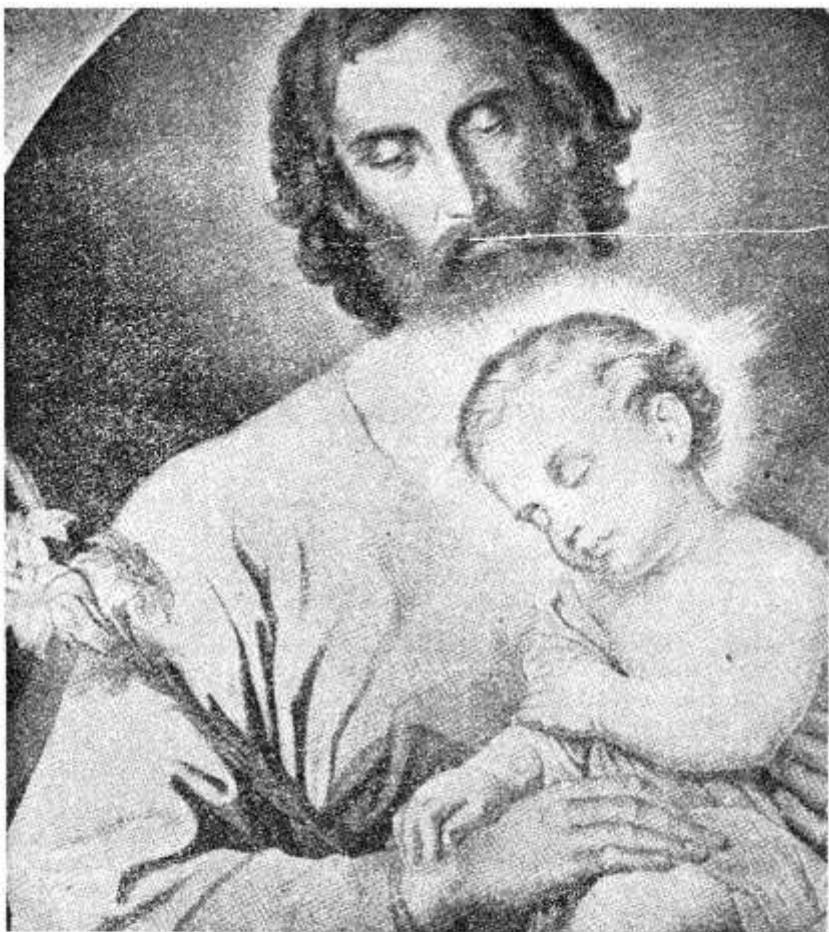
Bog, što redi svemir ciò,
Drug u radu tebi bio,
S tobom skupa ilo znoj
Draga Majka Božja sama
Pripravljala hranu vam —
Svet Il bio dom je tvoj!

Obadvoje služili te,
Obadvoje Ijubili te
Kao glavu doma svog,
A ti njih si obadvoje
Pazio ko oči svoje
Iz svec sreca pobožnog.

Zivot pun ti nevinosti,
Svih milosti, svih kreposti,
Svrši smrću najljepšom:
Dok si blažen umirao,
Pokraj tebe Isus stao
S majkom Djevom Marijom.

Dobre smrti zaštitniče,
Duša moja k tebi viće
Moleć za tvoj zagovor:
Ti na mojem smrtnom času
S Majkom blagom reci Spasu,
Da me primi u svoj dvor!

o. Milan Pavelić DI.

Kriva Evandelja prvih stoljeća napravila su od svetog Josipa starca već u doba zaruka s blaženom Djericom; kao da milost ne može preobraziti i produhoviti narav mletačkog čovjeka. — Josip je u doba zaruka bio u punoj snazi, sposoban za veliku zadaću koju mu je Bog namijenio. On je veo koji pokriva tajnu Betlehema i Nazareta; on je čuvar i hranitelj Božje Riječi. Kad više ne bude potreban, on će se šutljivo povući u vječnost. Pun vjere gledat će uz svoju smrtnu postelju divnog mlađića Isusa i Njegovu prečistu Majku, znajući da se ni u čemu nije prevario... Neka on bude zaštitnik svih naših domova — on kojemu je Otac povjerio ncliffe blaga i postavio ga Čuvarom doma svojega

Htjeli mi ili ne htjeli naš život jest nošenje križa. Ispunjamo pro-ročanstvo knjige Postanka, u kojoj Bog zbog krivnje neposluha proklinje zemlju. Govori Bog prvom Ćovjeku: »... s mukom ćeš se od nje hraniti sve dane svoga života, radat će ti trnje i korov... u znoju lica svoga jesti ćeš kruh svoj, dok se ne vratиш u zemlju iz koje si uzet, jer si prah i u prahu se vraćaš.» Post. 3,17 sl. Teret rada jest prokletstvo iz raja, a postaje blagoslov po Kristovom križu u pripravi na uskrsnuće.

DVA ZAKONA PRAVDE

U starom je zavjetu Mojsije, p• nalogu Božjem, napisao sve građanske zakone za izabrani izraelski narod. Među tim zakonima bio je i jedan članak sADBENE pravde, koji je određivao kazne za zločinče. Evo, kako je glasio taj zakon: »Rana za ranu — oko za oko — Zub za Zub!« (3 Mojs 24,20). To znači: Ako je netko ranio svoga bližnjega, njemu se je, za kaznu, morala nanijeti isto takova rana. — Ili, ako je netko iskopao oko, ili izbio Zub svome bližnjemu, i njemu se je, za odmazdu, moralo iskopati oko i izbiti isti Zub itd. Taj član sADBENE pravde zvao se »zakon odmazde«.

Ovog zakona, izraženog tako jezgovitim riječima, moramo se uvi-jek sjetiti, kad klečimo kraj Isusovi-ih jaslica ili pred raspelom ili pred oltarom, jer se sličnim riječima mora izreći i pravda novog zavjeta. To ćemo vidjeti na koncu. A sada se malo zamislimo u beskrajnu ljubav Isusovu prema nama.

U jednom starom životopisu sv. Dominika (+ 1221.) čitamo ovu zgodu. Neka djevojka bila je od svojih roditelja vrlo dobro i kršćanski odgojena. Ali kasnije, u vrtlogu života, podje zlim putem i padala sve dublje i dublje. Uzalud su bile opomene roditelja svećenika i prijatelja, ona je dalje srljala u svoju propast. Ipak nije posve zamemarila molitve te išla od vremena do vremena u crkvu.

Jednog dana pokuca netko na vratima njezina stana. Kad je otvorila, ugleda umornog putnika sa štapom u ruci. Bio je obućen u dugačku bijelu haljinu, a na licu mu se odražavala velika tuga. On je zamoli, u

kne Božje, da mu dadne što za okrepu. Ona ga rado primi i odmah postavi pred nj na stol, što se je našlo u kući.

Dok je on šuteci zamišljen jeo, opazi ona na njegovoj bijeloj haljinici, i to baš na onom mjestu, gdje je srce, svježu krvavu mrlju, koja se je pred njezinim očima sve više širila... Začudena tom tajinstvenom pojavom, zagleda se ona u njegovo tužno lice, koje joj je izgledalo nekako poznato... Ona je to lice negdje vidjela! — Najednom se sjeti! Pa to je isti onaj, koji je naslikan na glavnom oltaru njihove župne crkve — — Isus — »Muž bolova« (Iz 53,3). Ostala je skamenjena od čuda.

Sada je Spasitelj pogleda dugim, tužnim pogledom i blago joj progovori: »Jest, kćerko, to sam ja! Dostao sam da potražim svoju izgubljenu ovcu. — Ti dobro znaš, da nema srca na nebū i na zemljī, koje bi te toliko ljubilo kao moje Božansko Srce. Iz ljubavi prema tebi ja sam se najdublje ponizio i sašao s neba u jaslice. Da te spasim od vječne propasti, dao sam se bičevati, trnjem okrunuti i na križ razapeti. Radi tebe sam prolio svu svoju krv do zadnje kapi, — Ti se čudiš ovoj svježoj, krvavoj mrlji na mojim prsi ma... Ovom krvlju koja kaplje iz moga Srca, hoću da ti pokažem, da

bih se ja, iz ljubavi prema tebi, kad bi to bilo potrebno, dao još jednou razapeti na križ... A ti? Mjesto da mi uzvratiš ljubav, bez prestanka me vrijedaš novim i novim grijesima. Je li to pravedno?

Sad se ženi otvorile oči. Ona upozna svu zloču svojih grijeha, i svoju strašnu nezahvalnost prema Spasitelju. Zato poče gorko plakati i pada na nogu Isusovih, poput Marije Magdalene. Roneći suze obeća Spasitelju, da će početi nov život...

Dragi brate, draga sestro! Tebi se neće, kao ovoj ženi, na vidljiv način ukazati Spasitelj. A to nije ni potrebno, jer ti i bez toga dobro znaš, da nema srca na nebū i na zemljī, koje bi te tako nježno ljubilo kao njegovo Božansko Srce. On je to dokazao u Betlehemu i na Kalvariji, a dokazuje i danas bez prestanka u Sakramantu ljubavi.

Stoga pravda traži, da i ti njega ljubiš svim srcem i nada sve. Ili da to reknemo jezgovitim rijećima staroga zavjeta, u kojem je zakon pravde glasio: »Rana za ranu — oko za oko — Zub za Zub!« A pravda novog zavjeta traži: »Ljubav za ljubav — srce za srce — vjernost za vjernost!« Zato

Ljubavlju ljubav vratimo,
Srca mu svog ne kratimo!

V.

„TETO, NIJE OPASAN . . .“

Rodak došao u posjete rodbini. U kući se našao i čovjek za koga su držali da se prilično udaljio od vjere. Prije no što će blagovati, domaćica se ispriča neka ne zamjere, ali u njih je običaj da se prije jela pomoli Djelitelju svakog dobra.

Drugog će jutra rodak teti:

— »Teto, molit bez ispričavanja. Gospodin nije opasan...«

U noći, kad je mislio da ga nitko ne vidi, spustio se na koljena i sklopiljenih ruku molio Stvoritelju... Odala ga sjena na zidu.

Krštenje nije na odmet ni zdravlju

Rodila žena kovaču sina. Ali taj nit više nit plače, još manje traži majčino mlijeko, nego tiho cmizdri i vene. Tako tri sedmice. I daha mu nestaje, sad će na umrijeti. Majka bi ga dala kristiti, ali plašljiva sirotica boji se poruge — muža. On do toga ništa ne drži.

Vidi baka, dijete umire, otac je baš zaposlen, vani potkiva konja uzme brže maloga na jastuk i s njim u crkvu neka ga župnik krsti krajnji je čas.

Ovrše sveti čin. No kovač se kao za inad navratio po nešto u sobu. Vidi nema maloga u bešici niti igdje u blizini, kao ni bake, i razumije odmah, ali šuti, žao mu bolesnog djeteta.

Kad se podveče vratil kući, čuje mališa kako plače, upravo se dere. Sto je to sad najednoć? Dosad je umirao, a najednoć i hranu traži. Smješka se »stari«. Još će on imati sina, kršna momka, makar i krštena.

U noći se dijete opet dere. Svi u kući iznenadeni, užurbani, otac nuka ženu neka hrani dijete.

Sto je da je, dijete je iza svetog krštenja oživjelo i preporodilo se. I tako mjesecce. A otac ne može dulje šutjeti, nego uz čašu lane: »Neka kaže tko šta hoće. Dijete mi je tri sedmice umiralo. Kad ga je baka odnijela na krst, ono se vratilo, i tako ostalo, preporodeno. Ja znam samo to, da mi je sin iza krštenja zdrav i snažan...«

B.

Prekasno

Cini se da nitko nije tako snažno ocrtao posljedice koje stizavaju ljudski rod zbog izopačenog obiteljskog života, kao nizozemski pjesnik Joost van dem Vondel. U jednoj svojoj tragediji umjetnički opisuje najveću katastrofu svijeta — Opći potop.

Prizor se odigrava na proplanku u blizini cedrove šume podno grada divova. Gospodari grada jesu titan Achiman i njegova ljubavnica Uranija. Sprjeda je more na kojem se ljudska djela staroga Noc, građeno preko sto godina, njegova Arka.

Jutarnja zora onog sudbonosnog dana pomalja se iz tamne noći. Sa svih strana svijeta sakupiće se raspuštena plemena u vrtu uživanja na Achimove krunjenje. Još svi počivaju u dubokom snu. »Njihova su požudna lica lakome okrenuta prema zemlji«, a ne prema nebu!

Probuđen od Andela Čuvara, podiže se starac i započe molitvu za palo ljudstvo:

»Ništa ne haju za moje opomene... Pa ipak, Oče, daj... Pusti maha svojoj milosti, a ne tvrdoj pravdi...«

U potomcima bratoubojice Kaina živi buntovan duh grijeha, buja gram-zivost, slavohleplje, robovanje stastima. Pače i Setove potomke zarazilo je zlo pa su i oni počeli grijesiti s Kainovim kćerima.

Mučen nekim nutarnjim nemirom pride Achiman graditelju Arke koji mu rastumači značenje i svrhu svoga broda za spasenje izabralih.

I sada započe Noe, stari Patrijarha, posljednju propovijed, punu grožnje, proričući strašnu kaznu:

„Oh, vi plemena, čujte mene!
Vjerujte proročkim mojim riječima!
Već vam ih sto godina objavljujem ...
Danas je zadnji puta ...
Da li će i to biti uzalud?
Probudite se! Kanite se zla!
Kajite se, dok ne bude prekasno!
Već udaraju valovi o dno moga broda! ...“

Ali Achiman odgovara:

„Zar da oči pred ljestvicom zatvaramo?“

Noe opominje:

„Bog je stvorio jednu ženu
I zaručio je s jednim mužem.
I dok je bio čist ženidbeni vez,
Od Adama do Seta,
Dok je vladao strah Božji,
Dok je objava među narodima
Bila u srcu usađena kao zakon,
Kao pravda, dotle je svjetlo neba
Tjeralo tamu grijeha iz srdaca ...“

Ali uzalud govor. Achiman ispričava svoj grijesni život kratkočem ljudskog vijeka. Podsjeća na srodnost ljudi sa životinjama .. te odilazi na gozbu.

Tada mu donesoće prvu vijest da razina vode nekako čudnovato raste. Achiman se prestraši. Ali Uranija će:

»Pusti neznalice neka bulje u vodu!...

Malu djecu lako je s ovakovim strašilima držati u zaptu.«

Nekada je Achiman nju zvao i poticao je na zlo. Sada ona hrabri njega:

»Slobodno je naužiti se života i dara,

Tako si govorio i nisi slušao zloguknika,

Koga već sto godina svaki ismjejuće.«

Sada ustaje sam Noe protiv Uranije. No ona okružena djevojčurama izruga starca. I dok je on govorio o ljepoti i svetosti, jedinstvu i nerazrješljivosti ženidbenog veza — ona mu je uzvraćala raspuštenim smijehom.

Noe u svetoj srdžbi poče proročki opisivati katastrofu i kaznu koja je već na pomolu:

»Niti nasipi, niti gat,
nikakva brana više ne štiti!
Prekasno! ... Prekasno ...
Užasan jauk odzvanja bijesno
Kroz valova tamnu bujicu ...
Zašutjela je pjesma zaručnice,
Sala, potcikivanje i smijeh ...
Voda raste, a široki ocean
Prodire silovito do gomile tjelesa,
Valovi bujaju a u more tone
I posljednji vrh brda i planina ...
Još jedan krik — i smrtni muk! ...«

Uraniju ni ova zadnja proročanska opomena ne dozivlje pameti. Ona za poče sa svojim raskalašenim društvom posljednji pjev raspuštenosti.

Najednom se spustio mrak. Noe se uspne u barku koja se poče njihati nad smrtonosnom strujom. Krik za milost prodire do nebesa... Ali prekasno! ... Achimane, Uranijo, prekasno!

.....

»PREKASNO« U POVIJESTI NARODA Ovakav »prekasno« čuo se često u povijesti ljudskog roda, kad je obitelj bila upropoštena a obiteljski moral iskvaren, izopačen. Bog je tada zahvaćao svojom teškom rukom da kazni i izlijeći grješno čovjčanstvo. Čitavi su narodi nestali... Prepušteni iskvarenosti svoga vlastitog srca, upropošteni svojim neobuzdanim strastima ti su narodi sve više gubili životnu snagu. Postali su nesposobni da obnove krv svoje krvi. Malo pomalo su venuli, dok napokon nisu posve uvenuli i izumrli...

Pojedinci su, bilo vladari, bilo mislioci, napinjali sve sile ne bi li kako zaustavili to postepeno izumiranje svoga naroda. No gotovo uvijek bio je taj napor »uzaludan«, jer je bio poduzet — »prekasno!«

Prekasno je egipatski faraon Ramzes II sagradio 300 km dugacak zid na granici svoga carstva, od Peluziona do Heliopolisa, da bi zaštitio od propasti sjajnu, ali u svojoj nutritivnoj trulj civilizaciju. Propast je neminovala došla jer Egipat nije htio — rađati djecu! Godine 945. prije Krista osvojio ga je voda plačeničke vojske. Egipat nije imao sinova da ga brane.

Prekasno je u Indiji car Tšandragupta uvodio mjere za zaštitu se-ljaštva. Prekasno je počeo naseljavati strance da zemlja ne bi opustjela. Indija u odlučnom času nije imala dosta branilaca, i zato je izgubila slobodu. Od velegradova Pataliputra, Kapilavastu te drugih ostadoše samo ruševine. Narod je izumro zbog neradanja djece...

Uzalud se je slavna Sparta oko 300 godina prije Krista opasala zid-vima. Propala je jer nije imala više od 1000 vojnika. A dva stoljeća prije mogla je podići i do 3000 momaka. Ma da se iseljavanje kažnjavao smrću – od močnog grada Sparte postade obično selo... jer je opustjelo obiteljsko ognjište...

Da je propala Crvena rasa, nisu tome krivi Španjolci. Ona divna civilizacija – koja se razvila na području današnjeg Meksika – počela propadati već u 10. stoljeću. Sjajni velegradovi, koji bi se mogli mjeriti s modernim naseljima, kao Uxmal, Lubaatum i drugi, otkriveni su sred najgušće šume. Palače od tesana kamena, umjetnički sagradene, leže napola srušene u gustoj šumi kao zloguki dokazi propadanja naroda – zbog neradanja djece...

I ponosno Rimsko carstvo zadesila je ista sudbina. Već Cicero govorio o pustoši Italije. A i Cezar opaža manjak pučanstva. Zemlja je podijeljena italskim seljacima – ali prekasno. Prekasno su u Rim u Kristovo vrijeme dopremili starca sa osmero djece, 35 unučadi i 38 praučadi da iskvarenim Rimljanim pruže uzor zdrave obitelji. Izopačenost je već odveć uhvatila maha. Za Trajana cijela Italija nije mogla dati dosta mladića za carsku tjelesnu stražu. Onih 700 dobrotoljaca koji su godišnje bili potrebiti za popunjavanje, morao je car Hadrijan većim dijelom skupiti u pokrajinama. Car August plaćao je svakom rimskom građaninu kod poroda djeteta svotu u vrijednosti od 50.000 dinara. No bilo je prekasno... Slavnog carskog Rima je nestalo, rimske krvi više nema. Njihovo carstvo preplavili su barbari jer Rimljani – nisu htjeli imati djece...

Mogli bismo ovako nabrajati još dalje kroz povijest – ali i ovo je dosta da se vidi kuda vodi oskrnjivanje obiteljskog svetišta i opustjelo obiteljsko ognjište. Ako u kojemcu narodu zlo preuzme toliko maha da se iskvare i obitelj, znak je to da je narod do u srž pokvaren, truo. Nema mu više pomoći. Osuden je na propast...

Da se ova nesreća ne dogodi i nama, da ne bude i za naš dragi narod prekasno, više nego ikada potrebne su nam čestite i zdrave obitelji, topla obiteljska ognjišta! Više nego ikada potrebni su nam očevi i majke koji željno i radosno primaju svaki Božji blagoslov – pa i onaj najljepši: dječu – radost neba i zemlje!

St.

Povijest mojega zvanja

Kad sam prvi put klečao kao ministrant pred oltarom, držali smo se svi ukočeno i nekako bojažljivo, jer kako u odgovorima, tako i u posluživanju pomalo smo šepali. Kad bi došao »Confiteor«, u srcima smo osjećali neki potajni strah, a tek onda smo se smirili kad su župljeni u sav glas počeli moliti i pjevati, tako da župnik naše pogreške nije ni primjetio.

Majka je često poslije sv. Mise govorila: »Bila bih najsjajnija onda kad bih te vidjela za koju stepenicu više, tj. na oltaru. Tim riječima kao da je pouha u plamičak zapaljen u mom srcu, te ga sve više rasplamsavala. Godine su ministiriranja prolazile i donosile uvijek nove zanimljivosti.

Jedne nedjelje kada je prvo zvono oglasilo da se treba spremati na pučku misu, ja sam već bio spremljen, te pojurihi da što prije stignem u sakristiju ne bih li ulazio kakvu cijelu roketnicu, jer su na žalost gotovo sve bile poderane. Na moje veliko iznenadenje, već su se dvojica prepričala oko roketice koju sam ja želio. Naravno, i ja sam se pridružio, te smo se počeli i otimati. Bake koje su u klupama molile krunicu, počele su se krstiti i čuditi što se to zbiva u sakristiji. Iznenada došao je i župnik, ali prekasno, jer smo roketici gotovo otkinuli rukav, i tako je bila onesposobljena za upotrebu. Uhvatio nas je svu trojicu te nam dobro nategao uši. Te nedjelje nismo smjeli ministrirati.

Godine su prolazile i došao je osmi razred, najpogibeljniji za mene i moje zvanje. Ali Providnost Božja pobrinula se da baš u toj najkritičnjoj prilici dodu u našu župu misionari. Iz njihovih propovijedi saznao sam kako je časna i uzvišena svećenička služba. Posebno su me potakle riječi: »Zetva je Božja velika, ali poslanika malo.« Odluka je pala, odlučio sam stupiti stazom Kristovom, te sam nestripljivo očekivao kada će svanuti dan da pođem u sjemenište, u tu svetu kuću, da postanem Kristov borac, jer sam se na raskrsnici života odlučio za Njegovu službu i stavio Njemu na raspolaganje.

F. Marijan, učenik II. r.

GOSPA MI SE NASMIJEŠILA

»GOSPA MI SE NASMIJEŠILA...«

Bilo je u osmom razredu osnovne škole. Iza posljednjeg sata posao sam s drugovima kući. Kad smo prolazili pokraj crkve, upitao sam se: »Da li da skinem kapu i budem od kolega ismijan, ili da ne skinem, ali tako iz ljudskog obzira zatajam vjeru?« — Skinuo sam, — Kad su to drugi opazili, počeli me zadirkavati: »Vidi ti Zvonka! Nismo

znali da je i on kao stara baka... A, ti ćeš sigurno biti još i poplašen! Sam se, ali sam u duši bio sretan za ljubav Kristu podnijeti ljudsku porugu.

Od toga je dana prošlo par mjeseci... U susjedstvu je bila djevojčica, dvije godine mlađa od mene. Češće je zalazila u našu kuću, pa sam se pomalo u nju i zaljubio. Vidio sam da i ona isto osjeća. —

U glavi mi se počelo »dimiti«. Misli su mi bile vječno uz nju. Moje je bijedno srce bilo zarobljeno od stvorenja.

Jedne nedjelje mjeseca ožujka te godine išao sam u susjedno selo rodacima da im izručim neku očevu poruku. Poznavao sam tog župnika te želio čuti njegovu propovijed. Ušao sam u crkvu. Iza Mise ostao sam dok svi ne izidu. Kad sam bio siguran da je crkva prazna, kleknuo sam pred kip Majke Božje i pomolio se — da blagoslov moju ljubav. Dok sam klečao, začujem glas, tih poput lahora: »Hoćeš li žrtvovati zemaljsku ljubav i pokloniti je momu Sinu? Ne bi li htio biti njegov svećenik?« — Pričinilo mi se kao da se Majka Božja i nasmiješila.

Kao gromom ošnut, gotovo trčći, iziđem van. No glas me je i dalje progonio. Počeo sam razmišljati što da izaberem. Napokon je pala odluka: »Hoću, Bože, slijedit će tvoj glas. Ako prigrilm zemaljsku

ljubav, nje će i onako jednog dana nestati, a sreć će mi ostati prazno. Gospode! Želim tebe ljubiti, posvetiti tebi cvijet moje mladosti na podnožju oltara!«

Što sam dulje nosio ovu slatku tajnu u sebi, to sam bivao nestrpljivo i želio je nekomu otkriti. — Jednom se otputim župniku. Nakon kratkog razgovora upita me po što sam došao. Riječ mi zape u grlu. On se blago nasmiješi i reče: »No reci samo, što se bojiš?« Drhtavim glasom izgovorim svoju tajnu: »Velečasni! Ja želim poći za svećenika. — »Vidjet ćemo! Jesi li dobro promislio?« — »Jesam!« rekoh. S duše mi je pao velik teret. — Još isti dan kazao sam i roditeljima što sam naumio. Ispočetka su mi braniili, ali upornim nastojanjem ostvario sam cilj i došao u sjemenište. Sretan sam jer sam našao svoj pravi put života. Radujem se u Gospodinu jer mi je učinio velike stvari...

Zvonko, II razr. gimn.

I JA ĆU BITI POP . . .

U korizmi 1952. kad mi je bilo 5 godina, vodi me majka u crkvu na pobožnost Križnog puta. — Zvoni zvonce, svećenik s ministrantima u bijelom i crvenom ruhu, pobožne molitve, tugaljive pjesme, sve to na me djeluje tako milo i snažno da kod 7. postaje glasno viknem: »I ja hoću biti pop!« Majka mi brzo rukom prekrije usta, ali ja glasno ponovim isto. Naokolo smijeh. Da zagluši nemir, župnik glasno moli dalje...

Nekoliko dana prije završetka osmoljetke 1962. uđem kao često u sakristiju da pomognem ako što treba. Jedan od tutora, čim me vidi, veselo će, i pomalo zlobno: »No, Ivo, kamo ćeš, kad završiš osmi razred? Sigurno ćeš se na zimu ženiti, zar ne?« — Ja samo glavom zavrtim da neću, a župnik, koji je također tu bio, reče: »A, neće. Jesi li zaboravio, Ivo, što si nekoć izjavio kod 7. postaje?« — »Ne, velečasni, nisam!«...

Za mjesec dana veselo sam predao župniku školsku svjedodžbu i zamolio ga neka napiše molbu u sjemenište da me prime. Veseo sam bio jer sam znao da nijedan kolega nije zadao onakove riječi kao ja.

I nisam se pokajao, jer znam komu sam povjerio svoju mladost i čitav život, a nadam se da se uz pomoć Božju neću nikad predomisliti.

Ivan, II razr. gimn.

UVJERIO SE DA ZEMLJA NIJE OKRUGLA

Bilo je to prije rata. Kod marljiva kovača trebalo je batom čvrsto udarati po užarenom željcu, a nehajnom šegrtu to dojadilo. Naniže preko leđa nekoliko srpsva, kovač je bio u tom pravi specijalista, pa se otputi u svijet napustivši i zanat i gazu. No za nekoliko dana, dok je rasprodao srpsve i potrošio novac, evo ga skrušeno natrag, a pripovijedao je pobijedosno samo to, kako je bio sve do Vrpolja, 40 km daleko, i uvjerio se da zemlja nije okrugla, nego je svuda ravnata baš kao i ovde...

Tako i gdjekoji momčić, koji je naučio popravljati šaltere, drži kao da je on izmislio ili stvorio struju.

I poneki dak, što je naučio kvadrirati, kubicirati i »čupati korijenje«, misli da je pozobao svu pameć svijeta.

A bude i učenjaka koji gledajući divote svemira i čudesne zakone vlađaju u vasioni, ponašaju se kao da su oni postavili te zakone, i kao da su oni gospodari neba i zemlje...

B.

MOJA VJERA — 6

Duša ne umire

Rano je projeće izmamilo na obalu starca Petra. Nabujalom su riječkom plovili komadi leda, žureći nekud, slgurno prema moru. Starac je zamišljeno gledao u ovu gomilu vode što se od njegove mladosti, i što više, bogzna otkad, valja jednakom brzinom i istim smjerom... Trgnuo se od svojih misli i pođao prema svojoj skeli, koja je prezimila u pličaku rukava kao i svake zime. Trebat će opet prevoziti ljude i kola, pa i po koji kamion. Sa strmije obale dobio je dasku, a onda pošao prema svom starom znancu. Skela je škrinula kad je stupio na nju, malo se zaljulala, i Pero je načas zaboravio da je star, požurio je neispranim daskama broda i ušicama sjekire kao mamuzama isprobavao svoju ladu. Tu je bio zapravo sav njegov život. Pa i zimski mjeseci uz toplu peć bili su maštanje o splavi, o ljudima koje je prevozio, o godinama koje su prošle i otekle sa valovima. Tu je on gledao svoju mladost, vidio Mandu kako se vraća sa proštenja i kako je odlučio da bude njegova. — Eno, tu su kao uz ogradu poredani svi oni kojih više nema; i on će k njima, da ih obide.

Na proljetnom suncu Pero je živnuo. Pognut doduše, ali duhom mlad. Razgovarao je sa svojom ladom: —Ova je daska nešto popustila, eno, onu su klipani kod sklizanja izgulili; na kormilu je izbijena daščica,

daščara je nekako dotrajala... No, moja lađo, još koja godinica i tebe će ljudi zaboraviti. I tebe će i mene odnijeti poplava...»

Lađa nije odvraćala. Topli se dašak vjetra igrao mirisom procvalih vrba i nosio je pjesmu djece. Pero se u svom pregledavanju spustio na dno čamca nosača, pazeci da ne zagazi u vodu kad ga iznenada presječe u križima, i morao se povući. Nije bilo druge nego da se vratи kući istim putem kojim je i došao. Preko one daske pa okrećući se prema splavi, došao je do svojega doma. Pred vratima kuće zamijetio je neko čitanje, malo je popostao da čuje tko je to. Ilijko i nitko drugi. Otvori vrata, čitanje prestane, a Manda se čudila naglom povratku:

— Nisi ti više, vidim ja, moj Pero, za vodu, nego za zapečak.

— A vi babe kad ostarite niste ni za zapečak. Kako me hraniš takav sam ti, odreže joj Pero. Nije ga dosad bez sumnje nikad presjeklo u jeziku.

— Sto zaradiš, to ti dajem, nadoveže Manda. Ni nju nije nikad presjeklo u jeziku.

— Kadgod ja hoću da nešto lijepo porazgovorimo, uvijek me ljutiš, reče Pero pred Ilijkom, jer je Ilijko bio u neprilici zbog razgovora.

Dječak je zatvorio knjigu, pokupio se, a Manda za njim: »Dodi opet, dijete, da mi nešto lijepo čitaš. Kad sama ne vidim, a i Pero ne vidi ni kroz staklo!«

Ostali su starci sami.

— I ti si nekoć bila mlada, Mando. — Pero će.

— I ti, moj Pero.

— Kad sam bio ko Iljko, umro je naš susjed, siromašni seoski pandur Stipo. Nije ga imao tko pokopati. Ja sam mu iskopao grob. Kad sam bio gotovo već sav u zemlji šarao sam prstima po glatkim stijenama groba, Pravio sam križeve i upisao godinu. Stipu smo pokopali, nagrnuo sam na lijes zemlje, popravio humak, zasadio križ, i u bezbrižnoj pjesmi otišao kući.

— Sto ti je, Pero, danas da govorиш o smrti?

— Dobro, što ti je čitao Iljko?

— Pogodi.

— Pogodi ti što sam ja sanjao noćas.

— Vidjela sam da si se križao po noći. Da zovem ciganku da ti protumači san?

— Dosta si mi ti, ne trebam druge ciganke, nadoda Pero.

— Sto ćeš, ciganu ciganku.

— Sanjo sam ti ja, Mando moja, ozbiljan san. Nije za smijeh. A ne treba ni puno tumačenja. Skupili se ljudi na groblje i zovu mene da me pokopaju. A ja došao do groba i velim ljudima: »Ljudi, pa vi bi živa čovjeka zakopali. Pa tu nema ni lijesa. Vi bi na me živa zemlju bacali. To bi mene posve zdrobilo.« I bjež ja. A oni za mnom. »Mi ćemo tebe svakako pokopati. Drugi će nas. Nećeš uteći.« Ja velikim koracima bježim po djetelini i u bijegu upadnem u dubok jarak, gotovo dva metra. Stijene su mu bile išarane križevima, pisala je i godina. Nisam mogao napolje. Otvor je prema nebu bivao sve manji. Vikao sam. Ja moram još živjeti. Rukama sam odbijao stijene, no one su se neumoljivo spajale. Probudih se, prekrižih se.

— To je bio samo san. Budi miran, Pero!

— Da, san, ali koji će se brzo ispuniti.

— Hoćeš li sutra opravljati skelu? upita Manda.

— Neću, neka se sunce razbudi, i neka voda padne. A što je tebi Iljko čitao?

— Sveti Pismo. Stara sam. Ne mogu u crkvu, pa sam zaželjela nešto Božje rijeći.

— A što ti je čitao?

— Lazarovo uskrsnuće. Ništa me više ne zanima od onoga što prolazi. Samo mislim na uskrsnuće, na vječnost, na život, samo život. Svaka riječ iz Evandelja za me je novi svijet.

Neko su vrijeme i Pero i Manda skrivali jedan pred drugim svoju brigu o vječnosti. Sad je ta briga prerasla nasipe obzira, počela se razlijevati. Svi obziri jednom prestaju. Sretni oni koji imaju vremena popraviti najnužnije. Sutra će opet doći Iljko. Morat će nam ponovno čitati 11. poglavlje iz Evandelja sv. Ivana, napose one riječi: »Ja uskrisavam

„Oživljavam. Tko meni vjeruje živjet će makar i umro. I nitko živ, koji meni vjeruje neće zavazda umrijeti.“ (11, 25).

Isus je oživio Lazara, da nam lakše bude vjerovati u naše uskrsnuće. On je sam uskrsnuo od mrtvih, da svojima pruži život, i da ga imaju u izobilju.

Dobro moramo razlikovati besmrtnost duše od besmrtnosti tijela. Za tijelo je besmrtnost dar, koji smo izgubili po grješku praroditelja, a primit ćemo ga opet po uskrsnuću na sudnji dan. To će biti konačno ostvarenje naše besmrtnosti i sjedinjenje žive duše i živog tijela na Velikoj Očevoj Večeri.

Duša sama ne umire. Njeznu besmrtnost zamišljamo kao nemoćnost gubitka života, no u sebi besmrtnost znači još više — bogatstvo života bez kraja! Razumom izvodimo besmrtnost duše iz njezine duhovne naravi. Duhovna se nalme bit ne može raspasti u dijelove, jer ih nema, a niti je može uništiti bilo koji stvor, jer nema nad njom vlasti. Stvoritelj je opet neće uništiti jer ju je stvorio besmrtnom. Sam bi sebi protuslovio, stvaraјući nešto po naravi besmrtnim što mora prestati. Tako nas razum uči da duša ne umire. — No bogatstvo preko grobnog života ne možemo doseći. Ono izmije našem umovanju. U pomoć nam priskače Objava, Božja riječ. — I Manda i Pero dobro su učinili kad su u ruke uzimali Vječnu Knjigu, da iz nje doznaju za bogastvo vječnog života. Onaj koji je sam raskinuo okove smrti i groba ima pravo da nas poučava o bogatstvu života kojega je donio da ga imamo u izobilju bez straha pred krajem.

o. Franjo Šipušić DL.

OSJEĆAJMO S CRKVOM

SIROMAŠTVO U SVIJETU

— NEKE CINJENICE

■ Knjiga »Bijeda u svijetu« koju je napisao Nijemac Alfonso Erb, uz suradnju Martina Brugola, isusovca, tvrdi: Od 50 milijuna onih koji godišnje umiru, 35 milijuna njih umire od posljedica gladi i nedovoljne ishranjenosti.

■ Umiranje male djece: Prema izvještajima UNICEF-a, svjetska organizacija za pomoć djeci, u nerazvijenim zemljama od 1000 rođene djece 300 ih ne doživi drugu godinu života.

■ Djeca u bijedi: Od 900 milijuna djece, koliko ih ima na svijetu, 500 milijuna živi u bijedi i uopće nema mogućnosti za liječenje. Tako je stanje u mnogim krajevima Afrike, Indije, Kine i Južne Amerike. U sličnom se položaju nalaze neki dijelovi Grčke, Spanjolske i Južne Italije.

■ Nedovoljna ishranjenost: Minimum, prema liječničkim proračunima, za osobu koja osrednje radi je 2.600 kalorija dnevno. Međutim

prema statistikama organizacije FAO 60 posto ljudi uzima dnevno manje hrane od ovog minimuma.

MOGUCNOSTI RJESENJA PROBLEMA BIJEDE:

■ »Uumnožiti kruh na stolu ogladjelog čovječanstva — što stanje razvijka moderne proizvodnje može vrlo lako postići...« a ne »nečasnim načinom umanjiti broj onih koji sjede za stolom. Ovo nije dobroćivljenje civilizacije.« (Pavao VI, Božićna poruka).

■ »Znanstvena i tehnička pomoć i prijateljska međunarodna solidarnost, a ne ponižavajuće i proračunato dobroćinstvo.« (Pavao VI, iste).

■ »Katolička Crkva je preko svojih misija pružala ovim narodima... blagodati školskog odgoja, zdravstvene zaštite i društvenog oblikovanja. Sve ovo ne kao doprinos višega nižemu ili stranca strancu, nego odgajajući ih u bratskoj ljubavi za samoupravu...« (Pavao VI).

■ »Otvoreno smo nakloni svemu onome što se danas poduzima da se pritekne u pomoć narodima koji oskudiljevaju u najosnovnijim životnim potrebama. S divljenjem pratimo posljednjih godina velike pothvate međunarodne pomoći kojima se na najplementitiji način mnoštvo nepoznatih ljudi dariva potreban kruh.« (Pavao VI).

■ Zemlja još nije sva napućena. Nismo još zemlju podvrgli, kako nam je to rečeno u Svetom Pismu. Nismo joj ni izdaleka istiski iz majčinskih grudi sav sok, svu hranu, sve blago. Naš planet može prehraniti stotine milijardi ljudi! Samo da je više mozgova koji misle! Kopna, oceani, laboratoriji, industrije, pro-

nalasci — govore svima da se ne treba spremati na druge planete. (Clark Colin, jedan od najčuvaeniјih ekonomista svijeta).

■ Strahoviti troškovi naoružanja: Kad bi se novac što se troši za udržavanje vojske i proizvodnju oružja podijelio stanovništvu svijeta, svaki čovjek na svijetu dobio bi godišnje preko 200.000 dinara!

■ Silni nepotrebni izdaci: U Italiji gdje ima dosta bijede, troši se godišnje 457 milijardi za pušenje, 35 milijardi za kozmetiku, 113 milijardi za kino-predstave, 8 milijardi za kazališta, 10 milijardi za sport, 15 milijardi za razne druge ne baš potrebne stvari.

MILOSRDNI SAMARITANCI NA DJELU:

»Poslije strahovitih ratnih razaranja ponovno je procvala plenumnost čovječjeg srca.« (Pavao VI, Bož. poruka).

■ Da bi barem malo umanjili bijedu u svijetu katolici Zapadne Evrope i Amerike za vrijeme korizme organiziraju sakupljanje milodara za one koji trpe. Mnogi se u duhu pokore odreknu kojeg užitka, jela, pića, pušenja... i tako uštedeni novac šalju siromasima. Većina tog novca ide u misijske krajeve, gdje vlada najveća bijeda.

■ U Zapadnoj Njemačkoj su za vrijeme pet prošlih korizmi sakupili 219 milijuna Maraka (oko 40 milijardi Dinara). Za ovogodišnju korizmu izdali su posebno umnoženu brošuru u kojoj se nalaze podaci o bijedi u svijetu pod naslovom: »Podaci za akciju posta u 1964. godini.« U toj su knjižici iznesene i mnogobrojne zahvale, osobito misijskih biskupa za dosadašnju pomoć.

■ **Kardinal Leger** (č. Ležer) iz **Montreala** (Kanada), vraćao se iz **Rima** u svoju zemlju kroz Afriku, da se uvjeri o potrebama tamošnjeg stanovništva. Posjetio je Uganda, Ruandu, Burundi, Kongo. Kad se vratio kući odmah je osnovao fond »Umirem od gladi« i održao govor u kojem je između ostalog rekao: »Crkveni su postovi u zadnje vrijeme jako smanjeni, zato molim sve katolike svoje nadbiskupije, da se svaki tjedan barem jednom odreknu užine, te da tako uštedeni novac pošalju u fond »Umirem od gladi«. Novac će se najprije upotrijebiti kao pomoć gubavcima.

■ U Seulu (Južna Koreja) nedavno je otvoren veliki katolički zdravstveni centar. Medicinska škola, koja je otvorena uz bolnicu vrijedi kao najbolja u zemlji. Samo novi paviljoni bolnice stajali su 1 miliun 150 tisuća dolara. Dobrovoljni prinosi sakupljali su se na raznim stranama svijeta: u Rimu, Austriji, Njemačkoj, Americi... U toj bolnici sada rade 133 liječnika i 105 bolničkih sestara.

■ Predsjednik njemačkog katoličkog dobrovornog društva dr. Markt uručio je 80.000 maraka misijskim biskupima i tom zgodom im je kazao: »Prema vašim potrebama ovaj novac može biti samo znak naše dobre volje. Ali ako pomislite, da je to doprinos siromašnog jednostavnog naroda, koji su dali ne od svog viška, nego od onoga, što im je trebalo, onda je ta malena svomnogo veći znak one ljubavi koju Evropski narodi osjećaju prema svojoj braći i sestrama u dalekom svijetu... Mi ne gledamo na naše darove kao na milostinju, nego kao gradevni materijal za novi bolji svijet na Zemlji.

■ **Biskup Nove Kaledonije**, Msgr. Petar Martin kaže, da je ljubav ona

glavna oznaka koja mora resiti Crkvu i sve vjernike i prema njoj će ljudi najbolje moći procijeniti gdje se nalazi Krist. Zbog toga bismo si svi mi morali ispitati savjest:

— Da li su naši osjećaji prema onima koji trpe zaista onakovi kakovi bi morali biti prema riječima Isusovim, koji je sve patnike poistovjetio sa samim sobom.

— Postavljam li si pitanje, kako voće mi biti postavljeno na sudnjem danu: Sto sam učinio za drugoga, a ne što sam govorio.

■ P. John Morison misionar u Patni (Indija) dobivao je pomoć iz svoje domovine SAD i njom uzdržavao 150 siromaha, udovica i školske djece. Drugi su dobroćinitelji dali doprinose za izgradnju nove crkve. Međutim potrebe su se mijesta tako povećale, da je otac bio prisiljen obustaviti na neko vrijeme gradnju crkve, da bi mogao pomoći potrebnima u svojoj misiji.

■ U Apostolskom vikarijatu **Yurimas** u Peru-u, koji je povjeren pašionistima, u zadnje vrijeme je Crkva počela voditi posebnu brigu za bolesnike. Gradi se bolnica sa 120 kreveta, ambulante i operaciona dvorana. Posebnost ovog pothvata je ploveća ambulanta, motorni brod »Sv. Djema«, koji obilazi po mnogobrojnim rijekama tog kraja i pruža Indijancima zdravstvenu pomoć.

■ **Kardinal Henriquez, nadbiskup Santiaga** (Čile) povodeći se za primjerom Mgr. Lorrain-a biskupa grada Talco, razdijelio je crkvenu zemlju »seljacima — nadničarima«, koji su tako postali njeni pravi vlasnici. Ovi marljivo obraduju svoju zemlju služeći se pritom i naprednjim tehničkim sredstvima.

■ **Novinski Izvještaj** iz Ahmedabad-a 24. XI. 1963. »Jutros je poli-

cija bila obavještena, da je netko u isušeni bunar kraj gradskog vodovoda bacio malo dijete. Budući da se u toj jami zadržavala jedna velika zmija, nitko se nije usudio spustiti u nju da spasi dijete. Konačno je došao brat Emanuel Eneriz, mladi misionar iz obližnje ka-

toličke misije. Svezao je oko sebe jedan kraj debelog konopca, odvražno se spustio na dno bunara i spasio izloženo dijete, kojemu je bilo istom mjesec dana i koje je još bilo živo. Policija je uzela dijete i predala ga u sirotište katoličkim sestrama na odgoju.^a

Odgovorite nam

(1) Muž odviše troši na motor...

Muž mi je stolar. Imamo troje djece. Dvoje ide u školu. On zasluži lijep novac. Ali veoma se je zadužio da kupi motorni kotač. Sad se mnogo voza naokolo, u tom uživa, ali gubi vrijeme, i osobito troši mnogo za benzin i vrlo česte popravke. Kako da se držim prema svemu tomu jer zbog toga upravo oskudijevamo?

(P. S.)

ODGOVOR: Ako je mužu motor potreban za posao i službu, onda ne smijete prigovarati. No ako ga je nabavio samo zbog razonode i zabave, kako se čini u Vašem slučaju, bilo bi bolje da se toga odrekao iz ljubavi prema obitelji. Štedite pametno, pa mu obzirno dajte znati da je hrana slabija jer se mnogo potrošilo na drugo (tj. motor). Djeca su loše odjevena i obuvena. Neka im gleda za Uskrs nabaviti odjelice ili cipelice. Opomenite ga blago neka oprezno vozi da ne strada životom ili se osakati. Neka kad god uzme sa sobom i koje dijete, ali neka vozi po lako. Zatim mu recite neka djeci pouči kako je štedljivost važna u životu. Svakako nemojte zbog toga izazivati neslogu u obitelji, nego strpljivo prikazujte sve žrtve Srcu Isusovu za sreću i duhovni napredak muža i djece. A tu i tamo blago ga zamolite neka štedi i pazi te se više brine za obitelj.

(2) Svekrva me ne trpi... (M. S.)

Istom sam nekoliko mjeseci u kući. Čula sam nedavno gdje svekrva govoril sinu: »Ta tvoja mlada ne zna baš ništa. Ni skuhati ni okratiti ni oko marve ni u vrtu. Kako ćete kad budete imali djecu?« Strashno me je to zapeklo, no učinila sam se kao da nisam čula. Svekrva mi nije rado ni primila u kuću, i sad me eto tako vrijeđa. Mislila sam, pa i sad držim da me je majka u svemu poučila. Ne znam kako da se držim prema njoj.

ODGOVOR: Vjerujem da Vas ta uvreda i nepravda veoma боли. Ipak držite se kako dolikuje kršćanki. Hvala Bogu što ima na svijetu i toliko dobrih svekrva i punica! Vaša se izgleda boji za sina da ga ne bi otudili od nje. To je majčinska slabost. Htjela bi da je sin prema njoj

uvijek kao malo dijete. Dobro ste učinili, što se držite kao da niste ono ni čuli. Bog će Vam tu žrtvu blagosloviti. — Sada vršite svoje dužnosti i poslove još bolje i vjernije, pa će sin vidjeti što je na stvari, a i sama svekrva će promijeniti svoje mišljenje i zavoliti Vas, jer — žene su općenito bistre i vide dobro takove stvari. Ne uzmite onu izreku odviše k srcu. Često se bubne, a da se i ne misli ozbiljno. Nego budite svima u kući dobri, prikažite sve žrtve Srcu Isusovu — ono će udesiti sve na Vaše dobro.

(3) Sinovac me razočarao... (Z. M.)

Imao sam vrlo odana sinovca. Osam godina bio je oženjen, nisu imali djece premda su ih željeli, pa su se rastali. To je mene kao kršćanina vrlo uzrujalo. Mi ćemo se za nj moliti, ali sam mislio prekinuti svaku vezu s njim. — Je li to pravo?

ODGOVOR: Kad ne bi bilo nikakova izgleda da mu na drugi način možete bolje pomoći — bilo bi pravo. Zato je bolje podržavati vezu s njim, pisati mu od vremena na vrijeme, pozvati ga kad god k sebi u počade, prijazan biti s njim, te reći koju lijepu i pobudnu riječ. Možda ga to opameti te popravi odnos prema ostavljenoj ženi.

Obavijest

Mnogi se ispričavaju zbog ponavljanih promjena broja pretplatnika, bilo na više bilo na niže, kao da bi to bila neugodnost upravi Glasnika.

Glasnik želi u prvom redu da pomogne svećenicima u vjerskom odgajanju i pouci a vjernicima da obnove svoje ognjište grijući se na ognju Božanskog Srca. Da se nešto za ovo učini drag nam je svaki posao pa i naknadno pripisivanje i mijenjanje adresa.

Neka gospoda župnici, koji zbog posala nisu dospijevali voditi računa o Glasniku, prepustili su taj posao povjerenicima ili su nam poslali pojedinačne adrese onih koji žele biti stalni pretplatnici, a nemaju poteškoće da poštom primaju Glasnik. Stvar nam se dopada i preporučujemo je onima koji su u sličnim okolnostima. Što Vam više odgovara učinite i Vi ako je potrebno. Gdje Glasnik dolazi na povjerenike stvar je jednostavnija i za pretplatnike i za Upravu. Inače svatko se može pretplatiti na Glasnik. Samo neka nam pošalje svoju adresu.

Upozoravamo da oni koji imaju deset i više pretplatnika dobivaju deset posto popusta. Pojedinačni broj inače stoji 70 dinara, a pojedinačna godišnja pretplata 840 din. Neprodane primjerke grupnih narudžaba bez bojazni vraćajte natrag, da ih registriramo kao neprodane. Novac šaljite na poštanske uputnlice.

Naša adresa: »Glasnik Srca Isusova i Marijina«

ZAGREB I — pošt. pret. 147

Palmotićeva ulica 33

Skraćeno se adresa može napisati:

UPRAVA GLASNIKA, ZAGREB I — 147, Palmotićeva 33

*BOŽANSKO SRCE ISUSOVO, PRIKAZUJEM TI PO BEZGRJESNOM
SRCU MARIJINU SVE MOLITVE, DJELA I TRPLJENJA OVOGA DA-
NA U NAKNADU ZA NASE UVREDE I NA SVE ONE NAKANE ZA KO-
JE SE TI NEPRESTANO PRIKAZUJEŠ NA OLTARU. OSOBITO TI IH
PRIKAZUJEM ZA SVETU CRKVU, SVETOGLA OCA I ZA SVE POTRE-
BE, KOJE SU PREPORUČENE CLANOVIMA APOSTOLATA MOLITVA.*

Nakane AM za travanj 1964.

opcá: Da bi sakramenat pokore ljudi mnogo cijenili te ga
iskreno, plodonosno i često primali.
mislijkska: Gubavci.

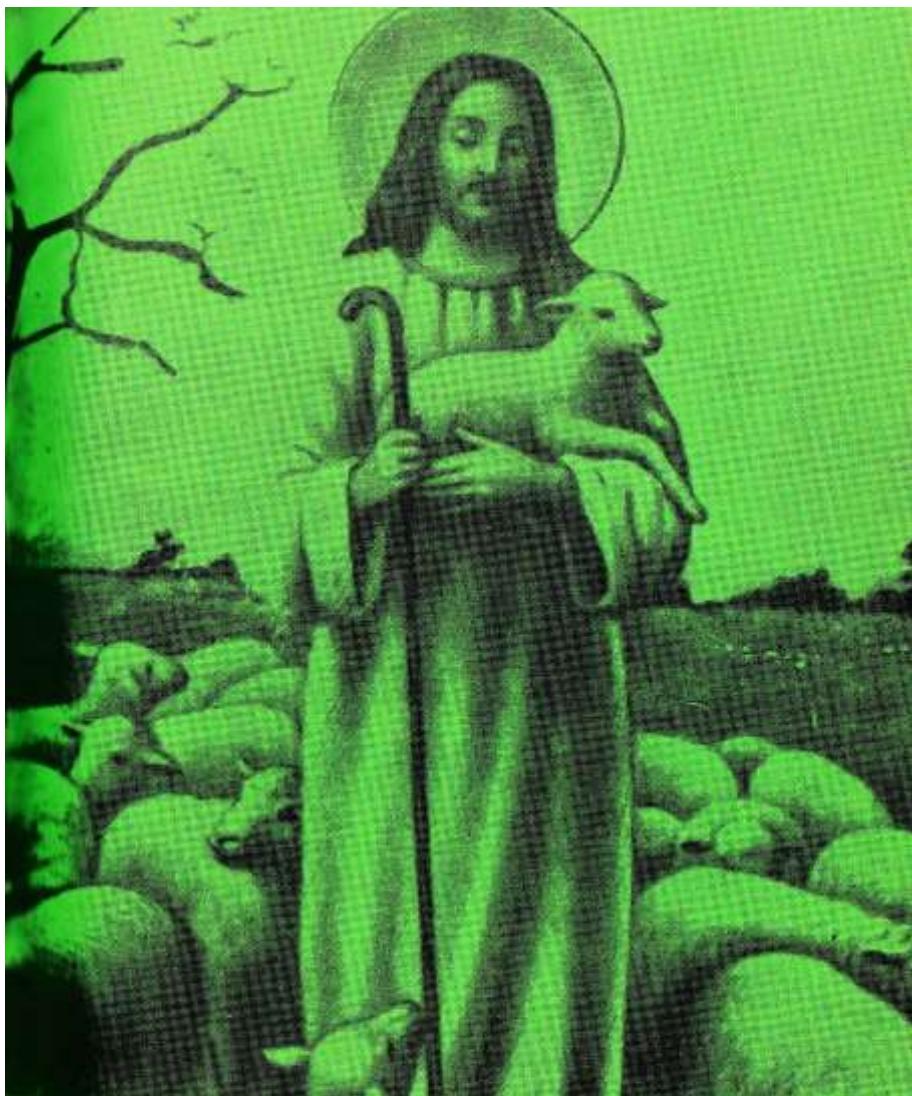

OZUJAK 1964.

1. N — Bezimena 3. kor.	15. N — Gluha, I. nedj. muke
2. P — Agneza	16. P — Agapit
3. U — Marin	17. U — Patrik, Domagoj
4. S — Kazimir	18. S — Ciril Jeruz.
5. Č — Teofil	19. Č — JOSIP zaručnik BDM
6. P — Prvi petak	20. P — Sedam žalosti BDM
7. S — Prva subota, Toma Akv.	21. S — Benedikt
8. N — Sredoposna, 4. kor.	22. N — Cvjetna, II. ned. muke
9. P — Franciska Rimska	23. P — Oton
10. U — Četrdeset mučenika	24. U — Gabrijel arh.
11. S — Sofronij	25. S — BLAGOVIJEST
12. Č — Grgur Veliki	26. Č — Vel. Četvrtak
13. P — Ruža, Kristina	27. P — Vel. Petak (post)
14. S — Matilda, Leon	28. S — Vel. Subota (post)
	29. N — USKRS
	30. P — USKRSNI PON.
	31. U — Benjamin

S dopuštenjem erkvenih i redovničkih poglavara,
Vlasnik i izdavač: Hrvatska Provincija D. I. — Zagreb 1 — 147, Palmotičeva 33.
— Odgovorni urednik o. Franjo Šipušić, Zagreb I 147, Palmotičeva 33. — Telefon
32-469. — Tisak »Plamen« — Slavonski Brod, Omladinska 26 — 1964. — List izlazi
svakog mjeseca. Pojedini broj 70 din, bogoslovni i sjemeništari u skupnoj pretplati
50 din. Godišnja pretplata za redovite pretplatnike \$40 din. Novac pretplate ša-
ljite na poštanske uputnice, suradnju na upravu Glasnika. Rukopisi se ne vraćaju.

CLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Poštarski placena u potoru

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB - TRAVANJ 1964

GOD. 33. - BR. 4

Sadržaj:

ZA ODGOJ SRCA	
Krist jučer i danas	97
Ljudsko srce, Stj. Simeta DI.	98
Isus nam obećaje	98
Bog s Vatrom, Vlado	112
Gospod usta, M. Pavelić DI.	102
MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI	
Gospodine, možeš me očistiti, M. Škvorc DI.	99
Gubavci, J. Antolović DI.	101
Neobičan razgovor	108
Fali vam klecalo	109
ŽIVOT OBITELJI	
Graditelji Božjega Kraljestva — 4 — J.	104
Ili Ti, ili ja... Franjo M.	107
Propovijed bez riječi, J. Majsec	108
Njezina mama, P. Pajić	110
Dragi tata, vrati se	111
Jožek i Marica, Franjo M.	112
Aleluja, P. Sunjić DI.	117
VJERSKA POUKA U OBITELJI	
Dobra pouka o sedmoj Božjoj zapovijedi	104
Glasovi prirode, V.	116
Moja vjera — 7 — Isus — vječni suputnik, F. Šipušić DI.	118
KADA ECG ZOVE	
Od multimiliona do siromašna redovnika	115
Svedenik — drugi Krist, S. Batinović	123
Osjećajmo s Crkvom	126

ZAGREB

LV - 4

*Travanj 1964***GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA****NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE**

KRIST jučer i danas

Početak i svršetak
Njegova su vremena
i vjekovi
Njemu slava i vlast

Kao u nekom filmu Crkva pred našim očima svake godine obnavlja životvorna otajstva Otkupljenja, kako bismo po njima i u njima doživjeli preporod duše. U otajstvu Isusova uskrsnuća, po tajnama slike uskrsne noći, kad se u sjaju uskrsne svjeće budi u nama čežnja za svijetlom, Crkva nam pokazuje pravi put do slobode duše **OSLOBOĐENJEM OD GRIJEHA**.

Pred crkvenim vratima, duboko u noći, svećenik će blagosloviti novi oganj moleći, da ovi uskrsni blagdani u nama raspalje nebeske želje, da uzmognemo čiste duše stići na blagdane vječne slave. — Blagoslovit će uskrsnu svijeću — svjetlo Kristovo od kojega se moraju zapaliti naše svijeće i naše duše. Uz ovu svijeću Crkva će na usta svećenika otpjevati svoju najljepšu pjesmu Otkupljenja, uskrsni hvalospjev, zovuci Andele, božanska otajstva i truba spasenja, neka zapjevaju vječnome Kralju pobjedniku smrti, koji je u ovoj svetoj noći konačno pomirio Nebo sa Zemljom. Zatim će Crkva — brižna naša Mati — tumačiti velika djela Gospodnja od stvaranja — izbavljenja iz prve tame, preko drugog izbavljenja od egipatskog ropstva — tumačeći konačno izbavljenje po Isusu. Svoje će pouke Crkva pratiti molitvom Svetima. Blagoslovit će i krsni zdenac — vrelo preporoda za nove članove Crkve. A već krštenu djecu pozvat će da obnove svoja obećanja dana na svetom krštenju. Nakon ovih svetih pouka vodit će nas k gozbi Janjeta, jer je naše vazmeno Janje Krist. I na kraju će zapjevati: Blagosloven Gospodin Bog Izraelov, jer je pohodio i otkupio narod svoj. Kraljice neba, raduj se, jer koga si bila dostojava nositi uskrsnu kako je rekao, Aleluja, Aleluja, Aleluja.

Ljudsko srce

Imamo srce, istina, malo,
Da bi nam eto u šaku stalo,
No divotno čudo nad sva čudesa,
Progutata može zemlju, nebesa!
Srce ko šaka, ali toliko,
Da ga ne može ispuniti nitko,
Da ga ne može usreći nitko
Vječito, trajno — do samog Boga.
Cijelo nam blće za Bogom više:
Mi smo Ga željni!

Stj. Simeta DI.

Isus nam obećava

Ako budemo štovali njegovo Srce
... SVE MILOSTI KOJE SU NAM POTREBNE U NAŠEM STALEŽU,
... MIR U OBITELJU,
UTJEHU U PATNJAMA,
SIGURNO UTOCISTE ZA ŽIVOTA, ... OSOBITO NA UMORU,
BLAGOSLOV ZA NAŠE POTHVATE,
NAMA GRIJESNICIMA BESKRAJNO MORE MILOŠRDA,
MLAKIMA REVNOST,
REVNIMA SAVRSENOST,
BLAGOSLOV KUCAMA U KOJIMA SE BUDA CASTILA NJEGOVA SЛИKA,
SVECENICIMA DAR DA OBRACAJU I NAJTVRDJA SRCA,
IMENA ONIH KOJI BUDU SIRILI POBOZNOST PREMA NJEMU ZAPISAT
CE U SVOJE SRCE I NITKO IH NEĆE IZBRISATI,
MILOST SKRUŠENJA NA SAMRTI ONIMA, KOJI OBAVE DEVETNICU
SPASENJA.

Jedan od najvećih mistika i štovaljca Srca Isusova Ivan Tauler piše:

»Sto je Isus mogao više za nas učiniti, a da nije učinio? On nam je otvorio svoje Srce kao tajanstvenu izbu, da u nju uvede našu dušu — svoju izabranu zaručnicu. Stoga je njegova najdublja radoš prebivati u nama i počivati u šutljivom miru i u mirnoj šutnji. On nam je darovao svoje cijelo Srce, posve, bez pridržaja, da u nama stalno prebiva. Zato on traži naše srce za svoje prebivalište. On nam daruje svoje Srce za mjesto svoga počinka. Ono je postalo crvenac od njegove Krvi i urešeno crvenim ružama. Stoga Isus zahtijeva da i naše srce bude urešeno bijelim ljiljanima čistih djela. On je nama poklonio svoje posve izravljeno Srce, da u njemu stanujemo sve doble, dok ne bude sasma očišćeno tako da iz njega izade bez lage u svemu jednako njegovu Srcu, da postanemo njegovo vlasništvo i njega dostojni, da nas potom zajedno sa sobom uvede u Srce Očevo.«

(CIAPP u »Cor Iesu«, Rim 1959, 145)

GOSPODINE ... Možeš me očistiti! HOĆU! — OČISTI SE! (Mt. 8,2) —

Molimo, Apostoli Molitve, da sakramenat
Sv. Ispovijedi »veoma cijenimo, da ga
iskreno plodonosno i često primamo!«

»**KAD BI TI ZNALA DAR...!**« Prijekor Isusov upravljen Samaritanki pogodi i nesamaritanke. Nije uzalud obraćenik Krog-H-Tonning pisao: Kad bih imao tisuću usta i u svakima tisuću jezika! Volio bih sva otvoriti i svima vikati. Naša (protestantska) crkva mora opet uvesti privatnu isповјед! — Protestantima je vikao, a katolike kao da je korio. Nije li nama na dohvatu ruke taj neizmjerni Božji dar? »Vrela su sasvim blizu, i čuje se njihov šum. Ja! Zašto žedamo i ne dolazimo...?« pita nas obraćenik liječnik dr. Schaefer.

Ispovijed je, znamo, dar Isusova uskrsla Srca: Primite Duha Svetoga. Kojima oprostite grijeha — oprostit će im se... reče apostolima. Ispovijed je dokaz Božjeg milosrđa. Ispovijed je sud nad zlom, popravak na dobro, uputa na sveto, snaga protiv napasti i strasti. Mnogi misle da to nije dar, nego teret. Prava muka. Duševni teror. Strah i vrelo stiske. »Ispovijed nije nikakva tiranija savjesti, — govori kardinal Faulhaber, — to je oslobođenje savjesti od tiranije grijeha.«

Kad bi ti znao dar...! Mir, zadovoljstvo, sreću — ravnotežu i sigurnost, vedrinu i nadu, jasnoću i velikodušnost — što ih rađa dobra isповјед! Kad bi i ti slušao najsladu glazbu, što se čuje, kad sa srca i savjesti padaju lanci, kako reče misilac Langbehn; kad bi i ti žudio za najboljim odgojem savjesti — a to je, veli spomenuti kardinal Faulhaber „savršena isповјед; kad bi i ti želio dobiti ventil za muku i dosadu života za štrašni teret krivnje“, kako napominje biskup Keppler — o, onda bi nama svećenicima bilo jao i pomagaj! Mi bismo isplatili u ispovijedaonicama sreću drugih! Nagrnuli bi svi, navraćali bi često, dolazili u vrijeme i nevrijeme, samo da se smire, obnove, ojačaju, usreće!

»**KAMO? — U ORDINACIJU ILI ISPOVIJEDAONICU ..?**« Na to mnogi jednostrano odgovaraju. Nije svaka duševna zbrka grijeh. I mnogi badava muče ispovjednike. Bilo bi bolje da odu psihijatru. Većina međutim osjeća ne samo tjeskobu i nutarnji razdor nego pravu i duboku krivnju. Teret, optužbu krik savjesti i opomenu srca. Uvrijedili su Božje Srce — udarili bezočno na Božje pravo — gazili bezobzirno Božji zakon — prkosili Božjoj Volji. Krivi su. Opterećeni pred nebom i označeni zlom pred vječnošću. Za njih bi kao i za kraljicom Macbeth rekao Shakespeareov liječnik: Nije im potreban liječnik, nego svećenik! Morali bi obići ordinaciju i skrenuti odvažno u crkvu! Jednostavno s rasipnim sinom prznati ludost i reći: Oče sagrijšeš nebu i tebi! Zamoliti s kraljem Davidom: Smiluj mi se, Bože, po svome milosrđu! I po velikoj svojoj milosti uništi moje grijeha!

Duša nam govori što treba iznijeti pred kakva suca za prekršaje, a što ide na sud Boga Suca; što je u nama psihozna i neuroza, bolest i rastrojenost, a što je krivnja, nutarnji prijekor i smrt. Sokovi i kure, ispitivanja i svjetovanja na klinici mogu ponešto liječiti živce, ali ne mogu smiriti savjesti, oprostiti zla, donijeti osjećaj vječne slobode! Zlo se prašta dobrotom. Prašta onaj koga smo uvrijedili. Kome smo ga nanijeli. I jer grijesimo jedino Bogu i nikom više to se isповijedamo samo njemu i nikom više! Svećenik je kao neka slušalica preko koje Božji Duh sluša i našem duhu progovara. Svaki uvreda i nepravda, svaka laž i izdaja, svaka kradba i blud, svaki nemar i mržnja — dolaze na sud Božjeg Srca. Ne mogu uvrijediti kamena, ni biljke, ni životinje. Čovjeka vrijedam samo zato, jer nosi crte Božjega stvora i Božjega djeteta. Zato moram odgovarati jedino Bogu. Kamo ću dakle? — Kad osjetim rasap živaca, liječniku. Kad me pritisne teret krivnje, odgovornosti i zla — u crkvu!

STO CU TAMO PRED ONOM RESETKOM...? Najprije ću promisliti, što me tišti. Ako ne znam sam, nek mi pomognu kakvom uputom iz molitvenika drugi. Zatim ću sve ponizno priznati i otkriti. »Ako želiš svoje grijeha dobro pokriti i sakriti, moraš ih najprije dobro otkriti«, upućuje sveti župnik Vianey. Treba sve mirno i pribrano reći. Veće i krupnije prekršaje treba poimence spomenuti, ko na pravom суду. Što je potrebno zbog naročitih okolnosti, to ću obrazložiti. Nije svejedno ukraсти novac bogatašu ili pustoj siroti; naći ga na cesti ili ga uzeti iz crkve.

Sve zlo treba obžaliti. Boga svojim srcem udobrovoljiti. »Dosta je jedna suza, da opet nademo nebesku milost«, sve nas tješi propovjednik Lacordaire. Legenda priča, da je Bog rekao nekom anđelu neka mu donese, što je na zemlji najvrednije. Što se naletio taj Božji glasnik! Uvijek bi donio nešto vrijedno, ali nije bilo najvrednije. Molitve i uzdahe, pokore i dobra djela, dječji smiješak i mladenački zanos... prima Bog, ali čeka nešto bolje. Anđeo odahnu istom onda, kod je pred Višnjega uznio suzu — starca pokajnika.

Ispovijed je prava kupka — sveta Katarina Sijenska pripomenu, da je to kupka u Kristovoj Krvi — to je ko novo krštenje, nov život. Pokajnička suza srca daje, što vele, novu optiku. Svište se kroz nju drugačije gleda. Čim smo požalili vlastiti bankrot, pad i slom; čim smo priznali da je uvrijedeno najbolje Srce i najveća Ljubav — Bog se smiješi. Kao izgubljenom čedu daje novu haljinu, prsten — znak tjesne veze, sandale na noge — znak sigurnosti na novom putu. I sprema namah gozbu: Božje Janje u naše srce, da time postanemo dionici Božjeg života.

APOSTOLI MOLITVE! Mi ćemo ne samo molitvom za druge nego, primjerom vlastita života povući mnoge na vrela radosti i smirenja. Iskreno ćemo obžaliti svoje grijeha. Zamolit ćemo ponizno oproštenje i pomirenje. Odlučit ćemo čvrsto i bez krzmanja, da ćemo s Bogom živjeti ljudski i poštano. Za počinjene opačine pripravno ćemo izvršiti svaku pokoru. Sve ćemo to vršiti često. Na sve to poticati druge bez prestanka. Ne sja badava pred očima i dušom Raspeta Isusova Dobrota! Ona svakoga, ako samo hoće, stvara boljim, svetijim, radosnjim.

O. Mijo Skvorc D. J.

U Emausu učenici prepoznaju uskrstog učitelja

GUBAVCI

Misijska Nakana AM za travanj

Jedna od najstarijih i najstrašnijih bolesti na svijetu jest guba. Opasna je i zarazna, a uz to gotovo neizlječiva. Koga udari taj bić taj se tako rekav živ raspada. I naš je Božanski Spasitelj za vrijeme svoga zemaljskog života susretao s gubavcima i ozdravlja ih, kako nam to spominje Evanelje. Svojim čudesima na bolesnicima htio je ne samo pomoći jadnicima nego i nas, svoje buduće sljedbenike, potaknuti na samlost prema onima koji trpe. To su na poseban način upravo gubavci, kojih danas ima na svijetu oko 15 milijuna, na koje ćemo misliti i za koje ćemo se moliti kroz ovaj mjesec.

Kršćanska ljubav katoličkih misionara nastoji svim silama, kako bi pri- tekla u pomoć ovim jadnicima, kako bi im olakšala bolove i ublažila težak način života. No gubavaca ima na svijetu toliko, da misionari mogu pomoći samo malome broju.

G. 1952. bilo je 97 misijskih bolnica za gubavce, u kojima se je pružala njega za 26.437 gubavaca. Od toga su u Evropi bile 2 bolnice s 319 bolesnika,
u Africi je bilo 58 bolnica s 14.359 bolesnika,
u Aziji je bilo 31 bolnica s 10.772 bolesnika,
u Americi je bilo 5 bolnica s 964 bolesnika,
u Oceaniji je bilo 1 bolnica s 32 bolesnika

Osim ovih bolnica razni redovnici i redovnice djelovali su iste godine u brojnim službenim naseobinama za gubavce, kojih su tada bile 122 s 46.587 bolesnika, i to:

u Evropi	4 naseobine s	1.088 bolesnika,
u Africi	62 naseobine s	14.108 bolesnika,
u Aziji	17 naseobine s	9.889 bolesnika,
u Americi	31 naseobine s	20.056 bolesnika,
u Oceaniji	8 naseobina s	2.046 bolesnika

Crkva broji danas 128 misijskih instituta, koji po dužnosti vode brigu za gubavce. Što da kažemo o onima, koji imaju toliko heroizma, da im se godi- nama danomice približavaju i dvore ih? To su junaci kršćanske ljubavi, koja je jača od same smrti. Takav je junak bio apostol gubavaca o. Damjan De Veuster, koji je dvoreći gubavce sam postao žrtva te strašne bolesti.

Na vatikanskoj međunarodnoj misijskoj izložbi g. 1925. bila je svakako najpotresnija slika samrtna postelja P. Damjana De Veuster. Slika je prikazivala oca Damjana kako leži naslonjen na uzglavlje svog kreveta. Njegovo neko tako lijepo i plemenito lice, sada je otečeno i iznakaženo, hrpa gnojnih rana. Strašno ga je samo i pogledati. Čovjek upravo instiktivno odvraća od njega svoj pogled. Oko njegova kreveta kleče zapušteni gubavci, za koje je žrtvovao život. Oni bez straha upiru svoj pogled u njega, jer znaju, da u ovoj hrpi rana stanuje duša čovjeka, koji je tako plemenit. Njihove usne šapču toplu molitvu. Oči su im punе suza, a srce im se steže. Oni znaju, da će izgubiti najboljeg prijatelja, koga im je sam Bog dao na ovom svijetu.

I danas nad gubavcima otoka Molokaja lebdi njegovo ime kao blagoslov otoka. I danas još gubavci na svome samrtnom ležaju šapući njegovo ime skupa s Imenom onoga, kome je otac Damjan služio.

Misijska nakana za mjesec travanj traži od nas da u svome zdravlju ne zaboravimo na one, koji su bolesni i koji se živi raspadaju. Ako smo možda i sami bolesni, onda se sjetimo, da ima još milijun duša, koje daleko više trpe od nas. Budimo svi solidarni s njima u patnjama i znajmo, da ćemo preko njih biti solidarni sa samim Isusom Kristom, koji se je poistovjetio sa našim bližnjim.

O. Josip Antolović D. I.

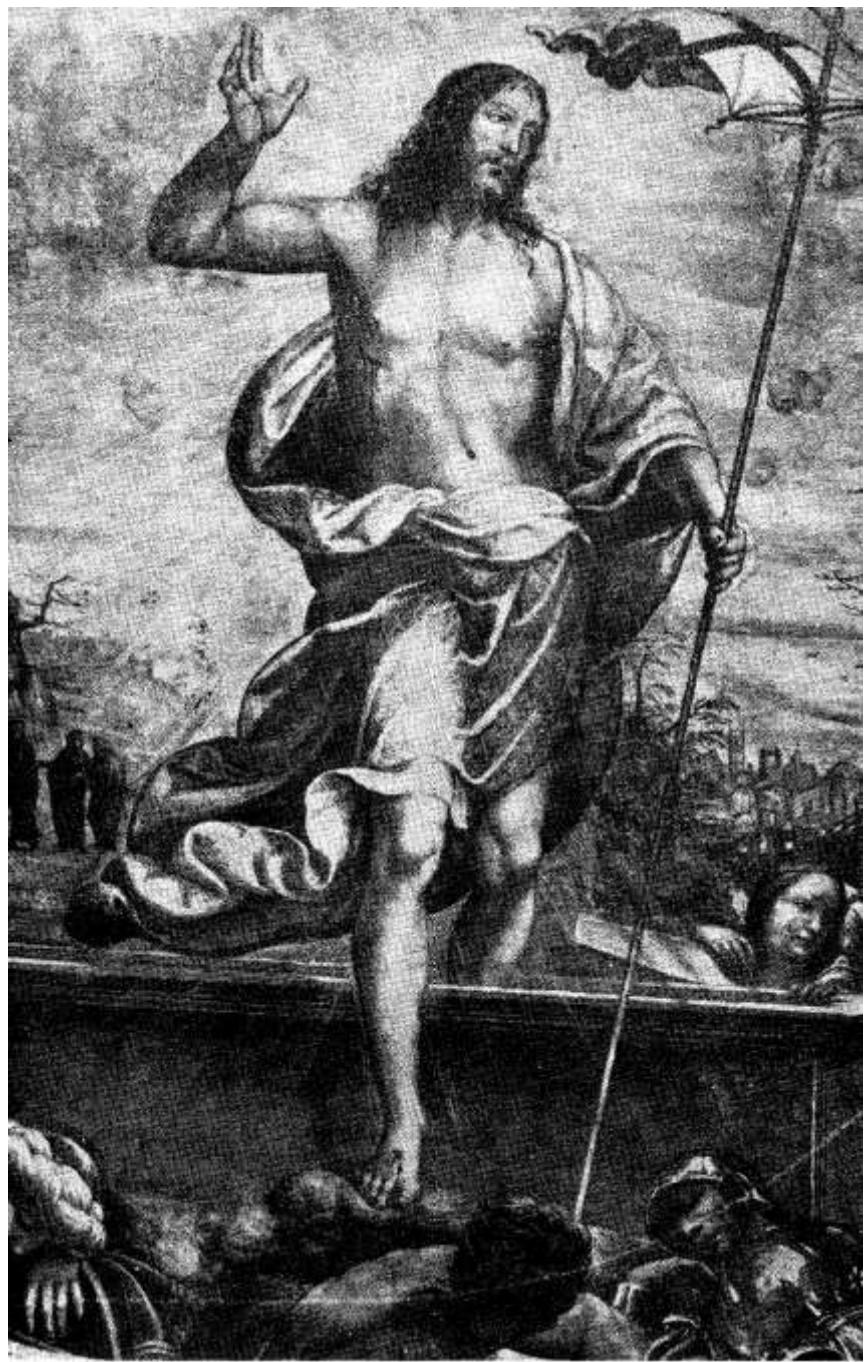
GOSPOD USTA

*Gospod usta, Aleluja!
Aleluja! zvone zvona;
Svakom stvoru zbole ona,
Na tratinici tratinčici
I u visu maloj ptici,
Sluša zemlja slavne glase.
Mladi sva se, oziva se:
Aleluja! Aleluja!*

*Gospod usta, Aleluja!
Cvjetnom granom i po stijenu,
Svud se pjesme k suncu penju
Pa se ruše sa visoka
Poput zlatnog vodoskoka
Usred duša žarke vjere,
Što od sreće sve trepere:
Aleluja! Aleluja!*

*Gospod usta, Aleluja!
I po rajskoj cvjetnoj luci
Zvone, zbole slatki zvuci.
Sprovodenja četom krina
Stupa Majka vječnog Sina,
Pjevaju joj grudi vjerne
Neizmjerne vojske smjerne:
Aleluja! Aleluja!*

*Gospod usta, Aleluja!
Zdravo, Majko s ljiljanima!
Sav u suncu Kralj te prima:
Bijel je poput rajskog snijega,
Pet se ruža žari s Njega.
Višnju pjesan klikujući
Mru od sreće glasi vrući:
Aleluja! Aleluja!*

*Gospod usta, Aleluja!
Janje bijelo s vječnih gora,
Divno Sunce kristal – dvora,
S krasnim svima stvorovima,
S čistilišnim golubima,
S mnoštvom rajskeh milijuna
Kličemo Ti srca puna:
Aleluja! Aleluja!*

Milan Pavelić D. I.

ALELUJA — ALELUJA — HVALITE GOSPODINA — ALELUJA — ALELUJA

DOBRA POUKA O SEDMOJ BOŽJOJ ZAPOVIJEDI

U ona davna vremena mogao si za 50 din. svašta kupiti. Kao dječak do-mogao se ja negdje jedne pedesetice kod tete, dakako ona o tom nije ništa znala. Veseo, i malo uznemiren, jer je to bilo prvi puta, pošao sam do trgovca i ni pet ni šest, molio ga bombona za 50 dinara. »A dat ću ja tebi, dijete, svega«. Poznavao je dobro mojega oca i nije mi bilo ništa čudno kad mi je dao dosta kave, šećera, duhana, pa i brašna; jedva sam mogao sve i nositi. Sav veseo nosio sam teret kući i ravno k ocu. »Evo što sam kupio!« i računao sam, da će me otac objeručke primiti. Hladno je rekao: »Neka sinko, ostavi to sve ovdje.« I bonbone ostavi. Kušao sam opet oca upozoriti, kako sam njemu kupio kavu i duhana u paketićima, ali to njega nije zanimalo. Šutio je i opet promrmljao: »Neka sinko, ostavi to kod mene. — Zamijetio sam da me ukućani nekako čudno pogledavaju. Majka je bila službenata prema meni. Postalo mi je sve sumnjivo. Zašto nitko neće sa mnom razgovarati. Otac ni riječi. Došla je večer, hrpa potrepština još uvijek stoji netaknuta. — Noć. — Ne mogu spavati. Vidim nešto se valja iza brda. — Moja me nabavka sve više muči. Najradije bih je odnio. Ali ja sam je platio. A otac ne pita otkud novac. — Jutro. — Otac prilazi k meni. U ruci nosi četiri prsta širok remen. Znam ga dobro. To je remen Franje Josipa i njegove vojske. Ne mičem se. Sam sam se okrenuo i namjestio. Šutio je otac i ja sam šutio. Kroz stisnute zube navirali su mukli šumovi, kao kad nešto neopisivo boli, ali nejednako, na mahove. Svršilo se. »Sinko, hajdmo do twojih stvari! Išao sam bez protivljenja, jedva jedvice, ali sam išao. »Uzmi što želiš. Tvoje je. Vratio sam novac teti.« I ni riječi više. Prisjelo mi je. Ni kave, ni šećera, ni bonbona. Ništa. Ona mi je hrpa i danas pred očima i moj dobri pokojni otac koji je znao držati uzorne pouke o Božjim zapovijedima i životnoj mudrosti.

GRADITELJI BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Poštuj oca i majku da dugo živiš...

POUKA O BRAKU I OBITELJI — 4

PRVOBITNI BOŽJI PLAN

Sve dužnosti roditelja možemo izraziti jednom riječju: oni treba da budu »graditelji Božjeg kraljevstva«. Pa zar to nisu svećenici? — Jest, i svećenici su na svoj način graditelji Božjeg kraljevstva, ali roditelji su graditelji toga kraljevstva od njegovih prvih početaka.

Po prvom Božjem planu, koji je grijeh spriječio, ne bi se Crkva razlikovala od ljudske zajednice. Sva tri života strujala bi kroz ustanovu obitelji: i život tjelesni, i život duševni i život milošni. Oci obitelji bili bi ujedno i svećenici. Dali bi božanski život milosti, koji danas daju svećenici po sv. sakramentima. Istočni je grijeh kriv, što je u obitelji presahnuo izvor božanskog života milosti. Stoga je Bog po novom Adamu, Isusu Kristu, podigao novo očinstvo po svećenicima.

Općenito vrijedi, da drugo ništa nije važno, niti će išta za čitavu vječnost ostati, osim kraljevstva Božjeg. Tko ga ne gradi, nije uopće na korisnu poslu, nego gubi dane.

Otac i majka grade Božje kraljevstvo u sebi i u svojoj djeci. U sebi međusobnim posvećenjem, u djeci odgojem. Ovaj puta govorit ćemo o kraljevstvu Božjem, što ga roditelji grade u svojoj djeci.

NA MAJČINU KRILU

Jesmo li ikad na to pomislili, premda je to posve očita istina, da čitavo Božje kraljevstvo osim prvog Adama i Eve, da su se svi sveci Božji i sam Božji utjelovljeni Sin,

svi pape i biskupi, svi vjernici najprije nalazili na krilu majčinu, u zagrljaju očeva. Koliko je dostojanstvo oca i majke! Blizu je svećeničkom dostojanstvu. I samo Kristovo tijelo, instrumenat posvećenja, što ga na oltarima štujemo, bilo je na majčinu krilu, othranjeno je majčinim mlijekom. Obitelj je osnovna Božja zamisao, izvor Božjega kraljevstva, osnovna jedinica Katoličke Crkve, ecclesiola (č. ekleziola) = mala crkva, kako je naziva sv. Augustin.

GRADIMO CRKVU

Zato je Bog snažnim duševnim i tjelesnim vezama sjedinio muža i ženu, a što je Bog sastavio, čovjek neka ne rastavlja, — da mu budu graditelji Crkve. Kako je toga duboko bio svijestan jedan dalmatinski radnik. Došao je na ispjovjed na sam Veliki Petak u mjestu, gdje je radio na cesti. Ispovjednik ga je pitao, kao što mora, o njegovim roditeljskim dužnostima. On mu je odgovorio: »Velečasni, mi gradimo crkvu!« — Ispovjednik je mislio da

ga je krivo razumio, pa će mu: »A vi gradite crkvu, srušena je za vrijeme rata?« — »Ne, velečasni«, ispravi on »naša djeca, to je crkva koju mi gradimo.« Ne pamtim više točno, ali mislim da je taj vrijeđni dalmatinski radnik imao oko desetero djece.

Bog nije dao zapovijed, da svi moraju sklopiti ženidbu i koliko imaju da rode djece. On se pobrinuo za taj zadatak na drugi način. Utkao je u ljudsko biće jake težnje. One su poput skupljene vode, koja pritiče i treba da goni turbine neke centralce. Zlo bi bilo i šteta ove dragocjene vode drugamo usmjeriti. Slobodni smo ne sklapati ženidbe, ali onda moramo izdržavati taj pritisak težnje. Tko prihvati plaću naravi, radosti, što ih Bog daje ženidbenim drugovima, mora da prihvati i zadaću: da gradi Božju Crkvu od njezinih bioloških početaka — novih članova obitelji i Crkve.

Nije ženidbeni put put nizbrdo, život uživanja, život lagan. Ne, i sto puta ne. Golema i opasnata zabluda! Sv Franjo Saleški smatrao je najopasnijom zabludom, da se svetost ne može postići u ženidbenom staležu. Ta zabluda oduzima očevima i majkama dostojanstvo i vrijednost života za vječnost. Sv. Pavao poručuje ženama: da će se »spasiti radajući djecu svoju« (1 Tim 2, 15).

DUŽNOSTI

ZENIDBENIH DRUGOVA

Evo prve velike dužnosti ženidbenih drugova: predali su vlast nad svojim tijelom jedan drugome u svrhu očinstva i majčinstva. Sv. Pavao piše Korinčanima: »Muž neka ženi čini dužnu ljubav, a isto tako i žena mužu. Žena nije gospodar svojega tijela, nego muž, tako i muž nije gospodar svojega tijela,

nego žena. Ne krasite jedan drugoga, već ako se dogovorile za vrijeme, da se posvetite molitvi, i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša poradi vaše neuzdržljivosti. Ali ovo razumljevam kao dopuštenje, a ne kao zapovijed. Jer htio, da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga, ovaj ovako, a onaj onako« (1 Kor 7, 3-7).

Nadalje, bračni život ne smije se iznakaniti da bude nesposoban za svrhu, za koju je određen. Ali o tom drugom zgodom.

Pogledajmo začas na svetu Obitelj! Bl. Djevica i sv. Josip zavjetovali su djevičanstvo, odrekli su se plaće naravi za dijete ali su prihvatali dijete, brigu za dijete, siromaštvo, bijeg u Egipat, opasnosti radi djeteta. Oni grade Božje kraljevstvo i bez plaće naravi za taj posao.

Nešto tome slično imadete kod katoličkih svećenika, redovnika i redovnica, koji se brinu za svu vašu djecu i na svoj uzvišeni način grade Božju Crkvu. Nadu se i kršćanske obitelji, koje prime tuđu djecu i za njih se brinu. I oni su primili brigu za dijete, bez plaće za dijete. Tako mi se pohvalio neki ovakav plemeniti otac: »Velečasni, ja sam ovom djetetu sv. Josip!«

A neki ženidbeni drugovi htjeli bi baš obratno: htjeli bi plaću, a da se izmaknu dužnosti. Oni ne vide šta je veliko i lijepo u njihovu životu. Život im pred Bogom ne vrijedi ništa. Bog ih nema za što nagraditi. Takovi ne spadaju u Božje kraljevstvo i neka se ne nadaju, da će ugledati Božje lice.

OPOMENA S NEBA

Koji ozbiljno mislimo spasiti duše svoje, promijenimo svoje misli, inače nas Bog ne treba. Narode i obitelji, koje guše plodnost svoju,

Bog ne treba. Fatimska Gospa prućuje nam, da najviše ljudi dolazi u pakao radi bludnih grijeha. Šta biste rekli, kad bi se u proljeće sve pčele i kukci dogovorili, da će sa strane probijati cvjetove, isisati med a da ne oplode cvijeta? Ništa ne bi rodiло, što zahtijeva posredovanje tih kukaca. Te bi buntovne kukce trebalo potamaniti, da i druge ne zaraze svojom bunom. Tako i pred Bogom narod, koji ne daje potomstva, treba zbrisati s lica zemlje.

Krivo shvaćanje obiteljskih dužnosti zarazilo je danas i kršćanske narode. Radi toga ih nebo opominje preko Fatime. Radi toga nas sustižu Božje kazne ratova, ne bismo li se opametili. 1950 ustanovio je poznati kanonik Cardijn (č. Kardajn), da Katolička Crkva više ne raste. Kolikogod misionarji obrate pogana u misijskim zemljama, toliko zaostanu stari kršćanski narodi, jer se čuvaju djece. Crkva raste u istom omjeru, u kojem raste

i čitavo čovječanstvo, a trebala bi rasti brže. Dok mnogi poganski narodi imaju mnogo djece i uče ih poganstvu, naše gizdave Evropejke i Američanke plivaju u bogatstvu i koji novčić udije za misije. Pljunuti treba na te novce. I nebu se gade. Samo sebi savjest umiruju njime. Očevi i majke u staroj Evropi trebali su najprije postati misionari i misionarke u vlastitoj obitelji, onda bi istom imalo smisla širiti Crkvu među paganima. Zar misle te kršćanke, odnosno nazovi — kršćanke, da su druge rase i narodi toliko vredniji, da mi u Evropi treba da izumremo, da nas oni zamijene? To će se i dogoditi. Zato nam stižu Božje opomene. Ako evropski narodi zataje, Bog će nas odbaciti kao i Židove. Svoju će Crkvu povjeriti drugim narodima. — Graditelji Crkve, šta gradite i koliko gradite? Da li je uopće Božje kraljevstvo i ono, što sagradite?

J.

Ili Ti - ili ja...

Bilo je to prije rata. U jednom međumurskom selu živio trgovac sa svojom obitelji. Posao mu je išao od ruke, i bio je zadovoljan. No za vjeru i križ nije puno mario.

Jednoga dana pokraj dućana prođe župnik i svrati se. Opazi da u trgovini nema križa te će: »Hej gazda, ne treba tebi Božjeg blagoslova? A gdje je križ?« — Nakon kratke stanke trgovac će: »Pa dobro, staviti ću ga, možda će ići i bolje.« A bio je trgovac guškoža. Stavio je križ na vidno mjesto i vrebao na prvu žrtvu. I dode žena da kupi brašna. Smišljao je kako će opet nešto ušiće, ali mu pogled padne na križ, i posluži ženu po pravu. Nije se usudio prevariti. — Ukrzo dode netko po vino, pa po petrolej, no i opet pogled na križ ne dade trgovcu da vara. Bio je nemiran. Borio se sam sa sobom te će u ljutini: »Ili Ti, ili ja nas dvojica ne možemo biti zajedno u trgovini!« I opet pogleda na križ, i opet se smiri, te je mirno i pošteno posluživao mušterije, a iz dana u dan njegov je dučan bivao sve puniji. No najveći blagoslov s raspela bio je mrl njegove savjesti.

M. Franjo

PROPOVIJED BEZ RIJEČI

Majka udovica imala jedinca sina. Lijepo ga je odgajala, da učni od njega poštena čovjeka. No kad je sin dorastao do mладенаčke dobi, zapadne u zlo društvo i pode kao i mnogi drugi zlim putem. Dospio je i u tamnicu. Majka se radi toga veoma žalostila i obožila na smrt. Zamoli vlasti neka joj pošalju sina, da ga još jedamput vidi prije nego što umre. Molba joj je bila ispunjena. Kad je sin stupio pred majku, ona se licem okrenula prema njemu i dugo ga motrila, ali bez ijedne riječi. Tada dadne rukom znak, da ga odvedu. Tako je i bilo. Kad se je sin vratio u tamnicu, postao je veoma tužan i zamišljen. On je dobro shvatlo majčinu šutnju, i to je bio povodom njegova obraćenja. Pretrpivši kaznu, da se na učenje, pošao u sjemenište i postao svećenik — misionar. Jednom je zgodom u propovijedi naveo i taj primjer. Na koncu je rekao svojim slušateljima: »Mladica, o kojem sam vam pripovijedao, vidite sada ovdje pred sobom na propovjedaonici! Ne govori dakle: Ne mogu se popraviti! Jer kad je mogao ovaj, moći ćeš i ti! Ali treba ozbiljno htjeti!«

Priopćio Josip Majsec

NE OBIČAN

- Gospodine!
- Izvolite?
- Oprostite što vas smetam. Nisam vjernik. Rado bih vas nešto zapitao. Jeste li možda katolik? Ili niste?
- Dakako. Sto biste izvoljeli?
- Vidio sam da rado pomažete u crkvi. Dobijete li što za to?
- Nipošto. To činim u Božjoj službi i za njegovo kraljevstvo. Radim to besplatno.
- A tako! Kakav je to vaš gospodar u čijoj ste službi?
- Ponajprije: ne kažemo mu gospodar, nego Gospodin. — Naš Gospodin Isus Krist.
- Dobro. Da li ga ljubite?
- Jasno. Sve nam dolazi od njega. Veoma je fin, dobrohotan, milosrdan...
- Kako? Vi ga osobno poznate? Da li se kada sretnete s njime?
- Dakako, kad god to želimo. U molitvi. Jer moliti znači stupiti u dodir s Bogom i nerijetko nam izu toga Bog odgovori po savjesti... Osim toga Bog je u svakoj crkvi. Ali to bi nas odvelo predaleko.
- Prema tome je Bog u ovoj crkvi? Vidite, stanujem sa suprotne strane ulaza u crkvu, ali rijetko vidim da bi uđi pohodili Gospodina...
- Hm... znate... tako sam zaposlen...

FALI VAM KLECALO

U odvjetničkoj kancelariji dr. Windthorsta velikog vode njemačkih katolika za vrijeme Bismarcka, pojavi se jednoga dana neka gospoda. Sva zbumjena i bojeli se da što ne zaboravi poče odmah s vratiju sipati sve što joj je već mjesecima tištilo ojađeno srce:

— Gospodine odvjetniče, s njim se više ne može. Moj muž je čangrizav, sumnjičav, svadljiv, ne gleda me više kao prije, pun je pogrešaka, upravo nepodnosiv... Život je nesnosan. Želim raskinuti. Molim vas rastavu braka.

Kad je sve istresla, smrila se uvjerenja u potpunu pobjedu.

Odvjetnik sluša i reče na kraju vrlo mirno:

— Vidim, vidim, fall vam u kući jedan predmet namještaja!

— Predmet namještaja? začuđeno će žena te se malo zamisli. U mašti je izredala sve stvari i ustanovila da u njihovoj kući ništa ne manjka. Sve imaju što vrijeme sa sobom donosi. Zar postoji kakav predmet namještaja koji donosi mlin u kuću?

— Da, da, dobro ja vidim — opet će Windthorst. Manjka vam jedan predmet u namještaju. Klecalo vam fall!

Sreća obiteljskog života ne ovisi o bogatstvu i ljepoti, već o srcima koja znaju ljubiti, praštati, podnosititi jedan drugoga, o srcima koja se znaju spustiti na koljena pred Srcem zaljubljenim u ljude. Kad bi u našim domovima bilo više molitve bilo bi manje obiteljskih tragedija.

RAZGOVOR

— Kojiput sam, priznajem, iz znatiželje i nekog nemira pošao u vašu crkvu. Bila je nedjelja, i video sam, kako molite, kako vi to nazivate.

— No vidite da idem u crkvu...

— Ne poznajem vaše obrede. Ali sam video da ste se često okretali. Gotovo svaki puta kad su se otvorila vrata... Vaši susjedi su odgovarali svećeniku, a vi ste bili zauzeti čitanjem neke knjige...

— Da. To je bio misal. Ja...

— Govorili ste s nekom susjedom, vjerojatno zaručnicom. To je bila možda molitva u dvoje...

— Hm, vidite...

— Nato ste se približili oltaru...

— To se kaže Pričest, sjedinjenje s Gospodinom...

— A kad ste se vratili, stavili ste glavu medu ruke... gladili si kosu; zatim ste izvukli maramicu i očistili očale. Nato ste, oprostite na izrazu, mučili svoj nos tim rupčićem... Jeste li i tada molili?

— Ne, vidite, stvar...

— Susjedova sluškinja je rekla da se znate veoma lijepo ponašati ako vas pozovu...

— Dragi gospodine! Bit ću vam iskren. Bog govorí koji put po savjeti, koji put izabere druga sredstva. Ovaj put je izabrao vas... da mi po vama rekne, kako sam slabo uljudan prema njemu. Hvala na savjetu i oprostite na slabom primjeru...

NJEZINA MAMA

Sva sja od mladosti i zdravlja. Prolazi tako mlada djevojka sa svojom prijateljicom i nešto veselo čavrlijaju. Zamislio sam se, kad bi je upitao: »Znaš li, tko te je rodio?«, ona bi se silno začudila mome pitanju i rekla bi: »Pa, svakako moja mama!« — O, ne, djevojko, ne! Varaš se. Ja to znam malo bolje. Tebe nije rodila tvoja mama!« — Zgranaula bi se. Ja bih ipak nastavio.

— Istina, mama te je nosila već nekoliko mjeseci pod srcem. Ti si bila malena. Svaki si dan lijepo rasla i napredovala. Bilo ti je tako toplo i ugodno. Gdje je ljepše nego pod majčinim srcem. To dragi Bog najbolje zna, pa te je zato onamo i stavio. A iza nekoga vremena imala si ugledati dan, svjetlo. Doživjeti radost života ...

A onda. Dogodilo se nešto strašno. Tvoja je mama zamrzila na te. Postala si joj neželjeni gost. Odlučila je, da te se zauvijek riješi.

Nikako ne mogu znati, tko je twoju mamu nagovorio na takvu strahotu, na takav nečuven zločin. Možda tata, možda susjeda, nekakva baba paklenjača, možda babica, možda doktor, možda vrag. O njemu kaže sv. Pismo, da je ubojica ljudi od početka, da je i Kaina nagovorio, da ubije brata.

Tvoja je mama imala da bude twojim Herodom, ubojicom, čedomorkom. Ono, što ne čini ni zvijer u gori, ni riba u vodi, ni žaba u jaruzi, ni otrovnica pod kamenom, to, eto čini krštena žena. Ubija svoj vlastiti potrođ. Sodoma bi je kamenovala!

Nitko te nije mogao izbaviti iz ruku tvoje majke. Sto kažem? Iz njezinih krvavih pandža! Nitko!

Pa ipak!

Kad su svi šutjeli, ili odobravali, ili poticali na umorstvo, ipak se našao netko, tko se odupro. Bila je to Kristova nauka. Crkva. Ona je rekla twojoj mami — »Ne smiješ! Ne smiješ nipošto ubiti nevinu čovjeka! Nesretnice, zar želiš izgubiti dušu? Nikad ne ćeš imati duševnoga mira!... Ona se borila, ali je kapitulirala. Prepala se je Božnjeg suda.

I, ti si se rodila. Sad si već velika. Raduješ se suncu i životu. Pitam te opet: Tko te je rodio? Zar tvoja mama? Po njoj se ne bi nikad rodila. Rodila te je Kristova nauka, Crkva. To ti ne ćeš saznati ovdje na zemlji, nego istom na vratima vječnosti. Ondje ćemo saznati i mnogo štošta drugo. Koliko će biti naše čuđenje!

Nije Crkva rodila tako samo tebe, nego i stotine tisuća drugih po cijelom svijetu. Jedina se ona ustrajno i dosljedno bori za one, koji se nejaki i maleni ne mogu braniti, niti ih ima tko obraniti. A možda mnogi od njih, koji samo njoj imaju zahvaliti što su živi, kad odrastu, pljuju na nju i pogrdjuju je. Ne znaju, kao što ne znaš ni ti.

A ja posve sigurna znam, tko je tvoja mama.

Mons. Petar Pajić

Dragi tata, vratи se!

Dragi tata!

Ti ne možeš i ne smiješ živjeti daleko od tvojih četvero mališana. Tvoje je mjesto uz nas. Po nama imaš pravo na sve radosti obiteljskog života. Samo da znaš kako je teško i žalosno bez tebe. Sve je tužno: igračke, kuća, škola, ulica. Možda ti ne pada ni na pamet naše veliko mučeništvo. Misliš da će ti drugi nadomjestiti i dati životnu radost? Vjeruj, tata, to je varka koja će ti pomalo ogorčiti život. Već dugo nisi vidio svojih mališana kako skakuću i trče ti ususret raširenih ruku. Ne čuješ više njihove glasice koji ti uvečer žele »laku noć« i »dobar tek« u najdražem času kad je cijela obitelj okupljena oko stola.

Mi jedemo suhi kruh. Da imamo i najbogatija jela, ništa nam ne bi koristilo. Dao nam ti sve bogatstvo svijeta, ono ipak ne bi moglo ispuniti prazninu našeg srca koja je sve veća i dublja otako si ti otisao. Mi nismo krivi zbog nesloge između tebe i mame. Pokaži da nam želiš dobro, da si spreman na pomirenje s mamom i da ćeš započeti nov život, kakav želi Isus u kršćanskoj obitelji. Time ćeš dokazati da si najbolji od sviju.

Dragi tata, poslušaj naš žalosni vapaj. Poslušaj glas Božji ako ne želiš da ostali dio našeg života bude bijedan i mukotrpan. Znamo da su svi očevi dobri i spremni na smrt za dobro svoje djece. Zašto da ti ne budeš tako dobar? Dodi sa svojim osmijehom mira i ljubavi. Dodi jer će samo tako Uskrs razveseliti i nas.

Ovo pismo može donijeti radost ne samo nama nego i ostaloj djeci koja trpe zbog istog razloga.

Cetiri mala patnika sa Sicilije.

JOŽEK I MARICA

Bili su nerazdruživi prijatelji. Svuda su išli zajedno. Jednoga dana podu opet na vjerouauk, koji su uviјek revno polazili. Usput su pričali o svemu i svačemu. Marica se morala svratiti teti da joj nešto poruči. Josip je morao sam do crkve. Sam, zamišljen, zhunjeno pozdravio župnika: »Hvaljen Isus.«

— A gdje je Marija? — župnik će.

— Velečasni navratila se tetki da joj nešto poruči od mame.

— Pa nisam te pitao za tvoju Mariju, nego za Majku Božju, — Jožek, Jožek! — Jesi li zaboravio da se kod nas pozdravlja sa »Hvaljen Isus i Marija?«

Jožek je bio u neprilici. No oni koji odviše misle jedni na druge, često su u neprilici.

M. Franjo

Bog s vama, Vlado...

Da ga poznate, zavoljeli biste ga. Mislim — već na prvi pogled. Iza neko liko rijeći — svakako. Oči su mu sjale tople i duboke... usta meka i stalno žedna osmiljeha... glas ugodan, možda mrvu preozbiljan za tih osammaest i po godina, što ih nosi... Mene je nada sve potreslo njegovo srce. Kad je prvi puta otvorio dušu, kad sam dublje zašao u taj mladi tragični život, kad se zatim uskladiše naše misli i čežnje... voljeli smo dugo, dugo razgovarati.

Imali smo kad. Dva mjeseca, dva duga jesenska mjeseca, svaki smo dan prevozili istim vagonetom zemlju. Sve vas tu veže — i vrijeme i nevrijeme, i smijeh i tuga, i nada i razočaranje, sve ...

U prohладno jesensko predpodne započe ovako:

— Zašto se ne ljutite, profesore, kao drugi? — Zašto kao drugi, Vlado? Budem li se ljudi, ljutiću se originalno! — Kako to? — Eto tako, da nitko ne zna. — Pa ljutimo se zato da drugi znaju. — E, a onda se i oni mogu razljutiti. — Tim bolje! — Za koga? Misliš da su moji živci jači, ako u drugih slabije? A moj brate, najbolje je — okrenuti jedno slovo u riječi »ljutiti«, pa je kazivati i shvatiti kao »ljubiti«! — E — otegnu Vlado, E, kad bi čovjek mogao ikoga pravo ljubiti!

Pogledah ga iznad vagonetla što je tutnjakao po neravnoj uskoj pruzi. Znao sam da je spremam taj dragi Vlado na iskrene i goleme riječi. Sutin sam da sve to malo dozre. Kad u deset zazvizi za kratki odmor, pa mi po nudim komadić slantine, jer on — jadan — osim komadića umotana kruha ničega nema, popričat ćemo. Tako je to i bilo.

Sjedimo na daščicama pokraj vagonetla. Malo je hladno. Ništa. Vlado priča:

Nečistoća ima pravo?

«Ako nečistoća ima pravo, ako se snage, koje drijemaju u čovjeku, smiju načelno nekažnjeno rasipati i uništavati, onda nema više ženidbe. Onda nema više djece. Onda nema više čovječanstva. Onda nema više ni države ni Crkve. Ljudski rod umire od samoubistva. On oštvaruje onu misao, koju je jednom izrazio pesimista Schopenhauer: »Jednostavno se mora sazvati generalna skupština ljudskog roda i na njoj zaključiti opći štrajk. Ali najradikalniji opći štrajk za uništenje ljudskog roda je opći štrajk proti ženidbe sistematskim i načelnim priznanjem nečistoće. — Nečistoća je antinacionalna. Nečistoća je antisocijalna. Nečistoća je proturckvena. Ona je svjetska opasnost!»

Robert Mäder

— Rodio sam se u zagrebačkoj Vlaškoj ulici. Manjstrirao sam kod svetog Petra. Silno sam volio jaslice. Božić je bio moj san. I moje tri sestre bile su radosne toga dana. Inače su isle u školu i kod kuće cvrčale tanko ko miševi... Doma bi se igrali i natezali. Mislim da sam dosta dugo bio dobar. Ali otac i mati nisu. Rijetko su isli u crkvu, često se svadali i psoviali. Strašno je znalo biti.

Par puta zagrize, pravo me pogleda i nastavi:

— Ali zatim — e kad bih ja to znao opisati...

Gledam ga pozorno. Osjeća moj pogled. Zna da uvijek vjerujem njegovim riječima. To ga valjda ohrabri.

— Nikad više ne ću imati Božića, profesore. Nikad — velim vam. Naš Božić — to je bila naša mati to je bio i naš otac — ma kakvi bili da bili. Bili su onda s nama — i bilo je nekako toplo. Sad je to sve ugašeno i razbijeno. Ja ću odavde izići. Kamo? Susrest ću ja ljudi. Osim jadnih sekice — nikoga od svojih. Ne mogu o tome puno govoriti. Preteško je. Ni sestre mi ne znaju svega. Nisam im rekao. Jesam li baš lagao? Ako jesam — to i nije grijeh... Ja se nisam ispoljedio već pooodavno... Ne, ne — njima nisam otvoreno ništa mogao priznati. O ocu — da sam im sve iznio o ocu? Nisu nikad pravo slutile što je s njim... Pitale su kojiput — i spotiha i naglas — zašto tate nema tako dugo doma? Imali smo lijep stan. Bilo je mjesta za njega. Ali je on tražio drugo — izbivao je sve češće — vraćao se sve rjede... I jednoga dana ostalo je njegovo mjesto zauvjek prazno. Poznao sam onu nesrećnicu, koja njega nije usrećila, a nas je sve unesrećila, profesore dragi,

poznao sam je. Nije bila naročita Ijepota, nije. Malo i pogurena. Sto mu se na njoj svidjelo...? Mama je bila ljepeša i svježija... Ali to vam nije najgore.

Zastade, obrisala se, a kroz oči ko da planu još tamniji sjaj. Slušam ga ko da mi je brat rođeni.

— Oatala je mama. Mi četvero s mamom. Ja sam imao petnaest navršenih, šesnaesta je tu. Mogu raditi — velim i manji i svima. Uposlio sam se. Znate — raznosit ēu novine, bar neko vrijeme. Onda se javim u staklarski zanat. Ne, prije toga bio sam par tjedana kod Ućila. Islo bi to. Ali je trebalo svršiti školu. Nema vremena. E da — onda sam se javio u staklarski zanat. Rekli su mi da je dobro otici u Beograd. Ima tamo u blizini tvornica. Prima, javim se. Pozvali su me. Otišao sam. Zaposlili se. E da — ja u Beogradu, a srce mi je stalno s mamom i sa sekama u Zagrebu. Zasljužujem — nije mnogo, ali toliko da mogu otkidati za njih. Mama je najprije pisala. Veće seke pripisale štogod. Najmanja se potpisala — e te su mi črkarije bile najdraže. Navećer bi pismo nanovo otvorio i ljubio. Smiješno. Meni je to bilo potrebno. Da nisam na njih mislio — tko zna na što bih sve mislio... Vi se čudite — kako sam došao ovamo, među druge zatvorene, ako sam bio zaposlen, uredan, svojima odan i pošten? E to vam je sad nova priča.

Što mi je simpatičan ovako jednostavan, Iskren i srdačan!

— Nisam bio ni godinu dana u tvornici stakla kad mi najstarija sestra piše — jedva jedvice čitam kako je sve lšarala i lskrivila... Piše mi, da dođem odmah. Da su same... Protrnuo sam... Sta? Same? Nemoguće — mati nije umrla, nemoguće da je umrla... Čitam dalje: Mati nas je ostavila...! Nisam pročitalo ni slovca dalje. Ko da sam se skamenio. Nešto me počelo tresti. Unutra me nešto presjeklo, vjerujte — ma prezalo. Ništa nisam pravo shvatio. Nijednog slova nisam video... Na oči — ko potop — udarile suze. A što sam bio u šesnaestoj, pri kraju... Nama su govorili, da je to prkosno vrijeme. Za me je postalno užasno. Da vam svršim.

Odmah sam te noći krenuo u Zagreb. Našao sam sestre same. Ublijene. Preplašene. Krvave oči — zamislite one dječe oči najmanje sestre — govore mi, koliko su plakale. Za majku ništa nisu znale. Poslije sam dozao, da je pobegla k mužu one nesretnice, koja nam je odvukla oca. Tko ih je spetljao, vrag crni zna... Vrag je tu sigurno imao svoje papke, oprostite što ovako govorim. Ali eto — tako ja to mislim... Poljubio sam vruće sve tri. Rekao sam da ēu samo za njih živjeti. Što ēu dalje prilati? Nije bilo života. Počeo sam krasti. Spocetka — dok smo nešto imali — manje. Onda — sve manje ugljena, sve slabije odijelo, sve jadnija hrana — a ja se povezao s nekim tipovima... Znate ih. I mene je vrag vezao s njima. Sigurno. Skupa smo dobili porciju. Svi su došli sa mnom amo. Ja sam još najbolje prošao.

Stražar je dao znak, da poguramo vagonetle. Vlado je oborio glavu, onda me velikim i dobrim očima značajno pogledao. Misli da ga osudujem. Da, nekoga bih svakako mogao osudititi — u ime Boga.

— Što ćeš sada kad izadeš? upitam ga čim smo pošli s punim vagonetlom.

— Bit ēu im i otac i mati: A ako se oni vratre? Ako se otac i mati vratre?

— Ne ēe... Otac je stradao — mrtav je. Mati se propila — piše mi sestra. Ona kojiput ni ne zna za se. Sad ostajemo mi sami. Mi još nešto za se znamo.

Da mu rekнем: Ima, Vlado, jedan Otac i jedna Mati, koji na vas misle. I ti si ih nekad volio... Ali ne — dan je tako čudan, da mu toga nisam ni spomenuo. Kasnije — kasnije da. Plakao je. A ja umalo što nisam. Kad je

odlazio odavde, reče mi: »Ne ču više biti uličnjak...!« — Vlado, velim, neka te Bog prati i dobra Mati s neba. — Kimnuo je glavom. Razumio je, mislim, što želim reći. I vjerovao je — siguran sam — u to. Gdje si sada, prijatelju s vagonetla, ne znam. Češće pomislim da nisi sam. Ostaviše te s nezbrinutim sekama i otac i mati. Ipak — nisi sam. Ako doznaš za ove riječi, što ih napisah po sjećanju, ne zamjeri! A svoje drage sekice za koje se bratski brineš, od srca pozdravi. Bog bio s tobom!

Od multimilionera do siromašna redovnika

Garvan Cavanagh bio je jedan od najbogatijih ljudi Amerike, »kralj šešira«. Iz godine u godinu marljivim radom stekao je veliko bogatstvo. Međutim volio je razmišljati. Shvativši pravi smisao života, dozvao je svoju braću Lawrence-a i Carool-a i rekao im da je zauvijek obraćunao s bankama ljudi. Odasada svoje račune mnogo unosnije zaključuje samo s bankom dobrog Boga.

Pedesetgodišnji Cavanagh odlazi u Rim na nauke. Direktor zavoda i ostala subraća bili su svjedoci velike žrtve i poletnog oduševljenja za svećenički život. Gledali su ga kako kroz četiri godine vrši sva pravila siromaštva i reda poput mладog sjemeništarca.

Došao je dan redenja 19. ožujak 1963. Istoga dana zaređeni su i ostali njegovi školski drugovi, od kojih jedan bivši činovnik američkog ministarstva, jedan učitelj i jedan direktor umjetničke škole u Engleskoj. Ti ljudi istog proljetnog dana stupili su na oltar. Svaki je od njih na svoj način shvatio onu rečenicu koju je izrekao njihov kolega nekadašnji »kralj šešira« a danas obični župnik jedne od najsiromašnijih župa Amerike: »Svjetu više koristi svećenik nego čovjek koji gomila dolar na dolar!«

Majke vode rat

„Nalazimo se usred jednoga novoga svjetskoga rata, u svjetskom ratu majki proti djece. Govori se o pacifizmu. Licemjeri! Ako je modernima ozbiljno stalo do mirovnog pokreta, neka onda jedamput ukinu najokrutniji najnečovječniji, najpogubniji od svih ratova, svjetski rat majki proti svoje djece. Sve krilatice ne mijenjaju ništa na tom. Ubojstvo je ubojsvo, napao ti nevinoga na ulici ili u operacionoj sobi jednoga lječnika.“

Robert Müder

GLASOVI PRIRODE

Sveto Pismo veli da ne govore samo ljudi ovde na zemlji nego da govori i cijela priroda oko nas, premda nema jezika. Govore biljke i životinja, planine i pećine, rijeke i oceani, sunce — mjesec, zvijezde i sva druga stvorena. A što govore i o komu? Govore nam o Bogu Stvoritelju. »Nebesa pripovijedaju njegovu slavu«, veli sv. Pismo, »i svod nebeski govor o njegovim djelima«, (Ps 18, 1). A na drugom mjestu veli: »Upitaj stoku, i ona će te poučiti. Ili ptice nebeske, i one će ti kazati i ribe će ti morske pripovijediti: da je sve to Gospodnja ruka stvorila« (Job 12, 7).

I svaki čovjek može čuti ove glasove prirode. I onaj primitivac koji ne zna čitati ni pisati, kao i najveći moderni učenjak. Mi ćemo uzeti jednog primitivca da nam on rekne šta o tom misli, jer nam je primitivac — barem meni — nekako bliži.

Godine 1721. došli su katolički misionari na Grönland da Eskimi-ma propovijedaju sv. Evandelje. Iza kratkog vremena mnogi su se obratili i pokrštali. Jednog dana za-metne misionar razgovor s jednim od njih. Reče mu Eskim:

— Ja sam, oče, još prije nego

što ste vi došli, čvrsto vjerovao u Gospodina Boga.

— A kako si došao do te vjere? upita ga svećenik.

— Vrlo jednostavno, odgovori Eskim. Vi ste vidjeli naše lijepo, lagane čamce, koji se kod nas zovu »kajaci«. Da se napravi jedan takav kajak, treba vrlo vještih i pametnih ruku. I tko se dobro ne razumije u taj posao, neka ne pravi kajaka, jer će se kod prve vožnje izvrnuti. — A sad mi recite, oče: što je naš kajak prema najmanjoj ribici u moru koja tako brzo i vješto pliva da joj se ne može dosta nadiviti? Zar ne, naš je kajak prava djetinja igračka prama njoj. — Pa dobro mislio sam ja. Ako već treba vrlo vještih i pametnih ruku da se napravi ta igračka, Bože moj, Bože moj, koliko su vještije ruke potrebne da se napravi živi kajak u vodi, s čudesnim veslima i kormilom, a to su ribe. A još više vještine i mudrosti treba da se dignu na nogu ponosni sobovi i jaki medvjedi, a da ne govorim o suncu, mjesecu zvijezdama, polar noim svjetlju i ostalim čudesnim stvorenjima koja nas okružuju. Da kde mora biti netko premudar

sve moguć koji je sve to stvorio i sve uzdržava, a to je Gospodin Bog.

Je li ovaj Eskim mislio ispravno i logično? Čovjek zdrave pameti mora odgovoriti: Potpuno ispravno! Tko bi pametan mogao prigovoriti logici njegova zaključka?

Mi, Bogu hvala, nismo takovi, nego od malih nogu čvrsto vjerujemo u Boga Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje. Stoga se od svega srca zahvalimo Bogu na toj velikoj milosti. I obećajmo da će-

mo svoju vjeru pokazivati, ne samo riječima i pjesmama, nego u prvom redu djelima, držeći Božje zapovijedi. Onda će nam sveta vjera biti ona blistava zvijezda koja će u radosti i u žalosti, u zdravlju i u bolesti, obasjavati sve staze našega života, dok nas ne dovede u vječnu svjetlost, gdje će »Bog otrti svaku suzu iz njihovih očiju. I smrti više ne će biti, ni tuge, ni jauka, ni boli!« (Otkr. 21, 4).

v.

Aleluja

Aleluja!

Poj slavuha

— Milo zvoni,

Potok hiti

Preko liti

— i romoni.

Gospod usta,

Osta pusta

— Grobna raka.

Bukte grudi,

Duša ljudi,

— Pjeva svaka.

Zašto ne bih

Klico Tebi,

— Krište i ja?

— Kraljem budи

Brace ljudi

— Srećo tija!«

Dok je svijeta,

Dok cvijet cvjeta,

— Potok buja,

Nek romoni,

Neka zvoni:

— Aleluja!

Petar Sunjić DI.

O b a v i j e s t

Još ovoga proljeća započet će radovi na obnovi Svetišta Srca Isusova u Zagrebu. Već godinama čekaju tornjevi i pročelje crkve ovu obnovu, jer ne samo da se zgrada raspada, nego je za vjetra i nevremena upravo pogibeljno za prolaznike ulicom da ih ne unesreće komadi žbuke što otpada. Preporučujemo u molitve ovo značajno djelo da se i sretno privede kraju.

Uprava Bazilike Presv. Srca
Zagreb, I — 147, Palmotićeva 33

Moja vjera 7 **J.SUS - vječni suputnik**

Apologetika je znanost koja opravdava naše vjerovanje u Boga, u Isusa Krista Sina Božjega i Katoličku Crkvu, kao nosioca i čuvaricu Božje objave. Na prvo pitanje, zašto vjerujem u Boga, odgovorili smo u prijašnjim brojevima. — Um nas naš vodi prema Bogu, početniku, graditelju, zakonodavcu. Bog se nama otkriva. Mi imamo dušu, mi ga možemo razumjeti kad nam se objavljuje. Naša je duša besmrtna, žedna vječnog života. Prema tome Bog nas zove u vječni život, bliže k sebi. — Sve to možemo spoznati snagom svoga uma, i zato ove spoznaje sačinjavaju naravnu religiju. No osim te naravne religije postoji nešto savršenije — objavljena religija. Bog je GOVORIO ljudima. Drugi dio Apologetike opravdava našu obvezu prema objavljenoj religiji. U nastavcima slijedećih brojeva Glasnika kušat ćemo odgovoriti na drugo pitanje Apologetike: ZASTO VJERUJEM U ISUSA KRISTA?

Ilijko je bio kod svoga brata. U kupeu ubrzanog vlaka vozio se s njim i ostalim putnicima neobičan gost. Govorio je sad o putovanjima na mjesec, sad o sportu, pa o porijetlu kršćanstva i nijekao opstojnost Isusa Krista. Nije ga smetalo što nitko nije pokazao zanimanja za njegova razlaganja, a ne bi se dao ni zaustaviti da ga nije počela obradivati neka žena, koja se očito osjećala dosta jakom na jeziku:

- Ja bih se radije objesila, reče ona, nego da budem tvoja žena.
- Ne znam ja tko bi se prije objesio. A što se tiče moje žene, ona me ne posve razumije. Ona već zna vozni red za mjesec, snašao se samozvani predavač.
- Nije tvoja žena ni luda, vidim ja. Čeka ona da te prvom raketom pošalje na mjesec.

Da nekako završi svoje predavanje o religiji čudni putnik nadoveže: »Tko zna, kada su nastala Evandelja i da li je Isus uopće postojao?«

— Cemu sad ova pitanja? Da nisi ti kaki propali pop? opet će žena, jer inače što se petljaš u stvari, koje nisi učio, i bez predaha nastavi: Ta-ko ti došao k meni neki pomoćnik veterinara da cijepi kokoši. A bio je subotar. Pa on meni poče tumačiti kako će zamalo sudnji dan. A ja njemu: »Pazi ti, da mojim kokoširna ne dode sudnji dan, a za ono što spada na svećenike, ne vodi računa«. Ušutio je. Pa i ti, moj filozofe, ostavi Isusa na miru.

Ilijko je kod prozora čitao neku knjigu, pa onda gledao kroz prozor, pa pogledao one koji su raspravljali, a da nije ulazio u raspravu. »Što tome čovjeku smeta Isus, tamo gotovo dvije tisuće godina duboko u povijesti? Ako nije postojao, u redu, a ako jest, čemu to nijekati?« — Ilijko se ni-

I. da Milano – Uskrsli se Isus javlja Mađdaleni

je osjećao dosta spremjan da se upusti u raspravu, a i čuo je već da se na putovanjima niti smiju sklapati prijateljstva, niti zapodijevati kavge. No ipak je odlučio da ode do župnika i da se porazgovori o dokazima za povijesnu opstojnost Isusovu. Župniku je počeo pripovijedati o zagonetnom putniku koji je nijekao Isusa i svoje riječi prislanjao na dokaze učenjaka. Župnik je sve okrenuo na šalu: »Dijete, ima raznih učenjaka. Jedni tvrde, drugi pobijaju, a naše je, da bar u nekim stvarima saslušamo jedne i druge i da prihvatimo istinu ondje gdje je nađemo.«

— No, velečasni, a koje mi imamo dokaze da je Isus postojao? nestrpljivo će Ilijko.

— Strpi se, mališu, do idućeg sata vjeronauka. Sve će protumačiti i tebi i drugima. Tvome sam Luki to prekasno tumačio. Za danas ti budi ovo dosta, da ljudi nisu nikada nijekali opstojnost Isusovu zbog manjka povijesne sigurnosti, nego zbog drugih, u prvom redu čudorednih razloga.

Ilijko, koji je uvijek tako brzo shvaćao stvari tumačene na vjeronauku, ovaj puta se zamislio i gledao župnika velikim očima, kao da pita, što sve to znači.

— Mlađiću, nitko dosad nije nijekao da je postojao Buda ili Hamurabi, ili Napoleon. Njihov život ljudi ostavlja u njihovu miru, bez obveze da

žive drugačije. No život ili opstojnost Isusova nesto je posve drugo. Svatko se od ljudi mora odlučiti za nj ili protiv njega i početi živjeti po njegovoj nauci. Imao je pravo starac Simeon kad je rekao da je Isus znak kome će se protiviti, i da je On postavljen na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu. — Sve ćeš to, sinko, kasnije bolje razumjeti. Nijedna osoba u povijesti nije podigla toliku hajku protiv sebe kao Isus, a nitko nije bio veći dobrotvor od njega.

Iljko se oprostio od župnika. Pred očima mu je bio slijedeći sat vjerouauka. I svojim je kolegama rekao, da će župnik na vjerouauku tumačiti zanimljive stvari o Isusu.

— I ja ču na vjerouauk — izjavio je odmah Krešo, čim je vidio da se radi o nekoj bitci.

— Pazi, Krešo, župnik će pomisliti da opet želiš na krizmu, jer te od krizme nije bilo na vjerouauku, reče šutljivi Tomo.

— Pa dobro bi bilo da se može još na krizmu, dobio bih možda još koji dar.

NA VJERONAUKU

Župnik se čudom čudio kako se velik broj dječaka skupio na predavanje o Isusu Kristu. Djevojčice nisu došle u tolikom broju kao dečki. Cule su i one o čem će župnik govoriti, ali one nisu vidjele važnost najavljene predavanja. Dečki su to brzo protumačili i govorili su, da bi cure više zanimala izložba beba ili kakove nove sukњe. Take su ženske, rekli su.

Nakon kratke molitve dečki su se smirili, i svećenik je počeo:

— Djeco, tko je vodio seljačku bunu?

— Matija Gubec, svi će jednoglasno.

— A odakle mi to znamo? — opet će župnik.

— Iz Senoina romana »Seljačka buna«, požurila se prije drugih Irena.

— Dobro, seko, ali nisi sve rekla. Odakle je Senoa doznao?

Tajac. Negdje je izvirao glas: »Pa tu je gore nego u školi«. Bio se to Marko izjadao svome kolegi. Ni Marko naime nije prečesto dolazio na vjerouauk. Uvijek je nestao kad se približavalo ispitivanje ili ponavljanje. Župnik je morao podsjetiti dake da je Senoa bio gradski senator i da je marljivo proučavao spise u arhivima i da je gradu za svoje romane uzimao iz pisane hrvatske prošlosti.

Uvijek se, djeco, našlo ljudi koji su zapisali važnije događaje i zbivanja. Ti su se spisi onda čuvali, prepisivali i širili, već prema važnosti i zanimanju za zapisani događaj. I mi možemo sa sigurnošću znati iz tih spisa kako je nekoć bilo. Dakako, ako su pisci znali uistinu i htjeli je zapisati. Što je događaj bio poznatiji i što imamo više svjedoka, to je stvar zajamčenija i sigurnija. Nisu mogli ni pisci što bilo napisati ako su njihovi spisi bili na raspolaganje javnosti kojoj su poznati događaji. — Sve ovo što sam vam dosad rekao tako je općenito i od svih poprimljeno, da je svaka sumnja isključena. — No, idimo korak dalje. Pazite! Nekoliko godina nakon Isusova uzašača na nebo, kad su događaji prošlih godina bil

još posve svježi u narodu, počeli su se pojavljivati spisi o svima poznatom životu i čudesima Isusovim. Ti spisi o javnim stvarima napose su zanimali one koji Isusa nisu osobno poznavali osim po propovijedima Apostola. Od mnoštva spisa koji su kolali među prvim kršćanima isticali su se posebnom točnošću: spis svetoga Mateja, Matej je bio carinik, dakle čovjek vješt pisajući, i napisao je Evandelje za Židove; zatim spis svetoga Marka. Marko je bio tumač svetoga Petra, jer Petar nije znao latinski, i zapisaо je Isusov život i djelovanje onako kako je sv. Petar, koji je tri godine živio uz Isusa, propovijedao; sveti Luka nije osobno poznavao Isusa. No kao liječnik dao si je truda, kako sam veli, da točno prouči sve od početka o Isusu i da to napiše. Četvrti pisac Isusova života jest Apostol Ivan. On se upravo zaklinje prvim kršćanima da je istina ono što je napisano o Isusu: »...što smo čuli, što smo svojim očima vidjeli, što su naše ruke opipale o Riječi života... to navješćujemo« (I. Iv. 1, 1). Trojica od četvorice priznatih životopisaca Isusovih dali su život za ono što su napisali, a svjedočanstvo života jest najveće svjedočanstvo. Za priče se ne umire.

- Otkud, dakle, dečki, znamo za život Isusov? ponovi župnik.
- Iz pisanih spomenika, odgovore dječa.
- Tko je napisao te spomenike?
- Oni koji su Isusa osobno poznavali.
- Što je bilo sa svetim Lukom? reci Marko!
- On je kao liječnik i povjesničar ispitivao od onih koji su Isusa poznavali.
- Dobro, Marko. A da li možemo vjerovati tim ljudima, koji su i životom posvjedočili ono što su napisali? No, reci, Ilijko!
- Mislim da i moramo vjerovati, odvrati on.
- A zašto moramo vjerovati? nastavi!
- Jer su znali istinu i htjeli su nam napisati. To posebno spominju sv. Luka i sveti Ivan. Osim toga, meni se čini, da pisci Isusova života i nisu mogli ništa krivo napisati, jer su sve stvari bile svima poznate, barem po čuvenju. A njih se četvorica potpuno slažu kad govore o istim stvarima.
- Dobro Ilijko, i više si rekao nego sam ja tumačio. — No, curice, kako se zovu ova četiri spomenika o Isusu.
- Evandelja.
- Kako bismo mi hrvatski rekli Evandelije? Ne znate? Evo, čujte: Dobra ili RADOSNA VIJEST. Kako lijepo ime!
- A da li imamo iz Isusova vremena i državnih pisaca, koji govore o Isusu, nepovjerljivo će Krešo.
- E, dragi dijete, ti bi sigurno htio da pronademo onaj spis iz Betlehema u koji je bio upisan Isus odmah nakon rođenja. Kad bismo od povjesničara tražili takove dokaze o ljudima, ne bi daci trebali učiti povijest, no mi o Isusu imamo jednu dragocjenu stvar. Poganski i židovski povjesničari nisu imali zadaću da govore o Isusu. Sto više oni ga

nisu ni poznavali, ali oni govore o istim ljudima i istim prilikama i istim jezikom kojim i Evandelja. Oni nas, što više, UPOZORAVAJU NA KRSCANSTVO koje se pojavljuje sredinom prvoga stoljeća. Tako Plinije Mladi oko 112. godine piše caru Trajanu pismo, u kojem govori o kršćanima, koji se sastaju i pjevaju Kristu kao Bogu. Pa onda Tacit, rimski povjesnicar, govori o kršćanima za vladanja cara Nerona. Neron je vladao od 54 do 68. Dakle oko dvadesetak godina iz Isusova uzašća. U Rimu je već tada bilo mnogo kršćana, kad je car, pošto je dao zapaliti grad, svalio krvnju na njih. Ime kršćana, veli Tacit, potječe od Krista. — Eto, djeco, da se dalje ne umarate. Još ima svjedoka Isusova života. No o njima više nećemo govoriti. Apostoli, svjedoci, koji su čuli i vidjeli, svjedoče. Pogani svjedoče da se pojavio Krist i da je početnik kršćanstva. Za nas je to dosta. Isus je živio, zajamčene izvore prošlosti moramo poštivati.

Franjo Šipušić DL

ZAHVALNICE SLUGI BOŽJEM PETRU BARBARICU

Bilo mi je dijete bolesno 1959. od t. zv. »dječinje«. Obamiralo je, pjena mu udari na usta, trza nogama i rukama i oči mu se ukočile.

Zimi su došli k nama čobani — ovčari. Nagovarali su nas da se zavjetujemo da ćemo odnijeti, čim mognemo dijete na grob Petra Barbarića u Travnik i da mu postimo 9 ponедjeljaka. Moj svekar Marko Tulumović odmah izgovori Vjerovanje i zavjetuje se da će mi sina Antu odvesti u Travnik. Dijete odtada samo jednom imalo napad i odonda više nikad.

Prošle smo godine u srpnju ispunili zavjet i odveli maloga u Travnik.

— Ovo izjavljujem ja majka Marta Tulumović r. Filipović iz Odboja kod Brčkog.

Poljaci, 23. veljače 1964.

— Niz godina patila sam od teške besanice. U toj mojoj nevolji časne su mi sestre posudile životopis Sluge Božjeg Petra Barbarića. Životopis sam pročitala i doznala o mnogim njegovim čudesnim uslišanjima. Zamolila sam i ja pomoći devetnicom. Nakon izmoljene devetnice osjetili olakšanje i dobro spavam. Zahvaljujem Presvetom Srcu i njegovom služi Petru Barbariću.

Ivka Mučić, Zagreb

PO BROJU PRETPLATNIKA NAS GLASNIK NA ŠESTOM MJESTU

Na 32 jeziku Družba Izdaje 52 Glasnika Srca Isusova sa 867.000 pretplatnika. Po broju pretplatnika naš je Glasnik na šestom mjestu. Prvo mjesto zauzima Irski Glasnik sa 245.000 pretplatnika. Izlazi na 28 stranica. Drugo mjesto američki u Sjedinjenim Državama sa 155.300 pretplatnika. Izlazi na 80 stranica. Treće mjesto zauzima španjolski sa 100.000 pretplatnika. Izlazi na 80 stranica. Četvrto mjesto kanadski francuski sa 70.000 pretplatnika: izlazi na 64 stranice. Peto mjesto australski na engleskom jeziku sa 43.237 pretplatnika. Izlazi na 72 stranice. Na šestom mjestu je naš. Na sedmom mjestu su talijanski i kanadski engleski sa po 27.000 pretplatnika.

DON ĐURO MASLAĆ

(KADA BOG ZOVE)

SVEĆENIK — DRUGI KRIST

Na godišnjecu Gospina ukazanja u Fatim, 13. svibnja prošle godine nakon dugog i teške bolesti (kancerozno oboljenje krvnih zlijezda), preminuo je svećenik trebinjske biskupije, župnik - dekan u Ravnom kod Popova Polja u Hercegovini, Don Duro Maslać. Roden 8. travnja 1915. u selu Cerovica, župe Donje Hrasno, od oca Mate i majke Ruže rod. Vuletić. Gimnaziju je završio u Travniku, bogosloviju u Sarajevu, te je 1939. zaređen za svećenika i rekao mladu misu 14. svibnja te godine. Tri godine proveo je kao kapelan u Viru i Studencima. Početkom kolovoza 1942. postaje župnik Ravnoga, gdje je u najtežim okolnostima ostao sve do svoje junacke smrti.

U knjigama vjerskog sadržaja često nalazimo ovu rečenicu: Svećenik je drugi Krist. Svojim životom i radom svaki bi svećenik morao biti sličan Isusu. To isto, u nešto manjoj mjeri, vrijedi za svakoga kršćanina. S pravom svi od svećenika očekujemo veću sličnost s Kristom. A da li lako prepoznajemo u svakome Kristov lik. Njegov duh i Njegove kreposti? Nažalost, ne. Hvala Bogu, broj onih koji Isusa dostojno predstavljaju i pronose Njegovu slavu svijetom, uvijek je veći od onih koji ga s Judom izdaju, koji Njegovoj Crkvi nanose sramotu i štetu. Neki su pak divni primjer drugoj braci svećenicima i svim vjernicima. Pokojni Don Duro Maslać jest jedan od njih. Neka nam to kažu neke zgodne iz njegova života.

Bog se na zemlji pokazao, postavši čovjek, ali u najbjednijoj prilici: rođen kao siromah u staji. Nije nimalo udobnija slamara - čadara u kojoj se radio naš Don Duro. Izgorjela je u prošlom ratu. Pokojnik mi je pokazivao iza rata zemljom nabijeno ognjište sa jednom kamenom podzidom sa strane, uz jedan živac i rekao: »Ovdje sam ja imao prvi ležaj«. Sad je to otvoren prostor jer je i kamenje njegove slamare razneseno.

Došao je na svijet u velikoj seoskoj zadruzi od dvadeset i više članova. Nastao je rat. Otac ide na frontu. Majka ostaje s kćerkom od godinu i pol dana, a s budućim Don Durom u blagoslovljenom stanju. Rodio se osam mjeseci nakon očeva odlaska. Otac je iza toga živio još godinu dana, a onda je došla crna knjiga, da je na frontu poginuo, a sina, niti sin njega nigda nije ni vido. Rat traje dalje, a glad se uvlači i u bogatije domove, pa da ne bi u brojnu seosku obitelj u najsiromašnijem dijelu Hercegovine! Glavna hrana prvih pet godina života bijaše kaša od ječma i sijerka (plod biljke, od koje nam stabiljika služi za metle) uz malo mlijeka, a slatkisi su koji komadić kruha, opet od ječma i sijerka, pomiješanog s korom od drveta ili brašnom

od kazlacove gomoljike, koja dobro pali. Majka je sretna, ako od koje susjede dobije komadić sjerčanog kruha, da ga podijeli dvojici svojih sirotana.

Pri polasku otac se nije ni oprostio javno od svoje žene Ruže, da ne bi pred drugima izgledao žensko. Nije joj ostavio nikakve oporuke u slučaju da se ne vrati. Ipak je na svoju sirotinju mislio, gledajući svaki dan na fronti smrti u oči, pa je pisao bratu Ivanu, tadanjem bogoslovu, budućem svećeniku: »Ako poginem, pobrini se za moju ženu i siročad.« Brat je prihvatio oporuku, te 1920. postavši župnik na Trebinji, uzeo k sebi nevjestu i djecu. Mali Đuro, komu je tada bilo pet godina, saznao je, da nema oca, ali nije osjetio, da je sirotan, uz majku pod brižnom zaštitom strica-svećenika. Tako je bilo samo četiri godine, i da se tako nastavilo, možda bi njegov životni put pošao sasvim drugim tokom. Ali Bog je htio, da ide Njegovim putem, putem patnje.

Na Dušni dan 1924. pred zalaz sunca, mama Ruža spremila u župnom stanu na Trebinji večeru. Uz nju su djeca: Janja od dvanaest godina i mali Đuro od devet i pol. Dolazi susjed Perija i nezgrapnim svojim glasom i neobazrivim nastupom, ne iz zloće, već iz neznanja, ovako najavljuje smrt strica svećenika: »Utopio vam se dumo.« Svećenika u ovim krajevima zovu tako. Kao grom iz vedra neba da je udario među ove sirote. Toga dana imao je Don Ivan Misu u filijalnoj crkvi u Veljoj Medi, dva sata udaljenoj. Vraćajući se popodne kući na konju, nije pogodio pravi prelaz preko rijeke Trebišnjice, već se namjerio na dubok vir, koji ga je bacio s konja, povukao u dubinu, gdje je našao smrt. Ovaj drugi gubitak hranitelja bio je za djecu pretežak. Gubitak oca nisu ni osjetili, jer nisu ništa znali.

Njihov život opet je uzeo obliče mukotrpnog seoskog življeljenja, punog žrtve i oskudice. Svršivši pučku školu, stričevi u Americi postavili su zahtjev, da se mali Đuro pošalje na daljnje školovanje. Majka nije ni najmanje bila u dvoumici, hoće li jedinca sina dati u sjemenište, da se pripravlja za svećenika. Kao žena puna vjere ne sumnja da je svećeničko zvanje najidealnije, a biti svećenička majka nešto najčasnije. Ništa zato, što je jedinac!

1926. u jesen Đuro polazi u prvi razred gimnazije u Travniku. Čitavo vrijeme od osam godina poglavari s njim nisu imali neprilika, premda sjemenišna disciplina u godinama mладенаčkog razvoja i u najbolje dječake doveđe katkada do sukoba s poglavarima. Tako zvana kriza zvanja također se nije pokazala; ako je i bila, ona je ostala u nutritini. Nikad loš; on ide ravnim putem i u vladanju i u učenju. Takav ostaje i u bogosloviji.

Tko sretniji od njega, tko radosniji od majke prigodom mlade mise! Istina, za proljetno doba neobično jaka jugovina sa kišom, pokvarila je vjesle uobičajeno poslije mlade mise. Ali, tko bi na to pazio? Ipak je to bio predznak kasnijeg svećeničkog života.

Majčina i sinovljeva duša željno su i nestrpljivo čekale dan, kad će se trajno sjediniti pod zajedničkim krovom nekog župnoga stana. Cekali su na to pune tri godine iza mlade mise. Don Đuro bio je kapelan, a majka je ostala dalje u velikoj seoskoj zajednici. San se ostvario 4. kolovoza 1942. Don Đuro postaje župnik. Ali kada? U doba najkrvavijega rata, što ga svijet pamti. I to u Ravnom, gdje je, u ratu ubaćeno sjeme zla, imalo najpogodnije tlo, da iz njega izkljija mržnja i osveta. Od prvoga časa žive tu u strahu danju i noću, ne radi kakva vlastitog lošeg postupka, nego

radi opće mržnje koja je sve zahvatila. Koliko je besanih noći provedeno razmišljajući, što sve može doći!

I nije prošla godina, planulo je selo, planuo je župni stan, a Don Đure je nestalo. Svi su ga oplakivali kao zauvijek izgubljenog, a najviše po treći put ucviljena majka, I sam se bio pomirio sa smrću te četiri dana mislio samo, kakva će ona biti, siguran da je ona već tu. Providnost Božja i njegova čista svećenička duša, poznata i prijateljima i neprijateljima, ostavila ga je tog puta na životu. Trebalо je da svojim životom još svjedoči za Kristа. Nije čudo što su na njegov nenađani povratak dugo zvonila ravanjska zvona.

Tjeskoba je bila daljni pratilac njegova i onako teškog života. Iza rata i najsiromašniji župljanici bili su opet pod svojim vlastitim krovom. Samo župnik ostao je dugo i dugo beskućnik. Pribio se, kako se mjesnim govorom običaje reći, uz jednu obitelj, koja je imala malo više kraja nad glavom, te s njom kroz trinaest godina provodio seljački jednostavni život, blagajući s djecom i starcima, za istim stolom, trošeći onu istu »falcu« juhu i glotni kruh, koji su trošili i članovi te obitelji.

Koliko li je podnio fizičkog napora, koliko je trpjelo njegovo zdravlje kroz tih 20 godina? Pješačenje strmim i kamenitim hercegovačkim brdima, po kiši i ledu, po žegi i suncu, po 15 i 20 km daleko, preko Zavale do Orahova Dola i uz Brekovac do Belenića, na Trebinju preko Lisca i Ostrošća, kao i po drugim selima župe Ravno i Trebinja. K tome još nikada nije ni na konja sjeo, kao njegovi kolege, ostali svećenici!

Jos više trpjelo je njegovo svećeničko srce od duševne sljepote onih vjernika, koji nisu znali shvatiti, da to svećenik podnosi radi višeg idealja, nego su taj isti ideal, za koji on pregara i za koji je izgorio — vjeru i Boga — ostavili i zabacili.

Nikada nije govorio o svojim patnjama. A nikada se nije poveo razgovor o pastoralnim problemima, a da ne bi s bolju u glasu i licu spomenuo dvije stvari: prazninu u crkvi na prostoru određenom za mladiće i očeve, te duše njemu povjerene, a koje su napustile svoje dužnosti.

Tek jedanaest godina nakon rata mogao je preseliti u novi župni stan, koji je teškom mukom i njegovim zalaganjem napravljen na ruševinama starog. Nije prošlo mnogo, i prvi znakovi podmukle bolesti bili su već na pemoli. Zadnju godinu bila je bolest teško snošljiva, a posljednja dva mjeseca prava agonija. Posljednji mjesec pratio sam je danju i noću. Nepomit na jednoj strani, ni sekundu nije mogao promijeniti položaj. Uz svu moguću njegu otvorile su se rane na kuku i ramenu. Nikad iz njegovih ustava nije izisala riječ: »joj« ili slično. Malo je govorio, a to je bila koja od ovih riječi: »Isuse, primi za pokoru«, — »Isuse, trpm tebi za ljubav.« — »Prikazujem svoju bolest za svetu Crkvu.«

Sarjo zadnjih pet minuta nije bio pri svijesti. Zadnje su mu riječi bile ponavljanje za svećenikom, koji je predmolio litanijske umirućih, zaziva »Gospodine, smiluj se, Kriste, smiluj se...« Molitve ni do polovice nisu bile gotove kad je iztahnuo. Sprovod je bio nezapamćen u ovim krajevinama: Preuzvišeni biskup, 23 svećenika i mnoštvo naroda od ravanjske, trebinje i rodne mu župe rasna.

Pa što je veliko u toga svećeničkom životu? Istina je, nije čudesa činio. Nije poduzeo neku reformatorsku akciju. Sva veličina nalazi se u životu

punom svijesno i dragovoljno podnesene žrtve. Ako i nije u ljudskoj ruci zdravlje i bolest, mir ili rat, život ili smrt, to sve može se rado primati iz ruke Božje ili podnosići s stupom rezignacijom, pače s ogorčenošću. Neke stvari ipak su u ljudskim rukama. Biti na ovoj ili onoj župi, lakšoj ili težoj, u župi sa boljom vjerom ili slabijom, ovisi o volji crkvenih poglavara, a djelomično i o samom svećeniku. Ravno se u mnogom pogledu smatra jednom od najtežih župa u Hercegovini. Nikada se iz njegovih usta nije čula pritužba na svoj položaj ili želja da se otale ukloni na lakše mjesto. Čak ponudene intervencije u tom smjeru odlučno je odbijao, ostavljajući da se odvija sve onako kako poglavari nađu za zgodno i potrebno. A svoje svećeničke dužnosti vršio je gotovo skrupuloznom točnošću. Dekansku čast smatrao je nezasluženom, a titule i odlikovanja odbijao je s nepatvorenim poniznošću.

Skrт u sudovima o drugima, poglavarima odan bez i najmanjeg znaka za udvarjanjem, promišljen u izricanju sudova, nikad nije dao koju izjavu koje bi se morao stidjeti. — Svoje siromaštvo nije nastojao popravljati vikom na nemarne župljane. Tako bi se mogle redati i druge značajke koje su sve izvirale iz osnovnog stava: priprrost i žrtva. A to je sadržaj i Kristova života.

Tko u životu nije imao vjerna prijatelja kojemu je i bez isповijedi povjeravao i najtanje trzaće duše, taj neće razumjeti, odakle mogu reći s dubokim osvjeđenjem: njime nije nikad zavladao smrtni grijeh. Zato je na njemu u pravom smislu potvrđeno: svećenik je drugi Krist.

Nije čudo što je takav svećenički život visoko podigao cijenu svećeničkog zvanja u narodu koji ga je poznavao, kako kod katolika tako i kod inovjeraca. To su pokazale čitave kolone vjernika i inovjeraca koje smo promatrali kako dolaze na opštaj k njegovoj smrtnoj postelji. A u narodu, u kojem je svećenički ugled opao zbog više razloga, treba najprije taj ugled povratiti. Svećenička žrtva Don Đurina to je postigla. Temelj zgrade dobrog vjerskog života postavljen je. Pastoralni rad nasljednicima olakšan.

Dragi Don Đuro, pokoj Tvojoj plemenitoj duši!

Neka nas prati Tvoj zagovor, kao što nas Tvoj primjer vuče prema nebu!

Stjepan Batinović

OSJEĆAJMO S CRKVOM

Katolička je Crkva kao kvasac, veli Isus. Padi polako, neprimjetno, na svim područjima. I na koncu čitavo čovječanstvo postat će dionikom Njegina duha, koji preobražava ljudska srca, a po njima čitač svijet.

■ Sveti Je Otac primio u audienciju 350 upravitelja mjesnih udruženja brojnih obitelji. Pohvalio je spremnost i požrtvovnost roditelja koji hoće imati više djece. To je siguran znak njihove privrženosti Crkvi u današnje doba i očiti dokaz

vjere u Božju rovidnost. Njihov primjer jasno govori svim onima koji teže samo za komotnošću, da su djeca vrešnata višeg reda, za koju se isplati živjeti. Ta vrednota čovjeka ravo sretnim i zadovoljnim.

■ Papa je posjetio šefere vatikan-skog autoparka, zadržao se s njima duije vremena u razgovoru. Pohvalio ih je za njihovu vjernu službu svim onima koji trebaju njihove pomoći. Njihov rad danas za Crkvu znači mnogo. Na koncu svima je podijelio spomen medalje.

■ Katoličko sveučilište u Tokiu »Sophia« slavit će ove godine 50-godišnjicu svoga djelovanja.. P. Rögendorf napisat će povijest sveučilišta na japanskom jeziku. Sveučilište će organizirati izložbu katoličke kulture u Japanu. Na glavnu proslavu bit će pozvani najviši državni funkcioneri Japana predstavnici svih japanskih sveučilišta i neki gosti iz inozemstva.

■ Komitet za organizaciju olimpijskih igara, koje će se ove godine održati u Japanu, izabrao je katoličko sveučilište da organizira jezične kurzeve za vodiče i tumače koji će biti potrebeni prigodom tog međunarodnog sportskog festivala. Dodata je održano nekoliko kurzeva za engleski, francuski i njemački jezik. Dvorana za učenje jezika najmodernej je opremljena.

■ Profesor dr. Masatoshi Doi u Tokiu, pripada Evangeličkoj crkvi, održao je nekoliko zanimljivih predavanja o II. Vatikanskom Saboru. Vrlo se pohvalno izrazio o njegovu radu i značenju za širenje vjere u suvremenom svijetu. Među ostalim kazao je: »Moderan čovjek nije načelno protiv vjere, nego ne vidi praktično značenje vjere za svoj život. Crkva tu stranu vjere mora jače istaknuti.«

■ Uprava katoličkog tjednika Song Dao u Saigonu, J. Vietnam, organizirala je putujuću izložbu o drugom Vatikanskom Koncilu. Svrha je te izložbe upoznati što veći broj ljudi sa radom Koncila, te proširiti ideje za koje se Sabor zalaže. Evo

nekoliko izjava: »Sretan sam što sam mogao vidjeti ovu izložbu. Ona pokazuje bratstvo i razumijevanje Katoličke Crkve za sve ljude.«

— »Nisam katolik. Razgledavajući izložbu tridesetak minuta, bio sam potresen. Počinjem ljubiti Crkvu.«

— »Budista sam. Papa nije papa samo katolika, nego čitavog svijeta. Oprostite mi što ću se poslužiti izrazom svoje vjere: Papa je Živi Budda, utjelovljeni Buddha.«

■ Na otoku Jolo, Filipini, sjedištu Apostolskog vikarijata otvorena je mala katolička radio-stanica. Poklonila ju je Njemačka firma »Benz«. Ovakove male radio-stanice prava su blagodat za Filipine. Otoči su nazime jako raštrkani, pa se obilazeњem raznih misijskih postaja na malim motornim čamcima gubi mnogo vremena. Pošta i štampa donekle zamjenjuju živu riječ. No radio-stanice mogu to kud i kamo bolje.

■ Bogoslovni Južne Brazillije preko radija svakog tjedna srijedom ujutro i navečer drže vjerske pouke. Sluša ih oko 15.000 djece i odraslih. Tako pripravljaju teren za lični kontakt nekih grupa stanovništva sa svećenicima. U emisijama se obrađuju najrazličitiji praktični problemi vjere. Namijenjene su raznim slojevima stanovništva: od male djece do studenata.

■ G. Luigi Montini, brat sv. Oca, prisustvovao je 38. zasjedanju Izvršnog komiteta Međunarodne organizacije za pomoć postradaloj djeci — UNICEF koju je u Bankongu sazvao kralj Tajlanda. Prisustvovao je i predsjednik Thanon Kittikachen.

■ New Delhi — Indija. Državna je uprava organizirala u New Delhi-u sastanak socijalnih radnika, da se zajednički pozabave ekonomsko-socijalnim problemima u Indiji.

Uvodni je govor održao premier Nehru. Bila je prisutna i Majka Terézija rodom iz Makedonije, koja je napravila već toliko dobra za siromašne stanovnike predgrađa Kalkute. Među govornicima posebno su se istakla tri svećenika isusovaca: o. Giacomo Berna iz Mangalore, o. A. Fonseca direktor »Socijalne Akcije« i o. A. D'Souza, sociolog, koji je završio svoje studije na sveučilištu Fordam u Americi.

■ **U Cishawasha — J. Rodezija** — otvoren je novi katolički kolegij za sve, bez obzira na rasu. U toj zemlji vlada još uvek velika napetost između bijelaca i crnaca, premda su u tom kolegiju većinom crnci, ipak zbog vrlo modernog uređenja, dobrog odgoja i školovanja i bijelci šalju u nj svoju djecu. Predrasude s obzirom na rasu kod starijih su veće nego kod djece, pa ti gimnazijalci žive u savršenoj slozi. Provedena je potpuna jednakost u svemu. Budući pak da su bijelci obično bogatiji od crnaca, uvedeno je i jednako odijelo za sve, da se ni po tome ne bi bijelci isticali nad crncima.

■ **Jacqueline Cochran iz SAD**, koja drži 35 svjetskih rekorda za aeronautiku, posljednji je postigla u brzom ljetu mlaznim avionom, izjavljuje u svojoj knjizi »Popodnevne vijezde«:

»Veselila sam se, kad sam velikom brzinom letjela prema suncu. Doživjela sam tada još nešto: poniznost i vjeru. Vjerujem u Boga i Božju Providnost. Tamo visoko 15.000 metara iznad zemlje stvari izgledaju onako kako uistinu jesu. Ono što je ljudsko, gubi se. Sve to ostaje u pozadini, a čovjek se nala-

zi u beskrajnom prostoru gdje zvijezde sjaju.«

■ **Na tehnološkom fakultetu u West-Bademu, SAD**, održano je raspravljanje o moralnosti nuklearnog rata. Dizertaciju je napisao C. Fleck, bogoslov drugog tečaja. Bili su prisutni i istaknuti državni SAD i neki delegati ruske ambasade. Osim ovih na tom su se sastanku nalazili mnogi moralisti katolici, protestanti, Zidovi iz SAD i Engleske. Bilo je i stotinu gostiju iz raznih kolegija, naučnih instituta državnih ureda... I tako se širi Kristov duh.

■ **Uprava katoličkog sveučilišta u Scranton-u SAD**, organizirala je dječja ljubavi prema bližnjemu. Iza kako su sakupljali darove za siromahe, svi su studenti pozvani da pohode bolesnike, osobito one siromašne i zapuštene, da im razgovorom, veseljem i lijepom riječi olakšaju patnje. Bolesnici trebaju ljubavi, razumijevanja, bratskog susreta, da im njihov svagdanji križ postane lakši. To je onaj osnovni čin ljubavi prema kojem cemo biti sudjeni na sudnji dan: Bio sam bolestan i pohodili ste me — kazat će Isus izabranicima.

■ 35.788 isusovaca radi po raznim dijelovima svijeta. Svake ih godine umire 360. Sada se nalaze u 91 državi, a potječu iz 80 narodnosti. Šestina svih onih, koji godišnje odlaze u misije jesu isusovci. U 1962. godini su krstili 196.506 osoba podijelili 67.416.411 sv. Pričesti, držali 5.877 pučkih misija, imali 593.300 propovjedi ili konferencija, 645.300 kateheza... Obratili su 26.815 odraslih osoba.

ISPRAVAK

U trećem broju na strani 71. uz pjesmu »Andeo Gospodnji«. Auktor pjesme je o. Milan Pavelić DI. Zabunom je stavljen pseudonim onoga koji u njegovom stilu nastavlja teme iz Biblije.

NOVE KNJICE

M. Validžić, Ranjeno Božje Srce — Zagreb, 1963. str. 332.

Ovo je obimna i — sadržajna knjiga. Propovjednici mogu s korišću plijeniti 30 opširnih prikaza. Nisu to propovijedi u strogom smislu. Više je sve to pisanje nalik na konferencije. Zapravo su to povjesno-moralno-dogmatski eseji o divnom Isusovu Srcu. I o našim bijednim ljudskim srcima. Spočetka pisac donosi povjesnu stranu štovanja Srca Isusova, da se kroz našu nezahvalnost i opačine dokopa čistijeg vidika — zadovoljštine i naknade. Treba napomenuti, da primjeri nisu — barem većim dijelom — otrcani i blijadi. Nauka nije šablonska niti herbarijska. Stil nije nategnut i mlohat. Ove stranice otkrivaju dušu, koja je mnogo radila, čitala, meditirala, ljubila. Nešto od njena svjetla i topline prelazi — nema sumnje — na svakog čitatelja. Bilo bi dobro, kad bi svećenici posegnuli za djelom sami i stavili ga u ruke vjernicima. Srce Isusovo to zaslzuje. A i autor knjige.

Naruđbe: Hermina Fintić, Zagreb I, Trg Kralja Tomislava 21.

POKORA — Knjižica duhovnog štiva za vjernike. Izdana ciklostilski u Pazinu, 1964. na 36 stranica.

Sadrži: Encikliku pape Ivana XXIII o pokori (Paenitentiam agere) u cijelosti, na hrvatskom prijevodu. Zatim donosi članke: Koja je to pokora (po izjavu Lucije iz Fatime), životopis sv. Gabrijela od Majke Božje Žalosne i životopis svete Geme, kao zorne primjere, kako izgleda život kršćanina protkan duhom i djelima pokore. — Knjižica je prikladna osobito za korizmno doba. Ona u lakom stilu pred čitatelja iznosi sve značajne osobine kršćanske pokore, te crvene niti utkane u život svakoga čovjeka.

Naručuje se u Pazinu kod Istarskog književnog društva sv. Ćirila i Metoda, Gupčeva ul. 2, uz cijenu od 50 dinara.

Izšla je nova knjiga: »Unutrašnji život i dobro raspoloženje« od A. G. Courtois. Ciklostil, broširano, cijena 250 dinara. Može se naručiti kod Rkt. župnog ureda sv. Roka u Subotici.

Zahvaljuju Presvetom Srcu

- S. D. Koprivnički Bregi, Za ozdravljenje djeteta i druge milosti.
- Josip i Marija Zrinščak iz Kapele, za 50 godina provedenih u sretnom braku.
- Nikola i Marija Šiletić — Koprivnički Bregi — Zahvaljuju za sretan povratak sina i druge milosti.
- Žibert Dragec iz Resnika zahvaljuje se na posebnim milostima.
- Š. M. iz Lovrečine zahvaljuje za sretnu operaciju muža i na drugim milostima.
- Jozica Bauk r. Capković iz Pučišća na Braču, zahvaljuje se Presvetom Srcu i Majci Božjoj Lurdskoj za ozdravljenje od tuberkuloze.
- Kata i Anica Đočić iz Komletinaca zahvaljuje Presv. Srcu na potpunom ozdravljenju.

BOŽANSKO SRCE ISUSOVU, PRIKAZUJEM TI PO BEZGRJEŠNOM
SRCU MARIJINU SVE MOLITVE, DJELA I TRPLJENJA OVOGA DA-
NA U NAKNADU ZA NAŠE UVREDE I NA SVE ONE NAKANE ZA KO-
JE SE TI NEPRESTANO PRIKAZUJES NA OLTARU. OSOBITO TI IH
PRIKAZUJEM ZA SVETU CRKVU, SVETOGLA OCA I ZA SVE POTRE-
BE, KOJE SU PREPORUČENE CLANOVIMA APOSTOLATA MOLITVA.

Nakane AM za svibanj 1964.

opća: Da bi se u cijelom svijetu obnovio mir u istini i
ljubavi time da se obdržavaju međusobna prava i
dužnosti, a odstrani svako nepovjerenje.

misijska: Za kršćanski odgoj djevojaka u Africi.

Travanj 1964.

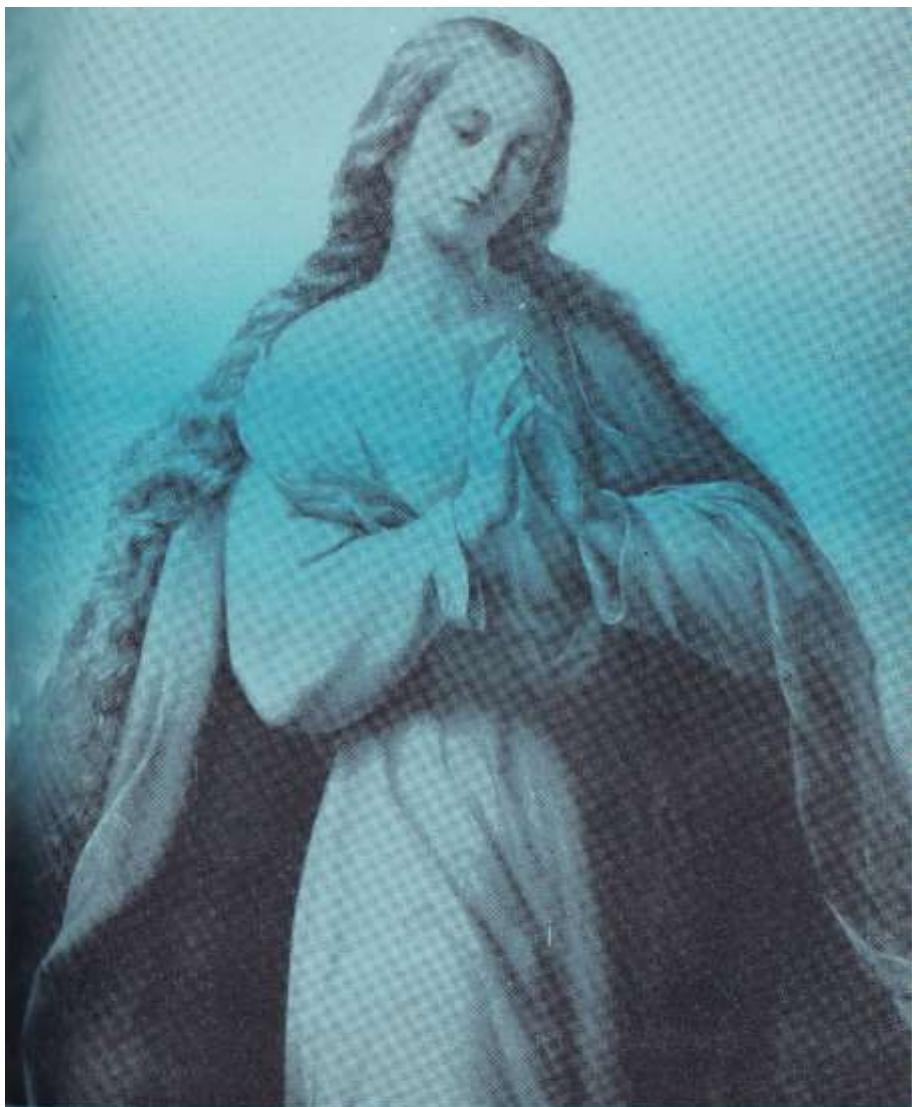
1. S — Hugo b.
2. Č — Franjo Paulski
3. P — Prvi petak
4. S — Prva subota

5. N — Bijela N.
6. P — Navještenje BDM
prijenos od 25. III.
7. U — Epifanij b., muč.
8. S — Dionizij b.
9. C — Prohor dakon
10. P — Ezekijel pr.
11. S — Leon papa

12. N — 2. po Uskrsu
13. P — Hermenegild
14. U — Justin muč.

15. S — Bazilisa muč.
16. Č — Bernadica
17. P — Anicet papa, muč.
18. S — Eleutherij b., muč.

19. N — 3. po Uskrsu
20. P — Marcelin b.
21. U — Anzelmo b. uč.
22. S — BD Marija — Kraljica D. I.
23. C — Juraj muč.
24. P — Fidelis Sigm. muč.
25. S — Marko Ev.

26. N — 4. po Uskrsu
27. P — Petar Kanizije - Ozana Kot.
28. U — Vitalij, Pavao od Križa
29. S — Petar od Verone muč.
30. Č — Katarina Sienska

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara.
Vlasnik i izdavač: Hrvatska Provincija D. I. — Zagreb 1 — 147, Palmoticeva 33.
— Odgovorni urednik o. Franjo Šipušić, Zagreb 1 147, Palmoticeva 33. — Telefon
32-468. — Tisak »Flamen« — Slavonski Brod, Omladinska 26 — 1964. — List izlazi
svakog mjeseca. Pojedini broj 70 din, bogoslov i sjemeništare u skupnoj preplati
50 din. Godišnja preplata za redovite preplatnike #40 din. Novac preplata sa-
lijte na poštanske uputnice, suradnju na upravu Glasnika. Rukopisi se ne vraćaju.

GLASNIK

Pozurina placena u gotovu

SRCA JESUŠEVOGA I MARIJINA

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB — SVIBANJ 1964.

GOD. 55 — BR. 5.

Sadržaj:

ZA ODGOJ SRCA

Djevici Mariji	129
Uz osobnu posvetu Presv. Srcu	130
Uskršnje, Stjepan Vinković	138
A tko bi sad molio za me, Mijo Škvorc DL .	143
Skriveni dragulji, Josip Rožmarić DI .	151
Ode ogledalo, mons. Petar Pajić	146

MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI

Svibanjska poruka mira, Mijo Škvorc DL .	132
Slavna Krunica, Stipo S.	143
Daj mi nešto bolje, dr. Srećko Bošnjak .	136
Kršćanski odgoj djevojaka u Africi,	
Josip Antolović DI	136
Jedno koncilsko pitanje, Josip Sečnik DL .	148

ŽIVOT OBITELJI

Graditelji Božjega Kraljevstva — 5 — I. .	139
Kad majka proklinje, Stjepan Džalto	141
Nije dobro s Bogom ratovati,	
Fra. Blago Karačić	142
Ne uzimaj, Stjepan Džalto	145
Kako je tužno, Stjepan Džalto	150

KADA BOG ZOVE

Oni znaju cijeniti svećenika,	
Josip Badalić DI	148
Svetac s petnaest godina	153
Roditeljski ispit savjesti, Dilber Ilija DL .	157
Moja vjera — 8 — Isus nije samo čovjek,	
Franjo Šipušić DI	155
Pučke misije u Kosinju, Misionari	154
Osjećajmo s Crkvom	159
Odgovorite nam	160

ZAGREB

LV - 5

Svibanj 1964

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE

Djevici Mariji

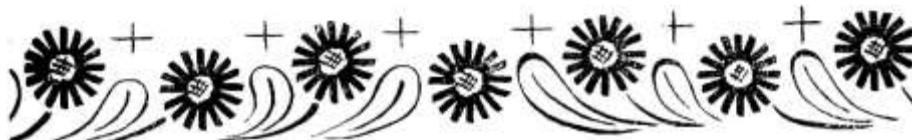
Djevice lijepa, odjeta u sunce,
S krunom od zvijezda, štono zapazilo
Svevišnje Sunce s takovom te moći,
Da Svjetлом svojim svu Te napunilo:...

Djevice čista, bez trunka grjehote,
Svog Čeda slavnog i Majko i kćeri,
Ti svjetlo zemlje, čare vječnih strana,
Krasote puna sjajna rajska dveri,
Kroza Te dođe spast nas od strahote
Sin Tvoj i Očev; za stan mu bez mana
Jedincata Ti bješe odabrana
Između sviju žena,
Djevice uzvišena,
Što rasja lica Egom rasplakana:
Daj da bih vrijeđan milosti mu bio,
O blaga bez kraja,
Što Te sred raja Bog već okrunio ...

Petrarca, prijevod M. Pavelić

Cudotvorni Kip Majke Božje Bistrčke

Uz osobnu posvetu Presvetom Srcu

Papa Pijo XI. u Enciklici „Miserentissimus Redemptor“ među drugim kaže: »Sigurno je da između vježbi koje se odnose na štovanje Presvetog Srca treba da na prvoj mjestu bude spomenuta osobna posveta kojom prikazujemo Isusovu Srcu nas i sve naše stvari u priznanju da smo ih primili od vječne Božje ljubavi.«

VRHUNAC STOVANJA

Poznata je drevna predaja u Francuskoj o putovanju Ljudevita XI. — Prolazio je svojom zemljom. Narod ga je svećano dočekivao i priredio mu ovacije. Nu grad Dornick u Flandriji iskazao je ljubav i vjernost kralju na osobit način. — Ispred mnoštva istupa bogato urešena djevojka. U rukama nosi zlatno srce. Pruža ga kralju i moli da srce otvori. Kralj se odaživa. Otvara srce. Usred zlata ukazuje se sniježni ljljan optočen dijamantima. — Takav se nalazio na grbu francuskih kraljeva. — U ljljanu su utkane riječi: »Toliko narod ljubi svoga kralja da ga je zatvorio u svoje srce.« Ljudevit duboko ganut pritisne ovo srce na grudi s izrekom: »A ovako ljubi kralj svoj narod i ovako ga zatvara u svoje srce.«

Ovo je blijeda slika onoga što se zbiva u osobnoj posveti. Mi zatvaramo Gospodina — njegovu svetu volju, zapovijedi, savjete... njegov plan o nama — u naše srce, a on nas za uzvrat prima i upisuje u svoje Božansko Srce kao u izmjeničnoj ljubavi. To je vrhunac štovanja Presvetog Srca: — posve-

DAJ MI, DIJETE, SVOJE SRCE!

titi se i ostati vjeran! — Zato se osobna posveta u Crkvi katoličkoj danas smatra kao jezgra i srž pravog štovanja Srca Isusova: — Izmjena srdaca u znaku najdubljeg povjerenja!

UVODI GA SAM SPASITELJ

I prije su najveće od velikih duša bile posve blizu ovome načinu, no još ne toliko izrazito. Tek kad je 1678. sam Gospodin predložio svetoj Margareti Mariji ovakav oblik štovanja u posvemašnjem predanju i odricanju svega svoga, taj način je postao općenit. Svetica se prva posvetila tim načinom. Iza nje Bl. Klauđije de la Colombiere D.I. Tako je, eto, sam Spasitelj začetnik osobne posvete. — Ispočetka će to biti malen plamećak — najprije u maloj četiri novakinja od Pohodenja kojima je sv. Margareta bila magistra, pa još među nekim dušama koje je

vodio Bl. Klaudije. No po malo, rasplamsat će se ova iskra u silan požar ljubavi! Posvetit će se ne samo pojedine osobe u samostanima, među klerom, u svijetu — već i obitelji, bratovštine, redovničke zajednice, narodi, čitava Crkva! I Vrhovni Svećenici iz Lava XIII ponovno će izručivati svu Crkvu i cijeli ljudski rod ovome Srcu!

DANAS JE OPCENITA

Pijo IX. dekretom od 22. travnja 1875. preporučit će vjernicima osobnu posvetu Srcu Isusovu.

Lav XIII. za dvjestogdješnjicu smrti sv. Margarete Marije potaknut će vjernike da uznaštove vjecom ljubavlju i predanjem štovati Srce Isusovo. A posebnim pastirskim pismom od 25. svibnja 1889. — upravo na prelomu devetnaestoga stoljeća — ustvrdit će, da je došlo vrijeme da se ljudski rod sav posveti Presv. Srcu. Ova bi posveta u jednima imala povećati vjeru i zapaliti novu ljubav, a svima bi imala donijeti milost spasenja i posvećenja.

Pijo sveti X. kanonizirat će sv. Margaretu, i postaviti na oltar oca Ivana Eudeса —, i time će dvostruko afirmirati ovaj način štovanja Srca Isusova.

Benedikt XV., Pijo XII. natječe se sami u ovome štovanju.

Uspostava blagdana Krista Kralja 1925. povećat će ovo oduševljenje, a 1956. godine divna Enciklika »Haurietis aquas« imat će zadaću da ovo štovanje još jače dogmatски utvrdi, ponovno predloži čitavoj Crkvi i postavi ga kao izvor novih milosti u novome modernom društvu.

— U ovom se dakle štovanju krije velika tajna! Ovo je štovanje vrhunac predanja Bogu! Ovo je štovanje uveo sam naš Gospodin! **Ovo je štovanje danas općenito!** Ovo nam štovanje predlaže Crkva kao izvrstan ustuk zlima našega modernog vremena!

A ja? Znadem li već nešto o tom štovanju? O osobnoj posveti Prestitom Srcu?

Vidiš li sjenu obaka što ga progoni vjetar?
Isto tako prolazi naš život...
Vidiš li rijeku što teče u neprovat?
I naš život tako teće...
Vidiš li lađu što siječe more, ne ostavlja na njemu nikakva znaka?
I naš život tako bježi.
Vidiš li vlak što juri silnom brzinom i tutnjavom, koja se zatim gubi?
— I naš se život tako gubi.
Vidiš li onaj cvijet što se jutrom otvara, a navečer zatvara?
Tako umire i naš život...
Vidiš li onaj dim što se nečujno diže i polako ga nestaje?
I našega života tako nestaje...
I prolazi, i teče, i bježi, i gubi se, i umire, i nestaje naš život iz ovoga svijeta, ali srećom ili nesrećom prema nagradi ili kazni. Prema uski snuću!

Catalina Adam

Srpska poruka mira

Molimo — Apostoli Molitve — «da se po svem svijetu, bez ikakva nepovjerenja, uspostavi mir u istini i ljubavi tako, da se poštuju međusobna prava i dužnosti».

USPOMENA VELIKOG DANA

U ovom svibnju budi se uspomena na lanjski. Citav je tada svijet bolesnom Ivanu XXIII. Dobromu, jednodušno dao priznanje i zahvalno čestito na nadi. Bivši talijanski predsjednik Gronchi i sadašnji Segni uručile bijelom starcu Balzanovi nagradu za mir. Sve velike prijestolnice namignuše da se slažu. Čovječanstvo je proživiljavalo barem na čas drhtaj sreće: Napokon je nagrada za mir došla u prave ruke! Jer — kako svi priznaše — to je papinsko srce kucalo jedino za ljubav i mir. Kad je staračka ruka 11. travnja prošle godine, na divni dan Svetoga Četvrtka, potpisala odvažan dokument, potresnu poruku i oporuku čudesnoga Pape, svijet je bio zatečen. Nikto nije mislio da će Papa, prijatelj svih ljudi, smoci toliko snage u tim godinama i narodima dati takav dar. Naslov papina pisma »Svim ljudima dobre volje« uzet je iz andeoskih usta, iz betlehemske atmosfere: Pacem in terris — Mir na zemlji! Blagovijest neba mora prožeti svaku savjest na zemlji; pokrenuti je, oduševiti, siniriti, usrciti. I time je pripraviti za nebo!

PUT MIRA...

Fapina je portuka ljudska, logična, uvjerljiva. Nevjernici su zbog nje oduševljeni gotovo kao vjernici. Jasno im je da se sprema novo doba — razumijevanja, ljudskosti i obzira. Enciklika je u pet dijelova obradila — najprije opći poredak među ljudima, opisavši čovjekova prava i dužnosti; zatim odnose pojedinaca i javnih vlasti u pojedinim zajednicama; iza toga odnose među raznim političkim zajednicama; zatim sveopće odnose prema svjetskoj zajednici; i napokon pastirske opomene i poticaje, da se kršćani većma povežu s ostalim svijetom u zajedničkim naporima u poslu oko svjetskog mira. — Kako je Papa sve točno procijenio. Temelj je mira — Bog. Prvo smirenje mora prodirjeti u čovjeka pojedinca. Ako se savjesti ne smire u ranama svoga Boga; dok se u njima ne stišaju vulkani i ne izliječe rane zla i nepovjerenja; ne unište li se u pojedinim srcima žarišta mržnje, laži, zavisti, neprijateljstva, lakomosti i nasilja — ništa se ne će moći izgraditi. Velika zgrada mira počiva na svakom pojedincu. Zato moraju otac i mati, brat s bratom, roditelji s djecom, susjed sa susjedom i selo sa selom, grad s gradom i narod s narodom pronadati zajednički jezik, što se izgubio u Babelu. Papa smjelo predlaže kako da se mali interes podrede većima; kako da se sačuva sloboda u poretku; kako da se čuva pravda i ne bude zakinuta i da nepravda nikad ne bude ozaknjena. Trebalo bi taj krasni spis uzeti u ruke. Čitati ga, razmatrati, unijeti u dušu — u okolinu — u svoje doba — u sav svijet.

TEMELJI MIRA...

Mir je uvijek — ravnoteža. Velik sklad. Nutarnja i vanjska harmonija. A to znači da se mora graditi na istini koja svako biće krsti pravim imenom i određuje mu pravo mjesto. Priznate li nad svakim Božju volju i plan — kako ćete onda udariti na nečiji život? Kako da pljačkate nečije imanje? Kako da udarate na nečiji posao? Nečiju slobodu? Nečija osnovna prava? Istina je prvi advokat i pravverjek čovjekova slobodna bića. Ona je prvi zakon, prva

IVAN XXIII POTPISUJE ENCIKLIKU O MIRU: «PACEM IN TERRIS».

obaveza, prvi nacrt. Istina naime stavlja Boga u sredinu i sve gleda kako oko njega kruži. Ona u Bogu Ocu ljudi pripoznaje pravom braćom. Istina govori kako je Bog svima spremio besmrtnu srcu i kako su svi na nju pozvani. Istina je prva zaštita pravoga mira. Istina stavlja vladaru na srce opće dobro, podložnicima opću solidarnost, svima opću srcu. Istina preko savjesti ulazi u zakone. Kad se ona poštuje, zakoni su jaki.

Ljubav je nadogradnja. Ljubav čuva trajni mir. Mir može početi s pravdom, ali raste s ljubavlju. Ljubav je širina i obzorje gdje ima mjesta za svakoga. To je domovina beskućniku, pomoći palomu, snaga umornome, olakšica nemirnom čovjeku. Ljubav zna ispričati, ko što zna i opomenuti. Ne priječi ničije pravo, moli svaciće milosrde. Često šuti jer zna prešutjeti neugodno; divno govori jer zna tješiti razočarano sreću. Ljubav je procvala na Križu, kad je svima izvojevana sloboda djece Božje. Visoko iznad Laotseove kineske dobrohotnosti, iznad Sokratove građanske mudrosti, iznad svake humane obveznosti — Kristova je ljubav poziv na žrtvu. Ona sve pomiruje. Sve prašta. Sve pridiže. Ljudi prestanu strahovati, čim se Kristova ljubav ozakoni na našim putevima, nađe u našim propisima, procvate u našim srcima.

UVJETI MIRA ...

Tko živi u istini i radu s ljubavlju, štuje drugoga. Priznaje njegova prava i svoje dužnosti. Zna dokle seže njegovo pravo i gdje završava tuda dužnost. Pravo mora razviti sve pozitivno. Obavca mora stegnuti sve negativno. Svaki čovjek, svaka obitelj i narod, zajednica naroda i cijelo čovječanstvo — posje-

duju golema prava. Najveće je pravo — zapravo poklonjena milost, ponudena svim pokoljenjima — pravo ulaska u nebo. Uz to svi imamo pravo na život i na štovanje drugih dok smo na zemlji. Imamo pravo na rad i odmor, na prijateljstva i zajednicu, na govor i vjeru, na brak i djecu. Po sebi svatko ima pravo da živi gdje hoće, da se bavi čime želi, da govorи što misli, da se koristi općim dobrom, da uživa opću zaštitu.

No i obaveze izbjaju iz nas. Obaveze, koje nas nagone da se svladamo, određemo koječega, žrtvujemo i živimo za druge, mislimo na svu ljudsku zajednicu. Pojedinačne i kolektivne, obiteljske i nacionalne, vjerske i staleške obaveze uređuju ljudski život. Nisu to lanci koji te stežu, nego veze koje podižu opće blagostanje, pa svima donose osjećaj sigurnosti, mira i sreće.

APOSTOLI MOLITVE ...!

Svibanj gotovo svaki dan dovodi kršćane, a napose Apostole Molitve, pred Nebesku Majku. Njene se Litaniјe — dobro znamo — završavaju suvremenim i dubokim zazivom: *Kraljica Mira — moli za nas!* Naša molitva ne smije biti pusto brbljanje ni papagajsko ponavljanje. To u našim srcima drže životorno uvjerenje. I Marijina pomoć — znajte — ne će biti neostvarena tlapnja, nego materinski zagovor. Riječ Fatimske Gospe, da samo ona može donijeti svijetu spasenje i mir, napose je značajna u dane, kad svi moramo raditi i moliti za mir. Naša je dužnost jasna — zar ne? Dnevno zaklinjati nebo, da se svi smire nutarnjim preporodom, da svijet postane smiren kroz istinu i ljubav.

Mijo Skvorc DL.

SLAVNA KRUNICA

I

*Kad otajstvo prvo molim,
Isusovu slavu motrim.
Kako zemљa sva se strese,
Duša s tijelom sastade se.
Krist iz groba živ ustade
A stražare strah spopade.
I pun slave prevelike
Tješi svoje učenike.
Mir nebeski njim' daruje
I rane im pokazuje.
Kruh nebeski njima lomi
I govori svetom Tomi:
Blago onom koј' vjeruje.
Koј' me ljubi, koј' me štuje.
— Isukrstu hvalu dajmo,
Aleluju zapjevajmo.*

II

*Kad otajstvo drugo molim,
Isusovu slavu motrim.*

*Gdje uzlazi k Ocu gori,
Za njim gledaju apostoli.
On se na njih osmjehtava,
Desnicom ih blagosilava.
Oni za njim tužni biše
Andeli ih utješiše:
Sto gledate vi ovoga
Isukrstu raspetoga?
On je bio za vas propet,
On će doći na svijet opet.
Al da суди svim ljudima,
I živima i mrtvima.
— O Isuse mili, dragi.
Budi nama sudac blagi.*

III

*Kad otajstvo treće molim,
Duha Svetog slaveu motrim.
Apostoli svi sabrani
S Majkom Božjom u dvorani.
Vrata čvrsto zatvorise
Jer Isusa izgubiše.*

*Al odjednom vjetar duni,
Kuću onu svu napuni
Božjeg sjaja i miline,
Jer im dođe Duh istine.
Duha Svetog kad primiše,
Vrata štrom otvoriše.
Navješćuju svemu svijetu
Isusovu vjeru svetu.
U Kristova sveto ime
I čudesna mnoga čine:
Duha Svetog to je djelo,
Pokrštije mnoštvo cijelo.
— Duše Sveti, Bože pravi,
Sve stvorene nek te slavi.*

IV

*Kad četvrtu tajnu molim
Marijinu slavu motrim.
Umrla je ko da spava.
Isusova Majka prava.
Presjajno je sveto lice
Majke Božje i Djelice.
Sveto Trojstvo dolje gleda,
Svetog tijela zemlji ne da.
Andeosku šalje četu;
Oni bude Majku svetu.
Pa je nose brzo gore
U nebeske slavne dvore.
Kukva f njena radost bila
Kad je Šinka opazila.
To sad nitko znat ne more
Dok ne dođe k Majci gore.
Cijelo nebo slavi slavlje,
Majci Božjoj hvale daje —
— I mi njozzi hvalu dajmo.
Od sreća ju pozdravljam.*

V

*Kad otajstvo peto molim
Marijinu slavu motrim:
Kad je Majka prebažena
Na nebesa uznesena
Sveto Trojstvo nju pozdravlja,
Na glavu joj krunu stavlja,
A okolo kerubini,
I svi sveti serafini,
I svi sveti stari Oci,
Patrijarhe i proroci,
I ostale sve dušice
Sto gledaju Božje lice.
Svi se njozzi pokloniše,
Svi je skupa pozdraviše:
Zdravo, Majko i Djelice,
Naša mila cesarice.
A Marija slavi Boga,
Odmah moli Šinka svoga:
Prosti grijeha, Šinko, svima,
I najvećim grješnicima.
— Sveto Trojstvo, Bog jedini,
Slava Tebi na visini,
Slava Tebi, o Djelice,
Primi naše molitvice.*

Stipo S.

DAJ MI NEŠTO BOLJE!

Sveučilišni profesor, koji je izgubio vjeru, nađe jednog dana u sobi svoju staricu majku s krunicom u ruci i reče joj podrugljivo: »Šta radiš, majko, s tom igračkom u rukama? Baci to!«

Stara majčica stavi krunicu na stol i ožalošćena reče sinu, koji više ne vjeruje: »Učinit će ti po volji, ali zar mi možeš nešto bolje od ovoga dati?«

Sutradan je profesor priповijedao svojim kolegama o tom slučaju i dodao je: »Svaka riječ moje majke bila je kao oštri zarez noža, koja je parao moje srce. Poljubio sam tada svoju dragu majku, stavio joj u ruke krunicu i udaljio se kao gromom udaren...«

Jesi li se ti ikad rugao krunici svome majke?...

Dr. Srećko Božnjak

Kršćanski odgoj djevojaka u Africi!

Misijska nakana AM za svibanj

Kazu, da je jednom zgodom Papa Pio XI. uskliknuo: »Dajte mi svetih majki, i ja će obnoviti svijet!« Time je papa htio naglasiti, koliku ulogu ima žensko čeljade u ljudskome društvu. Pokrštenje nekoc poganske Europe nisu izveli samo apostoli i misionari. Uz njih su odigrale važnu ulogu i mnoge žene, kako nam svjedoči crkvena povijest.

Pokrštenje franačkoga kralja Klodviga bilo je sudobnosno za čitav budući francuski narod, koji se je onda tek formirao. Najveći utjecaj na paganina Klodviga imala je bez sumnje njegova sveta žena kršćanka Klotilda. Ona ga je pomalo privukla na kršćanstvo a s njime i njegove ratnike i njegov narod.

Isto tako na početku pokrštenja Engleske stoji uz kralja Etelberta njegova sveta žena Berta, koja kao nebeski andeo blago utjeće na još

poganskoga kralja i njegove ratnike.

I ne treba se tome čuditi. Žensko nježno i osjetno biće lakše i brže od muškarca shvaća sva ona duhovna dobra, koja sa sobom donosi užvišena Kristova nauka. Zato su mnoge žene bilo na Kraljevskom prijestolju, bilo u skromnim životnim prilikama primjerom poniznosti, radinosti, ljubavi, pobožnosti ublažile divlju, naprasitu i pogansku čud svojih muževa i na taj način pomalo pripravljale put kršćanskoj kulturi.

Afrika je danas velikim dijelom još poganska ali se budi na nov život i stvara novu kulturu. Da li će ta kultura biti mjesto primitivno zaostale staropoganske mnogo rafiniranija moderno poganske, ili će biti kršćanska, to će ovisiti ne samo o radu misionara i misionarki nego i o tome, koliko će afričkih djevojaka primiti kršćanski od-

goj i spremi se za misiju u obitelji i u društvu. Nitko nije tako sposoban ni priklađan da promiče pravu kulturu srca kao kršćanska majka. A za kršćansku se majku valja spremiti, odgojiti. Prema tome nije nipošto pretjerano ustvrditi, da će odgoj djevojaka Afrike u pravome kršćanskome duhu biti odlučan za budućnost crnoga kontinenta.

I afrička djevojka sposobna je za kršćanske ideale i za kršćanski heroizam baš kao i evropska, samo ako je odgojena. Tako na primjer samo Evropa dala Mariju Goretti. Dala ju je na svoj način i Afrika, što je divno svjedočanstvo duhovne sposobnosti afričke žene.

Međunarodna misijska agencija Fides od 29. I. 1964. donosi divan primjer iz Kameruna:

Početkom g. 1956. prijavila se u ambulanti u Duali 18-godišnja Africkanka Jaquelina, koja je bila zaružena gubom. Kad se sestra bolničarka upoznala s njezinim stanjem, svjetovala joj je da podne u leprozarij, tj. bolnicu za gubavce u Dibambi. No Jaquelina je već bila zaručena, i njezin je zaručnik platio uobičajenu zaručničku plaću njezinim roditeljima. Zaručnik je želio što prije ovršti pir, i zato je bilo poteškoća, dok se je Jaquelina uspjela smjestiti u leprozarij, da bi se po mogućnosti što prije izlijecila. Odmah je bilo jasno, da za liječenje treba vremena. Zaručnik ju je često posjećivao u bolnici i pomalo bivao sve nestrpljiviji što se odgada ženidba. Uz nestrpljivost se javila i ljubomora, pa je budno

pazio, da se Jaquelina nikud ne udaljuje od bolnice.

Djevojka se u bolnici točno držala dnevнog reda. U kapeli je redno pribivala pouci iz katekizma i često sama dugo molila pred svetohraništem. Bila je na najboljem putu da postane uzorna kršćanka.

Premda je prije ulaska u bolnicu već živjela skupa sa svojim zaručnikom, kako je to bio običaj kod pogana, sada je odlučila, da neće više tako, sve dok se ne vjenča, kako Bog zapovijeda. Zaručnik nije mogao protumačiti tu neobičnu promjenu, pa ju je osumnjičio, da si je našla drugog ljubavnika.

Jednog lipanjskog dana g. 1956. Jaquelina je pošla sa svojom prijateljicom Bernadetom u polje na šetnju. Ova ju je upozorila, da se tamo nalazi njezin zaručnik. Jaquelina je odvratila, da se ništa ne boji. I zbilja iz grma je iskočio ljubomorni zaručnik, nasruuo na djevojku i rekao: »Ako nemaš drugog ljubavnika, onda odmah podi sa mnom!« Jaquelina je odlučno odbila. Tada on uzme nož i zada joj smrtnu ranu. Bernadeta, kojoj se je također zaprijetio, jedva je uspjela pobjeći. Dok je došao na mjesto nesreće upravitelj bolnice P. Marie - Bernard, djevojka je već izdahnula.

Ubojica je osuđen na 20 godina tamnice, a djevojčin je grob uvijek pun svježeg cvijeća i molitelja. Možda će i ona jednog dana zasjeti na našim oltarima kao mučenica svete čistoće afričkog kontinenta i kao uzor afričkih djevojaka.

Josip Antolović DI.

----- Uskrsnuće -----

Stanovali su nasuprot crkve i samostanu, tu su i danas. Zajedno su živjeli — baka, njezin sin, snaha i četrigodišnji unuk Darko.

Bilo je Silvestrovo. Baka prati užurbanost djece kod spremanja za put. Obraćajući se sinu i snahi, upita ih: »Kamo se spremate vas dvoje?« — »Mama, idemo na izlet, da tamo dočekamo i provedemo Novu godinu,« reče joj sin. »Ne sjećam se, kada ste posljednji puta bili u crkvi na sv. Misi. Zar ne čete ni za Novu godinu?«

— Draga mama, mi živimo u atomsko doba, kada vlada znanje i tehnika. Danas su drugi pogledi na svijet i život, a crkva je još samo za bakice, kao što si ti. Mi želimo imati nešto od života, želimo razonodu i zabavu, a izlet je za nas mlađe posebni užitak, kojega se ne želimo odreći poradi jedne mise...«

Tako su govorili sin i snaha. Baka je žalosno oborila glavu i nije znala što da im kaže, nego samo ovo: »Djeco moja, ne činite ni pametno, ni dobro!«

Nova godina je prošla, a izlet već je pao u zaborav sa svim svojim prolaznim radoštinom.

Došao je Uskrs, blagdan koji razveseljuje sve vjernike nakon tužnog sjećanja na muku i smrt Spasiteljevu. U stanu obitelji preko puta crkve nema veselja. Tu vlada tuga, a oči stanara pune su suza. Liječnik ispusti Darkovu ručicu, a ona nemoćno padne na pokrivač. Upravo je izmjerio puls. Darkovo je lice bilo blijedo, zatvorene oči duboko su mu upale u plave kolute, a isto tako plave i suhe usnice bile su malo otvorene. Nepomično je ležao, ne dolazeći k svijesti. Rasplakani roditelji suznih očiju uprtih u liječnika očekivali su što će im reći.

»Mali ima visoku temperaturu. Visok i nepravilan puls. Disanje mu je otežano. Lijeka mu više ne mogu nikakovog dati jer ga ne bi podnio. Možeta očekivati najgore.«

»Da ga odvezemo u bolnicu?« upita majka.

»Ne bih vam prepričao. Dvojim da bi ga još živa dopremili do bolnice,« odgovori liječnik. Uzme torbu, oprosti se od njih i izide.

Ridajući napuste roditelji bolesnikovu sobu.

»Šta je liječnik rekao?« pitala je baka, koja je u naslonjaču u pokrajnoj sobi čekala što će reći liječnik.

»Možemo očekivati najgore — rekao nam je — a ja ne mogu gledati kako mi umire moj Darko,« odgovori sin.

Na te riječi Darkova majka sva izvan sebe od očaja zavapi: »Bože, zašto mi uzimaš mog jedinca?«

Baka u naslonjaču pognute glave, kroz plač i jecaj kao sama sebi reče:

»Zaboravili ste Boga, zanemarili vjeru i sv. Evandelje, sv. Misa vam nije potrebna, a molitva beskorisna i besmislena. Milost Božju zamijenili ste atomskim vijekom znanja i tehnike. Ne želi dragi Bog, da i Darko bude takav, zato vam ga uzimlje.«

»Što da činimo, majko?« povikaše njih dvoje u isti tren.

Baka je jedina ostala prisebna i sabrena, prestala jecati, i dok joj su-

ze još uvijek teku, govorila im je odlučnim glasom: »Skrušeno se iz dna srca pokajte, obećajte dragom Bogu da ćete od sada živjeti kako On želi da živimo, i Njemu se utecite u molitvi za Darkovo ozdravljenje.

— Majko, ja još nisam zaboravio moliti, reče sin.

— Niti ja, nadoda snaha.

— Onda podimo k Darku, da kraj njega molimo Spasitelja za njegovo ozdravljenje? baka će kratko.

Sve troje uputiše se do bolesnikova kreveta, satrveni bolom i suznih očiju, ali ipak s nadom u srcu. Na koljenima uzdignuta pogleda u nebo u žarkoj molitvi, kao nikada do tada, zaneseni u glasnu molitvu nisu čitati primijetili da se Darko pomaknuo i otvorio oči, pa video baku kod svoje glave, tiho prošapta: »Bako, ja sam žedan.« — Molitva zapne u grlu, a zatvrdeni pogledi padnu na Darka i njegova usta, koja su šaptala, a koja već tri dana nisu htjela uzeti ništa. U sobi na čas nastane tišina, samo iz crkve dopirala je pjesma:

— Uskrsnu, kako je rekao, Aleluja!

Prošle su od tada dvije godine, i na sam Uskrs sreću sam na ulazu iste crkve: baku, tatu, kraj njega Darka i mamu sa kćerkicom u naručju kako idu vedra lica proslaviti Uskrsnuće kod stola Gospodnjeg.

Stjepan Vinković

Graditelji BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Opomena s neba

Pouke o braku i obitelji 5.

OPASNOST CIVILIZACIJE

Prijeti nam velika napast. Nazivamo je »civilizacija« ili »standartis«, upala želje za visokim životnim standardom. Ljudi bi željeli imati sve tekovine moderne tehnike: radio, televiziju, motore, automobile, sportske avione, helikoptere. Civilizacija nije zla. Ona je po sebi dobra. Očekujemo od nje, da će skratiti vrijeme posla koje još sada upotrebljavamo za grozničavu zaradu. Očekujemo od tehnike, da će nam omogućiti više vremena za prave ljudske zadatke, za studij, za znanost, za umjetnost, za razmišljanje, za rješavanje zadnjih i najvažnijih problema, religioznih pita-

nja. — Civilizacija je kao i vatra i voda, kao struja i motori. Sto su jači, to je bolje. Da, ali narodna poslovica upozoruje: Vatra i voda dobri su sluge, no loši gospodari. Kad vatrica zagospodari u požaru, kad se voda pobuni u poplavi, prolomu oblaka i tuči, onda jao i pomoz. Tako je i sa civilizacijom. Ako ona pregazi srca i utrme svaki smisao za više vrednote onda se za žrtve posebno za obiteljske žrtve — izgubi smisao, civilizacija postaje prokletstvo. — Ima kod nas čitavih krajeva, koje je zahvatila ko opsjednuće bolest »civilizacije«. Osobito u blizini gradova, koji nude neprestano zavodne i lijepo novo-

sti. Ta bolest još se pogoršava zbog toga što smo siromašni, te ne možemo nabaviti sve što želimo, a okolni narodi imaju već sve to. Naši župnici s bolju u duši zapožaju, da je djece sve manje, a mjesto dječjih glasova čuje se radio, motori i truba limuzine. Za mnoge su farovi automobila postali čarobniji od živih dječjih očiju, od vječnih duša. S ovakovom ekonomijom kako ćemo pred Božji sud? Nemojmo izazivati Božju kaznu, da nam slupa te opasne igračke.

BOŽJI BLAGOSLOV I U NOVIM PRILIKAMA

Dobro, neka auto, neka radio i televizija! Nije to za lopove tu. Samo se strpimo. Sve će to biti iz godine u godinu jeftinije čim se počne na veliko proizvoditi. No nemojmo sebi nabavljati luksuzne stvari na račun savjesti, inače će nam civilizacija opustošiti srca i upropastiti nas i naš narod za svu vječnost. Zašto ne bismo kao hollandski i američki katolici, a sve više i francuski bili vjerni Božjem zakonu? Oni su preboljeli bolest civilizacije. Kuće su im pune djece,

a crkve pune vjernika. Francuska iza prošloga rata svake godine daje Crkvi 300.000 djece više nego u godinama prije rata. Penjao se taj broj i na 380.000 godišnje, ali se trajno kreće oko 300.000 djece više. Prije par godina sreć sam kod nas jednu francusku obitelj. Vjerni su katolici. Došli su u našu domovinu s velikim karavan-autom. Još mlađi, imaju četvero djece. Drugu jednu obitelj upoznao sam, imaju mlađi petero djece. U Sjedinjenim Američkim Državama, kad vide obitelj s mnogo djece, znaju pitati: »Jeste li vi katolici?« — Zato Katolička Crkva ondje raste svake godine za više od milijun članova. Oko 120.000 bude odraslih obraćenika, ostalo su sve djeca iz zdravih obitelji.

Jest, penjite se u standardu civilizacije, ali ne budite robovi civilizacije. Ovakove nas Bog ne treba, pa će nam ledom i sušom i drugim još gorim kaznama razbijati naše igračke, ako mu bude uopće stalo da nas izljeći. Ako nije prekasno. A ako jest pustit će nas da izumremo kao Rimljani, kao Babilonci, kao Asirci, kao Asteki i

ostali narodi povijesti. Svi su oni izumrli ne od ratova, nego od »civilizacije« i bogatstva. Obitelj im je strunula.

ODGOJ — Pjesma života

Da li je Božje kraljevstvo ono, što gradimo u našim obiteljima? Prelazimo na odgoj djece. Svećenička, misionarska, katehetska zadaća oca i majke. To je pjesma njihova života. Nisu naša djeca neke životinjice, koje je dosta hraniti tako dugo, dok nisu same kadre dočepati se plijena. To su Božja djeca, i to prije Božja djeca nego naša. Za vječnost su stvorenii kao i mi. Bog nam ih je povjerio, da ih dovedemo u prvom redu k sretnoj vječnosti.

Ako je to sveta dužnost roditelja, onda je to i njihovo neotuđivo pravo. Ovih godina uglavljen je zakon o pravima djeteta kod Ujedinjenih nacija. Rasprave su bile dugе; tekst je trebao preinaciti, da svi pristanu. Država, koja ne bi potpisala taj akt, ne bi spadala u Ujedinjene nacije, nego u divljačke i nasilničke države. Žaliti moramo, što su na zahtjev nekih dr-

žava izmijenjeni neki dijelovi teksta. Na pr. tekst, koji govori o pravu djeteta na život »odmah iz zacheća«. Tekst su promijenili u nedodredni izraz: dijete ima pravo na život »i prije i poslije rođenja«. Ali je jasno i glasno utvrđeno prvenstvo roditelja u odgoju. I znajte, roditelji, da je vaša najsvetija dužnost, starja od bilo koje ljudske ustanove odgoj vašeg djeteta, u prvom redu odgoj za vječnost. U tom poslu ne smije vas nitko smetati. Nemojte biti strašljivi, i ako svoju djecu učite strahu Božjemu, ne bojte se zla, koje vreba na njih.

Kršćanski roditelji, upoznajte svoju veličinu. Sv. Leon kaže: »Agnosce, christiane, dignitatem tuam!«

— Upoznaj, kršćanine svoje dostojanstvo! Dostojanstvo se mjeri prema veličini zadatka i prema veličini žrtve. Radi se o vrijednosti naših života i naše vječnosti. Ovaj će život proći i propast će sve osim Božjega kraljevstva. Na to ne smiju zaboraviti graditelji Božjega kraljevstva. »Tražite najprije kraljevstvo Božje i slavu njegovu, ostalo će vam se dodati. (Mt 6, 33).

J.

Kad majka proklinje

— Govorite često, govorite majkama — rekla mi je jedna majka — da ne proklinju svoju djecu.

Imam sina — nastavila je — i on je slijep. Nitko me ne može uvjeriti, da nisam kriva ja, što moj sin ne vidi Božje sunce i što živi u vječitoj tami. Jest, ja sam kriva, jer sam mu uviјek govorila i u šali i u ljutnji: — Corav hodo! Slijepo te vodila!...

I jednog dana, odmah iza rata, otisao je po drva u šumu i našao na granatu. Njom se igrao, dok nije eksplodirala i oba mu oka izbila.

Strašno je, kada majke proklinju, završila je sa suznim očima i dušikim kajanjem.

I KRŠCANSKE MAJKE PROKLINJU

Sjedim i slušam jednu majku kako se hvali, da je svoje dijete zavjetovala sv. Anti neka ga štiti i čuva u životu. I dok mi to priča, ugleda to isto dijete na plotu. Prekinula je pričanje i počela proklinjati vlastito dijete. Zadnja kletva bila je, da ga vrag razgolio na plotu. Prestrašeno dijete silazeći s plota natakne se na kolac i razguli stomak.

KAD MAJKA PROKLINJE . . .

A majku je Bog stvorio, da blagosilje. Sve, a osobito plod svoga srca.

— Dijete moje, blagoslovio te Bog — napisano je u srcu svake majke. Samo na žalost to su mnoge majke izbrisale iz svog srcu i napisale strašne riječi kletve.

Stjepan Džalto

Nije dobro s Bogom ratovati

Bio je jak, snažan, razvijen. Lijep i zdrav; imao je dobru službu, lijepu zaradu i lijepu ženu. Sanjao je o novoj kući, koju će podignuti tu negdje u gradu. Sanjao je o pokućstvu, o televiziji, pa i o »flici«. Budućnost se, dakle, grohotom smijala. Ali... opet je nešto vrtjelo, burgljalo, peklo ga u glavi. Niže mu dalo mira, osobito kad je sam u tišini. Osim toga od vremena do vremena jedan drugi njegov »ja« dreknuo bi snažno: »Ti nisi čovjek, pogazio si svoje ideale, za koje si nekada živio. Zagazio si u blato, živiš nevjerenčano, s Bogom si zaratoval.« On bi na ovakove izazove reagirao i pravdao takav svoj stav kao zahtjev vremena, vijao bi rukama i odgođio nešto kao dosadne mušice, što mu kvarje plan budućnosti. Na koncu bi ipak rekao: »Nije žurbe, može se sve to urediti.«

»Bolest ruši konja i junaka«, kaže narodna poslovica. I njega je snažnog i jakog oborila. Leži na postelji kao prepiljen dub. I eto sad se znojlji, muči i uzdiše. Srce veoma zatajilo, sirah i jeza protkaše mu svu dušu. Mislio je u sebi: kud, ako sada umrem?...

Pritiskalo ga nešto kao mora sa svih strana. Nije se moglo više izdržati. Zovnuo svećenika i u oči mu rekao: »Malo me je Bog kaznio, koliko sam mu napakostio. Bio sam u ratu s njim i eto sada bitku Izgubio. Sada sam pobijeden, ali i spasen.« Tako je mislio i kroz plač uzdisao, te se kajao. Konačno je uredio sve račune s Bogom i vjenčao se skoro na umoru. Nu dobrí Bog opet mu snagu povratio, i procvjetalo ponovno željeno zdravlje. Zasjaše novi idealni kao sunce kroz oblaciće. Sad je česti gost u crkvi, slavi Boga, koji ga je mudro i ljubezno poučio. Ima običaj u društvu, pa i u krčmi reći: »Ama ljudi, nije dobro s Bogom ratovati.«

Istina je, da je ovaj rat dobro završio, jer je pobjedeni pomilovan, a koliko će ih biti, koji će u ratu s Bogom bitku izgubiti i nikad ne će biti pomilovani?

Fra Blago Karačić

∞∞ GLASNIKOVA CRTICA ∞∞∞

... A tko bi sad molio za me

— Hvaljen Isus! — Vazda bud!

To me pozdravila mlađa žena. Prava, zdrava planinska seljanka. Svrnem oči s brevijara na nju i na dječicu, što je okružile. Brojim — da se koje nije sakrilo? ... Četvero. Jedno joj na rukama, a troje samo što je ne povlači za suknju. Jedno drugom do uha — rekli biste.

— Odakle vi? S polja?

— A ne, oče. Vraćam se iz općine. Bila sam u apoteci. Muž mi leži, znate. Jučer ga je liječnik nanovo svega pretresao. Odnio pare i ostavio recept. Morala sam jutros u varošiju ...

— S djecom? — A što će — moram. Neće ni jedno, pusti li sreće, bez mene. A onda, znate i meni je draže. Ima kod kuće čeljadi, Bogu hvala. Sve će oni i bez nas. A dobro je, da dječica udahnu zraka. — Dobro, jašta — potvrdim. A čovjek teško bolestan? — Ne sjećate se? veli ko čudeći se. Pa onaj, što ste ga neki dan ispjedili tu dolje — znate onaj zavoj prema uzbrežici, na desno. Ono je naša kuća. — A to je ... Pa vas ko da nisam vidi. — Ma ja vas dočekala. Samo sam bila sva — eto, oprostit — cete — u prnjama, i tako ... Nismo se nadali, da ćete toliko uraniti. — Morao sam, započeh s isprikom. Kasnije sam imao toliko posla. — Znam, znam. Pa ni vi nama ne zamjerite ... !

Gledam kako se djeca vrzu — rumena, zdrava, vesela. Bože, ala divna čuda stvaraš! Pogledajte de ovu srednju curicu! Tu kosu na vjetriču ... pa oči, crne kao kupine ... iskrčavate ... Pa taj zarazni smiješak, u njemu radost i nevinost ... Ne znam, ima li tu oko crkve kuda brevijarim, i jedan lijepši cvijet. Sve me podsjeća na krasnoga andela, što stalno bdi — tih — pred Spasiteljem. Mali andele! — A najveća — neće valjda prekoraciš šestu, ako je u sedmoj — nekud zamišljenija. Protegla se — tanahna, bijedolika. Iz nje probija ko skromno, nježno svjetlo. Što je draga u tome miru! — A crvle male što trčkara — živahan, prčasta nosića, samo lamata ručicama. Sav je svijet njezina. Briga njega, što mi pričamo! Ima sunca, leptira i buba. To je uz nebrigu sve njegovo carstvo. — A najmanje, u naručju, preklonilo uspavanu glavicu — i ne zna, kako je dlvno. I sunce je radosnije, dok mu lice miluje. — Imate još koje? pitam pogledajući »piliće«. E da, i onaj, koji vas je uveo u kuću, što kadikad ministirira — i to je moj. I znate onu još odrasliju, pjeva u crkvi. — Pjeva? Ma koja? Anica, Danica, Ljubica ... — E, Ljubica. Lijepo pjeva, a?

— Lijepo. Ja sve mislim da ona više molji nego pjeva. Nasmišljala se sretna materinskim blagim osmijehom, u kome skriva svu svoju djecu, blagoslov svoga života.

I dok vadim sličice, sve troje malih prilazi. Pružaju prstice, pogledavaju se, zahvaljuju. Ne želim ih dulje zadržavati. A moram i sam što prije dovršiti molitve — tko zna, što me još čeka. Popodne vjeronauk — bit će par grupica. Podvečer ispoljedenje. Moglo bi danas upasti štograd i mlađeg svijeta. Na večer može tako šta iznenada — bolje da se osiguraš.

— Ima li nade da s čovjekom krene na bolje? Upitah eto da joj olakšam srce. Mora se malo izgovoriti — to joj čitam s lica. — Ne znam, oče. Liječnik

je kimao glavom. Dosta je toga ispisao. Da pogledate. — I pruži mi recept. Ne razumijem se odveć u te šare. Nešto razabirem. Bit će to ozbiljnija stvar.

— Nego da čujete, što se zbi — nadoveže ona. Neki dan dodeće znanci, e baš u nedjelju iza kako stiće vi bili. U nas to ko običaj — obidi bolesna, a prijatelja i češće. Tako ih se skupilo poprilično. Bude i desetak. I tetke i vjerna i kumovi... A kako je pri tom, znate. Upitaj što, pogledaj, opet zapitkuj... nadoveži, pridometni, pripomeni... Sve oni tako, dok se netko — bio je to Lukićev Stari — Bog da mu oprosti — ne okosi na moga Ivu. Ivo je, znate, mome ime. »Pa šta ti, Ivo, ovako? — započe Stari. Eto sad ćeš, ako ti ne stvori lijeka, pod ledinu. A te si sirotinje narodio... To šestero nejačadi... I to sad ostaje kukavno, nezbrinuto. Rekoh ja svome Mati: Pamet u glavu! Kud ćeš s djecom? Jedno — dvoje, još se podneće. Ama Ivo vuče njih šestero. Jadam. Kad stari poposta, svi se ko snebliše. A u duši mu, mislim, ipak potpisuju. Stojim sa strane i slušam. Kako ne ču jadna — i mene to štipa. Nije ih Ivo sam rodio, jelde? I sve pomišljjam, što će moj sirotan odgovoriti. E — a znate li, prijatelju, poče moj Ivo, znam da je grjehotu ne misliti na dječu. Ama ja, brate, na njih vazdan mislim. I sve ih svukud u srcu nosam. I reći ču vam, ljudi Božji, da mi je to najveća muka i najveći blagoslov. Muka, jer znam, da ne ču učiniti za njih, što sam želio. Blagoslov, jer će oni učiniti za me sve, što mognu. — Sutimo svi, umukosmo ko ribe, i gledamo. A Ivo mirno nastavi. Sve mislim, prijatelju, da će vama biti teže umirati nego meni. Oko vaše postelje hoće li se moliti itko ili nitko, ne znam. Eno, vaš je Mato neki dan u nas reko, da je zaboravio moliti. I kaže ne zna šta će mu moliva, kad

i onako nema nikoga, koga bi učio sklapati ruke. Puna staja blaga, ali kuća bez djece. A kako ćeš učiti živinče, Bog da oprosti...? Eto vidite a meni i sad makar i ne umirao — svaku večer žena prikupi male. Tu se nademo, pa svi ko jedna duša, jedan vapaj, pred našeg Boga. I znate, kako mi bude? Ko da sam blažen već na ovom svijetu. — ispraćen od svih, pomognut od svih, preporučen od svih. I kako da mi bude teško...? Da ih nemam, a tko bi sad imlio za me? — Eto, oče, tako Ivo njemu. Da ste vidjeli, kako su svi gledali u tišini, što se spusti. Culi bi srca što udaraju — i jesu, tukla su. Osjetila sam, kako mi vлага skriva oči. Ništa, mislim, nek suze teku! Moj Ivo je u sebi sretan. Ni ja nisam nesretna. I sad, kad stignem kući, okuplji će sve oko njega. Nek nas vidi. A navečer, nek nas čuje. Ima ko da se moli za njega! A i ja ču, nadam se, imati koga da se moli za me. On sa neba, ako nam ode, a djeca na zemlji, ako ih Bog dolti poživi.

Bila je mirna, mirna i odvažna u to lijepo rascvjetalo pretpodne. Usred svojih malih andela malo me je podsjećala na Gospu, na pomoći nam bila! Svaka dobra majka ima nešto Gospine duše u sebi. A njezin Ivo, tako si ja to mislim, nalink na svetog Josipa. Vjeran, šutljiv, odan. Djecučica uz njih — ko malii Isus. Radost za života, utjeha u smrti. Nije li to krasno?

Oni se spustiše nizdol, a ja zavirih u svoj brevljar i nastavih, sretan i potresen, molitvu. Riječi su tekle toplice i sunce je jače sjalo.

Mijo Skvorc DI.

NE UZIMAJ

Bio neki čovjek, priča se u jednoj priči, i pošao na put. Kada je htio unići u vlak, netko mu reče: »Ne ulazi!«

Bio je to nepoznat i nevidljiv glas, ali ga je poslušao i nije unišao. Vlak je krenuo i prije nego li je došao do druge stanice, sudario se sa drugim vlakom, i svi putnici izginuli.

Kako nije unišao u vlak, pošao je ovaj čovjek pješice i na putu ga dosegnu kola. E sada ču kolima, pomisli, ali ga opet onaj isti glas upozori: »Ne ulazi! I nije unišao.

Cim su kola prošla mimo njega, konji se poplaše, kola se slome i kocijaš pogine.

Pošao je ovaj čovjek i dalje pješice, priča ova priča, i na putu ugleda prekrasnu zlatnu kutiju. Sav sretan, sagne se da je uzme, ali onaj isti nevidljivi glas povika: »Ne uzimaj! I nije uzeo. Iza njega je išao drugi čovjek. Kada je video kutiju, sagne se i uze je. Kutija je eksplodirala i čovjek je poginuo.

Kada je video ovaj čovjek i tu nesreću, pomisli: »Bože moj, tko je taj, koji me čuva i štiti od zla?« pa će glasno: »Čovječe nevidljivi, reci mi, tko si ti, koji mi malo prije reče: ne uzimaj! Nevidljivi glas odgovori: »Ja sam tvoj andeo čuvar.« — »E, moj andeo čuvaru, velika ti hvala, ali morao si mi reći i onda, kad sam se ženio: Ne uzimaj!«

Tada će andeo čovjeku: »Prije nego što si pošao na put, zamolio si stragoga Boga da ti pošalje andela tvoga za čuvara da te štiti i čuva na

putu. I Bog ti ga je poslao. Kada si pošao na put, izmolio si molitricu:

*Andele, čuvaru mili,
Svojom snagom me zakrili!
Prema Božjem obećanju,
Čuvaj mene noću, danju . . .*

I evo, ja sam te čuvaо, ali kada si se ženio, niti si koga pitao, niti si se dragom Bogu molio, da ti pomogne u tom najvažnijem času tvoga života. Još gore! Htio si, da ne zna ni Bog ni čovjek, pa si se oženio po noći. To ne rade ni pogani, a kamoli pravi kršćani. Eto zbog čega ti je tako . . . „Jest, tako je“, uzdahne čovjek. »Toliko puta sam čuo od župnika: Tko želi sreću i mir u braku neka se drži Božjih i crkvenih propisa.

Da sam i ja poštivao te Božje propise, da nisam pravio samodošlost . . .? E, ta samodošlost, taj poganski običaj . . .! Bez Boga, bez Božjeg blagoslova . . . kako je to strašno!“

I dugo je razmišljao o svojoj nesreći, kojoj je sam kriv.

Stjepan Džalto

Ode ogledalo

— Šta je bilo od njega?

— Molim vas, samo se malo strpite. Sve će vam kazati.

Ono, što nam je najbliže, ne vidimo. Svoje lice. Ali čovjek se je već davno dosjetio, kako će ga vidjeti. Najprije se ogledavao na površini mirne vode, kako ono u jednoj narodnoj pjesmi ogledavajući se djevojka na vodi pjeva: «Mili Bože, lijepa li sam!» — Zatim je čovjek ulašio kovinu, pa mu je služila kao ogledalo. Danas imamo savršena ogledala od stakla, kojima je jedna strana presvučena životom i kositrom. Često u Versailles-u kraj Pariza čitava je jedna dvorana obložena samim ogle-

dalima. »Dvorana ogledala«. Svakako bi bilo zanimljivo znati, tko je najviše posjećuje. Tko nije vješt, može lako u toj dvorani razbiti nos i glavu o staklo.

Ima opet ogledala, koja čovjeka prikuazuju nakaznim: razvaljenih usta, dreljavih očiju, klopavih usiju i šta ti ja znam. Ali to su majstorske naprave samo za zabavu besplesnoj čeljadi.

Inače ogledalo je velik dar Božji i vrlo potreban i koristan predmet. Ono veli čovjeku, da li je uredan, umiven, počeslijan, obrijan. Ono nas upozorava, ako što nije u redu na nama, osobito kad izlazimo iz kuće na ulicu, među ljude.

Ali mnogi zlorabe i to kao i sve drugo, pa uvijek zure u ogledalo, po čitave sate. Ne mogu da se siti nagledaju sami sebe, kao da su nekakva rajska ljepota. Doduše, davno su kazali pametni ljudi: I ciganki je njezino dijete najljepše! Ele, takvi se uvijek ogledavaju. Uvijek nešto na licu popravljaju, istiskuju,

čupaju, trljuju, mažu. Potroše na te besposlice svu silu vremena, a zanemare preće stvari.

Zlobnici vele, da je ženski posao gledati se svaki čas u ogledalo. Ja se ne bih s tim složio. Ima i muških! I to mnogo! Osobito onih mlađih sa grivama, pa im uvijek i svuda ogledalo i češalj u ruci.

Ali bilo kako mi drago, ovo što se je dogodilo, svakako je nečuveno. Bila jedna gospoda, pa se nije nikad gledala u ogledalo. Eto, nije. Opazile to njezine susjede, prijateljice i znanice. Cudile se: »Kako ti, draga, možeš da se nikada ne ogledaš?« — »Eh, gledala sam se i ja nekada« — veli im ona — »Ali sam opazila, da mi ogledalo uvijek pokazuje ružno lice. Šta sve nisam činila, ali zaludu. Onda sam se razljutila, pa sam ga razbilala i bacila. I više se nikad ne ogledam. Mrzim na sva ta ogledala i najradije bih sva polupala, kad bih samo mogla!«

Gospoja, Bog ti dao, nije ogledalo krivo, što imaš ružno lice, pa da se na njemu osvećuješ. A nisi ni ti kriva, što si ružna. Ima ih osim tebe još mnogo ružnijih. Ako budeš pametna, pa zaslужila vječni život, Bog će ti ondje dati besmrtnu ljepotu, i tebi i svima drugima, svojoj djeci, jer u nebu nema ružnih.

Nego povodom ovoga ogledala pada mi na pamet nešto drugo, mnogo važnije. Vjera je ogledalo, koje nam pokazuje, kakva je Božja svetost, ali također ogledalo, koje nam pokazuje, kakva treba da izgleda naša svetost, naša nutrina i vanjština, misli, riječi i djela prema Bogu, prema nama i prema bližnjemu. To su u prvom redu Božje zapovijedi. To ogledalo vjere moramo neprestano imati pred sobom i prema njemu se ravnati. Ono će nas uvijek upozoriti, šta je na nama ispravno, a šta nije. Mnogima to ogledalo

predbacuje svašta: Ne držiš do vjere. Ne živiš po njoj. Ne čuvaš se griješnika. Ne moliš nikada, ili rijetko. Imaš tvrdo srce. Strašan si psovač. Ne vršiš kršćanskih dužnosti. Nema te ni u crkvu ni na sakramente. U zavadiš si. Ne čuvaš se rđavih misli, riječi i djela. Zapinju ti za prste tuđi novci i druge stvari. I t. d.

I šta sada? Ogledalo neće da ušuti. Uvijek dodijava. Nema druge: ili ti valja promijeniti život — a to ti možeš; nije to kao lice one gospode — ili ... Šta: ili? Ili se često dogodi ono drugo: baciš i razbijeoš ogledalo, da ti ne smeta, da možeš mirno i nesmetano grijesiti. Da, odbacis vjeru. Ali ne možeš odbaciti svoje savjesti, koja onda još više viče. Pa ako li je pokušaš i ušutkati za neko vrijeme ona će ipak vikati i jaukati, što kasnije, to gore. Osobito u časovima samoće, tišine, a pogotovo na času smrti. Tko će onda moći izdržati njezin jauk i vrisku, kad opazi, da je blizu Božji sud i vječnost!

Ne isplati se razbiti svako ogledalo!

Jedno koncilsko pitanje

**STO STOJITE OVDJE SAV DAN
BESPOSLENI?**
(Mt, 20,7.)

Mnogi bi odgovorili: Čekamo na odluke koncila. Onda ćemo se prihvati posla. Stojimo zaista na raskrsnici vremena. Staro prolazi, počinje novo — koncilsko doba — doba obnove i produbljenja duhovnog života.

Koncil je veličanstveni pothvat kraljevstva Božjega na zemlji — svete Crkve — za proširenje kraljevstva istine i pravde, milosti i ljubavi Božje u ljudskim dušama. Gdje počivaju nadе svete Crkve, da će u tom poslu i uspjeti? — Pročitajmo koncilsku molitvu blage uspomene pape Ivana XXIII. i naći ćemo odgovor: svagdašnje nastojanje svakoga od nas, da što dublje spoznamo crkvenu nauku, da se obogatimo što jasnijim duhovnim svjetлом, što većom snagom, koju ćemo crpsti iz svetoga

Evanđelja. Covjek pada, što ne pozna ovu ili onu istinu, ovu ili onu kreplost, ili zato jer nema snage da se održi na putu kreposti. Jasno je dakle, da samo iz duboke spoznaje i velike utjecajne moći Evanđelja raste nov kršćanski život, rastu sve kreposti, njihov blagoslov i ujedno sreća naroda; Tražite najprije kraljevstvo Božje, a sve drugo dodati će vam se — na tom potičiva budućnost čovječanstva.

Iz novog kršćanskog života rotit će se novo doba, novi Božji svijet, obasjan svjetlošću Božje milosti i ljubavi.

Kako ćemo postići ovako visok cilj? — Svagdašnjom molitvom Duhu svetom, svagdašnjim, makar i kratkim duhovnim čitanjem, razmatranjem svetih otajstava Gospiće krunice, pojedinih molbi Očenjaša i drugih molitava...

Radimo li tako svaki dan, temeljni posao koncila je riješen.

Josip Sečnik DL

Oni znaju cijeniti svećenika

Nizozemski svećenik o. Werenfried van Straaten morao je poslon putovati u Južnu Ameriku, u Brazil. Došao je u biskupiju grada San Luiz te želio pohoditi mjesto Bacabal i župnika, a bio to franjevac o. Celsius. Tomu su župniku sada 43 godine. U prošlom ratu bio je 4 godine na fronti, 5 puta ranjen i 2 godine u zarobljeništvu. Iza rata nošto bogoslovskog studija, pa je bio zaređen 1949. g. za svećenika. Sad je župnik za dvije goleme župe u ko-

jima je 250 sela, sa 125 tisuća duša. Brine se za 2 crkve i 83 kapele, koje bi morao barem jednoć na godinu pohoditi, a daleko su mu i 200 km.

Ovaj svećenik Nizozemac zamoli o. Celsiusa neka i njega sutra povede sa sobom u selo kamo mora da ovrši svećeničke poslove i pomogne glavnim potrebama duša. Putem su nailazili na čitavo mnoštvo svakakova svijeta na konjima, magarcima i pješake, jer kad svećenik dolazi — to je za mjesto Uskrs, te uz

vjerske čine bude tu i godišnji sajam. Dobre dvije tisuće ljudi skupilo se iz bliza i daleka. Pučnjavom iz pušaka i silnim poklicima dočekali su oba svećenika. U benzinskoj kanti donijeli im mutne mlake vode, kojom su se oni u grmlju bana na polili i oprali od smede prašine. Na onoj vrućini to je pravi užitak i okrepa.

O. Celsius sjedne odmah u isповjedaonicu, ali prije reče neka ne dolaze na ispovijed oni, koji su se isповjedili prije 3 mjeseca, za njih nema vremena, nego samo oni s više od 3 mjeseca. Sjedio je 8 sati u isповjedaonici, duboko u noć. Onda su u sakristiji razapeli 2 mreže i legli u njih. Spavalj su „kratko i brzo“. Kad se svećenik-gost ujutro probudio u 6 sati, župnik o. Celsius bio je već davno u isповjedaonici. Do 10 sati. Tada je služio sv. Misu i održao godišnju propovijed i podijelio sv. Prcest. U 11 sati nešto je progutao za doručak tu u sakristiji, u ovoj vrućini. Još žvačuci počeo je upisivati u knjige djecu za krštenje. Bilo ih je 117. Upisivao je brzinom od 40 djece na sat. Pet minuta prije 2 sata bio je gotov. Prsti su mu bili ukoćeni od upisivanja, znoj curkom tekao niz lice. Gost mu ne može pomoći jer ne zna portugalskog jezika.

MOZDA DO GODINE...

Došli su sad na red mladenci za vjenčanje. Bilo ih je 27 parova, gdjekoji već s bebama na rukama. — Gdje se tu može čekati na toj tropskoj vrućini sa ženidbom, dok dode svećenik za 8 ili 10 mjeseci? Stoga mnogi žive zajedno i prije vjenčanja. Ipak je za njih brak ozbiljan i važan korak, za koji treba pouke, opomene, blagoslova Božjega. Pa i zapisati u crkvene knjige mora se sve to. I opet je otac 2 mata piskara — sve do 4 sata popodne. Sad poče obred sv. Krsta.

Sedam dugih redova ponosnih majka stajalo je u repu. A tek uz dim lojanice počela su vjenčanja. Uvečer oko 8 sati i to je gotovo. Vani buka i cika, uz prodavače i fotografte slavi se godišnja svečanost.

Ali ovđe nije nikad gotovo sve u crkvi. Dvjesti ljudi od sinoć opsjeđa isповjedaonicu i želi da skine teret grijeha. No lice župnikovo blijedo je i iscrpljeno od umora. Slegne ramenima, posljednji put okrene se ljudima te ih utješi riječima: »Možda dogodine«. Već je i onako za nekoliko sati zakasnio, jer ga 20 km daleko nestrpljivo čeka oko 1.500 ljudi. A dvjesti grješnika ovđe čeze da pred svećenikom Bogu prizna svoje krivnje, no ne mogu dobiti te utjeche, premda su neki došli i 100 km daleko. I sam župnik sav je potresen i potišten, ali što može? Mora onima dalje. On ispovijedi 13.000 na godinu, jedva trećinu svojih vjernika, druge jednostavno ne dospije, nema svećenika.

Svećenikov gost ljut je i potišten u srcu. Pita se zašto je to tako. Zar tako mora biti? Tu bi trebalo barem 10 svećenika, a evo samo je jedan. Gdje su? Zašto ih nema? — Gdje su kršćani i roditelji, oni iz Europe koji bi mogli odgojiti djecu za svećenike da pomognu o. Celsiusu i sličima. A ne čine toga jer sami ne znaju cijeniti dara Božjega — ispovijedi i pričesti i sve drugo što Bog daje po svećeniku. Da su duboki kršćani, znali bi to cijeniti i upotrijebiti, a brinuli bi se da svećenike dobiju i drugi... Gdje su djeca i mladići? Gube vrijeme i život u dosadi i tricama bez ikakve vrijednosti, dok bi u svećeničkom poslu mogli izvoditi velike pothvate, naći duboku radost i zadovoljstvo u tome da usreće tisuće i tisuće u krvavim potrebama i čežnjama njihovih duša. Priredio Josip Badalić DI.

KAKO JE TUŽNO

Ima stvari i pojava, koje prisiljavaju na razmišljanje. Prolazeći kroz jedno veliko ali pusto katoličko selo navratio sam se župniku.

Poslije kratkog razgovora upitao sam ga: »Velečasni, kao da u ovom selu nema djece?... Ni jednog na ulici.«

— Pa i nema ih. Godišnje se oko 15 rođa, a oko 40 umre. Svaka druga kuća je bez djeteta, bez dječje radosti. Bogati su, nastavio je župnik, ali srca su u mojoj župi siromašna, duše još siromašnije. I crkva mi je siromašna. Ne ruhom, nego dušama. Slabo dolaze u crkvu. I ne ispovijedaju se. Sve je prazno, i čini mi se, da to sve polako umire i nestaje, jer se kršće osnovni Božji zakoni...

I tada se sjediš Sudetine pjesme »Praznina«:

*Kako je tužno, kad su boje sure,
i ljudi prolaze i ništa ne misle,
a žene kad kuće ko sjene se stisle
i šute i tupo kroz prozore zure.*

*Kad ulicom prode, sve što sretno živi,
i nitko ni riječju Boga ne nazove,
kad kiša šiba miračne jablanove,
i muklo se spušta vlažni sutan sivi.*

*O, kako je tužno, kad je život prazan,
kađ pusto teče ko voda u žlijebu,
ko oblac ujetrom nošeni po nebu...*

*A u noćnoj tamni na raskršću gradskom
stara crkva kisne — znamen svoga vijeka,
i Bog u njoj plače i uzalud čeka.*

Stjepan Đalto

Sveto pismo su knjige koje su napisali od Boga nadahnuti ljudi, a Crkva ih je primila kao Božju riječ.

Sveto pismo broji 72 knjige. 45 od njih pripada Starome zavjetu 27 novome.

Premda sadržaju knjige dijelimo na povijesne, poučne i proročke.

U Novom su zavjetu povijesne knjige četiri Evangelija i Djela Apostolska, 21 poslanica su poučne knjige i jedna proročka knjiga Otkrivenje svetog Ivana Apostola.

Skriveni dragulji

Budućnost pripada mladima! »Kakva će biti ta budućnost?« sa zebnjom u srcu pitaju se mnogi. Neki čak postaju zloguki proroci i navlještaju mladima propast... A to mladež samo vrijeda, ponizuje, revoltira...

Krščanin mora reći: Budućnost je mlade generacije u rukama Božjim, u rukama mlađih, ali i u rukama sviju nas! I ovaj je naraštaj pozvan u kraljevstvo Božje! Ako on nije kršćanski — Božji, on to mora postati! Mi to moramo zajedničkim silama učiniti! Mi moramo svojim molitvama, žrtvama i uzornim kršćanskim životom udariti temelje Božjem svijetu!

Pogledajmo ovaj puta samo jednu od mlađih, plemenitih, suvremenih duša — »sandela mravljenje grada« na dalekom Istoku!

ANDEO U SIROTIŠTU TOKIJA

Hladne prosinacke večeri g. 1950. pokuca mlada dama u elegantnom kimonu na vrata policijske stanice u blizini mosta Sukija u Tokiju. Policajac se ukočio pred elegantnom pojmom. »Molim vas, kojim putem se dolazi u »mravinjak« nezaposlenih?« — upita dama bezazlenim smiješkom. »Podite lijevo, na kraju ulice naći ćete na ogradi!« — odgovori joj policajac. Kišilo je. Uskoro ugleda ona mnoštvo zapuštenih baraka. Natpis na gomili smeća pokazivalo je prilaz. Pokuca na vrata jedne trošne barake. Direktor Ozawa i katolički svećenik otac Zebrosky lecunče se pred pojmom mlade dame. »Dobro nam došli, gospodice! Cast mi je da vas upoznam. Ja sam Ozawa, direktor.« — »Ja sam Reiko Kitahara. Željela bih vam pomoći.« — reće odvažno djevojka. Obojica su je začudeno promatrali i ne sluteći kakova im pomoći stiže.

Tko je ta mlada dama? Ime nam je sama kazala. U dvadesetoj je godini, a kćerka je sveučilišnog profesora u Tokiju. Studira farmaciju — postat će magistra u apoteci. Tek je nedavno primila najveći dar što ga čovjek može primiti — dar samoga neba — dar svete vjere na krštenju i lijepo ime Marija — Elizabeta. Milost je posve prožela njezinu dušu! Upoznala je što znači postati dijete Božje — član kat. Crkve. Uvidjela je da u toj velikoj obitelji ima svakakve čeljadi, a najviše onih koje svi osim Boga zaboravile i odbaciše. Čeznula je za žrtvom i odrcanjem. Neka tajna sila vukla je njezino srce k onima u krajnjoj bijedi. I kad je otac Zebrosky pozvao svih 7 milijuna stanovnika grada Tokija da mu pomognu spasiti »mrave« od gladi i smrti, Marija se prva odazvala. Čuli smo kako se odvažno predstavila direktoru — bezbošcu, koji se umoran od dobara ovoga svijeta dao u službu najbjednijima, tzv. »mravima«. Pogledajmo malo njezin apostolski rad — njezino umiranje za druge!

KUSNJA U SLUŽBI LJUDIMA

Sutradan je Marija rano opet bila u »mravinjaku«. Kad se ta njezna i elegantno obučena djevojka našla među prijavom, napola golom i bosom djećom, koja su se na nju počela dobacivati blatom i kamenjem, malo da se nije vratila. Teška sreća i suznih očiju koracala je po sмеću, blatu i krpama. Bila je napokon na poslu tu gdje vlast tjelesna i moralna bijeda, gdje su svada, krada i tučnjava na dnevnom redu, gdje sve zaudara od vina i rakije. Upravo ovamo ju je Bog pozvao da radi i da umre! Tu je sazrela njezina životna od-

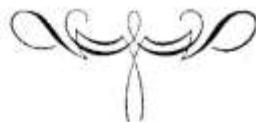
Juka: »Spasit ću ih pod svaku cijenu!« Dolazila je iz dana u dan sa slatkišima, sličicama, dezinfekcijskim sredstvama... No bila je loše sreće. Susretali su je s nepovjerenjem. Ustrajala je u svim poteskoćama dok nepovjerenja nije nestalo. Nije bila zadovoljna malim žrtvama, nego se odlučila na najveće! »Možda nemaju povjerenja u mene zato što se drugačije odijevam, što drugačije živim i što nisam jedna od njih?« I pojavila se u siromašnoj haljinici s košarom na leđima. Skupljala je krpe i otpatke. A to se djeci svidalo. Okružili je i nisu je više puštali od sebe. Stariji su još uvijek mislili da se radi o nekoj mušičavoj djevojci, ali su i oni bili mekši i pristupačniji.

POBJEDA ŽRTVE

A Marija je molila i trpjela. Čvrsto je vjerovala da će joj Isus koji joj je na sv. krštenju dao svoj poljubac i zauvjek je odabrao za sebe, dati snage da i druge privrede k Njemu! Ta on sve zove k sebi — »Dodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepliti! Prolazila je ulicama Tokija i molila svoje kolege i kolegice milostinju za »svoje male mirave«. Studenti i studentice otvarali su svoja srca, ali i svoje novčanikle. A ona je i na najmanjem daru bila zahvalna... Cisti i uređuje djecu. Vodi ih u školu, pa čak i na praznike. Organizira sportska i pjevačka društva i natjecanja. Tako je sve predobila da se mnogi njoj za ljubav odriču psovke i pića. Ipak nije zadovoljna. U njenu srcu plamti ljubav o kojoj piše sv. Pavao: »Ljubav je dobrostiva, ljubav dugo trpi, ne traži svoje... Ljubav sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nuda...« Napušta očinski dom, jer ne može mirno spavati u mukom i topiom krevetu, dok djeca u »mravinkaku« zebu. Pala je i posljednja odluka: »Staino ću stanovati u barakama kao »mrav« i zauvjek ostati s njima!« Godinama je — punih 8 godina — živjelo 120 obitelji od njezina života. I sada se uspinje na vrh Kalvarije! Počela je bacati krv. Leži na jednom krevetu, a vjetar i kiša je »njeguje«. Tek sada je počeše cijeniti. Japanci je zovu »andeo mravljenjaka«, a i novinarci se za nju zanimaju. Tako to obično biva u životu velikih ljudi. Tako je bilo i s njezinim zemljakom Dr. Takashi Nagai-jem, »svecem atomske bombe«. Ljudi štuju svece tek iza njihove smrti!

STRAJK NA NOĆILIMA

Dolazi grom s vedra neba! Gradska je uprava odlučila maknuti »mravljak«. Marija uporno traži da je ponesu za snježne noći na most Sukija: »... Tamo želim umrijeti! Kad me ujutro nadu mrtvu, možda će uprava promjeniti svoju odluku i dati nam novu naseobinu, inače ti ljudi ne će imati više mjesta ni gdje bi umrli!« Nenadano je gradska uprava promijenila odluku. Odlučila je dati »mravima« novu postojbinu u Edgawiju za 25 milijuna jena. Tada je Marija čvrsto stišćući krunicu u rukama žarko molila: »Marijo, Majko siromašnih, Ti znaš...« To je bila njezina zadnja molitva. Umrla je 28. siječnja 1958. u 28. godini života s andeoskim smješkom na usnama. Njezinu smrt su oplokivali »mali mravi« i cijeli Japan. Nadbiskup i kardinal Mons. Doi klečeći je molio pokraj njezina ljesa u siromašnoj kolibi. Nebrojeno mnoštvo naroda pratilo ju je na posljednji počinak. Novine, radio i televizija pokazivali su milijunima širom svijeta to izbljedjelo lice i pričali povijest jedne herojske ljubav. Japanci joj nadjenuše zvučna imena »sakriveni dragulj«, »snjeguljica Tokija«, »mala kraljica«. A njezini »mali mravi«? Oni joj se mole kao »svojoj maloj Madonici«, znajući da ih ona koja im je bila majka ovdje na zemlji, ni na nebu neće zaboraviti, već naprotiv, da će ih odsada još više ljubiti i pomagati. Priredio J. Rožmarić DI.

Prije umrijeti — nego grijeh! — Bit ću savjesniji u svojim nedjeljnim i blagdanskim dužnostima. — Moji prijatelji su Isus i Marija! — Moja hrana, ispoljed i pričest.

sv. Dominik Savio
blagdan 6. svibnja

SVETAC S PETNAEST GODINA

Cesto se ispričavamo i mislimo da nama svetost ne bi pristajala. U svojoj nepoučenosti stvorili smo od nje nakazu. Sveca zamišljamo kao čudaka kojemu su za života još samo noge na zemlji, a nakon smrti mjesto mu je na oltaru među vazama sa starim cvijećem. A, nismo uvek krivi što tako loše mislimo o svetosti. Rijetko naime susrećemo svece, a kad kojega i sretnemo on ne odgovara našim normama o svetosti. Uza sve to mi svi ipak idemo putem svetosti i putem svetaca samo što su sveci znali trgovati sa primljenim talentima. Evo dječak. Živio je s nama u naše vrijeme. Hodao je našim putevima i vršio dužnosti koje i mi obavljamo. Sreo je svetoga Ivana Bosko. Svetost je zarazna. Plemenite joj se duše ne mogu oteti, bojažljivci ostaju zapunjeni, nevjernici se dive. Dominik je otkrio vrhunac i ide ravno prema njemu. U petnaestog godina se zaustavlja. Bog ga zove. 1954. godine Pio XII savio je oko njegove glave vijenac svetački ne bi li i nas njegova vadrina i smiješak zarazio, danas kad mislimo da se od suvremene mladeži ne može ništa očekivati osim iznenadenja u škandalima.

Pazimo, naša će djeca postati sveci kad ih prestanemo voditi putem sablazni.

Oče, posveti nas u istini!

ŠTO SE ZBILO U KOLJEVCI HRVATSKOG TISKARSTVA?

Prema istraživanjima naših učenjaka najstarija naša tiskara bila je podignuta na lijevoj obali rijeke Like u današnjem mjestu Gornjem Kosinju na putu prema selu Bakovcu. Tu su bili tiskani naši misali i svećenički časoslovi već 1483. godine. A spominje se da je u tom kraju bilo sedam crkava.

Sve ovo znači, da je taj dio naše Like bio odgajan temeljito kršćanski. Tragovi toga vide se sve do danas.

1920. godine bile su u toj župi svete misije. O njima je ostala ova bilo: »Misionar o. Dvornik DI., župnik Nikola Piškulić. Uspjeh misije veoma dobar. Zaključak misije bio je sjajan. Sudjelovalo i Kosinj Donji.

Svete misije bile su ponovo 1935. godine, ali o njima nema nikakvih podataka. No i one su morale lijepo uspjeti zaključujući to prema prijašnjim misijama.

A zadnje su bile na tom glasovitom tlu naše domovine od 7. do 16. veljače ove godine. I možemo reći, da sinovi nisu izdali vjeru svojih otaca. Dapaće možemo napisati, da je uspjeh ovih misija bio izvanredan.

Priprave za ove velike dane trajale su osam mjeseci. Djeca i odrasli skupljali su duhovno blago žrtava i molitava, a njihov vrlo vrijedni upravitelj župe vlč. Josip Bogović revno je propovijedao i poticao vjernike da se odazovu Božjem pozivu.

Zupa ima 1.448 stanovnika. Odbivši djecu, koja još nisu bila na prvoj

pričesti, isповijedilo ih se 1.092, što znači 97%. Kroz te dane milosti bilo je podijeljeno 3.800 svetih pričesti. Na staleške pouke došlo je 96 djevojaka, 42 mladića, 285 žena i 142 muškarca. A na zajedničke pouke za mladiće i djevojke došlo ih je 110, za muževe i žene 225 osoba. Na pouci za starce bilo ih je 215. Prosječno svaki dan dolazio je 850 osoba. Dobar dio njih svaki je dan propješao do crkve od 6 do 14 km. Navečer su stizavali kući tek iza ponoći da već u 11 sati prije podne budu ponovo u crkvi. Kroz čitavo vrijeme misija svi su svetkovali kao na najveće blagdane.

Dirljivo je bilo promatrati u petak u tri sata popodne, kad je zvono zvonilo na pomirenje kako su se susjadi susjedima žurili da zamole za oproštenje. A navečer toga dana prodefiliralo je do 700 duša pred krasnim misijskim križem i u nj utisnulo svoj poljubac ljubavi i zahvalnosti za primljene milosti.

Procesija s kipom Fatimske Gospe pred Crkvom mnogima je izmamila suze na oči dok su lik drage nebeske Majke pozdravljali sa zapaljenim svijećama. A koliki su se obredali pred tim dragim likom možeći za razne milosti! Koliko je obraćenja pred njim izmoljeno.

Nije stoga čudno što su se na koncu misija tako teško kidalii od tog majčinskog lika. Izgledalo je, kao kad se djeca moraju otkinuti od dragog majčinog skuta.

Bože daj, da ovaj naš narod ostane i dalje vjeran vjeri svojih otaca!

Misionari

Moja vjera - 8 **Jesus nije samo čovjek**

Apostolski oci i kršćanski pisci prvih stoljeća svjedoče da su Evandelja doista napisali sv. Matej, Marko, Luka i Ivan. Neki su od njih osobno poznavali pisce svetih knjiga i bili su njihovi učenici. — Jezik kojim su slike knjige napisane, poznavanje Ijudi, prilika, dogadaja i običaja svjedoče da su Evandelisti dobro poznavali predmet o kojem su pisali, a njihov jednostavan i neporočan život te mučenička smrt dokazuju da su bili Ijudi dostojni našeg povjerenja. Neobična opet briga kojom su kršćani čuvali slike knjige, te njihovo naglo širenje, prevodenje i prepisivanje otklonili su veliku opasnost da ne bi tko u tajnosti i samovolji iskrivio sveti tekst. Bog se brinuo za svoju riječ i tako smo mi danas posve sigurni u Evandelja kao povijesne knjige, u njihovu naime izvornost, vjerodostojnost i cjelovitost. — A što piše u Evandeljima?

GLAVNO LICE EVANDELJA

Iliko je kupio Svetu pismo Novoga zavjeta. Iza župnikova predavanja o Isusu Kristu njega je sve više zanimalo taj zagonetni naš suputnik. Citao je upravo pohlepno poznate i još nepoznate zgode iz Evandelja. Kod Mateja je zamijetio da gotovo iza svakog izvještaja piše: »I tako se ispunilo pismo koje govori...« Osim toga upalo mu je u oči da Matej vrlo slikovito govori i da ima dosta židovskih riječi. Kod svetoga je Marka zamijetio da najviše govori o čudesima i da je vrlo jezgrovit. Luka mnogo govori o Isusovoj dobroti, a kad govori o bolestima koje je Isus izlijjećio točno navodi dijagnozu. Tako je Petra punica imala veliku groznicu, mi bismo rekli upalu pluća. Nju je Isus izlijjećio i odmah je dvorila goste. — Sveti Ivan mnogo spominje rasprave sa Židovima. No Iliko je uza sve svoje oduševljenje morao priznati da nije sve razumio i da mu valja opet do župnika. A i župniku nije bilo krivo što se Iliko počeo nekako odvajati od drugih svojim zanimanjem za Božje stvari. Bio je sretan što može koji slobodan čas posvetiti izgradnji ovog mladog dečka. Iliko je bio na vratima njegove sobe i nakon par radosnih riječi pozdrava zapitao je držeći pod rukom Svetu pismo:

— Velečasni, niste nam uzalud govorili da je Svetu pismo zanimljiva knjiga, no zanima me, što su nam Evandelisti htjeli reći?

— Moj mlađiću, što smo prošli puta govorili?

— Da je Isus povijesna osoba, da je doista živio. Odgovori dječak.

— Mislim da si to shvatio i više se nećemo vraćati na to. Evandelistima misao glavno da dokažu da je Isus postojao, oni predpostavljaju njegov život, oni žele nešto više kazati. Ti si pročitao sva četiri Evandelja?

— Jesam.

PRAVA ZAGONETKA EVANDELJA

— I video si kod sv. Mateja kako često spominje: »i tako se ispunil riječ«. Sto misliš zašto je sveti Matej ove riječi tako često ponavlja?

— Ne znam. Da sam to znao možda ne bih trebao do vas, odvrati Iliko.

— A što ti se čini, da li su Židovi vjerovali u Sveti pismo?

— Mislim da jesu.

— A o čemu govori Sveti pismo Staroga zavjeta? To moraš znati još iz katekizma.

— Citav Stari zavjet govori o dolasku Spasitelja, Mesije.

— No, što je trebao napraviti onaj koji je htio Židovima dokazati da je došao Mesija? Ne znaš? — Trebao je pokazati kako su se ispunila proročanstva. I kako je Matej pisao stvarno za Židove on je to i učinio. Vidio je da su se na Isusu ispunila proročanstva, pa je o tom htio uvjeriti svoje sunarodnjake. Prorok je navijestio da će se Mesija roditi u Betlehemu, od Davidova roda. Cudotvorac Isus je Davidova roda i rodio se u Betlehemu. — Prorok je navijestio, da će Bog pozvati svoga sina iz Egipta i s pravom Matej spominje da se ispunilo pismo, kad govorí o povratku Isusovu iz Egipta. I tako redom. Živio je dakle prema izvještaju svetoga Mateja čovjek na kojem su se ispunila sva obećanja Staroga zavjeta. No ne samo to. Sveti nas Matej uvodi u svom izvještaju u otajstvo: Taj njegov glavni junak Isus - ČOVJEK svjestan je da je on taj obećani Mesija. Sam Isus to pomalo otkriva Apostolima i ostatim ljudima potvrđujući svoje riječi čudesima. Sto više poхvalio je Petra kad ga je ovaj nazvao Sinom Božjim. Pa ta je stvar bila konačno i razlog Isusove osude i smrti. Židovi su vikali da mora umrijeti »jer je proglašio sebe Sinom Božjim«. Isus nije ispravio njihovu »zablude«. Pač je govorio, »kad bih to nijekao bio bih lažac kao i vi«, dobacio je Židovima. Pred Kaifom je izazvan zakletvom izjavio da je Sin Božji.

— O čemu dakle, Ilijko moj, govori sveti Matej?

— E sad znam, odvrati dječak. Isus je Bog.

— Čime je to sveti Matej htio konačno dokazati Židovima? No, lako se dosjetiti. Čime završava svoje Evandelje? — Ma USKRSNUCEM Isusovim od mrtvih. Eto to je taj pečat Božanstva Isusovca. O, htjeli su ga skinuti ili bar oduzeti mu pravo značenje. No sva istraživanja i napadanja na ovu istinu Evandelja svršila su pobjedom istine. Isus Krist je uskrsnuo. Da u to ne sumnjamo kako su se samo pobrinuli oni koji bi najradije da se sve baci u vodu. — Eto, neka je hvala onom vojniku koji je prerezao Isusovo srce, i satniku koji je dao službeni izvještaj o Isusovoj smrti, jer smo iza njihove mržnje i opreza posve sigurni da je Isus doista umro. Pokopan je posve službeno u novi grob. Hvala židovskim svećenicima koji su tražili rimsku strazu da čuvaju grob i koji su kamen započetili pečatom velikog vijeća. Sigurni smo da Isusa nitko nije ukrao. Hvala Židovima koji su potplatili vojnike da lažu po Jeruzalemu da su Isusa ukrali Apostoli dok su oni spavalici. Hvala i nevjernom Tomi, koji je trazio da u presječeni bok stavi svoje ruke, inače ne bi vjerovala da je Isus uskrsnuo. Hvala i strašljivcima Apostolima, jer na njihova nenada srčanost konačno uvjerava da je sve istina što piše u Evandeljima. Isus je uskrsnuo. Pokazao se svojima i dokazao je da se ispunilo Jonino proročanstvo, znak na koji se on pozivao, i drugog značja za njegovo Božansko poslanje neće dobiti ovaj naraštaj. Za tri je dana podigao hram koji su Židovi razorili.

Evo, sinko, to je sadržaj Evandelja svetog Mateja, Marka, Luke i Ivana. Isus nije samo čovjek. To su naviještali Apostoli. To je Petar propovijedao Rimljanim i zapisao sveti Marko. To je liječnik Luka zanesen milosrdnom Isusovim prema poganim zapisao svima nama. Radi ovoga je starac sveti

Ivan počeo pisati svoje Evandelje: RIJEC — BOG posta čovjekom i stanova među nama, I Ivan se zaklinje da je istinito njegovo svjedočanstvo, i On zna da govori istinu, da i mi vjerujemo i po vjeri dobijemo život vječni.

— Morat ću još jednom pročitati Evandelja, nadoda Ilijko. Kako su lijepe to stvari. Zašto ljudi u to ne vjeruju? Nisam čitajući sve ni zamijetio.

— Više puta treba čitati Vječnu Knjigu i moliti.

— Protumačite mi još velečasni, radi čega su Apostoli sve ostavili i posli za Isusom, čak i u smrt?

— Radi iste stvari, sinko, o kojoj smo govorili radi koje i danas tolike hiljade mlađih ljudi ostavljaju obećanja života i polaze u bogoslovije i samostane. Čuli su riječ: Idi za mnom! — A ovih riječi nije izgovorio samo čovjek.

Kao On nitko ne zove i što On obećava nitko ne može dati. On je Emanuel — Bog s nama!

Franjo Sipušić DL.

KADA BOG ZOVE

... DA NISI TI U ŽIVOTU STO SAGRIJESHLA...?

Kasno u noći, dok su djeca spavala, otac i mama su bđeli. Razgovarali su o onom što im zadaje najviše brige. Pričinjao sam se da spavam dok sam zapravo prisluškivao njihov razgovor. Znao sam da ocu zadajem mnogo brige radi svoje odluke da idem u redovnički stalež. Nije znao da je i on sam »krivac« mojoj odluci: Jutarnja i večernja molitva, koje su bile duge, nisu smjele nikada izostati u kući. Pozdrav Gospin tri puta na dan, pa molitva prije i poslije jela. Iz usta njegove djece ni najmanja psovka nije se smjela čuti. Sve je to pomagalo »zlu«, koje je došlo u njegovu kuću. Dok bi kuda pješačio on bi sam ili sa djecom, molio Gospodina i preporučivao svoju djecu i razne potrebe. A eto, sada, u noćnoj tišini on razmišlja i ispituje se, što su skrivili Gospodinu, da ih tako kažnjava, jer eto sva ih djeca ostavljaju. A kad u sebi nije našao nikakve velike krivice, pita mamu: »Da nisi ti u životu nešto sagriješila, da nas Bog tako kažnjava, te nas djeca ostavljaju...?« — »Nisam, ne sjećam se« odgovori mu mama.

CETVERO U SAMOSTAN

Ni molbe, ni strašenja, ni razna nagovaranja i odvraćanja, ni zaklinjanja ni prijetnje Božjom kaznom nisu uspjele da nas odvrate od onoga što smo namili. Htio nam je na svaki način stati na put i kušao predviđiti nepodnošljivost redovničkog staleža, pa je među ostalim rekao: »Ma bolan, kad ti ne bi imao nigdje ništa i kad bi na dan samo jedamput hiljeba jeo, ali budi svoj gospodar! Nemoj biti tuda metla, nemoj biti doživotni tuđi sluga...!« Prikazivao nam je taj stalež vrlo ponizujućim, govorio je da je nedostojan normalna čovjeka, pa da to zvanje odabiremo mi, njegova djeca?! »Hajde u društvo, na sjelo, u kafanu, evo ti para...!« — govorio bi ali ne zato da nas udalji od Boga, jer on je bio pravi i praktičan katolik. Mislio je, da je to za naše dobro, jer nije razumio Božjeg poziva ni našeg zvanja, ili bolje: nije razumio Božjeg blagoslova u svojoj obitelji. On je sam sebi predbacivao »nesreću« svakoga

od nas, no mi smo, hvala Bogu i Njegovoj i našoj Majci došli do svog cilja, svaki na svoj način i u svoje vrijeme.

PUTEVI POZIVA

Prvo dijete, kad je sve uredilo i pripremilo jednostavno je nestalo iz kuće. Otac je išao za njim u potjeru, ali se ono na vrijeme sakrilo i na Gospodina jurišalo molitvom. Bilo je punoljetno pa mu zakonski nije mogao ništa.

Drugo je pošlo, ali je spriječeno, ne očevom krivnjom, već voljom Božjom. Čekalo je više od pet godina bogatih križevima i patnjama. Kušnju je izdržalo, ostalo Bogu vjerno, sačuvalo svoje zvanje i stupilo u redovnički stalež mimo očeve volje.

Treće dijete nestalo je iz kuće. Pobjeglo je, jer nije moglo više odgadati i podnosititi očeva plača i zaklinjanja. Poslije je došao otac po njega, ali je otisao natrag plaćući. Otac je pokušao da ga vrati pomoću vlasti, ali nije uspio.

Cetvrti dijete je također pobeglo. Ali na njegovu nesreću, otac je uspio vratiti ga kući, jer nije bilo punoljetno. Brižno je čuvalo svoje zvanje i čekalo punoljetnost svladavajući mnoge poteškoće i zaprke. Poslije se otac rastao s njim sa suzama... Ta bilo je najmlađe.

Peto dijete, koje je žarko željelo da se posveti Gospodinu u redovničkom staležu, uzeo je Bog sebi — poginulo je u II. svjetskom ratu.

PONOS I SMIJEH KROZ SUZE

Kad smo već svi otišli, poručio je otac mojim poglavarima: »Reci ti starjeni da sam bolestan, mogao bih brzo umrijeti; neka mi dode II da ga vidim dok sam još živ, poslije kad ja umrem, što meni koristi ako mi dođe na sprovod...» Kad sam stigao kući otac je sa radnicima bio u polju. Mama mu javila da sam došao. Kad smo se sastali bio je razdragan, veseo. Pa ti si javio da si bolestan? Smiješći se on mi odgovori: »Nek si ti meni došao...!»

Prije nekoliko godina, mama teško bolesna primila je bolesničko pomazanje. Četvero njezine djece u redovničkim odorama našlo se oko njezina kreveta. Premda je bolesna vidi se smiješak na njezinim usnama dok nas je promatra. Otac videći nas, našu vedrinu, smirenost i zadovoljstvo sav je razdragan. Ovo je prvi puta da smo svi s njim na okupu. Smiješka se. Drago mu je da jesmo, što jesmo. Nije sam. Ima još dva sina i kćeri. Sada drugačije misli i o našem zvanju. Tokom godina nastala je promjena. Otac i majka sad su čak i ponosni s nama. Vjerujemo, da smo po njegovim molitvama došli do svog cilja. Preko njega Bog je kušao i učvrstio naše zvanje. Za sve to nastojimo mu se odužiti molitvama, pa i za sve neugodnosti, jer on nam je svima uvijek želio dobro, pa i onda, kad nas je htio silom zadržati kod kuće. Dakle, dragi naš oče, na svemu ti hvala. Tvoja zahvalna djeca: V. II. Iv. St.

D. Ilija DI.

■ **PRVE PUCKE MISIJE U OKOLICI PULE:** održane su u ribarskom naselju Ljčjanu. Ljudi je malo, ali su dobri i miroljubivi. Od njih 750, za vrijeme Misija Isposjedlilo ih se preko 500. Sada su još više zavolili svoju vjeru a i svoje tradicionalne vjerske melodije, koje su sa žarom i ponosom pjevali za vrijeme Misija od 1.-9. III. ove godine.

OSJEĆAJMO S CRKVOM

V J E R A —

■ Pripremanje svjetskog Euharistijskog kongresa u Bombaju: 10.000 ljudi išlo je 2. II. iz 12 župa južnog Bombaya u procesiji kroz Bombay. Veliko mnoštvo nekršćana sa poštivanjem je pratilo tu ispostavu vjere. Procesija se zaustavila u »Novom dječjem parku«, gdje je održana propovijed i blagoslov. Svaki će se mjesec održati slična svećanstva, kao priprema na svjetski euharistijski kongres, koji će se održati koncem ove godine u Bombaju.

■ Katolici u New Yorku. U New Yorku ima sada već preko 7 milijuna katolika, oko stotinu raznih bogoslovija, sjemeništa i novicijata. Osim toga katolici vode 52 razne škole.

■ Katolici u Africi. Otprilike svaki peti Afričanac jest kršćanin. Svi stanovnici Afrike imade 210 milijuna, 53 milijuna su kršćani; od kojih je 25 milijuna katolika, 23 milijuna raznih protestantskih sekta, 5 milijuna pravoslavaca. Muslimani su u većini: 93 milijuna.

■ Molitva u bolnici za gubavce. Misionar iz bolnice za gubavce u Loili-Burma —javlja: »Ovdje se mnogo moli. Od 8 sati ujutro do 2 poslije podne redaju se grupe bolesnika-gubavaca pred Svetohraništem. Odlučili smo se moliti za Koncil. Iz početka se moglo sumnjati u taj pothvat, ali je uspjeh izvanredan. Ne samo da su junački izdržali oni, koji su se na početku obavezali na to, nego se broj molitelja i povećao. Mislim, da ćemo moći produžiti vrijeme klanjanja do navečer.«

SOCIJALNI RAD:

■ Katolički socijalni centar. Biskup Nyegeze (Tanganjika) otvorio je socijalni centar. Ove god. ima 105 studenata. Predavanja drže dva svećenika, tri časne sestre, šest vanjskih profesora i tri profesorice. Glavni predmeti jesu: Socijalna etika, sociologija, gospodarstvo, problematika gradova, opći razvoj, udruženja, kreditni sistem, radnički pokreti, novinarstvo, umjetnost. Tečaj traje 18 mjeseci.

■ Katehetsko-socijalni centar. Kardinal Tien je u gradu Tajpeh (Formoza) otvorio novi katehetsko-socijalni odgojni centar za djevojke, koje u obližnom odjelu provode redovnički život i stavljaju se potpuno na službu biskupu u čijoj se biskupiji nalaze.

■ Mjesto za katedralu — za siromaše. Biskup Lime (Perù), dobio je od države pomoć za obnovu katedrale, koja je već u trošnom stanju. On je taj novac dao za siromaše, za izgradnju jedne bolnice i za reguliranje rijeke, koja je siromasima nosila mnogo štete.

■ Zemljoradničke kooperative. Prior protestantskog samostana Taizé R. Schütz pozvao je sve ljude dobre volje da pomognu biskupima Južne Amerike kod diobe crkvenog zemljišta i stvaranja općinskih ekonomija. Tako provedena agrarna reforma imat će veliko značenje u pridizanju vjere i socijalnog stanja tamošnjih bezzemljaša.

■ Pomoć za Kongo. Američko društvo »Caritas« osiguralo je sred-

stvima za život gotovo pola milijuna ljudi u Kongu. Najviše pomoći trebaju školska djeca, udovice i oko 50.000 bolesnika. Katoličke i protestantske misijske postaje zajednički rade na tom poslu.

■ **Topli obrok.** Od pomoći, koju dobivaju škole na San Salvadoru od Američkih katoličkih dobrovođenih ustanova, mogu školska djeca svaki dan u školama dobiti jedan topli obrok.

Odgovorite nam

4. *Zašto Bog dopušta da me okružuju opaci ljudi i da mi nase toliko zla, kad ga ja niti kome činim niti želim?*

— Sjetite se kolikom su zlobom i mržnjom farizeji i književnici okruživali Isusa, koji je prolazio zemljom čineći samo dobro. Planovi Božje Providence bili su sakriveni očima ljudi. »Trebalо je da Isus trpi i da tako uđe u slavu«. Evo zlobnika koji su se u svojoj zavisti sami ponudili da Krista razapnu na križ, i tako su pomogli ispuniti Božje osnove. Mnogi su se od njih kod Isusove muke obratili, bez sumnje zbog njegovih zasluga. — Zašto je Bog dopustio da Isusa okružuju toliki opaci ljudi, odgovor Vam ne bi smio biti nejasan. No da bude još jasniji, čujte što Sveti Augustin odgovara na pitanja zašto Bog dopušta da živu opaci ljudi. Drži ih Bog — veli taj veliki poznavalac ljudi — jer će mnogi od njih postati dobri a po drugima će drugi postati bolji. I tako će Bog ispuniti svoje planove. — U nekom drugom odgovoru istoga sveca naći ćemo još novo svjetlo. Na pitanje zašto je Bog dopustio da kršćani toliko trpe od progonitelja vjere odgovara da bi naklonost opakih ljudi kršćanima više škodila nego im škodi njihova zloba. — Sve ovo u pretpostavci da doista trpiamo nevinu. No, ako smo krivi, tada nemojmo zvatи Boga na račun što nas je snašlo zlo. Bog nije začetnik zla, ali i po zlu može činiti dobro!

5. *Da li mogu postići pomirenje s Bogom i oproštenje krivnje, iako sam već dulje vremena daleko od Crkve?*

— Dakako. I ona tjeskoba i strah o kojoj pišete nije ništa drugo nego kucaji Očeve milosti na vašu dušu. »Danas kad budete opet čuli njegov zov, nemojte da otvrđne vaše srce kao u pustinji u dan kušnje« (Psalam 94). Hvala na daru. Odužilo Vam se Božansko Srce svojim blagoslovom, mirom i ljubavlju!

6. *Zašto se služe slike za mrtve?*

— Svetе se Mise služe za mrtve zato jer koriste i živima i mrtvima. Živima, da misle na svoj svršetak i za vremena urede račun s Bogom, a mrtvima, evo nešto dulji odgovor: Po našoj Ijudskoj računici Mise i molitve za pokojne ne bi imale smisla. Iza smrti naime duša trajno ostaje u prijateljstvu ili neprijateljstvu s Bogom. Trećega nema. I kad bismo mi znali gdje je tko, ne bismo trebali, u nekim slučajevima pače ni smjeli, prikazivati Mise i molitve za mrtve. — No srećom Bog nam skriva stanje umrlih i tako nam je sam otvorio vrata molitvi i žrtvi za mrtve. Crkva nas, što više, potiče na molitvu za njih. Bog naime koji sve vidi u svojoj

vjećnoj sadašnjosti, vidi je i našu sadanju molitvu i misu, i da se ljudski izrazimo, na kredit, unaprijed nudio milost pomirenja umirućemu, davno prije naše molitve, ali radi nje. Smijemo to ustvrditi u jednom određenom smislu. Osim toga mi molimo za mrtve da se oslobođe vremenitih kazna za grijeha. Kod opraštanja nalme grijeha po sakrementu pokore, osim oproštene teške uvrede i s njom vjećne kazne oprašta nam se i vremenita kazna za grijeha, ali u skladu sa mjerom ljubavi u kajanju. Iz nauke Tridentskog sabora (D. 904) lako zaključujemo da se vremenita kazna za grijeha ne oprašta baš tako često kod samog opravdanja. Prema tome treba je ispaštati bilo na ovom svijetu ili na drugom u čistilištu. Da se duše u čistilištu oslobođe tih kazna za grijeha, prikazujemo za njih mise i molitve. Kako i koliko će im Bog olakšati kaznu nije nam objavio, iz čega opet možemo razumno zaključiti kako želi da se što više molimo za pokojnike, jer koristi i njima i nama.

NOVE KNJIGE

■ Iz tiska je izašla knjiga »Marija Pomoćnica« Marijanske refleksije za mjesec svibanj, koju su sastavili Salezijanci. Cijena 600 dinara.
— Narudžbe slati na adresu:

Rkt. Zupni ured, Vinobreška 2 - Podsused

■ »S Kristom kroz korizmu« II. izdanje. Pomagalo za uskrsnu isповijed. Brošurica džepnog formata. — Cijena 20 dinara uz uobičajeni popust od 10 posto.

■ »Ti nisi zaboravljen« listić za bolesnike i starije osobe. — Cijena 20 dinara uz popust od 10 posto.

Narudžbe slati na:

Zupni ured — Tordinci, p. Ostrovo kod Vinkovaca
Karl Soomer: ČASOVI SABRANOSTI ZA MINISTRANTE, cijena 130 din. Na svakih 10 komada dobiva se jedan komad badatava. Narudžbe prima: o. Bono Šagi, VARAŽDIN, Lenjinov trg 7.

Zahvaljuju Presvetom Srcu

- Za sve milosti osobito za ozdravljenje kćerke od teške upale pluća. — Marija Tonković, D. Krivaja — Crnac.
- Na primljenim milostima. — A. G. Novigrad Podravski.
- Za sretan povratak muža. Sardi Klara — Gradiščak.
- Na dobivenim milostima. K. B. — Osijek.
- Za zdravlje Presvetom Srcu i Gospi Fatimskoj. N. N. Domagoić.

Zahvaljujem Petru Barbariću slugi Božjem na uslišanoj molitvi i ozdravljenju bolesne noge. Matulić Katka — Bosanski Samac.

Župnik i vjernici župe Žeravac, p. Derventa — Bosna, zahvaljuju svima koji su poslali svoj novčani prilog i na koji god način pomogli gradnju svetišta sv. Franje u Žeravcu. Preporučuju i dalje dobročiniteljima nastavak gradnje.

BOŽANSKO SRCE ISUSOVО, PRIKAZUJEM TI PO BEZGRJEŠНОМ
SRCУ MARIJINU SVE MOLITVE, DJELA I TRPLJENJA OVOГA DANА
U NAKNADУ ZA NAŠE UVРЕДЕ I NA SVE ONE NAKANE ZA KOJE
SE TI NEPRESTANO PRIKAZUJЕШ NA OLTARУ! OSOBITO TI IH
PRIKAZUJEM ZA SVETУ CRKVУ, SVETOГA OCA I ZA SVE POTRE-
BE, KOJE SU PREPORУЦЕНЕ CLANOVIMA APOSTOLATA МOLITVE.

Nakane AM za lipanj 1964.

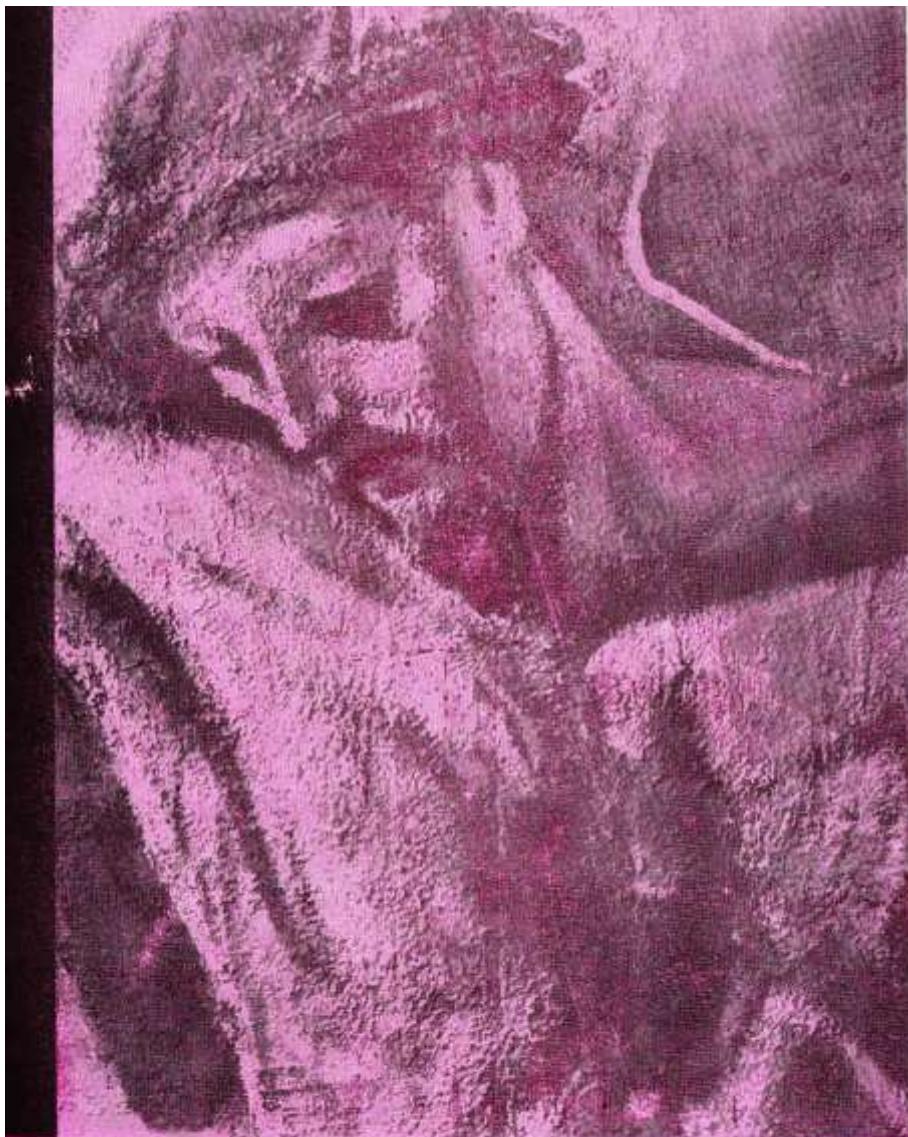
- opća: Da bi se vjerska i socijalna pitanja, koja se odnose
na seoski život, rješavala prema kršćanskim načelima
i prema socijalnoj nauci Crkve.
mislijkska: Da bi propovijedanje Kristove pravde i ljubavi u Ja-
panu urodilo obilnim plodovima.
-

SVIBANJ 1964.

1. P — Sv. Josip — radnik	17. N — DUHOVI
— Prvi petak	18. P — Duhovski pon.
2. S — Atanazije b.	19. U — Celestin, Rajko
— Prva subota	20. S — Bernardin Sien.
3. N — V. IZA USKRSA	21. C — Andrija Bobola
4. P — Monika	22. P — Helena
5. U — Pio V. papa	23. S — Deziderij
6. S — Dominik Savio	24. N — PRESV. TROJSTVO
7. Č — UZASASCE — SPASOVО	25. P — Grgur VII. p.
8. P — Bonifacije p.	26. U — Filip Neri
9. S — Grgur Nazianski	27. S — Beda Casni
10. N — IZA UZASASCA	28. Č — TIJELOVO
11. P — Filip i Jakob ap.	29. P — Marija Magd. de Pazzis
12. U — Franjo de Hieronimo	30. S — Feliks, Ferdinand
13. S — Robert Belarmin	31. N — II. PO DUHOVIMA
14. Č — Bonifacije muč.	— MARIJA KRALJICA
15. P — Ivan de la Salle	
16. S — Navečerje Duhova	

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara.

Vlasnik i izdavač: Hrvatska Provincija D. I. — Zagreb 1 — 147, Palmotićeva 33.
— Odgovorni urednik: o. Franjo Šipušić, Zagreb I 147, Palmotićeva 33. — Telefon
32-469. — Tiskar „Plamen“ — Slavonski Brod, Omaličinska 26 — 1964. — List izlazi
svakog mjeseca. Pojedini broj 70 din, bogoslovi i sjemeništareći u skupnoj preplati
30 din. Godišnja preplata za redovite preplatnike 840 din. Novac preplate sa-
tijte na poštanske uputnice, suradnju na upravu Glasnika. Rukopisi se ne vraćaju.

GLASNIK

SRCA IISUSOVA I MARIJINA

Poštarska plaćena u gotovu

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB — LIPANJ 1964.

GOD. 55. — BR. 6

Sadržaj:

ZAGREB

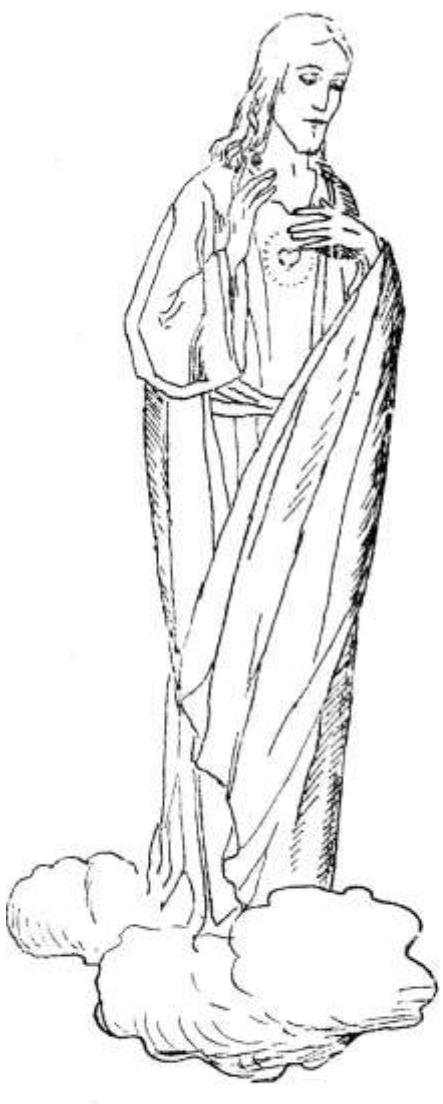
$$UV = 0$$

Lipant 1564

Na vnoření: Štěte Jussova — Maria Venzo Sj.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJNA

NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE

Naš zavjet

Do nebesa nek se ori
Naših grudi gromki glas;
Neka jeknu rajski dvori,
Nek nas čuje Isus Spas:

---

*Istukrste, Sreću
Tvojom s nama naš
se kune dom:
Dušom, tijelom
vijek sam Tvoj -
za krvat časni
bijuc boj! - +*

Kralju slave silni, blagi,
Blagoslov zavjet taj!
Blagoslov rod nam dragi,
U svom Sreću stan mu daj!

Hrvatsko narodno svetište
Srca Isusova u Zagrebu

OSOBNA POSVETA

tijesno veže s Gospodinom

Zašto? — pitaš se. Zato, jer te na tajanstveni način preobrazuje. Jer te gotovo poistovjetuje s Njime. Cini da budeš

PO NJEGOVU SRCU

Sveti je Pavao u Maloj Aziji u Antiohiji Pisidijskoj u židovskoj sinagogi na obali Antija bio izrekao jedan od svojih najznačajnijih mesijanskih govorova. Bile su to snažne riječi o velikim idejama spasenja. Bili su to snažni akcenti Apostola Naroda. Sve je napeto slušalo. — I sami zidovi, i zrak

Blagdan Srca Isusova u Bazilici — Zagreb

1. 2. 3. VI trodnevničica. Svake večeri pod svetom Misom u 7 sati propovijed.

4. VI — U 7 sati navečer pod sv. Misom propovijed, sveta ura.

5. VI — BLAGDAN SRCA ISUSOVA — prvi petak. Cijeli dan izložen Presveti Sakramenat na klanjanje. Prilika za ispovijed i Pričest kroz čitav dan. U 10 sati pjevana sv. Misa. Tihe svete Mise svakog punog sata. Navečer u 6 sati tiha sv Misa U 7 sati Pontifikal Preuzvišenog Nadbiskupa. Pod Pontifikalnom Misom propovijed, a iza Mise blagoslov s obnovom posvete Presvetom Srcu.

6. VI — pod večernjom Misom u 7 sati propovijed.

7. VI — nedjelja: VANJSKA PROSLAVA BLAGDANA PRESVETOG SRCA. Ispovijedanje i pričešćivanje kroz čitav dan. Tihe svete Mise svakog punog sata. Zadnja u 12 sati. U 9 sati propovijed za hodočasnike. U 9,30 Pontifikalna Misa Preuzvišenog Biskupa. Poslije podne u 4 sata propovijed i blagoslov za hodočasnike. Navečer u 7 sati pjevana sveta Misa. Pod Misom propovijed. Iza Mise blagoslov.

Stovatelji Božanskog Srca, pozivamo Vas ovih milosnih dana u naše NARODNO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA, da svi zajedno uzveličamo Kristovu ljubav. Molit ćemo svi zajedno Božansko Srce da u naše duše, u naše obitevi, u naš narod što prije dođe njegovo kraljevstvo istine, pravednosti, ljubavi i mira.

u dvorani, i onaj zeleni zastor iza kojeg su se u udubini čuvali omotni svetog Pisma, i sveti svijećnjak sa sedam krakova, i svjetiljke koje su visjele sa stropa . . . sve je to kao podrhtavalo od Pavlovi riječi. Žene su sjedile po strani iza drvenih rešetaka. Muževi su slušali prateći svaku gestu govornika. Bio je među njima i Barnaba Pavlov vjerni suputnik. Apostol zaogrnut plaštem s bijelim i tamnim prugama, u svome dokazivanju, izgledao je kao nadzemaljsko prividjenje. A nizao je smisljeno, mujskorski sva obećanja o Kristu, zahvativši sve tamo od prvih početaka povijesti Izraela. Tako dode i do kralja Davida. Tu kao da osobitim zadovoljstvom malo zastade. Vrlo vješto u svoj govor ugrađuje ono predivno svjedočanstvo samog Jahve-a izrečeno u prilog ovog velikog starozavjetnog muža: »Našao sam Davida . . . čovjeka po mome srcu». Mi bismo kazali — čovjeka po mojim željama i mome ukusu. Čovjeka koga sam posebno tražio između tisuća. — On će »ispuniti sve što je meni po volji« (Dj. AP. 13, 22).

Ove Gospodinove riječi u ustima Apostola Naroda sjećaju nas Božjeg izbora mladog Davida na mjesto Saulovo. Saul je pogriješio. Nije izvršio volje velikog Jahve-a. Našavši se u teškoći, protiv volje Božje, prinio je žrtvu, umjesto da pričeka Samuela da stigne i to kao svećenik izvrši. Ovaj mu stoga jasno u lice pred-

baci: »Ludo si radio što nijesi držao zapovijedi Gospoda Boga svojega koju ti je dao . . . Gospod je potražio sebi čovjeka po srcu svojem. Njega je Gospod odredio za kneza nad narodom svojim, jer nijesi držao, što ti je zapovjedio Gospod.« (Sam. 13, 13 - 14).

VJERNI SLUGA

Iste blagoslovljene riječi iz Dje-
la Apostolskih 13, 22 — upravo su
ovaj motiv koji se opetuje u Ula-
znoj pjesmi Mise Bl. Klaudija de
la Colombière.

Ista divna misao dolazi ponovno u molitvi Blaženika: »Gospo-
dine Isuse Kriste, koji si se udo-
stojao učiniti Blaženoga Klaudija
svojim vjernim slugom i izvan-
rednim ljubiteljem . . .»

Isto je na svoj način opetovalo
sam Gospodin, kad je Bl. Klaudija u »velikoj objavi svoga Srca« godine 1675. nazvao »svojim vjernim slugom i savršenim prija-
teljem« i uputio Sv. Margaretu da se obrati njemu u širenju pobožnosti ovog Srca: »Reci mu s mo-
je strane da učini sve što bude mogao da uvede ovu pobožnost
te tako razveseli moje Sreće. Neka ne klone duhom radi poteškoća
što će ih susresti na tome putu.
Imat će ih mnogo. Nu neka zna-
de da je svemoguć onaj koji se
nimalo ne uzda u sebe, već sve
svoje pouzdanje stavi u mene.«

Sam dakle Gospodin, slično kao nekoć Davida, tako izabire Blaže-
nog Klaudija da bude savjetnik i

»Objava Presvetog Srca Isusova je neosporno najvažnija od objava koje su liza objave Utjelovljenja i Euharistije rasvijetlile Crkvu. To je najveći prodor svjetla liza Duhova.«

Biskup BOUGAUD

voda sestre Margarete, ujedno du bude prvi lučonoša, prvi apostol ljubavi tog Božanskog Sreća. Izabire Klaudija, jer se ovaj spremio. U zadnjim godinama svoje redovničke formacije načinio je životnu neopozivu odluku o „potpunom predanju bez izuzetka“. Tako je ova odluka i vjernost ovoj odluci kamen temeljac buduće veličanstvene misije Blaženikove. Krist je slavio sudbinu pobožnosti svoga Sreća u ruke Klaudijeve zato, jer mu je — kao u drevno doba prorok David — bio „vjerni sluga i savršeni prijatelj“.

U PREDANJU

Biti kršćanin, biti katolik — po Srcu Isusovu — to je nešto veliko! To je upravo ono što sam Gospodin cijeni iznad svih vrednotu! Biti „vjerni sluga“ poput Davida! Biti „vjerni sluga i savršeni prijatelj“ poput Bl. Klaudija!

A vjerni sluga, savršeni prijatelj ispunja — sve što je Gospodinu po volji! Ispunj Božju volju i Božje želje. Ispunj Božje zapovijedi i Božje savjete. Kao dijete koje se drži uspravno i već samo trči i

slijedi majku, ili kao dijete koji se pušta majci da ga uzme i posene u naručju. Onaj koji se doista predao Gospodinu i posvetio mu se osobnom posvetom, taj kad da više ne posjeduje svoje volje. On je istinski ravnodušan ravnodušnici duhovnih rježbi Sv. Ignacija. On priprosto i jednostavno poput dobra djeteta čeka da vidi što Gospodin od njega hoće. Pa kad spozna mig ove uviđene Volje, više ne okljeva. On izvrije. Izvrije uz rizik žrtve i ozbiljnog odreknuća samoga sebe. Motor i kotač zamašnjak njegovog duhovnog života jest ljubav — zapravo uzverat ljubavi — Srcu Isusovu. U tome nastoji sve više napredovati, prema riječima sv. Bernarda: — Tko u strahu počima, strpljivo podnosi križ Kristov. Tko napreduje u nadi nosi ga rado. Tko suršava u ljubavi, žarko ga grli, Blago onoj duši koja dođe do ovog stupnja! —

Osobnom posvetom, njenim sv. dubljim proživljavanjem, sve smo tjesnije vezani s Kristovim Srećem, sve smo više Božji. Blago onoj duši koja dođe do ovog stupnja!

Svećenik Srcu Isusovu

Sreće Isusovo,
Sreće srca mojega,
Zivotne slatki duše moje,
Najčišća radosti moja,
Jedina slavo moja,
Posvećenje moje,
Jakosti moja,
Ogledalo moje,
Zanose propovjednika
Blagosti ispovjednika,
Vapaju ljubavi Božje,
Čežnjo bezazlenih duša,
Blagoslove posvećenih ruku,
Izvore svetih sakramenata.

Snago djevičanstva,
Zaklone prečrenih,
Suzo pokojnika,
Škola herojskih duša,
Mila tajno izabranih,
Ugodna tišina svetohranika,
Uzvišena bjelino uskršana,
Grade neizrecivog čara,
Ljepoto nebeskog Jeruzalema,
Koralna melodija andeoska,
Riznico Oca milosrda,
Vrelo svih čudesa milosti,
Smiluj se nama!

o. R. Kraljev

Spasimo selo - po želji Svetoga Oca

Molimo, Apostoli molitve,
da se vjerska i društvena
pitanja koja se tiču seljačkog
života, riješe prema kršćan-
skim načelima i socijalnoj
nauci Crkve.

PAPA PLACE...? — Mnogi su procitali divnu encikliku Ivana XXIII Dobroga — Majka i Učiteljica — Mater et magistra. Mnogi su malo dulje zaustavili dah, kad su čitali njen treći dio. I rekoše, da je to najzanimljiviji, najpoučniji i najpotresniji odsjek papinske poruke. Dobri Papa kao da je proplakao pišući o selu i životu na selu. Rođen u brdima, u alpskom selu, ko da je osjetio bol i tugu, gledajući, kako novo vrijeme ništa život sela i seljaka. Nije to — znamo — nikakva romantika, kojom su nad selom uzdisali i naivno ga hvalili prošlojekovni pisci. Niti je to jeftina osjećajnost, koja hvata za srce, kad je daleko od nekadašnjeg doma. Papina je tuga izbila iz teške stvarnosti. Zna i vidi, kako ljudi sa sela bježe, sele i povecavaju gradska naselja. Želja, da se dokopaju drugačije, bogatije, bezbrižnije i osiguranije budućnosti, nosi ih kao vihor i presaduje na nova tla mamutgradova, industrijskih mesta, rudarskih naseobina. Zna sveti Otac, da mnogi mladići i djevojke sa sela osjeće draž reklama, čar komfora i standarda, ugodaj zabave i jeftine senzacije, koja čeka na asfaltu i na uglovima ulica.

ENCIKLIKA TRAŽI...? — Papa ne može i ne smije šutjeti. Ako još uvijek i tvornice, i trgovina, i gradovi moraju namičivati selu i tražiti sirovine od seljaka, treba što prije misliti — veli Enciklika — da se život na selu pridigne i poljepša. Penjaprije treba seljake

S E L J A K

Da vam pričam tko sam? Sto sam? Sto u srcu nosim svom?
Muž sam — seljak. Moje ruke žuljevima ocvale su.
Njime eto hram sazidah za obitelj — mali dom,
I zasadnih rodne voćke, što ih šumni vjetri tresu.

Muž sam — seljak. Svako jutro u svanuće trgam san.
Pijetli želete dobro jutro — žena brza vatru ložit.
Krst na sebe. Gledam s praga, kakav će nam s neba dan,
Iza toga hajd u staju marvi sijena još položit.

Plug me čeka — ja sam seljak. Lemeš s prvog svjetla sja.
Motike su nabrušene, isklepane britke kose.
Eh, napojit, pa zapregnut očešana konja dva!
Samo brže, dok još sjaju ti dragulji svježe rose!

Jeste li već vidjeli gdje mirnu njivu orem ja?
Čvrto držim obje ručke — moji konji ravno vuku.
Iznad mene plavo nebo ko da molí — tihoo sja!
Ispod mene tamne brazde zaravankom muče muku.

poučiti, stručno pridići i izobraziti, ako je moguće i sveučilišno — na najvišim školama. Njihova tehnička spremnost i vještina morala bi nadoknaditi sve gubitke i nesreće, koje se ruše na selo.

Sveti Otac u Enciklici krasno govori o časnom radu na selu, o vezi čovjeka seljaka s prirodom, sa zemljom i nebesima, s biljkama i životinjama. O temeljnom značenju toga života i rada, jer je čitav svijet — hoćeš nećeš — ovisan o selu i seljačkom radu. Rad i život na selu trebalo bi ne samo cijeniti nego posvetiti. On još uvijek unosi u život mnogo više samostalnosti i čovjekove snalažljivosti od — recimo — života na industrijskoj žnorici — vrpcu, u rudničkim jamama ili na svim bezimenim radilištima. Taj bi život trebalo uščuvati u svetoj i radosnoj tišini, a dodati mu sve ono zdravo i lijepo, čime se suvremena civilizacija dići. To su Papine želje.

APOSTOLI MOLITVE! — Većina nas živi na selu. Kazaljka našega zvonika mjeri naše vrijeme, glas dnevнog i nedjeljnog zvona ulazi u naš dom, u našim kućama valjda još uvijek živi neko strahopštovanje pred Bogom i želja za tihom srećom. Spasimo selo! Ne samo vjernošću jakim i brojnim obiteljima, koje treba što prije posvetiti Presvetom Srcu; ne samo radosnom odanošću našem dnevnom radu i žrtvama, kojim prehranjujemo sebe i tolike druge; nego nuda sve molitvom za naša sela i našu braću na selima. Mnogi učeni ljudi govore, kako bi trebalo raseliti goleme gradove, jer g. Še čovjeka i truju život. Mi moramo znati, da ne bismo smjeli raseliti i uništiti sela, jer se u njima čovjek lakše spasava i s Bogom prijateljuje. Naknadna sveta Pricaest ovoga mjeseca Isusova Srca neka bude duboka prošnja, da Isus blagoslov i uščuva naš seoski svijet.

I sve tako režuć polje — jednu brazdu za drugom —
I sve tako milujući crnu zemlju bržnim okom,
Osjećam da i sam rastem na tlu tome presvetom,
I da ljubim ljubavlju ga jakom, trajnom i dubokom.

Tu će niknut zlatno žito — svijat će se rodna vlat!
Ondje će kukuruz šuštat — heljda tamo mirisati.
Djetelina dolje niže trollisna će plaho sjat,
A po strani krumpir će se redovima rascvjetati.

Bože! Kada tvoje sunce baci svjetlo po tlu tom,
Boje će se skladno splesti, utkati u život sagu!
Bože! Kada vjetri prođu u svom hodu proljetnom,
Mirisi će kao radost mojoj duši davar snagu.

Tada će kroz muška usta zvoniti pjesma Bogu mom.
I u znoju ljetne žetve — i u trudu jesenskomu.
Srce će u otkucaju smirenom i seljačkom
Nizat ponos u veselje u svom skromnom dragom domu!

Muž sam — seljak! Stid me nije mog života seljačkog!
Ja sam temelj čovječanstva — ja ga hranim radom svojim.
Recite mi, koga da se i zbog čega da se bojim,
Kad na zemlji čvrsto stojim — a nada mnom vječni Bog?!

Blagoslovi, Oče višnji, svaku travku, svaki plod!
Blagoslovi trud i napor moga rada seljačkoga!
Blagoslovi moju djecu, moje znance, sav naš rod!
Neka nad njim vječno blista divno svjetlo Srca Tvoeg!

M. S.

Plodovi Kristove pravde i ljubavi u Japanu

(Misijska nakana AM za mjesec lipanj 1964.)

Japan je tehnički najrazvijenija zemlja azijskog kontinenta. Mentalitet japskog naroda rese naročito dvije vrline: uglađenost i sklonost prema heroizmu. Ove dvije vrline veoma pogoduju i razvitku kršćanskog života, jer pripravljaju put razumijevanju i prihvatanju uzvišene Kristove nauke, koja također daje čovjeku finocu i potice ga na heroizam. Ono savršeno predanje samoga sebe Bogu i Njegovoj svetoj volji i onu ljubav kojom ljubimo svoga bližnjega kao samoga sebe lakše će shvatiti i provodi-

ti u djelo oni, koji već po naravi cijene finoću, uglađenost, heroizam i žrtvu samoga sebe.

Ako nas naša mjeseca misijska nakana poziva na molitvu, da bi propovijedanje Kristove pravde i ljubavi uhvatilo u japanskom narodu što dublje korijenje, to veoma dobro odgovara svemu onome, što smo malo prije rekli. Premda se ljudi međusobno razlikuju u shvaćanju pojma pravde i njezinih učinaka, to je ipak svi cijene. Kristova pak pravda otvara posve nove vidike. Ona je jedina pravi temelj

sreća, blagostanja, mira, napretka i razvijanja. Ona mijenja čovjekovo srce i dušu, a potpomognuta milošću odozgor daje snagu za dobar i uredan život, za čestit i pošten posao i nječe za svako dobro u životu.

No ne smijemo ostati samo kod pravde. Kršćanstvo ide i dalje teži pravdu okuniti ljubavlju. Budući da je i sam Bog ljubav, to onaj oblik života odgovara volji Božjoj, koji je prožet ljubavlju prema Bogu i bližnjemu. Prema Božjoj zamisli ljudska se zajednica mora uzdržavati ljubavlju, živjeti od ljubavi i djelovati u ljubavi. Upozнатi ljudi s ovom ljubavlju, prijesti ljudi k ovoj ljubavi glavna je zadaća uvišene pobožnosti Srca Isusova. Kako je mjesec lipanj na poseban način posvećen Srcu Isusovu, mjesecačna nas misijska nakana poziva na molitvu, da bi propovijedanje Kristove ljubavi

donijelo obilne plodove u jednoj velikoj i s mnogo stanovišta važnoj misijskoj zemlji, naime u Japanu. Moleći na tu nakamu mi u stvari molimo, da bi pobožnost Srca Isusova sa svim svojim učincima i milostima što obilnije utjecala na gotovo stomilijunski japanski narod. Svakako je velika i smiona stvar moliti i postići obraćenje ovakvo velikog naroda preko pobožnosti Srca Isusova. Ali kakogod to bilo veliko i izgledalo smiono, to sigurno odgovara neizmijernoj ljubavi ovoga Srca, koje želi da se svi ljudi spase i dodu do sponziranja istine.

Jurišajmo stoga molitvom na Božga. Tako su već prije nas radili svi pravi i veliki apostoli počevši od Sv Pavla, koji piše u poslanici Rimljanim: »Molim vas, braće, borite se sa mnom u molitvama, koje upravljate Bogu...»

Josip Antolović DL.

»O preslatki Isuse udostoj se moje srce posvema očistiti od grijeha, od svake oholosti i nevrijednosti, pa ga ispuniti savršenom i žarkom ljubavlju! Amen.

O dostojan ljubavi Isuse, kada ćeš mi uzeti moje okaljano srce i pružiti svoje neokaljano? Kada će moje srce biti ispunjeno mirlsom tvojih kreposti i biti sasvim raspaljeno ljubavlju za nebeskim stvarima? Amen.

O preblagi Isuse, zatvori moje srce u svoje Srce, da ga posve zaposjedneš i da ga plementošu svojeg Srca oplomeniš i urediš! Amen!

O predobri Isuse, iz svoga Srca prebogatog ljubavlju i dobrotom udijeli mi milost da odstranim iz svog srca sve što bi moglo prijeći tvoje djelovanje u mojoj duši! Amen.

O milosrdni Gospodine Isuse Kriste, upiši sve rane svoga izranjenog Srca u moje srce da u njima neprestano čitam o tvojoj bezgraničnoj ljubavi i strašnoj muci koju si pretrpio za mene! Amen.

O Gospodine moj i Bože, Spasitelju moj i Otkupitelju, oduzmi od mene moje grijehe i sve što ti se na meni ne svida. A udijeli mi iz svog presvetog Srca sve ono što ti se dopada. Oduzmi mi posjedovanje koje imadem nad samim sobom i obrati me da budem posvema prema tvojoj svetoj volji, da se umnoži tvoja ljubav! Amen.

Udjeli mi da se moje srce sjedini s tvojim, moja volja s tvojom, te više nikada ne želim niti mognem željeti drugo nego što ti želiš i što se tebi svida. Želim te žarko ljubiti, o slatki Isuse, moj Bože, želim te ljubiti čitavim srcem nad sve ostalo! Amen.«

JUSTUS LANDSBERGER,

Graditelji BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Pouke o braku i obitelji 6

„PROKLETSTVO MAJKE CUPA TEMELJE KAO KORIJENJE“ (Eccl. 3, 11)

Kad se radi o odgoju djece, moramo prednost dati majci. Neka nam to dopuste očevi. Oni imaju prednost u širokom svijetu, u obiteljskom svetištu majka je prva. Ima i otac, ne samo u širokom svijetu nego i u odgoju djece veliku ulogu. Bit će prilike da i o njoj govorimo. Otac ipak samo nastavlja odgojno djelo majčino. Očevo uloga dolazi do izražaja više u godinama kad dijete ulazi u ljudsko društvo.

Ne znam sigurno, mi ljudi ne možemo u tim stvarima suditi, ali meni se čini da je Gospodin Bog namijenio majci izvana skromniju, ali u stvari sudobosniju zadaću nego očevima. Lijepo kaže njemačka katolička spisateljica Gertrud von Le Fort: »Kad padne muška-

rac, on je pao, kad moralno padne majka, čitav narod je propao«. A Dr. William, stručnjak za sv. Pismo, kaže u životopisu Bl. Gospe: »Kako se njišu kolijevke, tako se pokreće svijet«.

MAJKE ODGAJAJU VJEROM

Pogledajmo svetu obitelj! U njoj je bio prvi i glavni posao molitva i neprestano sjedinjenje s Bogom. — Život u domu vjernog Židova bio je sav isprepleten vjerskim običajima. Svake bi godine zajedno uz obrede blagovali Vazmeno janje. Najmladi član obitelji stavljao je pitanja, svake godine ista: što znači janje, što haroset (umak ukuhanog voća ciglaste boje), što gorko zelje, čaše vina i beskvasnji hleb? Sv. Josip odgovarao bi izrekama iz Biblije. Svake godine vjerni bi Židovi hodočastili dvaput u Jeruzalem; na Vazam u proljeće i za blagdan sjenica u jesen, a koji puta i

za blagdan žetve (u doba današnjih Duhova). — Svake subote nije se ni vatra ložila, nego se blagovala hrana dan prije zgotovljena. I dopodne i popodne sve je išlo u sinagogu na čitanje i tumačenje Biblije i na pjevanje psalama. U kući na dovratku držali su kutiju s napisanom izrekom iz Sv. Pisma. Kod izlaženja i dolaženja dotakli bi se tog znaka Božje objave i svoga srca. Na subotnjem svećanom ruku bile su plave rese koje su svakoga imale sjecati na Božji zakon. Prije svakog obroka kućedomaćin izrekao bi raširenih ruku blagoslov, a na koncu zapjevali bi himan u zahvalu za primljena dobročinstva. I preko sedmice čitalo se Sv. Pismo. Josip Flavije, židovski pisac i suvremenik apostola, priča o prosjanjinji: iza smrti našli su kod njе samo ogrtić za noć i nekoliko svitaka sv. Pisma: Psalme, knjigu Jobovu i Poslovice. Vidimo da 12-godišnji Isus toliko poznaje Bibliju te kroz dva dana ima šta pitati rabine u hramu. — Iz Isusovih parabola vidimo da je radeći bilo što: okopavajući smokvu, obrezujući vinograd, radeći kod žetve i sjetve, svejednako mislio na Božje kraljevstvo, na duše koje su slične tom

sjemenju, tim lozama, rodnim i ne-rodnim smokvama...

Kad bi naši domovi bili ovako puni molitve i pobožnosti, ne bi naši mladići i djevojke toliko lutali, ne bi svećenik jedva nekako skupio djecu za vjeronaute, ne bi morao s djecom trošiti vrijeme da ih sve od početka uči, jer su majke i očevi veću brigu vodili za živad i bašću i ostalo..., sve je bilo važnije nego vjerski odgoj djece.

PRAVI ČAS ODGOJA

Mladići i djevojke ulaze u brak i ne znajući kako ih dubok, ozbiljan i svet posao čeka. Evo, majko, osobito ti, evo, odakle vlastaš svijetom! — Postoje u nama misli i težnje koje mi mislimo i želimo, ali postoje i misli i želje koje nas vode, želje koje nas nose. Postoje u svakome od nas čitav svijet, tko vo uspomena i navika, što su izatkané uglavnom bez nas, bez naše kontrole, u prvom i drugom djetinjstvu: do sedme i do četrnaeste godine. Istom u četrnaestoj godini počeli smo hvatati uzde života u vlastite ruke. Te godine prve mlađosti moramo pomnožiti s pet. Veliki francuski biolog Lecomte de Nouy (Lekont d Nui) ustanovio je da dijete živi pet puta brže nego odrasli čovjek, pet puta brže do-

---

RODITELJI, vaša je zadaća divna

Po Božjoj zamisli svako bi se dijete moglo razviti u sveca!

Htjeli ill ne — vi ste Božji suradnici! Kako ste to bili u divnom djelu "stvaranja" svoje djece, tako to morate biti u još divnijem djelu njihova odgoja.

Odgajati znači oblikovati dijete — uz njegovu to svjesniju surađnju što je starije — u čovjeka, kršćanina, sveca. Drugim riječima: s milošću Božjom učiniti, da u njegovu ljudskom liku zasaja Kristov lik!

Ne mislite, da je to samo maštanje! Kad bismo imali vjeru kao zrno gorušće... Sjetimo se riječi sv. Pavla o kršćanskom idealu: »Živim, ali ne živim više ja, nego Krist živi u meni!« (Gal 2. 20) I veličanstvene tvrdnje sv. Ivana: »Mi se zovemo sinovi Božji, a to i jesmo!« (I Iv III, 1)

Nemojte biti oholi. Ali imate pravo i dužnost da težite za najplemenitijom čašću: pomagati svojoj djeći da ostvare ono, što u svojem planu ljubavi Bog očekuje od svakoga od njih!

Ne mora svako dijete ostvariti istu ulogu. Nije svako ni primilo isti broj ili istu vrstu darova kao njegova braća. To nije ni važno. Bitno je,

živjava: u jednoj godini proživi psihički pet godina. Taj se tempo ili brzina onda postepeno usporava. Dijete proživljava razdoblja koja nisu za svaki zadatak jednak. Postoji doba kad odlično uči jezik, doba kad najbolje shvaća uzročne veze i pita zašto, doba kad se osamostaljuje i hoće što više toga raditi po vlastitoj volji, opire se i više: Neću! Nikada kasnije u životu neće biti tako pristupačno ovim i sličnim zadacima kao u taj »pravi čas«, kako ga nazivaju pedagozi. U tim godinama najranijeg djetinjstva dijete stječe najduže životne navike. Jean Paul je rekao da dijete u prve četiri godine više nauči nego sveučilištarac u svoje četiri godine studija. Psihijatri ustanovljaju da se u prvih 7 godina, koje psihički ili duševno znače 35 godina, uzrokuju duševne bolesti, psihoze i neuroze. Kroz to razdoblje formira se tako zvana podsvijest. Malo je ljudi koji u svojim zrelim godinama mogu razmišljanjem analizirati taj svijet vlastite prošlosti, malo ih je koji uspiju nešto od toga popraviti što se u »pravi čas« krivo razvilo. Dijete je kroz te prve godine bez znatnije kontrole razuma potpuno prepusto utjecajima. Ono presli-

kava dušu onih koji se njime bave. Iskusani liječnik može po smijehu prepoznati koja se sestra bolničarka bavi kojim djetetom. Afektivnu atmosferu preslikava dijete, dušu majčinu preslikava. I zato što majka pokvari, nitko više ne popravlja. »Prokletstvo majke čupa iz kojena temelje«, veli sv. Pismo.

DIJETE MAJCINA SLIKA

Blago, sto puta blago djetetu ako je duša njegove majke puna molitve, smirenosti, prožeta radinošću, dostojanstvom, a opet puna prave topline ljudske ljubavi prema svojim čedima! Nije tako važno šta mi djetetu govorimo, nego kakovi jesmo u njegovoj blizini. Ono nam dušu fotografira.

Teško djetetu, ako u dubini svoje podsvijesti upije lik gizdave, čudljive, neuravnotežene majke, koja svaki čas drugačije reagira. Cijeli život neće se dijete riješiti te kobne baštine. — Putovao sam u Ljubljani na svećenički posao. Nasuprotni meni u vlaku mlada majka s čedom. Sva je zaokupljena brigom oko djeteta, igra se sretne s njime. »Joj, kako mi je dijete sad dobro i tihos, pohvalila se, »iza kako je mjesec dana bilo u bolnici... A prije nisam cijele dane imala mira od

---

da svako dijete razvija svoje vlastite darove. Nije li odgoj u prvom redu baš u tom, da dijete naučimo upotrebljavati primljene talente?!

Dijete je neprocjenjiva vrijednost, koju je Bog povjerio duhu, srcu i rukama roditelja. Vrijednost čovječanska... Božanska... vječna!

Svaka duša, koja odgaja sebe odgaja i svijet! (Elizabeta Leseur) Veličina i ljepota vaše uloge je u tome što spremate kvasac koji uzdiže svijet i pomaže mu da postane sretniji i bolji!

Roditelji primaju posebnu milost da mogu odgajati svoju djecu. Bog redovito najprije preko njih obilježuje dječja srca i duše.

U odgoju je nezamjenjiv zajednički utjecaj oca i majke. Donekle ga može nadoknaditi naročita odanost. Ali ona ipak nikad ne će vrijediti toliko kao zdravjeni utjecaj tate i mame na vlastito dijete koje je tijelo njihova tijela i u kojem se njihova ljubav utjelovila.

Ništa ne može nadoknadići prvi odgoj koji daje obitelj. Uloga se roditelja kroz zadnjih pedestak godina nepravedno zapostavlja pa su oni izgubili povjerenje u svoju zadaču i u svoja odgojiteljska prava,

Zato čini spasonosnu uslugu svijetu onaj, tko vraća roditeljima jasnú svijest o uzvišenosti njihove zadaće!

njega. Te mama ovo, te mama ono, te viće...» Rekao sam joj: »Ja mislim, gospodo, da je sada s vašim djetetom slabije nego prije. Prije ste se bavili njime i toplinom svoje ljubavi budili ste u njemu duševni život a sad Vam je dijete mirno jer je zaostalo.«

Majka ne može dosta ljubiti svoje dijete i to baš na onaj način kako joj Bog šapce preko majčinskog nagona. Dijete živi od tog sunca ljubavi. Poljupci su važniji od majčina mlijeka. Samo u toj toplini majčinske ljubavi i brige može se dijete duševno razviti kako treba. Takovo dijete prozeto toplinom ljubavi za cijeli će život biti sposobno za ljubav bit će povjerljivo, otvoreno. Ne bojte se da ćete ljubavlju dijete razmaziti.

DJECA UMIRU BEZ LJUBAVI

Naprotiv, ako dijete ne doživi prave ljubavi, ako nema osobe s kojom bi uspostavilo ljudske veze ljubavi, ono umire. Liječnici govore o dječjem »marazmu», pojavi, da dijete savršeno higijenski čisto i obilno hranjeno umire od očaja, jer se osjeća zapuštenim, nepotrebnim, neprihvaćenim od nečije ljubavi. Od šestog mjeseca pa do treće godine ne bi majka smjela drugome prepustiti dijete. Sama promjena osobe, s kojom je dijete uspostavilo duboke veze ljubavi, može ostaviti trajno tragove u duši. Dijete je istom postepeno sposobno da bez štete po duševno zdravlje podnese sve dulje odsustva i rastanke. »Ne živi čovjek samo o kruhu«, nego i od ljubavi. Dijete koje nije odgojeno u toplini prave ljubavi, bit će kasnije zatvoreno, nepovjerljivo, revolucionarno, neizlječivi bundžija i nezadovoljnik.

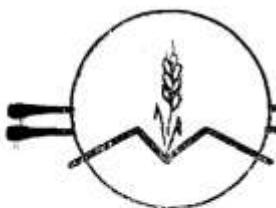
Ljubavlju nećete dijete razmaziti. Razmazit ćete ga, ako mu u nepametnoj nježnosti sve željice ispunjate i ne pružite oslonac vrvstoče njegovim mušicama, od kojih i samo pati. Dijete mora osjećati neprestanu brigu, ali i granicu. Većinu želja, pametnih želja i potreba — osobito u prvim mjesecima — treba mu ispuniti, ali ne

sve. Važno je pri tome da majka bude dosljedna, a ne čudljiva! Sto se ne smije, to se nikad ne smije, a što se smije, to neka je zaista dopušteno. I dijete treba svoj životni prostor slobode. Gledao sam ludu majku koja je tako shvatila Freudovu psihanalizu da djetcu ne smije nigdje ništa uskratiti. Bilo je to tamo oko 1935. godine. To je dijete postalo pravi »tiranin«. »Mama, danas ču u auto ručati!« I luda mati trči za balavcem. »Mama, toga ja ne jedem!« I ona brzo sluša narudžbe malog sladokusca da ih odmah ispuni. Nije mi toliko bilo žao te nepametne majke, neka trči kad je luda, ali mi je žao bilo djeteta. To dijete neće stići one neophodne osnovne navike svladanja i samokontrole. To dijete bit će čitav život nesretno i nezadovoljno, rob svojih mušica. U duševnu bolest, u neurozu vodi jednak neogramičena sloboda u odgoju kao i tiranski postupak.

MUDROST I DOSLJEDNOST

Jest, svaki brutalan, nervozan postupak s djetetom može mu trajno naškoditi. Kad se dijete — počevši od ustiju — stane upoznavati sa svojim tijelom, ne valja se uzrujavati što još nema stida odrasla čovjeka. Dobro je da se smireno upozna sa svim dijelovima svoga tijela i da ni u jednom dijelu tijela ne doživi da je »baubau«. Tek neizravno, povezujući ga, zaokupljajući ga igračkama odvaracajmo ga od igranja sa svojim tijelom. U najboljoj namjeri može netko djetetu nanijeti golemu štetu. U doba zrenja, tamo iz 13. i 14. godine, imat će siromah sto muka da izade na kraj s podivljajim, vulkaniziranim područjem. Ali je isto tako pravi zločin, kad neuke dadilje, da umire dijete, ne poštuju njegova tijela, nego ga samo nadražuju i zabavljaju, ne bi li prije zaspalo. Sve će se to kobno odraziti u kasnijim godinama.

Odgoj djeteta delikatan je i vrlo fin posao. Nije Gospodin Bog uzalud stvorio majke s toliko nježnosti i finoće. — Kad dođe slijedeće

Rajskej Djevi

Ti si tako lijepa,
Rajska Djeko mila,
S te krasote sva mi
Duša usplamtila.

Tebe nježno ljubim
Više od svega blaga;
Ti si meni sama
I mila i draga.

I da svijet mi nudi
Ne znam kakvih dara
Prezreo bih sve to
Radi Tvojih čara.

Bdij nada mnom, Majko,
Usred svjetskih vala,
Zlča vodi barku
Sve do vječnih žala.

Ti si tako lijepa,
Rajska Djeko mila,
S te krasote sva mi
Duša usplamtila.

Catalinac Adam

Djevica u molitvi
SASSOFERRATO 1605 - 1685.

dijete, starije dijete može se osjetiti zapostavljenim. — Ovako ugroženo dijete zbog novoga konkurenata nastoji svratiti na se pozornost, bori se za majčinu ljubav. Može dotle doći da počne glumiti bolest, pretvarati se, može opet početi mokriti u postelju i tako staviti temelje budućoj hysteriji i neiskrenosti. Roditelji treba da prozru tu igru i pomognu nezreloj djetetu da se izdigne do čuvstvene zrelosti. Lijep sam običaj sreo u Hrvatskom Zagorju. Najmlađe dijete svi nazivaju »smili«. On je »smili«, njega svi

moraju voljeti. Tom sugestijom roditelji svojom ljubavlju zahvaćaju i svu stariju djecu, osobito neposredno stariju, da prihvate novoga došljaka. Starijem braci treba reći: Ti si sada već stariji sve sličniji tati; kao tata budi dobar prema »milome«. A starijoj sestrići treba sugerirati: Ti si već starija i sve sličnija mami, pa budi kao mama prema malom došljaku. Identifikacija, poistovljavanje s tatom i mamom i onako je jak poticaj za dječku.

J.

Nisam znala žaliti vojnika

Priča jedan župnik:

— Poslije pučke Mise imao sam vjeronauk djevojkama i momcima. — »Lucija, o čemu sam danas propovijedao?« upitao sam jednu djevojku, da se uvjerim, pazi li se, razumije li se i zapamtiti li se, što se propovijeda.

Lucija je časak šutjela, a onda mi je stidljivo rekla, da ne zna. Preteško je to za nju pitanje, pomislio sam, moram joj pomoći. — Pazi, propovijed je bila po Evandelju, a o čemu govoriti današnje Sv. Evandelje? Opet je rekla, da ne zna. — I to je teško pitanje za nju, te sam počeo o sv. Evandelju: Današnje Evandelje govorí, kako je Isus uskrisio od mrtvih sina jedinca siromašne udovice. Ispričaj mi taj događaj svojim rijećima.

I opet je rekla, da ne zna.

Znaš li barem jednu riječ?

— Ne znam.

Naljutilo me je njen ponašanje. Mislio sam da prkosí, pa sam je upitao, zašto tako odgovara.

— Velečasni, pa ne znam. Zbilja ne znam. Neki dan otišao Mato u vojsku, pa mi se nešto uvrtilo u glavu, rekla mi je.

— Sto ti se uvrtilo?

— Sramota kazati, uvrtila mi se jedna pjesma. —

— Kakva pjesma u crkvi?

— Kad me pitate pravo ču vam kazati: »Nisam znala žaliti vojnika, a sam znadem, otišla mi dika«. — Dok je ona to govorila jedan mi je momak iz njena molitrenika dodao jedan ispisani list.

Na njemu je pisalo: — Srce moje, ako ti je tijesno
prebací se sa lijeva na desno . . .

Bilo ih je još sličnih ovima.

— Lucija, znaš li ti ove pjesme sve napamet?

— Kakva bih djevojka bila kad ne bih znala.

A sada počinje tužna priča. Tužna za jednu katoličku djevojku. Ne

zato, što zna ove pjesme na pamet. Djevojka je, i neka zna. Vjera joj to ne brani, samo ako su te pjesme pristojne. Nego upitao sam tu istu djevojku:

»Deset zapovjedi Božjih«, i nije znala.

»Sedam svetih sakramenata«, i nije znala.

»Vjerovanje«, i to nije znala.

»Oče naš«, ni to nije znala ispravno. Rekla je »Očinaš«, a mjesto: Kruh naš svagdanji, rekla je »Krov naš svagdanjike«. Ni »Slava Ocu« nije znala. Mjesto »U ime Oca« rekla je »Moca«.

Djevojka je i mora znati pjesme. I katolikinja je. I tko bi joj rekao, da nije, ubila bi ga. Nažalost.

I još nešto:

Molitvenik pun divnih Božjih pjesama i molitava, koje oplemenjuju dušu i srce ljudsko, nosi zato, da u njemu drži smiješne ljubavne pjesme. Zar to nije tužna priča o katoličkoj djevojci?

Stjepan Džalto

∞∞ GLASNIKOVA CRTICA ∞∞∞∞

Krunicom o rešetku

Svijet molji. Sve se prostrlo i kleklo pred Gospom i moli. Stariji šapću, mladi se obziru na stranu, muški pali na jedno koljeno, žene obilaze oko oltara naoba... i svi mole. Sviće trepere ko i duše ovih ljudi. Lik u srebrnom okviru lijep, da ljestvica neće vidjeti... I smješka se.

Svršili mi misnici jutarnju »rundu« isповijedanja. Išlo je — kako bismo danas rekli — na osamnaest cilindara. Bili smo u pogonu jutros od prije zore pa sve do prepodnevnih sati. Danas je uglavnom bio stariji i ženski svijet. Jučer čuše pouku. Nauzdisale se, dobre naše žene, slušajući. Potkraj su sve češće zjevale, ali sve su dobro shvatile. I jutros, brate, ko procesija — eto ih u crnini, navrnuše pred Gospu i opkolile isповjedaonice. I dok se isповjednici naglnju na jednu pa na drugu stranu, čuješ prigušeni šapat — a kako tko obavlja posao i očisti dušu, s Bogom se izmiri i osjeti lakši, namah pred Gospu i moli... Divno je gledati pomalo nespretnie i spore starice kako traže gdje će... A kad zastanu ili kleknu, prostojat će i proklecat i sat i više! Ko da im je to već za pokoru!

Sad je posao svršen. Mislim, da smo ih nekoliko stotina smirili. Misnici se redaju na oltarima — sve ih čuješ kako raznobojno i raznoglasno čitaju... a ministranti cvrkuću i zvončima mlate... Sva je crkva nekud u prometu. Sve je razgibano. Danas i anđeli imaju prilično posla, vjerujte. E neka i oni jednom jače upnu! Cemu ih dragi Bog onako skupo plača? Što se moraju nabiježiti tih Očenaša, Zdravomarija i Vjerujem u Boga... I te službene molitve mogu u stalne rubrike. Ali kad ovaj svijet počne pred nebom odmatati i odvlati po svoju... kad mu uz sumorne zjevalice iz dna duše provali po koji jasni uzdah — milo je čuti, vjeruj. Srce Isusovo, pomozi mome Jozu! O Gospa sveta, u tvoje ruke moje dite...! Sveti Ante... Sveta Terezija...! Sapat poluglasno križanje riječi, toplina, milina...

Nisam dugo stajao kraj isповijedaonice. Tek se maših krunice, kad se približi starija žena. — Oče, veli prigušeno. Ja bili se ispovidila. — Izvolite, odgovaram na njenu ljeplju ikavštinu, i sjednem. Svršismo. Stara se prignu i kaje, ama dugo, dugo... Vuće iz srca znate, onu najdulju formulu... Ja opet klizim zrncima svoje krunice, a ona s druge strane rešetke potulila glavu i šapće. Mislim — valjda već započinje pokorу. Načulih uho — nije. Sve je to kajanje. Sve za grjehe... I da više ne će grješiti... I da će sav život savršeno popraviti... i smrt radije privzati nego srce i čim oklijati... Ma gdje samo smaže tolike i pametne riječi! Sto je divno kršćansko srce u sebi! Ko bistra — a gotovo bezdana voda! I što dulje i dulje gledaš, sve više čudesna vidiš!

Kad je još tu i dok je još tu — da je nešto upitam. — Mamice, velim, hocete li mi nešto reći? — Bog te blagoslovio, oče, kako ne ču? — Da li je u vas mnogo čeljadi? — E, nije više. Rasturilo se. — Kamo? — Pitaš? Ama širok je svit. Znaš — ko kad vitar zanese, pa ih tako rasu na sve strane.

— I vašu rođenu djecu? — Dicicu? E, a ko će ih pobrojati i znati di su, Gospa im na pomoći bila! — A imali ste mnogo djece? — Ja, misliš mene? Mnogo? Kako da ti rečem, bilo ih je — Bogu hvala — na svako lito bar po jedno. — Kako? Možda koji put i više? — E da. I dvoje. Jednom — oprostit ćes — i troje. — A svega? — Svega, Gospo hvala, dvadesetero. — I okruži rukama, pa ih skupi ko na iskrenu zahvalnicu. Pridiže iznovice glavu, a ja pitam dalje: — Dvadesetero? A koliko ih danas živi? — Pravo pola, oče. Eno, da ih nabrojim: Mato i Ante kod kuće. Onaj lipi i čupavi Frane ode na more... — I nabroji desetero. Zastade. Sutim i ja. Razmišljam. Desetero živih. — A drugi su već davno poumirali? — Eto, Oče redom, kako je Bog htio. Znaš, Bog po svome poziva. I treba ići. Neke krstih, oni namah u nebo. Drugi su se malo sunčali, potom poletili. A ja mislim, Oče, dobro za njih. S ono krsta i milosti sretni na sve vike, kako nas je dragi ujak učio. — Tako je, velim. A hocete li mi reći, majko, koliko vam je godina?

— A jel meni? Dosta, Gče. I priko nade. Al nek bude do Božje. Na krstima nosim osamdeset i tri... — Toliko? A hodate ravno, čujete dobro, lice vam bez hora... — E kad je Bog dobar. A i ovaj naš — kako ću reći — zrak, i voda i sunce i taj život. Mučiš se, znaš al ne preklineš. I živiš. Nismo mi ko ovo danas — bez timuna, bez pameti, cilu noć raspojas — nismo. Znaš, život s Bogom srce čuva i pamet vodi. — Kako ste mogli cijeli život Bogu služiti s toliko vjernosti? I toliku djecu naroditi? Za njih se vazdan brinuti i žrtvovati? — E jel ja? Kako? Oče — i poče udarati krunicom o rešetku isповijedaonice, da sve krvrka i odzvanja — oče, da nije bilo ove krunice i ove Gospe ovdi, ne znam ja, kako bi bilo s mojom dicom. Znaš ti, da sam svaki dan ufanu išla k njoj, poslendanom i blagdanom, liti i zimi, zdrava i kad me štograd priguši — pa pred njom ko mati pred matrom: Gospe moja, vidiš li...? Ušćuvaj, Gospe, mati si bila! Stare dohrani, mlade pouči... I tako ja njoj. A vidiš ova zrna, ovo ružarje... Ma izlazalo se, neka. Zna ona, koliko sam suza prollia i Zdravilj Marija istisla, koliko molbi nanizala i zahvala izrekla, zna, Oče. — Pa opet krunicom po rešetki, a meni neugodno, što će svijet na to lupanje. Pogledam Gospin lik, a ono — ko da posta radosniji, ko da se malo okrenuo prema isповijedaonici... Ko da Ona, blagoslovena, potvrđuje, što mi ova, patnica i sretnica, priča. Pa što ako lupa po rešetki, kad je sve to tako!

Zahvalio sam joj. Zamolio, da smijem i drugima o tome pričati. — Pričaj samo, ama ne spominji moga imena, Oče. — Kako ču, kad i ne znam vašega imena. I ne treba da ga znam. Bog to ime vodi u svojim tefterima, i nek se samo ondje za vazda nađe. — Tamo, tamo . . . šapće starica, pozdravlja i odlazi.

Nije baš da je bilo — al eto, meni se u duši ko pričini da iza nje osta neki sijajan trag. Zar mi se samo tako prividjelo? Zar ne ostaje iza svake ovakove majke u mraku našeg svijeta jedan blještav trag . . . ?

Mijo Škvore DL.

BOGATAŠ I LAZAR

LK. 16, 19-31

*Bože mili, rugla i sramote
i po zemlji svakakve grjehote:
gdjeno jaki gazi nejakoga
i nepošten vara poštenoga;
gdje lajavac okleveta sveca,
a pod bicem vjeran sluga jeca;
gdje budala pamet soli mudrom,
a mudraci služe knezu ludom;
gdje sav narod pod krvavim žezlom
plače, kuka sred golemlih muka...
Ali od sveg rugla najružnije,
od sramote svake sramotnije
od svakoga griješnika odurnije
kad bogati guli sirotinju,
kad od svoga preobilna stola
ne da mrve za prosjaka gola...*

*Jednom Isus pričao je priču
o gavanu u bogatom stanu
i Lazaru jednom ubogaru:
Bio čovjek bogatstvom na glasu,
stanovao u mernier dvorima,
ležao na mekim dušecima
kraj svog stola u postelji zlatnoj,
a obućen u odijela sjajna
od skerleta i mekana bez
poput kakva okrunjena kneza.
Gostio se do tri puta dnevno,
sluge vjerne dvorahu ga revno*

*slatkim icem, izabranim pićem.
Kod jela mu svirahu sviraći
sve po izbor svirke raznolike,
a uza njih pjevahu pjevači
sve po želji pjesme čarovite,
oko stola izvadaju kola
plesačice bajne, tankovite...
Sve fuživo, što bi sebi snivo,
sve imaše, što srcem željaše...*

*Pred vratima gavanovih dvora
leži jadan prosjak Lazar gladan.
Niti ima pristojnoga ruha
niti ima suhu koru kruha.
Pun je gnojnih čireva po tijelu,
u dronjicima i prnjama leži,
svaki od njeg ko od skota bježi...
Rado bi se siromašak Lazar,
rado bi se nasitio bio
mrvicama sa bogata stola,
koje psi po flima pobiraju,
ali nitko da bi mu ih dao.
niti bi ga jedna pogledao.
Psi od ljudi bolji mu bijahu,
k ubogaru bijednom dolazahu
i čireve lizahu mu gnojne...
Jednog dana od jada i glada
ubogi je preminuo Lazar*

»S pravom smatramo ovo štovanje, koje se divno raširilo po svoj zemljilj, neprocjenjivim darom što ga je Utjelovljena Riječ i Božanski naš Otkupitelj... darovao Crkvi, mističnoj svojoj zaručnici, tijekom ovih zadnjih vremena, kada je moralas izdržati tolike napore i boriti se s tolikim poteskoćama.«

Pijo XII, Haerietis aquas, n. 2.

pred vratima gavanskoga dvora
kano pseto od ljudi prokleto,
baš ko jedan od onijeh pasa
što lizahu čire mu i rane...
Andeli mu dušu ponesoše
Tamo gore pred nebeske dvore
a u krilo oca Abrahama,
da se tješi u radosti rajskoj
nakon teška zemaljskoga jada
da se krijeći kod Božjega stola,
nakon duga i mnogoga glada...
Malo prođe, kadli samrt dođe
i u dvore bogata gavana
te pokupi jednog kobnog dana
izjelicu sred raskošne gozbe.
Tijelo su mu gojno pomazali,
uz tužaljke mnoge naricaljke
svečano su u grob pokopali,
ali dušu grijehom bremenitu
odvukoše davli u dno pakla,
da tu kuka usred vječnih muka...
Prokletnik je iz paklena zjala
podigao oči u visine,
da mu koja zraka nade sine.
Gore vidje oca Abrahama,
a u krilu njeg'vu posvećenu
onog istog prosjaka Lazara,
koji mu je pred dvorom ležao,
na mrvice sa stola čekao.
A' on srca kruta kamenita
niže dao od obilna stola
niti mrve za prosjaka gola.
Tad poviče gavan usred muka,
tad poviče kanda jelen riče:
"Ao mili oče Abrahame,
smiluj mi se, ded pogledaj na me!
Ubogara pošalji Lazara,
nek namoči vršak prsta svoga,
nek dohvati kapljul vode hladne,
nek se spusti u te tminejadne,
da rashladi goruci mi jezik,
jerbo trpim muke strahovite
u ovome plamu ognjenome,
gdje sve gori, gdje me žeda mori..."
Abraham mu otac odgovori:
"Sjeti ded se, o propali sine,
kako tebi negda u životu
svakog dobra bilo izobilja,
a Lazaru zlo i naopako!
A ti srca tvrda, nesmiljena

kao ona u planini stijena
nijesi davo od obilna stola
niti mrve za prosjaka gola!
Sad je vrijeme da zavlada pravda:
Nek se Lazar tješi u sve vijeke
kraj obilja nebeskoga stola,
a ti proklet trpi u sve vijeke
posred strašnog paklenog bola!
Povrh svega treba to da znadeš;
Između nas amo i vas tamo
jaz je širok, dubok — nepremostir,
i tu vlada zakon nemilostiv,
da ni jedan ne može odaude
k vama prijeći, da vam jade lijeći;
niti može itko od vas tamo
dovući se k nama gore amo.
Sve ako bi htio, ne bi smio,
sve ako bi probio, ne bi mogao...
Opet viknu prokleti gavane,
opet viknu, kanda jelen riknu:
"Onda molim, oče Abrahamu,
onda molim, učini to za me:
Ubogara pošalji Lazara
do očinskog na zemlji mi dvora.
Ondje imam još petero braće,
a svi živu ko što i ja negda
u obijesti, jer im svega dosti.
Mjesto mene nek ih opomene,
da s'poprave od grješnog života,
da s'poprave, da dušu ne sprave
u prokletstvu ognja paklenoga,
da ne dođu i oni na mjesto,
gdje se kuka usred vječnih muka!-
A' će na to otac Abrahame:
"Mojsija i proroke imadu,
što ne valja oni dobro znadut!
Nek slušaju što im oni zbole,
pa će doći u nebeske dvore!"-
A' povika prokleti gavane:
"Neće, neće, oče Abrahame,
neće slušat što im Pisma zbole!"
Tek ako im tko od mrtvih dođe
možda život na bolje im pode
da s'obrate i na dobro svrate!-
Tad odvrati otac Abrahame:
"Ako V neće poslušat što reče
i Mojsije i proroci Božji;
vjerovat ni tada oni neće,
da se tkogod i od mrtvih digne
u dvore im s opomenom stigne.-

Tako eto Božja usta sveta
osudiše gavana prokleta.
Al' znaj dobro, kršćanine brate,
da to vrijedi jednako i za te,
jer što Isus u priči kaziva,
to za mnoge u zbilji se zbiva.
Pazi stoga koj' blaga imadeš,
da pogledat siromaha znadeš;

da od svoga preobilna stola
dadneš štogod za prosjaka gola,
jer tko suši sirotinjske suze,
razrješava svojih grijeha uze
i pribavlja sebi prijatelja
za dan suda kod Božjeg prijestolja!

Guslar

NAJLJEPSA KNJIGA

Tiskani prijevodi Svetoga pisma na hrvatskom jeziku

Prvi poznati djelomični prijevod Svetoga pisma na govorni hrvatski jezik potječe iz 14. stoljeća: »Korčulanski lekcionar«. Iz 15. stoljeća poznat nam je »Zadarski lekcionar«.

Prvi potpuni prijevod čitavog Svetog pisma na hrvatski jezik dobili smo 1831. trudom slavonskog franjevca Petra Katančića. Prijevod je tiskan u Budimbu u 6 svezaka.

Drugi potpuni prijevod potječe od dalmatinskog svećenika Ivana Matije Škarića. Djelo je tiskano u Beču od 1858. - 1861. u 12 svezaka.

Sarajevski nadbiskup dr. Josip Stadler izdao je prijevod u pet svezaka, no djelo nije dokončano. Isto su tako 1911. u Zagrebu izšla dva sveska Starog zavjeta, nedovršeno djelo dr. Valentina Čebušnika.

Poznata je svima stručna kolekcija prijevoda psalama u četiri svezaka od o. Petra Vlašića OFM.

Od 1941. - 43. izdan je u Sarajevu potpuni prijevod svih knjiga Svetoga pisma u tri omašna sveska. Preveo i izdao Sarajevski nadbiskup dr. Ivan Šarić.

Vrlo je poznat i raširen Novi zavjet od Dr. Franje Zagoda. Zagreb 1939... U nekoliko izdanja izdalo Hrvatsko Jeronimsko društvo. Odličan prijevod s izvornog grčkog teksta.

1961. izšlo je u Sarajevu Sveti Pismo Novog zavjeta. Prijevod s izvornog grčkog teksta na suvremeniji naš govorni jezik. Preveo dr. fra Ljudevit Rupčić hercegovački franjevac.

1962. izšlo je u Zagrebu posebno izdanje »Evangelje« — Riječima četvorice Evandelistu, izvorni prijevod biblijskog stručnjaka Dr. o. Bonaventure Duda OFM. To je prvo djelo ove vrste u našoj povijesti. Od neizmjenjenih riječi četvorice Evandelistu satkan jedan izvještaj o životu, nauci i djelu Isusa Krista.

Napomena: Crkva čuvarica Božje objavljene riječi budno pazi da ne bi tko iskrivio, preinatio, ispustio ili što dodao svetom tekstu. Zato izdavači Svetoga pisma moraju dati prijevod na proučavanje i na odobrenje biskupu svoje pokrajine. Crkva samo tako može jamčiti za prvočitnu cijelovitost, vjerodostojnost i izvornost. Stručno pregledani prijevodi nositi će na preim stranicama "Imprimatur" — odobrenje biskupovo. Prijevode bez imprimaturu nije dozvoljeno upotrebljavati radi nedostatka izvornosti i cijelovitosti.

TRIPUT O ZVONKU —

Jao, Zvonko, gdje si bio?

Mama je jednom, ne zna ni sa-
ma u kojoj crkvi, čula za ovaj do-
gadaj: Plavio brod uz obale Brazi-
la. Kapetan i mornari bili su ne-
što nemirni, nervozni. Sto se dogo-
dilo? Nestalo na brodu vode. Već
dva dana nisu ni kapi vode stavili
u usta. Skapavaju od žede. Ako
ovako duže potraje, pomrijet će
od žede. Mornari su došli kapeta-
nu: — Kapetane, ovako dalje ne
može. Skapat ćemo. Najbolje je,
da izvjesimo na jarbol znakove
za pomoć i da u eter pošaljemo
SOS. Možda nam netko priteče u
pomoć. Sutradan izvjesili znakove,
zatražili pomoć. I zaista, neki brod
im se približio. Mornari i kapetani
jednog i drugog broda skupili se
na palubi. — Sto vam je, zašto tra-
žite pomoć? Vidimo da je na bro-
du sve u redu, požara nema, u
kakvoj ste nevolji? — Evo što nam
je: danas je treći dan, kako nismo
okusili kapi vode. Pomožite! Kad
su mornari s broda, koji je došao
u pomoć, čuli te riječi, udarili su u
glasan smijeh. Grohotom su se
smijali, previjali se od hihotanja.
Ha, ha, ha! — Pa ljudi, što se smije-
te, što je u tom smiješno, da
nam je nestalo vode? — Ha, ha,
ha, — smijali su se oni prvi još ja-

če i konačno rekli: — Pa ljudi
Božji, kako se ne ćemo smijati,
umirete od žede, a već dva dana
plotite po samoj pitkoj, slatkoj vo-
di. Samo da zagrabit s koje stra-
ne broda hoćete, imate do mile vo-
lje pitke vode. Šta je bilo na stvari? Ti ozadjeli plovili su već dva
dana po ušću rijeke Amazonke.
To je vodom najbibilnija rijeka na
čitavom svijetu. Ušće joj je široko
oko sto kilometara. Zbog velike ši-
rine ušća nisu ni opazili, da je to
rijeka. Mislili su, da je voda u ko-
joj plave, slana, gorka morska
voda.

Mama je za taj dogadaj čula u
crkvi. Pošto ga je ispravljedio,
župnik je nastavio: U sličnom po-
ložaju, kao oni ozadjeli mornari,
nalaze se danas u svijetu mnogi
kršćanski roditelji. Tuže se, da je
u današnje vrijeme nemoguće do-
bro, kršćanski odgojiti djecu. Ne-
ki čak licemjerni kažu, da ih je
zbog toga bolje i ne imati. — a da
se samo malo okrenu, da malo pa-
žljivije pogledaju oko sebe, našli
bi izvrsno sredstvo, kako da prvo-
razredno i kršćanski odgoje svoju
djecu. To je sredstvo vjeronauk.
Redovito šiljanje djece na pouku
u kršćanskom nauku. Oni su mor-

Zvonko se otimao jaučući i mlateći nogama po zraku. . .

nari jadikovali i kukali: — Skapat ćemo od ţede, a voda pred nosom. Roditelji kukaju: — Nemaju sredstva da dobro odgojimo djecu, a vjeronauk pred nosom.

Zupnik je dalje tumačio, kako danas ima po svijetu, naročito po velikim gradovima, mnoštvo pokvarene mlađeži, takozvanih huligana, teddy-boys-a. Rekao je, da su tome u prvom redu kriti roditelji, koji su svoju djecu pustili u svijet bez pravog odgoja. Naglasio je, da teško grijese svi kršćanski roditelji, koji djecu ne šalju na vjeronauk.

Mama je sve to slušala, dobro zapamtila i o svemu mnogo razmislijala. Zvonka, a i drugu svoju djecu, redovito je slala na vjeronauk. Strogo je na to pazila.

Jednog dana mama susrela Peru,

Zvonkina školskog druga, pa ga je zapitala: — Kako je danas moj Zvonko odgovarao za vrijeme vjeronauka, da li je sve znao? Pero se začudio: — Pa vašega Zvonka već tri puta nije bilo na vjeronauku. Mama je problijedila. Dakle ju je Zvonko varao. I u sebi je rekla: — Valaj, ne će više.

Mama je došla doma. Vidjela je kroz prozor, da Zvonko dolazi.

Otvorila su se kućna vrata. Zvonko je ušao. Mama ga je smješta zgrabila jednom rukom za košulju, a drugom štapom udarala straga po hlačama: — Jao, Zvonko, gdje si bio?! Jao, Zvonko, gdje si bio?

Zvonko se otimao jaučući i mlateći nogama po zraku.

barba Ante K.

Krist u našem gradu

*Jutros su se odmarale magle
Na krovovima kuća u našem gradu.
Mokrim asfaltom žurio je Krist,
Nosio je bolesnoj mladoj majci radost i nadu.
Prolaznici su prema njemu odnosili se razno,
Mnogi su padali na koljena i klicali :»Hosana!«
Drugi su bili ka željezo hladni,
Pa su na osvit ovog Božjeg dana
Saptali:*

*»Moderan sam čovjek, dijete dvadesetog vijeka,
Ne trebam Crkve, ne trebam Boga.
Čovjek sam novi... Ja sam ateist,
Meni je suvišna svaka vjera,
I nije mi potreban Krist.«*

*On prođe i zaplaka gorko nad gradom ovim,
Nad okorjelim srcima ljudskim,
Nad tako buntovnim naraštajem novim,
»O grade, o grade, o gradovi sví!
Kad bi samo znali,
Kakva vam se kobna sudbina spremá!
Koliko muke, ljubavi i truda uložih za vas,
Ali opet meni u vama mjesta nema...«*

Fra Blago Karačić

JAHAČI NA ŠTAPU

Kad smo bili djeca, onda smo mi dječaci znali okoračiti štap, tući ga i vikati: »Evo konja! Gijol!« A curice bi opet, ako nisu mogle imati kupljenu bebu, napravile bi sebi od krpa, pa bi je nosale, ljubile, tepale joj i uspavljivale je. Tako rade sva djeca i sada, i u gradu i na selu, i sigurno po cijelom svijetu. Tome se nitko ne čudi. Dok smo bili maleni, imali smo dječije tijelo, dječiju dušu, dječiju pamet, pa smo sve radili kao djeca. A kad smo odrasli, sve se promjenilo. — »Kad sam bio dijete, govorio sam kao dijete, mi-

slio sam kao dijete, sudio sam kao dijete. Kad sam postao muž, odbacio sam, što je bilo djetinje», veli sv. Pavao.

Po što bi ti, stari, sada kao majstor, profesor, liječnik ili ne znam tko, kojemu je 30, 40 ili 50 godina, okoračio štap, pa krenuo na njemu kao na konju niz ulicu, kao nekad, kad ti je bilo 5 godina? Bome bi se slabo proveo. Sjatila bi se oko tebe sva dječurija, uličnjaci i besposlenjaci kao na čudo. Od njih i onake ne može proći s mirom ni čergaš s majmunom ili medvjedom, ni ika-

kav makar malo čaknut čovjek. Odmah ga opaze, nađu se na okupu i prave mu pratnju uz dreku i urnebes. A što je gore, ti bi se brzo našao u Stenjevcu pod prismotrom liječnika i mučno bi se izbavio odanle. Eto, šta znači, kad čovjek ne odbaci, što je dječije. Nije daleko od budale.

A ne bi ni kakva gospoja bolje prošla, da sad sebi, onako odrasla — ne čemo reći: ostarijela! — napravi od krpa kakvu lutku ili kupi onu iz izloga, što sama otvara i zatvara oči i miće rukama, pa da je stane nosati, tepati joj i cmokati je. Uh, uh, puste sramote i rugla! Ne bi živa ostala od poganih jezika. Sva bi čaršija zujala. Pričalo bi se to, dok je svijeta i vijeka. Zato se veliki dobro paze, da ne rade, što su nekad radili kao djeca, da ne prave djetinjarije, pa da se ne osramote pred svjetom.

Dok je čovjek dijete, i pamet mu je djetinja i vladanje i vjera, odnosno vjersko znanje. Kako raste, raste mu i znanje. Ide u školu, na zanat i t. d. S godinama i znanjem mora mu uporedo rasti i vjera, poznавanje vjere. Jer, drugačije vjeruje dijete, drugačije odrastao čovjek. Djetetu je dosta, što mu kažu dobri roditelji i što čuje na vjeronauku. Odrasli kršćanin treba više. On tre-

ba da poznaje razloge svoga kršćanskoga vjerovanja, veliki katekizam. Sv. Pismo, živote svetaca, povijest, suvremeni život i djelovanje Crkve, kat, stampu i t. d. Već prema svojoj naobrazbi.

I sada, šta se često događa?

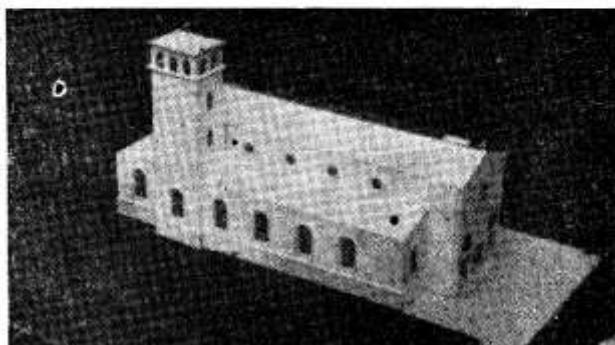
On je odrastao. Dapače je svršio visoke škole, postao liječnik, profesor, inžinir. I hvali se pred prijestim ljudima, kako ne vjeruje, jer je školovan čovjek, i kako se vjera ne slaže s njegovim visokim znanjem. I začudo, ima naivčina, koji mu vjeruju.

Ljudi Božji, ne dajte se prevariti! Nije on bezvjeran zato, što mu smeta škola i znanje, nego jer mu osim drugih skriviljenih propusta nije vjersko znanje uporedno raslo sa dobom i svjetovnim znanjem. U svjetovnoj naobrazbi i u svom stručnom znanju on je možda daleko napredovao, ali mu je vjera i vjersko znanje ostalo onako maleno, kao kad je jašio na štapu. I još manje. Posve je zakržljalo, jer se nije ni truna briňuo za njega. Pa ako sad pogleda iz svojih odraslih godina i svoga znanja na onako djetinjastu i zakržljalu vjeru, jasno je, da je se stidi i da je odbacuje kao nešto, što mu nikako ne odgovara.

Eto, mjesto da i u vjerskom znanju jaši na konju, ili još bolje: da

---

MAKETA CRKVE
SRCA ISUSOVA —
GRADNJA U TOKU
PROZOR — BOSNA

se vori u džipu, ili najbolje u mlađnom avionu, on još uvijek kao švrcu »jaši na štapu« i još se time hvali i ponosi!

— — —
»Konačno, posve je sporedno, što ti vjeruješ i da li uopće što vjeruješ. Glavno je, da si pošten čovjek. I to je dosta.«

Cesto ćeš u društvu čuti takovo mišljenje. »To je dosta!«, kaže se. Na to francuski pisac de Segur kratko i dolično odgovara: »Naravno, to je dosta, da te ne objese, ali to nije dovoljno, da dodes u nebo.« (Toth)

Mons. Petar Pajčić

Moja viera - 9

Kršćanstvo ili druge religije

OZIVLJENE USPOMENE

Bio je Uskrs. Luka je skoknuo do svojih roditelja. Nije mogao zaboraviti lijepih uskrsnih običaja. Sa Ilijkom je pošao na uskrsno bđenje. U crkvi je ostao pod korom i motrio vjeran narod kako duboko proživljava otajstva Uskršnje noći. Iliko je bio uz župnika u društvu ministranata. Svi obredi uskrsnog bđenja dobili su pravo svoje značenje i neodoljiv čas otkad se obavljaju noću. I blagoslov vatre, i uskrsne svijeće, i procesija sa svjećama kroz zamraćenu crkvu, a vrhunac je svakako bio kad su svi zapalili svoje svijeće. Kao da u nesigurnom plamenu svijeće svaki gleda svoj život. Ove su svijeće vjernici opet zapalili kod obnova krsnoga zavjeta. Kolikim su samo žarom izgovarale ove zapaljene duše svoje vjerovanje. »Vjerujete li u Boga Oca svemogućega i u Isusa Krista Sina njegova jedinoga i u Duha Svetoga?« — »Vjerujemo« zazvonila je molitva crkvom. A kad je svećenik zapitao »Odričete li se sotone?«, kao grom se prołomio crkvom: »Odričemol!« Nije se ni Luka mogao oteti ovim mislima. Postan je i on dionik žive vjere svoga naroda. —

Evo, na sam Uskrs opet ide s bratom na Veliku misu. Ljudi gnu u crkvu sa svih strana. I oni koji rijetko zalaze. Između razgovora što ga je Luka ples s bratom razmišljao je: »Ipak je vjera velika zagonetka. Tako je srasla s čovjekom. Obuhvatila je čitav njegov život od početka, pa korak po korak najvažnije točke sve do smrti, i što više, i prekogrobnji život. U tom je njezinu najveću snagu. Može u ljudima oslabiti vjerska spoznaja, mogu se misli i zanimanje skrenuti na neko vrijeme na drugo, ali pitanja koja vjera rješava ostaju otvorena.« Tako se Luka borio sa svojim mislima. Sjecao se kako je prije par godina i sam ministirao i trčkarao oko crkve ganjajući loptu. Danas to više ne bi mogao. No on sve više i više odobrava nevinu radost prijašnjih dana i sve jasnije uvida da tu radost nije smio jednostavno napustiti. Nju je trebalo sačuvati i ponijeli je iz dječjeg svijeta u mlađenacki, i očito dalje u rnuževnu dob i staračke briže. Onako otprilike kako je to učinio njegov otac. Luka ima otvorene oči. On vidi kako se živi u društvu i svijetu; kako Ijudi kroje vrednote prema potrebi i koristi, i baš je radi toga sve više cijenio svoga brata koji je bio sačuvan od svih tih poroka.

KAJSIJE I REBUS

- Vidi, Luka, onu rasevjetalu kajsiju.
- Vidim i nju i onaj obnovljeni plot, sigurno da ministrianti ne mogu do nje.
- U proljeće i ne treba ministranata kod kajsije. Dosta su pčele. Luka, a da li je taj plot bio i prije ovako visok?
- Kad sam ja bio ministriant, ova taraba uopće nije postojala kao ozbiljna zapreka. Postojale su samo kajsije i malo dalje krupne jagode.
- A gdje je bio kum Andrija i njegove koprive?
- Da, kum Andrija. Mnogima je on bio kum kad su bili u njegovim šakama. »Joj, kume! Nemojte. Kume, pče.« Ali za dobre se stvari isplatio nešto pretrpjeli. Ali, Iljko, ja imam jedan rebus za te. Ako si dobre volje, odmah ču ti ga reći.
- Da nisi odlučio da ćeš opet svake nedjelje na misu. Ipak je, moj Luka, pre malo samo o Božiću i Uskrusu, nastavi Iljko.
- Danas ču ja s tobom i na blagoslov popodne.
- Kad ne bih znao tko će pjevati kod blagoslova, mislio bih da si postao neobično pobožan.
- Zanimat će i tebe ove stvari, no ostavimo sad to, evo ti zagonetka. Cital sam tvoje Sveti pismo. Nešto ćeš mi morati protumačiti. Čujem da često ideš k župniku. Učiš li ti njega ili on tebe? nastavi opet Luka.
- Eto, ja njega, malo strpljivosti, a on mene vjeronausk.
- Evo, moje poteškoće, misli malo na nju i ti: Naišao sam u Evandeliju na riječi: »Idite, naučavajte sve narode ... Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasi će se, a tko ne povjeruje, osudit će se« Mt 28, 20. Što znaće ove riječi? Luka polako izgovori ove riječi očito ne iznoseći potpuno jasno svoju poteškoću.
- Bar tomu ne treba tumačenja. Apostoli moraju propovijedati svim ljudima. Tko se obrati, dobro, a tko ne, propada, upadne Iljko gotovo misleći da je odgovorio na pitanje.

Poštovani uredniče!

Htjela bih navesti nekoliko crta, ako biste uzeli u obzir. Nadam se da hoćete. U mome selu kako se sjećam od mog ranog djetinjstva, gotovo sve obitelji svaku su veće molile sveti ružarij, dok je toga sad nestalo — još tako moli samo pet, šest obitelji. Djeca uopće nisu odgojena, naročito djeca od mlađih majki koje su stupile u brak nazad pet, šest ili sedam godina. Od njihove djece mogu se čuti takve psovke, da to čovjek jedva može zamisliti. I to izgovaraju djeca, koja ih pravo ni izreći još ne znaju. Djeca ne znaju drugačije, jer to čuju od svojih nevoljnijih majki. Očevi nisu toliko krivi, jer se ne nalaze kod kuće. Gotovo svi su u Zapadnoj Njemačkoj.

Jednom neki dječak od pet godina psuje Boga, Srce Isusovo, svetu Nedilju i to sve od puta. I ja baš odem k njegovoj majci i kažem joj: »Tvoj sin psuje, tako i tako, pripazi na nj.« Ona mi je rekla: »Ko da je to nešta!« Zbog toga, dragi uredniče, ako možete preko Glasnika Srca Isusova i Marijina opomenuti takve majke. Znam da one to neće pročitati u Glasniku, jer ih ne primaju, ali ja ču nastojati pročitati pred njima.

Bog!

Danica

— Ma nisam mislio samo to. Nešto me drugo zanima što slijedi iz ovih riječi. Ako je kršćanstvo jedina vjera koju treba prihvati i po kojoj će se ljudi spasiti, što je onda s drugim vjerama? Neke od njih naucavaju protivno od kršćanstva, a svi vele da imaju pravo i da su dobre, izjasnio se Luka.

— E to je, Luka, više od onoga što ja znam. Zašto sve vjere ne mogu biti dobre, to još znam, no kako ću prepoznati koja je baš prava, to je drugo pitanje.

— Ako je Bog govorio ljudima, onda je prava ona vjera koja čuva Božju riječ i ima dokaze za to. Bog ljudima nije govorio protuslovlja. To bi značilo, ako dokažemo da je kršćanstvo prava religija, da sve ostale to nisu. Ono dobro što ga nalazimo kod drugih religija morat ćemo pripisati naravnoj spoznaji i tragovima praoobjave, no jedno je sigurno, što vidim, da nismo bogoslovni ni ti ni ja da bismo mogli ova pitanja od prve riješiti.

A ZASTO OTAC VJERUJE?

Iljko je par puta pročitao kod svetoga Mateja i Marka izvještaj o slanju Apostola u svijet s obvezom da propovijedaju Kristovu nauku kao obvezatnu za sve ljude. Ako je Bog doista govorio ljudima, očito je da mu nije svejedno hoće li ga ljudi poslušati ili ne. O tome nema sumnje. Ali je Luka ovdje zapleo i druge religije koje se protive kršćanstvu a svojataju si božansko porijeklo i ispravnost. Sto je s tim? Ispitivati sve religije, pa to je najvećoj većini ljudi nemoguće. Opet je Iljko bio u sto pitanja iza razgovora s bratom. Cekao je da mu se vidici malo razbistre. Ne bi želio opet do župnika. Nekako ne pristaje da mu svaki čas dodijava. Odlučio je da govorí o tom s ocem. On sigurno zna zašto vjeruje.

Na bijelu nedjelju Iljko je isao s ocem u crkvu i počeo je nekako bojažljivo:

— Tata, smijem li te nešto pitati?

— Nekako odviše skromno počinješ, sigurno trebaš novaca, otac će.

— Ovaj puta ne. Nešto drugo. Sa Lukom sam na Uskrs govorio kako možemo prepoznati koja je vjera prava, kad ih ima toliko i sve govore da imaju pravo, da od Boga potječu, a protive se jedna drugoj?

— Cuj, sine, ja nisam fiškal. Ti ćeš bolje od mene znati koliko ima raznih vjera i kako se zovu, ali da ja mogu svoju vjeru prepoznati kao pravu, dosta mi je ono što vidim kod zdravih očiju. U našoj vjeri nema ništa što bi bilo nedostojno čovjeka. Ja već godinama i godinama slušam propovijedi u crkvi, neke i po više puta, nikad nas svećenici nisu učili zlo. A ono što Crkva zove zlo, to je doista štetno u životu. Osim toga osnivač naše vjere jest Isus. Što sam stariji i što ga više poznam, to mu se više divim. Njemu nitko nije ravan. Zamislis samo to kako je unaprijed znao sve što će se s njim i njegovom Crkvom dogoditi. On je gospodar života i svoga i tudi. Njegov je život bio sjajna luč. Nitko mu nije mogao ništa predbaciti. Svi su ga poštivali i bojali ga se. On je zahtijevao od nas da mu moramo vjerovati, ali ne bez razloga. „Djelima mojim vjerujte,“ govorio je. Očito je mislio na čudesu, neporočni svoj život i divnu svoju nauku. Taj Isus nije nikad napisao ni jednog slova, a njegova je nauka preobrazila svijet. I danas zemlje u kojima se poštuje njegova nauka predstavljaju najnapredniji dio čovječanstva.

— Da, tata, imaš pravo. Sad sam se sjetio da je osnivač protestantizma

otpali svećenik, redovnik. A u povijesti sam čuo da je Buda umro prejevši se svinjetine, nadopuni Ilijko očevu misao.

— Ne ćemo, sinko, tražiti nedostatke osnivača drugih vjera i nedostatke njihove nauke, ali je dobro i dosta je znati da osnivaču kršćanstva nije manjkala ni jedna odlika koja se traži za posrednika između Boga i ljudi. Kršćanstvo nije došlo iznenada. Njega je Bog spremao i najavljuvao po prorocima. A kad je došlo ono se mora legitimirati pred svim ljudima kao vjera za sve, vjera istinske jednakosti jer smo svi djeca Nebeskoga Oca, pozvani u bolji život.

Ilijko više nije znao što bi pitao. Divio se poštenju i vjeri svojega oca i slušao je uskrnsna zvona što se njišu i zovu ljude k Bogu.

Franjo Sipušić DL.

(KADA BOG ZOVE)

O. Josip Juric

Na blagdan Gospina Navještenja u obitelji Ivana i Ane Juric u Bosanskom Dubočcu rodio se malji Jozo. Rano je ostao bez roditelja. Kod otaca Trapista u Banjaluci završio je pučku školu i 1908. započeo gimnaziju u Travniku. S petnaest godi-

na stupio je u Novicijat Družbe Isusove u Zagrebu. Svrljivši iza toga u Travniku srednju školu, nalazi se u Innsbrucku u Austriji gdje studira s velikom lakoćom filozofiju. Među sjemeništarcima u Travniku kao odgojitelj proboravio je četiri godine prije teoloških studija. Od 1924. do 28. studira u Engleskoj bogosloviju, gdje je na blagdan svetog Ignacija 1926. zareden za svećenika. Na Svićećnicu 1930. položio je svećane zavjete i preuzeo u Sarajevu dužnost odgojitelja Bogoslova. Ide u Rim i kroz tri godine studira istočno bogoslovje i polaže doktorat. U Sarajevu je zatim profesor pa od 1934. do 1937. rektor Nadbiskupskog bogoslovskog Sjemeništa u Sarajevu. U Đakovu ga nalazimo kao profesora teologije od 1947. do 1950. Od 1951. dalje predaje na teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. 36 godina života bio je profesor, i svojim je đacima ostao u lijepoj uspomeni. Voljeli su ga i kao poglavara i kao profesora. Bio je čovjek dubokog razumijevanja i zlatne sredine, jednostavne pobožnosti, plemenit, vesco, uslužan, iskren i duhovit.

Svatko je u njemu mogao naći prijatelja i savjetnika. Radi svoje jednostavnosti bio je neobično prisutan. Dobri pater Jozo! Neki ga je župnik u sažalnici usporedio s

pokojnim Papom Ivanom XXIII. »On je za nas predstavljao Crkvu«. Kažu da je bio jedan od rijetkih profesora koji se valjda nije zamjerio ni jednom svom daku. Bio je dobar propovjednik, neobično je vješt davao duhovne vježbe. Rado je proučavao i predavao biologiju. Dobro je poznavao i govorio gotovo sve glavne evropske jezike. Bio je vrlo sposoban i naobražen — evropskog formata. — Na svoje zadnje djelo na zemlji rado je mislio i spremao se — na smrt. Uoči prvog petka veljače ispovijedio se. Šestoga navečer bio neobično vedar kod večernjeg odmora. Sedmoga je ujutro oko

deset sati pošao na autobusni kolodvor. Trebao je u Lovrečini časnim sestrma davati duhovne vježbe. Usput se svratio do prijatelja. Nekako se naime slabije osjećao. Počeo je misliti, i tako je i govorio, da bi se morao vratiti kući, jer mu nije dobro. Zadržali su ga. Kud će na put kad mu je slabo! Pao je u nesvijest. — Kap — Sveta pomast. — Prevezan je u bolnicu na Rebro. Ni je dolazio k sebi. Oko 2 sata popodne prestalo je kucati srce. Osamnaest mu je dana nedostajalo da navrši sedamdesetu godinu.

Smrt mu je bila slična životu: što manje drugima na teret.

Pučke misije

ZUPA CRNAC KOD PODR. SLATINE od 23. II do 1. III 1964.

Od 3.711 duša što ih župa broji vjerski su najsačuvanije obitelji doseljenika. Zadnjih se godina naime oko 150 obitelji iz Zagorja, Turopolja i Like doselilo na teritorij župe. Uz pomoć preč. g. župnika sagradili su u svojoj koloniji kapelu. Ovaj se dio župe i prvi odazvao na misijama. Starosjedoci su se trgnuli pod kraj. Za vrijeme misija ispovijedilo se 1.451 osoba, podijeljeno je 3.380 pričesti. Na staleške pouke dolazilo je djece 118, djevojaka 106, mlađica 63, žena 216, muževa 159. — Procesiji s Gospinim kipom prisustvovalo je 1.500 vjernika a na završnoj svečnosti 1.200. Misijske propovijedi su bile dobro posjećivane. Na jutarnjim je prosjek bio 560, a na večernjima 900.

ZUPA BAPSKA — SRIJEM, KOD ILOKA od 5. IV do 12. IV 1964.

Župa broji 1.800 duša sa znatnim prilivom naših ljudi doseljenika iz Dalmacije, Turopolja, Bosne i Hercegovine. Ove godine župna crkva sv. Jurja slavi svoju dvjestogodišnjicu opstanka, dok je župa nešto mlađa, za 20 godina. Župa čuva jednu našu narodnu svetinju: sedamstotinu godina staru kapelicu Majke Božje. Župa je imala tu sreću da su je vodili uzorni svećenici. Danas su iz ove župe četiri živa svećenika i jedan klerik. Ispovijedilo se na misijama 1.159, pričesti je podijeljeno 3.500. Prosjek posjećivanja propovijedi jutarnjih 590, večernjih 800. Na staleškim poukama bilo djece 210, djevojaka 62, žena 250, muževa 140, mlađica 51.

===== SPASI DUŠU SVOJU =====

OSJEĆAJMO S CRKVOM

Crkva proživljava sudbinu svog osnivača, Isusa Krista. Jedni je odbijaju, drugi je primaju, a Ona svima hoće samo dobro.

■ **Nepoželjna na Ceylonu.** Ova republika ima 10 milijuna stanovnika, od kojih je 8% katolika. Grupa budističkih zanesenjaka, koji vrše pritisak na vladu, ili se nalaze u njoj, nastoji raznim zakonskim propisima spriječiti rad Crkve.

— Već su sve škole oduzete Crkvi, osim strogog vjerskog.

— 15 ožujka istjerana je zadnja grupa časnih sestara, koje su radile u državnim bolnicama glavnog grada Kolombo. Na taj je način od 1959. g. istjerano 300 časnih sestara bolničarki iz 12 bolница.

— Svaki misionar mora plaćati 85 dolara godišnje osobnog poreza.

— Jedan ceylonski list ne razumiže taj postupak pa piše: »Razum da kje nije pobijedio. Potreba zdrav-

stvene službe, stanje bolnica i bolesnika u njima, budućnost gubavaca, koji ostaju praktično bez njege, sve to moralo je ustuknuti pred grupom protukatolika, koji neće mirovati dok ne postignu svoj cilj. Crkva doživjava sudbinu Kristovu, pa pita s Njim: Za koje me od ovih dobrih djela izgonite?«

■ **Osudena u Sudanu.** Početkom ožujka ove godine istjerana su iz Sudana 272 katolička misionara, a prije tog datuma 113. Optuženi su da su bunići narod protiv državne uprave, kao i Isus. Nacionalizirane su 352 škole, bez prethodnog savjetovanja, bez ikakove naknade, s jasnom zabranom da se ne smiju otvaratiti druge. Ministar za informacije izjavio je: »Misionari su protjerani jer su kriminalci i opasni za javnu sigurnost.«

— U Sudanu ima preko pola milijuna katolika, a ostao im je samo jedan biskup, Irenej Dud, 21 svećenik, te 70 raznih redovnika i redovnica. Sjemeništa su ostala bez profesora.

2UPA SESVETE KOD ZAGREBA od 5. IV do 12. IV 1964.

Iako su zadnje pučke misije bile 1960. godine ipak je preč. g. župnik zaželio da budu i ove godine. U zadnjih se naime nekoliko godina stanovništvo udvostručilo zbog velikog priliva radnika iz svih krajeva Hrvatske. Na večernje je propovijedi dolazio od 500 do 800 vjernika. Djece je znalo biti i do 250. Za gradsku periferiju staleške su propovijedili uspjeli iznad očekivanja. Ispovijedi je bilo 660, a pričesti 1.700. Preko 250 osoba odlučilo je obaviti pobožnost naknadne svete pričesti kroz devet prvih petaka Presvetom Srcu Isusovu. Već kod zadnjih misija vjerski je život uhvatio čvrst korjen, a sada se obnovio, produbio i utvrdio. Bilo je brojnih i veoma lijepih obraćenja.

Misionari DL.

Drugi je primaju:

■ **Ugledna u Japanu:** Utjecaj Crkve u Japanu jest velik. I oni, koji se ne priznaju katolicima počeli su prihvati katolički pogled na svijet. Katoličke ideje prodiru u štampu, kino, televiziju, radio. Taj svoj dobar glas i utjecaj ima Crkva zbog svojih mnogobrojnih škoala.

U crkvenim je rukama 9 potpunih sveučilišta. A svih polaznika katoličkih škola — od osnovnih do sveučilišta — je 123.729. U katoličkim dječjim vrtićima nalazi se 80.558 djece. Osim toga Crkva vodi 31 bolnicu sa 4.000 kreveta

24 ambulante sa 528.142 pregleda godišnje

19 staričkih domova sa 930 staraca

74 sirotišta sa 6.028 siromašne djece.

■ **Zasluzna u Dahomey-u:** Prigodom proslave 50 godišnjice sjemeništa u Ouidah-u predsjednik je republike Dahomey-a Apithy izjavio: »Nikada nećemo moći dosta naglašiti što dugujemo misionarima — Oni su predvodili zemlju u njezinu razvoju.

— Učili ljudi raznim zanatima,

— Odgojili grupu ljudi koja se mogla suprotstaviti kolonializmu.

— Prva se Crkva na svom području počela boriti protiv neravnopravnosti između bijelaca i crnaca

— Utrla je put Atričkoj solidarnosti, kad je otvarala škole za Afričane svih država, koji su htjeli i mogli doći u njih.»

■ **Siriteljica kulture u Africi:** Afrika ima oko 250 milijuna stanovnika. Skoro jedna petina nema prilike za bilo kakvu izobrazbu. Što je dosada na području školstva učinjeno u Africi ima se prije svega zahvaliti misijama. Samo katoličke škole pohađa danas preko 5 milijuna Afrikanaca. Preko škole se nužno širi katolička ideologija.

■ **U Keniji** je do 1956. g. gotovo sve školsko obrazovanje bilo povjereni Crkvi. Crkvene osnovne škole pohađalo je 390.000 daka, a gimnazije 54.000. U toj zemlji ima samo 12,5% katolika.

■ **Tanganjikl** je prošle godine bilo 1365 katoličkih škola, koje je uzdržavala Crkva sa 212.391 dečkom i 4.353 nastavnika. To je ukupno 42 škole, 17.881 učenik i 424 nastavnika više nego 1962. g.

Brat pomoćnik Al-bin Bethoz u blizini glavnog grada Tananarije otvorio prvu poljoprivrednu školu. Dobio veći dio pustog zemljista od države, iskopao 5 km kanala za natapanje i dobio plodno polje. Pribodi idu u fond za siromaše.

■ **Tipičan rad** misionara u Africi možemo vidjeti u župi Rombo, biskupija Moshi — Tanganjika — na padinama Kilimandžara. Svaki tjedan se u crkvi podijeli preko 2.000 svetih pričesti, zatim ispunjavanje, te mnogo krštenja djece i odraslih.

Na župi rade župnik i kapelan. U deset škola, koje pripadaju župi pomaže im 49 učitelja, učiteljica i knjehistica.

U župskoj bolnici radi 8 domaćica i dvije strane časne sestre. Bolnica ima 60 kreveta.

■ **Aktivna u SAD.** Od 1960. do 1963. g. katolici su u SAD porasli za 2,3% pa ih sada ima već 44 milijuna. Katolici su počeli napuštati osnovne škole, da bi im ostalo više sredstava za srednje i sveučilišta, jer je gimnazijalcima i studentima potrebniji cjelevitiji katolički nazor na svijet nego daciima osnovnih škola.

Crkva svima hoće dobro:

■ **Borba za socijalnu pravdu.** Brazil. U potpunoj suglasnosti sa Msgr Joao de Resende, nadbiskupom Belo Horizonte, vodstvo Katoličke Akcije, povodom nezgodnog istupa nekih

katolika u pitanju agrarne reforme, dalo je slijedeću izjavu: »Mi upozorujemo svu našu braću brazilske kršćane, da se religiozni osjećaji ne smiju poistovjetiti s političkim nazorom. Kršćani moraju sa simpatijom i razumijevanjem gledati i pomagati socijalni razvoj zemlje, jer sadašnje stanje sigurno ne odgovara ni zapovijedima Božjim ni nauci Isusa Krista.«

■ Veliko siromašno naselje zapadno od grada **Conception** počinje dobivati dostojniji izgled. P. Schlosser radi tamo već 12 godina. Kad je došao tamo nije bilo ni cesta, ni pitke vode, ni trgovine, ni bolnice, ni telefona, ni škole. Prošle godine uspio je dovršiti prvu osnovnu školu za 500 učenika. Razumije se, školovanje potpuno besplatno. Osim toga dosada je uspio sagraditi Zubnu kliniku, ambulantu, oporavilište za bolesnike, te savjetovalište za majke.

■ Neredi u Ruandi. Prigodom nedavnih nereda u Ruandi u Africi ta-

mošnji biskupi izdali su zajedničko pismo u kojem pozivaju sve da prekinu međusobno osvećivanje, ne samo kao nedostojno kršćanina nego kao sramotno i nisko za čovjeka. I na koncu su biskupi u ime čitavog naroda javno obavili svoju ispovijed i zamolili Vrhovnog Gospodara sviju, Boga, da oprosti narodu te pojedinačne zločine, jer narod u cjelini osuđuje takova nasilja.

— Od 2.700.000 stanovnika katolička je 1 milijun. Imaju 150 domaćih svećenika i 3 biskupa.

■ **Južno-Afrička Unija.** Po peti puta su biskupi Južno-Afričke Unije sa svojih konferencija (1952, 57, 60, 62, 64.) osudili rasnu segregaciju u toj afričkoj državi. — Osim toga su izjavili, da će čitavo njihovo djelovanje biti upravljeno na to, da se u državi stvore takvi zakoni i takav socijalni poredak, da bi sve grupe, kao i svaki pojedinac uživali potpunu jednakost u svemu; posebno, da bi među svim stanovnicima zavladala prava ljubav.

ZAHVALJUJU PRESVETOM SRCU ISUSOVU I BEZGRJESNOM SRCU MARIJINU

- Za ozdravljenje od teške bolesti — Vesnica Billé — Zagreb.
- Na primljenim milostima — R. F. Gospić.
- Na pomoći i primljenoj milosti — R. Irenka — Branjin Vrh.
- Na zaštiti od teške nesreće — S. T. Podravina.
- Na pomoći u najvećoj nevolji — Anda Grgić pok. Augusta — Breza — Vareš.
- Sto se povratio mir u kuću — N. R.
- Za posebnu milost ozdravljenja od zapeletaja crijeva i za pomoć u sedam teških operacija. Terezija — Illok.
- Za sretnu operaciju oba oka. Godinama sam nosila naočari. Nekon sam i s njima slabo vidjela. Niye bilo druge nego operacija. Obecala sam Presvetom Srcu da će se pretplatiti za Glasnik pa makar ga ja ne mogla čitati. Operacija je sretno uspjela i sada čitam s lakoćom i bez naočari. — Mužak Marija, Drlijanovac.
- Zahvaljujem Majci Božjoj od kamenitih vratiju za ozdravljenje bolesne noge. Josip Gržin.
- Na postignutom uspjehu u školi. D. R. — Sarajevo.
- Za ozdravljenje djeteta i mir u kući. Ruža Čavrak, Duga Resa.

Nezahvalni sin

U njem, propovjedničkom listu »Haec loquere« od 1915. br. 1. nalazi se opisan ovaj dogadjaj: Negdje g. 1880. živio je u Mühldorfu u Gor. Austriji lakouman momak, koji je bio poznat kao vrlo surov. Mati je bila prema njemu preslabu, a to je on iskoristio. Jednom se ona razboli, pa je sin morao zvati liječnika. On je istina pošao, ali ne k liječniku, nego u gostionicu. Kad se je navećer pijan vraćao kući, vodio ga je put kraj stolara, pa kako je bio prost naruči kod stolara unaprijed lijes za majku. Govorio je: »Ona i tako ne će dugo živjeti.« Još je išao komad puta, ali nije stigao kući. Drugi dan našli su ga mrtva u jami punoj blata, a sanduk, što ga je bio naručio za svoju mater, prispio je upravo njemu.

Mons. Petar Pajić

∞∞ NOVE KNJIGE ∞∞∞∞∞

— **VELIKI PRIJATELJ ISUS** — (Kristocentrična metoda u vjerskom odgoju) — cijena 80 din. — poštarnina uračunata u cijeni. Daje se knjižarski popust. Naručuje se kod: Istarsko književno društvo sv. Cirila i Metoda, Pazin, Gupčeva ul. 2.

— **KATEDRALA U ĐAKOVU** — Novo izdanje knjige Dr. Ivana Rogića. Opis i tumačenje građevinskih, kiparskih slijekarskih umjetnina i ljepota đakovačke katedrale, za koju je Papa Ivan XXIII izjavio, da je najljepša crkva između Venezije i Carigrada. — Knjiga sadrži: Povijesni osvrt — Povijest gradnje — Graditelji — Kipari i slikari — Arhitektura — Skulptura — Slikarstvo — na 148 stranica teksta s ilustriranim prilogom s 32 slike štampane na papru za umjetni tisk. Format 17 x 24 cm, broširano s bijelim kartonskim omotom sa slikom katedrale u dvije boje. — Cijena 800 din. bez poštarine i pakovanja. Nakladnik: Katedrala u Đakovu. Narudžbe prima Dr. Ivan Rogić, kanonik. Đakovo, Štrosmajerov trg 5.

— **BENEDIKTINCI U HRVATSKOJ** — Svi koji vole hrvatsku crkvenu povijest, naročito župni uredi, izobraženi katolici i biblioteke, ne bi smjeli biti bez ove vrijedne knjige. Napisao ju je dr. Ivan Ostojić naš najbolji poznavalac tog predmeta. Ovo je prvorazredno znanstveno djelo a čita se kao roman. Na finom papiru, ukrašeno s mnoštvom slika i pomoćnih karata. Naručuje se na adresu: Mirjana Jerković. Split, Lovretska 9. Cijena 2.500 din. Obzirom na bogat sadržaj i luksuznu opremu knjiga nije skupa.

ZADAR MAJCI BOZJOJ

30. studenog prošle godine na završetku zasjedanja koncila naši su se biskupi okupili u najstarijoj Gospinoj crkvi u Rimu i posvetili Bezgrješnom Srcu Marijinu sebe, svoje biskupije, svećenike, redovnike, redovnice, sve svoje vjernike i svoju dragu domovinu. Ovu će posvetu Zadarska nadbiskupija obnoviti po svim svojim župama 31. svibnja ove godine na blagdan Blažene Djevice Marije KRALJICE.

S
V
A
G
D
A
N
J
E

P
R
I
K
A
Z
A
N
J
E

Božansko Srce
Isusovo, prikazujem
Ti po Bezgrješnom
Sreću Marijinu sve molitve, djela i trpljenja
ovođa dana u naknadu za naše uvrede i
na sve one nakane
za koje se Ti neprestano prikazujuće na
oltarci. Osobišto Ti ih
prikazujem za svetu Crkvu, svetoga Oca i
za sve potrebe koje
su preporučene članovima Apostolata.
Molitve, Amen.

U SRPNJU ČEMO MOLITI:

Da bi se u prilikama današnjeg života
sve više priznavalo i cijenilo dostojanstvo
Iudske osobe.

Za brojčani porast svećeničkih pripravnika i osiguranje njihova uzdržavanja.

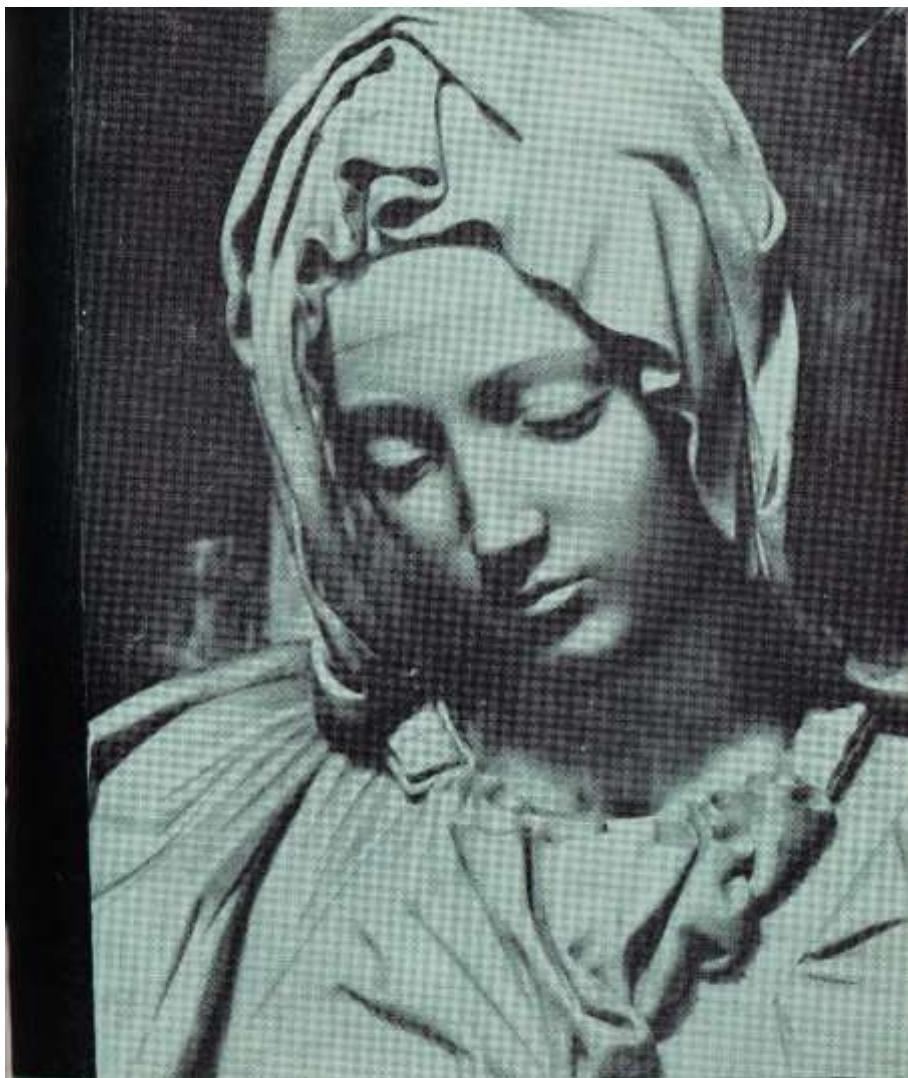
LIPANJ 1964

1. P - Andela Merici
2. U - Marcellin muč.
3. S - Klotilda
4. C - Kvirin, Franjo K.
5. P - PRESVETO SRCE ISUSOVО
6. S - Prva subota
7. III NEDJELJA PO DUHOVIMA
8. P - Modardo
9. U - Primo, Felcijan
10. S - Margaretta
11. C - Barnaba ap.
12. P - Ivan Fakundo
13. S - Anton Padovanski
14. IV NEDJELJA PO DUHOVIMA
15. P - Vid
16. U - Franjo Regis
17. S - Grigor Barb.
18. C - Efrem Širski
19. P - Julijana
20. S - Silverij
21. V NEDJELJA PO DUHOVIMA, ALOZIJE
Dan izbora pape Pavla VI
22. P - Paulin
23. U - Navečerje 1. Krstiteљa
24. S - Ivan Krstitelj
25. C - Vilim
26. P - Ivan i Pavao
27. S - Ladislav
28. VI NEDJELJA PO DUHOVIMA
29. P - Petar i Pavao
30. U - Spomen sv. Pavla

S dopuštenjem crkvenih i
redovničkih poglavara. Vlasnik i izdavač: Hrvatska
Pokrajina D. I. - Zagreb 1
- 147, Palmotičeva 33. - Odgovorni urednik o. Franjo
Sipušić, Zagreb 1-147, Palmotičeva 33, Telefon 32-469.
- Tiskal »Plamen« - Slavonski Brod, Omladinska 26. -
1964. - List izlazi svakog mjeseca. Pojedini broj 70 dinara,
bogoslov i sjemeništari u skupnoj pretplati
50 dinara. Godišnja pretplata za redovite pretplatnike
840 dinara. Grupne pretplate od deset na više dobivaju
deset po sto popusta. Novac
pretplate saljite na poštanske uputnice; suradnju na
uredništvo Glasnika, Rukopisi se ne vraćaju.

ZAGREB — Hrvatsko narodno svetište
Srca Isusova — Palmotićeva ulica

Postarina placena u gutoru

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

CENA 70 DIN.

ZAGREB — SRPANJ 1964.

GOD. 55. — BR. 7.

Sadržaj:

ZA ODGOJ SRCA	
Najvažnija objava Srca Isusova	194
Duboke su Njegove rane, Don Bož. Medvid	195
Što najljepše Bog na svijetu stvori	196
Koliko smo Njegovi, B.	196
MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI	
Čovjek — naša briga, M. Skvorc DI.	197
Svećenička misijska zvanja, J. Antolović DI.	200
Djede, ja ču te naučiti, M. Skvorc DI.	208
Sveta Pričest, Petar Ribinski DI.	210
DNEVNI ŽIVOT U OBITELJI	
Graditelji Božjega Kraljevstva — 7, J.	202
Roditelji, vaša je zadaća teška! V. Horvat DI.	206
I nije se oženio, Stjepan Džalto	207
Zena u dva izdanja, Stjepan Džalto	208
VJERSKA POUKA U OBITELJI	
Vjerovati — budalaština, msgr. Petar Pajić	214
Zvonko, kemija i mačak, barba Ante K.	217
Moja vjera 10, Biserje iz Evangelja, Franjo Sipušić DI.	218
Najljepša KNJIGA	
Na samrničkoj postelji	213
U putničkom vlaku	214
Na velikom seoskom imanju	214
Svetište Majke Božje na Sljemenu	199
Žalost za izgubljenim pastirom, T. H.	221
Osjećajmo s Crkvom	222
Zahvale	224

ZAGREB

LV - 7

Srpanj 1964

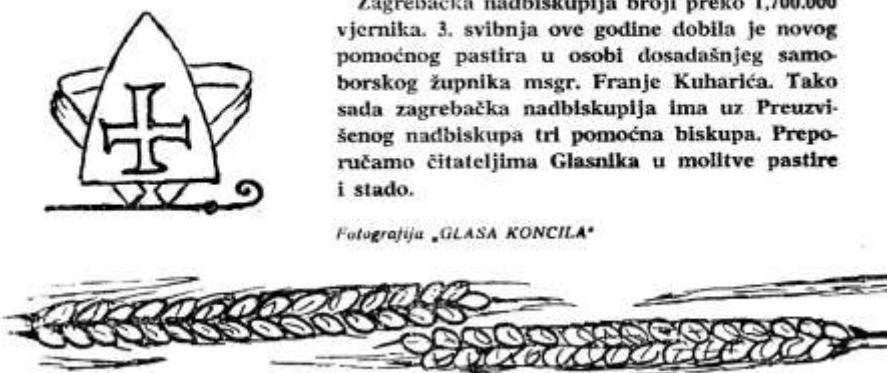
*Na omota — „IEZA“ — Michelangelo***GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA****NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE**

Preuzvišeni Gospodin dr. Franjo Seper,
hrvatski metropolita i zagrebački nadbiskup,
s novoposvećenim pomoćnim biskupom msgr.
Franjom Kuharićem.

Zagrebačka nadbiskupija broji preko 1.700.000 vjernika. 3. svibnja ove godine dobila je novog pomoćnog pastira u osobi dosadašnjeg samoborskog župnika msgr. Franje Kuharića. Tako sada zagrebačka nadbiskupija ima uz Preuzvišenog nadbiskupa tri pomoćna biskupa. Preporučamo čitateljima Glasnika u molitve pastire i stado.

Fotografija „GLASA KONCILA“

Najvažnija objava Srca Isusova

— ZAMAH POBOŽNOSTI —

Najvažnija od svih četiriju glasovitih objava Srca Isusova jest ona koju nazivaju VELIKOM OBJAVOM.

Bilo je to u četvrtakiza blagadana Tijelova 1675. Sveti je Margareta klečala pred Presvetim Sakramen-tom. Za vrijeme molitve osjeti u duši neutaživu čežnju da uzvrati Isusu ljubav za ljubav. Uto joj se ukaže Gospodin s riječima: »Ne možeš mi ničim iskazati veće ljubavi nego ako učiniš što sam već toliko puta od tebe tražio.«

Spasitelj, te ju mislio na proširenje pobožnosti svoga Srca, što je već u više navrata tražio od svetice. Iza toga otvor i svoje Srce i nastavi: »Gle ovo Srce koje je toliko ljubilo ljudе te nije ništa propustilo, nego se posvema iscrplio i uništio, samo da pokaže svoju ljubav. A kao zahvalu od većine ljudi ne prima drugo nego nezahvalnost koju mi u tom sakramentu ljubavi pokazuju svojom nemarnošću, hladnoćom, svetogrdem i prezirom. A što me još više boli, jest to što to čine duše koje su mi posvećene. Zato od tebe tražim da prvi petakiza tijelovske osmine bude posebna svetkovina u slavu moga srca. Na taj dan neka se primi sveta Prica i neka se svečanom otprošnjom Srcu mojem povrati čast povrijedena uvedama koje su mu nanesene dok je bilo izloženo na oltarima. A ja ti obećajem da će se Srce moje raširiti i milostima svoje Božanske ljubavi obilno obdariti one koji mi iskažu ovu čast i uz-nastoje da mu je i drugi iskažu.«

Margareta se naravno prestrašila tog zadatka. Pa kad se potužila na svoju bijedu i nesposobnost da to izvede, reče joj Isus: »Zar ne znaš

da se ja služim baš onima od svojih podanika koji su najslabiji da postidim jake? Zar ne znaš da obično preko malenih i neznatnih duša pokazujem svoju moć u najvećem njezinu sjaju da ove duše ne mogu ništa pripisati sebi?«

Ove divne riječi ohrabrenja uklopile su svaki daljnji otpor. Margareta prima ovu zadaču, ali moli Spasitelja da joj pokaže sredstvo kojim će to izvesti. Isus je tada upućuje na »svoga slugu« O. Klaudija de la Colombiera DI.

Otac Bainvel DI. značajno kaže: »Ovom objavom pobožnost ulazi u novu fazu, i to na dvostruki način. Ponajprije naš Gospodin traži ja-vno štovanje, a naročito ustanovnu blagdana. Zatim se njegove nakane očituju prema vanci. Do sada je Margareta o tome govorila i pisala nešto za svoju poglavnicu i za one koje je htjela pitati za savjet, no vrlo diskretno. A od sada se pobožnost počinje širiti.«

Duboke su Tjegove rane...

Bio je mlad... Imao je svoj zanat... Osnovao svoju obitelj..., Dvoje dječice već je skakutalo oko njega... Ima zdrave ruke... Život je pred njim.

Dode nedjelja — fijukne svom psu... pušku na rame... put pod noge — I cijeli svijet je njegov!

Nedjeljom radi »samo kad ima posla«; opsuje »samo kad mu nešto ne ide od ruke ili ga drugi naljuti« — Grišnik jesam, al' odmetnik nisam!

Ali šta se to odjednom dogodi našem Đuki?... Nekako nujan vucari se ulicom. Ne ide mu se u lov... Ne mari ni za dječji smijeh. — Sto to bi, Đuka? — pitaju ga prijatelji. Slegnu ramenima — To bi odgovor! — I trebalo je ići u grad — do liječnika! Bilo je kasno! Rastvoren i zatvoren — poslan kući! Nije mogao više raditi, ali je još mogao hodati. »No — kako je Đuka?« — »Malo bolje« — reče. Tako je mislio... no bivalo je sve gore!

Ali ipak Đuki je bilo bolje! Živnula mu duša! Dok se njegov tjelesni život raspadao — nutarnji se čovjek obnavljao! I gle — mogao si ga odsada vladjeti svaki dan u crkvi. Pred križem mu je bilo najslade... Ma da ste ga vidjeli kako Ga je promatrao... to »svjetlo, koje je zasjalo u tamu«... a »koje je došlo da prosvijetli svakoga čovjeka« — pa i našega Đuku. O kako je sada u drugačijem svjetlu gledao i na onu pušku na ramenu u nedjeljnim jutrima — i na one propuštene mise... i na onaj nedjeljni rad — i na one psovke... i zaplakao bi — tu pred Križem — pred onim dobrim probodenim Srcem!

Jednog jutra nadoh ga opet u jecajima pred tim Srcem, koje bi satrveno zbog opačina naših!

Misleći da plače radi svoje bolesti, radi skore smrti ili dječice koju će skoro ostaviti — počeh ga tješiti kako sam bolje znao.

On me odjednom prekine i reče: »Velečasni — ne plaćem ja radi bolesti — već mi je teško pri srcu kad vidim koga sam vrijedao!«

Ugodno iznenaden ovakvim raspoloženjem odvratih mu riječima psalmiste: »On ozdravlja one koji su skrušena srca — vida rane njihove.«

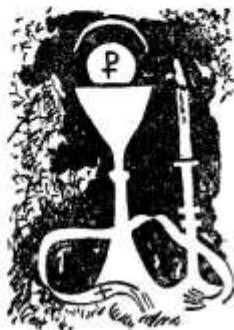
»O, moj velečasni — nadoveže on, pokazujući prstom na Isusove rane — gledajte kako su duboke ove rane, svi moji grijesi u njih mogu stati... I utisne u njih vrući cjelov svog raskajanog srca.

Pred ovim prizorom nisam više našao riječi... Dobrota Isusova Srca... I čar skrušena i ponižena srca — pjevahu neprolaznu pjesmu ljubavi!

Mjesec dana nakon ovog susreta cjeливјуći svete rane — otiašao je vidjeti koliko su one duboke!

Don Božidar Medviđ

ŠTO NAJLJEPŠE BOG NA SVIJETU STVORI?

Kaplja rose šamu rujnoj zori:
»Rujna zoro, hajde progovori:
Što najljepše Bog na svijetu stvori? —
Je li sunce što vječito gori,
Il su zvijezde što se nebom šeću,
Il leptiri na šarenu cvijeću?
Je li snaga u muškim grudima,
Il je bratska ljubav med ljudima,
Il bogatstvo, il zemaljsko slavlje,
Il radost il čeljeno zdravlje,
Il poj ptica, što šume veseli,
Il drug dobar, koga svaki želi?
Il osmjesni materinski lijepi,
Il nada, koja duše krije? —
— Masnija se čarna zora rujna,
Zašumorij divna šuma bujna,
A slavuji pjesmama osuše:
Ništa ljepe od — djetinje duše? —

KOLIKO SMO NJEGOVI

Svi mi na se mislimo i za se živimo. Samo Kristovo Srce ne misli na se. Njegova smo sudbina mi. Kao što je bio raspet između neba i zemlje, tako je cijeli život živio između Oca i nas. Da nas otkupi i da nam dadne život, nije bilo ničega što bi on u svom životu morao usput obaviti. On se je za to rodio. To je pripadalo na njegovu bit, kao ono bez čega se ne može živjeti i bez čega nema uopće smisla započinjati živjeti.

On sebe ne može zamisliti bez nas. On nas na neki način sve nosi u sebi kao što nosi svoju vlastitu krv. Njegova krv i mi! Znamo da je bila za nas prolivena. Rekao je netko: Covjek može dati svoju krv za istinu samo onda kada istina postane njegova krv. Ne vrijedi li to i za otkupljenje?

Nije li Krist mogao dati svoju za nas samo zato jer smo mi bili njegova krv od početka njegova zemaljskog života? Njegova krv i mi! Svaki se dan njome pričešćujemo, u njoj kupamo, u njoj i od nje živimo. Ona ne može kolati Kristovim tijelom bez naše sakramentalna prisutnosti u njoj. Krist se ne može zamisliti bez nas kao što se ne može zamisliti bez svoje vlastite krvi.

B.

Čovjek - naša briga

Molimo — Apostoli Molitve — »da se dostojanstvo ljudske osobe što bolje upozna i promiče u uvjetima suvremenog života«.

NJEGOVO VELICANSTVO — COVJEK!

Cvijet nikne, životinja se o vas okrzne — pogledate i veseli ste. Rodi vam se dijete, umire vam otac — zamišljeni ste. Zašto nas jedino čovjek pravo zanima i zabrinjava? Zašto samo u njegovim očima sja objava, u njegovu se glasu čuje blagoslov i prokletstvo, u njegovim rukama energija postaje djelom? Što to čovjek ima, a ruža o tome i ne sanja, pas toga ne sluti? Zašto je čovjek Veličanstvo — zašto je samo čovjek Prokletstvo? Cime se to diže nad gore i mora, nad biljke i zvijeri, nad svemir i razvoj svijeta, nad svu povijest i svu tragiku udesa? Što je u čovjeku neopisivo veliko, uzvišeno, nepovredivo, sveto, naše — ljudsko, na granici svijeta i nadsvijeta, netočni i svemoći, vremena i vječnosti, stvorena i Boga?

Toga ne će protumačiti do kraja nobelovac Carrel u knjizi o Čovjeku Nепознаници. Inače joj ne bi dao takova naslova. Pred posljednjom tajnom veličine zastaje taj veliki biolog i — što je lijepo — ponizno šuti. Premalo o čovjeku kaže de Hovre, kad ga smatra »živim bićem koje govori«; nije sve u riječi mislioca Aristotela da je čovjek »biće zajednice«; polovicu tek ispisuje Bergson, nazivajući čovjeka »vještим umjetnikom«; bolje čovjeka prepozna van Ginneken kad u njemu razabire »triumf duše«; de Quatrelages ispravno je naslutio posljednje u nama čim je zapazio našu religioznu narav; »Čovjek je životinja koja stvara dogme«, malo tvrdo reče Chesterton, ali nas je time upozorio na stalnost naše sudbine, koja se mora snaći i odrediti; »Čovjek je tražilac Boga« — napisa Scheler, a sva naša povijest i savjest potvrđuje tu izreku.

Čovjek nosi dostojanstvo Božjega stvora — no to ima i kamen. Čovjek nosi u sebi crte Božjega djeteta, testamenat Božjega baštinika i sretnika — a toga nema nijedno drugo biće. »Stvorimo čovjeka na svoju sliku i priliku!« Bog je time otkrio tajnu svoga plana. U čovjeka je položio beskrak — neizmjernu moć da misli, da ljubi, da odlučuje, da se usrećuje. U čovjekovu umu blista sjaj, ali ne zvjezdani, mrtvi, bezživotni. Čovjek otkriva na svom putu života ne samo sitni svijet prirode nego neizmjerni svijet Boga. Čovjek drži u svojim rukama sudbinu i ogovornost za sebe, za druge, za svijet. Njegova je volja puna samoodluke, njegovo srce puno dinamizma i ljubavi, njegovo carstvo slobode i samoodređenja — natkriliše sve stvoreno. Čovjek se prepoznaće ne samo kao suputnik drugih ljudi. On u sebi pronalazi partnera i sugovornika, suradnika i subaštinika Božjega! Čovjek je ustvoritelj ili razaratelj — uvijek pomalo strašan. Može u nebo, može u propast. I to ga mora tjerati u drhtavicu.

Čovjek je duh — po duhu je besmrtnost — po besmrtnosti trajna nada — po nadi je smisao — po smislu određenje — po tom određenju veličina i dostojanstvo. U tom je njegova zaštita, jer ga Bog mora pomagati; u tom je odgovornost, jer Bogu mora dati račun.

OSOBNA COVJEKOVA PRAVA

Ta zagonetna »trstika što misli«, kako čovjeka nazva veliki Pascal, osjeća da je rođen u zaštitnom oklopu. Okružuju ga — izvirujući iz dna njegove naravi i pripadajući njegovoj razumnoj i slobodnoj osobi — neosporiva prava. Otvorimo li ko slučajno na 223. strani golemo djelo sociologa Messnera, naći ćemo ih pobrojenih točno 14. Ako se može pronaći još koje, s ovim je sigurno najuže povezano. Dobro je da ih upoznamo i napismeno kad ih već svi doživljavamo u svojoj ljudskoj prirodi. Osobna su čovjekova prava prema Messneru: Sloboda savjesti; sloboda vjere; pravo na vlastiti život; pravo na dobar glas; pravo na nepovredost osobe; pravo privatnog vlasništva; pravo na rad i uzdržavanje; pravo na ženidbu; pravo na odgoj vlastite djece; pravo na slobodni izbor zvanja; pravo na osobno uzdržavanje; pravo na slobodno mišljenje; pravo na slobodno udruživanje; pravo suodlučivanja u javnom životu i poretku. — Čovjeka ljubi, tko mu priznaje sva ta prava. Čovjeka usrećuje, tko ta prava štiti.

OPASNOST ZA LJUDSKU OSOBNOST

Osim raznih moralnih pogibelji za čovjeka (osobni, obiteljski, javni nemoral); osim vjerskih nastranosti i protivnosti (filozofski, magijski, heretički sistemi); osim opće prijetnje ratom i uništenjem — dižu se na čovjeka dvije teške strahote. Ponajprije »mase koje nadiru aktivno u povijesti«, kako veli umni Berdjajev. »Čovjek je uvijek bio pregažen velikim brojem, istaknuti čovjek bio je pregažen srednjim čovjekom«, »Čovjek u masi — bezimen i zabačen — zaboravlja misliti, odlučivati, pronalaziti osvajati cilj života; pamet mu se gubi u sveopćoj vici, volja mu teče općom strujom — nosi ga javno mišljenje baš kao rijeka mrtva trupla, — Druga, možda i gora opasnost, vreba iz tehnike. Ona je čovjeka očarala — kao zmija. Šapće mu poput zloduha u zemaljskom raju da će postati nalik na Boga — Stvaraoca; da će svijet preobraziti u nebeski perivoj; da će stroj unijeti u ljudsko srce radost koje nestaje kad se odanje odseći Bog. »Čovjek je zapao... u ropstvo vlastitoga čudesnoga iznašača — mašine... Čovjek vjeruje u čudesu tehnike, pošto je već prestao da vjeruje u sva čudesna. Propast čovjeka (dehumanizacija) prije svega jest mehanizacija i tehnizacija čovječjeg života, podlađanje čovjeka mašini i njegovo preobraćanje u mašinu. »Vlast mašine drobi cijeloviti čovječji lik«, veli spomenuti Berdjajev. Zato mnogi postaju i sami strojevi bez duše, hladni i prazni, ljudima tuđi i bezdušni, u sebi razbijeni i nesretni.

SPASIMO COVJEKA — U BOGOCOVJEKU

Pisac Unamuno napominje kako prevareni čovjek Faust viće Heleni, koju mu je svojim poljupcem otrovala i isisala dušu: Vrati mi moju dušu! Mi bismo baš tako morali vikati današnjoj masovnosti i tehniki koje nam nište osobnost i ljudsko dostojanstvo: Vratite nam našu ličnost!

Ne zaboravimo, Apostoli Molitve, da je na našu zemlju došla Božanska Osoba. Da nam je Božje Srce zajamčilo sva prava i branilo kroz krv i smrt našu osobu. Ne zaboravimo da samo Krist pravilno procjenjuje našu vrijednost i da se je on jedini u povijesti izložio svemu zлу za naše opravdanje. Sjetimo se da je njegova ljubav naša nada i njegova milost naša sreća.

Svetište Majke Božje na Sljemenu

1.000 metara nad morem, a gotovo 900 metara iznad Zagreba, na pustomoj Zagrebačkoj gori, 10 minuta istočno od piramide, televizijskog tornja i žičare, među jelama, čeka i tka već trideset i drio godine svoju povijest crkvice Majke Božje Kraljice Hrvata. Nije je narod bez razloga počeo tako nazivati. Niknula je kao spomenik uz proslavu tisućgodišnjice hrvatskog kraljevstva i hiljadutristogodišnjice pokrštenja Hrvata. Sve je u njoj naše. Sngrađena je nastojanjem kongregacije građana i radnika. Naš je plavi kamen od kojega je sazidana, i domaća orahovina u kojoj je izduben reljef Gospe od Puta, i brački kamen koji je isklesan u menzu oltara, i amfore uz oltar, svjećnjaci, i tabernakul, i misno ruhe, i kaleži sve je to izrađeno od domaće ruke, s puno ljubavi i umjetnosti i ukusa, prošarano narodnim našim i historijskim motivima. Strop kapelice satkan je od grbova naših gradova, a s lijeva i desna na čitavoj zidnoj plohi nalaze se uspjele fresko slike. S desne strane predstavnici svih naših kraljeva u svojim narodnim nošnjama predaju Majci Božjoj svoj dar. Na lijevoj slici prikazan je Krist u središtu naše povijesti. S velikim križem u ruci blagoslovlja On naše religiozne, državne i kulturne velikane.

Neka naša deviza — apostolska molitva — ovoga mjeseca bude riječ koju su katolici u Berlinu molili za vrijeme svoga katoličkog dana: Čovjek je naša briga — Krist je naše spasenje! Ta riječ zvoni kao blagoslov u ovo vrijeme teške svjetske krize za svaku ljudsku osobu.

Mijo Skvorc DI.

Svećenička misijska zvanja

(Misijska nakana AM za srpanj 1964.)

Prošle jeseni pisao je neki južno-vietnamski misijski biskup francuskim sjemeništarcima ovo: »Dragi prijatelji, možete naslutiti koliko sam bio ganul kad mi je vaš nacionalni upravitelj svećeničkih zvanja javio da će mi 16.000 francuskih sjemeništaraca priteći u pomoć da bih mogao za jednu godinu primiti u sjemenište 20 do 30 svećeničkih kandidata više. Veoma mi je bilo teško pri srcu kad sam morao g. 1962. odbiti 82 od 142 kandidata, a ove godine 91 od 151, a sve zbog toga što nemamo sredstava za uzdržavanje.

Kakva li žalosnog protivurječja! Toliko su nam potrebeni svećenici, a u isto vrijeme moramo odbiti toliki broj kandidata.

S kakvom li su radoštu sjemeništari biskupije Can-Tho primili ovako lijepu bratsku gestu. Sada ih biskupija ima 262 na 53.000 katolika i na 1.335.000 nekršćana ...

Kod nas se kaže: kad nekome nešto daruješ, onda mu također daješ malo i od svoga srca, a to su molitve i žrtve, koje su još bolje od darova. Ne mogu drugo reći nego hvala! ... *

Ovaj list izriče položaj mnogih misijskih krajeva, koji je tužan i žalostan. Na mnogim mjestima, Bogu hvala, iz dana u dan sve više raste broj svećeničkih kandidata. To je veoma utješna i radosna pojava koja nas potiče na molitvu i žrtvu, da broj svećeničkih zvanja i njihova kvaliteta sve više raste. No porast svećeničkih zvanja traži i povećanje materijalnih sredstava za njihov odgoj i školovanje. A kako ta prečesto na žalost ne dostaju, to se mnogima mora uskraćiti ulaz u sjemenište, a time i put do oltara. To je pak ne samo tužno i žalosno nego i golema, i gotovo

nepopravljiva šteta za napredak i proširenje Božjega kraljevstva na zemlji. To je nadalje i velika odgovornost sviju nas koji smo kršteni i nosimo katoličko ime, kad zbog našeg premalenog zalaganja i velikodušnosti moraju biti odbijeni i isključeni oni, koje sam Bog zove u svoju žetu.

Od toj je stvari pisao veliki Pio XII u svojoj misijskoj enciklici »Fidei donum«: »Naša apostolska služba, Časna braća, obvezuje nas da vam otvoreno izjavimo, kako vaša pomoć, koju smo primili zahvalna srca, ni izdaleka ne dostaje za potrebe misijskog rada ... Primjer za to je papinsko društvo Sv. Petra. (Ono pomaze odgoj domaćeg klera u misijama.) Svakako misionarima kroz tu ustavovu u misijskim zemljama priteču obilna sredstva, ali broj svećeničkih zvanja uspinje se Božjom dobrotom svake godine sve više, i traži ili sve veću pomoć, ili da se ograniči primanje onih, koje je Providnost pozvala u svećenike, jer nema sredstava. Smije li se odbiti toliko mlađih ljudi, koji svim srcem žele svećeničko zvanje i pružaju najbolje nade, kako Nam je javljeno da se negdje dogodilo? Ne. Mi ne možemo vjerovati, da katolici, koji — kako je i pravo — ozbiljno shvaćaju svoje dužnosti, ne bi na se preuzeli i dalje izvanredne napore da pomognu u ovoj nevolji ... *

Dakle traži se izdašna materijalna pomoć katolika za odgoj i školovanje svećeničkih kandidata u misijama.

Sv. Pismo veoma hvali milostinju. »Milostinja izbavlja od grijeha svakojakih, i od smrti, i ne pušta dušu da siđe u tamu«. (Tob. 4, 11) Ako je to učinak već obične milostinje siroma-

hu, koliko će tek biti one koja se daje za odgoj službenika Novoga Zavjeta. Zato nikada nećemo dobiti boljih kamata nego ako smo uložili novac za svećeničke kandidate. Sudjelovati u odgoju svećeničkih kandidata znači postati dionikom plodova Svetih Misa, svetosti i apostolata svih onih kojima smo pripomogli do oltara. Ako Isus Krist smatra da je sve Njemu samome učinjeno što je učinjeno najmanjem od ljudi, koliko će više smatrati da je Njemu samome učinjeno što je učinjeno za one koji će postati »drugi Krist« i koji će nastavljati djelo Kristova otkupljenja na zemlji.

Zato Papa Pio XII potiče vjernike u spomenutoj enciklici: »Što uskraćujemo taštim željama, utrošimo to za djela ljubavi i pomožimo tako milosrdno Crkvi i siromasima u njihovoj nevolji. Kakva bi divna djela mogao izvesti misionar, kojemu neimamo koči apostolski rad, onim novcem što ga kršćanin često utroši u letimična zadovoljstva. Zato neka svaki vjernik, svaka porodica i svaka kršćanska zajednica vodi o tome bri-

žno račun. Stoga, sjećajući se — mislosti Isusa Krista, Gospodina našega, da je, premda je bio bogat, poradi nas postao siromašan da vi po njegovu siromaštvu postanete bogati — (2 Kor. 8, 9), darujte od svoga viška, da, neka i od potrebnoga! I mislite na to da o vašoj darežljivosti ovisi širenje vjere da će pobjeda ljubavi obnoviti lice zemlje...»

Kako su u tome, kao i u svemu drugome, bili divni prvi kršćani koji su svojim kolektama, sabiranjem potpmagali siromašne Crkve. I zato ih je Gospodin blagoslovio, i kršćanstvo se je brzo širilo unatoč brojnim zaprekama i progonstvima. Kako će se kršćanstvo danas širiti uz druge faktore, ovisi i od velikodušnosti današnjih vjernika. Misija mjeseca nakana potiče članove Apostolata Molitve da u sebi probude misiju svijest i odgovornost, da ju nastoje i kod drugih probuditi. Svi budimo apostoli, svi molimo, radimo, trpimo, žrtvujmo i otkidajmo makar od usta da bi Kristovo kraljevstvo na zemlji cvalo, širilo se i razvijalo.

Josip Antolović D.I.

Križ na brijezu

Vidite ono brdo gdje križ se drveni diže!
I vi što imate srca, podite onamo bliže!
Gledajte usne plave i kopljem probite grudi,
To Boga svoga na križ opaki priblje ljudi.

Davno je tako nekoć pred mnogo minulih ljeta
Na Golgoti visio raspet Gospodar cijelog svijeta,
I zato na brdu ovom sad znamen stoji sveti,
Na kojem Bog za ljude ko žrtva htjede umrijeti.

Gle onu cestu bijelu koja se proplankom vije,
Mnogi je prošao putnik a da ni pogledo nije,
I tako kroz mnoga ljeta, mjeseca, dane i sate
Prolaze ovuda ljudi i jedva tko pogleda na Te.

Ai kada s večeri snene sumrak spušta se tamni
Kraj tebe prohujti vjetrić kad dune sa lačkih ravni:
I tada jecaj se čuje kad lahor zavili jače:
To Bog na križu visi i zove i čeka i plače.

B. V. Ilok

Graditelji BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Pouke o braku i obitelji 7

Treba reći nekoliko riječi i o kažnjavanju djece. »Šiba je u raju rasla«, kažu naši ljudi. Ja bih radije rekao: »Šiba je u čistilištu rasla!« Sveti Pismo kaže istina: »Tko štedi šibu, mrzi sina svoga« (Posl. 13, 24), ali ono kaže i ovako: »Krma, šiba i teret jesu za magarca; a kruh, stega i posao su za slugu.« (Eccl. 33, 25). Dakle, šiba, bisage i bilo kakva krma jesu za živinče, a ne za čovjeka. Šiba nije za čovjeka. Simbolički ipak kaže sv. Pismo: Tko štedi šibu, t. j. tko ne drži u stezi svoga sina, neprijatelj mu je. Koji puta na žalost ne ide ni kod djece bez šibe, ali bi najbolje bilo potpuno bez nje. Šibom se odgoj spušta na nižu razinu. Najspretnije majke us-

pjet će bez šibe. Ako dijete raste pod neprestanim suncem ljubavi i ako je odmah priviknuto na posluh, za nj neće biti jačeg poticaja ni veće kazne nego ako za čas oblak zastre sunce ljubavi koje ga je grijalo. — Problem kažnjavanja nije ipak tako jednostavan. Jest, za osjetljivo dijete naviknuto na ljubav, bit će možda preteška kazna da oblak zastre to sunce ljubavi. Zato se danas pedagozi premišljaju, pa ne znaju reći što je bolje: malo šibe ili da mu majka ozbiljno rekne: Ne volim te više! Za dobro odgojeno dijete ova druga kazna preteška je. Može čak i naškoditi duševnom zdravlju. Tako da psihanalitičari savjetuju radije prvu kaznu. On

Svetište je Sljemenske crkvice pokriveno mozaikom. Sa triumfalnog luka gledaju nas anđeli velikim svojim očima, a srce kapelice jest Majka i Dijete. Kralj i Kraljica.

da bismo opet smjeli doslovno shvatiti sv. Pismo: Tko štedi šibu, neprijatelj je djeteta svoga. Ostanimo ipak kod prvog tumačenja. Neka nas sv. Pismo uči, a nemojmo ga natezati prema tome kako nam se čini zgodnije. Šibe su za živinče, a ne za čovjeka. U starijim godinama treba sa šibom što prije prestati. Šiba bi značila da nam je pedagogija prekratka i da nismo uspjeli plemenitijim postupcima. — U koliko bi tjelesna kazna bila zgodnija, neka to ne bude šiba, nego kakav neugodan posao, ili da se djetetu uskraći nešto. Ali dijete treba kazniti. Ono samo osjeća da je krivo i neće se riješiti tog teškog osjećaja krivnje bez kazne. Ako dijete ne kažnjavamo, u njemu će se do bolesnih razmjera skupljati osjećaj krivnje radi njegovih nevaljanština, a ne će se mogi riješiti tog tereta. Divnu je mudrost pokazala seljakinja, majka Petra Barbarića, hrvat-

skog uzor-mladića. Sveca nam je dala ta pametna majka. Dijete ne valja nikada kažnjavati u razdraženosti, nego mirno i s priznanjem krivice. Djeca nisu tek gromobrani naše srdžbe. Zato je majka Petra Barbarića ovako postupala: »Dijete, danas si mi skrivilo — sutra ću te izbiti.« I nije zaboravljala izvesti što je zakazala. Atmosfera ljubavi, duševne snaže i discipline jedina gradi i odgaja. Samo u toj atmosferi imat će kazne pravil spasonosni učinak.

Odgajamo molitvom

Cim dijete počne govoriti, neka ga majka uči sasvim kratke molitvice. Sama neka ih sastavlja, jer nijedan molitvenik ne pozna njezinu dijete i njegove doživljaje kao ona. — Neko zaostalo dijete doveli su u Zagreb lijećnicima. Već je poodmaklo u godinama, a još ne govori. I konačno di-

jete je progovorilo. Znate šta je bila prva riječ? — Ona koju je najviše u kući čulo: dijete je opsovalo Boga. Strašan znak zločinačkog odgoja! — Među prvim rijećima naše djece neka iza tata i mama budu Isus i Marija. — Do polaska u školu svako bi dijete moralo znati znak svetog Križa, Slava Ocu, Zdravo Marijo, Oče naš, možda i Vjerovanje. Dijete treba poznavati glavne blagdane i njihov smisao. Najbolje je ako se u obitelji može zajednički krunica. Mala djeca svakako sjedeći. Majka Hijacinte i Luce, djece koju je Gospa u Fatimi izabrala za svoje poruke svijetu, učila je svoju djecu vjeronauk, premda ih je svećenik učio, htjela je da joj se djeca ističu znanjem vjeronauka da budu prva. Natječite se, majke, svojom djecom. Ne cete prestići bl. Gospu, sjećate se kako ju je Isus s 12 godina iznenadio u hramu. Ona je sama »kriva«, njezin divni Sin živio je samo za vjeronauk.

Odgajamo istinom

Kad djeci tumačimo istine sv. vjere i dogadaje iz Biblije, nemojmo mišljati priče i povjesnu stvarnost. Djecu treba odgajati za istinu. Treba da razlikuju priče od stvarnosti. I priče su dobre i korisne, ali neka znaju da su priče. Nije dobro da ih varamo kao da sam mali Isus vidljivo dolazi na Badnjak i donosi darove ili slično; da sv. Nikola stavlja u cipele na prozoru svoje darove. Recimo radije, što je istina, da je sv. Nikola, da je mali Isus u molitvi šapnuo tati i mami šta da nabave za dar djetetu. Jer to je istina. Bog roditeljima po sakramantu sv. ženidbe obećaje stalnu pomoć svoje milosti u odgoju djece. Isto tako nisu umjesne priče o rodi koja donosi djecu. Divio sam se jednoj majci — sama mi je pričala — kako je prosvijetljena milošću sv. ženidbe, na krasan način svojem malom djetetu rastumačila obiteljsku

istinu: Drago dijete nosila sam te pod srcem, grijala te i hraniла, a onda su se otvorila vratašca i ti si kao mali kralj došao mami u naručaj! — Toga nisam našao ni u jednoj pedagoškoj knjizi, ni u kojoj moralci. To me je naučila jedna kreposna majka.

Djetetu je potrebna igra. Nedavno su Ujedinjene nacije uglasile prava djeteta. Nisu baš bili velikodušni prema djeci. Promjenili su — kako smo čuli — prvi prijedlog, da dijete ima pravo na život »čim se začne« u neodređeni izraz: »ima pravo na život i prije i poslije rođenja.« Ali su odlučno istakli pravo djeteta na igru. To je način kako dijete vježba svoje sposobnosti za budući život. Po igri dijete se rješava nutarnjih napetosti, pokazuje svoj značaj, upoznaje svijet, uči se drugovati s vršnjacima. Igra je djetetu jedina škola. Duševno bolesna djeca ne znaju se igrati. Grčki filozof Platon rekao je da bi najveću reformu načinio onaj filozof koji bi promjenio dječje igre. Nije dobro, kažu nam pedagozi, kupovati skupe i pomno izrađene igračke; za dijete je mnogo korisnije i mnogo više budi njegove stvaralačke sposobnosti obični pjesak, kolekcija kocaka u raznim bojama, medo od krpa. Ako je igračka previše dotjerana, onda dijete nema prilike da svojom fantazijom nadopuna pa da mu ta ista igračka bude hiljadu stvari, onda dijete nema prilike samo oblikovati svoju igru, a to ga mnogo više zadovoljava. Djetinja mašta će i od drška metle načiniti sad konja, sad željeznicu, sad šibu, sad čovjeka dugajliju, i još sto drugih stvari čemu se naša odrasla mašta ne bi nikad došjetila.

Vjeronauk

Kad dijete pođraste za školu, teška je dužnost sviju roditelja slati dijete na vjeronauk. U Đakovu biskup je naredio svećenicima da roditelji,

*Slike su djelo ak. slikara Gabrijela Stupice. Desna freska
Hrvati pred Majkom Božjom.*

koji u ovo sudbonosno doba za naš narod zapuste ovu svoju dužnost, ne mogu biti pripušteni svetim sakramentima. To vrijedi za sve biskupije po općem crkvenom zakonu. Nema i ne može biti za to isprike. Svećenici teško grijše ako zapuste vjeronauk, roditelji teško grijše ako djecu ne šalju. Ne treba dokazivati. Naša su djeca prije svega Božja dječa, svetim krstom primljena u obitelj Presvetog Trojstva. Zemaljska sreća neće im mnogo koristiti, ništa im neće koristiti, samo će im škoditi, ako ne postignu vječnu sreću. — U skrajnje teškom slučaju, ako roditelji ne šalju djecu na vjeronauk, onda su sami dužni dati djetetu ono što bi im svećenik dao, onda su oni dužni ospobiti se za vjeroučitelja.

Jedan lijepi primjer. Naišao sam nenajavljen u jedno dalmatinsko selo na otoku Mljetu. Petnaest godina nisu imali stalnog svećenika, nego bi tek par puta u godini dolazio iz Du-

brovnika. I kroz svih tih 15 godina majke i očevi u tom selu nisu zaboravili kako je vjeronauk važan. Došao sam navečer nenajavljen samo da upišem u župničke knjige nekoliko krštenja i jedno vjenčanje. Odmah su mi predložili da se navečer zvoni, svijet će se skupiti na moljenje krunice. I zaista, kod krunice bila je puna crkva. — »A sutra dopodne, velečasni, zar ne doktrina?!« — upitaše me muževi i majke. Doktrina znači kod njih vjeronauk. Prihvatio sam jer mi je parobrod odilazio istom u podne. I zbilja, sutradan skupila se djeca iz sela, puna ih crkva. Ponovili smo sve molitve što su znali, jedan sat tumačio sam im nešto iz katekizma, a onda se počeh oprštati: »Idite sad, djeco, svojim kućama, ja ću morati dolje u luku na parobrod!« — Hoćeš da, znaju oni točno kada ide parobrod i da još ima vremena. I morao sam popustiti tom dragom mlađdom narodu, htjeli su još da učimo

pjevati. Još sam čitav sat s njima pjevao. — Sta mislite, kako bi nama svećenicima bilo lako kad bi svuda očevi i majke bili zauzeti za vjeronauk kao u tom seocu koje je 15 godina bez svećenika.

Okupljeni pred velikom uzor-Majkom, Bl. Djericom Marijom, pred sv. Josipom, ženidbenim, ako ne naravnim, ocem u sv. Obitelji odlučimo da odsada naša obitelj mora postati ecclesiola, mala crkva. Otac i majka mora da postanu misionari i katehe-

te svojoj djeci. — Kako bi bilo žalosno, kad bismo više brige posvetili i živadi, i govedima, i luku, i bundeva-ma... nego našoj dragoj djeci, koja će nam jedina za vječnost ostati, ostalo će propasti. Samo po svojoj djeci postaju roditelji ono što moraju biti: graditelji Božje Crkve, Majka u tom poslu ima vodeću ulogu. Što ona zapusti, nitko više ne popravlja. »Proklestvo majke čupa iz korijena temelje«, veli sv. Pismo.

J.

RODITELJI, vaša je zadaća teška

Da, teška, jer je dijete jednako sposobno za dobro kao i za zlo. U njemu, kao u svakom čovjeku, ima zlih težnji koje treba učiniti neškodljivima, i dobrih koje treba otkriti, podržavati, bodriti i razvijati.

Teška je i zato jer je često morate ispunjavati pod teškim uvjetima. Tijesan stan, brige za uzdržavanje obitelji i nezgodno radno vrijeme otežavaju mnogim roditeljima njihovu zadaću i ne daju im vremena da mirno razmišljaju o problemima koje postavlja svaki odgoj. Stoga često rade prema trenutnom raspoređenju ili navici pa pomalo gube auktoritet i — a da toga i ne napaze — povjerenje svoje djece.

Nemamo neke zajedničke odgojne metode ni neprevarljivih uputa. Postoje načela zdravog razuma i iskustva koje treba poznavati. Ali je ipak svako dijete poseban slučaj, pa zato opća načela treba primjeniti i — jer se ono neprestano razvija — iz godine u godinu primjenjivati ih na njega.

Ne možete uvijek shvatiti svoje dijete niti točno znati što se događa u njegovoj maloj glavi. Reakcije djeteta nisu uvijek neposredne pa se mnoge osjeće tek kasnije. Katkad se čudimo dugotrajnom odjeku kojega čina, rječi ili događaja, kojemu mi odrasli nismo pridali nikakvu važnost.

Vaša je zadaća profinjena, jer vaši krivi potezi — koje možda ni ne primijetite pa ih na vrijeme i ne ispravite — mogu dovesti do prekida povjerenja ili čak do prikrivenog protivljenja, koje može prije ili kasnije naglo provaliti.

Odgojiteljska zadaća traži ljubav i nesebičnost, blagost i čvrstoću, strpljivost i odlučnost. A da se sve te vrline spoje, potrebna je kod odgojitelja osim srca još i razboritost, zdrav sud i ravnoteža.

Premda je zadaća teška, čuvajte se malodušnosti i nikad se ne dajte smesti. Po koja vaša nesmotrenost ili nespretnost prema djetetu ne će toliko škoditi. Glavno da to nije neprestana pojava i djetetov svakidanji kruh, kako se — na žalost — često zbiva.

U teškim časovima sjetite se da je Bog glavni odgojitelj i vas i vaše djece! Zazovite Ga u pomoć. Vi imate pravo na Njegovo svjetlo! Njegov zahvat — pa i izravno u dušu vašeg djeteta — dopunit će vaše nastojanje.

Detalj sa desne freske u sljemenskoj kapelici.

Ne zaboravite na zaštitnike svoje djece! Oni će vam toliko pomagati koliko ih budete molili. Zato ih zazivajte! Najprije dragu Gospu, koja je duhovna Majka i vaše djece! Pa andela, kojega je Bog dao za čuvara vašem djetetu. I sveca kojeg ste mu izabrali za zaštitnika. A zatim naše djedove koji su ginuli »za krst časni i slobodu zlatnu« i koji sada uživaju vječno blaženstvo u Bogu i žele pomoći u dobru svojim potomcima. I vaša djeца, koja baštine njihovu, mučeničkom krviju orošenu zemlju, baštinit će toliko njihove žive vjere i ljubavi prema Bogu i domovini koliko ih budete vi u molitvama preporučivali njihovu moćnom zagovoru! Horvat Vlado DI.

I nije se oženio

Zavolio neki mladić neku djevojšku, priča se, ali mu je njegova majka nije dala uzeti za ženu. Napustio nju, našo drugu, ali ni tu nije dala uzeti za ženu. Napustio i nju, a našo treću. Bila je jako lijepa i dobra, plemenita i poštena, ali mu je i tu branila majka.

Jednoga dana potuži se on svome prijatelju kako se ni jedna djevojka ne sviđa njegovoj majci, koju god zaprosi.

— Nađi sličnu svojoj majci pa će joj se svidjeti — savjetovao ga prijatelj.

Poslušao ga je. Našao je sličnu svojoj majci. U svemu sličnu kao jaje jajetu. Svidjela se njegovoj majci, ali tada mu se njegov otac nije dao ženiti. Sada se ocu nije svidjela djevojka, jer je bila slična negovoj ženi.

I nije se oženio.

S. Dalto

ŽENA U DVA IZDANJA

U autobusu putuje s nama žena sa dvoje djece. Djeca nemirna, ko djeca. Ona starija ima oko 8 godina i svaki čas zadirkuje i žalosti mlađog bracu. Dojadio to majci. Iako je glumila finu i naprednu gospodu, poče prokljinjati. Poče govoriti svojoj rođenoj djeći proste i gadne riječi.

Neki čovjek, koji je sjedio blizu nje, reče joj: »Kako možete tako govoriti i prokljinjati svoju vlastitu djecu? Pogotovo, vi ste kršćanka.«

— Kako znate da sam ja kršćanka?, upitala ga je uvrijedena.

— Pa vidim po tom tetoviranom križu na vašoj ruci.

— Ja nisam nikakva kršćanka niti vjerujem u te gluposti. Molim vas, nemajte me vrijeđati. Ovo su mi glupi roditelji naslikali na ruci. Ja do toga ništa ne držim... i nastavila je dokazivati kako je ona moderna i napredna dama. Kako je ona žena visokog položaja. Nitko je od putnika nije htio pobijati, jer je sama sebe pobijala.

O tom ne bi imalo smisla pisati. Ali to sili čovjeka na razmišljanje.

Tu istu ženu nedugo iza ovog susreta prepoznao sam u crkvi. Sklopila je ruke i Bogu se molila.

Zašto je ta žena bez ikakva razloga nijekala svoju vjeru... Nije suvišno ni ovo pitanje: Zašto takvi ljudi dolaze u crkvu?

Stjepan Džalto

GLASNIKOVA CRTICA

DJEDE, ja će te naučiti!

Guranje, gužva, nervoza... Konduktor požuruje: »Molim brže, malo naprijed... Daje znak — cincin — ljudi se probijaju k vratima, polazimo. Vožnja nije duga. Idem od Kvaternikova trga do Draškovićeve. Dvanaesticom.

Do srednjih vrata, što se onako zgodno poput harmonike otvaraju, sjedi stari gospodin. Među koljena utisnuto mu se dječačić. Bit će mu valjda šesta. I kako tramvaj kreće, pa zanosi sve brže, tako se počeše kretati i brzati mušlišanovo pitanja. Sve ga zanima. Trgovine, oglasi, automobili, ljudi... Sve.

Malo zaokrećemo — i eto nas pred crkvom svetog Petra. Pred nama stoji četvorka, mislim tako, i ne nervira se. I mi ćemo malo dulje stajati. Dječak hvata zgodu i pita:

— Djede, koja je to crkva? — To ti je — otpovrnu stari salamonski — neka velika crkva: — Unutra stanuje dragi Bog, — tvrdi mališ nekuda stišanije i smješka se. I dok sa strane motrite nasmijano nevino lice, pomišljate na najdovnije sllike dobrih i prozračnih duša. Stari nekako napola mignu glavom, ali dječarcu je to premalo. — Dragi Bog je u crkvi, ponovi, — Twoja baka ide u crkvu. Ona se tamo molii. — I ja idem. Zašto ti ne ideš u crkvu?

— Ide baka. Ona tebe vodi i uči te moliti. — Djede ja znam moliti. A znaš li ti moliti? — Tramvaj zavilji, polazi, kuće promiču, pitanja se nižu... Svi

15. kolovoza 1963. sljemensko je svetište postalo župa Zagrebačke nadbiskupije, uspostavljena za potrebe vjernika po domovima i sanatorijima na Sljemenu. Minutu od crkvice nalazi se župni dvor. Ukušna planinska kuća sagradena za potrebe crkve, napose za čuvanje dragocjenog misnog ruha koje bi radi vlage stradalo u crkvi.

natisnuti šutimo — divota je slušati ovo dijete. Mislim si: Sad si došao na ispovijed! Unuk će te pred svima javno udesiti! I bilo je tako. Evo da čujete.

— Znaš li ti moliti? opetuje mali. — Tvoja baka s tobom svaku večer moli, izmiče stari. — Baka mol. I ja molim. A zašto ti ne molis? — Mi veliki ne molimo. Ja sam velik. Je li da sam velik? — A zašto veliki ne mole? Baka vell, da svi moraju moliti. Ja ēu moliti i kad budem velik. — Baka se s djecom za nas mole. — Ali je dragi Bog i tebe stvorio. I ti se moraš moliti. — Ovo je zbilja napeto. Ljudi se ko uvukoše u se, napeli uši, slušaju li, slušaju... Mali sijeće, ne popušta, bit će kasnije disputant — nema šta. I sve čekam kako će to svršiti. Tramvaj se približava Draškovićevoj. Moraš bih izići. Ne ēu. Ovo moram doslušati. Ljepše pouke još nisam čuo. I kako kola krenuše zavojem, djed reće:

— Ja ne znam više moliti. — Mal ga naglo pogleda: Ne znaš? Tebe tvoja baka nije dobro naučila? — Učila me je, ali sam poslije zaboravio. — Zašto si zaboravio? — Znaš, kad čovjek odraste, onda u životu puno toga zaboravi. — Ali dragoga Boga ne smijemo zaboraviti. — I njega zaboravimo. — Onda se moraš opet sjetiti. I moraš opet moliti. Djed ušutio. Nije mu ugodno, mislim. Ljudi ih pogledavaju. Kako se guraju, to se međusobno motre. Neće ni njima biti najugodnije. Možda mnoge štogod grize... Koliki su nalič na toga djeda? Ja pogledavam i druge oko sebe. Treba pamtit, kako mali ispovjednik dira njihovu savjest. I velim u sebi, da to moram dočuti i zapisati.

— Ti me ne čuješ, navaljuje mališ. Moraš se opet dragoga Boga sjetiti i moraš moliti. — A zašto bих morao moliti? — Zato da budeš dobar. Ja molim s bakom da budem dobar. — Pa ja sam dobar. Zar ti nisam dobar? Kad god se vidiš, uviđek ti nešto dam. — Ti si dobar meni, ali moraš biti dobar svima i dragom Bogu, kreše mali. Svi se moramo moliti dragom Bogu da budemo dobri. — A kako se ti moliš? pita đed. — Ja sklopim ruke i onda molim Očenaš. — E vidiš, stari ljudi ne znaju više sklopiti ruke. Zaboravili su Očenaš. Zato ne znaju moliti. — Ne znaš sklopiti ruke? Kako ne znaš sklopiti ruke. A ja sam te vidovaljko si sklopio ruke. — Kada si me vidovaljko? — Vidovaljko sam te, kad je moj tata Jako vikao na te. Onda si sklopio ruke i govorio si: Molim te, nemoj me tući! Ko Boga te molim, nemoj me tući. Onda si sklopio ruke. — Stari se želi nasmiješiti. Kiselo je to — neugodno mu je, vidim. Svi se podsmijevaju. Mali zario pitanja duboko i ne pušta svoju žrtvu.

Primiće se izlazna stanica. Da mi je čuti, kako će se to svršiti. Gle, i đed se diže. I oni izlaze sa mnom. Mali gleda đedja, unio mu se sav u oči — stare, izmučene, ponešto vlažne oči — pa nastavlja: Djede, kada dodemo kući, ja će reći baki da i ti moraš moliti. — Rekao sam ti da mi starci ne znamo moliti. — Djede ja će te naučiti!...

Neka žena protisnu: »To je divnol!« Netko nadoda: »To je strašno! Zar djeca moraju stare učiti, kako se sklapaju ruke...?« Skočim iz tramvaja, dok mi u ušima zvone dječe riječi: »Ja će te naučiti sklopiti ruke! Ja će te naučiti moliti!«

I molim u srcu da to dijete jednog dana ne zaboravi — moliti!

Mijo Skvorc DI.

IZVORI SNAGE:

SVETA PRIČEST.

Neki inovjerac koji se zanimalo za katoličku vjeru i zato često zalazio u crkvu zapitao je jednom župnika:

»Velečasni, ja nešto nikako ne razumijem. Bio sam već mnogo puta u crkvi pa vidim kako se neki svake nedjelje pričešćuju, a neki nikada. Zašto je to tako?«

Župnik je nastojao što bolje odgovoriti na postavljeno pitanje. No — zapravo — mora se priznati, to je doista nerazumljivo. Ne samo jednom inovjercu, nego ni nama svećenicima. Kako to, da se toliki katolici, koji idu redovito svake nedjelje u crkvu, tako rijetko pričešćuju...

STO JE SVIMA JASNO U prvom svjetskom ratu cijeli je svijet iznenadila vijest da su Rusi zauzeli Przemysl. A svi su mislili da je neosvojiv. Branile su ga hrabre čete, bio je snabdjeven silnim topovima i mnogom municijom. Čelični tornjevi tvrđave bili su kao neranjivi. Uostalom, i ostali su netaknuti jer — nisu Rusi osvojili tvrđave borbotom. Ne, opkoli su je, hrana nije dolazila, posada je izglađnjene i moralu se predati!

Pa da. To je svima jasno. Ta bez hrane se ne može boriti. Duže vrijeme bez hrane ne može se ni živjeti. Nek netko samo pokuša, da ne jede tjedan dana, dva, mjesec dana, pa će vidjeti što će biti s njim.

STO NEKIMA NIJE JASNO Tvrđava naše duše također je opkoljena neprijateljima i mnoge se duše predaju, jer ne primaju hrane pa izglađne. A — zar je čudo ako duša koja ne prima redovito hrane, izgubi snagu i ne može se više oduprijeti navalama napasti. To, eto, kad se radi o duši, nekima nije jasno. Oni misle da duša može imati snage i bez svoje hrane.

A što je glavna hrana duši?

Odgovor nam daje sam Isus:

»Ja sam kruh živi koji sam s neba sišao. Tko jede ovaj kruh, živjet će uvek. I kruh koji će ja dati, tijelo je moje« Iv 6, 51-58. Dakle, tko hoće da u borbama s napašću bude pobjednik, mora jačati svoju dušu, mora joj davati njezinu hranu, a to je Tijelo Kristovo; sveta Pričest.

Svaki bi katolik morao ozbiljno razmislit i ove Isusove riječi: »Ako ne jedete tijelo Sina čovječjega i ne pijete njegove krvi, nećete imati života u sebi.« Iv. 6, 53.

»Tko mene jede, živjet će zbog mene« Iv. 6, 58.

»Tko jede moje tijelo i piye moju krv, ima život vječni, i ja će ga uskrisiti u posljednji dan.« Iv. 6, 59.

Kako su to jasne i ozbiljne riječi samog Spasitelja naših duša!

Kad su Saraceni opsjedali grad Assisi, u kojem se nalazio samostan klerika, Bogu posvećenih djevica, i penjali se već uza zid, uze sv. Klara pokaznicu s Presv. Sakramentom i pokaza se na bedemima. Iz Presv. Sakramenta izbjigao je tako jako svjetlo da je zaslijepilo Saracene, i oni popadaše u duboke jamme koje su okruživale zid. Napadači pobjegoše, a mali asiški samostan, ta tvrđe vjerskog života u gradu, bio je oslobođen.

Svaka je čista duša takva tvrda, prebivalište Božje. Gdje ćeš moći zatržiti pomoć, kad divlji Saraceni tvojih neobuzdanih strasti i kušnja navale na njezine zidine, ako ne u Presv. Oltarskom Sakramantu, u svetoj Pričesti?

»Je li te naduo duh oholosti«, piše sv. Ciril Jeruzalemski, »uzmi ovaj sakramenat, i ponizni kruh vratit će ti poniznost. Je li te obuzela škrtost, jedi nebeski kruh i darežljivi kruh i on će ti vratiti darežljivost. Ako otrovnici vjetar zavistiš puše u tebi, uzmi kruh andeoski, i iz njega će izbiti prava ljubav. Ako si neumeren u jelu i pilu uzmi tijelo i krv Kristovu i tijelo Kristovo koje se toliko mrtvilo vratit će ti umjerenost. Ako te je spopadala lijenosť pa nemaš volje ni da se moliš ni da kakvo dobro činiš ojačaj se tijelom Kristovim, i tvoje će se srce ispuniti revnošću i pobožnošću. Napokon, ako te privlači kakav nečistiti grijeh, tada, naročito tada, uzmi najveći sakramenat i čisto, sveto tijelo Kristovo učinit će te čistim i nevinim.«

Znaš li, zašto su toliki katolici, ne samo među mlađima nego i odrasli toliki očevi obitelji tako slabici te padaju u razne poroke? Zašto u tolikim katoličkim obiteljima ina svada, nesloga, pa dolazi i do rastave braka? Zašto su tolike obitelji — mjesto da su sretne zajednice u kojima svi članovi žive u miru i složi, u ljubavi i razumijevanju, nesretni i ne podnose jedni drugih? Zato što nemaju snage za dobro, nemaju snage proti zlu, a nemaju je, jer im je duša zbog pomanjkanja hrane iznemogla, oslabila. Oni je ne hrane, ne pričešćuju se. A čim duša počne slabit, odmah u njoj jača svako zlo.

To bi ipak moralo biti svakom katoliku posve jasno. A eto, ima toliko katolika kojima to nije jasno, koji toga ne razumiju.

STO JE SAMO NEKIMA JASNO No bit sv. Pričesti nije samo u tom da nam je ona hrana duši. U svetoj Pričesti duša se sjedinjuje u najintimnijoj ljubavi s Kristom Gospodinom. Toga ne shvaćaju mnogi katolički, bar mnogi ne misle na to. Ali — uvijek je bilo duša, i danas ih ima, kojima je to posve jasno. To su posebno sretne duše. Evo kako je jedna takva duša shvatila tu veliku istinu. Zahvaljujući se Isusu nakon svete Pričesti govorila mu je:

»Isuse, ti si u mom srcu, i ja ti ga posve otvaram. Ja živim, ali ne živim više ja, nego živiš ti, Isuse, u meni. Sad tvoje čisto dragi Srce kuća u mom srcu. O blagim ponizni Isuse preobrazio moje grješno malo srce da bude slično tvom čistom velikom Srcu. Isuse, plamenom tvoje ljubavi kojom me ljubiš uništi u meni sve što ti nije po volji. Ja ču ozbiljno nastojati da budem sve bolji. Ti si Isuse, sa mnom. S tobom sam jak, mogu sve! Isuse, ti mene ljubiš, i ja tebe ljubim. O daj, da moja ljubav postaje iz dana u dan, od Pričesti do Pričesti, sve jača, sve čišća, da doista ne živim više ja nego da u meni živiš ti!«

CRKVENA ZAPOVIJED Sveta Crkva zapovijeda svojim vjernicima pod smrtni grijeh, da se o Uskrsu pričeste. Ima katolička, osobito muževa, koji se, s obzirom na svetu Pričest, ograničuju na tu zapovijed. Oni je savjesno vrše. Dodat će možda i još jednu Pričest, za Božić. Pa su uvjereni, da su u pogledu svete Pričesti ispunili svoju dužnost. Strogu crkvenu zapovijed jesu ispunili. Dakako. Ali, zar ti isti katolici nisu nikad čitali u kakvoj duhovnoj knjizi ili u kojem vjerskom časopisu, zar nisu toliko puta čuli u propovijedi, da je ta zapovijed za one, koji se, da nje nema, ne bi čak ni jedamput na godinu pričestili? Pa da ne liše svoju dušu velikih milosti koje ona dobiva u sv. Pričesti, sveta je Crkva zapovijedila uskrsnu Pričest. No drugo je ono što je strogzapovijedeno, a drugo je ono što je korisno i što sama Crkva toliko preporučuje, i što, napokon, i sam Isus želi. A to je češća, pa i svagdanja sv. Pričesti! Uostalom, godišnja Pričest nije danas nikako dovoljna. Došta se okrenuti oko sebe i ustanoviti čemo da toliki padaju u razne grijeha, da su stekli razne zle navike zato jer nemaju snage proti zlu. Od jedne Pričesti godišnje doista neće nitko imati dovoljno snage proti zlu koje je ovlađalo svijetom!

SUVREMENI KATOLICI Današnji roditelji treba da se često pričešćuju ne samo radi sebe i svoje duše nego i radi svoje djece. Posve je sigurno da njihova djeca, današnja mladež, neće moći sačuvati vjere, neće moći živjeti s Bogom u srcu, tj. u posvetnoj milosti, ako se često ne pričešćuju. A to često znači, usudujem se reći, i svake nedjelje. No da djeca, osobito odraslija, prihvate čestu Pričest, moraju im roditelji, pa i otac, dati u tom dobar primjer. Djeca moraju vidjeti i svoje roditelje kako se često pričešćuju, onda će i ona sv. Pričest shvatiti ozbiljno, a ne kao nešto što je samo za djecu i — možda za izvanredno pobožne osobe. Prema tome roditelji će i radi svoje duše i radi svoje djece često primati svetu Pričest. To zahtijeva od njih vrijeme u kojem živimo. I tko tako čini, tj. tko se često pričešćuje — i odrasli i mladež i djeca — taj je suvremen katolik, dorastao današnjim prilikama. A tko toga ne čini, tko se zadovoljava samo uskrsnom i još kojom Pričešću na godinu, taj je zastario u svom vjerskom životu. Toga će današnje vrijeme, puno zla i opasnosti po vjeru, jednostavno pregaziti. To je nešto sli-

čno kao kad bi se danas netko htio voziti iz jednog grada u drugi na volovskim kolima. Kad bi stigao? I — ne bi li ga putem pregazili toliki autobusi i automobile? Danas je suvremeno voziti se bar brzim vlakom, ili autobusom. To su oni, s obzirom na vjerski život, koji se pričešćuju mjesecno, recimo na prvi petak ili o prvoj nedjelji. A još je modernije imati svoj vlastiti auto. Ovakav čovjek nije vezan ni na vozni red, ni na brzinu, a može stati kad god hoće. Mora samo imati dobar, siguran put. To su oni vjernici, u pogledu vjerskog života, koji se pričešćuju često, bar nedjeljom, a i češće. Onaj potreban dobar i siguran put jesu Božje zapovijedi kojih se drže, a da ih se mogu držati, daje im za to snagu česta sv. Pričest. To su suvremeni vjernici, dorasli za ovo naše doba.

ZELJA ISUSOVA Isus je ustanovio Presv. Oltarski Sakramenat iz Ijubavi prema našim dušama. Dao se zatvoriti u svetohranište, da bude s nama. No ujedno je odredio, da po tom Sakramentu njegovo tijelo bude hranom naših duša, pa da se po sv. Pričesti sjedini s nama u najintimnijoj ljubavi. Sve se dakle u tom Sakramentu temelji na ljubavi, sve smjera na što veću ljubav: sa strane Isusove, da nam se On s ljubavlju dadne, a onda, jasno je, želi, da mi njegovu ljubav uzvratimo svojom ljubavlju. I uzvraćamo mu je, kad ga u sv. Pričesti s ljubavlju primamo u svoje srce. Prema tome vidimo, što treba reći o onome, koji se s obzirom na sv. Pričest zadovoljava samo s crkvenom zapovjeđu, tko ne prima često sv. Pričesti. Ma, takav katolik uopće ne razumije ljubavi! Najmanje velike Isusove ljubavi! Zar da budeš i ti takav?

ODGOVOR NA JEDNO PITANJE Ima danas oko nas djece, mladića, djevojaka i cijelih obitelji koje su u vjerskom životu prvorazredne. Njih uopće nije ozbiljnije dirnulo zlo na koje se svi toliko tužimo. Kako to? Odgovor na ovo pitanje jest: Oni žive sakramentalnim životom. To znači, oni se često, pa i svaki dan pričešćuju. I sv. Pričest daje im toliko snage, da su jači od svega zla u sebi i oko sebe.

Takve duše nisu danas baš osobito brojne, istina je. No — zašto ne bi bile mnogo brojnije? Zašto ne bi bilo puno više duša koje se pričešćuju često, i svaki dan? Pa da i one budu prvorazredni katolici?

Zašto se ne bi i ti pridružio k njima pa i ti bio prvorazredni katolik?

Petar Ribinski DL.

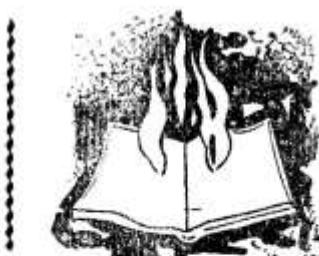
Na samrtničkoj postelji

August Strinberg, poznati švedski pjesnik, kad je bio na umoru, zatražio je Sv. pismo, poljubio ga, stavio na srce i rekao: „Ti si jedina istina!“

Biblija je Riječ Božja, a njegova jedna riječ tisuću puta je vrednija od svih riječi koje ljudi izgovore ili u knjigama napišu.

Bibliju treba uzeti u ruke s mnogo poštovanja i poniznosti, a zatim otvorenim srcem prisluškivati što nam Bog želi reći.

„Uvjeri se sam. Počni još danas! Tvoje srce bit će mirno i radošno kad ti Bog progovori u najljepšoj knjizi svijeta!“

U putničkom vlaku

Na nekoj postaji ušao je u naš odjel vrlo prijazan gospodin od kojih pedeset godina. Tešku torbu ko-

ju je nosio na ledima pomogli smo mu smjestiti u ležaj za prtljagu. Ustupio sam mu mjesto kraj prozora i ponudio novine, koje ne htjede uzeti uljedno se zahvaljujući. Razgledavši kraj kojim smo se vozili, izvadio je iz džepa prilično trošnu knjigu i udubio se u čitanje. »Zakukljeni svećenik, mislio sam, koji želi izmoliti svoj brevijar.«

Nakon pola sata odložio je knjigu i mi se zavezosmo u razgovor. Bio je to liječnik koji je svaki dan čitao sv. Pismo. Vraćao se iz jednog sela gdje je obilazio bolesnike po kućama.

Na velikom seoskom imanju

Razgovarao sam sa ženom koja se brinula pored mnogih gospodarskih poslova za svojih šestero mališana.

»Vi sigurno ne znate gdje vam je glava od tolikih briga!«

Da, rekla je, »imate pravo! Ali ja uvijek nadem nekoliko časaka mirnog vremena koje mi nitko ne može oduzeti. U ranu zoru dok svi drugi spavaju, ja ustanem i čitam tih u samoći sv. Pismo, najljepшу knjigu svijeta; svaki puta po jedan komadić i tek tad prihvatom se svojih poslova. Mnogo sam ga puta do sad pročitala, ali uvijek mi je novo i lijepo.« Pokazala mi je požutjelu knjigu: »Gledajte, kad god je pročitam do kraja, povučem otraga jednu criticu.« Nabrojao sam mnoga critica: četrdeset i tri puta bijaše čestita žena pročitala sv. Pismo N. Z.! —

A ti, majko? Da li bdiš poput ove žene nad svojom djecom i svojim ognjištem?

Vjerovati - budalaština

Kad se voziš autobusom ili vlakom, često doživiš nešto zanimljivo. Može se, na primjer, dogoditi kad netko opanzi da si svećenik, uzvrpolji se, ušara očima kao ciganka u zaru i brže bolje potraži drugi odjel, kao da je svećenik, ne daj Bože, jedan od onih »nedirljivih« iz Indije. Ili je možda čovjek praznovjeren, pa se boji »zlih

očiju, uroka, nabace, čarolija«. Bolje je, daleko od zla! — A može se desiti i to da netko stane žrvnjati zubima, psovati i grđiti popove, Crkvu i vjernu. Nije ni to čudnovato. Razne su simpatije i antipatije. Sve ima svoj razlog. Svijet je šarolik. Šaroliki doživljaji.

31. srpnja
sveti
Ignacije
Lojola
osnivač
Družbe
Isusove
1491 - 1556

Najprije je bio vojnik — časnik. Nakon izgubljene bitke, kao ranjenik, čitao je život Isusov. Milost ga je poučila da je Bogu služiti preče od svega. Ignacije ostaje vojnik, ali mijenja gospodara. Mjesto kralju služit će dosad Bogu — Kralju svih kraljeva, a ljudima, samo radi Boga.

Bog je primio njegovu velikodušnu službu. Po njemu je pojačao bojne redove svoje vojujuće Crkve, a onima koji se žele istaći u službi Krista Kralja dao je vrsnog učitelja na putu savršenosti.

Bože, koji si za širenje svoje veće slave pojačao vojujuću Crkvu novom četom, daj da uz pomoć Ignacijsvu i naslijedujući ga na zemlji zaslужimo, da nas s njime okruniš na nebu.

Tako se jednom vozim u obližnje mjesto. Prepun autobus, Mnogi stožimo. Stoje i on i ona do mene. Ne znam da sam svećenik. Po odijelu vidim šta je on. Ona je, čini se, nekakva starija učenica ili možda namještenica. Živo razgovaraju. Najedanput ona nešto spomenu sv. Antu, pa se obavdove podrugljivo zacerekaše. A onda se on izrazi o religiji onako s visoka, prezirno. I tako nastaviš razgovor još neko vrijeme. Pa papagajski ponavljaju otrcane izraze protiv vjere. Kao da se uzajamno kušaju uvjeriti kako su obračunali s tom preživljennom i glupom stvaru. Čovjek dobiva dojam da jedno drugome »sipa lug u oči«. Ili, kao što vele djeca: »Bacaju folove. Prave se važni. Sta je za njih vjera? Neznanje zaostalo budalaština! — A da sada, ne dao Bog, krene autobus u kakav hendek ili provatiju, čudne li vriske i zazivanja. Bogal! Ne garantiram da i njih dvoje ne bi zvali Boga u pomoć. Ne bih ja ovako govorio da nisam kroz svojih 39 godina svećeničkoga života vidio svakavih junaka. Dok si zdrav, sit i koliko toliko siguran za glavu, može ti pasti na pamet neobična misao da se ritaš proti Boga kao vileno ždrijebe. Ali kad bolest i nevolja potresu tvojim vratima ili kad ti smrt upre vile u oči, kako se onda redovito drugačije besjedi. »Svi junaci nikom ponikoše«, veli narodna pjesma.

Nego, nikako ne znam što se neki toliko boje vjere i toliko na njoj poštuju. A svi vjeruju! I svuda vjeruju! I uvijek vjeruju!

Hoćeš li dokaza?

Bez vjere ne znaš ni tko su ti roditelji. Kad si bio dijete, rekao ti je neki čovjek: »Ja sam tvoj tata.« A neka žena: »Ja sam tvoja mama.« Ti si im vjerovao i tako si doznao tko ti je otac i mati. Možda ne misliš da ima nekoga na svijetu tko je to drugačije dokućio?

Bez vjere ne možeš naučiti čitati ni pisati. Kad si kao dijete došao u školu, neki je čovjek, kojega su zvali učitelj, — a ti si im opet povjerovao — napisao na školskoj ploči nekakve znakove, pa rekao: »Djeco, ovo je slovo O, a ovo slovo A. Ti si mu vjerovao kao i druga djeca, pa si tako naučio čitati i pisati i još mnogo štošta. Sve vjerujući drugome!

Bez vjere nisi mogao ni u gimnaziju ni na fakultet. Vjerovao si profesorima kad su predavali i tumaćili. Ta nisi valjda ti sam sve mogao ustanoviti eksperimentirajući u laboratorijima? Da se nisi možda digao, pa obišao sav svijet, zemlje, narode, gradove i sela? Da se može biti nisi penjaо na sunce, mjesec i zvijezde, pa ih mjerio i brojio? Da nisi moguće živio u doba Ramzesa, Augusta, Napoleona, pa tako naučio povijest? I još štošta! — Vidiš, bolan, da bez vjere nema ni škole, ni zanata, ni fakulteta, ni doktorata!

Bez vjere ne možeš ni na put. Ako ne vjeruješ strojovodi ni šoferu da će te dovesti kamo si pošao, nego da će te putem istresti negdje u Savu ili u kakvu jamu, ne ćeš nikada smjeti zakoračiti ni u vlak ni u autobus.

Bez vjere ne možeš ni u hotel ni u restoran. Ako ne vjeruješ kuharu ni kuhanici da su ti priredili čestito jelo, nego da su ti mjesto janjetine ili ribe podvalili mačku ili zmiju, nećeš nikad sjesti za ručak.

Bez vjere ne možeš ni u gostionu ni u kavanu. Ne vjeruješ li gostioničaru, nego misliš da ti je naloj kako-va bučkuriša ili nasuo otrova, ne ćeš nikada moći popiti čašu vina, rakije ili kave.

Bez vjere ne možeš ni u dućan. Ka-ko ćeš nešto kupiti, ako misliš da se je svak živ okladio da te prevare i namagarići?

I tako u beskraj. Ni sami ne zna-mo, koliko vjerujemo. Bez vjere ne-

ma opstanka. Bez vjere ljudima. Svakako bi bilo zanimljivo vidjeti čovjeka koji bi stalno govorio da ne vjeruje nikom ništa i koji bi se tako i vladao. Nema ga!

»Ako primamo svjedočanstvo ljudi, svjedočanstvo je Božje veće« (I. Iv.

5,9.) Bez vjerovanja ljudima nema života na zemlji. Bez vjerovanja Bogu i njegovoj Crkvi nema vječnoga života. »Tko ne vjeruje, već je osuđen«, veli Isus. (Iv. 3,8)

Mons. Petar Pajić

TRIPUT O ZVONKU —

Zvonko, kemija i mačak

Nedjelja popodne. Mama sjedi uz prozor u kuhinji i čita neku dobru knjigu.

— Zvonko, što je to kemija?

— To ti je školski predmet. . kad u kabinetu pomiješamo bilo kakvu prvu stvar i bilo kakvu drugu stvar, pa iz toga izade neka treća stvar.

Mama ga ljutito pogleda. Zvonko šmugne kroz vrata na ulicu.

Sutra se došuljao u špajzu. Vidio je da je mama tamo spremila onu knjižicu, iz koje je čitala. Sto mama čita o kemiji? Izjedala ga je znatiželja. Knjiga je bila na najgornjoj polici, među flašama s kompotom. Po-peo se na stolicu. Jedva, ali ipak dosegne knjigu. Po znaku je našao mjesto koje je jučer mama žila. Evo što je tamo bilo napisano:

Godine 1924. neka je grupa Englesa turista posjetila Egipat, staru zemlju, punu povijesnih spomenika. Razgledali su i glavni grad Kairo. Htjeli su pogledati i poznatu ustanovu u Kairu - glavno, centralno muslimansko sveučilište, najvišu ustanovu u islamskom svijetu. Portir, podvornik ih je htjepo primio i poveo ih u zgradu. Išli su od dvorane do dvorane, od kabineta do kabine. U jednoj dvorani je upravo bilo predavanje. Da ne smetaju profesora i studente, ušli su potiho na stražnja vrata. Neko su vrijeme slušali, htjeli su znati o čemu profesor go-

vor. Razumjeli su da je tumačio Koran, muslimansku svetu knjigu. Jednomo od Engleza bilo je čudno, što se studentima, sveučilištarcima, odraslim mladićima, koji će za jednu, dvije godine biti inžinjeri, advokati, liječnici, profesori, još predaje vjeronauk. Pogledao je svoje Engleze, pa se lagano, neprimjetno, malo podrugljivo nasmiješio. Taj je njegov podrugljivi smiješak ipak opežio podvornik, priprost ali pametan i čestit musliman. Ovaj čas nije ništa rekao. Potiho su izišli na hodnik i zatvorili za sobom vrata. Na hodniku se podvornik okrene Englezima, digne ruku u vis, pa im svečano rekne: — Znajte, gospodo, važna je škola, važna je i kemija i fizika i prirodopis i povijest, sve je to dobro i važno, ali, gospodo, ipak, od svega je najvažniji Alah, Bog! Od svega je najvažniji Bog! Englezni nisu ništa odgovorili. Dobro su ga razumjeli.

Evo, ovaj je priprost, pošten musliman dao dobru lekciju mnogim kršćanskim roditeljima. Brinu se za izobrazbu svoje djece, šalju ih u škole, a zanemaruju vjeronauk. Ne šalju djecu na vjeronauk, ili ih vrlo nemarno šalju. Jasno, djeca se moraju školovati da mogu pošteno zadržavati svoj kruh. Važna je škola. I kemija, i fizika, i prirodopis i povijest, sve je to važno, sve to mora

biti, ali, ali, ipak je Bog najvažniji od svega. Jer, dragi roditelji, što vam koristi da je vaša djete u školi odlikaš ako poslije u životu bude nepošten čovjek, pronevjeritelj, propalica, ako poslije smrti izgubi dušu? A kako će djete biti pošteno, čestito, na čast svojoj obitelji, ako ništa ne zna o Bogu, o duši, o Božjim zapovijedima, o vječnoj kazni, o paklu! A gdje će te stvari temeljito naučiti? Jedino na vjeronauku. Kako će djete spasiti dušu, a to je najvažnije od svega, ako ništa ne zna o Bogu, o molitvi, o sakramentima, o Isusu Kristu našem Spasitelju. Gdje će te stvari pravo naučiti? Jedino na vjeronauku. Zato je posve jasno, da teško grijese svi roditelji, koji djecu ne šalju redovito na vjeronauku.

Zvonko je pažljivo pročitao to mjesto, ozbiljno se zamislio, skrušio i odlučio da više nikada ne će izostaviti ni jedan jedini sat vjeronauka. Pravo je rekao onaj musliman: *I kemijski je važno, i fizika i prirodopis, ali je ipak Bog najvažniji od svega!*

Zvonko je htio da knjigu stavi na njezino mjesto. Popeo se na stolicu. Ispružio se prema gore kolikogod je više mogao, da dosegne policu. Omakne mu se nogu. Stropštao se uz veliki prasak. Povukao je za sobom i dvije flaše komposta koje su se rasprse na cementnom podu. Ukuhanе breskve su se razletile na sve strane, a među njima, u razlivenom zašćerenom soku ležao je potrbuške Zvonko s raširenim rukama i nogama. Mačak, koji je bio za njim ušao u špajzu, prestrašio se, ukočio u kolut, nakrostruo, ušiljio brkove i puhao na Zvonka.

Zvonko se brzo digao, stavio na mjesto stolicu. Prije nego što je zatvorio vrata od špajze, bacio je još jedan pogled na razbijeno staklo i razliveni kompot. Glavom mu je proletjela misao:

— To ti je prava kemijska!

Mačka je ostavio u špajzi, da sva krivnja padne na njega. Zatvorio je i zaključao vrata, pa odmaglio na ulicu.

barba Ante K.

Moja vjera - 10

Biserje iz Evandželja

Citaj nam, sinko, o njemu! Od smrti svoje majke ona je uvijek nosila crninu. Bila je šutljiva žena. Svi su je u selu poznavali kao vrijednu domaćicu. — Da, Mijina žena! — »Ti, Lucijo, i ne znaš, kako si dobri dječeci podigla!« gorovile joj susjede. »Blago tebi, Lucijo, s tvojim Ilijkom. Njemu je dosta jedamput reći!« — A Lucija bi odgovarala: »Hvala budi Bogu, kakvu mi je dječcu dao, takvu sam rado primila, i nije mi žao!«

Bili su Duhovi. Kod stola u podne Lucija će svojoj družini:

— E, tko će nam danas za blagdan nešto lijepa pročitati? prije nego nam dođu gosti. — Sestre su se naime Lucijine rado navraćale sa svojim obiteljima nedjeljom i blagdanom njoj u goste. Djeca bi se tada zajedno igrala u dvorištu, muževi na kapiji govorili o svojim poslovima, a žene pričale svoje.

— Iliko, ti imaš lijepu knjigu »Život Isusov«. Citaj nam nešto o Isusu!

Ljudi pitaju, a Bog odgovara »U vrijeme Isusova života bilo je u židovskom narodu više stranaka. Za sada je dosta da se upoznamo sa herodovcima i farizejima. Prvi su bili posve svjetovna nazora, slobodna ponašanja, političke pristalice rimske vlasti. Drugi su bili veliki Židovi, Poštivali su Mojsijev zakon. Tumačili ga na svoju i drugima nametali bezbroj propisa. Bili su vođe naroda. Puno su držali do sebe i voljeli su, da ih ljudi smatraju pravednicima. Mrzili su Rimljane i njihov Jaram. Kako su herodovci i farizeji bili oprečnih mišljenja nisu se slagali. No ovaj puta ih je mržnja na Isusa kao zajedničkog neprijatelja ujedinila. Dogovorili su se među sobom da će pošto poto zajednički upropastiti mladog proroka iz Galileje. Osvetit će mu se. Toliko ih je puta i jedne i druge osramotio pred narodom. Predstavnici obiju stranaka našli su se pred Isusom. Pitat će ga, da li je slobodno davati caru porez. Kao oslobođitelj svoga naroda morat će prije ili kasnije rješiti to pitanje. Ako sada zabrani davati caru porez, bit će to najzgodnija prilika, da mu se herodovi osveti. U ovoj je stvari rimska vlast bila nemilosrdna sa pokorenim narodima. Ako opet odgovori da treba davati caru porez, očito nije obećani Mesija. Zatajio je svoj narod koji tako teško podnosi gubitak slobode i nasilno plaćanje poreza strancima. Načrt je dakle bio dobro smišljen. Sto god odgovori tesar iz Nazareta, mora upasti u zamku.

Isus je mirno saslušao svoje protivnike. Pogledao ih je dubokim Božanskim očima i kao da se čudi njihovu nenadanu prijateljstvu dobaci im teške riječi: »Licemjeri! Pokažite mi porezni novac! - Zbunjeni zlobnici izvade kovani zlatnik: -Evo, Učitelju!- I mjesto da njima prorok odgovara on ih kori i pita: -Čija je ovo slika i natpis na novcu?« - Odgovore mu: »Carev!« - Tada im reže: »Dajte dakle caru što je carevo, a Bogu što je Bože!« - »Kad su čuli - nastavlja Evandelje - ostali su u čudu. I nisu ga mogli uhvatiti u riječi pred narodom, nego zadviljeni njegovim govorom zaštute. - Galilejski prorok ostao je miran kao i dosad. Svojim ispitivačima i svim ljudima dao je pouku jasnou kao dan, za sva vremena, pouku naših pravednih obaveza prema Bogu i društvu, od kojeg i preko kojega smo toliko toga primili.«

Iliko je završio jedno poglavlje, mati mu reče: »Sinko, čitaj još!« I okrenu Iliko listove unazad do sredine knjige i poče čitati, ali radosnije, jer su svi napeto slušali:

Blagdan sjenica »U jesen nakon žetve i berbe Židovi su slavili veliki blagdan zahvale za plodnost zemlje. Taj je blagdan dobio s vremenom i svoje povijesno značenje te se slavio kao uspomena na boravak u pustinji nakon bljega iz Egipta. Svečanosti su trajale osam dana. Kao nekoč u pustinji željeli su Židovi ovaj blagdan proboraviti pod vedrim nebom. Pleli bi sjenice od granja i čitave obitelji boravile su izvan svojih domova. Bila je to prava radoš za sve, napose za djecu. Ali je tu bilo i više prigode za grijeh. Jednog blagdanskog jutra doveli su Židovi u hram pred Isusa ženu oborene glave. Uhvaćena je bila u grijehu. Njena sukričica nisu doveli. I njega je doduše vezao Mojsijev zakon, ali, ili se nije dao uhvatiti, ili je bio poznat velikim svećenicima. Nije Židovi-

ma bilo puno stalo do žene i Zakona, nego su htjeli poniziti proroka: »Učitelju, uhvatili smo je u preljubu. Mojsije traži da je kamenujemo. Što ti veliš?« - Svoje su namjere Židovi sakrivali: Ako je Isus ne osudi, osramotit će ga pred narodom, da je pogazio Zakon. Gradi se veći od Mojsija. Ako je opet osudi, gdje je njegovo milosrde, o kojem toliko govori.

Skup zlobnika okružio je svoju žrtvu kao što prodavači okružuju živinče. Od Isusa traže da je procjeni, da li je za kamenovanje ili nije. U svakom slučaju trgovina mora uspjeti i prorok se mora osramotiti. Tako su mislili ljudi. A Isus ih uopće ne gleda. Apostoli su zabrinuti. Toliko mu postavljaju zamke. Isus se sagnuo i šara po pijesku. Sto li znači ta čudna gesta? Nikad u životu nije pisao, a sada kad su tužitelji doveli pred njega jedan život, on se sagnu i pravi neshvatljive znakove po prašini. Kao da je odsutan. Židovi postaju nestrpljivi. Zovu ga kao suca. Ipak bi njihov poziv morao smatrati čašću jedan prorok iz pokrajine: »Učitelju, zovu ga udvorno, mjereći i prezirući siromašnu pojavu ovog samoukog rabina, učitelju dosudil!« - Isus se uspravlja. Svojim neodoljivim pogledom šiba on preljubni ovaj naraštaj. Gleda i siromašnu ženu, ništa goru od svojih tužitelja. I kad tužitelji traže od njega da osudi grijeh, Isus ga osuđuje, ali izvršitelji osude neka budu oni između tužitelja koji sami nemaju grijeha: »Tko je od vas bez grijeha neka prvi baci kamen na nju! - reče Isus i opet se sagnu da šara po pijesku.

Ovo drugo šaranje ne izaziva smijeh na tupa lica tužitelja. Oni to smatraju zgodnom prilikom da se udalje, jer tobože »neće imati s čudakom posla«. Stariji su prvi počeli odlatiti, mlađi za njima, a pred Isusom osta žena. Lice se apostola razvedriло. Toma, koji je bio mislio da je Isus gotov razvedrio se. I narod je postao radosniji. Nekoč je Danijel spasio nevinu Suzanu od osude bludnih sudaca i napasnika. Ovaj je bolji od Danijela, jer spašava i prestupnicu iz ruku grješnika. Isus se uspravlja: »Ženo, gdje su koji te tuže? Nitko te ne osudi?« - Nitko, Gospodine! - nadoveže žena.

— Ni ja te neću osuditi. Idi i od sada ne grijesi više. »Spasen je Zakon i žena.«

Iliko zaklopi knjigu. Na dvorištu su već čavrljale tete i stričevi.

ZASTO VJERUJEM U ISUSA KRISTA?

— Jer je živio među nama ljudima. Bio je jedan od nas. Njegov se trag u povijesti nije dao zamesti. Sto više, pokoljenja su zapanjena pred njegovim svjetлом koje se ne gubi s vremenom.

Jer nije samo čovjek. On i Otac su jedno. Jednak Ocu po naravi uzima sebi ljudsko tijelo da nas u njemu i po njemu otkupi i zasludi nam izgubljenu baštinu. Htio je biti naš brat po trpljenju, da mi postanemo njegova braća u slavi.

— Jer je začet po Duhu Svetomu i rođen od Djevice Marije.

— Jer je među nam živio siromašnim životom. Bio je tesar, radnik prezrenog selja u brdima Galileje. I kao Učitelj ostao je prijatelj siromaša, pastira, radnika, gubavaca, carinika, grješnika.

— Jer je nemilosrdno žigao svaku laž i pretvaranje, bilo ono na

službenicima oltara ili mogućnicima ovoga svijeta. Osudivao je svaki oblik gramzljivosti i izrabljivanja.

— Jer je rado ispričavao ljudi zbog neznanja. A još je radije pratio onima koji su okajavali svoje prestupke.

— Jer nije nikada isao za tim da se svidi silnicima i kraljevima. On je došao da sve spasi i svima je trebalo reći istinu.

— Jer je njegov život bio po prorocima najavljeni put kojim je trebao ispuniti sve što mu je zapovijedio Otac do izdaha na krizu. Kad je sve ispunio predao se našem udesu umiranja, da nam u svemu bude sličan osim u grijehu.

— Jer je uskrsnuo od mrtvih treći dan »prema Pisnim« i doći će suditi živima i mrtvima.

— Jer je među nama ljudima osnovao svoju Crkvu. Dao je ljudima vlast oprati grijehu. Za prvaka u Crkvi odabrao je malene ljudi. Njegova Crkva mora svim ljudima donijeti radosnu poruku i blagoslov njegova otkupljenja.

— Bez Njega ostaju nerješena najvažnija pitanja moga života. Pitanje dobra i zla, vjernosti i poštenja, nema smisla bez Njega. Bez Njega ostaje nenaplaćena krepština i nekažnjena opačina i bezakonje.

— On će doći opet kao sudac i kao nagraditelj, kao Otac, kao Majka, kao prijatelj, kao onaj koji ima ključeve od smrti i od podzemlja.
DODI GOSPODINE ISUSE.

Franjo Šipušić DI.

JOSIP KRTANJEK - župnik

Žalost za izgubljenim pastirom

Petak 24. travnja ove (1964) godine bio je vrlo žalostan dan za župu Donja Voća. U župnoj crkvi sv. Martina ležalo je u otvorenom lijisu mrtvo tijelo tamošnjeg župnika vlč. g. Josipa Krtanjeke. Veliko mnoštvo ljudi iz ove i okolnih župa usprkos vrlo lošem kišnom vremenu okupilo se u crkvi i oko crkve da još jednom vidi i na vječni počinak otprijet vrijednog mladog svećenika. Dohrlijo je neobično mnogo, oko 50 svećenika, da se pomoli za njegovu dušu i iskažu mu zadnju počast i pozdrav.

Od ranog jutra guralo se mnoštvo muškaraca, žena, djece oko pokojnika da ga još jednom vide. Molitve su prekidane plačem i jecajima. Oko 10 sati prije podne započeli su obredi sahrane. Sakupljeno svećenstvo izmolilo je najprije kod lijesa dio mrtvačkog oficija, zatim je služen sveča-

ni requiem, dano odrješenje pokojniku i održan pogrebni govor, koji je izrekao vlc. g. Tomo Blaži. Posmrtni ostaci pokojnika preneseni su u dugoj sprovodnoj povorci iz župne crkve do kapele Sv. Tome. Tamo je prema želji pokojnika iskopan za njega grob uz južnu vanjsku stranu zida kapele a uz grob jednog prijašnjeg ovdašnjeg župnika.

Kad je u grob spušteno teškom bolešću izmučeno tijelo pokojnika, izrekli su nadgrobne govore vlc. gg.: Hrastić, Stjepan Prizl, Josip Telebar i jedan župljanin. Iz tih govora upoznali su prisutni vrline pokojnog mladog svećenika Josipa Krtanjka. On je svojim vedrim držanjem, blagim i strpljivim postupanjem stekao poštivanje i ljubav svojih župljana.

Među svećenstvom i drugim ljudima imao je više iskrenih prijatelja i svugdje je sa simpatijama susretan. Poslije prve sv. mise službovaо је samo u župi Donja Voća, gdje je i umro u 38. godini života i 14. godini svećeništva. Bolovao je od raka na plućima. Pružena mu je sva moguća liječnička pomoć. Podvrgnut je teškoj operaciji, nabavljeni su i najskuplji lijekovi, ali pomoći nije bilo. Teške boli podnosio je hrabro i s pouzdanjem u Boga, pred smrt je primio svete sakramente umirućih i tako se preselio u vječnu domovinu k Isusu vrhovnom svećeniku.

Njegova smrt izazvala je žalost i sućut svih koji su ga poznavali, i on će ostati mnogima u dragoj i trajnoj uspomeni.

T. H.

OSJEĆAJMO S CRKVOM

Heroj ljubavi

U utorak navečer 24. ožujka, čuo je o. Herman Resshaert, Isusovac rodom Belgijanac na misijskoj postaji Katungia (Distrikt Ranchi, država Bihar), da je rulja sa granice pokrajine Bihar — Orissa krenula prema mjestu Gerda — 5 km. udaljenom od Katungia, da ondje napadne grupu muslimana. U Gerdu ima nešto kršćana, no većinom su hinduisti. Katolici imaju vlastitu kapelicu.

Čim je doprila ta vijest do o. Hermanna, zaputi se u Gerdu da umiri rulju. Svi su ga odgovarali od toga, govoreći mu da stavlja svoj život na kocku. No misionar je odgovarao da mora ispuniti svoju dužnost. Kad je stigao u Gerdu opazi nekoliko tisuća bijesnih ljudi oko mošeje u koju su pobjegli muslimani sela.

Svećenik si počne krčiti put kroz mnoštvo prema džamiji. Prijeđe ga u tome. Tad im kaže odlučno: »Ovakovo se bezumno nasilje ne može nikako dozvoliti. Neki su vikali:

- Stajat će te života ovo miješanje u naše stvari!
- Spreman sam i umrijeti da spasim ove ljude!

Ponovo se poče probijati kroz gomilu. Nalazi se usred gomile. Zaklinje i poziva ljude da se opamete, smire i razidu kućama.

- To je muslimanski vođa! Udri ga! Ublij ga! začuju se povici iz gomile.
- Pustite ga na miru, on je naš svećenik! — viču katolici. Od galame se više ništa ne čuje. Kamenje zazuji zrakom. Misionar zamoli malo vremena za molitvu i baci se na koljena. Nekoliko se udaraca surva na njega od kojih iza kratkog vremena izdahne na trgu pred mošejom.

Kad se gomila razišla neki katolici odnesu mrtvo svećenikovo tijelo u seosku kapelicu, a sutradan ga odnesu na misijsku postaju u Katungia.

Oko tri sata poslije podne stigne u Katungia Shri S. K. Bage ministar države Bihar, predstavnici distrikta Sindega i policijski inspektor iz Gumle, te generalni Vikar nadb. Ranch i nekoliko njegove subraće Isusovaca.

Shri Bage je na groblju držao duži govor.

Ministar predsjednik Biharu kazao je nadb. Ranchi-a: »Pater će uči u povijest kao pravi mučenik Ijubavi.«

A Shri G. Nanda, ministar unutrašnjih poslova federalne vlade Indije kazao je u svojoj radio poruci: »Ja dugujem njegovoj uspomeni duboko poštivanje. Žrtva života, koju je on prinio za pobjedu bratskih osjećaja među Indijcima mora nam biti poticaj, da što prije postignemo mir i medusobnu Ijubav.«

Socijalne prilike u Južnoj Americi

■ »Pokret za odgoj«, Katolička socijalna organizacija »Pokret za odgoj« radi posebno na sjeveru Brazila. Na čelu joj je nadb. Aracaju-a Msgr. Jose Tavora. Svoje ideje najviše širi preko radioemisija, a stekla je velik ugled i utjecaj. Bori se za promjenu socijalnog poretku u Brazilu. Prošle je godine izdala socijalni »Abecedar« — knjižicu u kojoj su sadržana osnovna načela Crkvene socijalne nauke.

■ Protiv policije. »Abecedar« se brzo proširio. Nekim se ta knjiga nije svidjela, pa je policija u Rio de Jeneiro zaplijenila preostalih 3.000 primjeraka, koliko ih je još ostalo u štampariji.

Vodstvo pokreta se nije povuklo. Knjižicu su još jedamput pažljivo proučila 5 biskupa, koji su odgovorni za pravilan rad pokreta, te je predsjednik pokreta biskup Tavora napisao pismo policiji: »Kao biskup Katoličke Crkve mislim, da mogu kazati slijedeće: Mogao sam sakupiti izjave iz stotinjak raznih papinskih dokumenata od Leona XIII do Pavla VI koje osuđuju stanje u kojem političko i ekonomsko uredjenje hoće čovjeka smrviti. Da sam objavio rezultate tog svog istraživanja u ka-

kovoj brošuri sigurno bi je policija smatrала opasnom.«

■ Centralna komisija Brazilskog episkopata, koja se sastoji od tri kardinala (iz Rio de Janeiro, Sao Paulo, Salvador de Bahia) prošle je godine dala izjavu: »Nitko ne misli da je poredek u kojem živimo onakav kakav zahtijeva enciklika »Mir na zemlji«, kao neminovni temelj mira. Naš je socijalni poredek opterećen još onim nepravilnostima, koje su druge države Zapada preživjele još u prošlom stoljeću. Kod nas bogataši i novac guraju na posljednje mjesto socijalne i ekonomske promjene.«

Svatko zna, da su milijuni naše braće seljaka zbog siromaštva isključeni iz napretka prema onom stanju kakovo zahtijeva dostojanstvo ljudske osobe. Da bi se postigao taj cilj eksproprijacija zemljišta nije protivna socijalnoj nauci Crkve.

Katolici i muslimani danas:

■ **Gornja Volta.** U ovoj afričkoj državi ima mnogo muslimana. Bisкуп Koudougou-a Msgr. Bretault uputio je na svoje vjernike pismo u kojem ih osobito potiče na ljubav prema muslimanima, da ih ljube kao svoju braću, te da tu bratsku ljubav i djelima pokažu, pomažući siromašnim i bolesnim muslimanskim obiteljima i pojedincima.

Kad su muslimani dočuli za to pismo i vidjeli, da su katolici stvarno promijenili svoj stav prema njima, počeli su govoriti:

»Mi često spominjemo, da smo neprijatelji kršćana, a vi kažete da smo svi braća — djeca jednog Oca. Vaša je vjera prava. Mi smo već stari da priđemo na vašu vjeru, ali želimo, da naša djeca i unuci priđu na vašu stranu i prihvate vašu vjeru.«

■ **Indija.** U Indiji su hinduisti svećivali na tamnošnjim muslimani-

ma svoju braću, koja su mnogo pretrpjela u susjednom Pakistanu od muslimana. Za vrijeme ovih nedavnih krvavih obračunavanja između hinduista i muslimana (koje se još nije potpuno smirilo) misionari su nastojali spriječiti nasilja koliko god su to mogli.

— Nedaleko Kesramala-a 308 muslimana zaklonilo se u katoličku misisku postaju. P. Bazil Martyniuk ih je primio, brzo pozvao policiju i tako ih zaštitio.

— P. Herman van Burgsteden se neko vrijeme brinuo za 81 muslimanu koji su se sakrili u prašumi i nakon mnogih poteškoća sve ih je uspio prebaciti na misisku postaju i zaštititi pred osvetom hinduista.

— P. Petar Speicher primio je grupu od 56 muslimana, većinom žena i djece. No kad su ovi čuli, da se približuju hinduisti, izgubili su glavu, nažalost pobegli sa misisku postaje i svi su našli smrt.

Z a h v a l j u j u

PRESVETOM SRCU ISUSOVU I BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU:

- na velikoj milosti — M. A., Borovo.
- na primljenoj milosti — Horvat Jelka, Donji Miholjac.
- na udijeljenoj milosti — M. M., Martinska Ves.
- za sretnu operaciju moga sina i za sve ostale milosti — Anto Savić, Krčevine k. Vareša.
- na svim primljenim milostima — K. B., Lun
- na velikim milostima podijeljenim mojoj obitelji — Antun Volaric, Ettlingen, Zap. Njemačka (Jaska, Desinec).
- za sve primljene milosti — Janeš Vlatko, Gerovo.

PRESVETOM SRCU ISUSOVU I PETRU BARBARICU:

- za ozdravljenje moje sestre od teške bolesti — Mila Tomasović, Split.

SVETOM JOSIPU:

- na pomoći u raznim potrebama — K. K., Cilli.

BLAŽENOM AUGUSTINU KAŽOTIĆU:

- za ozdravljenje — Katarina Milanković, Subotica.

S
V
A
G
D
A
N
J
E
P
R
I
K
A
Z
A
N
J
E

**Božansko Srce Isusovo, prikazujem
Ti po Bezgrješnom
Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja
ovoga dana u znakna-
du za naše uvrede i
na sve one nakane
za koje se Ti nepres-
lano prikazujuće na
oltaru. Osobišto Ti ih
prikazujem za svetu Crkvu, svetoga Oca i
za sve potrebe koje
su preporučene čla-
novima Apostolata
Molitve, Amen**

Nakane AM za kolovoz 1964.
opća:

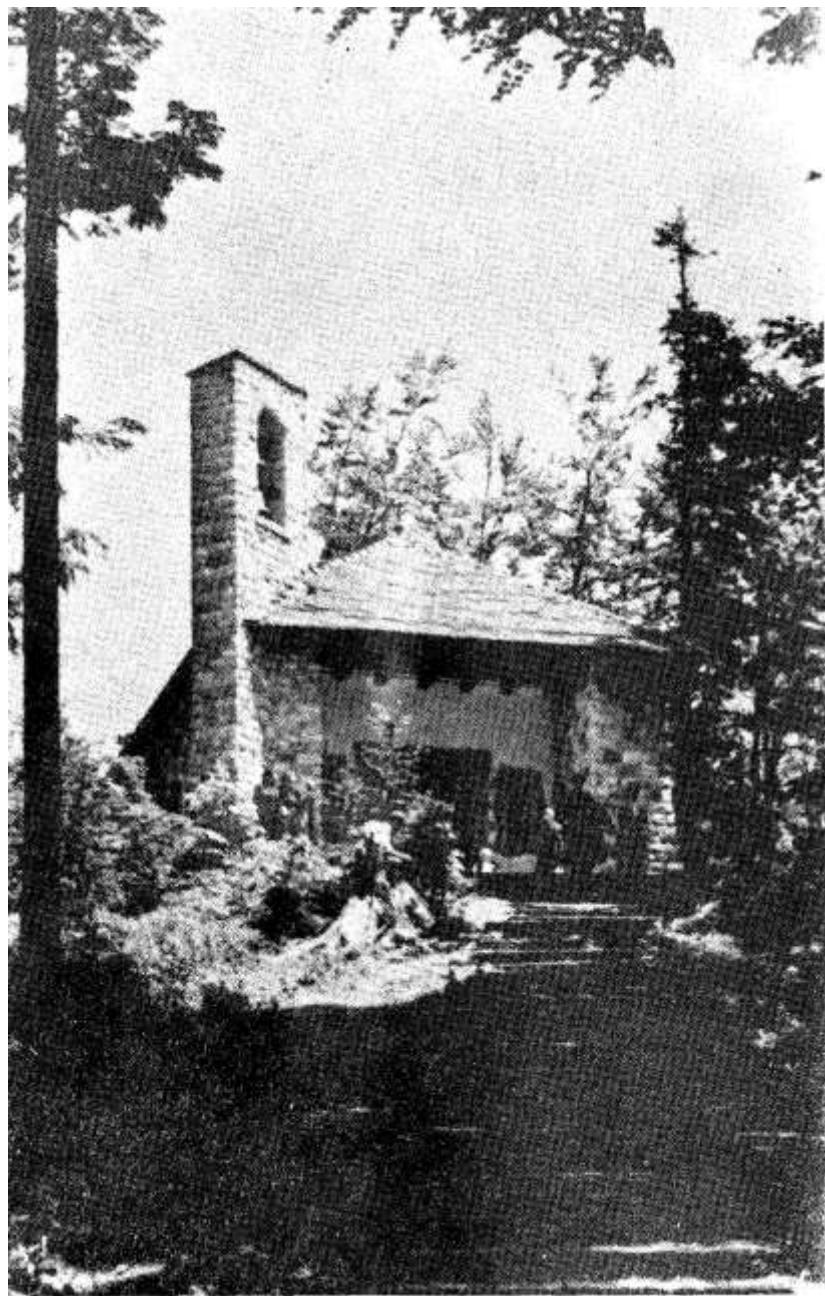
Da bi kod sadašnjeg javnog poretka svi
narodi našli temelj plodnog i miroljubi-
vog napretka u pravom moralnom redu i
socijalnoj nauci Crkve.
misija;

Da bi kler misijskih područja, odličnim
svojstvima ukrašen, brojčano bio što spo-
sobniji da zadovolji duhovnim potrebama
vjernika.

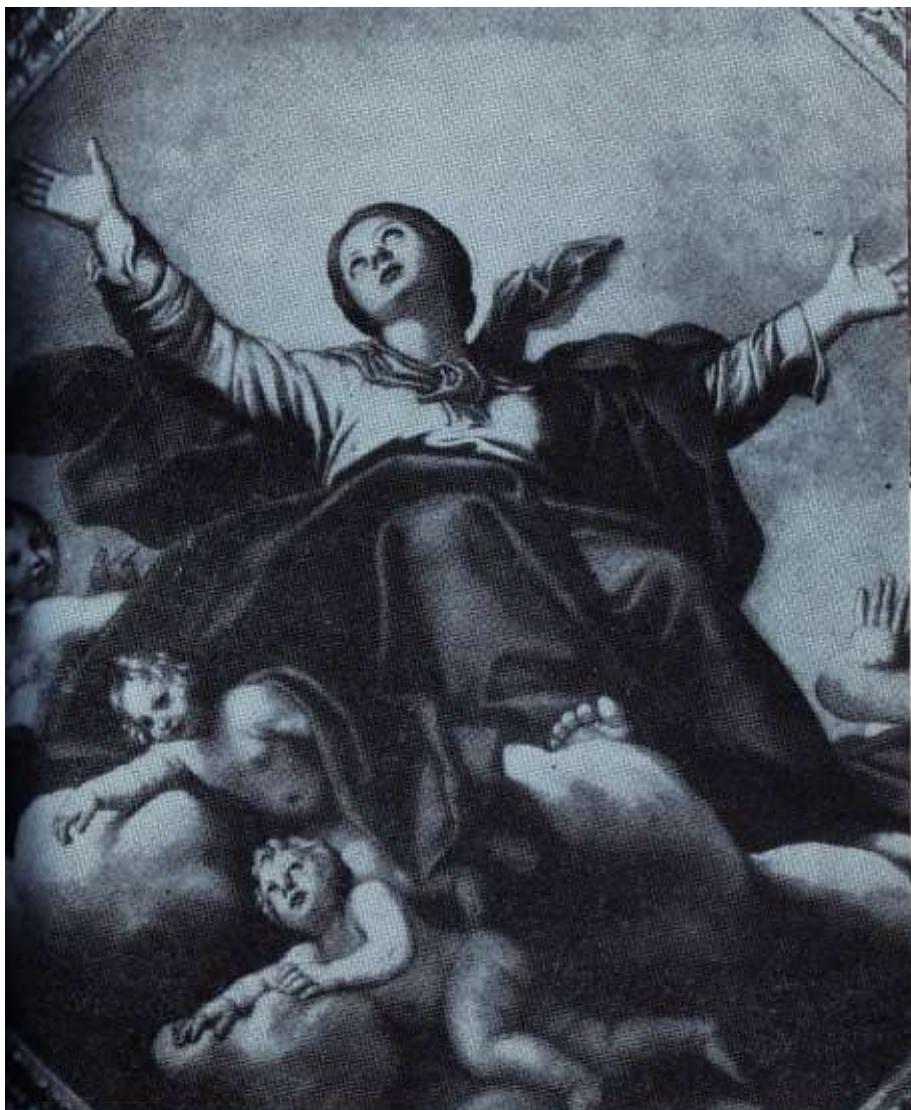
S R P A N J 1964.

1. S - PREDR. KRV ISUSOVA
2. Č - Pohod Bl. Dj. Marije
3. P - Prvi petak
4. S - Prva subota
5. N - VII. PO DUHOVIMA
6. P - Marija Goretti
7. U - ĆIRIL I METOD
8. S - Elizabeta
9. C - Nikola
10. S - Pio L. p.
10. P - Sedam braće
12. N - VIII. PO DUHOVIMA
13. P - Joel i Ezdra
14. U - Bonaventura
15. S - Bl. Ignacije Az. i dr.
16. C - Gospa Karmelska
17. P - Aleksij
18. S - Kamilio L.
19. N - IX. PO DUHOVIMA
20. P - Ilija prorok
21. U - Lovro Brandiz
22. S - Marija Magdalena
23. C - Apolinar
24. P - Kristina
25. S - Jakob apostol
26. N - X. PO DUHOVIMA
27. P - Bl. Rudolf Akvaviva
28. U - Nazarij
29. S - Maria
30. C - Abdon i Senen
31. P - VINCENJE LOJOLSKI

S dopuštenjem crkvenih i
redovničkih poglavara izda-
je Glasnikov redakcijski od-
bor Hrvatske Pokrajine D. L.
- Zagreb I - 147, Palmotice-
va 33. - Odgovorni urednik
o. Franjo Šipušić, Zagreb I
- 147, Palmoticeva 33. Tele-
fon 32-488. - List izlazi svakog
mjeseca. Pojedini broj
70 dinara. Bogoslov i sje-
meništare u skupnoj pre-
plati 50 dinara. Godišnja
preplata za redovite pre-
platnike 840 dinara. Grupne
preplate od deset na više
dobivaju deset po sto po-
pusta. Novac preplate ša-
ljite na poštanskim uputni-
cama; suradnju na uredni-
štvo Glasnika. Rukopisi se
ne vraćaju.

Zagreb – Sljeme, Svetište Majke Božje Kraljice Hrvata

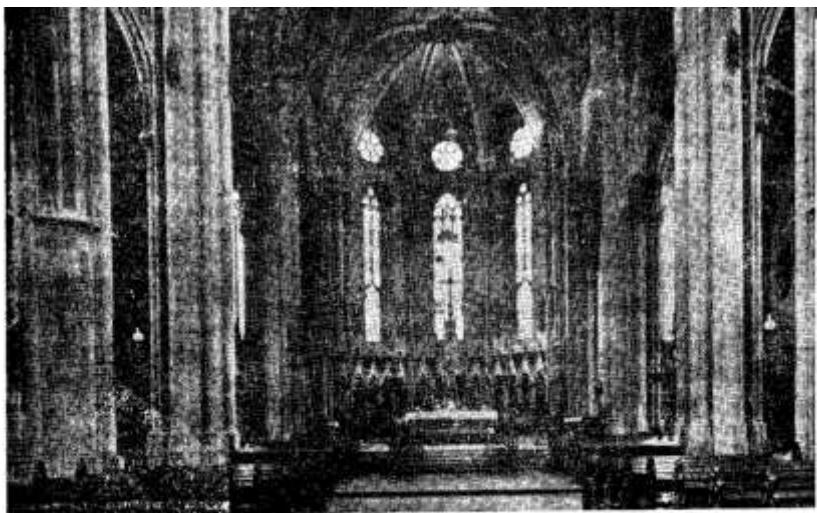
**GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA**

Poštarska placena u gotovu

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB — KOLOVOZ 1964.

GOD. 50. — BR. 8.

Naša najljepša crkva Gospina uznesenja

Zagrebačka je katedrala posvećena Majci Božjoj uznesenoj na nebo. Povijest katedrale počinje koncem jedanaestog stoljeća: građena preko stotinu godina bi dovršena 1217. Tri godine kasnije uništena je požarom; 1227. obnovljena, pa opet 1242. od Mongola do temelja uništena. Ponovna obnova trajala je oko dvjesto godina. 1529. za vrijeme rata srušena su oba zvonika i znatno je oštećena. Obnovljena opet stradala od groma i požara, i kod obnove koja je dovršena 1640. godine katedrala ima jedan zvonik. 1878. započela je temeljitijska restauracija. Veliki potres koji je i katedralu malne srušio 1880. oslobodio je obnoviteljima ruke da od katedrale rade što hoće. Nisu im pošli za rukom svi radovi na obnovi. Ljubitelji starina i umjetnosti ne mogu prečekati divnih kamenih oltara i nagrobnih spomenika koji su tom zgodom odstranjeni. Tada su sagradena i dva vitka zvonika koji su bez sumnje najljepši ures Zagreba.

Unutrašnjost katedrale puna je svećane tištine i dostojanstva. U polumraku među vitke stupove probija se svjetlo kroz išarane prozore i rozetone sa živim arabeskama, te kad se oko i duša priviknu na mir i polusjenu izranjuju ljepote koje su u baštinu ostavila stoljeća. U prvom redu tu je prekrasna propovjedaonica od mramora, Gospin oltar koji se nedavno opet povratio na svoje mjesto, pozlaćen nadbiskupski prijesto sa nadsvodom od lipovine i smrekovine, na koru su naše najveće orgulje sa 75 registara, po zidovima su spomenici, aiza oltara u grobnići počivaju naši velikani: Petar Zrinski, Krsto Frankopan, Eugen Kvaternik, Nadbiskupi, Kardinali i Banovi. — Na tornjevima su smještena zvona. Jedno je od njih teško jedanaest i po tona, bez sumnje najveće u našoj zemlji.

Katedrala je najljepši i najvredniji arhitektonski i umjetnički spomenik Zagreba. Ona je skamenjena molitva našega grada Bogorodici uznesenoj na nebo za našu ispačenu domovinu.

KRISTOV SRCE

Prije svakog vremena kad još nije bilo ništa stvoreno živio je — opisuje legendarno pjesnik — samo Bog sa svojim srcem od zlatnog svjetla. U njemu se talasalo more beskrajne Božje ljubavi. Taj blistavi kalež bijaše prepun sasvim do rubova tako, da se iz njega prelio nekoliko bisernih kapljica. Tako nastade sunce, zvijezde i naša Zemlja. Zemlju je Gospodin zavolio iznad svega ostalog i... ona se pod Njegovim dobrostivim pogledom rasčvala u prekrasni proljetni vrt. Tada Bog iz najdubljih dubina svog očinskog srca puna dobre — iz najdublje svoje ljubavi — zahvali i stvoril njih dvoje te im darova u posjed ovaj cvjetni raj. Nu, desilo se, Ljudi nisu bili zadovoljni svojim udesom. Biti tek Božje dijete, to je pre malo. Biti samim Bogom... to, to da! Trenutak je bio kaban. Pred pogledima punim čežnje, pred srcima što prezreže dobrotu Oca, pred dva siromašna stvara što htjedeš postati kao Bog — zatvorili se zlatni kalež, zemlja se skrtnula, osuši i urodi trnjem. Cvjetni se Eden pretvoril u goli pustinjski kamen.

Minula su duga tisućjeća... Tisućjeća tjeskobe... Tisućjeća patnje... Dobri Bog ne može izdržati... Opet jednom na zemlju kane zlatna kap i... dogodi se čudo. Iz ove kapi procvate kristalno-neokaljeni Ljiljan. Pun ushićenja — zaboravivši na sve — nadvije se Bog nad lilijanovu čašku da u nju istoči sve more svoje ljubavi — čitavo svoje dobro Srce — i gle! Od Neokaljane rodio se Bog u obliku djeteta. Ovo je Dijete u grudima nosilo skrivenu svu nježnost Božje dobrote prema ljudima. Ovo je Dijete jednostavnim riječima, te rukama prepunim čudesa, navlještało tu očinsku Božju dobrotu rastrošnoj ljudskoj djeci. Ovo je Dijete tražilo braću ljudi po raspuciima propasti u klancima opačine... Nu rijetki su vidjeli ovo Svetlo. Rijetki su se obazreli na ovu Dobrotu... A drugi su ovu Dobrotu pribili na križ sramote. Probili su joj Srce... i tako su nehotice otvorili ulaz u more ove Ljubavi svima koji onamo budu htjeli, do konca vremena. Prosuli su zlato Božje Ljubavi po planetu, ali i sad oći tolikih ostađe slijepi. Toliki nisu još ni sad opazili talasanja svjetla u Božanskom otvorenom Srcu.

Ipak. Nade li se oko koje će prolići s Njime suzu u to more — kalež Kristova Srca — ovo se Srce preljeva od preobilja u sve koji drže otvorenu čašku svog srca i pružaju je prema raspetoj Dobroti. Svi oni koji ne odabace biserja ove ljubavi, kad kućne određeni čas, kroz blistavu ranu Božanskog Srca ulaze u sjajno more vječne Dobrote, da zauvijek nadu mir, radost da se sami pretvore u Dobrotu, u Srce!

Što kažete? Nije li Kristovo Srce

- ŽARISTE — FOKUS — svega što jest?
- IZVOR SVAKOG BLAGOSLOVA na nebu i na zemlji?
- SADRŽAJ SVE NAŠE VJERE — prema Piju XI?
- SADRŽAJ TAJNE OTKUPLJENJA — prema Piju XII?

Njezin i naš Uskrs

NEBO NAS ZOVE Osim naravne spoznaje do koje dolazimo umom, postoji u nama mogućnost višeg znanja koje ne podliježe iskustvu. Sigurno naiđe znanje po vjeri. — I stvarno, u jednom svima nama dobro poznatom povijesnom času Bog je po svojem Sinu govorio ljudima o svom Božanskom životu i o našem pozivu u nebo. Te snopove nadzemaljskog svjetla zovemo objavom, a kad smo je primili i živimo po njoj i od nje, zovemo je vjerom. Ta vjera znala je u trenutcima vremena biti tako živa u pojedincima i u mnoštvu da je izvoda čudesna djela, ali je znala također izbljedjeti, te je Bog morao opet zahvatiti da nas pouči. Njegov bi tada Zamjenik na zemlji upro prstom u objavljenu istinu koju su neki zaboravili, drugi napadali, treći premašili po njoj živjeli, i stado je slušalo pastira. To službeno poučavanje čitavog stada u objavljenim istinama i obavezivanje na čin vjere zove mo dogmom.

Tako je 1. studenog 1950. godine papa Pijo XII proglašio člankom vjere Gospino uznesenje u nebo: »BEZGRJESNA JE BOGORODICA, VAZDA DJEVICA MARIJA, NAVRŠIVŠI PUT ZEMALJSKOG ŽIVOTA BILA DUŠOM I TIJELOM UZNESENA U NEBESKU SLAVU.« (D. 2332).
— Sto znaće te Božje riječi?

NAS USKRS SE ODGADA Svima nam je dobro poznato što je smrt i da joj ne možemo uteći. Ona je kazna za grijeh Praroditelja, i kad naše tijelo zbog starosti, bolesti ili nasiłnog razaranja postane nesposobno da ga duša dalje oživljava, ona ga napušta. Tijelo ostane prazno kao krletka iz koje je utekla ptica. To smrtno tijelo kršćani sahranjuju, uvjereni da će ga duša opet oživjeti. Bit će to bez sumnje u zoru novoga dana, u ono čudesno proljeće na kraju zime vremena i prostora. Onaj koji nas je iz ništa pozvao u prvi život, kadar je da nas i opet pozove. Njega neće smetati u tom poslu ni ponor vremena ni zbrka u prostoru. — Duša međutim nikako ne mire. Ona se nakon rastanka s tijelom vraća k Bogu da primi plaku za učinjena djela. Kod ponovnog sjedinjenja s tijelom i ono će postati subaštinik ove nagrade ili kazne, jer su duša i tijelo kao zajednicko počelo djelovanja i jedan nosilac nagrade ili kazne. Smrt je svakako samo privremeno rasulo naše osobnosti i **ODGODA NAŠEG USKRSA**.

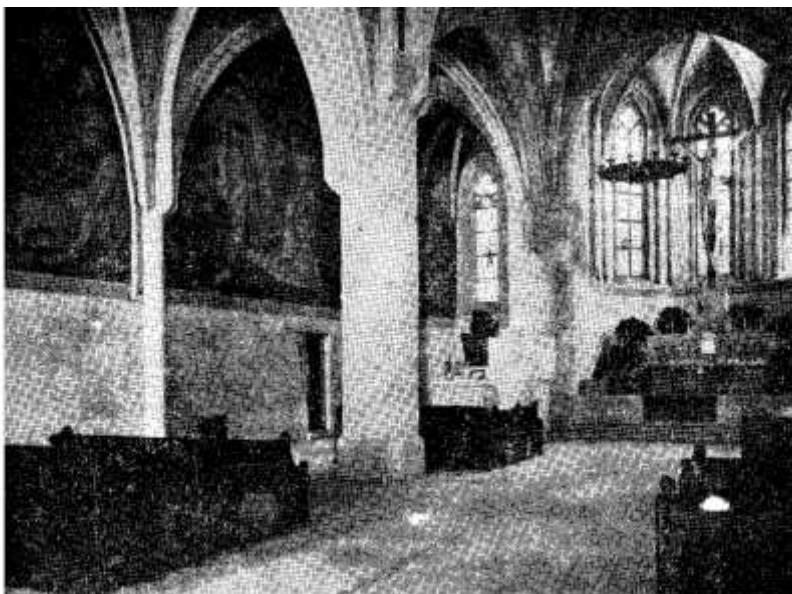
A NJEZIN USKRS? Kod Majke Božje stvari stoje nešto drukčije. Ona se nije rodila na svijet s krivnjom i dugom istočnog grijeha, pa prema tome ni s osudom na smrt. Ako možda i jest umrla, što nije sigurno, nije umrla kao što mi umiremo i zbog čega mi umiremo. Ako je umrla, bilo je to samo zato da i time bude slična svome Sinu, i kao što je sa Sinom bila povezana u otkupiteljskom djelu, da

bude i u zasluženoj slavi. Svakako smrt je za nju bila najveći dobitak, završivši naime svoj put na zemlji ona postaje dionikom potpune pobjede nad grijehom i plodom grijeha — smrću i ne mora čekati trube zadnjeg dana da otvorí svoje majčinske oči. Nju je nebo zvalo, i primile joj ne samo dušu nego i TIJELO, dakako proslavljeni. U tom se ona razlikuje od nas. Ona je doživjela svoj uskrs. Apostoli su se sakupili da proslave njezin dan, ali je nju kao i njezina Sina njihovim očima oteo oblak, i oni već naviknuti na misterije sjetiše se Gospodinova odlaska i andela koji su ih tjerali na posao. Kakvo je slavlje bilo na vječnim poljanama neba, ostat će sakriveno našim očima dok nas Bog ne pozove k sebi.

NO, NE ZABORAVIMO! Kad Papa naučava čitavu Crkvu u objavljenoj istini i traži od nas čin žive vjere, onda ta istina bez sumnje ima veliko značenje u stvarima našeg spasenja. Ima naime mnogo istina u Svetom Pismu koje Papa neće nikad predložiti na vjerovanje čitavoj Crkvi. Ali kad je proglašio Gospino uznesenje na nebo, onda on ima poseban razlog zašto to čini, i to baš u ovo naše materijalizirano doba koje s napretkom zaboravlja da Zemlja nije naša konačno boravište. Sveti nas Otac ovom dogmom naučava da je naša konačna domovina Nebo, da tamo moramo uprijeti svoje oči; da je krivo kovati sreću samo za nesigurna i prolazna dobra, i da naše tijelo mora doživjeti konačni blagoslov po uskrsnuću. Osim toga Sveti nas Otac potiče da časteći živu i uskrsnu Bogorodicu slavimo Boga na otkupljenju i na velikom znaku pobjede koja i nas čeka, za koju se moramo pripraviti dobrim djelima i koju je već doživjela naša Majka.

ZIVOT PO VJERI U USKRSNUĆE Mnogim je ljudima nažalost ova vjerska istina o uznesenju Majke Božje potpuno nepoznata, a od najveće je važnosti za sve nas koji se hramimo plodovima zemlje. Za mnoge je ova istina čak i suvišna. I mnogi će čak i kršćanin u svojoj slaboj vjeri mahnuti rukom: Kakvo uskrsnuće: kakvo uznesenje! — Nije tako, braćo ljudi! Ako je Bog govorio onda njemu nije svejedno kako ga njegovli stvorovi slušaju. Pamtimo dobro Apostolove riječi: »Bog se ne da ismijavati!« (Gal. 6, 7). Priznajemo iskreno da smo u stvarima vječnosti neuki i da nam je potrebno nebesko svjetlo. Primamo ovo svjetlo što do nas prodire kroz maglu i nanose ljudskih zbivanja, ostavimo se grijeha, pa će nam uskrsnuće biti lako razumljivo, ono je nagrada i zahtjev poštena života. Ako mi u duši nosimo mrak grijeha, koje onda čudo da nas bojazan pred svjetлом budućeg života plaši, što će biti s nama. A otac laži koji je prvog čovjeka prevario i oteo mu dar besmrtnosti nači će i za nas dosta prividnih i „teških“ razloga da se zavaravamo kako budućeg života uopće nema.

Blagdan Gospina uznesenja, napose sada iza proglašenja dogme, postao je još sigurniji znak i vrelo nade u bolji život s onu stranu groba.

Crkva sv. Marka u Zagrebu

U središtu Gornjega grada, između sabornice i Banskih dvora, nalazi se crkva svetoga Marka. Od svoga početka od 1242. do danas i ona je doživjela velike promjene na sebi i oko sebe. I nju su šibali potresi i požari, i nju su kao i katedralu obnavljali ponosni i ljubomorni gradani. Ta sva se povijest staroga Zagreba odigravala uz svetoga Marka. U sjeni njena zvonika stoljećima su se obavljali sajmovi i sav javni život; Vojnici, đaci, panduri, suci, piljarice, učitelji i svećenici, građani i seljaci sve se skupljalo oko svetoga Marka, kamo danas dolaze gotovo samo turisti i čude se šarenom krovu i grbovima i umjetninama sakrivenim pod mračnim svodovima. Zadnji svoj pečat dobila je crkva pod vodstvom naših prvih umjetnika Ivana Meštrovića i Jozе Klijakovića. Prvi ju je ukrasio svojim skulpturama, drugi svojim freskama. No pokoljenja će pomalo zaboraviti da je Sveti Marko saborna crkva i da su u desnoj ladi pred uklonjenjem oltarom svetoga Križa stoljećima polagali zakletve vjernosti Bogu i svome narodu banovi, suci i državnici.

Ali je postao i svima nama ljudima ozbiljna opomena da živimo trijezno ispunjujući zakon Božji koji je jedini put k sretnom uskrsnuću. Tím putem išla je naša nebeska Mati i kamo je ona prispjela, tvrdo vjerujemo, da ćemo i mi doći.

Franjo Šipušić DL.

OBITELJIMA KRISTOVA SRCA

Uzdale se

U vašu se obitelj uvlači osjećaj nesigurnosti. Kao da vam izmiče tlo pod nogama.

Bojite se za sebe! Ne znate da li živite u prijateljstvu s Bogom. Niste sigurni da ne oskrvnjujete svetište Božjega sakramenta.

Bojite se za djecu. Što li će biti od njih? Da li je danas uopće moguće sačuvati djetetu vjeru?

Bojite se za budućnost? Bolesti, nevolje, nenadani životni udarci mogu se survati i na vas. I upropasti onu životnu sreću kojoj ste se nadali kada ste sklopili brak...

Imate u mnogom prav! Taj osjećaj nesigurnosti i straha često je put po potpuno opravdan. Ali ne posve! A pogotovo ne za vašu obitelj.

Da li se još sjećate onoga dana? Vaša domaća, kućna svećanost bila je uistinu krasna. Sva je obitelj klečala pred kućnim oltarićem. Sprijeda si klečao ti, oče, koji si se tako radovao tome danu. Uz tebe tvoja vjerna žena, koja je sve potrebno pripravila. A oko vas vaša draga djeca. Došao je u kuću duhovni pastir i, kao zastupnik Crkve, cijelu vašu obitelj predao je, izporučio — Srcu Isusovu. Vaša je obitelj postala mala oaza Božja u pustinji bez života i vode.

Dan posvete spada svakako među najljepše obiteljske dane. Sigurno, na prvom mjestu stoji dan svetoga krštenja. Slijedi ga dan prve Pričestosti. Odmah zatim dan crkvenog vjenčanja. Ali iza tih dana nema većega i važnijega za vašu obitelj od dana predanja Kristovu Srcu. To je dan, koji zaslужuje da se zlatnim slovima zapise u povijesti vaše obitelji.

Od tada bismo mogli na vašu obitelj primijeniti one riječi koje je

pjesnik Staroga Zavjeta izrazio u svome psalmu: »Kako su mili šatori tvoji, Gospodine vojska! Duša moja teži i čezne za trijemovima Gospodinovim... Blago onima, koji stanuju u domu tvjem, Gospodine! Navijeke će te hvaliti. Blago čovjeku koji traži pomoći kod tebe... Bolji je jedan dan u tvojim trijemovima nego tisuće drugdje... Draže mi je biti u kući Boga svoga, nego stanovati u šatorima grješničkim... Jer Gospodin će dati milost i slavu. Neće uskratiti dobročinstva onima koji u nevinosti kroče...«

Obitelji Kristova Srca, što se bojite? Vaša kuća postala je šator u kojem stanuju i kraljuje Božja ljubav. Kuća Božja. Neka se pouzdanjem ispuni vaša kuća, kao što se napunila mirisom tamjana na dan predanja Kristovu Srcu.

Nije tome baš davno. U svom narodnom svetištu Majke Božje od Guadalupa skupilo se golemo mnoštvo kršćana. Bilo ih je preko 200.000! Razumije se, nisu svi mogli stati u crkvu. Cijela okolica bila je prekrivena pobožnim hodočasnicima.

Ali što je to?

Cijelo to mnoštvo plače. Svima suze curkom teku niz lice. Ridaju i jauču da čovjeka srce boli. Zašto?

Već odavno odnijeli su Spasitelja iz njihovih katedrala. Već odavna u njihovim crkvama nije se služila ni jedna sveta Misa. Pusti su zidovi, pusti oltari, opustošeno svetište Majke Božje. Zato to mnoštvo plače, jer nemaju Isusa među sobom...

I taj plač prelazi u urnebesni vapaj:

— Gdje si, Isuse, gdje si? Mi Te zovemo! Mi Te tražimo...! Isuse, zašto si nas ostavio...?

Vaša ga obitelj ne mora tražiti. On stanuje među vama. I kraljuje. Ali ne kao nemilosrdni diktator, nego kao kralj dobrote i ljubavi. Cega

se onda bojite malovjerni? Tko će protiv nas, kada je Bog s nama. I među nama...

Bojmo se samo jednoga! Da ga ne bi i mi nevjernošću i grijehom izgubili...!

Misionar DL.

Budimo napredni

(Naknadna AM za kolovoz)

Molimo, Apostoli Molitve, da usred previranja današnjice svi narodi svijeta nađu okosnicu pravog i mirovornog napretka u zdravim moralnim načelima i socijalnoj nauci Crkve.

JEDNA ZAGONETKA Naše se doba dići svojim napretkom. Iz dana u dan znanost i tehnika stavljuju nam pred oči nove izume i otkrića; iz dana u dan zvone nam u ušima navještaji o sve idealnijem životu u budućnosti; iz dana u dan nastojimo sami tako se hraniti, tako odijevati, tako školovati i kuću kućiti, kako se pristoji »naprednom« čovjeku. Cinimo to svi bez razlike, pa i oni koji inače neprestano jadikuju za »lijepim starim vremenima«. Jer svatko bi htio ići »u korak s vremenom«, svatko bi htio da se nade u onoj sedmini čovječanstva koja uživa 70 postotaka od svih zemaljskih blagodati i koja si je već priuštila lješpi, lakši, duži i udobniji život... Nu šta da reknemo za onih šest sedmina, koje su još uvijek lišene tog boljštika? Šta da reknemo za nas same? Zar nas je uspon u znanosti, tehnici, umjetnosti učinio boljima i čovječnjima? Cini se da suvremene bolnice, ludnice, sudnice i tamnica tvrde baš protivno! I sam se najnapredniji učenjak našega vremena — Albert Einstein — usudio napisati: »Tri eksplozije potresaju današnjim svijetom: atomska, medicinska i moralna. Prvom bi čovjek htio nadvladati svemir; drugom bi htio nadvladati samu smrt; ali treća prijeti da će uništiti sve što budu prve dvije stvorile! Idemo li mi dakle naprijed ili nazadujemo? To je veliko pitanje, to je sudbonosna zagonetka naših dana.

JEDNA PRISPODOBA Pripovijedaju Kinezi, da je neki otac imao tri sina — a mogao im je ostaviti u baštinu samo malenu kućicu. Da ne bi tu siromaštinu komadao, odluči starac postaviti svojim baštinikom samo jednoga sina — i to onoga kojemu pođe za rukom da s najmanjim troškovima najviše ispuni kuću. Dadne im dakle jednoga jutra svakom po dva novčića i pošalje ih u grad neka nakupuju što više robe. Poslije podneva stiže kući najstariji sin noseći u rukama

snop slame kupljen za dva novčića otac se osmješnu, ali morade priznati da je sin uspio prekriti svojom slamom pod čitave kolibice. Podveče eto i srednjega sina; on unese kroz vrata svoju kupovinu — golem navi-ljak trnja. Kad ga je razastro, vidjelo se da je ispunio kuću više od svog takmaca. Trebalо je samo pričekati još na povratak najmlađeg sina. Nupokon se kroz tamu sumraka pojavi i on, ali praznih ruku. Otac ga preneražen zapita: »Šta si učinio, sinko, s mojim novčićima?« A on odgovori: »Kad sam se jutros otpatio od kuće, susreo sam slijepca Čanga; dathod mu u ime milostinje jedan novčić, i onda krenuh dalje. Obilazio sam grad sve do večeri u strahu da će me braća nadmudriti; ali, kad poče padati mrak, sjetih se da smo u tami zapravo svi poput staroga Čanga slijepi — dokle god nas ne obasja svjetlo. Otišao sam stoga u trgovinu i kupio ovo...« Pri tom izvadi iz džepa svijeću, nabavljenu za jedan novčić. Zapali je — i sva se kućica ispuni sjajem. A otac radosno povika: »Sinko, tebi pripada sva moja baština!«

JEDNA NAPOMENA Ne bismo htjeli reći — da slama i trnje iz ove kineske priče označuju suvremenu znanost i tehniku... Ali je, svakako, istina da čovjek neće ni najčudesnijim znanstvenim izumima, ni najuspjelijim tehničkim novotarijama — ispuniti svoju kuću — t. j. postati pravo zadovoljan i sretan, dokle god mu je duša «u tami», sputana neznanjem i zaledena mržnjom. Jer svaki je čovjek primio od Boga »dva novčića«: tijelo i dušu! Brinuti se samo za tijelo i njegov ovozemni boljšitak — ne znači napredovati; to površno, izvanjsko uljepšavanje života mora, prije ili kasnije, skončati u metežu nečovještva, ako ne svjetskog krvoprolića! Posljednja su dva svjetska rata jasno pokazala — kako je pogubno zamamariti dušu i kako je nazadan sav znanstveni i tehnički napredak kad se nađe u službi laži i nasilja... Sveti naš Otac Papa želi da se ti užasi više ne ponove. On bi htio da s napretkom tijela uznaprediju i ljudske duše; da svi narodi svijeta upoznaju u čemu je pravi ljudski život i posvuda zavlada nehinjena pravda; da sav krug zemaljski bude osvijetljen istinom i ožaren ljubavlju! Ne znači to da bi svi ljudi imali odmah postati kršćani, Katolici; od toga smo strahovito daleko... Ali svi moraju suvremenu znanost i tehniku prožeti zdravim moralnim načelima i onom plemenitom čovječnošću koju je Crkva oduvijek promicala! Na ovu će Papinu nakanu miličunska vojska molitelja, učlanjenih u Apostolat Molitve, prikazivati svoja djela i trpljena kroz mjesec kolovoz; pridružimo im se i mi!

Vječni Oče

Ti si, stvorivši naše praroditelje, propisao cijelom ljudskom rodu zakon razvitka i napretka riječima: »Rastite i množite se; napunite zemlju i podvrgnite je sebi!« Doduše, nisi nas stvorio samo za zemlju; kao konačni Cilj odredio si nam nebo! Ali onamo neće ući nijedan koji je za života prezirao rad i povjerene talente bes-

korisno tratio! Kako bismo što bolje uočili taj put sa zemlje na nebo, poslao si Jedinca Sina među nas — neka u Nazaretu raste i napreduje ne samo tijelom nego i duhom, ne samo mudrošću nego i milošću, kako pred Licem Tvojim tako i pred očima ljudskim. Nažalost, mi tu pouku nismo pravo shvatili niti je naslijedovali. Redovito smo tražili ispraznu mudrost svijeta i vanjski boljšitak života — zanemarivoši dušu, zanemarivoši vječnost: stoga i jesmo lutali tamom nebrojenih zabluda, stoga i jesmo krvarili već na mučilima svakojake mržnje... Gospodine! budućnost nas zabrinjava. Ti si zakon ljudskog razvitka i napretka urezao u svaku savjest, a ipak — kako je malo savjesnih ljudi među nama! Ti si taj zakon ponovio u Evandelu, Ti nam ga neprestano dozivlješ u pamet divnim enciklikama posljednjih Papa; ali svi su ti spisi za nas još uvijek mrtvo slovo i glas vapijućeg u pustinji. O, pošalji na svijet Duha Utješitelja, da nas prosvijeti Istom i ogrije ljubavlju, da stvori u dušama ono čega još nema — i da se obnovi lice zemlje. Amen.

Curić Josip DJ.

KLER U MISIJAMA

DA BI KLER MISIJSKIH, PODRUČJA ODLIČNIM SVOJSTVIMA UKRAŠEN, BROJČANO BIO ŠTO SPOSOBNIJI DA ZADOVOLJI DUHOVNIM POTREBAMA VJERNIKA.

(Misijska nakana AM za mjesec kolovoz 1964.)

Veliki Papa Pio XII otvarajući u Rimu kolegij Sv. Petra za svećenike rodom iz misijskih krajeva, rekao je: »Svrha je katoličkih misija plantare Ecclesiam, to jest zasaditi Crkvu u misijskim područjima tako da pusti duboko korijenje i da može rasti i napredovati bez pomoći izvana«. Kao što je svrha odgoja da čovjeka osamostali, da može i bez odgojitelja, tako je i svrha misija osamostaliti Crkvu u Aziji i Africi, da može rasti i raditi i bez vanjskih misionara iz Evrope i Amerike. Da bi se taj cilj mogao ostvariti, potreban je što veći broj domaćih svećenika, sinova žutoga i crnoga kontinenta, koji će biti vođe i duhovni pastiri svojih sunarodnjaka. Oni će osim drugih imati i tu prednost pred stranim misionarima što će bolje poznavati jezik, mentalitet, dušu i ukus svoje domovine.

RAFAEL: PREOBRAŽENJE

Zato su pape zadnjih desetljeća svojski naglašavali u misijskim enciklikama ili okružnicama potrebu odgajanja domaćih sinova za svećenike i biskupe u misijskim predjelima.

O toj stvari piše već Papa Benedikt XV u svojoj enciklici »Maximum illud« od 30. studenoga 1919., koju nazivaju magna charta misijskog pitanja, ovako: »Svaki predstojnik misije valja da se na osobiti način brine, kako će odgojiti i stvoriti duhovne pastire od naroda u kojem živi; u tome leži najveća nade novih crkava. Domaći svećenik može začudo s velikim uspjehom usaditi vjeru svojim sunarodnjacima, jer je s njima srastao podrijetlom, dušom, osjećajima i težnjama. On mnogo bolje razumije od svih ostalih kako ih može uvjeriti o kojem god predmetu. Taj isti može često i lako zalažiti onamo kamo stranom svećeniku nije slobodno pristupiti.

Ali je vrlo potrebno svestrano odgojiti i izobraziti domaći kler, kako će donositi žuđene plodove. Zato nije dostanat početni i priprosti odgoj; da može naime biti zareden za svećenika, on mora biti potpun i savršen u svakom pogledu, kako se vrši u kulturnim zemljama. Ne smije se domaći kler spremati zato da služi samo kao pomoćnik stranim misionarima i da obavlja samo niže službe. On mora biti sposoban da vrši Božansko poslanje, da tako bude jednom sposoban preuzeti potpunu upravu svoga naroda...»

Poticaj Pape Benedikta XV nije ostao, Bogu hvala, glas vapijućega u pustinji. Ivan XXIII u svojoj misijskoj enciklici Princeps pastorum, koju je napisao upravo kao proslava 40 godišnjice spomenute enciklike Benedikta XV, piše sa zanosom: »Ovaj poticaj Benedikta XV koji su ponovili naši predčasnici besmrtnе uspomene Pio XI i Pio XII, donio

je vidne i obilate plodove uz pomoć Božje milosti: radi toga želimo da se u to ime zajedno s Nama Bogu neprestano zahvaljujete što su se u krajevima obradenim od misionara podigle po izbor čete biskupa i svećenika, koji su kao naša ljubljena braća i sinovi, Naše srce potakli, da se neprestano nadamo dobro. Ako, naime, makar i letimično zagledamo u crkvene izvještaje samo onih krajeva što su povjereni nastojanjima svete Kongregacije za širenje vjere, s velikom utjehom zapažamo da je prvi biskup azijskog podrijetla, posvećen g. 1923., a da su prvi apostolski vikari iz afričkih plemena izabrani g. 1939., te da se do g. 1959. broji 68 biskupa rođenih u Aziji i njih 25 iz afričkih naroda, a preostali domaći kler, koji je g. 1918. dosizao broj od 919 svećenika, da je g. 1957. u Aziji došao do broja 5.553, a u Africi da su svećenici kojih je g. 1918. bilo 90, g. 1957. već napunili broj 1.811.

Ovakvim divnim priraštajem klera htio je Gospodar žetve udijeliti dostojnu nagradu naporima i zaslugama onih, koji su, bilo svaki svojim radnim žarom, bilo odazivajući se s plemenitim poletom ponavljanim propisima Apostolske Stolice, mnogostrukom suradnjom pridonijeli i tako najrevnije potpomogli katoličke misije.«

Kakogod je u zadnjih 40 godina uistinu veoma mnogo učinjeno oko odgajanja i pridizanja domaćega klera u misijama, to još valja mnogo učiniti, jer je broj domaćih svećenika prema potrebama još uvijek premalen. Odgoj domaćih sinova za svećenički stalež često je puta skopčan s nepojmljivim poteškoćama i rađa mršavim rezultatima. Kao primjer navodim što piše jedan misionar iz Konga, da već tridesetak godina spremaju dečke za svećenike, ali nisu dosad ugledali nijednog sve

ćenika. Dakako da nije tako u čitavome Kongu, a ni po drugim misijskim zemljama. Ima i dobrih rezultata. Uostalom znademo kako je i kod nas u Evropi koji put težak i naporan rad po sjemeništima, i da rezultati baš uvijek ne odgovaraju učenjem trudu.

Jedan isusovački misionar iz Sjeverne Rodezije u Africi piše: »Kad ste na terenu, tada tek osjećate kako je obraćenje duša isključivo djelo Božje! Ako to vrijedi za obraćenje, koliko tek vrijedi za usavršenje i posvećenje koje traži svećeničko zvanje. Zato je potrebno podizati ruke na molitvu, da bismo izmolili od

Djelitelja sviju darova milost i pomoć svima onima koji se iz misijskih zemalja spremaju za svećeničko zvanje, da postanu pastiri duša. Na to nas eto poziva ova mjeseca misijska nakana Apostolata Molitve, koju je blagoslovio i preporučio još pokojni Papa Ivan XXIII, a usvojio slavno vladajući naš sv. Otac Papa Pavao VI. Ako je ikona nakana danas upravo goruća, to je sigurno ova. Ne zaboravimo na gore citirane riječi Benedikta XV, da u domaćem kleru «leži najveća nuda novih crkava.»

Josip Antolović DJ

Andeli i čarli na krovu kuće

Rascvjetalo se Božje proljeće... Svugdje cvijeće, zelen... boje... plavetilo neba... pa cvrkut ptica. Svježina — radost — život. Bog je upravo raskošno — a i kako bi drugačije — rasuo ljepote uzduž i poprijeko, te bi bila baš velika šteta ne izići malo u taj Božji vrt — i nadisati se Boga! »Malen potok i velika rijeka, hridi, drvlje, ravnice i gore, slavu Božju pjevaju od vijeka... Boga vidi ko mu gleda stvore...“

Ne zna baš svatko tako čitati iz te velike Božje knjige — koje li štetel! — ali sv. Antonin, biskup Firenze svakako je znao! — I evo ga, jednog lijepog dana, izide on malo na šetnju — ta nije Bog stvorio prirodu samo za turiste — da se naužije i on tog Božjeg svijeta. Samo dalje od tih ulica i kuća... dosta se je već u sobi nasjedio...

No — što li je to?... časkom se zaustavi! Ne bi bilo čudno u tom rascvjetalom svijetu zamisliti andele kako kolo vode... jer nije Bog samo biskupe postavio da pasu stado nego je i andele odredio...“ (sv. Ambrozie).

Ali eto — on je baš to vidio! I to nad krovom jedne kuće — tamo na kraju grada!

Protrla oči... nema sumnje — to su andeli: pjevaju, skaču, vesele se! »Mora da tu prebivaju neke svete duše! — promislil on. I posta značiteljan... Jel' te, nećemo ga osuditi — i mi bismo bili... Samo za čas mu prode glavom: »Nije na mjestu — barem nije po bon-tonu — da biskup nenajavljen upadne unutra! — »No, pa to su Božja djeca, a ti si im otac!... nadjačavao iznutra drugi glas... i eto ne znaš naprosto kako se našao u kući!

Bože dragi... imaš šta i vidjeti i čuti! Jedina soba — skrajnje siromašno opremljena — za stolom u sredini majka s tri kćeri. Jedna

veze, druga prede, treća krpa, četvrta kroji... a uz to ori skladna pjesma u čast Božje Majke — baš po evanđeoskom receptu...» u himnima, psalmima, pjesmama duhovnim — zanosno pjevajte u srcima svojim Gospodinu... 3 — »Pa kako ne bi andeli Božji skakali od veselja?... pomisli sv. biskup...«

Iznenadene skočiše — dakako — na noge, ko začarane! »Budite mirne — reče blago natpastir — prolazah ovuda — i čuh neki milopoj pa rekoh — da ga se i ja naslušam...«

Što će jedne sad — gledaju jedna drugu — ne znaju pravo više ni na nogama stajati! »Vi ste majka, a to su vaše kćeri?« — »Da« — »A muž« — »Umro je davnio...« — »A kako živite? Od čega?« — »Od naših ruku i Božjeg blagoslova! Malo, ali pošteno! Bogu hvala! Molimo, radimo, pjevamo. Samo daj Bože, zdravlja... i mi smo zadovoljni, ne bismo se s grofovima zamijenile...«

— Kako im ne bih vjerovao — mislio je u sebi dobri biskup vraćajući se poslije sa šetnju kući — ta to je onaj »sakriveni život duha«, koji je pred Bogom dragocjen — o kojem je apostol govorio baš ženama i djevojkama, ili »Nemojte se zanositi velikim stvarima — nego priproste prigrilate...« »Da, da — mislio je on — to sve miriše po Nazaretu — nije čudo što i nad tim domom andeli Božji plešu!«

I — ganut milosrdem — odluci da im svakog mjeseca pošalje određenu svotu novaca, jer eto — sirote su bez oca — a poodrasle su — trebat će im za miraz, udale se ili se Bogu posvetile!

Prođe jedna godinica! Opet je Tvorac prirode pokazao u njoj svoju mnogovrsnu ljepotu — i pozivao svoja stvorenja da se raduju u Njemu!

I sveti biskup — ovaj put sa štapom — ode u šetnju, a usput će — i tome se veoma radovao — posjetiti svoje štićenice.

Tek što je bio na domak kuće — radosno podigne oči — zaželio se vidjeti i tog nevidljivog Božjeg svijeta. Jaoh — brate, ko da ga grom ošini! Ma nije moguće?... tare oči — pa opet gleda — pa ih obori — zar da gleda vražje spodobe kako skaču po krovu i kese mu se u lice — puni paklenske zlobe i nasladivanja! — I zastade! »Da se vratim?« »Čemu — grmi onaj drugi glas — podi razvidi, možda ipak...!« — I pode, i razvidi... i... Čujte!

— Kad je ušao u sobu — jedna je stajala na prozoru — i namigivala nekom prolazniku! »Namiguša« — Bog da prosti! — Druga se pred ogledalom maže i kovrča kosu — Treća vrši probu — novom raskošnom, ne baš čednom haljinom, a mama je uz nju — smijulji se... lakše će se tako udat moma...«

Zaplaka sveti biskup — i bez riječi izleti iz kuće! Dočekaše ga sjedi — čude se što uđe u tu zramotnu kuću — te ga obasuše sa svih strana... Oče, davli su ušli u tu kuću... »samo hihot, dreka, vika... ništa ne rade...« »sve sumnjiva čeljad vrze se ovuda...« »Kakve li se samo pjesme čuju...« »stalno su po prozorima... nijedan momak ne može ovuda proći, a da mu one ne dobace koju...« »a kako se samo raskošno odijevaju — otkuda njima novac???

Dobri biskup nije više mogao!... Uboli ga u srce... »Otkuda njima novac?« — rekoše... Ta on im ga je davao... Dakako, dobra ga je nakana vodila... ali to mu nije smirivalo dušu... njegovim posredova-

njem upadoše u »zamku davolovu«... Kad novac jeftino dolazi – čemu toliko raditi... i eto nerada, dokolice... pa lijepe haljine – zar da se u kuću zatvore s njima – pa ih eto na korzu i više nego što je potrebno... pa ona igra s taštim mislima... pa bit će i zanemarivanja molitve... a mjesto pjesama duhovnih – frivolne vašarske pjesme... sve češće upadanje u prigode... i eto kula Božja bi zauzeta – nesto onog sakrivenog života – »pred Bogom dragocjenog« – izgubiše ravnotežu – nevažno je postalo važno, dapače... sve... smisao života...

I naš dobri biskup nije znao... kako se našao kod kuće... Uvečer – po svom običaju – uzme sv. Pismo – pa gdje otvoriti... i gde iznenadenjal! – oko mu pade na ovu Apostolovu: »Ures žena nek ne bude u skupocjenim haljinama, u vješanju zlata, u kovrčanju kose... nego u stidljivosti i čednosti... u tihom i sakrivenom životu, koji je pred Bogom dragocjen...“

Do kraja života sjeta će prekrivati njegovo lice – kad god se sjećao tog dočiavljava! Kako i ne bi? Uvijek je tužno promatrati kako se andeli pomeću u davle!

Nisi ti, moj sveti biskupe, bio jedini koji si gledao takova šta. Stara je to priča, a ponavlja se i u našim danima!

Sada možda i vi znadete, zašto toliki vragovi plešu po krovovima naših kuća...

Don Božidar Medviđ

Graditelji BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Pouka o braku i obitelji 8

„Boga Oca Mojega, njega ču slaviti“ (Ex. 15,2).
„Blagoslov Očev učvršćuje kuće sinova“ (Eccl. 3,11).

Reći ćemo koju riječ o dužnosti-
ma oca obitelji.

Najprije da se upoznamo s najvećim od muškaraca iza Krista Gospodina. Muškarac je to koji se istakao upravo svojom očinskom službom, sv. Josip.

Najveći od muškaraca iza Krista! Kao što je sv. Anzelmo rekao: »Veće nebo, veću zemlju mogao je Bog stvoriti; no veće majke od Bogorodice ne«, isto tako možemo reći o očinstvu sv. Josipa. Samo Bog Otac veći je u očinstvu, no on nije stvoren: »Veće nebo, veću zemlju mogao je Bog stvoriti, ali većeg oca među ljudima ne.« Mi često sv. Josipa nazivamo »poočimom« malog Isusa, hoteći istaknuti djevičanstvo ove ženidbe, ali time zasjenimo pravu ve-

ličinu sv. Josipa. Nije Spasitelj nikada bio stranac, kao da bi ga sv. Josip istom posinio i tako postao poočim. Čim se Krist Gospodin začeo u krilu Djevičinu, bio je Josipov, nikao je na njegovoj njivi. Zato ga Kornelije a Lapide, poznati tumač sv. Pisma, naziva pater virgo — djevičanski otac, pater matrimonialis — ženidbeni otac Božanskog Spasitelja.

Sv. Josip spada u poseban red. Ni u Stari, ni u Novi Zavjet. On je iznad oba zavjeta kao i Krist Gospodin i Bl. Djevica. Samo njih troje! Oni spadaju u hipostatski red, u red Gospodinova utjelovljenja. Samo njih troje: Isus, Marija i Josip, svenata Obitelj. Katolički bogoslovi, posebno Suarez, tvrde za sv. Josipa,

da je on imao pravo na milost, članstvo u obitelji Presvetog Trojstva, već po svojoj dužnosti. Krist Gospodin neotudivo je pripadao Presv. Trojstvu po samoj biti kao utjelovljena druga Božanska Osoba. Blažena Gospa pripadala je Presv. Trojstvu po Bogomajčinstvu, a sv. Josip po Bogoočinstvu, po pravnom i ženidbenom —ako i ne naravnom. On ne može biti bez milosti dok je u tako visokoj službi.

Dijete preslikava duševnost svoje majke i oca. A dijete koje su odgajali Bl. Gospa i sv. Josip bilo je Božansko Dijete, na kome se nije smjela pojaviti ni najmanja ljaga nesavršenosti. Citav odgoj bio bi izvještačen nenanaranjan, niti bi imalo smisla Bogočovjeka staviti u obiteljsku sredinu, ako mu ne bi bio dan savršen odgoj, ako ne bi mati i otac bili takve duševnosti da je mali Isus može preslikati u svoju dušu. Tri-

put sveti Bog morao je imati posvečiste i svete odgojitelje.

Takovim ga slika i samo Evandje. Ono ga naziva »pravednikom« (vir justus). Takovim ga prepoznamo i u njegovu životu. Gledao je samo na Božje interese. Htio je samo pred Bogom biti velik. Njega ne varala politika kao tolike u ono doba. Za Kvirinijeve popisa 6. godine iza Krista Juda Galilejac iz Gamale dići će ustanak potpomognut od ugleđnog farizeja Saddoka. On će braniti da se Ramljanima plaća porez. Njegova je stranka poražena. Od preostalih nastaje stranka »revnitelja« (zelota). Apostol je Šimun pripadao toj stranci. Iza smrti Herodove Šimona iz Pereje zapalio je njegov dvor u Jerihonu i proglašio se kraljem. Iza njega judejski fantasta pastir Athrong htio je zadobiti vlast. U Galileji Juda, sin Ezekijin, već je osvojio vojnički logor Sep-

Odgoj počinje već prije rođenja

»Odgoj djeteta počinje 20 godina prije njegova rođenja odgojem njegove majke«. Nema li u toj Napoleonovojoj dosjetki i mnogo istine? Iskustvo i najnovija znanstvena istraživanja dokazuju, da ima! Jer ti, majko, utiskujuće duboko u dijete svoj žig — samu sebe!

U vrijeme prije rođenja, kad možeš s pravom reći: »Ja — to je i moje dijete, jer je ono dio mene«, utječeš vrlo mnogo na to, kakve će biti težnje pa i čudoredne, tvoga djeteta. Tolika je tjelesna povezanost djeteta s tobom i tako je velika vaša međusobna prirodna i čudoredna ovisnost.

Kroz tih 9 mjeseci predodgoja često u sebi ponavlja: »Ja mogu pomoći svom djetetu da postane onakovo kakvo mora biti, i to time da sama budem takova. — Zato se ničim ne uznenirujem, da i moje dijete bude mirno. — Nastojim biti vedra i dobro raspoložena, da i moje dijete bude nasmijano. — Odlučna sam i hrabra, da i moje dijete bude odlučno. — Odbijam sve nedolične misli i predodžbe, da i moje dijete bude čisto. — Dobrohotna sam prema svima, da i moje dijete bude dobro!«

Majka, dakako, nema izravnog utjecaja na dijete. No djetetov organizam uzima sve sastojke iz majčine krvi u posrednom dodiru preko opna. Kad je majka u jakim uzbudjenjima, njezina krv poprima drugi hormonalni sastav — i to štetno djeluje na razvoj djeteta.

Ako je ona uvijek mirna i dobro raspoložena, tada njezina krv ima takav sastav, kakav je najpovoljniji za dobar razvoj djeteta.

Da svoje dijete okružiš nadnaravnom stvarnošću sjeti se od vremena

horis. U doba kad je uhvaćen sv. Pavao u Jeruzalemu, ponadao se rimski zapovjednik da se dočepao lažnog Mesije, egipatskog propovjednika Teude. Židove neće izliječiti ni razorenje hrama. Još će iza toga, kad prođe 50 godina, Bar Kocheba dati ustank. Jadan narod luduje opojen političkom sanjarijom o zemaljskoj veličini, jer su tako tumaćili starozavjetna proročanstva. Po proročanstvima, naročito po Jakobovu i Danijelovu, u Josipovo doba bilo bi vrijeme da se pojavi Mesija. — Tko je imao najviše prava da pomišlja na kraljevski prijesto? Tko drugi nego Josip, izravni potomak kralja Davida? Baš preko njega, Josipa, ispunjuju se u Isusu proročanstva dana Davidovoj porodici. Po sv. Josipu naslijeduje Isus amanci Davidove kuće. Dok jadan na rod luduje, ovaj najizloženiji, koj bi prvi smio pomisliti da je pozvan

na oslobođilački rat protiv Rimljana, on se ne varu. Sv. Josip zna da je prava veličina u duši i ljubavi Božjoj. Nisu tako važna zemaljska oslobođenja od Babilonaca, Asiraca, Rimljana... njih se i njima sličnih i onako oslobođamo po smrti, glavno je oslobođiti se od grijeha, od onoga što nam krči staze prema Bogu. Iz ovih činjenica, da se sv. Josip ne daje prevariti političkim sanjama, prepozajemo u njemu duševnu veličinu, muža usmjerena prema vječnim dobrima.

Sveti je Josip djevičanski muž bl. Djevice. — Mi upravo ne vjerujemo u toliku duševnu snagu, pa često na našim slikama prikazujemo sv. Josipa kao oronula starca. Ne, on je bio mladić, ali s potpunom vlašću nad svojim tijelom, kao Adam prije grijeha. Cum dono integritatis — s darom cjelevitosti, kako kažu bogoslovi.

---

do vremena Isusove prisutnosti u svojoj duši po milosti i u sjedinjenju s Marijom prikaži svoje čedo Bogu!

Svaki dan, možda početkom poslijepodneva, nadi nekoliko minuta odmora. Prilegnij malo. To će biti odlična prilika da se smiriš i pobožnim razmišljanjem produbiš svoj nutarnji život. To je vrlo korisno kako za buduću majku, tako i za dijete!

Najbolji fizički i psihološki uvjet da se dijete što je moguće bolje razvije jest u tom da roditelji što žarče žele dijete! I to onakovo, kavo im Bog dadne. Ne smiju više željeti sina ili kćerku, jer bi u slučaju razočaranja dijete bilo slabije primljeno! A toga ne smije biti!

Nekoja se djeca osjećaju gotovo krivima što su se rodila, i taj im osjećaj može poremetiti duševnu ravnotežu za čitav život. (Ako je dijete došlo na svijet nečijom krivnjom, ona sigurno ne leži na njemu! Bog i njega ljubi kao i drugu djecu!)

Katkada majka želi djecu kao naknadu za svoju bračnu nesreću. To je zavodljiva želja, koja iz sebejublja hoće u djetetu ponovo naći sebe. Takova majka hoće da dijete igra ulogu osvetnika. A to nije jamstvo za sretan razvoj djeteta!

Najbolje je, kad roditelji žele dijete ne samo kao svoj porod nego kao posvećenje uzajamne ljubavi! Kad žena želi dijete svoga moža, a muž dijete svoje žene!

Pa i kad se dijete rodi i bude možda više slično na jednoga od roditelja, ne smije on tu sličnost previše isticati da je dijete »njegovo«. Takav stav smeta uzajamnoj ljubavi roditelja i odgoju samog djeteta.

Sv. Josip čuvar je časti svoje žene. — Nije razumio šta se to zbiva u obitelji koju je odlučio sklopiti s Marijom. I mnogo se duševno napatio. Njih dvoje odlučilo je ženidbenu zajednicu proživjeti u djevičanstvu, jer ih je oboje Božja milost oduševila za djevičanstvo. U ono doba nije bilo drugog socijalnog okvira u kojem bi mogli ostvariti svoj ideal osim u ženidbi. Za Mariju svakako ne, a zapravo ni za Josipa. Redovnici Eseni bili su krovovjerči koji nisu priznavali hrama ni židovskog svećeništva. Za sv. Josipa bila bi dakle jedina mogućnost da živi kao samac, kako će kasnije živjeti sv. Ivan Krstitelj. — Sad najedamput, saznaće sv. Josip, njegova zaručnica nosi dijete. Tko li mu je to poručio? Kada mu je to poručio? — Svakako saznao je za vrijeme dok je bl. Djevica boravila kod Elizabete u Ain Karimu. Koliko

je toga još saznao osim same gole činjenice? — Katolički tumači sv. Pisma navode razna mišljenja, pitanje nije još konačno riješeno. Trebalо je samo da sv. Josip tvrdi kako to nije moguće, pa bi čast bl. Djevice bila izvrgnuta jezičinama. Zaruke su kod židova bile već prava konačna ženidba, samo se svadba (nissuin) slavila iza godinu dana, a zatim bi zaručnica došla u dom svoga muža. U jesen prošle godine uglavljen je brak, dogovoren qetub, miraz i odšteta, ako bi je muž ostavio. Po Mojsijevu zakonu muž mora nevjernu ženu prijaviti da se kamenuje. Ako bi dokazao nevjemu, ostaje mu miraz, i ne plaća odštete. Isto vrijedi ako je iz bilo kojeg razloga napusti. Ako dokaže krivnjku sa ženine strane s dva svjedoka, onda zadržava qetub. A može ženu i tajno otpustiti, tj. pred svjedocima, ali ne navodeći razloga, ne

Da nije flaše - bilo bi lakše

Samо jedno dijete imam. Sina jedinca, pričala nam je u čekaonici Zubne ambulante neka žena. I dok smo očekivali od nje poхvalne riječi o njezinu djetetu, ona nam reče ovo:

— Kako nam je bio jedino dijete, a da vam pravo kažem, nismo ih ni htjeli više, malog smo mazili i učili svačemu. I da puši, i da piće, i da psuje, i da bude prost, i... To smo činili sve iz milja i dragosti, jer smo ga jako voljeli. Ko jedno! Odučit će se kada naraste, mislili smo, ali smo se prevarili. Sto stariji, sve gori. A pogotovo poslije očeve smrti. Posve se izopaćio. Stalno je zalazio u gostionice. Opijao se. Tukao... Kada bih ga opomenula da ne valja što radi, samo bi mi drsko odgovorio: To si me ti naučila.

Zbog tučnjave i krađe dospio je i u zatvor. Računala sam da će ga zatvor opametiti. »Bit će dobar kada izide i bit će i meni lakše«, mislila sam i veselila se njegovu izlasku.

Izišao je, ali opet po starom. Pije... Ali što mogu kada sam ja svemu tome kriba. »Što majka nauči, nitko ne oduči!« bilo dobro ili zlo. Osjetio mi se moj odgoj.

E, da sam mu katekizam stavljala u ruke mjesto flaše, danas bi mi bilo lakše, priznade pred svima.

Stjepan Džalto

okrivljujući je. Onda mora platiti dogovoren ijetub. I to je konačno odlučio plemeniti sv. Josip iza dugih premišljanja i neprospavanih noći. Otpustit će je, uzet će krivnju na sebe, vratit će joj miraz i isplatiće ijetub za otpust. Po noći poučio ga je andeo: »Ne boj se uzeti Mariju ženu svoju, jer ono što je u njoj začeto od Duha je Svetog« (Mt, 1, 20). Iz Andelove poruke očito je da sv. Josip nije ništa znao o vrhnaravnem porijetlu Djeteta, znao je samo da njegova zaručnica nosi blagoslovljeni plod. — Ovim duševnim patnjama dodajemo još čitav lanac briga i nevolja: od rodbine u Betlehemu odbačeni su, bježe u Egipat pred Herodom, tjeskobno se vraćaju iza par godina . . . Uvijek novano počinju egzistenciju s novim ljudima i u novom kraju. Sve je ove brige za dijete preuzeo sv. Josip bez place naravi za dijete.

Pred likom ovoga najvećeg muža i oca obitelji promotrimo obiteljske dužnosti očeve:

Otac snosi glavnu odgovornost

hoće li dijete biti primljeno ili ne. Ako je sveta liturgija života, bračni čin započet, majka može biti bez krivnje i grijeha. Ona samo ne smije pristajati, a pogotovo nagovorati muža na nedopuštene postupke. Otac ne može na drugoga svaliti krvicu i odgovornost, on ne može biti bez grijeha ako je iznakažena liturgija života. Žena može dobiti održenje u svetoj isповijedi i pristupiti svetim sakramentima, muž ne može dokleđen ne odluči ispraviti svoj bračni život. Ali zato otac ima i pred Bogom veliku zaslugu gradića Crkve Božje. On konačno odlučuje o veličini svojeg udjela u Kraljevstvu Božjem. Od muža očekujemo da će se oteti infantilizmu, djetinjenim shvaćanju kao da je život samo trka za užikom, kao da nema velikih zadataka u Božjem kraljevstvu. Veličina roditeljskog života, oca u prvom redu, a i majke, stoji u tome, šta će ostvariti u svojoj obitelji, toj prvoj stanici Crkve.

J.

— nastavite se —

SVETI BERNARDO BIO JE 3. OD 7 DJECE;
SVETI IGNACIJ LOJOLSKI BIO JE 13. OD 13 DJECE;
SVETI PETAR KANIZIJE BIO JE 1. OD 10 DJECE;
SVETI VINKO FERERSKI BIO JE 8. DJEDE;
SVETA KATARINA SIENSKA BILA JE 23. OD 25 DJECE. OTAC JOJ JE BIO
OBRTNIK;
SVETI IVAN MARIJA VIANNEY BIO JE 4. OD 6 DJECE;
SVETI PIJO X BIO JE 1. OD 9 DJECE. OTAC JE BIO OPCINSKI KURIR;
PAPA LEON XIII BIO JE 7. DJEDE;
BISKUP KETTELER BIO JE 9. DJEDE;
SVETA MALA TEREZIJA BILA JE 9. OD 9 DJECE;
ALBAN STOŁZ BIO JE 17. OD 17 DJECE;
O. DAMJAN DE VEUSTER BIO JE 7. OD 8 DJECE;
BISKUP MAKS VON GALLEN BIO JE 13. DJEDE. KAD JE BIO IMENOVAN BIS-
KUPOM U MÜNSTERU U NJEMACKOJ, DAO JE TISKATI SLIČICE S NATPI-
SOM: »JA SAM 13. DJEDE U NASOJ OBITELJI I UVJEK CU BITI ZAHVALAN
SOVOJ MAJCI, STO JE IMALA DUSEVNE SNAGE DA I OVOM 13. DJETETU
KOJE JOJ JE PONUDIO BOG, DADE SVOJ PRISTANAK, SVOJ ODLUĆNI:
DA, GOSPODINE! BEZ OVOGA »DA!« MOJE MAJKE NE BIH JA SADA BIO
SVEĆENIK NI BISKUP.«

FILOZOF KANT BIO JE 4. OD 11 DJECE;
CAR NAPOLEON BIO JE 4. OD 12 DJECE;
SIEMENS BIO JE 1. OD 14 DJECE;
BRENTANO BIO JE 3. OD 12 DJECE;
DE MAISTRE BIO JE 1. OD 12 DJECE;
SHAKESPEARE BIO JE 2. OD 8 DJECE;
GARCIA MORENO BIO JE 10. DJEDE;
BENJAMIN FRANKLIN BIO JE 16. OD 17 DJECE.

POHVALA JEUSU I MARIJI (Antun Žanitić di) A.Bauer LI.

Pismu novu svi pivajmo Pivajuć se izmi-naj-mo, slavime!
Mi od Sina zapiva---juć Mi od Majke odpiva -juć; Sinak s Majkom
Pismu novu svi pivajmo Pivajuć se izminjavaj-mo Sinak s Majkom slavime!
Mi od Sina zapi-vajuć Mi od Majke odpiva- juć Sinak s Majkom slavime!

2. Faljen slatki Isus budi,
I Marija od svih ljudi,
Faljen Sinak po sve vrime,
I preslatka Majka s Njime,
Faljen Isus s Marijom!
3. Isus sin je Oca Boga,
Diva — Mati Oca svoga,
On Sin svrhu svih sinova,
Svrh svih majaka Mati ova,
Majka Božja, Božji Sin!
4. Čudo Sina čovičanstvo,
Cudno Majke divičanstvo,
On je čudo od čudesa,
Njoj se čude sva nebesa:
Majka — Diva, Čovik — Bog!
5. Slavno Sina Veličastvo,
Slavno Majke dostojanstvo;
Slave Sina rajski dvori,
Slave Majku rajski kori:
Slava Sinu, slava Njoj!
6. Moc je Sina svemogućja,
Oblast Majke primogućja,
Sin sa svitom vlada svime,
I Marija vlada s Njime.
On Kralj, Ona Kraljica!
7. Sin je ures od nebesi,
Mati s Njime nebo resi.
Sin je sunce rajskega dvora,
Mati: Miseč, zvijza, zora;
Mati nebo, Sin je raj!
8. On lipotom raj nadsiva,
Tko Nju gleda, raj uživa;
Sina lice — zora draga,
Mati lipa sva i blaga:
Lipa Mati, lip je Sin!
9. Dva su sunca Sina oči,
Majke — zvizde vedre noći;
Pogled Sina — ljubav živa,
Sva je ljubav Mati Diva;
Ljubav Mati — ljubav Sin!
10. Srce Sina medno, milo,
Srce Majke meda vrilo,
Sin je raja Raj i sladost,
Mati raja slast i radost!
Slatka Mati, sladak Sin!
11. Isus — ljiljan odabranji,
A Marija — ljiljan rani;
On karamfil cvit ljubljeni,
Ona ruža, cvit rumeni:
Cvitnjak Mati, cvitak Sin!
12. Sin je stablo od života,
Mati plod je i lipota;
Sin grozd Cipra čudno plodna,
Mati loza Bogorodna:
Rajska loza, rajske Grozd!
13. Isus slatka duša Mana,
Od Marije svitu dana;
Isus duša voda živa,
A studenac živi Diva;
Život Mati, život Sin!

14. Isus dragi je kamenak,
Mati zlatni je prstenak;
Isus biser neprocinjen,
Od biserne krvi učinjen;
Biser Mati, biser Sin!
15. Isus vrutak sve vridnosti,
Mati vrutak sve milosti;
Svaki od Njeg milost ima,
Svaki po Njoj milost prima:
Dili Mati, daje Sin!
16. Isus sviju saranišće,
Mati sviju utočišće;
Isus Oca za nas prosi.
Mati naše prošnje nosi:
Mati Sinu, Ocu Sin.
17. Falu dakle Sinu dajmo,
Falu Majci s Njim pivajmo.
Sinu fala, Sinu dika,
Fala Majci u vik vika:
Faljen Isus s Marijom!

Napomena: Ova je pjesma o. Antunu Kanižiću DJ, prepisana iz njegove knjige »Utočište Blaženoj Divici Mariji...« Knjiga je tiskana u Mletcima 1759. — Pjesma nosi naslov »Pisma u kojoj mladići Isusa, a divoke Mariju, na izminu zajedno fale.« — Dvije predložene melodije narodne duše mogu poslužiti da se pjesma izvede s velikim uspjehom. Pola pjesme jednom melodijom, pola drugom, a u pojedinim kiticama najprije mladići, pa djevojke, opet mladići, opet djevojke i onda svi.

M. Pismu novu sv! pivajmo,
D. Pivajuć se izminjajmo,
M. Mi od Sina zapivajuć,
D. Mi od Majke odpivajuć.
Svi: Sinka s Majkom slavimo.

∞∞ GLASNIKOVA CRTICA ∞∞∞∞

Kao na Veliki petak

— Nije mi bilo lako, reče Marija. Prigovori su pljuštali, a ja jadna nisam dosta pametna. Kad mi se predstavio kao profesor povijesti — jao. Sirota ja — stara učiteljica... I da je samo to! Kako smo u vlaku sjedili, činilo mi se da mnogi ne misle kao ja. Al eto, na rastanku smiješili su se i stiskali mi ruku. Hvala vam, govorili su. Bila je tako lijepo sve to čuti!

Stara Marija priča na dušak. Popostane tek da pomnije pribere pamet. Ne želi ni slovca izostaviti. Poče jednostavno — opisujući put iz Sarajeva do Zagreba. Noćna vožnja — znate već — dremuckanje, drmusanje, povici na stanicama, prolaz konobara s pivom i bonbonima, hrkanja, potih razgovori, ona duga noćna šutnja na stanicama, kad gledate kroz prozor i hvataćete u mlazu svjetla slova na postaji, ljude ispred nje, sve pospano, sve nejasno...

— Već je svitalo, nastavljao Marija. Moj muž je prislonio glavu na mene i duboko spavao. Takav je, eto. Valjda ga nikad u životu ništa nije odveć uznemirilo. To je i za me dobro. Kad je ipak amo iza Sunje počeo treptati sanjivim očima, rekla sam jednostavno: Probudi se. Sad će Sisak. — Neka će, promrmlja. Ima do Zagreba kilometara, mogu još!

Tada se javi smrknuti profesor — zbijen u kutu. Od sinoć nije progovorio ni jedne riječi. Samo bi nas pogledavao. Niže to baš ugodno. Zašto

je sad zapitao — i to mene — i to izravno — odakle putujemo i kamo, ne znam. Rekla sam da se vraćamo u Zagreb. Bili smo, velim, u Sarajevo. Isli smo u Bosnu na sprovod. — Netko vam je od rodbine umro? — Ne velim, nije rodak. Ali, vjerujte, gotovo više nego rođeni. — Neki prijatelj — Bolji od svakog znanca i prijatelja, odgovaram. — Ko da ne vjeruje — Zanimljivo, reče. Tko bi to bio? — Jedan svećenik, velim. — Svećenik. Ajte, molim vas! Zbog jedne takve lešine plaćati tollik put! — Zabunili ste se kažem ja. Nismo putovali zbog lešine, nego zbog ljubavi. — Spusti uglov na kraju usnica, napući gornju usnu i podrugljivo odmahnu rukom. — Priče za djece! Koga to još zanima! Svećenička ljubav! Jedino ako mislite na skandale...! — E baš to velim. To je bio pravi skandal. Da ste vidjele gospodine, taj sprovod! I sami biste sebi sličan poželjeli — Valjda mnogi suza? upita zajedljivo. Osobito su plakale bake... pa kakve sruže žene možda koji kukavni muškarac, bit će i par musave djece, zar ne? — Bilo je možda i takvih, velim. Moj će vam muž potvrditi, čim se potpuno raz budi, da je bilo muškog svijeta više nego žena. — Ma šta! Muškarci ne idu na sprovod ni svojim šefovima, a kamo li popu... — Kako je sa šefovima ne zan. Ali su se oko ovoga ljjesa skupili, molili, mnogi zamišljeno dugo i dugo šutjeli, mnogi i na glas jecali. — Bit će to njegovi pristaše — protiv druge stranke. — Bilo bi to, da je u župi bilo drugih stranaka osim jedne jedine — njegove. — Znači da ih je ipak okupila politika? — Da. I to ona najbolja, koja nikome ne prijeti, ni s kim se ne svada, nikoga ne vara. Zov se — ljubav! — Opet vi na svoje: pop i ljubav! — Ne tako. Treba reći: Isu i ljubav! On je svima predstavljao Isusa, i ništa drugo. Nikad se u životu nije bavio politikom koju pretresaju novine, izvučuju parlamenti, opetuju mase.

Svi, vidim, slušaju; svi se razbudiš; svi šute i gledaju sve otvoreniye kroz jasno svanuće u nas dvoje. Ima nas osam u kupeu — na svaki broj po jedno. Teško je reći što tko misli.

Moj subesjednik iz kuta premješta nogu, zakapča kaput, opipava džepove, traži cigaretu, pronalazi je, pita smije li, pripaljuje. Jedan stariji putnik pokraj prozora zavrtil onomukom i prozor se lagano spušta.

Evo nam Siska, velim. Ispričat ću vam do Zagreba, što smo doživjeli. Zanimat će vas, zašto smo upravo mi isli na taj sprovod? Pokojnik je — ne mojte se prestrašiti — krstio šestero naše djece. Vjenčao nam je dva sina. Našu je obitelj posvetio Presvetom Srcu. Njemu smo dolezili na ispojed godinama. Upozorovao je mene i moga muža kad bi nam zaprijetila kakva duhovna opasnost. Dolazio bi nam u kuću, osobito ako nam je neka neprilika, prestupila prag. Služili smo u njegovoj župi preko dvadeset i pet godina. Tako smo dočekali prvi razlaz naše djece. U nas je on bio mjesto samog Spasitelja. — Slušao je. Otpuhiva dimove. Dobaci mrvu zažimirivši: — Oni su vam zbilja dobro dresirani. Uhodani ko na žnor. Znadi mnogo prešutjera i tako zavarati priproste i neuke... — Sto je pokojnik prešutio, zbilja ne znam. Ali znam što je govorio. I još više znam — što je radio. A to je bilo čudesno. — Na primjer, dometni profesor, on vam je podigao školu. — Nije. Ali ju je napunio dobrotom. — Možda vam je kroz mjesto proveo cestu? — Ne. Ali je i cesta postala prijatnija, dok je on njome hodio k nama, a mi mu njuem i k Bogu. — Zar vam je doveo elektriku, objasnio kako se obraduje zemlja, oplemenjuju krave, presadju voće, higijenski odgajaju djece?

Pomalo i to. Ali to nas mogu poučiti i drugi. On je, gospodine, nama i našoj djeci otkrio posljednju i slatku tajnu. Naučio nas je, zašto treba obraditi i njivu, i bašću i vinograd; zašto se dijete rada i odgaja; zašto se kuća podiže i elektrika uvodi; zašto se ljudi ljube i množe; zašto se svijet vrti i mi svi odlazimo... sve nam je to rekao. — Znam ja kako to popovi govore. Sigurno vas je plašio paklom. — Dakako. Ali nas je daleko više tješio nebom. — I to onim iz groba, jer vam na zemlji nije htio ništa dati, nego samo od vas uzeti. — Varate se. On je nama dao sve, ko što smo mu mi sve uzeli. — Ali me je pogledao! — Sve vam je dao? Taj svećenik? Prvi put čujem da pop ne kome nešto daje. — Onda vi ne poznate naših svećenika. Ni iz povijesti ni iz života. Ne znate da nam oni otvaraju Božje Srce i dragi sveto hranište? Prenoše nam Božje misli i objavu. Otkrivaju vječni plan o nama, uređuju naše račune s Bogom. Daju nam kruh s neba, ako treba i kruh iz peći. Ne znate, zar, da nam daruju srce i dušu, dane i rad, savjete i dobrotu...? — Možda vaš muž ne misli baš tako? Pobožne žene pretjeravaju. — Muž je slušao već posve razbuden, dok je vlak brzao prema Zagrebu. — Moja žena ne zna svega o pokojniku, dragi gospodine. Ja znam nešto više od nje. Drugi još više od mene. Bog zna sve. Mogu vam reći samo to da nijedno oko nije kod oproštaja ostalo suho. A to nešto znači. — Znam. Opsjenja i osjećaji. Sta cete. Da se nadete na sprovodu svoga neprijatelja, zaplakali biste, kad svi plaču. — Sigurno, reče moj muž, jer mi kao kršćani i nemamo neprijatelja. Ali kad ste na grobu najboljega prijatelja, ko što sao mi bili, onda morate u sebi doživjeti neobični bol. — I vi vjerujete, da vas taj čovjek nije obmanuo i prevario? — Ja uskocim: Da nas je i obmanuo, bilo bi to dobro. Mi smo time postali sretni. A sreća nije obmana. — To da, potvrdi profesor. Ja nažalost nisam nikad bio pravo sretan. Zar ste vi doista bili sretni? — Ne znam, zašto bili lagala. Nesretna u životu nikad nisam bila. Moja savjest i vjera uvijek su mi donosile dosta sreća. — Makar vas je nešto užasno mučilo? — Kad smo znali zašto muka, čime radila, kako nas čisti — i ona je vodila k sreći. — To vas je naučio taj svećenik? — To je bio samo početak. Pomalo nas je naučio ono više, dirljivije, potresnije: Kako da usrecimo druge oko sebe. Znate što nam je govorio? Kad se nadete s nesretnima, nemojte svoje sreće isticati, nego je podlijelite! Ne hvalite se, nego pomozite! To je za nas najljepša pouka. Nalik na pouku sunca, koje se daje a da ne traži uvrata. — I vi mislite da je to originalna nauka toga popa? — Nikako. On bi se uvijek sakro u srce svoga Učitelja. Mi smo osjećali da iza njega stoji Netko drag i vječan. Zato smo ga i nakon smrti toliko ljubili. Za nas on i nije umro. Za nas je ljubav besmrtna. Steta što ga i vi niste poznavali! — Možda sam ga ipak malo upoznao, reče. Čini mi se da niste fanatici. — Pokojnik je rekao — a i to je naučio od Krista — da je samo jedan fanatizam dobar — fanatizam dobrote i ljubavi. — Takvi su fanatici rijetki, gospodo. — Ali su divni i spasonosni. — Kad bi ih bilo više? uzdahnu jedna suputnica. — Zašto da nas ne bude više? upita moj muž. To stoji do nas!

Dok sam pričala, kako smo oko ljesa stajali kao oko Raspela (Neka mi Isus oprosti što tako govorim!) još su pažljivije svi slušali. A kad je muž priпомenuo, da je sve to bilo tako nalik na Veliki Petak, jer je umrla Dobrota da spasi braću, meni odjednom provališe suze. Polako sam ih otrla — nisam ih se nimalo stidjela...

Mijo Škvorec DI.

Triput o Zvonku - **Zvonko ljetuje na moru**

Mama je sa Zvonkom i Maricom otišla na more, a dvoje posve malih je ostavila kod kuće, za njih će se brinuti tetka.

Cim su parobromom stigli u lijepo malo mjesto na otoku i smještili se kod prijateljske obitelji, odmah, još istog dana posjetili su crkvu i otišli u župni stan da pozdrave župnika. — To je prva stvar koju moramo obaviti, rekla je mama.

Zvonko je svakog jutra ministrirao kod sv. Mise i svake se nedjelje isповједio i pričestio.

— Zvonko, rekla mu je mama jedne subote, — sutra je nedjelja, pa ćeš, kao obično na dječiju Misu u 8 sati, isповјediti ćeš se i pričestiti. Ali, čula sam da će župnik pod Misom održati propovijed o vjeronauku; premda je to određeno za starije, ja hoću da čuješ tu propovijed. On krasno propovijeda. Čitav Božji dan se kupaš i igraš, hoću da ovaj puta u nedjelju iznim-

no slušaš dvije Mise. Je si li razumio?

— Dobro, jesam, odgovorio je Zvonko.

Sutradan, u nedjelju, Zvonko se kao obično isповijedio i pričestio pod dječjom Misom u 8 sati. Žurio se da svrši doručak jer mora prisjeti i na Misu u 10 sati.

Mama je stigla u crkvu na vrijeme i sjela s Maricom u klupe odredene za ženski svijet.

Počela je pjevana Misa. Nije bilo previše sparno, ali su mnogo smetale muhe.

Počela je i propovijed. Župnik je divno govorio. Mami se osobito svidjele riječi iz Evandelja koje je župnik vrlo lijepo protumačio:

»Majke su donosile djecu k Isusu da ih blagoslovi i da se za njih pomoli, da bi u životu pravo služila Bogu, da bi bila sretna i zdrava. Apostoli i učenici Isusovi, odrali, otvrdnuli ljudi, nijesu za to imali razumijevanja, pa su počeli tjerati mlade majke i djecu od Isusa. Ukorio je apostole i rekao: — Pustite malene k meni, jer je njihovo kraljevstvo nebesko! — Eto, dragi vjernici, nastavio je u zanosu župnik, eto temeljnog načела u odgoju djece: pustiti dijete k Bogu, odvesti ga k Isusu; a u današnjem jeziku to znači odvesti dijete u crkvu, odvesti ga na vjeronauk. Gdje će dijete čuti što treba da čuje o Богу? Gdje će onako pravo i solidno čuti istine o Богу, o besmrtnoj duši, o deseti Božijih zapovijedi, o grijehu, o paklu? Gdje? Jedino na vjeronauku! Bez vjeronauka neće dijete krenuti putem čestitosti i poštenja, a pogotovo neće spasiti dušu; Zato teško grijese svi kršćanski roditelji koji ne šalju djecu na vjeronauk; teško grijese sva djeca koja ne idu na vjeronauk...“

Mama je gutala svaku riječ i bila sretna što njezin Zvonko sluša tu

propovijed tamo negdje među djećom pred oltarom.

— Ah, sveti Ante, blagoslovi ga, rekla je poluglasno neka baka, kad je župnik završio propovijed. Sjedje la je nedaleko mame i Marice.

Jadna mama, da je znala gdje se taj čas nalazi njezin Zvonko i šta se s njim dogodilo. Djeca su ga odvukla tamo negdje prema polju. Ujutro je bio na Misi, ali u 10 sati ni zavirio u crkvu. Mislio je: mama neće opaziti.

Baš za vrijeme propovijedi, Zvonko je sjedio na nekakvu magarcu. Taj je sa Zvonkom na ledima trčao, a za njima čopor djece. U to se magarac poplašio izbacio Zvonka sa sebe. Pao je u prašinu, iz nosa mu je curjela krv. Trčao je natrag s podčeranom i prušnom košuljom, zaprljanom mrljama krví. A bila je nova i najljonska.

Mama je sve saznala već u crkvi, pod konac Mise, Javila joj je kuma Mare. Otišla je žurno kući.

— Neka, neka, dobro ti je došlo, zašto me nisi slušao! — reče majka, a bila je veoma ljuta.

— Neću više, neću više! — plakao je Zvonko.

Iz oporuke Don Mladena Alajbega

«Mojoj majci zahvaljujem na silnim žrtvama što je ta patnica uložila da nas djecu othrani... Nikada se ne mogu načuditi koliko je mogla izraditi ta mučenica, ta rad-

nica naša... Otac je radio od jutra do vraka... cijeli život u radu i oskudici, i uza sve to nikada se nije tužio...»

«Od svih svećeničkih službi što sam ih u životu obavljao najvećim veseljem ispunjala me služba vjeroučitelja na klasičnoj gimnaziji. Moji daci toliko su okupirali moje srce da nije bilo mesta za drugo. I danas kad nisam više njihov vjeroučitelj, još uvijek su oni unutra. Neka im je blagoslovljeno sve što sam im dobra učinio! Preporučam se molitvama svojih dobrih učenika, za čiju dobrotu i čistoću duše zna jedino Bog i ja.»

«Nikada nisam imao sumnje obzirom na sv. vjeru. Božanstvo Kristovo mi je bilo živo kao da sam ga svojim očima vidio — kao Petar na Taboru. — Njegovu prisutnost u Presv. Euharistiji ne samo da sam razumom vjerovao, nego sam je i u srcu osjećao. Zato sam zanosno govorio o Kristu uopće, a osobito, u Euharistiji. Zahvaljujem predobroj Majci Božjoj Mariji na njezinoj zaštiti. Ja znam koliko njoj dugujem u životu. Malen doprinos zahvale bili su moje brojne propovijedi njoj u čast.»

Kratka mu burgija

Jutros je Cvrsnica osvanula u svoj svojoj ljepoti, obućena i obasjana proljetnim jutarnjim suncem. To je najviša hercegovačka planina, s čijih se vrhunaca vidi skoro pola Hercegovine i dobar dio Južne Bosne. Na toj planini pada jutros mudra izreka dobrog seljaka Nikole. Takove su planine. Kad se čovjek popne na njihove vrhunce, osjeća se kao da se je odlijepio od materije, a duh mu zaplovi prema plavim visinama neba. S njihovih se vrhunaca digne obično najviše uzdaha prema Bogu. Niže li i sam Isus ponajviše govorio sa gora?...

Rano jutros uputi se Nikola sa Bara s nekim profesorom prirodnih nauka na Cvrsnicu. Profesor je tražio, brao i proučavao riječke primjerke planinskog bilja, a Nikola mu je bio vodič. Nikolu, uvijek dobra vjernika, obuze neko posebno čuđstvo na takovim jutarnjim planinskim ljepotama, pa bi cesto i glasno uzdahao: »E Bože, tebi hvala!« To profesoru nekako nije bilo pod kapu, i počne Nikoli s pomoći prirodnih nauka i »zdravog razuma« dokazivati da ništa više ne postoji na svijetu, nit zvan njega, osim prirode, pa ni Bog koga Nikola tako slatko jutros spominje. Nikola je ispočetka šutio i slušao, ali ubrzo nešto u njemu uzavre, »Da je Bog dao, da sam barem nešto skole završio, ja bih njega udario maljem u čelo, ne bi on znao ni krvknuti, ali ovako šta možeš? Znam se jedva potpisati. Slabo oružje, nemaš čim ni zamahnuti«. Tako je Nikola mislio sav nakosirušen. On koji vidi Boga u svakoj travci, a osobito jutros, da se pokori jednom čelavom gospodinu, koji hoće da mu soli pamet ili što no se kaže: »Hoće, da mu kroji gaće na jednu nogavicu«. U Nikoli prekipjelo i sav zajapuren reče: »Slušaj ti, moj gospodine, koji misliš da si pokusao svu pamet na svijetu! Možeš vrtjeti dolje, ali ti je kretka burgija gore!« T. j. kratka ti je pamet kad misliš da možeš sve spoznati i riješiti bez Boga. Profesor je zašutio jer je dobro razumio svoga pratiloca. »Odbrusio sam mu, pa nek sada misli«. Tako je Nikola razgovarao sa nekim unutarnjim glasom u sebi, koji mu je čestitao na pobradi.

Jest, mudra je ova izreka našeg Nikole. Valja priznati da su kratke burgije svima onim koji se busaju da su svu prirodu pročitali i da im je sve jasno. Kratke su im burgije, jer sve ove ljepote u nama, nad nama i oko nas ne mogu se ni zamisliti, a kamo li stvoriti bez jednog svestručeg, prelijepog, predobrog uma — Gospodina Boga. Zato i Krist nije nikad rekao: — Blaženi okati, jer će oni Boga vidjeti, nego: — Blaženi, koji su čista srca, oni će Boga vidjeti. —

I eto, profesor je čupao Božju travu, a nije znao čija je. Čista planinska duša vidi svoga Boga na svakom koraku pa i jutros na Cvrsnici.

Srce čisto ne može nijekati Boga, pa bilo to sree priprostog seljaka ili velikog učenjaka.

Fra Blago Karačić

I župljani župe Lipik počeli su ovog proljeća nadogradivati svoju crkvicu sv. Franje. A ponestalo je svega. Hoćeš li im pomoći molitvom i dobrovoljnim prilogom? Molitve upravite milosrdnom i Božanskom Srcu Isusovu po zagovoru sv. Franje, a dobrovoljni prilog pošaljite poštom na župni ured Sv. Franje — Lipik. Zahvaljujem na jednom i drugom.

*Oujećajmo
s Crkvom*

Mjesečna
kronika o
djelovanju
Svete
Crkve

Život i rad u Kraljevstvu Kristovu

SVETI OTAC POUČAVA

Pavao VI postaje u pravom smislu jedinim pravim učiteljem čovječanstva. U to više nitko ne sumnja. Njegove se riječi i slušaju i pamte. Mi ćemo uvijek nešto registrirati i time hraniti svoju kršćansku savjest.

■ Dok drugi povladaju bogatašima i industrijalcima, Papa radnika ovako opominje potkraj svibnja talijanske **upravljače ENI-a**: »Nemojmo gubiti »vida važna pitanja religiozne naravi, pastoralne probleme, probleme skribi za ljudi... Ne smijemo nikada zaboraviti, da je subjekt ekonomskog života ljudska osoba, čovjek što ga je Bog stvorio a Krist otkupio, čovjek sa svim duhovnim problemima, sa svagdanjim odgovornostima u obitelji i odgoju djece... Kad prevlada pretjerani tehnicizam, žrtvuju se svi drugi zahtjevi, zaboravlja se velika duhovna dimenzija, koja daje čovjeku vrijednost za danas i za uvijek...»

■ Valjda smo čitali, kako je **redovnicima** održao pobudnu pouku. Zaželio je, da se duhom vrate na svoja vrela; da visoko dignu zastavu svetosti; da se posvete preko zavjeta; da se aktiviraju u općem apostolatu Crkve. Oni moraju postati privlačivi za mlade, koji žele duboke misli i probojnu akciju.

■ U tom je duhu sveti Otac iskreno zahvalio **Braći kršćanskog nauka** na svemu, što su učinili napose za mlade. »Zelimo vam iz dna srca zahvaliti na divnom djelu odgoja ljudi i kršćana, što ga vršite — i na svemu što radite za najsiromašnije i najmanje među našom braćom.«

■ Još bismo upozorili na dva govora svetog Oca, koji su se usjekli u pamćenje svih slušača. Njegov je **Duhovski govor** potpuno u stilu blagdana. Otvoren, bogat mislima i ražaren uvjerenjem. To je veliki program katoličkog imena i katoličke stvarnosti. »... Kad nas uistinu prožme katoličko im-

nadmasili smo svaku sebičnost. Od klasne borbe dolazimo do pune društvene suglasnosti; svaki se nacionalizam utapa u dobrobit svjetske zajednice; svaki je rasizam osuden i svaki se totalitarizam pokazuje kao nečovječnost. Sitno se srce lomi ili bolje — ono dobiva neslučenu sposobnost, da se raširi. Sveti je Augustin rekao: Neka se prošire prostori ljubavi! Katoličko srce znači srce svjetskih razmjera... Crkva se rodila kao katolička, da bude kraljica spašenja za sve.^a

■ Kad je u bazilici svetog Petra progovorio o **Majci Božjoj**, rekao je među ostalim: »... u Mariji imamo djevičansku majku Krista, u Crkvi imamo djevičansku majku kršćana.« Zato je — veli — nezamislivo da kršćani ostanu bez Marije ko što je nemoguće da žive bez Crkve.

U svim riječima svetog Oca današnji katolici razaznaju dvoje: neizmjernu ljubav prema Kristu, koji je središte svega — i golemu ljubav prema čovjeku, koji postaje i Božja i naša briga.

Sveti otac radi

■ Kao biskup Rima često se zna zaletiti u koju župu ili rimsku katoličku ustanovu. Tako je obišao **rimsku vojničku bolnicu** da utješi preko 800 bolesnika, koji se nalaze u nekih 38 paviljona. Prije njega nijedan papa nije bio u toj bolnici. — Siromašnim i bolnim govorí, dok prima malu djecu don Karla Gnochia — male paralitičare i defektne mališe. Bilo ih je preko trideset. Podijelio im je prvu svetu pričest. Govorio im je ganut do suza. Nadario ih iza svečanosti kao otac.

*U Vatikanu svjetla gore dugo u noć. Ma da svi spavaju, jedno sreć
bdije, moli, razmišlja, odlučuje. A kad spozna, da nešto treba učiniti, ne
krzma ni časka. Evo nekoliko papinih večih akcija.*

■ Jedan od najljepših prizora bio je nesumnjivo onaj na velikom prostoru nekadašnjeg **rimskog Velikog Cirkusa** — Circus Maximus. Ove godine je mnoštvo klečalo, gdje su stari Rimljani uživali u zabavama. Sveti Otac je na Tijelovo došao na procesiju, primio Presveto od kardinala Confalonierija, nosio ga kroz gusto stisnuto mnoštvo vjernih. Govoreći o Kristovoj prisutnosti među nama, naglasio je sve naše obaveze prema njemu. Stari Cirkus postade za jednu večer veličajna katedrala...

■ Treba svakako spomenuti papinu nazočnost na rekviјemu za Ivana XXIII. Zamišljen i sabran molio je za svog pretšasnika, s kojim je duhovno bio tako srođan i srcem tako povezan. 24 prisutna kardinala, diplomatski zbor, predsjednik vlade Moro i druge ugledne ličnosti osjetiše, da je Pavao posvema u duhu dobroga pokojnika nastavio njegov silni posao.

■ Sličan je dojam proizveo sveti Otac i na komemoraciji za papu Piju XI. Uz govor kardinala Tisseranta, zatim profesora Bachelleta, predsjednika talijanske Katoličke Akcije, čuo se i njegov auktoritativni glas. Papa je iznio svoje uspomene i izrekao zahvalnost tome čovjeku, s kojim je mnogo godina suradivao. U Piju XI — papi katoličkog laikata, katoličkih misija i sjemeništa, otkrio je vanredno sreću i gotovo bezgranične misli. Uz to je to bio papa željezne volje, ko što je njegovo opće znanje moglo svakoga zadiviti.

■ Kardinal Tisserant dočekao je svetog Oca i u vatikanskoj biblioteci. Zadovoljan uređenjem i radom te štujive i bogate ustanove, papa je zaželio u kratkom govoru da prava nauka bude svima vazda otvorena. Ideje moraju zahvatiti duše. Ljudi moraju preko istine — i spuznjom i srcem — slaviti Boga.

■ Od poruka, koje je posao na razne strane, spomenimo samo neke. Čestitao je — i tome se naš Glasnik veoma raduje — stotu godišnjicu talijanskog Glasnika Srca Isusova. Radostan je što taj Glasnik nastavlja slavnu tradiciju, koja je nezaboravna radi dobra proširena po svoj Italiji. Sveti Otac želi, da pobožnost Presvetom Srcu bude temeljna pobožnost kršćanskog srca. — U sličnom tonu govori papa urednicima i suradnicima velike izdavačke kuće Morcelliana u Brescii. Podseća ih, kako je njihov zavod počeo ponizno i jednostavno. A danas je to jako vrelo spoznaje, istine i dobrote. Potiče ih, da humaniziraju i moderniziraju sva svoja izdanja. Moraju računati, kaže papa, s novim prilikama i strujama u čovječanstvu. Zato je potrebno odgojiti najprije pisce, kako bi se preko njih odgojili čitaoci.

■ Kad je umro premijer Nehru, sveti Otac posla sažalnicu predsjedniku Indije Radakrišnanu. Kad je obolio patrijarh Atenagora, papa mu šalje poslanicu i obećaje molitve za brzo i potpuno ozdravljenje. Uz to je njegova riječ utjeha među prvima i svakako najiskrenija, kad se na raznim krajevima svijeta osjeće potresi, prodru vulkani, sruše tajfuni i oluje. Njegovo srce pripada svima.

■ Iza osnutka **Tajništva za nekršćane**, što ga je stavio na brigu kardinalu Marelli, nekadašnjem nunciju u Japanu, dobrom poznavaoču nekršćanskih religija — sveti Otac — prema izvještaju AFP — osniva komisiju za reformu **rimske kurije**. Predsjednik bi imao biti kardinal Roberti, a tajnik Giovanni Nasia Pinna jedan rimski crkveni sudac.

■ Svijet je s radošću primio vijest da je sveti Otac imenovao biskupom tajnika Sekretarijata za sjedinjenje kršćana — **msgra Willebrandsa**. Možda je time kardinalu Bei osigurano nasljedstvo...?

■ Tko bi mogao nanizati i opisati sve, **audijencije** kod svetog Oca! Prima radnike u svetom Petru, pa sjemeništare i bogoslove; govori svojim zemljacima iz Concessia zeleći da u njima obnovi živu vjeru; prima djecu i mladež iz škola Braće kršćanskog nauka; hodočasnike iz svih zemalja svijeta; učene skupove; siromašne seljake; vladare i časnike; biskupe i svećenike. I tako svakog tjedna... i tako svakog dana...!

Biskupi — apostoli na poslu

Najprije nešto o kardinalima, zatim o biskupima i napokon o biskupskim konferencijama.

■ **Kardinal Bea**, poznat cijelom svijetu kao kardinal jedinstva i ljubavi, predvodio je svećanstvo u Fatimi na dan ukazanja 13. svibnja. Iza tog pohodio je više crkvenih pokrajina u Portugalu i Španjolskoj. Govorio je posvuda o kršćanskom razumijevanju, praštanju i jedinstvu. — **Kardinal Enriquez** otvorio je u Chileu Institut za agrarna pitanja. To je privatni zavod, koji želi provesti načela socijalne pravde. Seljacima bi htio pribaviti zemlju i sredstva za obradivanje. Inicijativa je došla od biskupa, no sad se sve više za ista načela zalažu laici. — **Kardinal Spellman** govorio je na sveučilištu Fordham u New Yorku, što ga vodeoci Družbe Isusove. Upozorio je američke katolike na strahovit utjecaj loše literature prije svega na mladež. Roditelji, obitelji, škole — reče newyorški nadbiskup — svi bi morali budno paziti što im djeca gledaju. Svi bi morali raditi oko bolje književnosti, filma i radio-emisija. — **Kardinal Višinski** posvetio je 40 mlađih svećenika. Govorio im je kod redenja o silnoj odgovornosti u ova vremena, kad je Crkvi teško. Zamolio ih je da se dušom i životom dobro priprave na proslavu 1000 godišnjice, otkako je kršten poljski narod. — **Bolognski nadbiskup kardinal Lercaro** slavio je zlatni jubilej svoga svećeništva prilično originalno. Služio je misu zajedno sa 4 biskupima, što ih je on posvetio. Sveti Otac mu je poslao divnu čestitku, dok mu je u ime svega clera i vjernika Bologne zaželio obilje blagoslova msgr Guano. Neumorni i obljužbeni kardinal Lercaro govorio je zatim na Kongresu medicine u Firenzi. Iznio je katoličke ideje o veličini ljudskoga tijela. Tijelo je — reče — nešto sveto, jer je sam Božji Sin, Očeva Riječ, uzeo naše tijelo. Par dana iza toga — 3. lipnja — govorio je kardinal u Bergamu o liku i životnom djelu Ivana XXIII. Na samu godišnjicu Ivanove smrti otkrivaо je pravac, što ga je pokojni papa zacrtao Crkvi i svijetu. Istom će se iza nekoliko godina točnije vidjeti, kamo je veliki pokojnik uputio kršćansku misao i ljubav.

■ **Msgr Larrain**, voda Celam-a, skupštine svih južnoameričkih biskupa, izveo je dvije divne stvari za svoje vjernike. Razdijelio im je i kooperativno dao uređiti zemlju, koju je dosad posjedovala crkva. Zatim je objavio, da će u svetoj liturgiji cijela Južna Amerika imati zajednički tekst. O tome se raspravlja zajedno sa španjolskim biskupima, jer je isti jezik u Španjolskoj i u najvećem dijelu Južne Amerike.

■ **Msgr Vojtila**, nadbiskup Krakova, nedavno je preuzeo svoju natpastirsku dužnost. Uskoro iza ustoličenja prisustvovao je u Auschwitzu (Osswiecimu) tužnoj i dirljivoj svečanosti. Bio je to spomen na 4 milijuna pogubljenih u tom neopisivom logoru krematorija i bunkera gladi.

■ **Msgr Artur Horstnis**, biskup Jelesa (u Brazilu) izjavi, da mu je za 25 godišnjicu svećeništva draže, ako mu daju 30.000 nizozemskih fiorina za radio stanicu, nego 50.000 fiorina za novu crkvu! Preko radia moći će poučavati 350.000 vjernika, koji su raštrkani u 21 župi goleme biskupije (za njih se briju samo 23 svećenika!), dok bi nova crkva bila možda lijepo dogradena — ali i za dulje vremena — prazna!

■ **Biskupske konferencije** postaju prema željama svetog Sabora sve djetovornije. Ovi su posljednji mjeseci otkrili, da biskupi na svim stranama svijeta ozbiljno shvaćaju svoju ulogu u reformi slike Crkve. Evo nekoliko primjera.

■ I raš je episkopat iz Uskrsa imao svoje konferencije u Zagrebu. Raspravljalo se o upotrebi narodnog jezika u bogoslužju. Njihovi prijedlozi idu u Rim, gdje će ih nadležne kongregacije odobriti.

■ **Japanski su biskupi** svršili svoje prijedloge. U **Južnom Vijetnamu** nemaju potreškoća što se tiče narodnog jezika u liturgiji, jer se nadaju da će biti prevedeno gotovo sve. No uz to mole Svetu Stolicu, da bi smjeli štovati mrtve zajedno s drugim vjerama, ko što je to nacionalni običaj od pamтивjeka. Rim je slično štovanje pokojnika odobrio za Kinu već prije 25 godina.

■ **Američki biskupi** zaorali veoma široko. Liturgija bi morala svima postati pristupačna i razumljiva. Uvest će engleski za one, koji govore tim jezikom, a za nacionalne manjine njihove jezike. — Pod predsjedanjem kardinala Fringsa i Döpfnera imali su **njemački i austrijski biskupi** konferenciju u Innsbrucku. To je bio pravi radni sastanak. Raspravljali su o temama, koje će doći na jesensko zasjedanje Koncila. O Crkvi i biskupima; o redovnicima i sjemeništima; o laikatu i svijetu. Obradiše 9 tema tako, da budu uskladene s idejama francuskih i nizozemskih biskupa.

■ Možda je najsenzacionalnija konferencija bila u Rimi. Prisustvovalo je gotovo **300 talijanskih biskupa**. Govorio im je sam sveti Otac. Neki misle, da je to jedna od najtežih očinskih opomena, što ih je naš papa izgovorio. Zaželio je da stvarno motre svijet u kome žive i probleme, što ih moraju riješiti. Moraju postati elastični poput biskupa u ostalim zemljama. Tako će biti od koristi svetoj stolici i svetom saboru. Bit će potrebno preuređiti biskupije — male dokidati, veće dijeliti. Biskupi se moraju organizirati u stalna tijela koja će stalno voditi skrb za pitanja koja niču na sve strane, a traže zajedničko jasno rješenje. Napose moraju paziti, da djeluju protiv nemoralia i da poučavaju puk — u vjeri strašno nepoučen.

■ Sve su to imali u vidu francuski biskupi, kad su 18. svibnja počeli svoje konferencije. Taj sastanak i njegove odluke nazivaju »revolucionarnima«. Francuski episkopat odsad ima godišnje konferencije za sve — a ne samo za kardinale kao prije. Uredili su mutarne skicije rada i dalekosežne programe. Zaključci o liturgiji, školstvu i štampi uskoro se moraju provoditi.

Djelovanje katoličkog klera i laikata

Kristova je Crkva — Crkva »Božjeg puka«. Djelotvorna, posvećujuća, tještiteљica. Svaki dan pokazuje nova čudesa svoje plodnosti. Svaki dan je sve ljepša.

■ Počinimo s Italijom. Talijanska Katolička Akcija dobila je novo predsjedništvo. Sveti Otar imenovao je profesora Vittoria Bachetea za predsjednika. — **Mladi kršćanski radnici** (jocisti) održali su pokraj groba svetog siromaha Franje u Asizu svoj kongres. Obradili su problem rada u današnjem svijetu. — Pescari talijanski katolici održaše **36. socijalni tjedan**. Tema tjedna »Opće dobro i ljudska osoba u modernom svijetu«. Krasne misli iznjo je u svojoj poruci tjednu kardinal tajnik Cicognani. Predavači su isticali značenje socijalnog pluralizma, koji stavlja ljudsku osobu u središte svjetske brige i svih ljudskih interesa. Ljudska osoba mora ostati autonoma i spoznati svoje vječno određenje. To mora priznati i svakoj drugoj osobi. Vlast mora svima pomoći da se potpuno razviju.

■ Oko lika i rada **pokojnog pape Pija XII** užvitalo se mnogo prašine. Zato su u Italiji najuvaženiji predstavnici Crkve i države ustali na obranu njegovih načela i akcija. Msgr Giovanetti, stalni predstavnik svete stolice u UNESCO, kao i ministri Taviani i Saragat, javno su branili ličnost velikog Pape. Javnost je napose zahvalna **ministru vanjskih poslova Saragatu**, socijaldemokrati, koji je nazvao Pija XII velikim papom. Njegovo djelo u prilog mira i pravde — veli Saragat — cijene svi ljudi dobre volje. Koliko je Pijo XII radio za patnike, bolesnike, zarobljenike i prognanike!

Tko njega napada, pokazuje uskogrudnost shvaćanja i fanatizam volje.

■ Sve više kipova i slika stavljuju zahvalni vjernici u raznim gradovima i selima na uspomenu **pokojnog Ivana XXIII**. Tako su u Firenzi otkrili krasan reljef, što ga je izradio jedan španjolski kipar. Tom je zgodom književnik Pierro Bargellini osvijetlio život i rad plemenitog pape.

■ **Mladim skautima**, koji su u Jeanvilleu održali uspjeli kongres, govorio je Isusovac p. Daniélou. Pogled naprijed — reče im — u budućnost! To znači u sebe — jer su oni ta budućnost! Preko njih će Krist izgraditi dane, koji moraju biti ljepši od naših.

■ **U Lurdru** su potkraj svibnja i početkom lipnja bila dva značajna međunarodna hodočašća. Najprije su pred Gospom prodefilirali i molili avijatičari, kojih je bilo nešto preko 4000. Onda je stiglo više od 4000 vojnika raznih narodnosti. S njima nekoliko biskupa i tri ministra vojske. Mnogi su vojnici bili tada krizmani.

■ Francuzi su početkom lipnja veoma svećano proslavili **800 godišnjicu** svoje najglasovitije katedrale — **pariske Notre Dame**. Sveti Otac je posao kao svoga legata kardinala Marellu. Njega je primio predsjednik de Gaulle. Kardinal, nekada nuncij u Francuskoj, govorio je više putâ. No glavna točka proslave bio je govor svetog Oca, što ga je iz rimske crkve svetog Ljudevita upravo francuskim katolicima. Ova obilježnica mora Francuzima donijeti doživljaj svete i uvjerenje povijesti. Majka Božja, kojoj je katedrala Pariza posvećena, ostala je vjerna svojoj djeci kroz sve bure i stravu povijesnih promjena.

■ Španjolci su za **dan proslave** svoje **Katoličke Akcije** iznijeli kao lozinku: Ne rijeći — nego djela! Svatko mora osjetiti svoj dio odgovornosti za žalosno stanje, koje u kršćanstvu vlada. I svoj dio ponosa, što može pomoci, da se svijet pridigne. — Za **23. socijalni tjedan** u Barceloni kardinal Cicognani poslao u ime svetog Oca pismo. Naglašava misli iz enciklike *Mater et magistra* o pitanju socijalizacije, jer se o tome raspravlja na tome tjednu. Radi novih odnosa u čovječanstvu to se pitanje mora riješiti. Katolici moraju biti mudri, jer se radi o teškim problemima, gdje se dotiču dužnosti i prava osobe i društva.

■ **Katoličke djevojke** u **Beču** obavezaše se, da će darovati 10.000 radnih sati bolnicama. Time će same doći bliže svojoj braći i u njima Kristu. Time će pomoći sestrama bolničarkama, da se mogu odmoriti i same radosnije raditi.

■ U Münchenu je početkom lipnja otvoren i s uspjehom održan **kongres katoličkih novinara** Njemačke i Francuske. Bilo ih je preko 150 prisutnih. Raspravljeni su o drami »Namjesnike« njemačkog dramičara Hochhuta. Poznato je, da ta drama napada osobu Pija XII i optužuje velikog papu kao slabica i strašivcu pred nacizmom.

■ U Peruu msgr Metzinger predvodi kler i laike u radu za selo. Otvoriće 30 škola za žene i za stareže. Sve su to radio-škole. Osnovaše razne kooperative. U tome sada sudjeluju i vlada, i narodni pokret Karitus, njemačka katolička pomoć Misereor, američka pomoć Medico, zatim više ustanova iz Švicarske i Francuske. Njihovo je geslo: Ljubav mora biti veća nego svijet!

■ U Montevideu održaše preko 600 kurseva za **ekonomski i socijalni pitanja**. Zemlja osjeća, da se jedino u kršćanskom svjetu pravde i ljubavi mogu teške nesuglasice između bogatih i siromašnih pravilno riješiti.

■ Samo još kratak pogled na Sjevernu Ameriku. — **Katolička mladež** u Sjedinjenim Državama mijenja svoje statute prema prilikama, koje zahtijevaju nove metode rada. Ustanovili su 10 komisija, koje se kane specijalizirati za teške probleme sutrašnjeg života. Prema izrađenim rezolucijama izgraditi će misao i odluke mlade generacije. — U New Yorku će proučavati encikliku Ivana XXIII *Pacem in terris*. Vec su određeni predavači u Središtu

studija za demokraciju. Začetnici tega studija kažu, da ne može biti mira ni poretko, dok se ne prouče i ne provedu misli Kristove, što ih pokojni papa u svojoj predsmrtnoj enciklici očinski i s ljubavlju iznosi. — U papinskom paviljonu na svjetskoj izložbi u New Yorku — pred kipom Pieta — svaki se dan služi po jedna sveta Misa na kojem od istočnih obreda. Time se svijet upoznaje se ljepotama istočnog bogoslužja. — Kongregacija koncila dozvolila je, da putnici TWA — američke avionske kompanije — mogu petkom jesti u avionima meso. — U tri biskupije »velikog New Yorka« bit će uvedena televizijska pouka za pola milijuna učenika, koji polaze nastavu u 800 katoličkih škola.

Ne možemo se osvrtati na čudesni rad u našim katoličkim misijama. Tome ćemo posvetiti pokoju stranicu u drugim brojevima. Ali je dobro da se iz ovih vijesti ohrabrimo za bolji život i zahvalimo za Božje darove, koje nam je podijelio po svojoj dragoj Crkvi.

FIDELIS

Zahvale

PRESVETOM SRCU ISUSOVU I BEZGRJESNOM SRCU MARIJINU:

- za mnogim primjenjanim milostima — M. Z., Zagreb.
- za mnoge milosti primjene u životu — Katarina Balić, Osijek L.
- što su mi pomogli u bolesti i spasili me od operacije — Slavićek Margareta, Zagreb, Branimirova 65.
- za mnoge primjene milosti, osobito za zdravlje i mir u kući — Marica Bratinčević, Kaštel — Sućurac.
- za ozdravljenje od zubobolje i meningitisa — Ribić Hermina, Rasinja.
- za ozdravljenje djeteta — I. E., Pučišća, Brač.
- za ozdravljenje kćerke — Slavka Šarić, Sisak.
- Presvetom Srcu Tvome i preblagom Majci Tvojoj najponiznije zahvaljujem na udjeljenoj milosti, što mi je spasio iz teške bolesti — I. P. Krževci.
- Zahvaljujem na primjenim darovima Presvetom Srcu. — Kata Krkalević, Sisakovići.
- Za pomoć u bolesti, A. T. — Zenica.
- Na udjeljenoj darovini. Eskerčić Eva, Slavonski Brod.
- za sve primjene milosti, a osobito za uspješno položenu maturu i razred, Đ. T. Prelog.

BLAZENOM NIKOLI TAVELIĆU:

- za primjenu milost po njegovu zagovoru — N. N.
- PREPORUČUJE U MOLITVE:
- teško bolesnog svećenika — Ivo Perčinić, Vidovice, p. Orašje.

Nove knjige

Josip Antolović DL: IGREM VENI MITTERE — zbirka od 21 propovijedi na 34 stranice. Knjigotisk. Cijena 250 dinara. Naručuje se kod autora, Zagreb I/345, Vođarska cesta 106, ili preko Uprave Glasnika.

Dr. o. Božo Vuco: OD ATOMA DO SVEMIRA — stručna, suvremena razmatranja o atomima, životu, svrhovitosti u živoj prirodi, o stanicama, evoluciji, organizmu i svemiru. Knjigotisk na 200 stranica. Izdala Franjevačka Visoka Bogoslovija — Makarska. Cijena 700 dinara, za dake 600 dinara.

—MALI CVLJET IZ ISTRE — Fra Bernardin Tomasić, kratki životopis mladog uzornog redovnika. — Izdao dr. O. Teofil Velinić, Pazin, VI. Nazora 16. — Cijena 100 dinara.

BRAĆO SVEĆENICI!

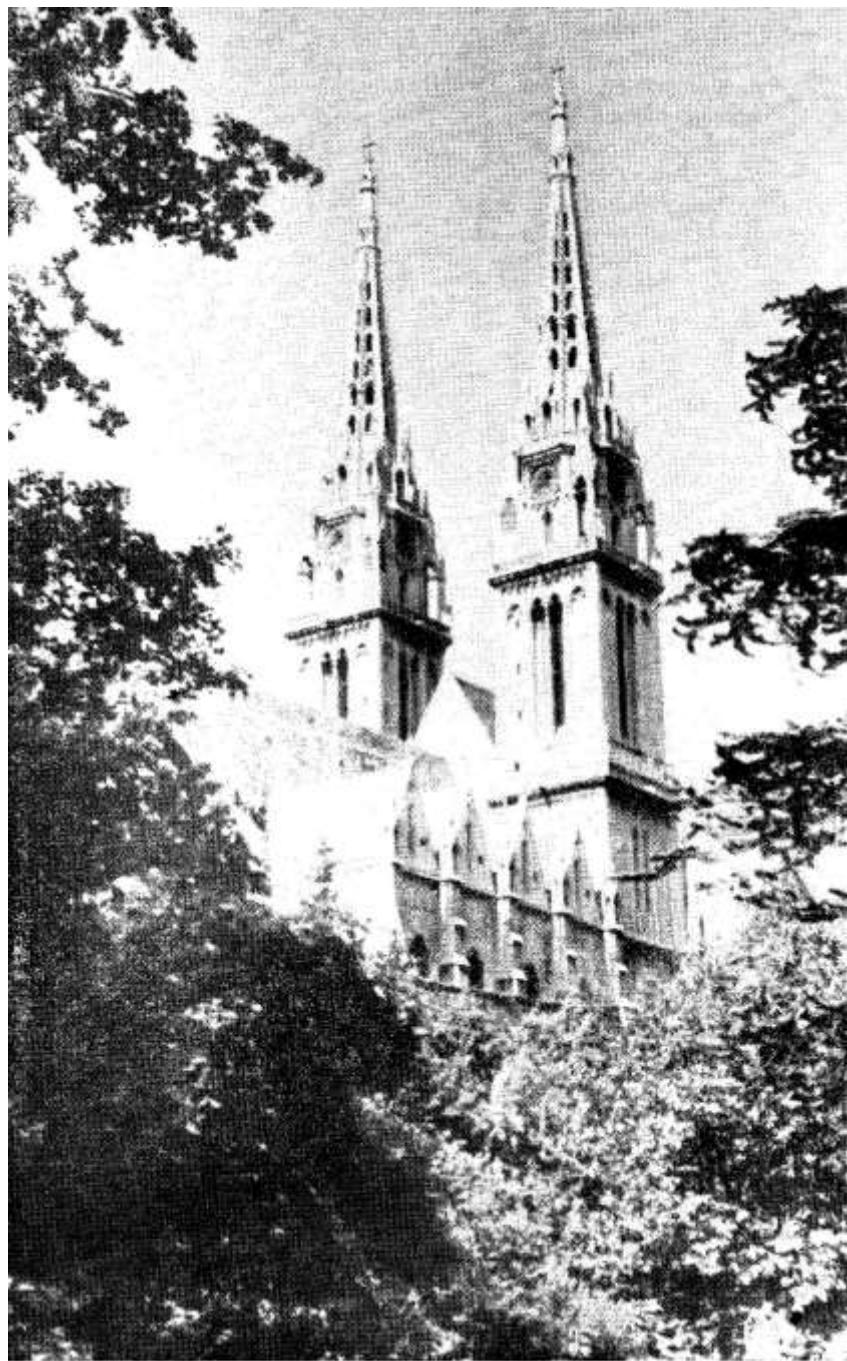
Velička je vaša i ozbiljna zadada — brinuti se za novi svećenički i redovnički podmladak.

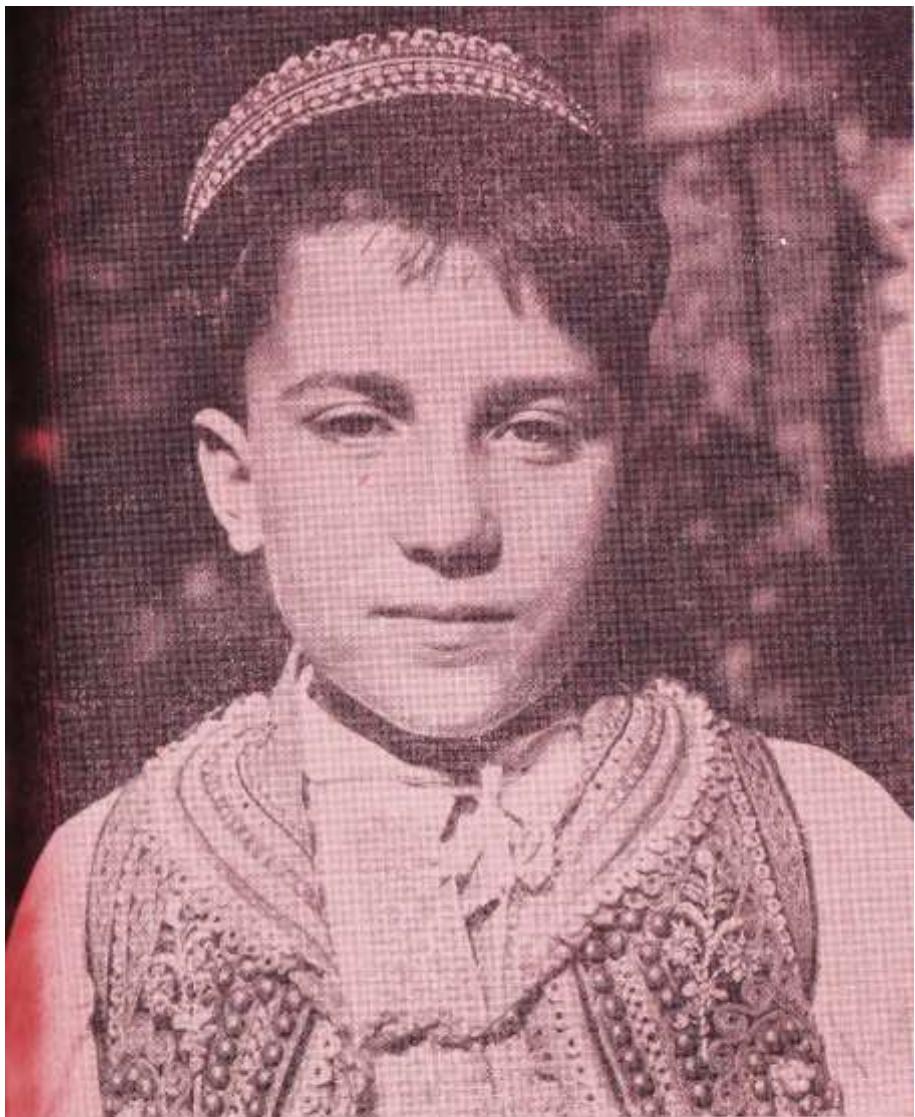
Najbolje ćete to učiniti, ako među mlađe širete nedavno izšlu knjigu »MLADI SU POZVANI«. Po svdu veoma ozbiljnih ljudi ta je knjizica pisana slikovito i mlađenčki. Upravo nužno oduševljava za svećenički stalež one pred kojima se nalazi život...

Potpunite se da je nabavite! Spremite sebi i izvjesnu rezervu! SAMO JOS 500 KOMADA nerasprodanih leži na raspolaganju!

Pojedini broj — 250 dinara. Možete naručiti kod:

Srećko Četinić, Opatija, Rakovčeva 12.

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Postarina placena u govoru

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB -- RУЈАН 1904.

GOD. 55. — BR. 0

Sadržaj:

ZA ODGOJ SRCA	
I oni su pošli za Njim	257
Veliča duša moja	258
Obiteljima Srca Isusova, Misionar DI	259
On se više neće vratiti, Mijo Škvorc DI	274
MOLITVENI ŽIVOT OBITELJI	
Staro i novo, Josip Ćurić DI	261
Katehisti, Franjo Šipušić DI	264
Marta i Marija, Guslar	270
Devetnica mi je donijela sreću	260
DNEVNI ŽIVOT OBITELJI	
Graditelji Božjega Kraljevstva - 9, J	266
Odgovor počinje odmah nakon rođenja	268
Dok je autobus stajao, Stjepan Džalto	271
Kad je samo jedno, Msgr. Petar Pajić	272
Mi Bosanci meraklije, Stjepan Džalto	278
VJERSKA POUKA U OBITELJI	
Zvonko i Marica — bratac i sestrica	277
Moja vjera 11, Crkva Kristovo djelo, Franjo Šipušić DI	279
Iz katoličkog svijeta i života, Fidelis	282
Zahvale, nove knjige	288

ZAGREB

LV - 9

Kolovoza 1964

*Na smotru: HODOČASNIK IZ ŠESTINA NA SLJEMENU***GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA****NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE**

J oni su pašli za Njim ...

30. srpnja ove godine zaredio je zagrebački nadbiskup dr. Franjo Seper u Svetištu Srca Isusova petoricu ovogodišnjih mladomisnika Družbe Isusove.

Uz završenu običnu srednju školu Družba svoje članove odgaja u dvo-godišnjem novicijatu. To je škola početnika duhovnog života. U običnom nizu koji prekida redovito služenje vojske slijede tri godine proučavanja kršćanske filozofije. Između filozofskih i bogoslovnih nauka mlađi članovi prokušavaju svoje sile i upoznavaju se s Družbinim apostolatom u odgoju ili poučavanju. Bude to godinu, dvije, pa i više. Slijede četiri godine bogoslovije. No godinu dana prije svršetka nauka primaju članovi svećenički red. Treća godina kušnje koja je na kraju svih studija završni su radovi na službenom i redovitom odgoju svećenika isusovaca. Poslušnost, poteškoće, život i rad dalje će ih odgajati.

Mladomisnici su se iza redenja najtoplije zahvalili svima koji su im mogli da ostvare želje svog života. Zahvalili su se Bogu koji ih je zvao u svoj vinograd, Majci Božjoj koja je čuvala njihovo zvanje, Družbi pod čijom zaštitom služe Bogu, roditeljima koji su ih rado od Boga primili i rado Bogu dali, te dobrim ljudima bez čije pomoći bi teško ostvarili svoje zvanje.

Neka ih Bog posveti da mognu posvećivati druge.

LJUDEVIT PLAĆKO DI.

VLADO VASILJ DI.

STJEPAN KATULIĆ DI.

VLADO HORVAT DI.

IVAN ŠEB DI.

MLADOMISNICI DI-1964

Veliča duša moja Gospodina !

I RADUJE SE DUH MOJ U BOGU SPASU MOJEMU.
 STO JE POGLEDAO NA PONIŽENJE
 SLUSKINJE SVOJE,
 JER GLE, ODSAD CE ME ZVATI BLAŽENOM
 SVI NARASTAJI.
 JER MI ČINI VELIKE STVARI SVEŠILNI,
 I SVETO JE IME NJEGOVO.
 I MILOŠRDE JE NJEGOVO OD KOLJENA
 DO KOLJENA
 ONIMA, KOJI GA SE BOJE.
 POKAZUJE JAKOST MISICOM SVOJOM,
 PAZASIPA ONE KOJI SU OHOLI U MISLIMA
 SRCA VOJEGA.
 SKIDA S PRIJESTOLJA SILNE VLADARE
 I VISOKO DIZE PONIZNE.
 NAPUNJA GLADNE DOBARA
 A BOGATASE OTPUSTA PRAZNE.
 STITI IZRAELA SLUGU SVOJEGA
 SJECAJUCI SE MILOSRDA SVOGA.
 KAO STO JE OBECAO OCIMA NASIM
 ABRAHAMU I POTOMSTVU NJEGOVU DOVIJEKA.

LK. 1. 46 - Gospin Ivadospjev

Mlade Mise imali su u svojim rodnim župama:

Ljudevit Plaćko, 2. kolovoza u Kotoribi u Medumurju.

Vlado Vasilij, 16. kolovoza u Mostaru.

Stjepan Katulić, 9. kolovoza u Vukovini, Turopolje.

Vlado Horvat, 9. kolovoza u Donjoj Dubravi, Medumurje.

Ivan Šeb, 30. kolovoza u Donjoj Zelini.

OBITELJIMA SRCA ISUSOVA

STO ZNACI POSVETA OBITELJI SRCU ISUSOVU?

Dobro je od vremena do vremena obnoviti svoja velika životna osvjeđenja. A pogotovo ona koja su u isto vrijeme i velike životne stvarnosti; iz kojih teče Božji blagoslov.

Svi su ljudi svojina Božja.

Ponajprije stoga što nas je sve Isus Krist otkupio svojom krvlju prolivenom na drvetu križa. I pogani pripadaju Isusu jer je On i za njih umro.

Po svetom krštenju mi smo još jače povezani s Isusom. Mi smo još više njegovi. Pomicamo samo malo što se dogodilo s nama kad je sveta krsna voda bila izlivena na našu glavu. Tada smo primili dragocjeno blago milosti posvetne. Postali smo udovi Njegova Tajanstvenoga Tijela! Znajmo to cijeniti. Ne budimo slični onoj ženi na studencu Jakovljevu, kojoj je Isus rekao: »Kad bi ti značala dar Božji i tko je onaj, koji ti kaže: Daj mi da pijem, ti bi od njega molila, i on bi ti dao žive vode.«

Oženjeni kršćani još se na jedan posebni način navezuju na Boga. Po sakramantu svete ženidbe. Oni sami sebi daju taj sakramenat, a svećenik je samo službeni svjedok, koji ih blagoslova. Po tome sakramentu njihov obiteljski život postaje svetinja. Kao Božji oltar. Kao hostija. Zato je veoma velika razlika između onih kršćana koji ga primaju, i onih koji žive bez sakramenta ženidbe.

Ako malo uočimo te spojnica između nas i Boga — a nisu jedine — vidjet ćemo da sve imaju jedno zajedničko obilježje. U svima Bog da-

je. Krv svoju... milost svoju... saramoga sebe... svoj sakramenat... Pojedinac, odnosno obitelj, postaje dionik neizmjernih Božnih dobročinstava.

Kod posvete obitelji Srcu Isusovu MI dajemo! Stvara se pravi ugovor između Boga i obitelji. A kod ugovora ne leže obaveze samo na jednoj strani. Pa makar ta stranka bila i najbogatija. I druga mora dati nešto od svoga. Često nije važno da to bude mnogo. Samo neka je od srca. Iskreno i velikodušno. Već sama spremnost dati, može drugoj stranci biti dostatna. Nemojmo poticijeniti ovo predanje. U posveti obitelji Srcu Isusovu — pokazujemo barem jednom u životu svoju ozbiljnu volju, da kao obitelj sve svoje predamo u vlasništvo Srcu Isusovu. Da želimo biti oaza božanskoga života u pustinji bez života. Da želimo biti Božja svojina na sajmištu svijeta, gdje se obitelji prodaju svima i svakome. Da želimo biti Božji brod na pučinama morskim kojim plove obitelji. Da želimo biti proplanak Božjih vidika u gustoj magli bez orijentacije duha bez koje mnogi žive.

Ovo predanje i darivanje Božje Srce ne zaboravlja. Ono posebno bdije nad sebi posvećenim obiteljima.

Malo je potrebno!

POSVETA NA KRAJU

Bilo je to u Francuskoj. Župniku se pružila prilika. Nagovorio je misjonara da posjeti teška bolesnika koji je župniku zadavao velike brige. Dok je taj bolesnik bio zdrav izdavao je protivjerske novine. U njima napadao Boga i Kristovo Srce. No Bog je spremao susret.

Biskup je međutim novine smatrao velikim zlom te ih je zabranio vjernicima čitati. On ima na to pravo. Kao što otac može zabraniti djetetu da piće otrov za tijelo, tako i biskup ima pravo i dužnost zabraniti otrov dušama. A kad ni to nije koristilo, izopćio ga je Crkve.

Videći bolesnik misionara pokraj svoje postelje silno se začudi; nije vjerovao svojim očima.

— Vi ne znate s kim govorite? — upita bolesnik misionar.

— O da, znam to veoma dobro! Oprostite! — misionar će.

— Vi ne znate da sam ja onaj dan kad je moj časopis bio zabranjen dao ga tiskati velikim slovima. Pače sam biskupovu sliku stavio na prvu stranicu da mu se tako što očitije narugam.

— Pa i to znam!

— Aa onda, da li vi znate da sam izopćen?

— Sigurno, i to znam, — odgovara mirno misionar.

— Ali ja sam Krista vrijedao. Dobro sam znao što činim. Na stolu na kojem sam pisao svoje članke imao sam križ i katekizam. Oboje zato da se rugam, da ih sramotim...

— Gospodine, sve mi je to poznato! Pa i Bog zna. Ipak vas On ljubi, premda ste ga mrzili. I jer vas ljubi, poslao je mene k vama. Recite samo

jednu riječ, i On će vas primiti u ranu svoga Srca.

Bolesnik je sve pozornije slušao. Sad je drukčije studio o svom životu i radu i iznenaden na dobroti Božjoj reče svećeniku:

— O moj velečasni, kako je to lijepo što vi govorite, kako je to lijepo... Nastavite...

Milost je Božja pobijedila. Pun gajuća bolesnik je poljubio svećeniku ruku. Ispovijedio se bolje od mnogih koji se »znaaju« isповijedati. Gano i skrušeno. Plakao je na početku od kajanja. Kasnije od veselja.

Pozvao je djecu i ženu k sebi, svojoj bolesničkoj postelji: »Dodi ovamo, ženol! Ja sam najsretniji čovjek na svijetu. Upravo sam se ispojedio. Učini i ti to isto. Obećaj mi da ćeš postati uvjereni katolikinja, Djeco, pokleknite! Morate mi obećati da ćete Kristu biti vjerni.«

Zatim je molio oproštenje za sve sablazni. Opozvao je sve ono čime je napadao vjeru i Boga. Umro je u zgrljaju Božjeg Srca.

Ako Srce Isusovo tako radi s onima koji nikada nisu bili njegovi, zar će pustiti da propadnu oni, koji su se svjesno i ozbiljno Njemu predali i posvetili? Ne? To nije moguće!

Misionar DI

Đevetnica mi je donijela sreću

Mlad je. Lijep i bogat. Pošten i dobar. Već je triput ozvan u crkvu. Ženi se s najboljim djevojkom iz susjedne župe. No djevojka se iznevjeri i ostavi ga. Sramota je to.

Svi poštani ljudi žalili su mladića. Htjeli mu iskreno pomoći. Ta postivali su ga. Neki stariji muž tješi ga, bodri i ujedno upozori na lijepu, poštenu, no siromašnu djevojku domaće župe: »Zar je ne vidiš? Obavlja i ona devet prvih petaka!«

U nedjelju je mladić pratio djevojku nakon pučke misće sve do njezine kuće. Za par dana poslao je snuboke. I upravo ovih dana kada je djevojka završavala miosnu đevetnicu u čest Presv. Srcu — njih dvoje došlo je na vjenčanje.

— Velečasni, moja đevetnica mi je donijela sreću! radošno je rekla svome župniku. A mladić i njegovi roditelji zahvaljuju Presvetom Srcu što su tako poštenu djevojku dobili u kuću.

STARO I NOVO

NAKANA ŽAM ZA RUJAN

Molimo, Apostoli Molitve,
da usred lagodnosti današnjeg svijeta
ne oslabi životni duh kršćanstva!

NEKOC I SAD

U posljednjih pet desetljeća život se ljudski izmjenio više nego prije kroz punih pet stoljeća. Zamislite samo - šta bi se desilo kad bi najedamput ustali iz grobova naši djedovi i bake što pomriješe uoči prvoga svjetskog rata: ti se dobri ljudi ne bi danas uopće mogli sporazumjeti sa svojim praprunucima... Jer današnji mališi već u pučkoj školi samosvjesno govore o svemirskim raketama i umjetnim satelitima, o nadzvučnoj brzini i toplotnoj barijeri, o mlaznim avionima i heli-

kopterima, o džipovima i skuterima, o televiziji i tranzistorima, o radaru i cinemaskopu, o najlonu i polivinilu, o buldožerima i deterdžentima. . . i o stotinu drugih novotarija, kojima pred pedeset godina nije još bilo ni spomena! Naši bi djedovi i bake sumnjivo mahali glavom kad bismo im rekli da američki biskupi dolaze danas brže u Rim nego oni iz Španije i Francuske; a ipak - tako je, jer prvi se služe najmodernijim avionima, dok njihovi evropski kolege uglavnom putuju željeznicom. Nekoć se od Zagreba do Dubrovnika putovalo tjedan dana; danas se taj put može preći za jedan sat! Sveti je Franjo Ksaverski u svoje doba smatrao posve normalnim što mu pisma iz Rima stižu u Japan s tri pune godine zakašnjenja; danas je dovoljno okreniti jedan zavrtaj na radio-prijamniku pa da čovjek dozna što se zbiva u najzabitnijem kutiću zemlje. Možemo juriti zrakom dvaput brže od zvuka; možemo ploviti pod morem i ispod leda na zemaljskom polu! Imamo elektronske »mozgove« koji posluju brže i točnije nego skup od stotinjak vrsnih matematičara; imamo u bolnicama uredaje koji bolesnika prije operacije zamrznu i onda ga kasnije opet odmrznu; imamo sprave koje bar privremeno zamjenjuju rad ljudskoga srca i pluća, a govori se i o kirurškim zahvatima koji se provode bezbolno - finim zračenjem bez ikakova zarezivanja nožem. . . Zaista, život se ljudski posljednjih desetljeća silno izmjenio!

SRECA I JAD

Zlobnici vele da bi naši djedovi i bake, videći svu tu razvijalu današnjice, pohitjeli natrag u grob te onđe legli još dublje nego što su bili prije. . . Ali mi ne mislimo tako! Ipak je život u ovom naprednom svijetu postao lakši: domaćica može danas, uz pomoć tvorničkih preparata, spremiti obilan ručak za pola sata; jedan buldožer može bez muke svršiti posao za koji nekoć nije bilo dovoljno 300 radnika! Desi li se negdje na zemlji nesreća, u tren oka sav svijet to dozna i pomoći pridolazi sa svih strana; jednako se i uz postelju bolesnih roditelja brzo nadu sinovi i kćeri, makar im inače boravišta bila razdaleko! Pojavi li se gdjegod dobra knjiga ili pjesma doskora će o njoj govoriti svi kontinenti! a i ovaj naš skromni »Glasnik« ima svojih čitača posvud: u obje Amerike, u Srednjoj Africi, u Indiji, Japanu i Australiji. . . A treba istaći da je s modernim napretkom olakšano i širenje svete vjere: danas i misionari udobnije žive, lakše se kreću, brže dobivaju pomoći iz domovine, dok štampa i radio navještavaju Krista i onđe, gdje svećenik osobno nema pristupa!

Sa svim tim nađe se ipak u današnjici i mnogo mračnih sjena! Po čitavoj zemlji raširila se jedna te ista civilizacija s istim svojim strojevima, istim neboderima, istim šlagerima, plesovima i razuzdanim običajima... Gube se razlike među pojedinim narodima, nestaju dobre starinske navade, ruši se smisao za obiteljske svetinje! Zemlja se pretvara u goleme jednolični mravinjak, gdje ljudi krvnički progoni dosada života. Naši su velegradovi postali užasne kamene pustinje - bez duše, bez srca; kušamo ih strastvenom, izazovnom glazbom pretvoriti u džungle, nu to je slaba utjeha! Bježimo od čitanja i razmišljanja; zato se tiskamo u tamni kino-

dvorana. Ne vjerujemo u snagu misli i načela; zato se klanjamo reklami i televizoru. . . Živimo plitko i površno - gledajući da uz što manji napor i trošak imademo što veći užitak! Zamra je u nama smisao za žrtvu, smisao za pravu čovjekovu veličinu! A to ne može dobro svršiti!

ZRTVA I RAD

Kao kršćani, mi ne osuđujemo napredak. Mi vjerujemo da se svijet mora usavršiti i kroz kušnju Sudnjega Dana preobraziti u » novo nebo i novu zemlju! « Ali smatramo da uporedno s materijalnim stvarima i čovjek mora napredovati: što finiji strojevi oko nas, to više čovječnosti mora biti u nama! Nažlost, u tom smo zatajili: skinuli smo s vrata mnoge tjelesne brige, ali se nismo nimalo produhovili; usred olakšica i pogodnosti naše civilizacije zapustili smo pravu kulturu srca. Vrijedi to i za nas, kršćane! Mi, koji vjerujemo u tajnu istočnog grijeha i u spasenje po Križu, mi bismo morali znati da bez strogih moralnih ograda i bez istinskog svladavanja čovjek ne može biti čovjek. Možda smo na to zaboravili u doba ljetnih praznika; nu zato i jest pitanje, da li smo ih ljudski proveli. Uozbiljimo se barem sad, u mjesecu rujnu, kad bi trebalo da iznove počnemo solidno raditi na sebi! I molimo sa Svetim Ocem Papom - da se ne izrodimo u naraštaj mekušnih slabica i podlaca, nego da kroz školu Kristova Križa sazrijemo u prave ljude i kršćane, graditelje bolje budućnosti.

Gospodine Isuse Kriste!

Ti si ona Božanska Mudrost s kojom i po kojoj je Otac Nebeski stvorio svijet. Ti još i danas bdiješ nad nama i veselje je Twoje boraviti među sinovima ljudskim. Ti si nadahnuo učenjake našega doba da nas obdare mnoštvom izuma i tako nam poljepšaju život. Ti si kroz planove inženjera i zaglušnu buku strojeva želio vazda naše dobro: da naši očevi manje pate, da našim majkama bude lakše, da naše bolesti isčešnu brže i da nam srca pridu bliže. Hvala Ti za tu nežnost i ljubav!

Nažlost, s ovim materijalnim boljštvom mi nismo postali ništa bolji! Olakšice su modernog života, otupivši našu savjest, otvorile širom vrata lagodnosti i lijenosti, plitkosti i površnosti. To su razre kojima smo danas izloženi svi, a napose naša mladež; to su razre zbog kojih skrvnimo subotnje večeri i nedjeljna jutra, zaraze - zbog kojih ostaju pusta i naša ognjišta i tvoje Crkve... Ne daj, Gospodine, da u toj zloči idemo dalje! Neka nas primjer Svetе Obitelji iz Nazareta potakne da u sve svoje dane i blagdane, u sve svoje odmore i zabave unesemo onaj dijelak Tvojega Križa, onu mjeru žrtve i svladavanja, bez koje nitko ne može biti ni čovjek ni kršćanin!

A m e n.
Josip Čurić D.I.

KATEHISTI

Misijska naknada AM
za rujan 1964

Neispravan i ispravan pojam o Crkvi

Ne znam kako sebi zamišljate Katoličku Crkvu. Možda joj u najboljoj vjeri želite lažan mir u našem naprednom društvu: Neka samo i dalje ostaju crkve po našim gradovima i selima; neka one budu što ljepše, pune slike i privlačivosti za turiste. A mi sami rado ćemo se svraćati u crkve na velike svečanosti, rado ćemo poslušati svećenika kad nam bude govorio biranim riječima o suvremenim socijalnim problemima, dakako ne miješajući se u naše privatne stvari. Ta zašto bismo ukidali Crkvu? Dobro je da naša djeca poput nas slušaju pouke prije prve pričest te koju lijepu riječ o poštenju i o pričama iz Biblije. Crkva je humana ustanova. Kako samo ozbiljno djeluje pjevanje svećenika na našim sprovodima. Mi ćemo i sami uzdržavati crkvu. Bacit ćemo od vremena do vremena koji novčić u škrabici za milostinju, neka se i svećenik proveseli, neka plati i zvonaru koju napojnicu... Ima na žalost »dobrih katolika« koji se ovako jadnim razlozima čak i pred drugima usude braniti svoju vjeru.

A da li je Krist ovako zamišljao svoju Crkvu i svoje kćane? Ni govor! — U svom govoru na gori On naziva svoje sljedbenike: »vi ste sol zemlje« — »svjetlo svijeta«, njegova je Crkva »grad na gori«, »znak podignut među narodima«. On od svojih učenika traži nadprosječnu svetost, neprekidno odricanje i nošenje križa, budnost i čistoću srca, prezir svijeta i njegovih varavih obećanja. Krist od svojih kršćana traži život bogat dobroim djelima, ljubav prema svima, čak i neprijateljima, a nadasve JEDAN NUTARNJI ŽIVOTNI DINAMIZAM OSVAJANJA za Boga: »... Zato idite i učinite sve narode mojim učenicima... Učite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio« (Mt 28, 18 sl). Krist je osnovao svoju Crkvu kao učiteljicu i vodiča u vječnost, ali prije svega veliku MISIONARKU I OSVAJACU. Možda je ova ideja Crkve mnogim kršćanima premalo poznata, ali ona je bitna oznaka Kristove Crkve. Misijska, osvajačka ideja znak je njenog života. I zato čeznuti za dobrim starim vremenima i zdvajati nad izgubljenim prilikama i prednostima znak je umiranja i ne dolikuje kršćaninu. Novi bolji svijet treba osvojiti i odgojiti ga za Boga.

A KAKO SE CRKVA SIRI I OSVAJA?

Kristova je Crkva od početka osvajala ljudi. Njezina nauka o istinskoj jednakosti svih ljudi, o ispravnim pojmovima i temeljima obiteljskog i društvenog života, a napose njenog nauka o prekogrobnom životu, te

njena čudesa kojima je potvrđivala svoje Božansko poslanje, poput vatre osvajala je svijet. Svi su kršćani bili propovjednici Riječi: jedni propovjedima i katehezama, drugi poučavanjem i milostinjom, svi životom i dobrim djelima, i svijet je bio zatečen i zanijet svjetlom koje se pojavilo. Kršćanstvo je usprkos opiranju poganstva i zlobe pobijedilo, i gdje je ono izvojelo veću pobjedu duha ondje su dozreli sladi plodovi kulture i civilizacije. Taj dragi i skupi posao osvajanja Crkva i danas obavlja. To je njena misija. Svima narodima treba donijeti luč istine. I dok stari narodi zasićeni blagodatima kršćanstva propadaju u svojem lažnom miru Crkva u misijama buja, cvjeta i očekuje obilnu žetvu za kraljevstvo Božje, pa i za zemaljski bolji tak svojih članova. Taj veliki posao obnove, osvajanja, kultiviranja, školovanja i obrazovanja obavlja plejada misionara. Uglavnom su to redovnici, bilo svećenici, bilo braća pomoćnici, bilo redovnice. U naše vrijeme idu u misije i svjetovnjaci: liječnici, učitelji, inženjeri, bolničari, bolničarke, no osim svih spomenutih naša misijska nakana posebno misli na KATEHISTE!

DOMACI MISIONARI

Katehisti su domaći ljudi, dobro poučeni u vjeri, ospozobljeni za pomoćnike misionarima u poučavanju svojih zemljaka. Obično su to ugledniji ljudi svoga plemena. Bez njih se ne može zamisliti uspješan apostolat i trajno osvajanje za Crkvu. Misionar je obično stranac, naučenih običaja i shvaćanja. On je prečesto sam i nemoćan da svlada posao na ogromnim teritorijima. Mjesto njega u selu živi dobro odgojeni katehist i on svojim životom i svojim poukama dalje osvaja. — Danas se puno govori o laičkom apostolatu i moglo bi se činiti da je to izum našeg vremena. Plodovi i tragovi se prvorazrednog apostolata vide u Djelima Apostolskim i u poslanicama svetoga Pavla (usp. Rim. 6). To je praksa Crkve od početka i čini se da je treba u zaspaloj evropskoj crkvi opet probuditi. Kršćanstvo nije blagdansko odijelo koje u radnim danima čeka dobro spremljeno za svečanje zgode. Kršćanstvo je život po vjeri, i u tvornici, i u rudniku, i na putovanju, i u školi, i u uredu, i na upravnim mjestima jednakako kao što mora biti u obitelji, i na ulici, i u crkvi. No posebna grana tog svećopćeg apostolata jest apostolat katehista u misijama. Njihovu važnost naslućujemo iz riječi Pija XI, da je »pribiranje i odgoj katehistu jedan od najvažnijih elemenata za širenje Evanđelja. A Pio XII nazvao je misijske katehiste »klasičnom formom laičkog apostolata«. Slijedeći pape još su rječitiji. S koliko je poteškoća skopčan njihov život možemo tek naslutiti. I misijska nas nakana ovog mjeseca potiče da mislimo na njih i na njihovo veliko djelo osvajanja u misijskim zemljama. Odabiranje i odgoj katehistu nije lak ni jeftin posao. Odgoj traži vremena i sredstava; katehistima treba osigurati život da se mogu posvetiti službi Crkve. Oni su ljudi s obiteljima, ponajčešće. To su brige Crkve i osjetljivi izdaci. Mi joj u ovoj stvari nećemo moći pomoći materijalno, ali jedno ipak možemo: da se zanimamo za njen život i rast u misijama. Mi možemo s krunicom u ruci ili predmetom svoga alata-molitvom-jurišati na nebo, da pošalje poslanike u svoju žetvu, ne samo svećenike, nego da pomogne svojoj Crkvi po dobrim, poštenim laicima koji će znati riječu i djelom uvjeriti svoju okolinu da je Krist »početak i svršetak« i smisao svega. — Ne čini li vam se to odušće rečeno? Otvorite Otkrivenje svetoga Ivana (22, 13) ili svetoga Pavla Kol. 15 sl. — Efež. 1, 9 . . . i vidjet ćete da je Krist SVE! Franjo Šipušić DL.

Graditelji BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Pouke o braku i obitelji 9

„Boga Oca mojega, njega ču slaviti“ — (Ex. 15,2)

„Blagoslov Očevo učvršćuje kuće sinova“ — (Eccl. 3,11)

Muž je čuvar časti svoje žene. Da-kako, on ne može njenu čast spasavati ako je žena sama ne čuva. Mla-di muževi neka se čuvaju bolesne ljubomore i neopravdanog sumnjičenja. Neka znaju da pred Bogom vri-jede isti zahtjevi za vjernost muža ženi kao i za vjernost žene mužu.
— Oboje treba da znaju kako ona prva opojnost zaljubljenih ne može

trajati čitav život. To je lijepa priča, dragocjena priča, od Boga predviđena priča, koja izdaleka muča o nebu. Ženidbeni drugovi nužno se vraćaju u prozu života. Nema smisla da jedno drugoga okrivljaju zbog ohlađenja ili nevjere. To je čas kada treba da uvide srecem što su do onda možda samo vjerom znali, da su naime za Boga stvorenici i da nijedno stvorenje ne može ispuniti ljudskoga srca. Neka zajednički podu na hodočašće Božjoj ljubavi. — Kroz čitav ženidbeni život, ne samo u početku, treba gajiti poput cvijeta međusobnu ljubav. Što dulje treba čuvati svetu vatru, a kroz cijeli život treba čuvati onu obzirnost i međusobno poštivanje koje je nadahnula mlada ljubav kod prvih susreta. Jedan drugome dužni su ljepšati život i oplemeniti srce.

Otcima ima glavnu brigu da se obitelj ishrani. Nek zna, ako s pravim shvaćanjem vrši tu tešku dužnost, njegov mukotrpni posao postaje molitva. »Zaista vam kažem, što ste god učinili jednomu od ove moje najma-nje braće, meni ste učinili«, govori Spasitelj (Mt. 25, 40). Za ženu, za malog Ivcu, za Ankicu... nanižite imena svoje djece! Kao da pri tom govorite: Ovo radim za malog Isusa. Ta je služba slična svećeni-koj i ja mislim da su žuljave očeve

Hodočasanik u narodnoj nošnji iz Sestina na proštenju kod Majke Božje na Slijemu 19. VII.

ruke zaslužile poljubac njegove djece kao i svećeničke ruke. Na svećeniku riječ pretvara se kruh i vino u spasonosno tijelo i krv Kristovu, a mukom i trudom sv. Josipa, ne samo kruh i vino, nego i smokve i grožđe i sva hrana koju je Isus blagovao pretvarala se u tijelo i krv Kristovu. Štogod učinite za djecu svoju, učinili ste za Crkvu, za Božje kraljevstvo, za mistično tijelo Kristovo.

I vama će koristiti taj posao. Besposličar se redovito iskvari. »Užitak učini čovjeka prostim« kaže Goethe. A posao oplemenjuje dušu, jača volju i ispašta grijeha. — No posao može postati prokletstvo, ako dode u službu gole gramzivosti, koja ne poštuje ni nedjelje ni svetke. Takav strastveni posao okreće se protiv Božjega kraljevstva. Covjek snuje samo raj na zemlji, gradi goleme hambare... Danas bi Spasitelj govorio ne o hambarima, nego o automobilima, kamionima, televizorima. A neće djece, briga ga za Božje kraljevstvo, koje će jedino ostati kroz svu vječnost. »Luđače! Ovu noć tražit će dušu tvoju od tebe, a što si pripravio, čije će biti?« (Lk, 12, 20) »Tako se događa onomu, koji sebi stiče blago, a nije bogat u Bogu«, završava sv. Luka E�andelist.

Velika je očeva zadaća i u odgoju djece. Malo dijete isprva sebe ne razlikuje jasno od vanjskoga svijeta. Onda upozna sebe i majku. Ja i ti! Za čitav život sudbonosni su ti doživljaji. Poremećaji u tim ranim doživljajima uzrokuju psihoze i neuroze. Otac ulazi kao treći u taj začrani djetetov krug. I taj odnos - kamen je temeljac zdravih socijalnih odnosa za sav život. Dijete osjeća svakoga, koga vidi s majkom kao konkurenta koji mu majku otima. Roditeljska ljubav treba da dijete izvede iz tog magičnog okvira do poistovjetovanja: »Tata meni ne otima mamu, mama meni ne otima

tatu«, — osjetit će dijete. — »Mama i tata silno se volje«. — Dječak će onda prerasti odnos »ja i ti« u odnos »ja, ti i on«. Pa će se dječak trsiti da bude što sličniji tati da i njega mama tako voli kao tatu. A djevojčica će oponašati mamu da i nju tata tako voli. Moderna psihologija otkriva da su svi ti doživljaji sudbonosni. Znajte, roditelji, ako dijete ne proživi kako treba ove stadije oslobođanja i razvoja ljudske ličnosti, stvorit ćete od svoje djece bijednike zatvorene u sebe s perverznom seksualnošću, homoseksualce. Tu se ta abnormalnost začinje. Otac i majka sa svojom jakom i složnom ljubavlju vode djecu zrelosti. Premda je majka prva i najvažnija u tom poslu, otac ne smije biti odsutan.

Važan je i odnos prema novom mlađem djetetu, koji starije dijete isto tako doživjava kao konkurenta. I opet roditelji, i majka i otac, vode dijete zrelijem shvaćanju svojom jakom i složnom ljubavlju do

identifikacije, da se poistovjete, da naslijedju u ljubavi svoje roditelje prema mlađem djetetu. Tu se grade temelji budućeg altruizma. No tu se, nažalost, često zasiće i sjeme zagrižljivosti, zavisti, egoizma za sav život. Dno psihe, podsvijest ostane zatrovana. Riječi mnogo ne pomažu, ako jaka i složna ljubav oca i majke ne izvuku dijete iz magičnog kruška egoizma. Zato je brojna obitelj daleko pogodnija zajednica, da se odgoje zdravi, duševno zreli značajevi.

Otat treba, nadalje, da je svjestan svoje iznimne časti. »Boga oca moge, njega ču slaviti«, veli sv. Pismo. Psiholozi Karl i Charlotte Bühler ustanovili su proučavajući djecu (potvrdili su to i ostali psiholozi kao Castiglioni, Piaget, F. Weigl, H. Clavier, Wunderle) da sva djeca bez izuzetka grade lik Božji od očeva lika. Dragi Bog je drugi veći tata na nebu. Misle li na to očevi, da će njihov naziv »oče« dijete upotrijebiti u »Oče naš-u: Oče naš, koji jesu na nebesima, sveti se ime Tvoje, dodi kraljevstvo Tvoje, budi volja Tvoja... Da li je, oče, tvoja volja i tvoje kraljevstvo u obitelji takovo da je nalik Božjem? Zamislite tragediju djeteta kome otac slika lik nekog pijanog, bjesomučnog »boga«, lik nekog absurdnog »boga« koji psuje

Boga. Majka može nešto spasiti, ali ne sve. Badava, otac je svojom snagom i auktoritetom predstavnik Božji i lik Božji u obitelji. I onda šaljete dijete na vjeronauk i na sakramente, a kad dijete odraste, zabaci sve što ste ga učili, iz nekog nerastumačivog revolta. Dijete zabacuje Boža, koji je kao otac, kraljevstvo Božje i volju Božju, jer ih nesvjesno, podsvijesno ne može drugaćije doživljavati nego kako ih je doživio od svoga oca. — Očev auktoritet treba da je jak, ali topao, dostojanstven, a ne čudljiv i neuravnotežen. Zato je mnogi otac svojim vladanjem stvorio od svog djeteta bezbošca. Vulkan je mjesto vjere izazvao u djetinjoj duši. Zato buntovnost protiv svakog auktoriteta obično ide ruku uz ruku s otuđenjem vjere i bezboštva. Stoga sv. Pavao opominje očeve u Efezu: »Vi, očevi, ne razdražujte djece svoje, nego ih odgajajte u zaptu i opomeni Gospodnjoj.« (Ef. 6, 4).

Otat treba da je svjestan kako je njemu Bog dao dobru polovicu blaga duševnoga. Osobito onu dragocjenu jasnoću i dosljednost, onu snagu karatkera. Mi svećenici znademo dobro: s devojčicama lakše je raditi nego s dečkima, ali kad dečka pravo uputiš, on je od tvrde grade građen, on je daleko ustrajniji. On sebi ne da glavu više amo tamo namje-

Odgoj počinje odmah nakon rođenja

Tjesna povezanost majke i djeteta ne prestaje rođenjem, nego se još dugoadržava. Zato je vrlo važno, da sama majka preuzima odgoj svoga djeteta.

Odgoj djeteta počinje danom njegova rođenja. To je osnovna istina, koju roditelji premalo uvidaju. Oni obično maze dijete i uživaju u tom, a ne misle na posljedice. Uvjereni su da će vrijeme za odgoj doći tek kada dijete počne govoriti i razumjeti. Ali tada je već prekasno da poprave velike pogreške koje su počinili.

Treba osuditi smiješan običaj da dijete - čim ono zaplače - uzmu u ruke, ljaljaju ga, pjevaju mu i plešu s njim po sobi. Što ga više mazite, to će ono više smetati vaš san i oduzimati vam ružni odmor.

Novorođenče ne razlikuje dan od noći. Ono spava 17 do 22 sata dnevno, ali s prekidima, u kojima se javlja plaćem. Taj plać može biti znak neugod-

štati, kad nešto uvidi. »Mladić, na koji se put odluči, neće ga napustiti ni kad ostari«, veli Salamonova poslovica (Posl, 22, 6). Bosanci kažu malo pretjerano: »Žena, dok se ne uda, ne znaš ni koje je vire ni koje narodnosti. Kolike žene ipak molitvama i žrtvama znaju nadmašiti sve muževe svojom karakternošću; a muževi — ako se vjerski zapuste — znaju biti prave pravcate kukavice i beznačajnici. Po darovima, koje Bog daje mužu, očekuje on u prvom redu od njega da će biti stup vjere i da će unositi jasnoću i odlučnost u svoju obitelj. Stoga je dužnost očeva posebno prema kćerima da bdiye nad nestalnošću njihova srca, da bdiye nad njihovim poznanstvima.

nosti. Možda je dijete mokro. Uredite ga. Ako je gladno, nahranite ga. Ali zapamtite da djetetu u prva dva tjedna treba samo 8 do 10 hranjenja u 24 sata. Nakon toga zadovoljava se sa 6 obroka. Noću ga hranite samo ako upadljivo nemirno plače. Ako nije ni gladno ni mokro, ostavite ga da plaće. Ono ne traži hranu, nego hoće pokretati usta. Hoće zapravo rasteretiti svoju napetost - a to za sada može samo ustima. Za dojenje kroz njegova prva tri mjeseca postoji samo »svijet ustiju«. Ona su jedina njegova veza s majkom, a majka mu je sve, sva radost života! Majka uostalom dobro razlikuje zadovoljno djetetovo gukanje od nezadovoljnog plaća radi neke smetnje.

Nakon trećeg mjeseca dijete prelazi u »svijet hvatanja«, pa sada može svoju napetost rasteretiti i kretnjama.

Premda dijete ne zapaža u našem smislu rijeći, ono ipak tankočutno pohvati i nosi u sebi sve dojmove i nejasno povezuje svoje akcije s reakcijama okoline. Zato se već od prvih dana mogu u djetetu stvoriti doživljajne veze, kao plać - dolazi baka - štenja, ili plać - dolazi majka - dojenje. To su samo refleksi, koje svojom nespretnošću uvjetuju odrasli. Ako dijete zaspí da se na njegov najmanji plać ili krik strči cijela kuća, upozna ono da posjeduje sigurno sredstvo da k sebi dozove roditelje. I oni će uskoro biti robovi njegovih mušica i željica. Otud tiranija djeteta, kojoj su roditelji najprije pravi uzročnici, a odmah zatim žrtve.

Mnoge želje, svakako sve opravdane, treba djetetu udovoljiti, jer bi - u protivnom slučaju - ono doživjelo svijet kao nešto neprijateljsko. A taj bi mu neprijatni doživljaj svijeta mogao kasnije kroz čitav život smetati u potrebnom prilagodivanju, tako da uvijek ostane previše povučeno ili suviše goropadno.

Ali dijete mora upoznati granice, inače će se učvrstiti u misli da čitav svijet stoji njemu na službu i raspolažanje. I kasnije će ga stajati mnogo muke da se osloboди svoga djetinjeg shvaćanja kako je ono središte svijeta, i - jer neće uvijek imati kraj sebe poslušne mame - strašno će trpjeti od nezadovoljne potrebe za vlašću.

Ne tako da im dirigira i nameće životnu stazu i ženidbenog druga, nego da ih kao jaki anđeo čuva i upozoruje na opasnosti, da ne nasjednu kakovu nepoštenom momku.

Jednom riječju možemo opisati očev zadatak u odgoju: On živi u velikom svijetu i mora svoju djecu voditi kroz nj Bogu, k velikim zadatacima u kraljevstvu Božjem. Onako kako sv. Pismo kaže: »Blagoslov očev učvršćuje kuće sinova svojih.« (Eccl, 3, 11). On ima da omogući svojoj djeci što širi i što bolji niz mogućnosti, tako da mogu slobodno i pametno izabrati svoje zvanje. Ako je otac zaista učinio što može, onda će i djeci u okviru tih mogućnosti biti zacrtana volja Božja.

Marta i Marija

Dv'je su jele usporedo rasle,
među njima krasan bor se grana.
To ne bile dv'je jele zelene,
već to bile dv'je sestre rodene,
nit je bio krasan bor med njima,
već to bio njihov bratac mio.
Lijepo ime sestrama bijaše:
jednoj Marta, a drugoj Marija,
a bratac se nazivaše Lazar.
U očinskom domu stanovahu,
časnom domu, po ugledu znanom,
životu se mlađom radovahu
u zaselku Betanija zvanom ...
Divna ljubav - kćerka Božjeg raja -
među njima vladala je svima
kano pjesma iz nebeskog kraja
skladna pjesma na žicama harfe.
Ne znaš tko je između njih troje
jedan drugog više milovao.
Ne znaš tko je između njih troje
za drugog se više žrtvovao.
Ne znaš tko je između njih troje
drugome se više radovao.
Takva sloga među njima bila
da je samom Bogu omilila,
pa je stoga za života svoga
nakon svojih spasiteljskih truda
u dom njihov često navraćao
Isus dragi, Spasitel naš blagi,
da klonulo tu okrijepi tijelo
iscrpljeno za božansko djelo.
Svaki posjet Božanskog Gosta
za njih bješe blagdan pun radosti,
dušam' njinim izvorom milosti,
jer tko Krista u dom rado prima,
najboljega prijatelja ima.
Jednog dana Isus naišao
pod krov sretnog Lazarova doma
sav izmoren od daleka puta
skupa s četom dvanaest apostola
da s'okrijepi kod njegova stola ...
Da ti bilo vidjeti veselje
kad je Lazar goste ugledao,
kad je Krista Boga dočekao
u obraze bijele izljubio.

kad je njeg've učenike drage
ko rođenu braću izgrlio.
A dv'je sestre silno razdragane
brzo hite donijet vode hladne,
da operu prašnim putnicima,
da operu i noge i ruke ...
Domačin je posadio goste:
oko stola dvanaest apostola,
a Gospoda stolu na pročelje,
na pročelje — svima na veselje ...
Marta bila vrijedna domaćica,
u kuhinji vješta kuvarica,
pa se po svoj kući ustrčala,
da podvori svoje mile goste,
da podvori štograd može bolje.
A Marija — briga je za sestru:
već do nogu Učitelja sjela,
jer iz usta njegovih je htjela
naslušat se nauka božanskih,
da niješa riječ joj ne izmakne
o kraljevstvu svetom nebeskom ...
Marti veće dodijalo bilo,
što ju sestra tako samu pušta
pa se Kristu gorko potužila:
»Kako možeš dopustiti, Spase,
da Marija misli samo na sel
Do tvojih je nogu tude sjela,
a pomoći meni ne bi htjela
da podvorim goste kako treba.
Tu se mučim nad ognjištem vrućim,
a ona se ovdje ugnijezdila,
pa ne mari hoće I' gladni gosti
za okrepnu imat jela dosti.
Već joj reci: Marijo poteci
i pomozi sestri u nevolji,
da joj tako izabrani gosti
ne moraju glodat gole kosti«.
Ali Marti Isus progovara,
govoreći Martu prekorava:
»Marta, Marta, brineš se za mnogo,
a samo je jedno potrebito:
tražit blago u dubini skrito.
u kraljevstvu svetom nebeskom ...
Marija je, gle u ove čase
bolji dio izabrala za se,
koj' se neće oduzeti od nje!«
Zašutjela Marta pa se čudi
da je Isus pomalo i kudi,
a ona se tol'ko urevnila,
da bi Spasa lijepo podvorila.

I ona bi sada sjela rada
slušajući riječi Božjeg Sina,
ali što će gladni učenici
tada reći brižnoj domaćici?
Neka stoga Marija sad hvata
svaku rječu iz usta božanskih,
a kasnije nojzi će ispričat
štograd reče Isus ovo veće
o kraljevstvu svetom nebeskome.
Ona mora, podvoriti goste,
da u kući, njezinoj ne poste
gladni ljudi umorni od puta.
Za Isusa još bi bilo lako,
jer se hrani hranom sa visina,
nevidljivom hranom izabranom
u božanskom carstvu pripravljenom.
Ali ovi gladni učenici,
ta oni još nisu nebesnici,
njima treba zemaljskoga hljeba...
Tako Marti drugo ne preosta,
već da sama dvori dragog Gosta
Krista — Boga utjelovljenoga
i njegovih dvanaest apostola
poredanih oko časnog stola.
Kad je bilo večeri pri kraju,
učenici jelom okrijepljeni

pohvališe brižnu domaćicu
i u svemu vještu kuharicu.
I Spasitelj zahvali joj nježno,
što ih tako brižno podvorila,
slatkim jelom za put okrijepila,
nek njegovi vjerni učenici
jednog dana svijetu znadu reci,
kako treba Božje carstvo steći
spajajući u životu svome
dvje ljubavi, ko dvje sestre mile,
koje su se u zagrljaj svile:
jednu ljubav, koja traži Boga,
drugu ljubav za bližnjega svoga!
Prvu uči pobožna Marija
u molitvi do Kristovih nogu,
Božje riječi brižno slušajući,
u srcu ih svom razmišljajući.
Drugu uči domaćica Marta
sva u skrbi oko dobrih djela,
kojima bi bližnjem pomoći htjela.
Obje nek se u srcu nam zdruze,
jedna drugoj svoju ruku pruže,
te dvje sestre koje vode u raj
u božanski Očev zagrljaj!

Guslar

DOK JE AUTOBUS STAJAO

Stara je izreka da je sreća rijetka na ovom svijetu. A ima jedna priča i o sreći. I ona je stara i poznata. Priča o bolesnom kralju i košulji sretnoga čovjeka:

Rekoće liječnici nekom kralju koji je obolio da obuće košulju sretnoga čovjeka pa će ozdraviti. Pohitješ kraljeve sluge do najbogatijih, naučenijih i do najljepših ljudi, računajući da su oni sretni, ali se vratise neobavljena posla. Ni jedan od tih ljudi nije bio sretan. Na putu sretoše kraljeve sluge nekog prosjaka. On im reče da je sretan, ali on nije imao košulje. »Kako možeš biti sretan kad nemaš ni košulje«, upitaše ga sluge. »Nije sreća u košulji, nego u Bogu. Sretan je onaj tko ima Boga u duši. Ja to imam, zato sam sretan,« odgovorio prosjak.

Ovih se misli i ove priče sjetih nedavno, kad sretoh jednog znanca. Bilo je to prije tri godine kad se zadnji puta vidi jesmo. Dobro sam ga tada poznavao. Iako je bio prilično situiran i talentiran, ipak je bio veoma nezadovoljan. Sve je bilo glupo, smiješno, dosadno i besmisleno. »Glupo je živjeti. Glupo i besmisleno. Život nema smisla!« govorio bi. — No kad se nedavno sretosmo bio je drugačiji. Izlazeći iz autobusa pritrčao mi je nasmijan i veseo. Pozdravio me i odmah započeo:

»Oženio sam se. Prije dvije godine. Čim sam završio fakultet. Žena je mojih godina i istog smo zvanja, ali u početku nismo bili istih nazora. To nisam znao do pred zaruke. Tada mi je rekla: — Volim te, ali ako hoćeš da se uzmemo, onda moraš voljeti i ti ono što ja volim. Ja sam religiozna. Ja volim svoju vjeru. I samo ako je oboje volimo, možemo skupa i u ljubavi živjeti. — Nije me to iznenadilo. Po njezinu kreprenom životu i ozbilnjom vladanju mogao sam to primjetiti. Nije me ni revoltiralo jer sam bio ravnodušan prema vjeri. Samo sam joj rekao da ne mogu voljeti ono što ne poznam. Dala mi je u ruke Evandelje, katehizam i još neke vjerske knjige. Ona mi je bila vjeročitelj. Upoznao sam vjeru. I zavolio. I još sam više zavolio svoju ženu preko koje sam upoznao vjeru, a preko vjere zavolio Boga i sve ljudi. Divna je ta naša vjera kad se upozna. Ona daje smisao životu,« rekao mi je ulazeći u autobus. A mašući iz autobusa povikao mi je:

»Nije glupo i besmisленo živjeti! Sretan sam!«

I dok je autobus polako odmicao, sjetih se misli velikog učenjaka Luja Pasteur-a: — Sretan je onaj tko nosi Boga u sebi! — Takoder, i Izreke pisca Andersena: — Lijepo je živjeti vjerujući u Boga i ljudi. Stjepan Džalto

---

Kad je samo jedno

Bilo je to davno. Ima otada više od 30 godina. Išao sam blagoslovljati kuću oko Vodokršća. Pratio me crkvenjak. Jedno jutro došli smo pred kuću, gdje je stanova了解 ugledna obitelj: gospodin, gospoda i njihova jedinica od jedno 5-6 godina. Kada smo pozvani, otvorili nam kućna pomoćnica i pusti nas u salon. Brzo je došla gospoda, a iza nje i gospodin sa djevojčicom. Počeo je blagoslov kuće. Pružio sam im križ, da ga poljube, dok sam molio. Najprije je poljubio otac, zatim majka. Onda je tata pružio propelo curici: »Srce, poljubi križ!« A dijete, koje su razmazili, koje nije nikad poslušalo, koje su njih obadvoje pokorno slušali poput robova, odreza oču kratko: »Neću« - Tata opet: »Poljubi križ!« - Mala: »Neću!« - Stvar je postajala sve ozbiljnija. Otac se derao. Dijete je ostalo uporno. U pitanju je bio njegov roditeljski auktoritet pred nama, tudima. Nije smio poštiti. Da nije bilo nas dvajice, on bi po običaju kapitulirao pred malom. Ali ovako? Tresao je i drmao dijete. Guraо mu križ u usta. Zaludu. Bio je nemoćan u svom bijesu. Osjetio sam kako očekuje, da ja interveniram i da ga spasim iz neugodne situacije.

I mama je urgirala, ali nije koristila. Kad je otac vido, da ništa ne pomaže ni molba, ni prijetnja, ni deranje, morade se uteći krajnjem sredstvu, koje nije nikad primijenio na svoju miljenicu. U bijesu istrže pogolemu granu iz bora, koji je sizaо od poda do stropa, pa stade prašiti svoju bebu po sukњici, i to ne baš previše nježno. Beba je vrštala, kao da je bacaš u vatru, nenavikla na ovakvo milovanje u cijelom svom životu. Ali ni govora o popuštanju. Ne znam, dokle bi to još išlo, jer nitko nije htio, da ostane poražen.

Kad sam se već dosta nauživao gledajući kako je čestito kažnjena i roditeljska kriva ljubav i dječinja tvrdoglavost i neposlušnost, zovnuo sam bebu k sebi, koja se je osjećala posve napuštenom od roditelja, i nesretnom: »Seko, dođi k meni! Nemojte tući bebu! Ona je dobra. Ona će poljubiti Isusa. Jelde, dušo, ti ćeš poljubiti križ!« - Curica se privinula k meni jecajući. I dok su joj se niz lice otiskivale suze kao grašci, lijepo je poljubila propelo. . .

Cesto sam razmišljao o tom događaju. Kakvih ima roditelja! Kako ne umiju odgajati djece! Robuju im. Kvare ih izvršavajući svaku njihovu želju i hir. Ne znaju ih naučiti na poslušnost i na odricanje. To je osobito slučaj kad je jedno. Bože, šta će biti od takve djece u životu?

Roditelji koji ne će djece najgori su sebičnjaci. Nemaju ljubavi koju je inače priroda usadila svim živim bićima da se množe. Stoga će biti u istoj stvari kažnjeni. »U čemu tko pogriješi, u onom biva i kažnjen.« Ako njih dvoje i dožive starost, bit će kao dva obumrla osamljena panja. Neće biti nikoga od djece da ih u starosti ljubi, tješi, pomaže. A kad umru, ne će biti nikoga da ih oplače, spomene ih se i pomoli se za njih.

Ono samo jedno ili možda dvoje što su ih htjeli imati, redovito su slabo odgojeni, jer su ih pretjerano ljubili, umirali nad njima, razmazili ih, ispunjali im svaku želju. Takva su djeца vrlo često i prema roditeljima bez srca, jer su odgajana kao samci i sebičnjaci, koji nisu imali braće ni sestara da s njima podijele ljubav i da je vrše prema njima, da se radi njih odiču i trpe.

Ako takvo jedinče ili njih obadvije, redovito obožavani od roditelja, umre još za njihova života - »Joj, da mom Ivici štogod bude, ja bih odmah skočila u vodu!« - onda su stari beskrajno nesretni i neutješni, jer nema druge djece da im ublaže bol i ispune prazninu. Takvi vrlo često mrmljuju proti Boga da je on kriv njihovoj nesreći. Tako gomilaju grijeh na grijeh.

Budućnost, i zemlja, i nebo, pripada onome tko se množi.

Msgr. Petar Pajić

NOVAC TI MOZE DATI...

- ... HRANU, ALI NE APETIT;
- ... LIJEK, ALI NE ZDRAVLJE;
- ... ZNANCE, ALI NE PRIJATELJE;
- ... SLUGE, ALI NE VJERNOST;
- ... DANE VESELJA, ALI NE DANE MIRA;
- ... CASOVITU UGODNOST, ALI NE LJUBAV;
- ... DA BUDEŠ ELEGANTAN, ALI NE MOCANILI MUDAR;
- ... DA BUDEŠ RASIPAN, ALI NE VELIKODUŠAN;
- ... DA TI SE OTVORE SVAKA VRATA, SAMO NE RAJSKA.

R. K.

ON SE VIŠE NEĆE VRATITI!

Plakala bi cijele dane. Suze tekle potocima. Grcala bi, tresla se, ramena se dizala i spuštalas. Vani je pljuštalao, ali je mlada žena bila tužnija od ne vremena. Dolazile bi susjede i prije. Pogledale bi je i tješile. Uzalud. Ustajale bi tihu, obrisale i same oči, pa po kši kući. A Luce je plakala da se svima srce kidalo. Ajme, majko moja! Čemu sam se rodila, recite, čemu? - Nemoj Luce, griješiti duše - opominjala bi svekrrva, dobra, skromna starica. Nije tebi, čerke, teže no meni. Al eto, kad mu je sunulo u tu ludu glavu. Ma što sam ga rodila takoval! . . . Ne govorite, majko, protiv sebe. Niste vi krivi. Nego ona nesrećnica - davo joj kosu počupao, da Bog da! - Ne psuj, čerke, već se Bogu moli sa mnom. Neka on toj nesrećnici sve po pravdi platí. . . . Ajme, majko, . . . I njega nikad više! . . . pa opet lomi rukama i svlja se poput crva i zajeca još jače, slrota.

To je bilo pod jesen. A nije davno da je Mile otišao u Njemačku. Ako su minula tri, četiri mjeseca. I kako ga to samo uhvati, recite? Tko će to razumjeti!

Ono je Luci rođena mati govorila da pazi. Stara je nešto slutila - znate, ko te ženske četverostrukе oči, pa sve vide. Reče joj prljje udaje da ne nasreće. Ima u Boga dana. Ima na selu momaka. Ima dobrih kuća. Kud požuruje?

Ziva Krunica na Sljemenu

Ali Luce začorila - i majci svaku večer: **Idem!** - Ma kud si udarila ko plaha junica? reće mati Ijuta jednog dana. A kad se opržiš? Kad te napusti, ne dao Bog? Kad ostaneš sama s djecom? Hočeš nazad k nama? Tko će te primiti? - Neće on, majko, nikad mene napustiti. Da znaš, kako mi milo govori. Bude mi nekud toplijev svaku večer kad ga čujem. - E, dijete moje, mnogima on tako govori. - Druge on vara, majko. Vidim, kad se onako vragoljasto smije... pa zategne usta na dojte a okom zaiskri lopovluk. . . . To si dobro rekla, kćeri - veli mati. Lopoviuk. Ako tako druge vrti danas, odbacit će tebe, jadna ti sam, sutra. Neka nam sveti Ante bude u pomoći!

Svakako - dobri je svetac razborito šutio. Luce je navaljivala, mati popustila i sve je pošlo brzo. Mladi se ozvaše, uzeše, namilovaše - što veli svijet. Prode godina - Luce darova Mili i domu dječacića. Lijep je i zdrav ko carska Jabućica! Otac Mile i sam se snebi radi Ijepote. Pusto ne vjeruje da mu je to sin. Tako čarobna djeteta ne možeš zamisliti. Godina potom - i javi se curica. Mala Anda. Prozvaše je po baki, na koju se, pričaju, sva bacila. Mala zlatna - življa od brata, puni kuću radošću. Sva koprejava a vanda nasmijana. Vele da se i pokojna baka tako smijala. I prozvaše je »nasmijana Anda«. . .

A onda provali zlo. Toga ljeta. Naglo. Ko da selo pohara oluja, tako mu se slisti mladost. Pade vijest: U Njemačkoj dobra zarada! I da vidiš kako se svaku u Boga večer propitkuju sa svih strana: Može li se? Primaju li? Puštaju li? Kada se ide? Što sve treba? . . . I tako. I sam župnik - ne bilo mu uroka zato! - poradio da mlade sretno opremi. Čovjek je - to se zna. Lijepo ih poučio da budu vjerni i ostanu pošteni. Pa mu se ko zakleše, sve kroz muške suze. Obećali su pred Raspetim. Ispovjedio ih je i pričestio. Ispratio s cijelim selom na kamione. Kod rastanka mnogo želja, pritajene bojazni, po koja crna slutnja i suze. Odoše.

Počelo je s Markanom. Zbilja - tome se ne čudite. Markan je čuvena skitnica i protuha, da Bog sačuva. Nikada ni do pola trijezan. Poznat svakom plotu i jaruzi. Kadikad osjeti jače šake pa se sav bubuljičav i plav dovlači nedjeljom crkvi. Djekožke pred njim vršte i bježe. Mladići ga vošte i mlate ko vola, kad stignu. Ele, on prvi skuha neki skandal - nekome je nožem ledra raskrojio, pobro pare, tamo gore kod Stuttgarta, gdje li? Povuklo ga na sud, dobro ga nadarilo s nekoliko godina buhare, a uz to zatefterilo da se miče preko mede kući čim kazna isteće. No to je nevolja samo za Markana. Nikoga to ni u njegovu domu ne dira duboko. - Pravo mu je - reče čaća. Možda će ga Švabovo privesti pameti, kad mi blesani nismo mogli. - Ovo s Milom, braćo, sasvim je drugačije. Prohujalo to selom ko zimski ledeni vjetar, prevalilo se preko brda u druga sela, na rug i sramotu. Mile - zamislite - Mile napušta Lucu! Mile se razvoditi od svoje po zakonu žene! Mile našo neku. . . ah, kako joj samo nađoše prišvarke i nadimke, toj kukavnoj bijednici, što je Milu stentala i odvukla. . . ! A Luce - jadna i strvena - od stlida i nutarnje muke da svisne. Ne može pred svijet. Kršom se šunja oko kućerka, sve pregaćom otire lice pa oči, i samo što dohvaca ono dvoje siročadi, naprše Andu i maloga Juricu. I plaje, plaje. . . . Jao! Nikad se više neće vratiti! Ajme majko moja! Siročadi moja! Što ču sada, kad me prevari? Kad nas ostavi...! Kad nas rani i ubi tako nemilo!!

Zupnik joj obeća da će pisati. Oštro sve i pravo sastavi i posla. Prešlo pismo granicu, upalo Mili u ruke. Odgovara — bekrija — da se i crna zemlja stidi. Tako bestidno piše. — Ja, veli, ne mislim više kući. A vi, kaže, kako

zname. Meni je dobro, nastavlja. **I**mam stan i ženu, da ljepše u svoj našoj krajini nema. A Luci recite nek si nade drugoga. **I** boljega ako hoće. Ja je više ne želim. O djeci neću ništa pisati. Novac ne mogu slati. Trebat će meni. Ne morate mi se javljati. — Potpisa nitko ne bi odgonetnuo, tako ga nadrila i upacka. Zupnik pročita — pa ko presječen i slomljen sjede. Luce doslušala pismo, zadrhtala i našla se na pragu ludila. Selo spočetka utihnu, ko pred gromom. Ujela ga savjest. A kad stvar posta javna i jasna, sve su večeri i to prolazile. Šapat — podsjećanje — napomene. — Znali smo mi to! Kud je jedna gledala? Šta ga nije zadavila već prve noći...! I sad još ta djeca. Hoće zlo i pokor na sve selo, hoće! Vidjet ćete...!

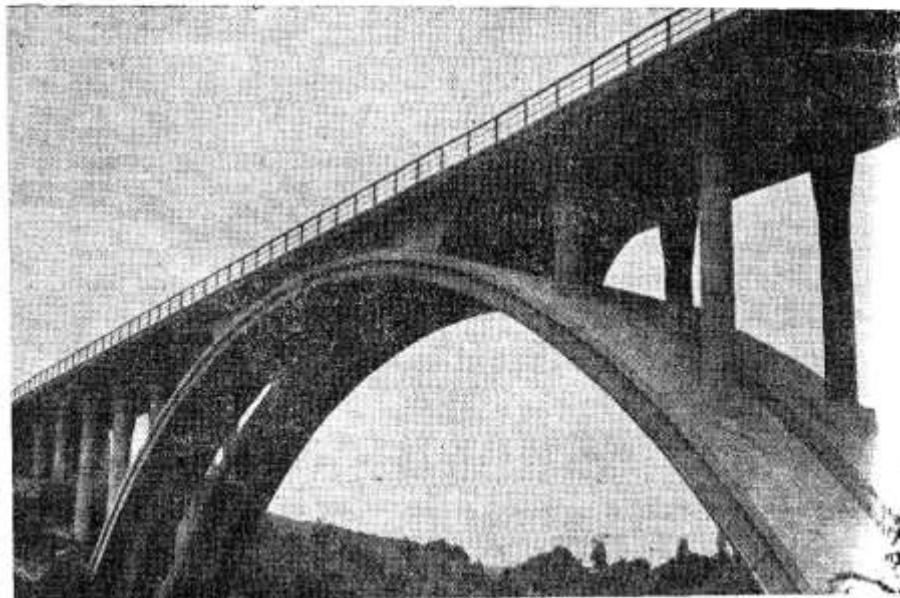
Nisu se prevarili. Mile je, rekli biste, otčepio bure zla. Nedugo zatim javi se i Stanko Prlićev, onaj što ga zovu Šušati. Traži i on rastavu. Onda pred samu jesen i onaj goropadni Osman po nekom piše, da napušta svoju Fatu. Ama to bi naši Osmana pregorjeli, drugog je zakona. I sad padne strašno zatišje, ono mučno strahovanje — gdje se oči i bez riječi pitaju: Tko je sad na redu? Bože, što to muči pošten svijet! Sto se žene isklidaše od sumnji i bojazni! Snuždio se i župnik — više od svih. Tješi gdje stigne. Piše i opominje. Zove neke kući iz one nepoznate daljine. A mora da je to paklena napast, potari je sveli Križu! — kad ovako satire ljudi!

Da završimo. Luce se držala još neko vrijeme. Tanjila se i kopnila. Lunjala oko ko sjena. Zatim bi sve češće, sve muklijje ponavljala: On se više ne će vratiti! On se više ne će vratiti! Djecu bi stiskala tako jako, da su sve cvillia. Pred Božić je poludjela. A on se nije vratio.

Tko će odgovarati i za ljudu Lucu i za sitnu djecu? Vi već zname. Neka mu se dobrí Bog smiluje!

Mijo Škvorc **D1.**

Most na Korani

Četvrti put o Zvonku

Zvonko i Marica - Bratac i sestrica

Mama i tata i neki gosti sjedjeli su pod orahom pred kućom i razgovarali.

— Marica je dobra curica, — rekao je tata.

— Marica je pametna curica, — rekla je mama.

Zvonko je kroz prozor čuo taj dio razgovora. Bio je ljut. Maricu svi hvale, a njega nitko. — Dobit će ona svoju porciju, — tješio se Zvonko.

Gosti su otišli.

Citava je obitelj sjedjela za stolom, pred kućom, pod orahom u dvorištu, jer je još bilo ljetno. Večerali su.

— Da znate, što se prošle srijede dogodilo, — počeo je Zvonko.

— Sto? — podigli su glave mama i tata.

Zvonko je pripovijedao. — Vraćala se grupa djece s vjeronauka, među njima on i Marica. Susreo ih je neki strani svećenik. Prepoznao je u njihovim rukama knjižice vjeronauka. — Djeco, vi dolazite s vjeronauka? — Da, velečasni. — Lijepo je djeco, da idete na vjeronauk. Eto, vidite, ja držim vjeronauk velikim maturantima. Veliki su to momci, za par godina bi se mogli i ženiti, a još idu na vjeronauk. Kako je to lijepo. Ugleđajte se u njihov primjer, pa idite i dalje redovito na vjeronauk. A Marica je na to uskliknula: — Joj, tako veliki, pa se još nisu prvi put pričestili! Ona je mislila, da se na vjeronauk ide samo do Prve Pričesti. Strani svećenik se nasmijao, pa je počeo tumaćiti. Vjeronauk poslije Prve Pričesti je još važniji, nego prije Prve Pričesti. Zašto? Jer kad su dečki i curice već odrasli, onda istom činu kojekakve prigovore protiv vjere i protiv Boga. Čuju prigovor, da

je znanost tobože protiv vjere. Čuju kojekakve neistine. Tko će im dati pravi odgovor na te prigovore? Jedino stručno izobražena osoba, jedino svećenik. Zato teško grijese svi dečki i curice, koji poslije Prve Pričesti više ne idu na vjeronauk. Oslabit će im vjera, pa će je konačno i izgubiti i tako će i upropastiti svoju dušu. Zvonko je završio pripovjedanje i na koncu nadodao: — Eto ti, što je bumba Marica. Eto ti, Marica je dobra curica. Eto ti, Marica je pametna curica!

— Zvonko, kako to govoriš, — zakrnula je mama.

Marica je zaplakala i plačući govorila:

— A ti si sigurno neki dan razbio one dvije flaše komposta u špajzi, pa nećeš da priznaš.

Zvonko je povukao Maricu za kosu. Bio bi je i udario, da nije bilo mame i tate, Marica je glasno plakala. Mlada braća su počela kričati. Tata je priskocio da primiri Zvonka i Maricu.

Za par minuta sve je bilo u redu. Zvonko je obećao da nikad više neće

tuci Maricu. Marica je priznala da se prevarila. Sad je uvjerenja, da ~~ja~~ na vjerouau mora ići sve dottle, dok traje škola, jer i onaj je svećenik rekao, da u Zagrebu i sveučilištarcu idu na vjerouau. Sad i ona razumije, da tako mora biti.

— Požubite se u znak pomirenja — naredio je tata.

Zvonko i Marica su se požubili.

— Zvonko i Marica — bratac i sestrica, — rekla je sva sretna mama.

Mi Bosanci meraklije

Stjepan Džalto

Priča sin o rođenom oцу ovako:

— Bilo je to prije 12 godina, a meni je bilo 17 kad sam našao svoga oca u jarku kraj ceste mrtva. Toga se sjećam kao da se danas dogodilo.

Bio je pijanica. Gotovo svaki dan bi se opijao. I majka, i susjedi, a naročito velečasni župnik, molili su ga, zaklinjali i preklinjali da ne pije toliko, a on svoje pa svoje.

Sjećam se kako ga je jednom molio velečasni dugi i dugi neka ne pije, — Vidiš, rekao mu je, ti imas sedmero djece gole i bose, gladne i žedne, a ti toliko piješ. I zemlju si počeo prodavati za rakiju. To je greshota i sramota.

— Mi Bosanci meraklije, ne možemo bez rakije, rekao je velečasnom nakon toga. Bez stida uzeo je bocu i počeo pitи.

Jednom je opet velečasnom rekao da on dobro čini što piye i morali bi svi stari pitи da se što prije alkohol potroši, te se mladež ne truje.

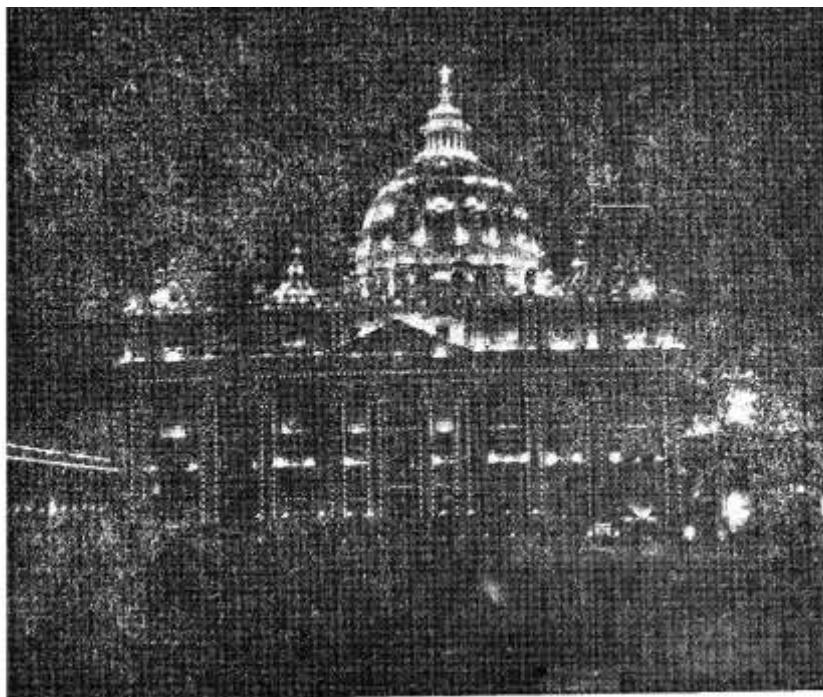
I tako bi svako savjetovanje odbio na šalu — i dalje pio. A mi bismo gladovali, hodali bosi i napola goli, kao cigančad.

Jednog zimskog dana boreći se da uništi rakiju, da se mi mlađi ne bismo zatrovali, on se otrovao. Krenuo je iz čaršije pijan, nedaleko od sela svalio se u jarak i umro.

U gotsionici je — pričaju — stalno pjevao:

Oj, rakijo rako, ja te volim jako,
a ti mene, rako, u jarak polako.

Poslije 5 godina tog nesretnog i bolnog događaja, učinio sam zavjet. Pošao sam u crkvu i pred oltarom Majke Božje topio sam molio Gospu neka čuva moju mlađu braću od te strašne mane, a ja sam se tada zakleni učinio zavjet da se nikada napiti neću. Na tu nakanu i sada sa svojom ženom i djecom molim svaku večer krunicu Gospu. To čine i moja braća. I hvala Bogu i Majci Božjoj, još se u životu nisam nikada opio.

Crkva Sv. Petra u Rimu osvijetljena prigodom proglašenja svetaca

Moja vjera - II **Crkva - Kristovo djelo**

PROROK U MOLITVI Mladi galilejski Učitelj poveo je svoje učenike daleko na sjever Palestine. Tamo gdje izvire Jordan podno Velikog Hermona vječno okrunjena snijegom. Mir planina uvijek je privlačio velike ljudе. Tu je Bog bliže, a zemlja postaje tuđinom. Apostoli su radosno koracali uz šumne vode što se u usjeklima žure prema nizini, gledali su raskošne šume što ih može dati same zemlja obdarena suncem i vodama. Radi tog bujanja nekoć su pogani posvetili ovo mjesto bogu ladanja Panu, a Herod je nad najpoznatijim izvorom Jordana sagradio hram u čast caru Augustu od blještava bijela mramora. Hram je bio sazidan na litici, i kao da je Isus baš htio pokazati apostolima grad na gori da bolje razumiju njegovo proročanstvo. Na kraju ovoga putovanja apostoli su zastali da se odmore od puta na izvorima kristalne vode, a Isus je pošao dublje u šumu da u miru molitve razgovara s Ocem. Molitva je bio njegov običaj i potreba srca prije svakog važnijeg pothvata i odluke.

IVAN KRSTITELJ, ILIJA ILI JEREMIJA Kad se narazgovarao s Ocem, vratio se Isus učenicima, koji su u Božjoj prirodi postali radosni kao djeca. Ne okolišajući dugo Isus postavlja zagonetno pitanje: »Što ljudi misle, tko sam ja?« — Apostoli su dobacivali svoja sjećanja: »Jedni vele da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, treći Jeremija ili koji od davnih proroka«. Ivan je Krstitelj bio silna svetačka pojava. Herod ga je dao smaknuti za volju svoje priležnice koja je za prorokov prijekor skovala sramotnu osvetu smrti. Za Isusa je Herod mislio da je uskrsli Ivan Krstitelj. — Ilija je opet bio veliki čudotvorac i, kako se općenito mislilo, preteča Mesije. Za Jeremiju se opet držalo da će se pojavitи kao spasitelj u času narodne nevolje. Nije dakle bilo ništa čudno što su Apostoli iznijeli velika naslučivanja naroda, ali Isus nije bio zadovoljan s odgovorima. Očito je imao pred očima izrađen načrt razgovora i isao je naprijed:

NAJSMIONIJE OBECANJE »A što vi mislite, tko sam ja?« zapita Isus. Ima časova u našem životu kad nas istina nagoni da je izrečemo, ima nutarnjeg svjetla koje nas sili da govorimo, no kod Petra je bilo nešto još snažnije. Upravo gonjen nutarnjim nadahnucem prozbori: »Ti si Krist, sin Boga živog!« I zastane uvjeren da je sve rekao. I prorok ne opovrgava, što više, hvali Petrovu vjeru, te izjavljuje da je izvor te vjere posebna objava Očeva. Za nagradu, ne samo za nagradu, Petru izriče obećanje kakvo nikada nije izrečeno, a niti će biti i jednom smrtniku: »Simone Jonin. Ti si stijena, i na toj stijeni ja ću sagraditi svoju Crkvu. Vrata je poklena neće nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga; što svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu, i što izriješi na zemlji, bit će razriješeno na nebu.«

Dosad su Apostoli više puta zamijetili da Isus posebno voli i odgaja Petra. Kod prvog susreta Isus mu daje novo ime, sad im je dao naslutiti što ima značiti to ime. Pokazao im je grad na gori. On će sagraditi duhovni grad, svoju Crkvu. Vremena i vihori ruše i najtvrdje gradove. Njegove Crkve neće nadvladati ni vrata pakla. Petar će biti kamen temeljac tog nepobjedivog grada — Božje Crkve — Novog društva — Božje države. A temelj svakog društva jest vlast. Petar će primiti tu vlast. To se vidi iz nastavka obećanja. Petar će dobiti ključeve neba, vlast nad čitavom Crkvom koju treba dovesti u nebo. I da ovaj izlet dobiti svoje pravo značenje i da se duboko usiječe u duše Apostola, Isus ga povezuje sa svojom mukom, koju prvi put naviješta. Prorok iz Galileje ima točno određeni program koji mu valja ispuniti. No to ostvarenje uključuje u sebi otkupiteljsku smrt.

OSTVARENO OBECANJE I prošli su mjeseci, i bilo je proljeće na Galilejskom moru. Ono lijepo proljeće, kad se jezero odmaralo pod jutarnjim maglama. Petar je s nekolicinom Apostola lovio ribu. Iza njega je stajala tužna pripovijest prošlih dana Isusove muke i smrti u Jeruzalemu. Uskrsnuće je sve popravilo, ali nešto je mra-

ka ostalo, Petar je bio slabic. Zatajio je Učitelja, i to pod zakletvom. Isus to ne spominje, ali je uspomena na onu nesretnu noć i trostruko odrekuće teška. I u tim časovima razmišljanja, eno na obali neka sjena u kojoj Ivan prepoznae Učitelja. Petar leti, skače u vodu i pliva k Isusu. Nakon srdačnog susreta i doručka Isus postavlja Petru zagonetno trostruko pitanje: »Petre, ljubiš li me više od ovih?« Petar odgovara jasno. Isus opet pita. Petar iznova odgovara. Isus i po treći put pita i na Petrov odgovor uvijek nadovezuje: »Pasi, ovce mojel!« I da prizor ne izgubi svoje dalekosežne perspektive, Isus naviješta Petrovu smrt: »Kad si bio mlađi, pasao si se i išao kud si htio, a kad ostariš, raširit ćeš svoje ruke i drugi će te pasati i voditi kamo nećeš.« (Iv. 21, 18).

Isus je osnovao svoju Crkvu kao vidljivo društvo s vidljivom glavom Petrom i njegovim nasljednikom. Ona ima posve određeni duhovni cilj: spasenje svih ljudi. Isus je dao i sredstva da se taj cilj postigne. Zasluzio nam je milost koju ćemo primiti po sakramentima. Isus je svojoj Crkvi dao najuniverzalniji i najjednostavniji oblik vlasti, koji će biti prikidan za sva vremena. Ta je vlast usredotočena u jednoj osobi, Petru, a u sebi je trostruka; i svećenička, i pastirska, i učiteljska. Podložnici su ove duhovne vlasti svi ljudi. Vode naroda jednako kao i jednostavni svijet. Svi se moraju spasiti i doći u nebo. »Naučavajte sve narode čineći ih učenicima. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, odbacit će se.« Isus daje svojoj Crkvi Duha svetoga, počelo života i jedinstva. Tako je Isus sa svih strana opskrbio svoju Crkvu i ona će blagotvorno djelovati u vremenu sve dok se On ne pojavi kao sudac.

Franjo Šipušić DI.

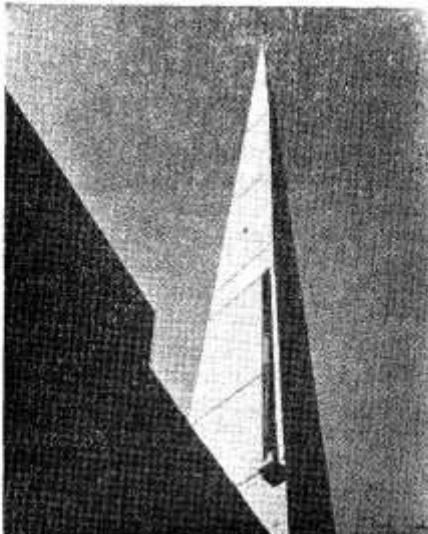
14. rujna ove godine počinje treće zasjedanje Drugog Vatikanskog općeg sabora. Pratit ćemo molitvom i svestranim zanimanjem ovo djelo Duha Svetoga što ga obavlja po našim pastirima, djelo koje ide za životvornom obnovom Crkve i sjedinjenjem među braćom ljudima.

Slavni govornik Combalot propovijedao je u Lionu o Katoličkoj Crkvi. Snažnim je riječima pobijao sve one koji su naviještali njenu skoru propast. Već je silazio s propovjedaonicu kad li se nenadano vrati i reče: »Slušatelji! Iz našeg grada vidite najviše brdo Evrope, Mont Blanc, zar ne? Uvjeravam vas, da ga miševi neće podgristi!«

Osjećajmo s Crkvom

Mjesečna kronika
Kristove Crkve

Iz
katoličkog
svijeta i
života

ZNAČAJNE IZJAVE SVETOGLA OCA

■ Katoličke su savjesti kao budne antene. Hvataju svaku riječ koja dolazi iz usta Božjih zamjenika. Kad nam nešto objavi Kristov Namjesnik, kao da nam je progovorilo samo dobro nebo. Riječi svetog Oca imaju neku naročitu jasnoću, uvjernljivost i težinu. Zanimljivo, kako nam divno dočaravaju Božje misli i nakane s našim starim i grješnim svijetom.

■ Sveti Otac govori svaki dan. I više puta dnevno. U raznim prilikama. Tolikim skupinama. Tako su za paženi njegovi govor zastupnicima

Evropskog jedinstva, jednoj povećoj skupini meksičkih katolika, Cirkulu svetog Petra, bogoslovima u zavodu sv. Petra, siromasima, djeci... Moramo izvući iz toga obilja par misli, koje će — uvjereni smo — nahraniti našu opravdanu znatiželju i obogatiti katoličku svijest.

■ **Dva su govora** — oba u danima papina imendana i obljetnice njegove krunidbe — pozanimala javnost. U prvom je sveti Otac otvorio dušu člakovom svijetu. U drugom se obratio napose svećenicima koji rade **u radničkom ambijentu**. Evo bitno što je rekao:

■ Uoči svoga imendana — 23. lipnja — doslužao je sveti Otac veoma radostan cestitku kardinala Tisseranta. Stari kardinal govorio je mladenački i — zanimljivo — opomenuo svetog Oca da pripazi na svoje sile. Šteta bi bila, reče, kad bi se odveć izmorio u raznim audijencijama kad ima toliko velikih zadataka što ih mora izvršiti. Sveti Otac odgovara veoma raspoložen. Sveti Kolegij kardinala bio je cijelu ovu minulu godinu svjedokom papinih

briga i tjeskoba. Kardinali su s njime upravljali raznim dikasterijima i središnjicama Crkve. Oni su ga pomagali na svaki način u apostolatu i snosili odgovornost za golema djela. A tih je bilo.

■ Tu je prije svega — **sveti Sabor**. Sveti Otac izričito spominje 41. generalnu kongregaciju, odakle je dozrio prvi plod koncila — liturgijska konstitucija i dekret za sredstva socijalnih komunikacija. On je sam — veli — 25. siječnja odredio da se ustanovi Vijeće koje će pripravljati veliku opću reformu liturgije i određivati pojedine primjene već sada. »**I veoma smo veseli — kaže doslovce — kada doznajemo, da su pojedini episkopat u raznim narodima sa svim žarom već na poslu. Studiraju i ureduju pojedine primjene što ih zahtijevaju mjesne prilike, kako bi se obnova dublje prilagodila konkretnim potrebama i zahtjevima.**« — Druga je smiona odluka papina u ovoj godini bila — **uspstavljanje Tajništva za nekršćane**. Najprije, znamo, sveti Otac potaknu napose za Duhovski blagdan sve vjernike preko biskupa, da se mole pouzdano i ustrajno za nastavak svetog Sabora. Za djelo sjedinjenja svih onih, koji nose Kristovo ime. No tu je golem — i najveći dio čovječanstva koji nije kršten u ime Trojstva. Ima ljudi, koji vjeruju u duhovne vrednote, ali nemaju znaka preporoda u duši. I s njima treba razgovarati. Otvoriti im srce. Zato je Papa odlučio da presudni razgovor s nekršćanima bude trajan. — Pontifeks je uvjeren, kaže, da će i treće zasjedanje donijeti svetoj Crkvi mnogo apostolskih pobuda. On je sam zbog toga isao na hodočašće u **Svetu Zemlju**. Kakav je odjek toga puta bio u svijetu, pokazao je sav svijet. Susret s istočnim patrijarsima, među njima i s ekumenskim patrijarhom Atenagorom, znači sigurno sudbonosan korak u povijesti sjedinjenja svih kršćana. »**Mi pratimo i pratit ćemo —** nastavlja bijeli Otac — **razvoj ovog teškog i zamršnog pitanja s neizmjernim duhovnim interesom, prema duhu Isusa Krista i u vjernosti »depositumu — pokladu» istine i zapovijedi, što ih je on dao svojoj Crkvi . . .** — Zatim Papa spominje, kako je odlučio da se dragocjena relikvija — glava svetog Apostola Andrije, vrati na otok Patras, istočnom metropoliti Konstantinu, koji ju je zamolio. — Cim je riječ o stanju i radu, **o životu i sudbini svete Crkve na svijetu**, sveti Otac ko da sav uzdrše. Zna kako pojedinci osjećaju sve dublike povezanost s njom i za nju neobično mnogo rade. Zahvaljuje im. No poznato mu je kako Crkva u nekim krajevima svijeta teško probija put do ljudskih savjesti. Zato moli Boga da bi prosvjetlio sve ljude, kako bi bili pravedni prema stvari Isusa Krista. — Divne su riječi kojima brani i zagovara **svjetski mir**. U toj borbi za mir Pavao VI vjerno slijedi svoga predčasnika dobrog Ivana. — Potkraj govora sasvim iznenada, ali sasvim opravданo, obraća se sveti Otac na sve one koji moraju raspravljati jedno teško moralno pitanje. To je **problem bračnoga morala**. Ne nalazi u pojedinstvu. Jasnim riječima određuje naš stav u delikatnim pitanjima bračnog života. Ono što je rekao Pijo XII, ostaje na snazi. Ako bude nešto potrebno da se promjeni, to će Papa učiniti prema savjeti. Katolici moraju u tome slijediti određeni zakon, »što ga Crkva predlaže svojim auktoritetom.« — Iza najave euharistijskoga kongresa u Bombayu, koji će se odvijati prema temi: Euharistija i novi čovjek — Papa završava taj svoj značajni govor apostolskim blagoslovom.

■ Drugi je govor bio za katoličke duše gotovo još jači. I prilika je za nj bila divna. U Rimu je preko 450 svećenika održalo svoj prvi kongres

»dušobrižnika radnog svijeta«. Njihove su teme na sastanku bile ozbiljne i plodonosne. Raspravljali su pod vodstvom energičnoga i simpatičnoga kardinala Lercara, kako svećenik može i mora donijeti duhovno ozračje u radničku okolinu. Papa je poznat kao stari prijatelj radničkog svijeta. I danas želi, da Crkva bude prva prijateljica ljudi, koji su slični samom Bogočovjeku Radniku. Naziva ove svećenike **»apostolima novih vremena... svećenicima prvih redova!«** Smisao rada nije nikome nepoznat. Po nama mora svaki rad biti posvećen. Zato je plemenita svijest svećenika, da se dobro spremi na svoj odvazni i odgovorni apostolat, hvale vrijedna. Oni moraju uvesti sve te ljude sutrašnjice, koji pune naše gradove, prel grada i selu u život svjetla, milosti i kršćanske radosti. Čim upoznaju prilike, uvide kako se može prići izgubljenima i kako podržavati preostale, moći će nesumnjivo donijeti Krista u taj golemi svijet rada, što je Crkvi otet. Duhovnicima radnika Papa preporučuje prema želji Pija XI **»jedinstvo«**, misli, akcije, nakana. Kad se osjeti na svim stranama budna ljubav Crkve, briga za siromašne i udarene nepravdom, ljudi će doživjeti nutarnju čežnju za Kristom.

■ U sličnom tonu — punom optimizma i snage, poziva i hrabrosti, govorio je sveti Otac i drugim skupinama, što smo ih naveli. Napomenimo da je njegova riječ Udrženju za pomoć **oslobodenim zatvorenicima** vađena iz dobrote Isusova Srca. Da je njegova čestitka **čuvarima reda** zapravo hvalospjev urednoj državnoj zajednici. A njegova topla poruka **novoposvećenim biskupima** autentično tumačenje biskupskega reda i vlasti.

PAPINO DJELO

■ Listamo po novinama i zapisima. Trebalo bi navesti svaki Božić dan s kakvim novim »ispadom« svetog Oca. **Potres u Japanu**, on preko muncije tješi i pomaže; prima goste svake boje i položaja — vojnike i prosjake, afričke plemenske vode i evropske političare, djecu i iznemogle bolesnike. **Kako se srdačno smiješi grupi zidara** — tako potrebnih čovječanstvu; koliko ljubavi prima **budiste** i zove ih na jedinstvo i skupni napor dobrobiti; nije li urednicima i suradnicima **Readers Digesta** malo podvalio, što se kaže kad im je očinski stavio na srce da za ljude našeg vremena pišu istinu, pronalaze samo najbolje stvari (ko da to nisu činili mogli su u sebi po misliti . . .)

No sav taj posao, odgovore, audijencije, organizaciju nutarnjeg i vanjskog života Crkve — kao da je nadmašio dirljivi prizor na sam dan godišnjice papine krunidbe — 30. VII. Opodne — gotovo nenajavljen — došao je sveti Otac sa svojim tajnikom k **Malim sestrarami siromaha**, na Trgu svetog Petra u Okovima. Tu je njihov dom za starce i starice, Dočekali ga neki klerici i djeca. Papa je namah otišao u kapelu Bezgrješne, pomolio se i u prolazu blagoslovio radnike koji nešto popravljaju u tom zavodu. Zatim je ušao u sam dom — pojavio se upravo u času kad je trebalo dijeliti objed. Najljepši trenutak! Isusovom gestom ljubavi sveti Otac uze od jedne sestrice varjaču i sam poče dijeliti **siromasima objed**. On ga je platio za ovaj dan — htio je vidjeti, kakav je. Želio je razveseliti ne samo sestru Ernestu, njene susestre nego i patrijarha Renata Rocchia, komu odzvoniše 92. pa slijepog Ernesta Moscardinija, koji je dršćući pročitao pjesmu papi.

čast, da primi za uzvrat zahvalu, slastan obrok i posebni blagoslov. Ušao je sveti Otac u bolnicu Zavoda, pregledao sve prostorije, još se jednom javio među starcima, prigorio, blagoslovio ih i uz njihove suze otišao.

U tom stilu se odvija rad ovog čudesnog čovjeka koji na sve misil i sve ljubi.

IZ MARIJINA KRALJEVSTVA

■ Ljeto je doba hodočašća. Marijina proštenja postaju prava kristalizaciona središta, oko kojih se okupljaju nebrojene duše. Grješne, da se poprave. Dobre, da postanu odvažnije i bolje. Znamo kako je to na našoj Mariji Bistrici, na Trsatu i na Trškom Vrhу, u Sinju i Aljmašu, u Olovu i na Tekijama... Marija je posvuda jednaka. Poziva i plača. Njena je utjeha dovoljna da se svi križevi prime i nose. Tako ona dje luje i u Loretu, kamo polaze Talijani; i u Saragosi, gdje nalazite more Španjolaca; i u Guadalupi, koju op sjedaju Meksikanci; i u Lujanu što ga posjećuju Argentinci; i u Čenstohovi, gdje mole Poljaci... i... tko će izbrojiti Marijine domove odakle cijelom svijetu pruža milost?

Marija Bistrica ►

Zgodno je čuti — za sada — barem ovo.

■ Citamo (uz lijepo fotografije) kako se u Poljskoj i ove godine slišalo preko 70.000 radnika u Marijin grad Piekary (nedaleko Katowica). Pod vodstvom hrabroga biskupa iz Katowica msgra Stanislava Adamskog radnici su pred Gospom, koju zovu Pobjedonosnom Kraljicom, izveli svoj veličajni program. Prikazali su joj svoj alat, iznijeli svoje probleme i teškoće, otpjevali svoje himne, slušali svećanu službu Božju i mnogi se od njih pričestili. Sam je sveti Otac iz Rima pozdravio tu svećanost. Radnike je prozvao »cvjetom i snagom poljske zemlje«, a Mariju moli, da ušćuva čistoću njihova života, da bude nada njihova duha, ljubav u njihovom socijalnom radu. Kad je devedesetgodišnji heroj biskup Adamski davao blagoslov s

Prešvetim iza zaključne procesije, mnogi su plakali — svi su se osjećali jači i bogatiji u srcu. — Uz nevideno svakogodišnje slavlje na **Jasnoj Gori** (Čenstohovi), kamo zna doći i preko pola milijuna ljudi, među njima i na desetke tisuća poljskih studenata, ovo je svakako najjača manifestacija katoličkog poljskog života.

■ Nećemo govoriti o Fatimi, kamo napose svakog 13. u mjesecu dolaze svijeta sa svih strana. To zasluguje zasebnu jednu reportažu. Htjeli bismo spomenuti onaj dubovni pokret koji struji preko Lurda u cijelo čovječanstvo. Monfort-ijanac H. de Kroon daje Lurdju suvremeno ime »**poliklinike Naše Gospe**«. Mi znamo da je ta »marijanska prijestolnica svjetana« najjače duhovno Gospino središte. Na obalama Gave Bijela Djevica dariva osjećaj prisutnosti. Tog nitko ne može zanijekati. Ove godine počela su brojna hodočašća u tu pirinejsku usjeklinu, da se srca ponole pred masabjelskom spiljom. Da li će tuči broj lanjskih posjetnika? Teško je to reći. Znamo, da su vojnička hodočašća (o kojima smo prošli puta pisali) dobro započela ljetnu »sezonom«. Iz Italije, čujemo, isto tako iz drugih zemalja kreću brojni prekoredni vlakovi, nizovi automobila i autobusa i na stotine aviona. No prošlogodišnji brojevi sami za se glasno govore, kako Gospa drži svjetske svoje misije i duhovne vježbe. Evo tek nešto.

■ Prošle godine dodoše u Lurd 2.899.442 hodočasnika. Od toga specijalnim vlakovima 407.387. Običnim redovitim vlakovima 1.057.460. Auto-prevozom 1.350.000. Avionima 84.595 hodočasnika. Treba znati da su samo bolesnici imali svoj 101 posebni vlak! Na lurdskoj polikliniki bilo je prošle godine njegovano i pregledano preko **50.000 bolesnika**. Gotovo svi bili su utješeni. Nekoliko njih i ozdravljeno. No mi znamo da onih 1000 liječnika, koji dolaze svake godine iz čitava svijeta u Lurd, ondje pregledavaju sve znamenitije slučajeve, stoje kao i mi ozbiljni i zamisljeni nad pedesetak sasvim jasno dokazanih čudesa, koja od Lurda stvaraju veliku obranu vjere u našim nevjernim danima.

S RAZNIH STRANA RAZNE NOVOSTI

■ **Djeca!** Ona su tako draga svima nama da se nad njima često rasplaćemo. Francuske mame nuda sve su dirnute jer su ovogodišnje čestitke za majčin dan bile otpjevane srebrnim dječjim glasovima **malih pjevača »drvenog križa«** u Parizu. Pjesma »Mami« postala je najraširenija pjesma svih obitelji ovih posljednjih mjeseci.

■ U Rimu je opet sam sveti Otac bio ganut kad je slušao **3.000 malih dječaka — pjevača**. Došli su iz Loreta, gdje je bio njihov godišnji kongres. U bazilici svetog Petra sjedili su na mjestima koja su odredena za saborske Oce. (Možda će kada koji od tih malih...!)

■ Na svijetu, naročito u Francuskoj i Sjevernoj Americi, djeluje Apostolat Molitve za djecu. Nosi ime **Euharistijskih križara**. Vele da ih je blizu tri milijuna. Svaki dan opetuju svoju »devizu vjernosti«: Ponosan, čist i apostol! Kažu mnogi da ta djeca pune kuće radošću, a naše sumorne dane — nadom...!

■ **Mlađež!** Mnogi je ocrniše. Misle da su svi mlađi ljudi besprizorni i uličnjaci. Doznajemo da se u nekim katoličkim krajevima mlađež izvanredno ponaša u vrijeme kakve nevolje i katastrofe. Izvještaji o »Redu gra-

ditelja, gdje je mlađe ljude raznih naroda okupio redemptorista van Straaten, donose mnogo svjetla. Mladi polaze u misijske i druge siromašne krajeve. Ondje ostaju — studenti, radnici, seljaci — na poslu po nekoliko mjeseci ili tjedana. Kući dolaze s katoličkim srcem koje je nešto veliko učinilo za svoju siromašnu braću.

■ Mnoge **mlade djevojke** u Italiji, Americi i Njemačkoj kreću istim tragom. Nudaju se misijskim institutima i bolnicama za posao na neko vrijeme. Zanimljiv je slučaj austrijske televizijske spikerice **Helge Lakner**. Odlučila je da ode u samostan benediktinka u Južnoj Stajerskoj. Zašto? „Osjećam se pozvanome odgovara mlada i pametna djevojka.“

■ Preko 250 »**papinskih dobrovoljaca**« odlazi iz USA u krajeve gdje treba pomoći. U Jeanvieuu **mladi skauti** uče pravila tjelesne i duhovne higijene. Snagu mišića i karakter. Njihovo obećanje znači — žrtvu za bližnje. — **Mladi kršćanski radnici** u Austriji (Zosisti) traže od svih industrijskih i obrtničkih poduzeća, da se pobrinu za mladež koja nastupa svoj posao. Ove godine preko 80.000 mladih ljudi po prvi puta dobivaju radničke značke u toj zemlji.

■ Ove godine mnoge su biskupije porasle u radosti. Broj **ređenika** mladomisnika povećao se. Vidjeli smo brojeve u »Glasu koncila« i obrađivali se tim utješnim »zgodicima«. Tako je u Zagrebu ređeno na samo Petrovo 24 mladih, u Đakovu 17, u Zadru 10. Diznajemo, da je i u **Austriji** ove godine bilo neobično mnogo ređenih. Sam ih je kardinal König radio preko 20. To mu se već davno nije desilo. U **Irskoj** ova godina ima obilnu mladomisničku žetu. Preko 400 novih svećenika! Od njih ostaje u domovini samo 90 novoposvećenih, a svi ostali polaze u — misijel.

■ **Talijanska Katolička Akcija** dobila je novo predsjedništvo. Predsjednik svih ogranka postade profesor Vittorio Bachelet, rođen 1926. Njegova je poruka svim članovima pokreta: Ne nove formule — nego novi duh! Njegovi su suradnici — Rovigatti za muževe, De Sandre za mladiće, gđa Sassudelli za žene, i gđica Perugini za djevojke. Žena ima preko 600.000, a djevojaka preko milijun i četvrt u Katoličkoj Akciji.

■ Na svim stranama održavaju se **kongresi pojedinih katoličkih institucija**. U Lisieuxu, kraj groba male svetice — zaštitnice misija Terezije — misijski kongres, na kome je govorio kardinal Agagianian; U Grazu sastanak **radnika — muževa**, koji su zajednički obradili potresnu temu odgovornosti: Svi zajedno — za sve odgovorni; **braća kršćanskog nauka** održaše kongres u pariskom kolegiju sv. Stanislava, gdje im je govorio pariski nadbiskup koadjutor Veuillot o veličini kršćanskog odgoja; u Leonu (Španjolska) održan je **veličanstven euharistijski kongres**, gdje se na desetke tisuća ljudi okupilo oko bijele Hostije i skrivene ljubavi Isusova Srca, da je ponesu u domove i na posao.

■ Na kraju jedna mala — utješna. Neki **bogati zemljoposjednik** iz okolice Ferrare u (Italiji) zapisaо je papi Pavlu VI nekoliko svojih posjeda u vrijednosti 1 milijarde lira. To neka bude — reče — za oproštenje njegovih grijeha! Nadamo se da će mu Krist, koji će u svojim siromasima dobiti tu zemlju mnogošta oprostiti... .

FIDELIS

Hrašćina — Trgovište ističe svoju odanost prema Presvetom Srcu

To je rudarsko mjesto u našem lijepom Zagorju. Misije nisu baš uspjele, kako smezili. Ali ono, što se je iz misija dogodilo tugodno nas je iznenadilo. Župa je iz misija zasvjeđaćila, da ljudi Presveto Srce svoga Otkupitelja.

Veliko obećanje Božanskog Spasitelja, da će biti utjehom u času smrti svima, koji obave devet prvih petaka, potaklo je mnoge mlade župljane na velike žrtve.

Misionar se ne malo začudio, kad ga je velečasni župnik Augustin Kuzmić pozvao da dode na završetak Devetnice Spasa, koja je započela iz misija. Svaki dobrovoljac isputio je svoj mali kontrolni listić. Devet prvih petaka je obavljeno i svaki put je unešen pismeno određen datum. Oko 170 župljana započelo je s oduševljenjem. Sve je isto dobro do prvog petka na dan 8. ožujka. Tog dana je zimska međava upravo bijesno tjerala ljude u kuće. Ipak se i taj dan našlo na prifesnom stolu 140 župljana većinom mlađih. Sviđali su strah i teškoće, došli obaviti svoj osmi prvi petak po redu.

Na blagdan Sreća Isusova ove godine došao je misionar da prisustvuje završetku Mjelosne devetnice. On im je tom zgodom predao male diplome narodnog svetišta Sreća Isusova iz Zagreba. Taj mali dar nije samo dokaz, da je devetnica završena, nego se tim svim vjernicima ponovno pozivaju, da se nastave moliti, žrtvovati i raditi oko proširenja Kraljevstva Božjega.

Vjernici su oduševljeno primili svoje spomen slike i odlučili, da će nastojati i druge predobediti na isto djelo i rad.

Cestitamo župi i želimo, da nastave u tom smjeru oko obnove svoje župe. Daј Bože, da se i drugi u njih ugledaju!

Zahvale Presvetom Srcu Isusovu i Bezgrješnom Srcu Marijinu

- Na primjenim milostima — M. G., Pučišće.
- Na dobro položenom maturi — R. Irenka, Branjin Vrh i C. Ancika, Kn. Vinogradci.
- Na sretno položenom ispitu — S. F.
- Na dobro položenom ispitu — Izvorka Pender, Mandalina kod Sibenika.
- Na ozdravljenju — I. R., Zagreb.
- Na primljenoj milosti — Veinović Bosiljka, Makarska.
- Na sretno izvršenoj operaciji — Katica Zmek, Draganac.
- Na ozdravljenju — Knežić Evica, Nova Rača.
- Na primjenim milostima — M. Udiljak, Zagreb.
- Na primjenim milostima — Marija, Vrbovsko.
- Na primjenim milostima — D. T., Murter.
- Na pomoći u svim poteškoćama — Janeš Vladka, Gerovo.
- Za ozdravljenje od teške bolesti i na drugim milostima — Marija Rundić, Zagreb.
- Na ozdravljenju — Hikard Katarina, Vrpča.
- Za mnoge primljene milosti — obitelj Anto i Magdalena Franjević, Kreševo.
- Na primjenim milostima — D. N., Vinkovci.
- Za uspjelu operaciju — K. M., Sombor.
- Zahvaljuje Presvetom Srcu Isusovu — Kninjanka.
- Na uslijedanoj molitvi — I. M. Sombor.
- Za ženljivo ozdravljenje — Imbro Glogonić, Ludbreg.
- Za ozdravljenje prijateljice — Jelka Kuhić, Rakitnica, Virje.
- Hvala Božanskom Srcu za pomoć u majčinskim tjeskobama!

Majke, nemojte zaboraviti, da vam je Božansko Sreća najbolje utočište! B. T.

∞∞ NOVE KNJIGE ∞∞∞∞∞∞∞

KRIZ NA ZASTAVAMA od W. Hünermannia. Drugi dio popularne crkvene povijesti. Knjigotisak 360 str. Tvrdi uvez: Din 1000, meki uvez: Din 800.

Dnevnik ANE MARIJE od Michel Quoist-a. Sa ilustracijama. Str. 80. Cijena Din 180.

IZ ZIVOTA (6-7) 328 str. oko 40 ilustracija. 400 din.

Naručuje se: Stjepko Četinić, Opština, Rakovčeva 12.

S
V
A
G
D
A
N
J
E

P
R
I
K
A
Z
A
N
J
E

**Božansko Srce
Isusovo, prikazujem
Ti po Bezgrješnom
Sreću Marijinu sve mo-
litve, djela i trpljenja
ovoga dana u nakna-
du za naše uvrede i
na sve one nakane
za koje se Ti nepres-
tanu prikazujuće na
oltaru. Osobišo Ti ih
prikazujem za svetu
Crkvu, svetoga Oca i
za sve potrebe koje
su preporučene čla-
novima Apostolata.
Molitve, Amen.**

Nakane AM za listopad 1964.

opća: Da bi se teškoće, što nastaju
zbog stalnog porasta pučan-
stva, rješavale prema načelima
Božjeg zakona u duhu pravde
i ljubavi.

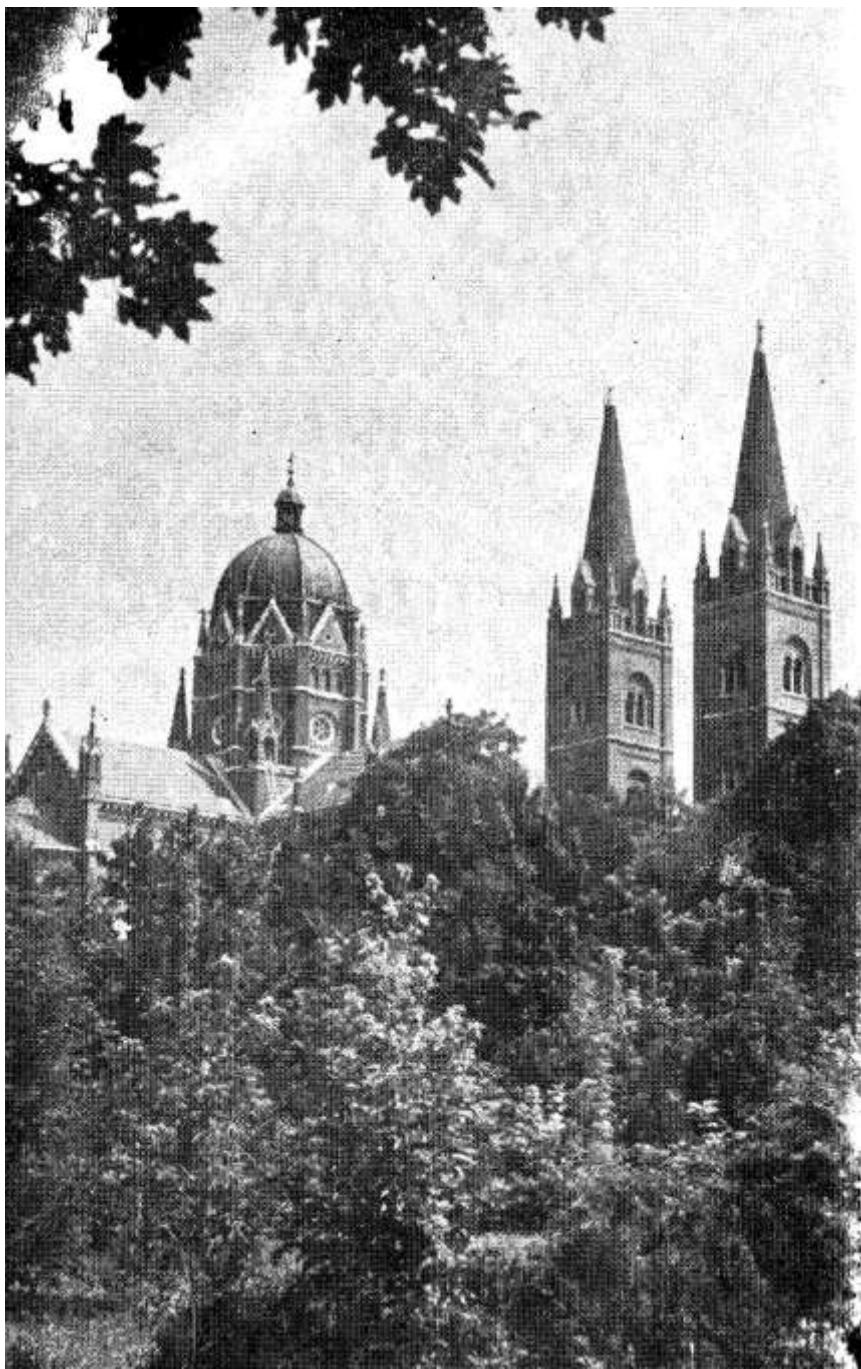
mislijška: Da bi kod katoličkih naroda
napredovalo djelotvorno zani-
manje za misije.

R U J A N 1964.

1. U — Egidij
2. S — Bl. Jakob Bonnau i dr.
3. Č — Pin X.
4. P — Prvi petak
5. S — Prva subota
6. N — XVI. PO DUHOVIMA
7. P — Bl. Marko Krizevčanin
8. U — MALA GOSPA
9. S — Petar Klaver
10. Č — Karlo Spinola i dr.
11. P — Proto i Hljetin
12. S — Ime Marijino
13. N — XVII. PO DUHOVIMA
14. P — Uzvišenje sv. Križa
15. U — Sedam žalosti Bl. Djevice Marije
16. S — Kornelij i Ciprijan
17. Č — Rane sv. Franje
18. P — Josip Kupertinski
19. S — Januarije
20. N — XVIII. PO DUHOVIMA
21. P — Matej apostol
22. U — Toma od Viljanove
23. S — Kvatre
24. Č — Bl. Djevica Marija de Mercede
25. P — Kvatre
26. S — Kvatre
27. N — XIX. PO DUHOVIMA
28. P — Vjenceslav
29. U — Mihael arkandeo
30. S — Jeronim

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara izdaje Glasnikov redakcijski odbor Hrvatske Pokrajine D. L. — Zagreb I — 147, Palmotićeva 33. — Odgovorni urednik o. Franjo Šipušić, Zagreb I — 147, Palmotićeva 33. Telefon 32-468. — Tiskat: »Plamen« Slav. Brod — List izlazi svakog mjeseca. Pojedini broj 30 din. Bogoslovni i sjemeništari u skupnoj pretplati 50 din. Godišnja pretplata za redovite pretplatnike 840 dinara. Grupne pretplate od deset na više dobivaju deset po sto popusta. Novac pretplate šaljite na poštanskim uputnicama; suradnju na uredništvo Glasnika. Rukopisi se ne vraćaju.

Na omoti: Đakovacka Katedrala

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Postavljeno plaćena u gotova

IZJENA 70 DIN.

ZAGREB — LISTOPAD 1961

GOD. 56. — BR. 10

Sadržaj:

ZA ODGOJ SRCA		
Zlatko, sat i srce, M. Skvorc Dl	301	
Fatimskoj Gospi, Stipo S.	302	
Tri susreta, Stanislava	304	
MOLITVENI ZIVOT OBITELJI		
Vjerujmo u budućnost, J. Čurić Dl	289	
Zanimanje za misije, Josip Antolović Dl	292	
Kad otac sklapa ruke svojoj djeci J. Gusić Dl	301	
Nitko me nije naučio, Dedo	304	
DNEVNI ZIVOT OBITELJI		
Graditelji Božjeg Kraljevstva, 10. J.	294	
Priučavajte dijete na red	297	
Moja vjera 12, Rasprava među mladima, Franjo Šipušić Dl	311	
O Zvonku, Ante K.	307	
Crkva u prvim redovima, Fidelis	314	
Misije u Gornjem Prekrižju	298	
Pokojni don Ante Romić, Don Andelko, Babić	309	
Zahvale	320	

ZAGREB

LV - 10

Listopad 1964

Na emisiji:
**FATIMSKA COSEPA U SVETISTU SRCA ISUSOVA
U ZAGREBU**

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA**NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE**

Vjerujmo u budućnost

Molimo, Apostoli Molitve, da bi se teškoće što nastaju zbog stalnog porasta pučanstva rješavale prema načelima Božjeg zakona — u duhu pravde i ljubavi!

ZNAČAJNE BROJKE

Vremena su takva da svaki čovjek mora gledati široko i misliti brzo. Široko gledati — znači: imati oka i srca za čitav svijet. Brzo misliti — znači: spremati već danas rješenja za teškoće sutrašnjice. Nema pak sumnje da među najveće brige skore budućnosti spada nagli porast pučanstva na kugli zemaljskoj; jer kroz posljednja tri stoljeća ljudski se rod gotovo poštestrostručio!

Godine 1650. bilo je 545 milijuna ljudi na zemlji.

Godine 1750.	728 milijuna
Godine 1850.	1.175 milijuna
Godine 1900.	1.620 milijuna
Godine 1930.	2.008 milijuna
Godine 1950.	2.456 milijuna
Godine 1964.	3.069 milijuna

Smijemo se nadati da će oko godine 2000 biti na svijetu barem pet, ako ne i sedam milijardi stanovnika. Svim tim ljudima treba osigurati hranu, stan i odjeću, treba im omogućiti doličan ljudski život, razvoj i napredak. A to zaista nije lako postići!

SULUDE BOJAZNI

Već je početkom prošloga stoljeća Thomas Malthus digao u Engleskoj golemu uzbunu napisavši: »Ljudski se rod množi strahovito brzo (geometrijski), dok životna sredstva rastu veoma sporo (aritmetički). I zato, ne budemo li suzdržljivošću ublažili porast našeg potomstva, zavladat će posvuda glad i nestaća! Ove riječi nisu bile bačene u svijet sa zlom namjerom: Malthus je htio samo upozoriti ljudе — neka i u malom obiteljskom krugu i u velikim međunarodnim zajednicama vode računa o sudbini kasnijih naraštaja. Napose je preporučivao roditeljima da suzdržljivim životom planiraju rađanje djece, kako ne bi obitelji s prevelikim brojem članova zapadale u bijedu... No Malthusovi sljedbenici prilično izmijenile su nauku: prije svega, digoše paniku zbog navodne »prenapučenosti« zemlje, a onda — zabacivši svaku suzdržljivost — počeše ljudе učiti kako će nemoral-

nim postupkom izigravati bračne svetinje. Njihov glavni zahtjev jest tzv. »kontrola porodaja«, prema kojoj bi državna vlast zakonski određivala koliko djece smiju imati pojedine obitelji; pri tom naročito ističu da bi trebalo uskratiti svaku pomoć nerazvijenim zemljama koje još nisu propisale ograničen broj porodaja u svom pučanstvu!

Nasuprot ovoj maltuzijanskoj panici ističu suvremeni ekonomisti da naš planet još nije prepun. Zemlja bi naime mogla — i pod sadašnjim ekonomskim uslovima — prehranjivati 20 milijardi stanovnika; budemo li, međutim, pronašli nova sredstva ishrane — iz planktona u morskoj vodi i sl. — onda bi taj broj mogao biti i veći... Razumije se, uz uvjet da ljudi nadvladaju u sebi samoljublje i gramzivost zbog kojih i danas, kad još ne možemo govoriti o prepunu zemlje, dvije trećine čovječanstva zapravo gladuju!

OZBILJNE ZADACE

Crkva nije nikad službeno propisivala vjernicima koliko djece moraju imati. Ali je oduvijek naglašavala da prvotna svrha braka nije u pukom radanju djece — nego i u njihovu odgoju! Zato bračni par kojem zaista nije moguće da osigura uzrast i uzgoj svog djeteta, ne bi smio to djetje ni začeti. Samo onda ovakav bračni par ne smije grijesiti, tj. ne smije nenaravnim i protunaravnim sredstvima izigravati svetost braka... Ovaj svoj načelni stav neće Crkva nikad promijeniti! Stoga i jest došla u sukob s onim maltuzijancima koji su bezobjektivno gazili moralne zasade u bračnom životu!

Ali su ti isti maltuzijanci doživjeli mnogo teže osude izvan Crkve. Zna se kako je oštro protiv njih ustao Karl Marx, čiji je nastup izazvao u socijalističkim redovima kriaticu: »Na zemlji je zbilja jedan prekobrojan čovjek — i to je gosp. Malthus!« Lenjin je maltuzijance obilježio kao »kapitalističke buržuje koji strepe pred budućnošću«, dok je jugoslavenski predstavnik u OUN godine 1947. — govoreći protiv kontrole porodaja — užviknuo: »Vi kapitalisti, vi hoćete broj pučanstva podrediti ekonomici; mi, naprotiv, mi ćemo ekonomiku razviti i prilagoditi pučanstvu!«

Iz svega se ovog dobro razabire jedan od temeljnih zadataka današnjice: trebalo bi stalno i posvud unapređivati gospodarski život — te na svim kontinentima bude i hrane i posla za sve veći broj ljudi što se rađaju... Uz to bi trebalo sa svom odlučnošću suzbijati sebičnost današnjeg svijeta, sebičnost — kojom su ukrućena srca bilo pojedinaca, bilo čitavih naroda; sebičnost je naime kriva da na jednoj strani globusa milijuni ljudi stradaju u oskudici, dok se na drugoj milijunske svote bacaju u blato! Nadasve pak trebalo bi da se i kod naših suvremenika razbudi vjera u budućnost. Ako je Bog na prvi početak čovječanstva stavio zapovijed: »Rastite i množite se«, onda to znači da Providnost bude i nad suvremenim porastom zemaljskog pučanstva; onda to znači da će sudbina našega potomstva biti pod paskom Očinske Ruke Štveriteljeve kao što je bila i naša! Ne smijemo se stoga bezumno bojati ni životu, ni djece, ni budućnosti; nego molimo i radimo da svijet sutrašnjice буде bolji od današnjega!

D U Š E S V E T I

Duše istine i ljubavi, Duše života, blagoslova i plodnosti! Ti si već u prvi dan Stvaranja lebdio nad svemirskim vodama, da ih osporobiš za život i razvoj; Ti dandanas još lebdiš nad našim ognjištema, da svako novorođenče koje se nasmiješi suncu preporodiš za Život vječni!

Ti si nadahnuo današnju znanost da smanji smrtnost kod djece i starcima produlji život; Ti si pripomogao da se u našim danima čovječanstvo umnoži kao još nikada prije! Ali — po riječi Izajijinoj — umnoživši narod nisi nam baš umnožio veselje. Jer što je više na zemlji djece i staraca, to je više onih koji još ne rade ili više ne rade, tko će ih dakle izdržavati? I roditelji se naši sve ozbiljnije pitaju: otkud i kako da prehranimo počomstvo? I državnici se svjetski sve više brinu: gdje da uposlimo tolike nezaposlene ruke? I napredni narodi počinju se buniti: zar da svoje blago cijepkamo na milijarde djelića, a mogli bismo ga uživati sami? Tako se naša srca iz dana u dan sve više truju svjesnom i nesvjesnom sebičnošću, dok mnogi unaokolo šire i propovijedaju strah pred budućnošću!

Duše Svetla i Žara, ne dopusti — da u ovom velikom trenutku povijesti klonemo, ne dopusti da u nama smalakše i zamre čovječnost! Kao mali ljudi, mi ne razumijemo silne probleme što ih

stvara porast zemaljskog pučanstva... Ali jedno uviđamo: da glavni uzrok nevolje nije izvan nas, nego u našim srcima, i da bi stoga budućnost bila mnogo svjetlijia kad bismo svi skupa iskreno tražili Pravdu i Ljubav! Ukloni, molimo Te iz nas krutu i ledenu sebičnost; proslijediti vode naroda, da na vrijeme pronađu prava rješenja za probleme skore budućnosti; omogući vjekovnoj povorci čovječanstva da i u sutrašnjici nastavi smireno svoj uspon iz Doline Suza u Vječnu Domaju. Amen.

Josip Čurić DI.

Zanimanje za misije

DA BI KOD KATOLIČKIH NARODA NAPREDOVALO DJELOTVORNO ZANIMANJE ZA MISIJE

(Misija nakana AM za listopad 1964.)

Ima li još i danas smisla govoriti o zanimanju za misije? Ta nije li danas već uspostavljena u gotovo svima bivšim misijskim zemljama redovita crkvena hierarhija s uredenim biskupijama i župama? Nije li misijska era samo dio prošlosti kao i era istraživanja novih i nepoznatih predjela?

Nadalje, ne sliči li naše zapadnjačko područje u mnogo čemu više misijama nego zemlje Azije i Afrike? Nisu li u nekoc kršćanskoj Evropi čitavi društveni slojevi izgubljeni za Isusa Krista te bi ih stoga iznova trebalo osvojiti za Njega i Njegovu Crkvu? Čemu onda ići daleko, kad imamo misije pred vlastitim vratima?

Ovakve su ideje doista veoma oslabile misijski duh u katoličkim zemljama. A to nije nipošto opravdano. Evo zašto:

1. Još je uvijek premalen broj misionara prema pregolemom broju nekršćana. Za obraćenje ovih, a ima ih danas gotovo 2 milijarde, dakle dvije

trećine cijelokupnog čovječanstva, stoji na raspolaganje samo 33.000 svećnika, koji ujedno vode brigu i za 40 milijuna katolika u misijskim zemljama. Uz to im veoma nedostaju i materijalna sredstva.

2. Napredak misija je veoma spor ako se usporedi s naglim porastom stanovništva. Godišnji porast katolika po natalitetu iznosi otprilike 8 milijuna, a nekršćana 31 milijun, dakle gotovo četverostruko više. Prema tome, ako se ne ubrza misijski rad za 100 godina bit će isti omjer između katolika i nekršćana kao i danas, s tom razlikom što će mnoštvo, koje će tada valjati obratiti Kristu, brojiti 4 milijarde duša, dakle dvostruko više nego danas. Kako je to porazna računica! A ipak moramo listati ponjoj, jer ne smijemo poput noja gurnuti glavu u pjesak i ne voditi brigu o budućnosti.

3. Radi političke nezavisnosti govo svih afričkih i azijskih naroda slabio je misijski žar katoličkih na

roda. A ipak položaj Crkve u tim novim afričkim i azijskim zemljama nije (ništa) zbog zadobivene slobode bolji, nego je nerijetko još i gori. Ti narodi ostadoše u velikom siromaštvu. Zato su to većma potrebnii pomoći vanjskih misionara, a isto tako i materijalne pomoći katoličkih naroda.

Iz svega toga slijedi, da bi po kataličkim zemljama, umjesto da se smanji žar i zanimanje za misije, trebao da se još poveća i proširi.

Predzadnja nedjelja u listopadu slavi se po čitavom katoličkom svijetu kao misijska nedjelja. Taj dan treba osobito upotrijebiti da se kod sviju probudi i produbi misijska svijest. U našim konkretnim prilikama svećenici toga dana propovijedaju na svim Misama o misijama. Osim toga djecu će na vjeronauku upoznati s misijskim problemima suvremene Crkve i oduseviti ih za molitvu i žrtvice za misije i misionare. Na mi-

sijsku nedjelju obično sva milostinja ide za potrebe misija. Zato neke se vjernici toga dana pokažu što velikodušniji. Taj će novac doista biti upotrijebljen u najčasnije i najvrednije misijske svrhe.

Već je sveti Franjo Ksaverski u svoje doba govorio kako bi poput trube želio pojuriti čitavom Evropom, po svim školama i sveučilištima, i vikati u sav glas da propada golema žetva zbog nemara i nehaja kršćana za misije. Koliki danas po Evropi i Americi luksuzno žive i ne znaju kuda bi s novcem, dok u isto vrijeme propada ili slabo napreduje Božje djelo zbog nedostatka materijalnih sredstava. Nije li to nepravda i u nebo vapijući grijeh? Nije li krajnje vrijeme, da se to već jednom opravi? Članovi Apostolata Molitve, molitelji, neka vaša molitva kroz ovaj mjesec probudi zaspale savjesti i novo zanimanje i žar za misije!

Josip Antolović DI.

Graditelji Božjega Kraljevstva

Pouke o braku i obitelji 10

„Boga Oca mojega, njega ču slaviti“ — (Ex. 15,2)
„Blagoslov Očev učvršćuje kuće sinova“ — (Ecl. 31)

No poznamo i granice očeva auktoriteta. On nema pravo da nameće životni smjer svojoj djeci. Ako Bog poštije slobodu svakog čovjeka i hoće da svaki bude slobodan, onda mora i otac poštivati tu slobodu. Nema on pravo reći sinu: »Ili u sjemenište, ili ćeš doma kopati!« Teško crkvi od takvih svećenika i zato crkveni zakonik predviđa kazne za one koji bi prisilili nekoga u svećenički ili redovnički stalež. — Ali nemaju pravo otac i majka ni prijeći svojoj djeci da podu tim svetim putem. Pravi kršćanski otac i majka bit će ponosni ako ih je Bog odlikovao te im djecu pozvao bliže k sebi.

Što ču vam pričati, dogodilo se prije kojih 60 do 70 godina na otoku Visu. Istina, radi se o jednoj udovici, ali je ona zapravo vršila očinsku dužnost prema svome sinu. Majka je ostala udovica s jednim sinom i jednom kćerkom. Sin je svršavao gimnaziju u Zadru. Obitelj je inače na otoku Visu u mjestu s dvije crkve, jednom u samom selu, a drugom na brežuljku iznad sela. Gore je Marijino proštenište. Mladić je bio duboko pobožan i sačuvao se uza sve opasnosti mladenačke dobi. Stanovao je kod tete. Dok je sam učio za maturu, zaduben u knjigu, primijeti da netko ulazi u njegovu sobicu. Nije ni sumnjao, to je njegova teta. Ali kad je okrenuo glavu, ugleda nepoznatu gospodu krasnog izgleda. Ona mu stavi ruku na rame i rekne mu: »Stupi u novicijat Družbe Isusove!« Krasne gospode je nestalo. On nije pomislio ni na redovnički ni na svećenički stalež. Iza mature opazila je majka na nje-mu promjenu: vedriji je, ali ozbiljniji, a na sv. Misu i sakramente ide češće nego prije. Majci je drago, ali joj se srce steglo, kad joj sin jednog dana otvoren rekne da će stupiti u novicijat. Ništa joj nije govorio o tajnovitom posjetu krasne Gospode. Majka ga je odvraćala. Govorila mu je da je njegova prva dužnost što prije doći do zarade, svršiti studije i svojoj mlađoj sestri pomoći da se ona školjuje. Nema tate, nema nikog drugog, on je dužan brinuti se za obitelj. Kad nije išlo drugačije, majka je pokušala s kompromisnim rješenjem: Postani svjetovni svećenik pa ćeš moći zadovoljiti dužnostima prema svojima. Ali sin je ostao uporan, da je sigurno pozvan u redovnički stalež. Majka — pobožna majka, — koja nipošto nije htjela protiviti se pravim namjerama Božjim, majka, koja se nalazila u teškom položaju da vrši očinsku dužnost, nije mogla razumjeti, da se njezin sin opire jasnim razlozima i očitim svojim dužnostima prema vlastitoj obitelji. Ona se odlučno oprla sinovim planovima. Dobrotom i nježnošću nastojala ga je zadržati uza se. Svako jutro donosila mu je zajutrak već u krevet. Dobrotom, koju samo majke imaju, brinula se za nj. Već se nadala uspjehu, jer nije više zalazio u crkvu u selu. Ali jednog dana dove joj neka znanica i stane hvaliti njezina sina kako se pobožno svaki dan pričešće u Gospinoj crkvi na brijezu. »Ma, nemojte izmisljati«, uvjерava je majka. »To ste vi zamijenili, ja mu svako jutro donosim zajutrak i nađem ga u krevetu.« Ali se ova znanica ne da, pa valjda pozna

njezina sina. Majka je počela sumnjati, ustala je rano i prisluškivala uz vrata svoga sina. I zaista, on je tiho ustao, cipele bacio kroz prozor, bos preskočio prozor i nestao. Toga jutra donijela mu je zajutrak u krevet i našla ga kao uvijek u krevetu, ali oči su joj bile pune suza. »Sinko, zašto mučiš i sebe i mene!« — Sin joj odgovori da će tako nastaviti doklegod mu ne dopusti da pode u novicijat. Tim jutarnjim misama izmolit će kod Bl. Gospe pobjedu. »Ma, tko te je nagovorio na to, na nešto što sigurno nije volja Božja!« — »Nitko me nije nagovorio, niti sam pomislio na to, da postanem bilo svećenik bilo redovnika. I sad ispriča sin majci onaj tajanstveni posjet. Kad je to majka čula, uozbiliila se i priznala sinu da ima pravo i sama mu rekla: »Idi, sinko, kamo te Bog zove!« — Mladić je stupio u novicijat venecijanske provincije. Ono što nije znala ni majka ni sin, znala je Nebeska Majka. Velikodusni mladić nije završio ni novicijata, umno je svetačkom smrti kao novak. Iza više godina, kad su otvorili njegov grob, našli su tijelo mladićevo netaknuto i sačuvano. Tako je bl. Gospa nagradila vjernost pozivu. Ali je Gospa čitavoj obitelji obećala jednu milost. Kod onog tajanstvenog susreta rekla je maturantu u Zadru: Ne brini se za svoju obitelj, u tvom rodu nitko neće umrijeti bez svećenika. To mi je rekla suznih očiju kćerka mlađe sestre: »Nitko u našoj obitelji ne umire bez svećenika, ni ja neću!«

Roditelji, posebno očevi, neka poštaju slobodu svoje djece, osobito kad žele postići nešto više i svetiće u svome životu. Već je mnogo zla učinjeno mladim ljudima na taj način što su roditelji htjeli silom biti Providnost Božja za njih, kočili su im slobodu u zboru zvanja i u izboru ženidbenog druge. I bojim se za mnoge slučajeve, koje poznam, da mladić — kome su roditelji sprječili put k oltaru ili novicijat — nije kasnije postao na pomoć, nego

na sablazan i žalost. Znam za slučaj: roditelji su svakako htjeli da sin postane svećenik, ali on je htio u redovnički, savršeniji stalež. Sve su upotrijebili da ga spriječe. Sin nije onda postao ni svećenik, nego se upisao na medicinu. Dao Bog da postane bar dobar vjernik. Očevi su to i majke, koje ne shvačaju Božje odlikovanje, odbijaju s prezirom Božji dar, kojim ih je odlikovao.

Zadača je oca obitelji da djecu vodi u život. Za taj put u život djeca će biti slabo opremljena, ako otac obitelji ne pretvorи svoj dom u crkvu i školu. »Mala crkva, ecclesiola« naziva sv. Augustin svaku kršćansku obitelj. Otac bi morao voditi zajedničke molitve u kući. Ako se otac odrekne te svoje najljepše svećeničke časti, neka samo uskoči majka i povede, ali otac neka zna da je Gospodin Bog u prvom redu od njega to očekivao. Po prvom Božjem planu, koji je Adam pokvario, otac obitelji je bio ujedno i svećenik. Ne bi bilo zasebne crkvene organizacije, čovječanstvo ujedno bi bilo i Božja Crkva. U obitelji bi se davao i vrhunaravni život, ne samo naravni. Ženidba bi bila jedini sakramenat. Istrom kad je prvi otac, Adam, upropastio božanski život milosti, podigao je Bog novo svećeništvo sa 7 sv. sakramenata. U onom što može ostvariti, otac obitelji i danas treba da ostane svećenik svoje obitelji. — Kao primjer neka nam posluži jedan Henri Becquerel, glasoviti fizičar, koji je prvi od sviju 1894. god. zašao u svijet atoma. Kao nezreli student bio još prilično daleko do vjere, ali ga je fizika uvjerala o Bogu. On je u svojoj obitelji predmolio krunicu i molitve prije i poslije jela.

Možemo na koncu svim očevima staviti na srce da djecu odgoje kao vjerne Hrvate. Svi su narodi Bogu dragi, ali mi moramo biti zahvalni onom narodu od koga smo primili kulturu i jezik, ne odricati se majke svoje Hrvatske. Naš narodni osjećaj ne smije biti negativan, ne smije značiti mržnju ni na koga. Bože sačuvaj! Onda bi grijeh postao sadržaj našeg nacionalizma. Kao što vrijedi: Ijubi bližnjega kao samoga sebe, vrijedi i proširen zakon: Ijubi tudi narod kao svoj vlastiti! — Mi smo Hrvati siromašni zemaljskim blagom i često smo u povijesti na vlastitoj grudi bili zadnji, svatko je imao prednost. Ali smo duhovno jako bogati. Naša mučenička predaja, amanet naših djedova, iskovana je od same istine i moralne veličine. Mi smo svoju tradiciju sagradili na Petrovoj stjeni katolicizma. Tu nam mogu zavidjeti daleko veći narodi. Stoga će za odgoj naše djece biti od koristi, ako ih odgojimo u pravom hrvatskom katoličkom duhu.

U svakome od nas tinja želja da naš život bude nešto veliko. Nije za to toliko potrebna visoka škola, niti je važna slava u očima svijeta. Svakom će kršćanskom ocu njegova savjest reći u čemu je veličina njegova života. Neka gradi svojim jakim muškim rukama, svojim jasnim načelima Božju Crkvu u Hrvatskom narodu.

J.

I ove godine je u ljetnim mjesecima posjetilo Gospino svetište u Mariji Bistrici oko 100 000 hodočasnika iz svih krajeva Hrvatske. Na slikama str. 291, 293, 215, 303 procesije župe Pregrada i Samobor.

PRIUČAVAJTE DIJETE NA RED

Dijete mora doživjeti i osjetiti stvarnost koja mu se nameće. Okružuje ga vaša ljubav koja mu daje sve potrebno i korisno. Ali tu ne valja ići predaleko. Postoje i granice preko kojih se ne može, koje ne uzmiju i ne mijenjaju se.

Imajte raspored dojenja i držite ga se. Neka to ipak ne bude točnost voznog reda, jer nije dobro da dijete dugo čeka na svoje stvarne potrebe. Mnoge majke u tome robuju djeci, jer ih doje u svako vrijeme i koliko hoće. A mala dječa nemaju još kontrole razuma, nego samo nagone iz kojih se mogu razviti i vrlo štetne navike.

Ako dijete plaeće – a nije ni gladno ni mokro – provjerite ne bode li ga možda kakva pribadača ili što slično, ali ga uz to nemojte još i ljujati ili uzimati u ruke. Držite se toga točno po noći kao i po danu. Ako s djetetom tako postupate, imate dobre izgledc, da ćete ga kasnije lako odgajati.

Dijete stavite u krevet, plakalo ono ili ne, i nakon nekog vremena ono će ostajati mirno jer će znati da mu srdžba ne koristi ništa.

Oko mlade majke uvijek se nadu tete i savjetnice koje i zbog najmanje djetetove grimase prave uzbunu i uvjeravaju vas da je ono gladno, da ima grčeve, da... A i sam plać djeteta bolno dira majčino srce i očeve žive. Zato se – radi istinskog dobra vašeg djeteta – ne smijete obazirati na svoje osjetljivo srce! No i radi vašeg dobra, jer uku popustite, postat ćete više ili

manje njegovi robovi. A kad to uvidite i prestanete mu robovati, izložiti ćete se opasnosti ili da vas ono ipak svlada, ili da se oslobođite odviše grubo i time kod djeteta prouzročite čuvstveno poremećenje.

Nipošto nemojte misliti da dijete treba uspavljivati. To treba samo onu djecu koja su na to naučena, dok se za ostale brine sama narav. Isto tako, kad dijete spava u mraku, ne treba ga nikko čuvati ništa držati otvorena vrata. Dijete se ne boji mraka, ako to ne nauči od – odraslih! Ono se preplaši samo kad začuje jaki zvuk ili kad osjeti da pada.

Djeca moraju naučiti da ostanu sama i da se sama zabavljaju. Ako majka ili drugi nastoje ispuniti svaku njegovu minutu, dijete se na-

vikne na to da ga drugi zabavljaju, pa kasnije može postati najnesnošljiviji tiranin, koji neprestano dosadjuje pitanjem: »Što da radim?« Ono će i ubuduće teško trpjeti od svoje trajne uzrujanosti, pa će vrijeme mira i dokolice za nj biti nećešiva poteškoća.

Svoju ljubav prema djetetu pokazuje majka mnogo više svojim nenadoknadivim majčinskim smijehom nego popuštanjem njegovim mušicama.

Malom djetetu što manje dokazuјte, jer ono još ne može logički

misliti. Htjeli da ono prerano počne rasudivati isto je kao htjeti da hoda sa 6 mjeseci: izložiti ga opasnosti, da za čitav život ima savijene noge.

Jedna od najvećih usluga djetetu jest da ga naučite, neka svoje prirodne potrebe uredno vrši. Time ga oslobadate od budućih smetnji, brište i nesigurnosti. Olakšavate mu njegov moralni i fizički razvoj i pomaze mu da stekne pravu slobodu. U tom su razdoblju red i točnost gotovo isto tako potrebni djetetu kao i ljubavl!

MISIJE U GORNJEM PREKRIZU

Zupa broji 1450 vjernika. Zadnjih misija se nitko ne sjeća. Ispočetka je odaziv bio slabiji ali je broj svakog dana bio sve veći. Najviše ih se skupilo u petak kod ljubljenja misijskog križa i u subotu kod Marijine procesije: 600–700. Vrijeme je bilo odlično pa smo sav večernji program imali vani pred kipom Fatimske Gospe Samo nas je dva puta kratki pljusak potjerao u crkvu. Iako je u nedjelju poslijepodne padala kiša, ipak je navečer na završetku sv. misija, crkva bila puna.

Misije su vrlo lijepo uspjele. Upravitelj župe vlč. Žgela Mato dugo je i revno pripravljao ove misije. Tome uspjehu mnogo je pridonijela i smrt kраšćkog župnika vlč. Josipa Vranekovića, koji je neko vrijeme upravljao i ovom župom i bio svima poznat i drag. Točno u vrijeme kad smo mi otvarali misije, on je u Krašću umirao... Mnogo župljana išlo je na njegov sprovod. Njegova smrt bila je najjača propovijed i mnogima je otvorila oči.

Najbolje su se pokazala djeca. Već prvoga dana skupilo ih se oko 180 (na prvu svoju dječju pouku). Svakoga dana imali su svoju posebnu dječju Misu, a Pričest i pouku sa slikama. Dolazio ih je 120–160. Mnogi od njih dolazili su i na večernji program. Nekoliko djece iz udaljenih sel ponijeli su sa sobom nešto hrane, pa bi ostali kod crkve sve do navečer.

Na jutarnjoj Misi skupilo se svakog dana 150–200 staraca, i starica, od kojih je većina primila i sv. Pričest.

Na staleškim poukama bilo je: djevojaka 60, žena 150, muževa 100, mlađića 45, Ispovijedi je bilo 960, a sv. Pričest 2.600. Susjedni svećenici su nam rado pomagali osobito upravitelj župe iz Kamanja i Vrhovca.

To je župa, u kojoj ima lijep broj svećenika, blagoslova i sjemeništaraca, a ima nade da će i u buduće biti svećeničkih i redovničkih zvanja.

Presveto Srce Isusovo i Bezgr. Srce Marijino, blagoslovite ovu župu, da bi plodovi svetih misija ostali što trajniji i dublji!

Misionari DI

U selu Konjščici nedaleko Samobora živi đed Razum. On je prava slika mnogih naših nepoznatih djedova i otaca. Poput starih patrijarha on je otac brojnog naraštaja. Unuci su ponosni na svog đeda, ali se i đed ponosi svojim unucima. Okružen vedrinom mlađih duša starac vedro gleda u budućnost. Ispunio je svoju dužnost pred Bogom, savješću i ljudima.

GLASNIKOVA CRTICA

ZLATKO, SAT I SRCE

Zraka je bila tiha i jasna. Obasjala je Zlatku glavu. Tako ga je rano pozdravilo sunce.

Već tri dana mama neima mira. Sinčić je naglo obollo. Usopljeno disao i zakašljavao se. Odahnuo bi i smirio se samo kad bi prilegao na mamine grudi. Ko da je u njima jedini lijek.

I sad ga je ljudiškala na krilu, pred prozorom. Vani je u suhom lišču šumila jesen. Polja su zamirala pod smirenim svjetlom. Sretina, jer je požnjeno i odvezeno žito. Vinogradi ušutješe. Prošle su berbe. Pokošene livade čekaju prve mrazave i snijeg. Nad selom se jače ističe zvonik — izgleda ko vladar tišine i mira.

Zlatko je zadignao udisao zrak. Lice mu još uvijek zažareno. Pipnete li celo, osjetiti ćete kako gori. Liječnik je jednom došao — dovezao se izdaleka. Otišao, ostavio neki lijek, a dijete i dalje boluje. Ipak mu je lakše.

Odjednom se malis zagleda u veliku zidnu uru. Sto bi taj veliki sat znao i njemu pričati? Koliko mu je godina, otkako ga ono još u Beću netko izradi? Nije li s ovog zida gledao kako promišlja pokoljenja — radaju se, boluju, i plaču, uzdišu i umiru...? Sad je svojim odmjerenim i istozvučnim kucanjem privukao na se oči i dušu maloga dečka. Zlatko se okrenuo maminu licu i mirno upita:

— Mama, a zašto sat kuca? — Zato, dragi dijete, da nam rekne kako ide.

— A zašto nam to govorit? — Da mu možemo pomoći, kad je već umoran i kad stane. Sat mora ići, uvijek mora ići — nikad ne smije stati. — A kako on zna koliko je sati? — E, Zlatko moj, on toga i ne zna. To mi znamo. — Ali nam on pokaže, veli sinčić. — Da, ali mi njega ravnamo. Mi ga navijemo, točno odredimo vrijeme, pa on može onda cijeli dan i cijeli tjedan kazaljka ma pokazivati, kucanjem šaptati i zvonom odbijati koliko je sati. — Kako ga mi navijemo? — To je tako uređeno da ga možemo onim ključem naviti i on opet veselo dalje ide. — A kako mi to napravimo da on točno ide? — Po velikom satu, koji nikad ne stane. — Po onom na tornju? Ono je, mama, veliki sat. — Da, ali i taj se mora naviti i naravnati. — Po radiju? Ti slušaš svako jutro točno vrijeme. — Da, ali i radio se mora ravnati prema jednom točnom satu. — Po kojem? — Po suncu!

Mali gleda kroz prozor žuto i crvenkasto lišće. Iznad grana plavi se radošno nebo. Zlatko se nasmiješio. To je bilo otkriće! Sunce, koje je s visine zatilo polja i njegovu glavu, grljalo zemlju i dušu postade odjednom za njega veliki sat! Mama veli, da je točan i nikad ga ne treba navijati, nikad ravnati niti popravljati. Opet se okrenu mami i upita: — Mama, a zašto sunce tako točno ide? — Zato, reće mama, jer ga je načinio, navio i naravnao najveći i najbolji urar — dragi Bog. — A ne čujemo kako kuca, zamislili se dječak. — Ne, reće mama, jer je daleko, daleko...

Dijete još jače pritisnu glavu na mamine grudi. Ona mu je milovala vlažnu kosu i pomicala je s vrućega čela. Ipak je bilo jasno, da je vrućica popustila. Ni kašalj nije bio bjesnomučan ko prekučer. Zlatko pridignu glavu i

reče živo: — Mama, i tvoje srce kuca! — Kuca, zlatno moje dijete. — Kuca kao sat, Ja ga čujem. I ono ide. — Ide, sine. Ni ono ne smije stati. — A što ono pokazuje? Vrijeme? — Ne, dijete. Srce pokazuje ljubav! — A kad bi stalo? — I onda bi, zadnjim kucajem, pokazalo kako ljubi. — A kako se ravna tvoje srce? — Prema jednom velikom Srcu, koje ga je stvorilo i dalo mi da živo kuca. — Prema tatinu — I njegovo, i moje, i svako srce kuca prema jednom drugom, dobrom i vječnom srcu. — Mama, a čije je to srce? — Srce našeg dragog Boga, reče mama polako. To je srce sjajno kao sunce, samo je mnogo, mnogo ljepe i puno, puno bolje od njega. — Mama, a kako mi znamo da to srce kuca i da naše srce kuca prema njemu? — To nam je, sinko, rekao Bog sam: Gledajte, kazao je, ovo moje srce, koje vas vječno ljubi. To je srce blago, ponizno, jednostavno, radosno. Ono nam daje život, hranu, ljubav i sreću! — Mama, onda se naše srce mora točno ravnati prema tome velikom srcu? — Da, dijete moje. I dok ide poput njega, sve je u nama mirno, vedro, sretno i zadovoljno. Čim se nešto pokvari, odmah to osjetimo i srce treba nanovo urediti prema dobrom srcu Božjem. — A kako se to, mama radi? — To nas uči samo srce Božje. Ono u nama tihov govor i mi ga čujemo. Ono nas opominje. Sapće nam koliko je sati u našem srcu i kakvo je vrijeme u našoj ljubavi. Ako nismo dobri — ako se zalijenimo, potjeru nas naprijed. Ako pretjeramo i nekud ludo bježimo, onda nas Božje srce zaustavi i stegne. Samo ga treba čuti. Treba uvijek paziti na taj sveti glas Božjega srca u nama.

Citav taj dan, a i sutradan, Zlatko je bio neobično tih. Pogledavao bi na staru zdinu uru, pa opet na sunce, koje se snopovima svoga svjetla šuljalo u sobu. A zatim bi malom rukom pipnuo svoje grudi i gotovo zamišljeno slušao kako mu srce kuca. U očima kad da je gorjelo sve jače pitanje: Da li je moje malo srce dobro naravnano prema onom velikom, prema kojemu moraju kucati sva ljudska srca?

M. Skvorc DI.

Kad otac sklapa ruke svojaj djeci

Bili smo na misijama u jednoj ličkoj župi. Uspjeh je bio vrlo slab. Uza sve što je narod dobar i plemenit. Rat, siromaštvo i pomanjkanje svećenika ostavili su svoje tragove. Sada, istina imaju mladog i poletnog svećenika, ali njemu su povjerene tri župe. I što on sam može učiniti u tom zapuštenom kraju...? Jedva stizava obaviti ono najnužnije, a o kakvu temeljitijem radu nema sad ni govoru dok mu ne dode barem jedan svećenik u pomoć.

No i u takvim zapuštenim župama može se naći na prave bisere vjeće. Tako smo i mi ovdje našli na jedan, ili ako hoćete točnije, na pet bisera. Na jednu uzornu katoličku obitelj.

Na kraju misiju redorito djelimo posebni blagoslov maloj djeci. Tako je trebalo biti i ovdje. Ali došla je samo jedna majka s troje nejake svoje djece. Najstarijemu je 5 godina, a najmlademu 3 godine. I dok smo čekali uzalud da se i druge majke prikupe, upustili smo se u razgovor s tom majkom i djecom. Majka ih je pohvalila kako svaki dan mole, napolje prije spavanja. I onda se okrenula najmlademu: »Ajde, sine, pokaži

kako se ti moliš s tatom svaku večer!» — Dijete se najprije malo sa-bralo sklopilo ručice i pjevajućim glasom počelo moliti. Najprije molitvu Andelu Čuvaru, a onda Gospu i malome Isusu. Molio je kojih 7 minuta, a da se nije ni na koga obazirao kao da uistinu obavlja svoju večernju molitvu. Pozvali smo iz sobe preuzvišenog pomoćnog senjskog Biskupa, koji je bio došao na završetak misija, neka i on čuje. I kao što se na svima nama vidjelo gauće, to smo opazili i na Preuzvišenom.

Kad je mališ svršio molitvu, Biskup je zapitao majku: »A tko ga tako lijepo naučio?« — »Otac« odgovori majka. »I sve troje djece ovako moli svaki dan s ocem. Ja se njima samo pridružim. Nama ne prodje ni jedan dan bez molitve, ni jedna nedjelja bez svete mise i pričesti. I kad god je malo ljepše vrijeme, vodimo sa sobom i djecu u crkvu, jer im želimo predati u baštinu temeljit kršćanski odgoj prije svega svojim vlastitim primjerom. Istina, nije nam uvijek lako voditi ih sa sobom, jer imamo pola sata do crkve, ali neka se priuče na žrtvu i na vrijednost molitve i mise.«

Biskup, dirnut, izradio je notes i zabilježio je imena djece i roditelja želeći im poslati svakome neki mali spomen-dar, a ujedno i zato da ih se može pojedinačno sjećati u svojim molitvama.

Bože, daj nam što više takvih očeva u ovo naše vrijeme, kad se više ne čuje molitva niti iz ustiju tollkih majaka. . . J. Gusić D. I.

FATIMSKOJ GOSPI

U Fatimi djece troje
Čuvali su stado svoje.
To su djeca dobra bila
I Bogu se vijek molila.
Jednog dana vedro biše
Kad krunicu izmoliše.
Bijeli oblak opaziše.
Pod oblakom grm se njije,
Iznad grma stoji žena
U bjelini obučena.
Haljina joj nešivena,
Suhim zlatom izvezena.
Blaga lica nasmijana,
Krunica joj na rukama.
Svete oči oborila,
Sveta usta otvorila;
»Ne bojte se djeco moja
Ja sam Majka Isusova,
A i vaša Majka bit će
U nebo vas primiti će.
Ali morate dobiti biti
I krunicu vijek moliti.
Srce moje žalosno je

Radi grijeha djece moje.
Božji zakon pogaziše,
Strašnu kaznu zaslужiše.
I ako se ne poprave,
Bit će rata, bit će strave.
A duše će izgubiti,
U paklu će uvijek biti.
Za grješnike molite se
Da već jednom obrate se,
Da prestanu vrijedat Boga,
Isukrsta Sina moga.
Uvrijeden je i previše,
Ne može se da opiše.
Srdu mom se posvetite,
Srdžbu Božju ublažite.
Tu nek ljudi crkvu prave,
Nek dolaze da me slave.
Grješnike ču obratiti,
A bolesne ozdraviti.
Kaša ljudi to dočuše,
U Fatimu nagrnuše
Da bi Gospu pozdravili
I njozzi se poklonili.

U pol dana to je bilo,
Čudo se je dogodilo.
Sunc se je zaigralo,
Od radosti vrtjet stalo.
Sjajne zrake bacajući,
Majci Božjoj čast dajući.
Ljudima se učinilo
Kao da se otkinilo,
Pa od straha popadaše
Za grijeha se pokajaše.
A kada se ispraviše,
Rajsku blagost osjetiše.
Gospa ih je pohodila,
Djeca su je opazila.
Hod'te dakle svi kolici
Da pjevamo toj Djevicici.
I da joj se poklonimo
I od srca zahvalimo.
Hvala tebi, Gospo mila,
Koja si nas pohodila.
Zdravo budi, o Djevice,
Svih kršćana pomoćnice,
Zdravo Majko milostiva,
Rajski cvijete s rajskih njiva.
Moli za nas Sinka svoga,
Spasitelja našeg Boga.
Da nam grijeha svim oprosti
Po dobroti i milosti.
Molimo te za kršćane
Za kršćane i pogane,
Po svem svijetu da pobijedi
Deset Božjih zapovijedi.
Čuvaj našu domovinu,
Prikaži je svome Sinu.
O Fatimska Gospo mila,
Na pomoć nam svima bilat
U molitvi i u radu,
U bolesti i u jadu.
A kad smrtni tren se javi,
Tad nas, Majko, ne ostavi,
U raj sveti uvedi nas
I Isusu prikaži nas.
Da slavimo sveto Trojstvo
I gledamo tebe, Gospo.
Da pjevamo s Andelima,
S andelima i svetima:
Slava Bogu na visini
A mir Ijudima na nizinil

Stipo S.

Nitko me nije naučio

Do klupe u parku kraj dječjeg igrališta dovuće se na štakama neki bogalj i sjedne stenući na klupu.

Dva dječaka, koji su se nedaleko igrali, prestanu s igrom i upru sažalni pogled u došljaka koji je još uvijek stenjao odlažući štakе i namještajući svoje olabavljene noge.

— Čika, da li tebole noge? — upita jedan od dječaka.

— Da, još kao mlađić u jednoj nezgodi slomio sam obje noge, pa me od tada neprestano bole.

— Čika, a zašto se nisi molio Andelu Ćuvaru? On bi te čuval!

Bogalj zatvorili oči kao da se želi nečeg prisjetiti, a kada ih je otvorio, na njima se zacakle suze i tužnim glasom reče:

— Kada me nitko nije naučio.

Učimo se moliti i učimo moliti, da bude što manje bogalja.

Dedo

Tri susreta

I

Dani djetinjstva i mladosti već su bili prošli. Večina mojih suučenica već se je bila udala. Mnoge su radile u javnim zvanjima. I ja sam već bila majka troje nejake dječice, i k tomu već udovica.

Jednog divnog proljetnog dana požurila sam s ručkom da mogu poći s djecom na šetnju. Iza čitavog niza kišovitih i tmurnih dana sunce nas je svojom svjetlošću i toplinom upravo marnilo u prirodu. Djeca su se silno obrađivala kad su čula da idemo na šetnju. Ta, koje se dijete ne raduje šetnji.

Hodala sam s djecom po sunčanom parku ispred naše župne crkve, dok su ptice u bujnom zelenilu ukrasnog grmlja i drveća veselo pjevale. Prema nama dolazila je lijepa miada gospoda vodeći sa sobom dječaka od 7–8 godina. Kad se je sasvim približila, prepoznam u njoj svoju nekadašnju sunčenicu iz više djevojačke škole, jer u vrijeme naše mladosti nisu djevojčice isile u gimnaziju.

— O Marta, koje iznenadenje! — pozdravim je veselo.

— Jesi li to zaista ti, Stanka — čudila se ona. — Koliko se godina nismo vidjeli?

— Pa ima nešto više od 12 godina, kako su se za nama zatvorila vrata više djevojačke škole! — rekoh ja.

Predstavila sam joj svoju djecu, a ona meni svoga jedinca. Razgovarajući živahno sjele smo na jednu klupu, dok su se djeca već zbližila i zajedno igraila.

— Kako to, Marta, da iza 8 godina braka imaš samo to jedno dijete? — upitam je ja.

— Nisam htjela da ih imam više. Dosta mi je i to jedno; kadikad i ono smeta.

— Ne valja ti posao, draga Marta. Ti od života tražiš samo bezbršan užitak, a ne misliš da si stuplviš u brak preuzeš na sebe i dužnosti, i to prave dužnosti da radaš i odgajaš djecu, buduće nebeske gradane. Zdrava si mlada si, dobro stojiš materijalno. Sto te prijeći, da imaš više djece?

— Nisam valjda tako luda — ne zamjeri — kao ti, pa da radam djecu jedno za drugim. Ja hoću da imam nešto od toga kratkog života, a ne da me zarobe djeca i dom. Sto ti imaš od toga što si za tako kratko vrijeme rođila troje djece, a sad se moraš sama s njima mučiti? — rekla je Marta malo zajedljivo.

— Izvršila sam svoju dužnost i savjest mi je mirna. A ako bude muke i brige dok djecu dignem na noge, neće me zapustiti Onaj koga s pravom zovemo Ocem udovica i siročadi. Zar ti ne znaš onu narodnu: Da nije sirota, ne bi sunce grijalo. Mene nije strah budućnosti, jer nisam počinila teški grijeh sprečavajući ili uništavajući plod svoga srca, pa zato znam i osjećam da imam pravo na Božju pomoć i zaštitu.

— Blago tebi, baš ti zavidiš, što si tako puna pouzdanja. Ti znaš da je meni vrlo rano umrla majka, a mačeha nije ulagala mnogo truda u naš vjerski odgoj.

— Pa trebala si to sama kad si odrasla bar donekle nadoknadjiti čitanjem nabožnih knjiga i slušanjem propovijedi.

— A tko bi o svemu tome vodio brigu? Uostalom ne mogu svi ljudi biti pobožni kao ti — nastavi ona malo porugljivo.

Nastavile smo taj razgovor; ona, čas mirno razgovarajući, a čas opet srđito odbijajući svaki pokušaj da je uvjerim kako je takav život vrlo griješan i navlači na cijelu obitelj tešku Božju kaznu. Uvjeravala sam je, da od jedinaca postaju raznaženi, egocentrčni tipovi bez razumijevanja za druge ljudе, vrlo osamljeni i nepristupačni, jer nisu u toplom domaćem gnijezdu osjetili sreću bratske i sestrinske ljubavi. Živo sam joj predočila sve muke nemirne savjesti u starosti i na smrtnom času, a strahotu pakla, ako se ne pokaje i ne ispovjedi. Kad smo se rastale, bila je moja Marta neraspoložena; bilo joj očito da joj ovaj razgovor nije godio. Postavila sam samoj sebi pitanje nije li ovaj razgovor bio posve beskoristan, ali me je utješila misao, da je djelo duhovnog milosrda grješnike pokarati. Od toga sam vremena svoju sunućenicu češće preporučila Božjem milosrđu i Gospinu zagovoru.

II.

Prošlo je od tog susreta nešto više od godinu dana. Jedne nedjelje u Ijetnim školskim praznicima izšla sam sa svojom djecom iz crkve, gdje smo prisustvovali ranoj svetoj misi. Već je jutro bilo vruće, pa je ugodno bilo prolaziti hladovinom ispod bujnih krošnja lipa i divljeg kestena. I u jednom od tih drvoreda susretim Martu. Tiskala je kolica s malim djetetom.

— Hvaljen Isus, Marta! Opet si došla malo doma!

— Otac mi je bolestan, pa sam došla, da ga vidim.

— Čula sam da je bolestan. Nadam se da mu je već bolje. A čiju to bebicu vozis? — upitam ja.

— Još me pitaš! To je tvoj sin! Tako si mi lani natjerala strah u kosti da se nisam usudila učiniti abortus. Toliko si me uvjeravala da dijete ima dušu od prvog časa svog začetka, da sam ti povjerovala i rodila ovo dijete.

Moje iznenađenje i veselje bilo je veliko. Cestitala sam Marti uvjeravajući je da će ovo dijete možda biti utjeha njene starosti.

— Budu uvjereni, draga Marta, da će ovaj tvoj čin biti za te izvor Božjeg blagoslova. Sam Spasitelj kaže: »Tko primi jedno od ovih malenih u moje ime, mene prima.«

— Moram ti priznati da sam se lani rastala s tobom u ovome parku vrlo zlovoljna: A, što se nije tiče, kako ja živim! Svako može živjeti po svome ukusu. Ali kad je došao odlučan čas, tvoje su me riječi neprestano progonele i nisam se usudila da ponovno učinim tu »strahotu«, kako si to ti nazvala. A sad mi je drago, da sam te poslušala. Ne smijem ni pomisliti na to da sam ga skoro ubila.

Nemam riječi, da opisem osjećaj sreće koji me je obuzeo na te riječi. Uzela sam djetešce »svog sina« u naručje i tetosila ga s nekim novim osjećajem. — Nisi moj, a ipak si moj — šaptala sam u sebi krasnom dječaku.

III.

Prošlo je od toga 17 godina. Ja sam živjela u Zagrebu. Jednoga sam dana u donjoj tržnici kupovala jabuke, kad osjetim na ramenu nečiju ruku. Okrenem se i vidim — Martu. Postarala se, više nego što bi čovjek vjerovao da se je ona lijepa žena mogla postaratiti za tih 17 godina. Samo su njene lijepе crne oči bile iste.

— Kako se veselim, draga Marta, da smo se iza toliko godina opet našle.

I meni je jako drago! Ali podne je blizu, pa ne možemo mnogo pričati. Nego daj ti meni svoju adresu pa će te posjetiti. Moram ti pričati o »svom sinu«.

Dala sam joj svoju adresu, i ona me je iza nekoliko dana posjetila. Pričala mi je da njena bračna sreća nije dugo trajala. Muž joj je postao nevjeren i tražio mlađe, dok je konačno nije sasvim napustio i sada živi s drugom. Daje joj nešto za uzdržavanje, ali to nije dosta, pa ona za druge šije, jer je kod kuće učila nešto šiti, i to je sada spasava.

Stariji sin odmah se opredijello za oca. Svršava studije na univerzi. Otac ima dosta novaca, pa je znao da će uz njega materijalno bolje proći nego uz siromašnu majku. Oportunista,

— A moj mlađi, onaj »tvoj sin« ostao je sa mnom. Sad mu je 17 godina i ide u gimnaziju. Da nemam njega, ja bih si uzela život — uvjeravala me Marta. — Moj blživot bio posve prazan, i kako sam bila očajna i posve osamljena, često su me snalazile samoubilačke misli. Ovo me je dijete spasilo od toga. Pravo si mi onda rekla, da će ovo dijete biti utjeha moje starosti. Sad idem česće u crkvu i tamo nalazim utjehu. A kada ćeš doći k meni, da vidiš »svoga sina«?

— A znade li on, da ima dvije majke? — upitam Martu.

— Znade, pričala sam mu to već prije. A sad se veseli da te upozna.

Na ugovoren dan pokucala sam na vrata. Iznutra se čulo u duetu — Naprijed! — Kad sam stupila u sobu, pošao mi je u susret krasan mladić. Iste

crne oči kao u majke, iste pravilne crte njena lica. Živa slika svoje majke samo u drugom, muškom izdanju. Mladić mi je pružio ruku i upitao:

— Jeste li vi ona gospoda kojoj dugujem svoj život?

— Hvala Bogu, sinko tako je — rekoh mu ja. Na to se je on prignuo i poljubio mi ruku. Očima punim suza od ganguća gledala sam ga, uzela mu glavu među dlanove i poljubila ga.

U mojoj duši stalno je brujala kao neka čudesna pjesma jedna misao, dok sam u razgovoru promatrala »svog sina«:

— Hvala Ti, dobri Bože, da sam prije 18 godina poslušala unutarnji glas i progovorila ozbiljnu opomenu toj siromašnoj, zalutaloj majci!

Ime moje suučenice Marte izmijenjeno je. Ali ako ovaj članak dospije u njene ruke, ona će znati da se to nje tiče. Molim je neka od uredništva zatraži moju adresu i neka mi piše. Vrlo me zanima daljnja sudbina njena i našega sina. Stanislava

O Zvonku

Zvonko pristaje uz metodu sv. Ivana Boska

— Već je skoro sedam sati, smrčilo se, a još nema Maricu. — reće mama zabrinuto.

— Da, još je nema, skitala jednog! Dobit će ona što je ide! —

— Što će dobiti?

— Batinel — reće Zvonko, ne prikrivajući radost.

Mama ga ošine pogledom.

U to se otvore vrata i uđe Marica.

— Škola je već davno završila, gdje si bila do sada? — zapita je oštrosa mama.

— Zadržala sam se kod Jasne, čitale smo pripovijesti. —

— Zar ti nisam stoput rekla da curice moraju prije mraka kući? — Ostro ju je ukorila.

Zvonko se nije mogao uzdržati pa reče: — A sad ćeš još dobiti i batine! Vidjelo se na njemu, kako se veseli, što će mama istući Maricu.

— Zvonko, zašto si tako zloban? — opomenu ga mama.

— Mene si dvaput u zadnja tri mjeseca istukla, a nju nikad. — Skoro da nije zaplakao.

— Tebe sam istukla!? To su bili neki drugi razlozi. Rasrdio si me, jer si lagao, jer si bio neposlušan, jer nisam mogla izaći na kraj s tvojom tvrdoglavotiću.

Mama uzme sa stroja za pranje rublja neku knjigu, otvori je negdje u sredini, dode k Zvonku i reče: — Pročitaj glasno ovo mjesto. —

Zvonko počne čitati:

Sveti Ivan Bosko je još za vrijeme svog života došao na glas radi svojih zavoda, u kojima je izvrsno odgajao zapuštene dječake, pokupljene s ulica velikih gradova. U to vrijeme je u Engleskoj vladala kraljica Viktorija. Jednog dana zovne ona svog ministra za prosvjetu i odgoju, pa mu rekne: — Molim Vas, idite u Italiju pogledajte malo Don Boskove odgojne zavode, proučite način na koji s velikim uspjehom odgajaju zapuštenu djecu, možda ćemo i mi moći taj način odgoja prenijeti u Englesku, da riješimo pitanje mnoštva dječaka, koji se skidaju po ulicama velikih gradova. Ministar ode u Italiju, dode u Torino i izrazi

Don Bosku kraljičinu želju. — Izvole, rekao je Don pa ga je osobno pove u zgrade svog zavoda. Bilo je pođne. Ušli su u jednu učionicu. Ministar je bio zadivljen. Pedesetak dječaka je mirno sjedjelo uz knjigu i spremao se za sutrašnju školu. Savršeni mir, moglo se čuti kako muha leti. Izišli su opet na hodnik. — Don Bosko, rekao je ushićeno ministar, kako je to moguće? Kako ste mogli postići da ovi dečki, živahni, temperamentni, sangvinični Talijani, još k tome s ulice pokupljeni, ovako mirno sjede uz knjigu i spremaju se za sutrašnju školu? Sigurno Vi imate neke oštore šibe kojima ste to postigli? — Varate se, gospodine ministre, odgovori, blago se smiješći, Don Bosko. Mi našu djecu nikad ne tučemo, razumljivo je, to smiju samo roditelji. — Pa kako ste onda mogli postići ovakav red i disciplinu? — Vidjeli ste, nastavi Don Bosko, onu centralnu prostoriju naših zavoda, kapelicu, crkvicu. Tamo naša djeca redovito

dobivaju solidnu vjersku pouku, tamo se redovito ispovijedaju i pričešćuju tamo se redovito mole i pribivaju svetoj Misi. Eto, tim smo sredstvima uspjeli od ovih dječaka učiniti čestite, poštene mladiće, prave kršćane, a ne nikakvim šibama i batinama. Mi se tim sredstvima nikako ne služimo, pa čak na naše dečke nikad ne dižemo nikakve galame. — Sad sve razumjem, rekao je ministar.

— Dosta! — prekine Zvonkovo čitanje mama.

Zvonko je prestao čitati.

— Ah, divno, reče Zvonko, i ja pristajem uz metodu Don Boska.

Mama i tata se nasmiju.

— Dobro, reknu, ali to znači da moraš redovito ići na vjerouauk, redovito svake nedjelje na ispovijed i Pričest.

— Išao sam i ići ću brzo odgovori Zvonko.

— A gdje si naučio tu riječ »metoda? — zapita ga smijući se tata.

Zvonko poleti k njemu, pa ga zagrli,

Ante K.

Pokojni Don Ante Romic - župnik

Posljednji dani Svetе Sedmice uvijek čovjeka bace u ozbiljnost, pa i onda kad se proljeće raspijeva i zrakom razaspice mirise, a pogotovo kad kao ove godine ti dani dodu studeni, kišoviti i tmurni, pa nam ne daju da još pomisljamo o suncu, toplini i proljeću. U ovo puno suglasje atmosferske sumornosti i velkosedmične ozbiljnosti upala je u Hercegovinu vijest o smrti pok. Don Ante Romića, župnika u Kruševu kod Mostara. I obletjela Hercegovinu — uglavnom bez telefona i brzojava — za nekoliko sati.

Na Veliki Četvrtak slavi Crkva ustanovu Presv. Oltarskog Sakramenta, a ujedno i ustanovu onog staleža, pomoću koga će Krist učiniti sebe prisutnim među nama — tj. svećeničkog staleža. Na taj Euharijski i svećenički dan otišla je svećenička duša pok. Don Ante Romića Bogu po nagradu, a umorno i izmučeno njegovo tijelo konačno se smirilo nakon višemjesečnih patnja koje mu je donio rak na plućima.

Dok su se po drugim mjestima na Sv. Subotu činile pripreme za uskrsno bdjenje, u Kruševu su se činile posljednje pripreme za pokop župnika. Oko njegova mrtvačkog odra okupila se, bez pretjerivanja govoreći, sva župa, ponajčešće zastupana po kućnim domaćinima.

Pred pokop, koji je bio predviđen u 10 sati prije podne, počeše stizati iz nedalekog Mostara i ostale Hrcegovine gosti, Don Antini prijatelji, tužni gosti tužne svečanosti, a među njima i sam preuzvišeni biskup Dr. Petar Ćule. Pa i da nije toga dana nad Hercegovinom bilo tmurno i plačno nebo, srce bi u sebi imalo dovoljno tmurnih oblaka, koji bi ga bili kadri raskvasiti i razmekšati gledajući taj veliki skup naroda oko mrtvog župnika kako moli i plače očekujući i onaj skorij čas kad će ga tama groba oteti njihovim očima.

Bio je to svećenik koga bi i velike biskupije za njegova života rado pribrojile u redove svoga svećenstva, konzultor mostarske biskupije, jedan od najuglednijih njezinih župnika, za vrijeme biskupove odsutnosti, njegov delegat u upravi biskupije kroz neko vrijeme. A i da nije imao svih ovih naslova, već samim tim što je krševitoj Hercegovini dao 36 godina i 3 dana svoga svećeničkog rada, prožeta žarkom pastoralnom vatrom, koja je ostavljala svagdje svoje tragove gdjegod je radio, već je time zasluzio da mu se uspomena i na tiskanom papiru sačuva.

Kad se u listopadu prošle godine pojavio prvi broj obnovljenog Glasnika Srca Isusova i Marijina, pok. ga je Don Ante toplo pozdravio i da mu već tada bolest nije slomila krila, sigurno bi čitaoci Glasnika ponovo čitali članke i pouke potpisane njegovim imenom. Predratni čitaoci Glasnika i Kalendra dobro ga se sjećaju. A to nije bio jedini časopis u kojem je surađivao. Nekadašnji sarajevski »Katolički Tjednik« iskoristio je hitrinu i bistru njegovih misli i plodnost njegova pera osobito u nedjeljnim poukama, koje je pokojnik pisao za Tjednik svake nedjelje kroz nekoliko godina.

Rodio se u Rakitnu dne 21. X. 1903. To se selo nalazi na visoravni ispod planine Čvrsnice. Ako je Tibet krov svijeta, Rakitno bi se moglo nazvati krov Hercegovine. Do nedavno pristupačno samo pješaku i konju, koji su se morali verati po bespućima pet sati od najbližeg trgovišta Posušja. Odatile, iz tog dalekog planinskog gnijezda ipak nađe put u svijet pok. Don Ante još

kao dijete. Usred meteža Prvog svjetskog rata dode taj bistri gorštak u isusovačku gimnaziju u Travnik gdje je ostao svih osam godina i maturirao 1924. Iste godine pod jesen stupio je u teologiju i za misnika bio zaređen u rano proljeće 1928. Prvu je sv. Misu imao 26. III. 1928.

Nije nikad bio čvrsta zdravlja, iako je rođen u kraju gdje su ljudi zbog neprestanog rvanja s prirodom čvrsti i znažni. A valjda je postao osjetljiv i manje otporan kad je u nižim razredima gimnazije teško obolio od upale porebrice i bio prisiljen da se podvrgne operaciji iza koje je ostao bez tri rebra.

Još kao mladomisnik odmah je izgledao kao pravi »presbyteros«. Tako Grci nazivaju svećenika, a to znači »starac«. Imao je naime već kao mladomisnik skoro sjedu kosu.

Prvo mu je svećeničko mjesto u Stocu gdje kao kapelan služi od rujna 1929. i ostaje do svibnja 1930. Tada odlazi za župnika u Ravno. Neko je dobro napeo svoju duhovitost i smisao za šalu kad je tome mjestu dao takvo ime. Dosta veliko selo pripelo se uz kamenito i strmo brdo tako da se putnik idući od željezničke postaje koja je na jednom kraju sela prema župnom stanu koji je na drugom kraju, mora dobro zapuhati i uznojiti. A tek ostala sela koja potpadaju pod tu župu? Same besputne brdešine. — Naravno, u takvoj župi Don Ante je brzo oslabio pa ga crkvene starještine ponovno vraćaju na kapelansku službu. Ovoga puta u Prenj-Dubrave. To je bilo pod kraj 1930.

1933. godine dolazi za župnika u Kruševo, župu koja je sastavljena od nekoliko sela, sva skupa imaju oko 2000 stanovnika. Tu ostaje do svoje smrti, dakle više od 30 godina.

Na župi je našao dosta primitivan župni stan — i ništa više. Iza sebe je ostavio: sagradenu i iznutra prilično uređenu župnu crkvu, čatrnju i druge potrebne objekte, popravljen župni stan, itd. A što je još važnije, iza sebe je ostavio župu u kojoj je na obadvice nedjeljne mise crkva puna, u kojoj djeca dolaze na vjerouauk gotovo bez izuzetka, u kojoj vjernici u velikom broju obavljaju pobožnost prvi petak i prvi subota ... Ukratko rečeno, ostavio je župu u kojoj se osjeća vjerski duh i žar, a tim je sve rečeno, jer se radi o prigradskoj župi iz koje gotovo sve što ima snage radi u nedalekom Mostaru.

Koliko je pokojnik zbog svoga rada bio cijenjen među svećenstvom, viđi se po tom što mu je na sprovod došao i preuzvišeni biskup Dr. Petar Ćule i još tridesetak svećenika, bilo svjetovnih, bilo redovničkih. Koliko je bio cijenjen među svojim župljanima, vidjelo se po njihovu učeštu na sprovodu. Našli su se kod posljednjeg oproštaja sa župnikom gotovo svi i duboko potreseni saslušali u crkvi posmrtni govor koji je održao biskup (on je vodio sprovod) i nad otvorenim grobom govore drugih svećenika i župljana.

Prije pogreba i kod pogreba sve su oči bile uprte u jednu staricu, kojoj je 85 godina, majku pok. Don Ante. Još je nepognjibljena i prilično vitalna. Pe-tnaesterog je djece rodila, a Don Ante joj je bio najstariji. Za vrijeme nje-gove duge bolesti neprestano je Bogu nudila svoj život da život sina bude pošteđen, ali dragi Bog ne htjede primiti njezinu prikazanja, nego je odredio da njezine suze na Veliku Subotu padaju po mokroj zemlji koja je pokrila njezinu sina Don Antu.

Srednjeg stasa, pokrupne glave, koju je uokvirivala kratka bijela kosa, kao što planinske vrhunce kiti snijeg, snažna muškog glasa basovske boje, malo pognut u hodu, to bi bila vanjska slika pokojnika.

Od starih poganskih Rimljana osta pravilo: de mortuis nihil nisi bene — o mrtvima govori samo ono što je dobro. Ne, nisam zbog toga pravila ovako pisao o pokojnom Don Antu Romiću, nego zato što se o njemu i može reći samo pohvala. Kad su mu i protivnici, koji su marljivo i ustrajno promatrali njegov život i rad, poznavali čvrstinu karaktera, neporočnost života i visoko čovjekoljublje, koliko to više moramo mi koji znamo da je sav njegov rad bio prožet ljubavlju prema Bogu i prema narodu!

Vijenci su na njegovu grobu već uvenuli i pomalo se razasuli, ali neće pasti u zaborav uspomena na pokojnika! Sačuvat će je svećenici i vjerni narod.

Don Andelko Babić — župnik

Don Ante Romić (lijevo)

Moja vjera 12 — *Rasprava među mladima*

Selom se pročulo da je došao župniku u pomoć mlad svećenik. On će preuzeti poučavanje vjeronauka, imat će na brizi ministrante, pjevače. Imat će nedjeljnu veliku misu i propovijed i još druge poslove. Sve je ovo Ilijko znao prije ostalih, i bio je prvi među prvima koji su upoznali novoga kapelana.

— Sjajan je to svećenik, mama, donio je sa sobom dvije lopte. A i sam voli igrati. Vidi se to na njemu, tumačio je Ilijko mami.

— No, sad ćete sigurno svi na vjeronauk, čak i oni Tomićevi dečki koji i petkom i svetkom trče za loptom.

— O da znaš kako su oduševljeni. Dogovorili smo se da ćemo svi na vjeronauk. —Malo igre, malo vjeronauka—, radosno je ponavljaо Ilijko.

— Nemoj mi se ti, sinko, puno družiti s tim dečkima. Svih ih tudi voćnjaci znaju, a i do Svih svetih neće ni jedan više od njih ni na vjeronauk, ni u crkvu, opominjala je zabrinuta mama.

Svakako, bilo kako bilo na prvi sat vjeronaučka došli su svi osim kapelana. — Nenadano je otišao bolesniku, te je na čas bio Ilijko posrednik između župnika i dečaka.

— Dečki se neka zabavljaju dok ne dođe kapelan. Skoro se doći. Nije daleko, župnik će.

— Dečki su za diskusiju. Možemo li diskutirati? pitao je Ilijko župnika.

— A o čemu bi raspravljali? smijuljio se župnik.

— Ja mislim da bi bilo najbolje o Crkvi, nadoveže Ilijko.

— To će onda biti kao na Koncilu. E da mi je čuti tu raspravu, smijao se župnik, ali je odmah dodao da on ne može prisustovati, jer se ne bi nitko usudio diskutirati. No, Ilijko, zanima me kako će svršiti ta rasprava.

DISKUSIJA

Dok se ne vrati kapelan, diskusija! Vika je Ilijko u dvoranici za vjeronauk.

— Tako je jednodušno će odmorena djeca i željna učenja.

Vika se smirila nakon mudrih prijedloga i složili su se u tom, da dečki mogu dva puta govoriti, a djevojčice jedamput: »Treba znati tko je rođen za učene rasprave, dečki ili djevojčice! Savjet je odredio zapisničara, koji će bilježiti tok rasprave. Diskusija je već u toku, Ilijko predlaže prvo pitanje za raspravu: »Što je Crkva?« — Svi će se moći izjasniti i donijeti svoje mišljenje, a na kraju će najbolje mišljenje dati na odobrenje kapelanu.

— Nada, što je smiješno? — zapitao je predsjednik rasprave.

Ona se upravo zlurado smijala.

— Imam pravo na jedan prijedlog, pa bih ga željela odmah izreći, nije se dala Nada zaustaviti kao ni advokat koji ima u pripravi neobnovive dokaze.

— Baš moramo s babom početi, muklo je među dečkima zaumio Krešin glas.

— Ja bih predložila da se ipak na početku diskusije pomolimo. Ni smo valjda na pijacu.

— Krešo, ima Nedra pravo. Nećemo sad praviti škandale, odredi Ilijko.

I pomolili su se. Lijepo. Zajednički, Glasno. I onda Ilijko povede raspravu:

— Želite li da prije odgovaraju dečki ili djevojčice?

— Kakvo glupo pitanje. Valjda je Bog stvorio prije Adama, a zatim Eve, nije se mogao strnjeti Zdravko. Djevojčice su opet šaptale, da je Bog Eve stvorio kad je već s Adamom imao iskustva.

— Dobro, Zdravko. Pitam te u ime svih, da nam protumačiš, što je Crkva. Zapisničar neka piše.

— Crkva je zgrada u kojoj se skupljaju ljudi na molitvu, na misu, na ispovijed. Crkva je mjesto gdje župnik propovijeda i — nekako za-

stane, a Maja mu pomogne... i kamo mnogi nevaljanci ne dolaze u nedjelju.

— Maja nema pravo više govoriti, moramo je kazniti zbog nediscipline, tražili su dečki. »Zdravko tako pametno govorí, a ona brunda.«

— Tko će nadopuniti ili popraviti Zdravka? pitao je predsjednik.

Dečki su uglavnom odobravali. Svi su se složili. Dakako crkva je zgrada; ima toranj; neke i po dva, ima zvona i zvonara. — U tome su se svi složili.

— Ima i golubove na krovu, i zvonarevu batinu, pripeće opet neka djevojčica.

— Evo sad vidiš zašto djevojčice ne idu u sjemeništa i bogoslovije, i ne postaju svećenici. To bi se svadalo s oltara. Čini se da ih zato nema ni na Koncilu, međusobno su potvrdivali dečki.

Uza sve nesporazume s djevojčicama dečki su pokušali nadopuniti definiciju Crkve. Osjećali su, bar oni koji su lane bili na vjeronauku, da nisu sve rekli. Dapače da im je možda ono glavno izmaklo. Ta Crkva nije samo zgrada. No zla kob je htjela da ih ponizi pred brbljavim djevojčicama. I kad je red došao na njih, Mara streste kao iz rukava, da je Crkva u prvom redu, ne zdanje, nego vidljivo društvo vjernika koje pod upravom rimskog biskupa služi Bogu. Ustanovio ju je Isus Krist davši joj cilj, sredstva i zakonitu vlast.

Zenske su tribine triumfirale: »Jasno«, tumačile su među sobom djevojčice. »Nije nikakvo čudo što ništa ne znaju ti bukvani. Ta lani ih naje ni pola bilo na vjeronauku, a i oni koji su bili kao da nisu bili.« — Dečki su se opet tješili, da kod ovakva verglanja i papigiranja nije uopće moguća diskusija i jednodušno su zahtijevali da se priđe na drugo pitanje o nepogrešivosti rimskog biskupa. Ali, motor je zašumio na dvorištu. »Došao je kapelan!« Sva se družina našla na dvorištu. »To je, šaptali su jedni drugima!«

— Hoće li nas gnjaviti pod vjeronaukom? zabrinuto će neki.

— Ako bude gnjavio s učenjem kao u školi odoh ja, ima mjesta na sajmištu.

Ovu nesretnu izjavu Zdravkovu čula je Mara, pa mu je pred drugima rekla, da se volovi petkom prodaju na sajmištu. Obraćun je odgodjen za kasnije. Kapelan je bio u središtu pažnje. Pitao je kako se tko zove i još se nije sa svima ni upoznao već su ga zvali za suca da presudi čija je definicija Crkve bolja. On je brzo uočio u čemu je stvar pa je odgovor odgodio za sat vjeronauka, a sad je rekao kratko, lijepu definiciju koja se dečkim izvanredno svidjela: »Djeco, mi smo Crkva!«

— To ti je čovjek! Nije dao pravo ovim papigama, dao si je oduška Zdravko.

Jest, najbolja definicija Crkve jest životna definicija: KATOLICKA CRKVA JESMO MI U JEDINSTVU S KRISTOM I U SLOZI MEĐU SOBOM!

Franjo Šipušić DI.

CRKVA U PRVIM RE- DOVIMA

MJESEČNA
KRONIKA
MISIJSKOG
DJELOVANJA
KRISTOVE
CRKVE

Uz misijski dan — misijska kronika. Katoličke oči i srca moraju na misijsku nedjelju — predzadnju u mjesecu listopadu — pronaći u svojoj Crkvi njenu najveću zadužbu i ljubav, a izvan Crkve njenu najšire polje i vinograd. Neka nam u tome

pomognu ove skupljene misli i činjenice. Najprije nešto iz duše svetog Oca, prvog misionara; zatim rukovet prizora — radosnih i bolnih — koji jamče, da je Kristovo kraljevstvo živo — da raste na svijetu i da ga preporada.

Pod naslovom MISIONARSKA BILANCA PRVE GODINE PONTIFIKATA PAVLA VI agencija FIDES donosi veoma pregledno bitne izjave i najznačajnija djela, kojim je sadašnji Sveti Otac ojačao misijski rad. Od svoje prve poruke svijetu — do glasovita govora u kolegiju svetog Petra za urođenička svećenička zvanja, Pavao VI neumorno otkriva apostolsko i očinsko srce spredagim misionarima, zjenici papinskih očiju. Misionare, prvoborce Crkve, stavlja kao uzor Očima Sabora; o njima govori u božićnoj poruci svijetu; oni su mu na srcu, dok poziva kršćane, da mole za duhovna zvanja; njih slavi i potiče na žarki duhovski blagdan, 17. svibnja o.g., dok duhovskom vidovitošću i smionošću uspostavlja SEKRETARIJAT ZA NEKRŠĆANE! Koliko je savjesti potresao svojim govorom uoči misijskog dana prošle godine! Dubinu svojih želja otkrio je u nagovoru narodnim upraviteljima papinskih misijskih djela. Na misije misli govoreći nizozemskim katolicima, vijetnamskom ispačenom narodu, američkoj djeci, generalima poubijanijih redovnika na raznim stranama svijeta.

Kako su mu riječi tople i snažne kad mu dođu misionari u **audenciju**? Prošle godine, 19. listopada, prima stotinu mlađih ljudi, koji odlaze u misije i pavlovskom snagom ulijeva u njih srčanost i pouzdanje. Slično 5. veljače ove godine Bijelim Ocima. Početkom travnja opet je stajalo pred njim više od stotinu pripravnih, iz 17 raznih redova i kongregacija, a Papa im pokazuje svu neizmernost posla i šalje ih u svijet riječima: »Idite i nosite sigurnu svijest, da činite nešto Bogu najdraže i Crkvi najkorisnije, na što vas Papa može pozvati i što on može blagosloviti!« Nema sumnje, da je među najdirljivijim audencijama ona 10. ožujka 1964. Pred svetim Ocem klečala su prognana djeca — njegovi misionari i misionarke iz Južnog Sudana. Papa nije nikoga prokleo. Za sve je molio Božje milosrđe.

Papa je veliki misionar dok prima i pozdravlja **VLADARE I UVAŽENE LICNOSTI IZ MISIJSKIH STRANA**. Predsjedniku Somalije Abdulu Osmaru, predsjedniku Tanganjike uzornom katoličku Juliju Njerere, jordanskom kralju Huseinu, predsjedniku Konga, korejskom ministru vanjskih poslova, jednoj grupi indijskih parlamentaraca, jednoj skupini japanskih protestanata, nigerijskim i drugim hodočasnicima — Papa otvara srce nepregledne širine i dubine. Razumije sve njihove potrebe, pronalazi za sve pravi savjet i poticaj. Nitko ne sumnja, da je i herojsko putovanje svetog Oca u Svetu Zemlju prije svega misijsko i apostolsko djelo. Stojeci na razmeđu kultura, religija, naroda i nazora — Sveti Otac kao nitko pokaza jasno svjetlo ljubavi i razumijevanja za svakoga.

Ova godina njegova pontifikata **PLODNA JE DJELIMA**. Teško je skupiti ove statistike. No i ovi škruti brojevi dosta govore. Podigao je dvije nunciature — u Ruandi i Koreji. Stvorena je jedna nova nadbiskupija i 18 biskupija za misijske krajeve. Uspostavio je četiri apostolske prefekture. Imenovao je dva nadbiskupa, 27 biskupa (sam je posvetio 14 biskupa za misijski dan prošle godine!), pet apostolskih vikara i šest apostolskih prefekata.

Jasno je da i najviši misijski ured — **KONGREGACIJA ZA SIRENJE SVE TE VJERE** — radi pod budnim papinim vodstvom. Kardinal Agagianian i tajnik Propagande nadbiskup Sigismondi i u svojim govorima i u svojim pozivima samo su jeka papine duše. Tako **NADBISKUP SIGISMONDI** u svom pozivu, što ga u srpnju ove godine posla svim kršćanima-katolicima za misijski dan, zapravo prepisuje i ponešto širi ideje, što ili je u svojim nagovorima iznio sveti Otac. I on je svijestan, kao i čitava naša koncilска Crkva, da je misijski poziv Crkve — njezina bit. Ona mora doći ne s anatemama i prijetnjama, nego s milosrdnom ljubavlju i dobrotom. Mistički Krist pokazuje ljudima svoje najsvetiće dobro — oproštenje i pomirenje. Sva srca moraju priznati Boga Ocem i Krista Otkupiteljem, jer je to izričita Božja volja i najveća životna milost. Zato je i poruka za misijski dan puna brige, ali i topline. Ona pokazuje, da i nakon velikih misijskih papa — Benedikta XV i Pija XI može doći — veliki misijski Papa. Nosi misijsko ime — Pavla.

Da se razumijemo. Misije nisu danas ono, što su bile nekoć. Prije je rad misionara bio mučan posao među neznabućima ili mnogobroćima. Kara se svijeta strahovito mijenja. Religije otkrivaju kao i stare religijske kulture, da je i »poganskim« narodima Bog dao svjetla i milosti. Svijet se uz to pokazuje malenim. Sve se povijesne i duhovne naslage približavaju. Mi-

sionari danas moraju misliti sve više na zajedničke dušmane svih religija. To su neznanje, duševna zaostalost, svakovrsna bijeda, grijeh i sotonska mržnja. Svi krajevi svijeta potpadaju sve jednoličnije pod istu tiraniju, koja se iza kolonijalne i nesocijalne zove — novac, tehnika, neobuzdana razonoda i opće nepovjerenje. Jasno da se i metode rada moraju prema tome adaptirati. Kako — to je pitanje najveća muka modernog misionara.

• Zato prestaje nekadašnja ostra granica između misijskih i nemisijskih, kršćanskih krajeva i naroda. Danas ima u Africi krajeva, gdje je vjera u postotcima jača nego u Evropi. Neki dojučer misijski narodi šalju danas misionare u — Evropu! Svježe krćanstvo misija u nekim odgovornim i sudobnosnim točkama nadilazi sumorno krćanstvo »Zapada«. Zato je na Saboru sve jače odzvanjala riječ »apostolata«, koja mora uključiti svakovrsno misijsko djelovanje. A mora se primijeniti na sav svijet bez razlike. Ako pojedini biskupi misle, da su njihova stada još u neolitiku, kameni doba, neka pomisle, da je to bio i Kongo i Sahara i Malazija, dok nisu onamo došle bušilice i teški strojevi, koji su hvatali naftu i rovali rudnike. Taj nepoznat svijet pustinje i džungle preko noći postade — industrijski. Općara ga svjet modernih tekovina. Poput djeteta, bez dublje refleksije, sav se pred a čaru radija, televizije, sve ugodnijeg komfora, asfalta i — kontracepcije. Misionari moraju krčiti put do duša u okolini Leopoldvillage ili Saigona slično kao i apostoli u okolini Pariza i Zagreba.

Mi ćemo ipak iznijeti neke zgodice i djela, koja nam približavaju daleke krajeve, gdje naša braća bacaju u dubine ljudskih savjesti sjaj Kristov.

AZIJA

■ Ove će godine INDIJSKI KATOLICIZAM pokazati svoju zrelost na SVJETSKOM EUHARISTIJSKOM KONGRESU U BOMBEJU (koncem studenoga i početkom prosinca). Kardinal nadbiskup Gracias, i drugi indijski biskupi, pozivaju ostale narode, da prisustvuju veličajnom slavlju. Belgijski episkopat već je odredio, kako će se čitav belgijski narod s njima sjediniti. U Bombeju će podići više spomen-ustanova modernizirati katoličke škole, izgraditi čitavo »naselje ljubavi« prinosima svih katolika Indije.

Za vrijeme Kongresa bit će »TRECI AZIJSKI KONGRES LIJECNIKA« (od 25. do 28. XI). Tema toga sastanka glasi: Liječnik i obitelj. Citav jedan dan raspravljaće se o »planiranju obitelji«, o »obiteljskom savjetovanju«, o »spolnom odgoju«. Tajnik je toga kongresa Dr Anthony J. F. Sequeira iz Bombaja.

■ Internuncij za Indiju predao je 24. svibnja crkveno odlikovanje Pro Ecclesia et Pontifice AMERICKOM KIRURGU Dru HARRIY-U PURCELL. On je u bolnici svete Obitelji, što je vode misionarske sestre u New Delhiu, kroz četiri godine izvršio preko 5000 operacija! Početkom lipnja primio ga je u audijenciju sveti Otac. Pratila ga je supruga i šestero njihove djece. Dr Purcell odlazi u Ameriku, gdje će uz privatnu praksu predavati na sveučilištu u St. Louisu. Radi čudesnog djelovanja dra Purcella postade bolnica svete Obitelji veoma poznata.

■ U Saigonu (Južni Vietnam) ove su godine prvi puta uz ministre i katoličke predstavnike došli u apostolsku nunciaturu početkom lipnja i TRI BUDISTICKA BONCA. Dugo su razgovarali s našim biskupima i srdačno čestitali godišnjicu papinskog izbora.

Inače je položaj katolika u Južnom Vietnamu, kao i u burnom Laosu, težak. Nitko ne zna s večera, hoće li mu svanuti novo jutro. Gradanski ratovi razdiru te zemlje.

■ Na otoku Formosi (Tajvan) doživješe katolici nekoliko radosnih trenutaka. Petog lipnja otvoren je PRVI BENEDIKTINSKI SAMOSTAN u blizini sveučilišta Fuyen. Osnovala ga je američka opatija sv. Vinka iz Pensilvanije, koja ima 250 monaha. Za sada će u samostanu biti 10 redovnika. Samostan je blagoslovio pomoći biskup Pavao Čang.

■ CC. sestre Dominikanke otvorile su 30. svibnja U SAN TI MENU NOVU BOLNICU. Bio je prisutan nuncij Josip Caprio. Čestitao je na požrtvovnosti, koja je izgradila sklonište ljubavi sa 60 kreveta za skupinu od 15.000 stanovnika. Upraviteljica i glavna liječnica časna sestra dr Se radit će zajedno s jednim američkim liječnikom i urođenim pomoćnim bolničkim osobljem.

Msgr Capro, nuncij na Formosi, okupio je kod sebe SVE REDOVNIČKE POGLAVARICE. Ustanovio je zajednički vrhovni savjet. On će predstavljati 28 redova i kongregacija. Ustanovu pozdraviše Sveti Otac i kardinal Agagianian. Zadaća, reče prva predsjednica savjeta Č. majka Fara Či, zadaća je novog savjeta, da što savršenije upravlja radom redovnica prema želji hierarhije i potrebama puka.

■ Msgr Jean Jadot, narodni upravitelj papinskih misijskih djela u Belgiji, prošao je Afrikom i cijelim Dalekim Istokom. Proučavao je metode rada i sve teškoće misijskog terena. Dok u Africi još uvijek vrijedi masovni apostolat i na ljudi utječu skupne manifestacije, na azijskom Istoku Crkva najviše pridobiva pojedinačne osobnim utjecajem. Tako je na Formozi broj katolika od 15 000 (1952. g.) skočio na 250 000 (1964. g.).

■ Hong-Kong osjeti radost, kada će što učiniše njemačka djeca. Mališi su za vrijeme prošlog Božića obilazili kuće, pjevali pjesme, skupljali darove. Skupljenim novcem podigće jedan logor-sklonište za izbjegličku djecu. Tu će se moći skloniti preko 120 djece. Da se skupi 150 000 dolara, koliko je bilo potrebno za sklonište pomogaće pjevanjem i koncertima — braća protestanti.

■ Japanski biskupi na svojim konferencijama (9. i 10. lipnja) donesoše značajne odluke o liturgijskoj reformi prema koncilnoj shemi o liturgiji. Od Petrova ove godine za Japan vrijedi propis: mjesto poklecanja koljenom pred Presvetim će se vjernici samo duboko pokloniti; ne ljubi se biskupski prsten niti se čine nakloni pred biskupom izvan liturgijske službe. Imenovali su biskupa Lorenza Nagae predstavnikom episkopata u novom Sekretarijatu za nekršćane što ga je sveti Otac ustanovio.

■ Japanski budisti posjetili su 27. lipnja svetog Oca. Pratio ih je predsjednik Tajništva za nekršćane kardinal Marella nekadašnji nuncij u Japanu. Vodio ih je prof. Gyokusen Osaka, rektor sveučilišta u Komazavi. On je pozdravio svetog Oca i zahvalio na dobroti, što ih je primio. Svi — reče dr Osaka — tjeskobno čezne za mirom i sve religije svijeta moraju skladno sudjelovati, da do mira dođe. Zato svi budisti Japana traže veze s ljudima, koji vjeruju u nadnarav i žele spasiti čovjeka. Sveti Otac odgovarajući na engleskom reče da cijeni plemenite nakane te budističke »misije dobre volje«. On želi, da svi na svijetu što prije budu jedno.

■ U Južnoj Koreji održan s velikim uspjehom drugi «katehetski tjedan». Prisustvovali su — 1 nadbiskup, tri biskupa, 1 bivši ministar predsjednik, predstavnici protestanata uz mnoštvo svećenika, čč. sestara i laika. Rasprave je vodio poznati katehetski reformator s Filipina p. Ivan Hotinger D. I. On je govorio engleski, a u raznim dvoranama bilo je istovremeno sve prevedeno na druge glavne jezike. Kroz čitav tjedan, što se je održao u sjemeništu u Sogangu (Seul), bila su održana 24 predavanja. Glavna tema — veza liturgije i kateheze. Usputna izložba pokazala je nove knjige, brošure, slike, filmne i druga pomagala. Nešto od toga i na korejskom jeziku. Svaki dan je bila zajednička sveta misa — recitirana. Doživljaj, rekoše svi, dubok i krasan duhovni doživljaj.

■ Na Novoj Gvineji, javljaju, Crkva doživljava nove Dubove! Mase, ko ono u Jeruzalemu, a pred par desetljeća u Africi, udaraju na vrata Katolici-ma. U vikarijatu Mount Hagen, piše p. Gerhard Bus SVD, moralo je pet otaca na postaju Sari, da pokrste prvu poučenu grupu od 207 odraslih. Poučavani kroz nekoliko mjeseci, pokazaše kasnije veliku kršćansku zrelost. Sveake nedjelje dolazi ih preko 90 posto na svetu Pricest! (Kad bi se u nas nešto slično desilo).

AFRIKA

■ Prošle, 1963. godine razasla je pedagoški Istraživački centar u Leopoldvilleu (Kongo) 23 školske knjige u 600 000 primjeraka na sve strane zemlje. Centar je osnovao p. Petar Detienne iz Kongregacije Srca Marijina, iza kako se usavršio u pastoralnim problemima na sveučilištu u Louvainu (Belgija).

Prije tri godine počeše 2 belgijska i 2 njemačka brata Iz Reda graditelja raditi u Buji Mayi (Bakwanga u Kongo). Izgradiše veliku garažu i radionice za sva misijska vozila. Počeli su graditi malo sjemenište, koje će biti za dvije godine dovršeno. U Miabi podigše župni dvor i crkvu, kamo je već stigao svećenik s nekoliko sestara Ljubavi, koje će se brinuti za odgoj djevojaka.

Biskupi Konga prvi u čitavoj Africi donesoše konkretnе odluke za reformu liturgijskog života. Mnogo mesta u svetom bogoslužju dadoše narodnom jeziku.

Kongo je u crkvenom pogledu mnogo stradao. Razdiru ga polukršćanske sekte, pune praznovjerja, i gradanski ratovi, koji uništio velik broj crkvi i misionara.

■ U Tanganjiki se dogovorio naši biskupi s predstvincima drugih kršćanskih vjera, da uvedu zajedničku molitvu u sve vjerske škole. Molitva je sastavljena na Kiswahili jeziku, a prevedena glasi: »O Bože, Stvoritelju naš, mi te pozdravljamo, molimo ti se i preporučujemo, da nam blagoslovioš ovaj dan. Pomozi nam u učenju, da bismo se tako odgojili, kako bi sve bilo od koristi našem životu na ovoj zemlji. Daruj nam znanje, da te možemo častiti i vjerno ti služiti. Amen!«

Sama vlada Tanganjike radosno je odobrila pothvat smionog socijalnog radnika Mutayobe. On je osnovao »Kreditni savez« za socijalno-ekonomsku pomoći siromašnjima. Biskupi, dakako blagoslovile djelo. Ono krasno napreduje.

Katolici Tanganjike zahvališe Američkoj Katoličkoj Pomoći na svim pri-mjenim poklonima. Od travnja 1962. do lipnja 1964. došlo je preko 10 000 tona odijela, lijekova, knjiga i druge robe. Za to su američki katolici izdali 1,469.164 dolara.

■ Kad je u Lagosu (Nigerija) ministar gospodarstva **Rajmond A. Njoku** primio od apostolskog delegata msgra Sergija Pignedoli-a koncem svibnja znakove Grgureva viteškog reda, i kad ga nuncij nazva »sinom Katoličke Crkve, koji ne samo da zauzima uvaženo mjesto u političkom životu, nego je već godinama vjeran i odličan član ove svete vjere« — skromno odgovori da nije vrijedan te časti.

■ **Brdo Namugongo** u biskupiji Kampala, začuđeno osjeti kako mase svijeta u rano jutro 7. lipnja dolaze na ono mjesto, gdje je 1886. bilo pobijено preko 20 mučenika. Kod svete mise preko 4000 hodočasnika, od 10 000 prisutnih, primilo je svetu pričest. Nadbiskup Josip Kiwanuka osnovao je međunarodni savez za širenje štovanja blaženih mučenika iz Ugande. Ove jeseni oni će — tako čujemo — biti proglašeni svetima.

Vlasti sjeverne Ugande odlikovaše »medaljom nezavisnosti« p. Tupone, misionara presvetog Srca, i tri časne Sestre. Oni su mnogo učinili za podizanje i samostalnost Ugande, napose sjeverne, radeći u Biskupiji Gulu.

■ **Predsjednik Dahomeya — Apthy** prisustvovao je posveti novoga biskupa u Natitinga. Tom zgodom neobično jakim riječima veličao je djelo misionara u svojoj domovini. Oni su — reče — donijeli mladima svijest dužnosti, naučili ih zanosnom i požrtvovnom radu, a nada sve pravoj ljudskoj ljubavi.

■ **U benediktinskom samostanu Buake** (Obala slonove kosti) održaše od 21. do 26. svibnja poglavari i poglavarice kontemplativnih samostana (benediktinaca i cistercita) sastanak. Biskup Andrija Durat kaza, da je skup 29 poglavara i 9 poglavarica izvanredno važan. Bez molitve i žrtve nemoguće je bilo kakav ozbiljan rad. Oni su razmatrali najvažnija pitanja monastičkog života, izobrazbe, molitve u koru i izvan kora, probleme uzdržavanja i druge. U pismu episkopatu izjavile kako bi bili sretni kad bi mogli još više pomoći u liturgijskom i molitvenom životu afričke crkve.

■ Nadbiskup Emanuel Mabathoana iz Mafaru-a (Basutoland) posvetio je kapelu svetog Petra u **hamankralskom sjemeništu, kod Pretorije** u Južnoj Africi. Slijedeći dan, 29. VI., svećano je blagoslovio samo sjemenište apostolski delegat msgr Mc Geough. Svečanu misu služio je general dominikanskog reda Preć. Fernandez. Prisutni su bili gotovo sv biskupi Južne Afrike. Sjemenište su izgradili i ukrasili urođeni umjetnici iz Habise, iz Zulu plemena. Zato je ta umjetnost veoma draga urođenicima koji vide, kako crkva blagosilje i njihovu estetiku. Za sjemenište utrošiće preko 1,300 000 dolara.

■ Južna Afrika je poznata kao segregacionistička i rasistička zemlja. Katolici su najveći neprijatelji nejednakosti među bijelima i crnim. Tako su naši **katolički studenti** održali svoj sastanak u Pietermaritzburgu (5. do 13. VII.) Njihove odluke protiv rasne diskriminacije silno se dojmiše svih starnovnika zemlje. Hoće li se time sami izložiti progonima? Nije li Krist bio izložen najvećem progonu, kad je govorio u prilog svih ljudi i za njih umirao.

■ Malavi (Njasaland) postade 6. lipnja **nezavisnom državom**. Tom su zgodom sve kršćanske konfesije donijele zajedničku čestitku i poruku narodu. Govorio je i sveci Otc. U svim crkvama služile se mise zahvalnice. Nadbiskup Guido del Mestri, poznat našim ljudima, jer je više puta bio u našoj zemlji, pročitao je poruku svetog Oca. Hymnu nove države komponirao je organista katedrale u Zombi Mihail Sauka. Od kojih tri milijuna stanovnika — preko 560 000 pripada katoličkoj Crkvi. Nada Crkve počiva na 100 000 katolika, koji se spremaju na sveto krštenje.

■ Dodatajno još jednu potresnu vijest iz **Britanske Gijane**. U mjestu Georgetown poginuo je u požaru vlastita doma, što ga iz rasne mržnje zapališe teroristi. Artur Abraham i sedmero njegove djece. Bilo je to u noći. Zajedno sa ženom bio je toga popodneva u katedrali na svetoj misi i pričesti, kao svaki drugi dan. Kad je kuća planula, žena i dvije kćerke spasile se, a otac — spasavajući druge — poginuo pod ražerenim krovom. Citava je njegova obitelj svake nadjelje primala svetu pričest. Najmlade dijete Marija Lujza primila je prvu svetu Pričest mjesec dana prije katastrofe. Sve se to dogodilo iza proglaša, što su ga narodu izdali zajednički biskup Guilly i predstavnici drugih vjera i rasa o jednakosti svih 6 rasa Gijane.

NA KRAJU treba spomenuti, da veliko misijsko djelovanje Crkve obuhvaća i svu Južnu Ameriku, velik dio Europe (među protestantima i pravoslavnima), Australiju i Oceaniju. Tko da sve to opiše? Bit će prilike, da redom otkrivamo djelovanje Crkve po svem stijetu i time punimo svoje srce radošću što joj pripadamo i odgovornošću za svu našu braću, koja još ne poznaju davnog Srca Isusova.

Fidellis

Zahvale Presvetom Srcu Isusovu i Bezgrješnom Srcu Marijinu

- Na ozdravljenju i drugim milostima — S. M., Split.
- Na uspješnoj operaciji — S. R., Lučko.
- Na ozdravljenju i drugim milostima — Jambrek Barica, Kabel.
- Na primljjenim milostima — P. A., Sarajevo.
- Za ushitani molitvu i pruženu utjehu u najtežim časovima — M. B., Pag.
- Na primljjenim milostima, pomoći u raznim potrebnama, za sretan porodaj i zdravo dijete moje sestrične — S. H., Sarajevo.
- Sto se je povratio mir u kući — Alojzija S., Mače.
- Na ozdravljenju od teške bolesti našeg sina Ivice — roditelji: Martin i Cecilia Šenčić, Vinjkovci.
- Za pomoći u velikoj nevolji — Margareta Vučić, Murnko Sredljake.
- Za sretan putratak moje nećakunje u samostan — Tetra M. B. ,
- Na sretan položenim ispitima — učenica Iva Čazava.
- Na velikoj milosti — B. M., Turnešnica.
- Za primljenu milost — V. K. S.
- Za ozdravljenje — Franica ud. Bojanović, Mokošić - Dubrovnik.
- Na ozdravljenju svojem, svoje kćeri i na sretno položenom ispuštu svoga sina — Martina Strogićević, Lovćen - Buđje.
- Na primljjenim milostima — N. N. Šepci.
- Za sretan uspjeh u Školi — M. I. Buzin,
- Za ozdravljenje — M. A. Borin.
- Hvala Božanskomu Srcu na primljjenim milostima, — Katica Biondić.
- PETRU BARBARIĆU slugi Božjem zahvaljuje za milost Marija Polameta, D. Hrmaso.

**S
V
A
G
D
A
N
J
E

P
R
I
K
A
Z
A
N
J
E**

**Božansko Srce
Istusovo, prikazujem
Ti po Bezgrješnom
Sreću Marijinu sve mo-
litve, djela i trpljenja
ovooga dana u nakna-
du za naše uvrede i
na sve one nakane
za koje se Ti nepres-
tano prikazujuće na
oltaru. Osobišto Ti ih
prikazujem za svetu
Crkvu, svetoga Oca i
za sve potrebe koje
su preporučene čla-
novima Apostolata
Molitve, Amen**

Nakane AM za studeni 1964.

- opća: Da bi ljudi, kršćanskom na-
ukom prosvijetljeni gledje vjeć-
nog života, ispravno shvaćali
zadaću i važnost zemaljskog ži-
vota.
- misijska: Da bi u Aziji i Africi upliv ma-
terijalističke kulture dolazeći
sa Zapada bio nadviadan prou-
čavanjem encklike »Majka i
Učiteljica« i provođenjem u ži-
vot načela u njoj sadržanih.

L I S T O P A D 1964.

1. C - Remigij
2. P - Prvi petak,
Andeli C.
3. S - Prva subota,
Terezija
4. N - XX. PO
DUHOVIMA
5. P - Placid
6. U - Bruno
7. S - Gospa od
sv. Krunice
8. C - Brigit
9. P - Ivan Leonardi
10. S - Franjo Borgija
11. N - XXL. PO DUH.
Majčinstvo EDM
12. P - Maksimiljan
13. U - Eduard
14. S - Kalist
15. C - Terezija Av.
16. P - Hedviga
17. S - Margaret Alakok
18. N - XXII. PO
DUHOVIMA,
Luka Ec.
19. P - Petar Aikant
20. U - Ivan Kantij
21. S - Ujšula
22. C - Kordula
23. P - Antun Klaret
24. S - Rafael Artandeo
25. N - KRIST KRALJ
26. P - Demetrij
27. U - Vincentij
28. S - Simon i Juda
Tadej ap.
29. C - Narcis
30. P - Alfonz Rodriguez
31. S - Wolfgang

S dopuštenjem crkvenih i
redovničkih poglavara izda-
je Glasnikov redakcijski od-
bor Hrvatske Poljoprivrede D. I.
- Zagreb I - 147. Palmitice-
va 33. - Odgovorni urednik
o. Franjo Sipus, Zagreb I
- 147. Palmiticeva 33. Tele-
fon 22-499. - Tisk: «Pla-
men» Slav. Brod - List iz-
lazi svakog mjeseca. Poje-
dini broj 70 din. Bogoslovi
i sjemeništarci u skupnoj
preplati 50 din. Godišnja
preplata za redovite pre-
platnike 840 dinara. Grupne
preplate od deset na više
dobivaju deset po sto po-
pusta. Novac preplate sa-
lijte na poštanskim upatr-
cama; suradnju na uredni-
štvo Glasnika. Rukopisi se
ne vraćaju.

Na omofu:
SVETIŠTE MAJKE BOŽ-
JE BISTRICKE

GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA

VLJENA 50 DIN.

ZAGREB - STUDENT 1964.

Poštarska plaćena u potoru

GOD. 35. — BR. 10

Sadržaj:

Iz života u život, Josip Curić DI	321
Prema enciklici »Majka i učiteljica«,	
J. Antolović DI	324
Oprosti mi, pogriješio sam, Stjepan Džalto	326
Dijete je psiholog	327
Graditelji Božjega Kraljevstva II, J	329
Bez krunice ne bili izdržao, Stjepan Šimeta DI	322
Poslušala je, Stjepan Vinković	333
Na brzinu s raskršća, Mijo Škvorc DI	335
Izgubljen put, Dj. M.	336
Za duše u čistilištu, Don Božidar Medvid	338
Sveta isповјед, Petar Ribinski DI	339
Moja vjera 13, Petar se ne može zabuniti,	
Franjo Šipušić DI	343
Mjesečna kronika svete Crkve: Iz katoličkog	
svijeta, Fidelis	346
Obavijest	352

Na omotu:

Spomenik na Mirogou u Zagrebu. Odinak uz crkvu, s južne strane. Umoran putnik na rubu svoga života zagrio je kriz - »jednu nadu«. »Vidjeh svako djelo što biva pod suncem - veli Propovjednik u Svetome psalmu a eto, sve je taština i trka za vjetrom!« (L14) »Čeka me samo još jedan važan posao u životu, da na kraju umrem u prijateljstvu s Bogom - govorio bi neki krepošni redovnik koji se nije trebao bojati susreta sa smrću.«

ZAGREB

LV - 11

Studenti 1964

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE

DVA KRIKA

Kako dugo živi čovječanstvo na kugli zemaljskoj? Prema neki-
ma 6.000, prema drugima 600.000 godina... Nu to i nije tako važno! Činjenica
je da nakon tolikih tisućljeća, ispunjenih trudom i naporom, ljudski rod
još uvijek lici na golemu povorku osudenika pred stratištem. Dvije trećine
jadnika u toj povorci pate danas od gladi. I nemojmo misliti, da se u tom
pogledu stanje poboljšava: jer pred pedesetak godina gladovalo je "samo"
38% ljudi na svijetu, dok ih danas gladuje 60%... Nevolja je u tom što se
svakoga dana rodi na zemljji 80.000 novorođenčadi, kojima nije zajamčen kruh
svagdanji. Naš globus broji danas 900 milijuna djece ispod 15 godina; među
njima 500 milijuna nemaju nadu da će se ikad susresti s liječnikom. Koje
onda čudo ako u Africi od 1.000 novorođenih — 350 strada životom? Koje čudo
ako u Indiji prosječan ljudski vijek traje tek 27 godina? Izračunajmo sami —
šta to znači, kad osrednji indonezijski radnik zaradi godišnje 25 dolara, odno-
sno 2 dojara na mjesec! To već nije dosta ni za umiranje a kamo li za život.
Doduše, mnogo se govori o blagodatima skore »atomske« budućnosti! Ali, ne
zaboravimo, da već danas atomske velesile posjeduju toliko hidrogenskih
bombi te bi mogle potpuno istrijeti ljudski rod s lica zemlje; ne zaboravimo,
da na pragu te brioslovne ere tri petine čovječanstva ne znaju još ni
čitati ni pisati; da po svjetskim tamnicama čami oko 20 milijuna robijuša,
premda 60% zločina ostaje nekažnjeno; da među »vodećim« narodima Evro-
pe i Amerike bilježe pojedini do milijun pobačaja godišnje, dok onim neza-
bilježenima nitko i ne zna broja... Pred ovim bolnim činjenicama svatko se
mora pitati: čemu ta vjekovna bijeda čovječanstva, čemu taj jadni život?
Nije li prvi naš zov nakon rođenja bio krik, krik nemoći pred životom? I ne
će li posljednji hropac svakoga od nas i opet biti krik, krik nemoći pred
smrću? Ima li smisla između ta dva krika tumarati zemljom, na kojoj ionako
iz dana u dan sve više raste talog suza, krvi i očaja, talog ludosti, podlosti i
zvjerstava?

I Z Ž I V O T A U Ž I V O T

Nakana AM za studeni

Molimo, Apostoli molitve,
da ljudi u svjetlu kršćanske nauke
o vječnom životu
ispravno shvate zadaču i važnost
života na zemljji.

DVA TIBETANCA

Nakon drugoga svjetskog rata sva se Amerika počela zanimati za dvojicu neobičnih zarobljenika. Nitko se naime nije mogao s tom dvojicom sporazumjeti, jer su govorili posve nepoznatim jezikom. Konačno jedan sveučilišni profesor ustanovi — da se tu radi o zabitnom nekom tibetanskom narječju; uz priličnu muku porazgovori se on s njima i doznade njihovu pustolovnu prošlost. Još negdje 1942. godine pošla su ta dva gorštaka iz svojih planina kradom u Sovjetski Savez da onđe nešto zarade; ali su doma bili unovačeni u radne, a kasnije i u ratne jedinice, dok na kraju ne dopadoše u njemačko zarobljeništvo. Kad je, međutim, počela saveznička navala s Atlantika, naoružane ih Nijemci i uputiše na zapadno bojište; tu ih zarobiše Amerikanci i prevezoše u svoju domovinu... Učeni je profesor ponovo bilježio sve pojedinosti njihova pričanja; nadasve se pak obradova kad mu na kraju spomenuše da bi i oni htjeli njega nešto zapitati. Očekivao je da će iz zanimati podaci o njihovu zavičaju i o mogućnosti povratka kući; ali njih dvojica pred tim čovjekom, koji ih je jedini mogao razumjeti, izušće onog časa samo jedno pitanje: »Kažite nam, molimo vas: čemu je služilo sve ovo strahovito ubijanje i razaranje što ga proživjesmo?« Učenjak se zapanji; i što je dulje razmišljao, sve je bolje uviđao da im ne može pametno odgovoriti. Zato, na kraju, slegne bespomoćno ramenima: bio je to jedini njegov odgovor na njihovo jedino pitanje.

DVA BEZDANA

Može li koga takav odgovor zadovoljiti? Pogotovu, ako nije u pitanju samo jedan rat, nego sav ljudski život i čitava povijest čovječanstva? Mnogi tu, nažalost, slijedu ramenima; u njihovim očima život je bijedan mostić, raspet između dva bezdana: između ništavila našega nastanka i ništavila našega nestanka. Jer, rodili smo se — a da nas nitko nije unaprijed pitao jesmo li voljni doći za svijet; nije nas, uostalom, još ni bilo! Podjednako moramo nestati, izgubiti se u mraku smrti, makar se inače sve žilice našeg bića opirale tom klobnom udesu. Kakvog dakle smisla ima taj naš kratkotrajni život, zagorčen i zatrovan nebrojenim jadlima? Uistinu, ako čovjek živi od kolijevke do groba — i ništa više, ako svi mi kao pozemljari samo brzamo iz jednog ništavila u drugo, onda se zbilja ne isplati živjeti... Te nas trpke i ozbiljne misli salječu vazda, nu nmanose sada — u kasnu jesen. Zato i želi Sveti Otac Papa da nam studeni, mjesec mrtvih, dozove u pamet utješnu istinu: smrt nije svršetak svega, nego preobrazba i novi početak! Život na zemlji samo je predigra, predvežba istinskog Života u Vječnosti! Mi nismo potekli iz tupog ništavila, nego iz podatne Ruke Stvoriteljeve! I nećemo smrću propasti u ništa, nego ćemo otpočinuti na Probodenom Srcu Otkupiteljevu! Da, život zemaljski zbilja je mostić, napet između dva Bezdana: s jedne strane Bezdan Očinske Dobrote Božje, s druge strane Bezdan neshvatljive Ljubavi Kristove. Poput majke, koja dijete uči hodati zovući ga neka iz očevih ruku potreći k njoj u zagrijaj, tako i nas Spasitelj uči pravom Životu — kad nam kroz zemaljske kušnje i kroz samu smrt razotkriva Ljubav vlastitog Srca. Da taj duboki smisao svog života uočimo, nije dosta za nj' znati; treba vjerovati i... moliti!

SVETA MARIJO.

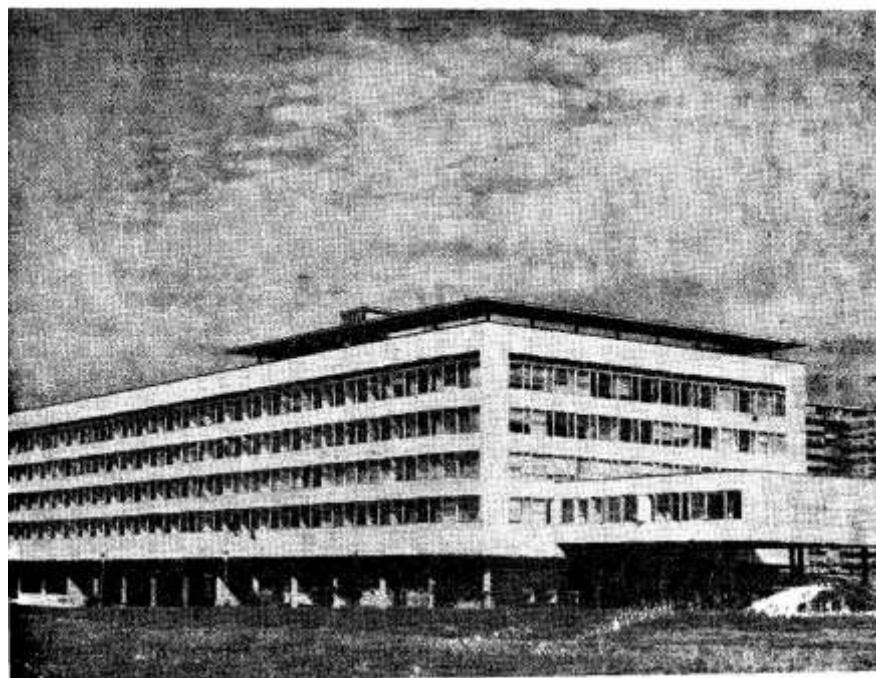
Majko Isusova i Majko svega čovječanstva! Već stoljećima zovu Te blaženom svi naraštaji ponavljajući riječ Elizabetinu: »Blago Tebi, što si vjerovala!« Da, vjerovala si u Boga, i po Bogu vjerovala si u sanu sebe! Vjerovala si da onaj Tvoj skromni i patnički život u Nazaretu, u Betlehemu, u Egiptu ima smisla; vjerovala si da stradanja Tvoga Sina i Njegove Crkve, da stradanja nevoljnog ljudskog roda imaju smisla; i nisi se prevarila! Dakako, ni Tebi nije bilo dano da razumiješ sve što je Providnost činila oko Tebe; ali si shvatila — da u našem smrtničkom životu nije glavno znati ni razumjeti, da u našem zemaljskom putovanju samo jedna pobjeda pobjeđuje svijet, sotona i samu smrt, — a to je vjera! Doista, blago Tebi što si vjerovala! Pred Tobom evo stojimo mi, prognani sinovi Evini, u kojima je već ponestalo vjere, pa se zato i sledila ljubav kod mnogih; mi — koji smo zabrinuti videći kako se čovječanstvo naglo množi, premda među

---

Zagreb — Gradska vijećnica.

Od svih naroda, naš nam je narod najbliži. Za nj i za one koji njime upravljaju moramo moliti i raditi prije nego za bilo koji drugi narod. To nas kršćane uči naša vjera. »Svemogući vječni Bože, u cijoj su ruci sve vlasti i prava svih naroda; pogledaj milostivo na one koji po vlasti nad nama vladaju, da se na cijeloj zemlji pod zaštitom tvoje desnice trajno ustali cjelebitost vjere i sigurnost domovine. Amen.«

Cetvrta molitva Velikog peika

nama iz dana u dan ima sve manje majki; mi — koji smo bahato htjeli smisao svog života naći u goloj zemaljsnosti, pa danas evo nakon svjetskih krvoprolića uzdišemo tužni i očajni u dolini suza! Svrni dakle, Odvjetnice naša, milosrdne oči svoje na nas te nam svakom pojedinom ponovi riječ kojom si poučila mališe u Fatimi govoreći: „Moja domovina je Nebol!“ Daj da u svjetlu te istine pravo cijenimo zemaljsko svoje živovanje i da samu smrt gledamo u duhu vjere s Tobom kao prelaz iz »života« u Život! Amen.

PREMA ENCIKLICI

„MAJKA I UČITELJICA“

Misijska nakana AM za studeni 1964.

Kultura je današnjega čovjeka velikim dijelom materijalistička, to jest velikim dijelom ide za ekonomskim i tehničkim napretkom, za zemaljskim blagostanjem ne vodeći računa o spasenju duše i o duhovnoj kulturi. Sigurno, ima ljudi koji traže i gaje ono što koristi duši i što služi moralnome i religioznom napretku ljudskoga roda. Ali nažalost njihov utjecaj nije ni izdaleka toliki da bi promjenio shvaćanje i mentalitet današnjice.

Ova takozvana zapadna, evropska i američka kultura danas obuhvaća i prožima čitav svijet. Tehnička kultura djeluje na sve ljude. Zato mnogi do nedavna veoma primitivni, ali ipak religiozni narodi, pod naglim utjecajem tehničke kulture počeće manje cijeniti i tražiti religiozne vrednote. Zabilještilo ih je ono što udara u sjetila, i polakomije se za materijalnim dobrima zabacujući duhovna. Takozvana čudesna i dostignuća moderne tehnike ruše njihovo staro vjerovanje, a namjesto toga dolazi potpuni ateizam, ako ne baš teoretski u riječima, a ono barem praktični u držanju, to jest lju-

di počeće živjeti kao da nema Boga, duše ni prekogrobnoga života. Otda velika opasnost po afričke i azijske narode da im materijalna kultura i napredak tehnike posverna dotuče religiozno naziranje na svijet i da ih učini potpunim materijalistima.

Da bi se svladala ova uistinu velika i opasna nedača, naša nakana, preporučuje studij, proučavanje i provodenje u život velike socijalne enciklike Pape Ivana XXIII »Mater et Magistra« — »Majka i učiteljica«. Ovaj značajni papinski dokument želi pokazati put kojim se može doći do rješenja velikih i društvenih problema današnjice, da pri tom ipak ne strada vjera u Boga i čovjekova vječna sudbina. Papina enciklika veoma naglašava istinu da se svaki zdrav socijalni poredak mora prije svoga temeljiti na nauci Krista, koji je jedini Istina, i na nauci Crkve, koja je »stup istine«. Ali osim ovoga temeljnoga stava enciklike daje konkretno rješenje veoma vrućih pitanja koja muče današnje doba. Evo neka od tih pitanja: pomoc nerazvijenim krajevima, udio

radnika u dobiti i plodovima rada, sklad između zajedničkog, javnog i privatnog vlasništva, briga prehrane pučanstva na našem planetu.

Nakana ima pred očima studij, proučavanje ove prevažne enciklike i njezino provođenje u život, u djela. O tom obojem veoma će ovisiti da li će narodi Azije i Afrike s materijalnom kulturom prihvatići i materijalističko naziranje na svijet, koje nijeće ono, zapravo »jedino potrebno«, o kojem reče vječna Istina Isus Krist: »Što koristi čovjeku ako sav svijet zadobije, a dušu svoju pogubi?« — Sigurno, važno je, da čovjek provodi i na zemlji život dostojan čovjeka, da ima sve što mu je potrebno za pristojan život, ali s time nije, ne može i ne smije biti sve svršeno. Čovjek nije samo tijelo, on ima i dušu, a duša ima svoje potrebe, o kojima također valja voditi računa. Sa smrću sve ne svršava, pa se valja posvetiti i brizi za prekogrobní, za vječni život.

Da bi se dakle izbjegla opasnost jednostranosti potrebno je s materijalnom kulturom donijeti ljudima i duhovnu kulturu. Katolička Crkva majka i učiteljica svih naroda, u enciklici »Mater et Magistra« svezano je progovorila i dala sigurne norme i direktive kako promicati čovjekovo materijalno dobro ne gubeći s vida duhovnoga dobra, koje je još važnije od prvoga.

Utješna je činjenica da su mnogi sa simpatijama i razumijevanjem primili ovu Papinu encikliku, i to »specijalno u misijskim zemljama, kao na primjer na jednome sastanku predsjednika afričkih zemalja.

A kada je bio predložen u indijskom parlamentu koncem godine 1961., novi petgodišnji plan i neki se nisu protivili i počeli ga kritizirati, tadašnji indijski premijer Pandit Ne-

hru odgovorio je: »Tko hoće kritizirati naš petgodišnji plan, neka prije pročita encikliku Pape Ivana XXIII Mater et Magistra! Time je htio reći kako je indijski petgodišnji socijalni plan potpunoma u skladu sa spomenutom Papinom enciklikom koju odobrava gotovo čitav svijet.

Dužnost je osobito misijskih biskupa, svećenika, redovnika, redovnica i katoličkih svjetovnjaka u misijama, da promiču ideje ove socijalne enciklike, da bi ona stvorila kod afroazijskih naroda ispravno raspoloženje i shvaćanje današnjih društvenih zbivanja, razvoja kulture, tehnike i civilizacije.

Mi pak apostoli molitve pratimo naročito kroz ovaj mjesec to nastojanje svojim žarkim molitvama u duhu vjere, znajući da će jedna stvar, jedna ideja, jedan pokret to bolje uspjeti što bude većma imao kaž podlogu, zalede i borbenu pozadinu vojsku molitelja.

Dobro je da si kao poticaj navedemo i dozovemo u pamet riječi velikog španjolskog državnika i parla-

mentarnog govornika Donosa Cortesa, koji je rekao: »Vjerujem da oni koji mole, više čine za svijet nego oni koji se bore, i ako svijet ide iz zla u gore, to je zato što ima više bitaka nego molitava. Kad bismo mogli prodrijeti u tajne Božje i tajne povijesti, uvjeren sam da bismo se zadivili pred čudesnim učinkom molitve, dapače i u ljudskim stvarima. Da bi društvo bilo u miru, po-

trebna je neka ravnoteža, koju jedino znade Bog, ravnoteža između molitava i djela, između konteplativnog i aktinovog života. Ja vjerujem i moje je uvjerenje u ovoj stvari veoma jako, da kad bi bio samo jedan dan ili samo jedan sat, u koji se sa zemlje ne bi vinula k nebū nijedna molitva, da bi taj dan i taj sat bio posljednji u svemiru.“

Josip Antolović DI.

Oprasti mi, pagriješio sam!

Zivio je na selu tada kad se oženio. A oženio se sa lijepom i poštenom djevojkicom iz svoga sela. Šest godina živjeli su sretno obrađujući zemlju. Najedamput se on počeo tužiti na zemlju iako je mogao od nje živjeti. Počeo je kukati:

— Ostat ću nesretan i ja i žena i moje troje djece, ako ostanem dalje na zemlji. Zemlja danas nije ništa. Do seljaka nitko ništa ne drži. Krvav je moj kruh, — i slično bi govorio.

Jednoga dana napusti zemlju i zaposli se u tvornici kao fizički radnik. Djecu i ženu je ostavio na selu. Samo bi subotom navečer dolazio.

Zbog niske plaće upiše se u večernju školu. Računao je na nešto više. Živeći u gradu počeo se mijenjati. Počeo je oponašati gradskog čovjeka i po nošnji i po govoru. Sve mu je seljačko svaki dan postajalo smiješno, zaostalo i glupo, kako je sam govorio.

Ona je ostala onakva kakva je bila kad su se vjenčali. Pa je i ona za njega postala nekulturna i glupa:

— Nekulturna si i glupa! Prava si seljančurina, i sličnim riječima vri jedao bi svoju ženu kad bi se subotom vraćao kući.

Zabranio joj je i u crkvu, I to je za njega bilo glupo. Postalo mu je sve glupo što je naučio od oca na selu.

Nastalo je nesnosno stanje u obitelji u kojoj je bio sklad, mir i ljubav dok je on držao plug u ruci.

I jedne subote, dok ga je očekivala, stiglo je pismo. On je pisao da se više ne vraća i da će zatražiti rastavu.

Plakala je, ali nije gubila nadu. S krunicom u ruci čekala je njegov povratak.

Jednog dana upitala je najstarija djevojčica mamu:

— Mama, kamo je otisao naš tata? Već ga tri subote nema. —

— Vratit će se, dijete moje, samo se ti Bogu moli, rekla je mama.

— Molim, mama, molim. Ali znam i pjevati. Velečasni nas je naučio.

Slušaj! — I zapjeva milo i slatko kako samo dijete znače: Marijinu pjesmu:

O Marijo mila, mi sada smo tu.
Uslisi nam molbu, daj vapaj nam cuj.

Na putu života križ čeka nas ljut . . .

Bilo je veče, zimsko doba. Dok je mala Katica pjevala, majka je plakala. A on je slušao. Pošao je nekud. Možda ga je Marija poslala. Kući. U svoj dom. Prije nego što je otvorio vrata, stao je i slušao. Slušao je plač žene i pjesmu svoga djeteta: Na putu života križ čeka nas ljut . . . Katica je prestala pjevati kad je vidjela da mama plače.

— Mama, što plačeš, upitala je.

— Plaćem, jer se tvoj tata više nikada neće vratiti.

I Katica je zaplakala za svojim tatom. Onako tužno kao što je malo prije pjevala.

A tata je taj čas otvorio vrata. Zagrlio je svoje dijete i poljubio ga. Onda se okrenuo ženi i rekao: »Oprosti mi, pogriješio sam!«

Da sakrije suze pogledao je kroz prozor. Pogled mu je pao na zemlju, koju je mjesec obasjavao. Na njegovu zemlju. Zemlju koju mu je otac obradivao i ostavio. Na zemlju koju će i on do smrti obradivati i ljubiti, mislio je dok ju je suznim očima gledao.

Dok je on promatrao zemlju u zimskoj noći žena je stiskala krunicu u svojoj toploj ruci. I tihu je govorila: »Marijo, hvala Ti, hvala!«

Stjepan Džalto

DIJETE JE PSIHOLOG

Svako je dijete psiholog, koji prosuđuje svog oca, majku i ostale. Ispipava ih ustrajno, dok ne odredi granice njihove snage i svoje slobode. U tu se svrhu služi svim svojim malim oružjem, a posebno suzam i srdžbom. Ako mu se smiluju, ako se boje da ne dobije grčeve, ako mu — nakon što su ga mnogo grdili, prijetili, pa i tukli — ipak popuste da imaju mir, dijete zapamići te njihove slabosti i odsad će, s izvanrednim poznавanjem ljudskog srca, na njima temeljiti svoje ponašnje.

Iz toga je jasno da dijete, kad hoće prijeći granice onoga što je razborito, mora svojim tvrdoglavim čelom udariti o tvrdi, nepotpustljivi zid. Ono će udariti jedunput, dvaput. Kad udari treći

puta, smirit će se i ne će više pokusavati glavom kroz zid. Kad odraštate, rastumačit ćete mu, zašto se neke stvari mogu učiniti, a druge

ne. I tada neće imati nikakve teškoće da svojevoljno bude dobro, jer se kroz dugo vremena — budući da ste vi uvijek razboriti i dosljedni — privikavalo da činj samo ono, što je dopušteno.

Na tebi je, majko, dužnost, da twoje dijete u šestom mjesecu nauči čitati svoju prvu knjigu — a to je twoje lice sa svim svojim različitim izražajima. Tu će dijete naučiti razlikovati što mora a što ne smije činiti. Ti moraš znati što hoćeš od njega, i svaki put, kad njegovo vladanje odgovara twojoj volji, nek mu tvoj pogled i smiješak reknu: »To je dobro!« A kad tog pogleda ljubavi i smješka nestane, i zamjeni ih ozbiljan izraz, dijete ima dojam: »To je zlo!«

I tvoj govor dijete shvaća, premda još ne razumije pojedine riječi. Dijete dobro razlikuje strogi ton od umiljatoga. Zato će i promjene tvoga glasa pojačati značenje tvoga smješka i twoje ozbiljnosti.

Ne postupajte nikad s djetetom kao s igračkom ili lutkom. Dijete od nekoliko mjeseci već toliko sudjeluje svojim prstićima u igri kojom se zabavljate (hvata sve predmete i stavlja u ustal) da dolazite u napast da se s njim igrate, da sebe zabavite. Ali postoji opasnost da u tome prijeđete mjeru, jer — ne zaboravimo — živčani sistem djeteta još je slab i vrlo brzo se umara. A s druge strane, pretjeranim igranjem zloupotrebljavate poigravanje svoga lica, a to je ipak prvi govor, koji dijete shvaća.

Kad dijete progovori, nemojte ga siliti da češće ponavlja neki po-

zdrav istoj osobi pod izlicom da nauči ili da zabavlja prisutne. Djeca se žele vladati kao odrasli i zato odbijaju ulogu pametnih psa. Ali ako se dijete samo počne zabavljati ponavljanjem svojih riječi, nemojte ga u tome priječiti.

Ne govorite svom djetetu »dječjim« jezikom — oponašajući njegov način govora — kolikogod to bilo dražesno, jer mu time samo škodite. A veliku mu uslugu činite ako ga odmah priučavate da pravilno izgovara svoj materinski jezik i ispravljaju krive izraze.

Dijete se osjeća jedno s majkom. Zato je dobro, kad ono počne razumijevati da ga ona odgaja u tom njegovom »mi«: »No, dijete,

danas ćemo biti dobri... ne ćemo više plakati... sad ćemo se okupati... Taj će prvi odgoj djelovati kao prožimanje djeteta majčinim nutarnjim životom. A dije-

te će malo pomalo postajti svijesno svoga ja. I odgoj je u tome, da dјete postepeno priučavamo na slobodu.

Graditelji Božjega Kraljevstva

Pouke o braku i obitelji 11

**UDOVICE NEKA UPUĆUJU MLADE ŽENE DA LJUBE DJECU...
(Th. 2, 4) TAKO SU DUŽNI I MUŽEVİ LJUBITI SVOJE ŽENE KAO
SVOJE TIJELO... (Ef. 5, 28)**

Svetlo Pismo opisuje nam da je Bog pustio na Adama ekstazu, dubok san i uzeo dio tijela njegova; »selas kaže židovski tekst. Ne znamo točno šta znači ta riječ, jer se samo na ovom mjestu upotrebljava. Najvjerojatnije znači »život«. Prevodi se, (kako znate) »rebro«. Radi se o simboličkom, slikovitom govoru. Riječ »rebro« zgodno je odabrana, »Sreća« bilo bi previše rečeno, drugi manji dijelovi premašlo. Rebro je blizu srca, a ne znači gubitak nijedne tjelesne funkcije. O čemu se radi? Sv. Pismo govori nam o činjenici koju svaki dan vidimo: Bog je razdijelio blago čovječanstva između muža i žene. U biti organizam im je jednak, ali su drugi hormoni razvili kod svakoga druge mogućnosti. Šta je Bog dao Evi? — Ono što je u tijelu podloga lijepih svojstava svake prave majke, — Držao sam vjeronaček u Dubrovniku i tumaćio sam djeci ovaj dio sv. Pisma. Bilo je dječaka i djevojčica iz nižih razreda osmoljetke, pa sam ih upitao: Tko je više vrijedan tata ili mama? — Glasanje! — Djevojčice su govorile: Mama! Dječaci: Tata. — Na koncu sam svečano presudio da su jednako vrijedni: Bog je raspologio blago čovječanstva.

Liječnici inače kažu da je žena biološki jača. Ona je otpornija na zaraze, ima više leukocita, bijelih krvnih zrnaca. Ona razmjerno dulje živi od muškarca. Dječaka se više rodi, ali i više pomre u ranom djetinjstvu. Prednost je muževa u dvostruko jačim mišićima.

Žena je kao lijepa slika, a muž kao čvrsti okvir oko nje. Žena je dobila u baštinu milini i dobar, muž je dobio jasnoću i snagu: mišići su mu jači, brže reagiraju i zato troše više mišićne glikoze (šećera). Muž je osvajač svjetova. On na neki način nastavlja ženin posao. Žena opet ima nedostiziv smisao za malo, za sitno, za nijanse. Ona je puna finoće. Muž je nespretan i nesposoban u tom tihom tkanju sudbine. Mi svi govorimo materinji jezik, osjećamo materinjim osjećajima.

Uvijek je opasno ako ili muž ili žena zaborave zašto ih je Bog stvorio, pa silom hoće igrati ulogu tuđeg spola. Mogu tako čitav život promašiti i ne izvršiti zadatka što ga je Bog od njih očekivao. Za strani posao Bog ih nije sposobio, tu neće postići nešto veliko. Znak je plitkoće naše kulture što stalno više cijeni krupni i vidljivi udio muža, a potiče je tih i mnogo sudobnosniji posao žene. Tako su žene u neprestanoj opasnosti da se pod parolom »emancipacije« guraju na poslove i zadatke koji mnogo bolje odgovaraju muškarцу, a napuštaju mjesto gdje su one nenadoknadive. — Nama u životu mora prije svega biti važno šta Bog očekuje od nas, koji su njegovi planovi.

Zašto je Sveomoguci razdijelio blago čovječanstva? — Niti da osiromaši oca, niti da ošteti majku, nego da ih oboje obogati. Uzeo je mnogo Adamu, ali mu zapravo nije ništa oduzeo, jer mu je čitavu Evu dao. Razdijelio je blago da imaju šta jedan drugome dati, da imaju šta tražiti jedan kod drugoga. Jednom rječu: da se među njima razvije dijalog ljubavi.

Ljubav je naš glavni životni zadatak. Težak, najteži zadatak. »Najteži posao je ljubava«, rekao je Dostojevski. Pravo i sveto ljubiti zaista je najteži posao života, ali i najljepši. »Ne varajte se, bit ćete suđeni po ljubavi«, govori nam sv. Ivan Apostol. Carobna priča ljubavi, dijalog koji se u nježnim godinama mladosti odvija između mlađića i djevojke ima religiozni smisao. Mi ograničeni stvorovi ono čega nemamo u sebi, možemo posjedovati po ljubavi. Tako ćemo jednom i samog Boga posjedovati i u Njemu sve dobro i lijepo, veliko i snažno. Na to premašo mislimo. Mi smo stvoreni za Boga. Takovom silom teži čovjekov duh za Bogom, da mu se sudbina pretvara u pakao ako konačno Boga ne postigne. Ljubav između nas ljudi ima smisao, veličinu i posvetu samo ako nas vodi k Bogu. U njemu je sva ljepota, iz kojega je poteklo ovo malo ljepote što cvate na zemlji u cvijeću i likovima mlađih ljudi. Muž iza svoje žene, žena iza svoga muža mora da ugleda veliko sunce Božje ljubavi. Njih dvoje moraju postati hodočasnici koji zajednički koracaju Božjoj ljubavi. Njihova međusobna ljubav ima da ih posveti i vodi Božjoj ljubavi. — Papa Ivan XXIII dao je oprost od 300 dana ženidbenim drugovima ako poljube svoj blagoslovljeni ženidbeni prsten i reknu: »Blagoslovi, Gospodine, našu međusobnu ljubav, da nas ona dovede do Tvoje svete ljubavi. Amen«. Jer mi nemamo druge zadaće na ovoj zemlji osim ove: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svojom dušom svojom i svom snagom svojom, a bližnjega kao samoga sebe. I nemojmo nikad misliti, da te dvije ljubavi smetaju jedna drugoj. Bog ima da bude prvi član naše ljubavne za jednice, a ne treći, koji smeta. Još više: Tko kaže, da ljubi Boga, a mrzi brata svoga, lažac je. — Bog nas ne ljubi i ne zahtijeva ljubav, jer bi On nešto trebao i htio dobiti. Ne! Samo zato hoće da ga ljubimo jer nas hoće obdariti svim blagom svojim. Neće dakle njemu biti nipošto krivo ako doživimo ljepote i ljubavi i u njegovim stvorovima. Zato ih je i stvorio.

Možda će nekim od vas biti novost što ću vam sada reći o veličini i svetosti ženidbenog staleža. Prijе istočnog grijeha ženidba bi bila jedini sakramenat, punina sviju sakramenata. On bi sam sve davao što danas daju sv. Krštenje, sv. Potvrda, Presv. Euharistija i svi ostali sakramenti. Prenošće njem tjelesnog života davao bi se odmah i božanski život milosti. Otac i majka bili bi ujedno i svećenici božanskog života. Čovječanstvo bi bilo ujedno i Crkva. Sv. Toma Akvinski, kao i ostali bogoslovci, kaže da bi u tom stanju ženidbeni stalež bio savršeniji od djevičanstva. — No istočni grijeh grdi je oplijenio ovaj sakramenat. Krist Gospodin opet ga je digao na čast sakramenta, ali ženidba je danas kao sveta prazna posuda, a 6 novih sakramenata dolazi u pomoć, jedno svećeničko očinstvo dolazi u pomoć, jedna nova organizacija — Crkva — dolazi u pomoć, da nadoknade što je izgubljeno.

Radi nereda buntovnih strasti djevičanstvo je postalo uzvišeniji i brži put k Bogu. Zbog nereda buntovnih strasti veo zabune i stida obavio je svetinju samog izvora čovječanstva, liturgije života. Zbog nereda buntovnih strasti svetište braka najviše je izloženo opasnosti da bude oskrvnjeno. Nijedna svetinja nije u tolikoj opasnosti da postane infrahumana, snižena na ...

malnost. A baš zato jer je sveta, može je seksualnost oskvrnuti. Što nije sveto, ne može se ni oskvrnuti.

Mislite li da pretjerujem hvaleći uzvišenost ženidbene veze? — Da, da, čini vam se, jer vas je film i evropska senzualna kultura već zarazila. Ja sam još malo rekao prema onome što kaže sv. Pavao. On piše Efežanima: »Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist Ijubio Crkvu i sebe samoga predao za nju da je posveti, očistivši je kupelju vodenom u riječi, da On prikaže sebi slavnu Crkvu, koja nema lilage ni nabora ili što slično, nego da bude sveta i neokaljana« (Ef. 5, 25). »Žene neka se pokoravaju svojim muževima kao Gospodinu, jer je muž glava ženi kao što je i Krist glava Crkvi« (Ef. 5, 22). »Zato će ostaviti čovjek oca svojega i majku i prionut će uz ženu svoju i bit će jedno tijelo. Tajna je ovo velika; a ja govorim s obzirom na Krista i na Crkvu« (Ef. 5, 32). Kaže sv. Pavao da je ženidba »magnum mysterium«, velika tajna, i to s obzirom na Krista i Crkvu. Zenidbena je veza po sv. Pavlu slika utjelovljenja Kristova s ljudskom naravi. Tjelesno-duhovne veze žene i muža pripravljuju ih, disponiraju ih za vezu s Kristom, za nebo. Zenidba je zamisao, simbol raja na zemlji. U tijelu naslikano nebo, koliko se da. I s Bogom ćemo tako biti »svi jedno, kao što Ti, Oče, u meni i ja u Tebi«, govorи Spasitelj na posljednjoj večeri.

Sv. Pavao nadalje govorи da su naša tjelesa hramovi Duha Svetoga koji se ne smiju oskvrnuti. Mi često vrlo nespretno govorimo o našem tijelu pa razlikujemo neke proste i sramotne dijelove. Sta mislite, da li bi Bog stvarao nešto prosto i sramotno? Kako se usudimo za Božje djelo reći da je nedostojno? Mi sakrivamo dijelove tijela ne zato jer bili grješni, nego jer se u njima krive svetinja koja se lako može oskvrnuti —, a iza istočnog grijeha još dvostruka lakša. Sam Krist Gospodin imao je isto takovo tijelo kao svi muškarci. Tijelo je svetinja, samo postupak s njim može biti prostota i besramnost, baš zato jer je svetinja. Tijelo je sveto i hram Božji, ali naše misli, naše nakane, postupak naših ruku može postati besraman i prost.

Još se niste uvjерili o svetosti svoga tijela? — Ne vjerujete? — Pitam vas, braćo i sestre, koje je bilo prvo sveto hranište, prvi tabernakul, pred kojim je trebalo duboko pokleknuti kao pred izloženim Presvetim? — Tijelo jedne djevojke. — I mi još danas tri puta dnevno na glas zvona duboko poklećemo i klanjamo se pred tim svetištem djevojačkog tijela izgovarajući riječi: »I Riječ je tijelom postala i prebivala među nama. Kako to da mi, koji toliko puta molimo Zdravo Mariju i razmatramo otajstva radosne krunice, nismo još naučili poštivati ljudsko tijelo i njegove misterije? Posebno mi Hrvati, koji Božić slavimo svećano kao malo koji narod. Naše su pjesme o božićnom misteriju obitelji možda najljepše na svijetu. A šta se zbilo u božićnoj noći? Tijelo Presvete Djevice postalo je od zatvorenog ciborija s Presvetim pokaznicima s izloženim Presvetim. — Pred dragim likom naše Gospe promijenimo iz temelja naše nazore o vlastitom tijelu. Istjerajmo iz naše fantazije poživinčene prizore o tijelu sa filmskih ekrana i izloga. Nitko tako ne poštuje tijelo i materiju kao kršćanstvo.

j.

Bez krunice ne bih izdržao

Davno ga već nisam vidiо, više godina. Starac, blizu mu je osamdeset. Cuo sam da su mu prije nekoliko godina nesrećom kod tovarenja bacili snop u oči pa je oslijepio.

Dodoh dakle pa ga pozdravim: Hvaljen Isus i Marija, baće Stevo! Kako ste? Dugo vas već nisam vidiо!

— O to si ti, dragi dijete! Poznam tvoj glas! Hvala na pitanju! Teško mi je, sinko, teško! Eto vidiš, izgubio sam vid!

— O da, stoga sam i došao da vas pohodim i utješim. Znam da vam je teško, pogotovo jer sad ne možete više ništa raditi pa su vam dani još i duži.

— Da, da, sinko, prava vječnost; i očajna! — i počne plakati. No začas se pribere pa nastavi: Ali evo, hvala Bogu, znam krunicu. Nju molim svaki dan, gotovo čitav dan. Za sve susjede! Obredam ih sve, kuću po kuću, najprije s jedne, onda s druge strane ulice. Tako i za njih molim, a i meni je iza toga lakše. Bez krunice ne bih izdržao.

Umro je malo godina iza toga. Krunica je pomogla i njemu i svakomu tko je pobožno moli. Krunica je puna dubokih i utješnih vjerskih istina. Puna divnih prošnja i hvale Božje. Mogli bismo je nazvati malim katekizmom i molitvenikom za sve, a ne samo za one koji ne mogu ili ne znaju čitati.

Krunica je mali katekizam. U apostolskom vjerovanju pa u 15 otajstava krunice učimo tko je dragi Bog i kako nas je Sin Božji ljubio i trpio za nas. Te su nam istine odgovor na naše vjerske probleme, krijepe nas i tježe u životu.

Krunica je divan molitvenik. U »Slava Ocu« častimo Presveto Trojstvo, u »Oče naš« hvalimo Oca nebeskoga i molimo za sve potrebe duše i tijela. U »Zdravo Marijo« pozdravljamo bl. Djevicu i razveseljujemo dražoga Boga kad častimo Njegovu presvetu Majku. U »Sveta Marija« molimo za sretan život i sretnu smrt jer govorimo: Moli za nas grešnike seda (tj. danas, ovaj mjesec, ovaj život) i na čas smrti naše. Krunica je apostolska molitva jer molimo ne samo za sebe nego velimo: Moli za nas (tj. za naše mile rođake, prijatelje i za sve ljudе).

Tko moli krunicu, neće mu se dogoditi kao onoj djevojci koju sam pitao prije vjenčanja, kako se zove Majka Božja, a ona će: Ne znam!

— No, kako čete, — rekoh žalostan, — za koju godinu učiti svoju dječicu kad ni toga ne znate! Ali, recite gdje se rodio dragi Isus? —

— Otkud bih ja to znala? —

Nije, sirotica toliko ni kriva. U ranim godinama ostala bez majke, otac zaposlen, župnika već više godina nemaju.

Ipak slučaj je žalostan. Ili kad pitaš momka: Koliko je osoba u Bogu, a on odgovara: Oprostite, nisam siguran, čini mi se sedam.

Iz tih tužnih primjera vidimo da je krunica i potreban i suvremen molitvenik i katekizam za ljude 20. vijeka koji više ne nose molitvenike niti polaze redovito na vjeronauk.

Krunica je napokon naša velika *utjeha na času smrti*. Ako se sjetimo da je Majka Božja već mnogomu grešniku isprosila kajanje ili čak obraćenje na času smrti radi male usluge, radi možda jedne Zdravomarije, kako ćemo biti puni pouzdanja kod pomici da smo u krunici često, možda svaki dan, 53 puta molili za sretnu smrt: Moli za nas grešnike sada i na čas smrti naše.

Neki krivo misle da krunica ništa ne vrijedi, rekao bih gotovo, da je ne-kakovo zlo, da je Crkva protiv nje, kad je odredila da se pod misom ne moliti krunica. Sveti Crkva hoće da kod mise sudjelujemo sa misnikom jer je sveta misa i naša žrtva, pa je prema tome liturgijsko sudjelovanje naj-zgodnije, ali Crkva nije protiv krunice. I ako ćemo pravo, žalosna je krunica od svih neliturgijskih molitava najbliža duhu svete mise.

Drugi se opet boje kao da će nas krunica i uopće štovanje blažene Djevice udaljiti od dragoga Isusa, da ćemo pretjerati u pobožnosti prema Mariji. Neka pogledaju povijest. Oni koji su zabacili štovanje Majke Božje, ti su počeli i u vjeri kolebatи; neki čak poriču i božanstvo Kristovo. Naprotiv najviše se ljudi približuje dragom Bogu, najviše se ispovijeda i pričešće u svetištima Majke Božje. Sjetimo se samo naše Marije Bistrice.

Zato bez straha, sa ljubavlju i pobožno molimo svetu krunicu. Ako je moguće i svaki dan, čak i skupno u obiteljima. Neka to bude naša obiteljska molitva. Naša obiteljska dnevna dužnost. Onda ćemo lakše proći ovim životom i naći se jednom sretni kod dragoga Boga i svoje nebeske Majke Marije.

S. Simeta D. I.

Poslušala je

Završila je sv. Misa u crkvi Majke Božje Kraljice Hrvata na Sljemenu. Narod izlazi, i ja s njime.

— Gospodine, gospodine, — čujemiza sebe. Stanem i obazrem se. Pred mene stane mlada žena s malim djetetom u naručaju.

— Ne poznate me više? — ona će gledajući u mene.

Pogledao sam je ali je nisam prepoznao, pa onako samo da nešto kažem, dobacim: — Ma poznati ste mi, samo ne znam kuda da vas stavim? — Izgleda pogodio sam sa pitanjem, jer mi sada stade pričati na dugo i široko.

— Sjećate se, sastala sam vas malo dalje od Tomislavca na putu za ovamo. Bila sam u društvu sa još tri mladića. Onda sam prvi puta bila u toj crkvi na sv. Misi. Tu smo se na tom istom mjestu rastali. Mi smo otišli na livanđu, a vi na Puntljarku. Dobro se sjećam kako ste nam kazali: »Izvršili ste svoju kršćansku dužnost, pa sada će vam radost biti veća, uživajući u ovoj krasnoj Božjoj prirodi.« Poslije sam često dolazila u ovu crkvicu, osim posljednju godinu i nešto više, kada mi nije dopuštao moj sinčić, ali sada već mogu s njime, žičarom nije ni teško. Znate, završila sam školovanje i sada radim u istom

poduzeću u kojem i moj muž. Poznate vi njega, ta on je onaj visoki crni, što je onda sa još dvojicom bio sa mnom. On mi je dobar. Stanujemo kod nje-
gove majke. Zadovoljna sam, mogla bih reći sretna. Zavolila sam ovu crkvicu na Sljemenu jer sam uvjerenja da onoga dana kada sam prvi puta stajala u njoj i gledala u reljef Majke Božje sa Isusom, moj je životni put dobio drugi smjer; nastala je prekretnica u mojoj životu. Uvijek sam očekivala, kad sam se našla ovdje, da će i Vas naći, a to se istom danas ostvarilo. Često sam se sjećala vaših riječi i svog žalosnog ponašanja. Mislim da sam vas poslušala. Ne znate kako mi je drago što sam vas susrela, jer uvijek sam želila da vam to mogu reći. Moram sada ići, eno tamo me čeka mama mog muža. Idemo na livadu, a vi cete sigurno na Puntijarku.

— Točno, pogodili ste, ja će na Puntijarku. Radujem se što sam imao priliku, da od vas čujem dobre vijesti i nadam se, da ćemo se još koji put naći ovdje kod Gospe od puta, a do tada zelim vama i vašima puno dobra. Pružim joj ruku koju ona stisne uz srdačan — hvala — nakon čega odosm svaki na svoju stranu.

Putem do Puntijarke razmišljao sam o tom susretu i tada mi slika postajala sve jasnija:

Bilo je to pred par godina. Na putu od Tomislavovog doma prema crkvici Majke Božje Kraljice Hrvata dostiglo me društvo od jedne djevojke i tri mladića. Svi su nosili uske traperice, a mogli su biti i podjednakih godina, tako oko sedamnaestih. U njihovu glasno razgovoru odjednom djevojka jednom od njih izvali takovu rečenicu, za koju ja nisam mogao vjerovati, da je izašla iz usta djevojke, zapravo još djevojčice. Pogledao sam je, bila je potpuno mirna s cigaretom u ustima. Izgleda da je nije ništa smetalo što sam ja kao starija osoba bio kod toga prisutan. Jedan od mladića udari ju smotanim novinama po ramenu i reče: »Kako možeš biti tako prosta?« — To se i ja pitam, umiješao sam se i nastavio sam s izlaganjem svog misljenja, kako se nikako ne pristoji tako ljepuštoj djevojci ružno govoriti i poslati se tako. Svaki koji želi nešto postići u svom životu pronalazi ideal koji znači za njega nešto veličanstveno. K tome idealu vode stepenice kao što ove vode pred nama gore k crkvi i što se više čovjek njima penje, ideal mu postaje sve jasniji. On sam zadovoljniji i od drugih cijenjen. Život mu dobiva svoju vrijednost i svrhu. Samo taj ideal nećemo naći na ovoj zemlji, gdje je sve nestalo i prolazno. Moramo se ogledati za njim tamo gdje je sve sjajno, stalno, vječno, jer smo i mi stvorenji za vječnost, a na nama je da odaberemo vječno dobro, pa da budemo vječno sretni, ill vječno zlo, pa da budemo vječno nesretni. Cvrsto sam uvjeren, da svatko želi biti vječno sretan, a da to postigne mora svoj život na ovoj zemlji usmjeriti i podesiti tako, da njime služi sebi vječnu sreću.

Stigli smo do same crkve. Uprem prstom prema natpisu što stoji više vratiju, — Eto taj natpis upućuje nas na takav život —

Djevojka ga odmah pročita naglas: »Sve na veću slavu božju!«

Nisam se nadao da će to društvo ostati na čitavoj sv. Misi. Ugodno sam bio iznenaden, kada smo poslije sv. Mise zajedno izašli i tu se pred crkvom lijepo rastali.

Ona ljepušasta djevojka u uskim trapericama, s cigaretom u ustima, sada je gospođa i majka. Razumjela je, poslušala je, i kako sama kaže, sretna je.

S. V.

Na brzinu s raskršća

Ispadoše iz iste gimnazijске zgrade. Na raskršću zastadoše i počeše:

— Sto si klipan! — Ko da sam ti brat, burazeru! — I još se hvališ time što ideš u crkvu. — Ko i ti što ideš u kradu. — To je barem junaštvo. — Dok te ne vide. — Ko da si ti hrabriji, krokodile nilski! — Ipak idem u crkvu po danu. — Jer, znaš da te neće nikakav davo uhvatiti. — A ti isto tako. Kradeš kad ne vidliš mlike, ni on tebe. — Ja kradem da nešto imam. — A ja molim da nešto postanem. — Bježi, mazgo. Ideš u crkvu, jer ti stari ide. — I ti kradeš, jer te je stari naučio. — To je istina. I moj čača je hrabar. — Kao i ti, po mraku, kad svi spavaju. — Ja barem ne lažem. — Ako ti nije potrebno. — Kad si me čuo? — Kad su te zadnji put prišarafili — znaš, preko Save. Sam si prličao da si ko elektronski mozak smisliljao, gdje si sve bio. Spomenuo si i crkvu, gdje te nikad nema. — Zašto ona ne bi i meni koristila? — Ona koristi, ali ne lažljivcima. — Ja sam lagao radi sebe. — Ali si lažima prijava i nju. — Kako? — Pa da reknu kako kradljivci dolaze u crkvu i tamo to uče. — Misliš da ne idu? — Ali ne da mole, nego da kradu. — No... — Ali ih nikad nitko tamo nije učio ni da kradu ni da lažu. — Eh, ko da ste vi sveći zato što se rušite pred oltare. — Mi barem ne bi htjeli biti ni nepošteni na ovom, ni prokleti na onom svijetu. — Ko da cete od toga nešto imati, farizeji! — Ništa tude, to je istina. Ali nešto Božje i svoje — to bismo si željeli. — I bit će treći? — Zbog toga nitko nije nesretan. — Onda misliš da je bolje... — Inače ne bih ovako živio. — Da ipak povedeš i mene...!? — Ne znam hoće li ti koristiti. Svakako, ne bi ti škodilo. — Poći ću jedanput. — Mislim da je pre-malo. — Ako mi se svidi, onda ću opet. — Liječniku moramo po više puta, ako je bolest gadna, makar nam se i ne svidalo. — Bojim se što bi mi popovi rekli. — Ništa ružnije nego ti njima. — Sav sam uprljan. — Brzo i temeljito čiste. — Nervoza sam ko vrag. — Tamo se možeš divno smiriti. Ko u naj-boljim toplicama. — A što bi rekao moj stari? — Povedi i njega. — Br... Taj bi psovao ko sotona. — Ali bi blagoslijao, kad bi pošao i smirio se. Vjeruj.

Rastadoše se.

Jedan otrča fučkajući i misleći na traperice što ih je gepio. Na Marinu, kojoj je obećao čokoladu od pola kile. Na... pa i na oca kome mora smoci sedam stoja za rakiju i rum večeras, prokletstvo!

A drugi zamače iza tri kuće da se časkom pokloni Isusu. Da se pokaje i za ovaj razgovor ako je u čemu bio pretjeran i drzak. Onda mora mami pomoći unijeti drva i ugljen. Zatim srediti zadaće.

Isto ih sunce grijе, ista ih zemlja nosi, ista ih škola grli. Ipak nisu isti. Koga biste voljeli da vam je sin? Možda ovisi o tome — kakav ste vi otac, kakva ste vi mati...?

Mijo Škvorec DI.

Izgubljen puf

Tmuran dan prvog studenog ispunjen težinom jesenje magle. Dan osamljen kao duša što traži mir u uspomenama. Čovjek se osjeća ništavnim i malcain. Dan koji neki nazivaju »dan mrtvih«, a kršćanske duše zovu ga »Dan Sviđu Svetih«.

Na starom groblju tijanjaju svijeće. Sa obližnje crkve zvone zvona. Svećenik blagoslovlje grobove.

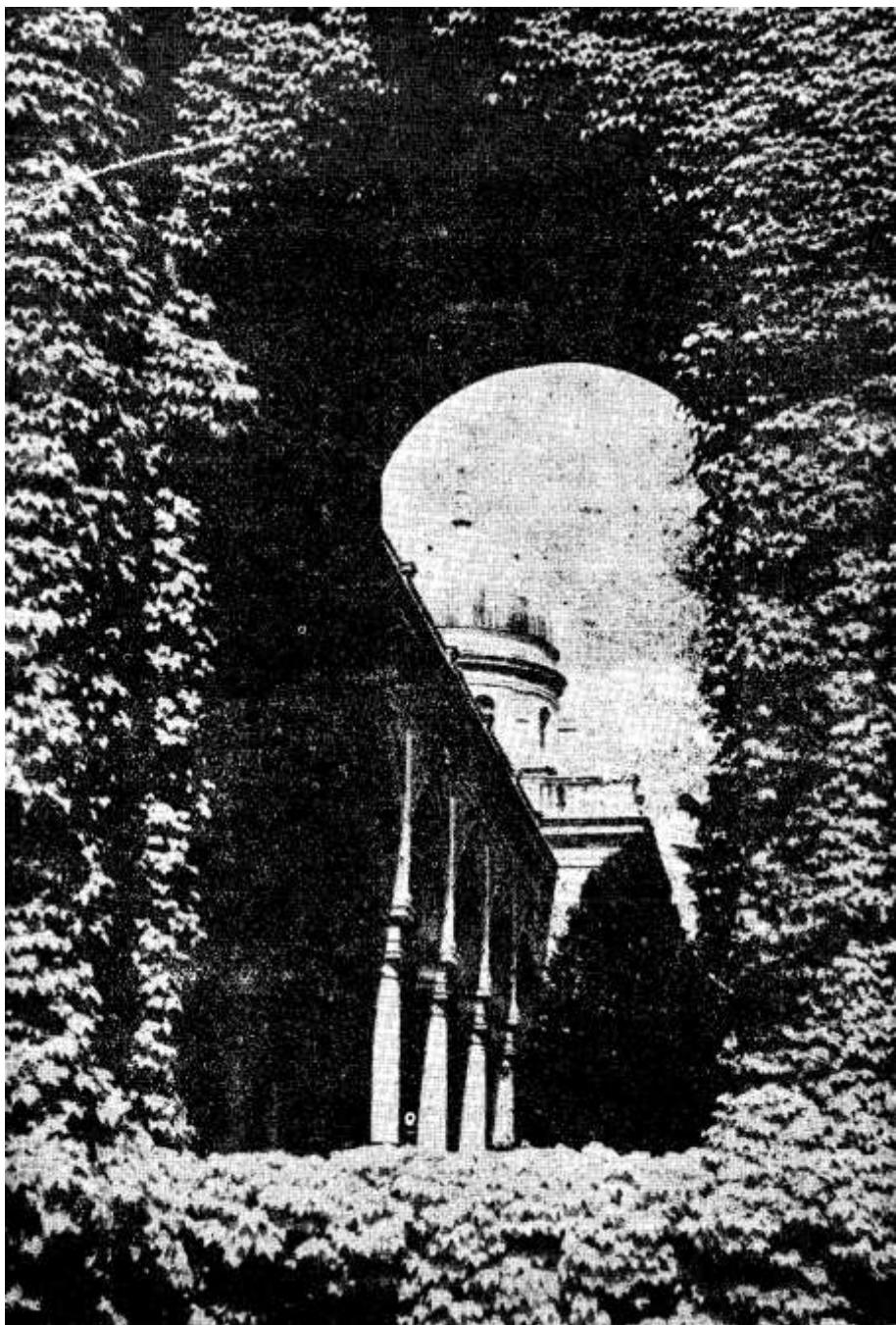
Djevojka sa crnim velom plače oslonjena na veliki drveni križ. Ima već godinu dana kako je u tom grobu sahranjena njezina majka. Sve je tako hladno i strano oko nje. Samo da joj je još jednom osjetiti topilinu te majčine ljubavi.

Zvana su pjevala kristalnim glasom. Koliko već nije bila u crkvi? Šest mjeseci. Kako je to brzo prošlo. Nekad je bila dobro Kristovo dijete. Ljubila je Boga, tannil kutić malene crkve. Toplinu vječnoga svjetla. Poklonila mu je ideale mladenačkog srca i ljepotu osarmnaest bezbržnih proljeća. Za uzvrat joj je Gospodin darovao mir duši i ljubav bijele Svetе Hostije. Večerom, u tijehu molitvi, nudila je Isusu svoja slaba pleća da Mu olakša boli i težinu križa. Križ je ubrzo stigao. Umrla joj je majka. Bila je to njezna i pobožna žena. Tannim velom ovila je čelo. Tuga joj se nastanila na licu, ali u oku je ostala nada u Kristovu ljubav i Nebesku Majku. Od boli skršenom ocu i maloj sestrici morala je zamijeniti majku. Uspjevalo joj je sve do onog dana dok nije upoznala mladića vedrog i zabavnog. Jakog poput diva. U njemu je bila usrediočena primamljivost svijeta. Čemu o tom razmišljati? Sada je na majčinu grobu. Pozvat će svećenika da blagoslov grob, a onda će poći u crkvu. Možda Marijan neće zato ni saznati. Nije volio da ona ide u crkvu. To bi mu možda smetalo. Ona ga je slijepo slušala. On je imao dobro namještje. Volio ju je. Već su odredili i dan vjenčanja — jasno! ne crkvenoga. Danas će prekršiti zadano mu obećanje, jer tako je sama i tužna. Naglo se okrenula. Nešto je stajao iza nje. »Ti ovdje?« Začudila se. Borba Joj se vidjela na lice. Danas ga ovdje nije trebalo. Kao i uviček njegovo prisustvo je pobijedilo. Nekad je maštala o tomu kako će svojim vladanjem i primjerom, kao sv. Terezija od Malog Isusa, sipati cvijeće dobrih djela. Privoditi lude Boga. Nekad je silno ljubila Boga i nemoćnim rukama htjela bezazleno ponijeli Njegov križ. Sada, radi zemaljske ljubavi, ostavlja grob pokojne, pobožne majke neblagoslovjen. Da donekle umiri probuđenu savjest odlazeći s groblja pripovijeda mladiću već dobro poznatu prlu o dobroti pokojnice.

D. M.

Arikade na Mirogoju. 1876. otvoreno je centralno groblje u Zagrebu. Domas je to čitav grad mrtvih. Sa zapadne strane dijelom je ogradieno arkadama — dugim nadvođenim hodnicima. Tu grobnice sa lijepim i manje lijepim spomenicima od jednostavnih križa do čitavih mauzoleja čuvaju sretne ostatke onih koji su živjeli među nama. U evom gradu vlasta potpuno ravnopravnosti. Smrt je sve izjednačila. U nebu će se ipak otkriti nepremostiva razlika u sudbinama koju sada svaki od nas tka dobrim ili zlim dijelima.

Za duše u čistilištu

Svake godine u Mrtvim danima netko je štapom udarao u moja vrata! Pa da — tko bi i mogao biti? — barba Spiro! Dobri starčić — pognut kao da osamdeset kilograma tišti njegova ramena — uz treću nogu — svoj krvavi štap — preskakao je po kamenjaru kao jelen ... krunica mu je uvijek bila u ruci ... izmolio ih je sigurno koliko je kamenja od kuće do crkve! Crkva mu je bila drugi dom! Kao stari patrijarha uvijek je upozoravao svoga sina i unuka: »Boga se bojte, hot' e u crkvu, dico moja, jer propast će kuća, ako Boga ostavite!« — Koliko puta sam ga zatekao uz komin — ognjište ... i moli! — »Za koga najviše molite, barba Spiro?« — »Za koga? — Za jedne duše u Purgatoriju! Njima je potreba! Oni su nam dohranili, ča mi sad uživamo! Ne va'ja zaboravit njihove trude ... — A ovoga mi — pa se je prekrizio — sutra za tebe neće imati ko ni amen reći! Kad ne misle na svoju dušu — da će na twoju — na!!!«

I evo ga opet — Mrtvi su dani blizu! Ušao je u župni dvor — u ruci je nosio lončić s uljem! »Hvaljen Isus! — »Vazda, moj barba Spiro!« — »Evo ulja za bidne mrtve — za mise! Oni su masline zasadili, pa je pravo da imaju dila!« — Zasjeo je i počeo preda mnom iznositi iz skrovišta svoje duše novo i staro! Pričao je — kako su se — do pred rat — kroz cijelu korizmu prikazivalile rane sv. Mise za duše u čistilištu »iz našeg mista«. Skupljali su tada po kućama u tu svrhu ulje. A navečer po svim kućama ružarici — za njihove duše! — Kroz osminu mrtvog dana izjutra u 4 sata sv. Mise za mrtve (taj je običaj uz lijepo učešće naroda sačuvan i danas). »Zašto tako rano — barba Spiro?« — »Zašto? — Stara je govoraljka: Mrtvi dan osvane — na maslinu skale!« — Onda je uzdahnuo: »E, ne vapiju oni uzalud: Smilujte se meni, barem vi prijatelji moji ...« i citirao je redom Jobove tužaljke koje se pjevaju u crkvi u noći Dušnog dana.

Slušao sam sa zanimanjem tog dobrog starca — osjećao sam pred sobom disaje žive vjere — gledao sam kako se vjera i narav isprepliću ... doživio sam kako vjera u prekogrobní život osvjetljava jakim snopovima svjetla svaki korak na ovoj životnoj stazi ...

Jednog dana hitno me pozvaše! — Sto je? — Barba Spiro umire! — Zbilja! Bio je u komi! Uzalud sam postavljao bilo koje pitanje! Molio sam molitve za umiruće. Odjednom otvorili oči — ali u isti mah i usta: Zdravo Marijo — Sveta Marija ... — Ispovijedio se tako skrušeno; primio svetu poputbinu — papinski blagoslov — poljubio križ i nastavio na glas: »Zdravo Marijo ... sad i na čas svoje smrti moje ...! Glas je jenjavao ... sve tiši i tiši ... napokon se nije više razabirala ni jedna riječ ... ali usne su se još uvijek micale u ritmu: »Zdrave Marije ...« i onda tišina — mir!

Tako umire pravednik! A meni se je činilo — kao da duše iz čistilišta lete oko njegove postelje ... i vraćaju mu milo za drago!

»Blaženi milosrdni — jer će oni postići milosrđe!«

Don Božidar Medviđ

SVETA ISPOVIJED

Neka poganka u Indiji sagriješi i upita bonca, svog vjerskog službenika, što da učini te umiri savjest. »Bogovi traže da baciš dijete, plod svoga grijeha, u svetu rijeku Ganges«, odgovori on. Žena posluša i baci dijete u rijeku. Ali kad vidje kako joj bijesni valovi nose dragocjelo, obezumi i baci se za djetetom u rijeku u kojoj oboje nadose smrt...

Taj bonc i ta nesretna žena nisu poznavali milosrdne ljubavi Srca Isusova. Ne, ne traži Isus ovako nećovječne pokore za naše grijeha. Predvidjevši ljudske slabosti ustanovio je On sakramenat pokore — svetu isповијед i tu oprashta raskajanom grješniku njegove grijeha. I koliki su iskusili kako je dobro što imamo isповијed pa možemo dobiti oproštenje grijeha! Jedan mladić piše u svom dnevniku:

»Nije moguće opisati duhovno stanje u kome se nalazim... Ostao sam pol sata kod velečasnoga... Jedva što sam izgovorio pokajanje, počeo je velečasti govoriti, i njegove blage riječi izlile su se kao nebeska glazba na moju dušu. — Koliko ti je godina, dragi sinko? — Osamnaest? — Vidiš li ovo raspolo što na zidu visi? Pogledaj ga dobro! Tako! Eto, sad si svojih osamnaest godina donio pred Isusa. Ti si sve rekao što ti je tištalo savjest. Pogledaj sad Spasitelja u oči i upitaj ga: Gospodine, jesli li sa mnom zadovoljan? Oh, vidi prigovor u tvome pogledu, ti nisi zadovoljan. Ali, Gospodine, ni ja nisam sa sobom zadovoljan. Zato sam upravo došao da ti to reknem. Odsada će biti drugačije. Zaboravi, molim te, moje dosadanje grijeha i vidjet ćeš, odsad svaki moj trenutak tebi pripada. Neću ništa misliti, govoriti ili činiti što bi te moglo razalostiti... Zar ne, sinko, ti to obećaješ? — Tako je govorio dosta dug. Ja sam međutim gledao na raspelo. Bilo mi je kao da se neka blaga ruka dotakla moga čela, ruka koja mi je oprostila, Spasiteljeva ruka. Kao da su se njegove dvije ruke pružale prema meni i pritiscale me k srcu neizrecivo blagim zagrljajem.«

No nije oproštenje grijeha jedina korist koju imamo od isповijedi. Ako k njoj pristupamo ozbiljno, redovito i dobro pripravljeni, imao po njoj stalni nadzor nad stanjem svoje duše, popravljamo svoj život, dobivamo posebnu snagu proti napastima da ne padnemo nanovo u grijeh, u isповjedniku nalazimo stručnog savjetnika za napredak u duhovnom životu i sigurnog vodu na

putu k Bogu, a k tome dobivamo u isповједаонici utjehu i ohrabrenje za svoj svagdašnji život.

NADZOR NAD STANJEM NASE DUSE

Svaka vrijedna stvar zahtijeva ne prestani nadzor. Inače se može oštetiti, možda i propasti. Ostavi, na pr. cijelo ljeto u ormaru skupocjeni zimski kaput; a da ga od vremena do vremena ne pregledaš, ne iznesesi na sunce, ne oprasiš, šta će biti s kaputom? Dode zima i ti ga hoćeš obući, a on izjeden od moljaca!

Kakvo čudo, ako toliki naši vjernici, kad dodu za Božić ili za Uskrs na isповijed, nađu svoju dušu svu oštećenu raznim grijesima! I smrtnim grijesima! A lakin ni broja se ne zna! Te velike štete za dušu, ni od smrtnih ni od lakin grijeha ne bi bilo, kad bi se ti ljudi često i redovito isповijedali. Isповijed je naime i ozbiljan nadzor nad našim duševnim stanjem. A taj je nadzor veoma potreban, jer ništa nije lakše nego da se u naše misli, u govor, a onda i u postupak uvuče nešto neuredno. Dode nedjelja, ti se pripravljaš na isповijed i odmah to opaziš. Tu pogrješku ispraviti nije posebno teško, jer još nije postala navikom. A ne isповijeda li se netko mjesecima, možda i kroz cijelu godinu, ta neurednost postane griešnom navikom. Daj je sad tako lako ispravi! I da je ona bar jedina. No koliko se takvih neurednosti nakupi u jednoj duši kroz tako dugo vrijeme! Čovjek se doduše za Uskrs, za Božić skruši, isповijedi. No nakon kratkog vremena opet će početi misliti, govoriti i činiti kao i prije. Tako nastaju zle navike: maštanje o ružnim stvarima, bestidni razgovori, psovke, opijanja i razni drugi grijesi.

POPRAVAK ŽIVOTA

No, razumije se, isповijedajući se često i redovito moramo imati i dobru odluku za popravak života! Tu odluku treba uzeti sa svim ozbiljno, jer bez nje ne vrijedi isповijed. Na brzinu izgovorene riječi: »Odlučujem da ću se popraviti i da neću više griešiti«, a bez pravog nutarnjeg raspoloženja za popravak, nije prava odluka. Nego bi pokornikova odluka morala biti slična odluci švedskog kralja Karla XII. On se u mladim danima znao često optiti. To mu je bila glavna mana i ona ga je zavela u mnogo zlo. Jednog se dana opet opio i u pijanom stanju uvrijedio svoju majku. Drugi ga je dan upozorio neki prijatelj što je učinio. »Donesite mi najboljeg vina i jednu čašu,« zapovjedi kralj.. Onda ode k majci, zamoli je za oproštenje i doda: »A da vidis kako mi je doista žao, i da te više neću vrijedati, ovo je posljednja kap vina što je pijem u svom životu.« To reče pa iskapi čašu. I održa riječ. Živio je još osamnaest godina, ali vina nije više okusio.

Međutim mnogi imaju doista dobru volju da se poprave, ali nakon isповijedi opet ih nadvrlada slabost, i oni iznova sagriješe. Što sad? Opet što prije na isповijed. K svetom Filipu Neriju došao je neki mladić kojim je bio obvladao nečisti grijeh. Svetac mu svjetovao neka svaki puta iza grijena dođe na isповijed. Mladić je svaki dan padao i svaki dan se odmah isповjedio. Nakon nekog vremena padao je sve rijede, dok se nije napokon potpuno oslobođio tog zla.

Treba dakle ustrajati i uvijek se nanovo nakon grijeha što prije isповjediti, pa će zla sklonost oslabiti, a grijeh sigurno uzmaknuti. Doista? Jest, i evo zašto.

SAKRAMENTALNA MILOST

Svaki od sedam sakramenata daje onome koji ga prima posebnu sakramentalnu milost, a ta je kod pokore u tom što daje pokorniku oproštenje grijeha. To je jasno. Ali ne samo to. Po sakramantu pokore, po ispovijedi, dobivamo pravo te nam Bog u opasnosti da sagriješimo dadne posebnu snagu proti napasti. Zato sveta Crkva preporučuje ispovijed. Neka ne čekaju da ih zaskoči koji teži grijeh, pa da se tek onda ispovijede. Nipošto! Nego neka se osiguraju proti težemu grijehu, uz ostala sredstva i pomoć svete ispovijedi. Tu dobivaju svaki put ponovno snage proti zlim sklonistima pa su sigurniji da neće smrtno sagriješiti. O kad bi to shvatili i uzeli ozbiljno toliki vjernici koji se ispovijedaju tek jednom, dvaput na godinu! Ne bi toliki od njih bili robovi najrazličitijih grijeha! Kad svećenik ovakvima spočitne njihove grjehe, znaju se ispričavati: »Šta čete, ljudska slabost!« Dakako, ljudska slabost. No grijeh je u svakom slučaju odviše veliko zlo s preteškim posljedicama za našu dušu, mnogo težima nego što mislimo i osjećamo. Pa bi se trebalo proti njemu osiguravati i tražiti snagu za slabost. Bog nam daje tu snagu i u ispovijedi. A kad netko neće da tu traži snagu i ne ispovijeda se mjesecima, hoće li se moći pred Bogom ispričavati svojom slabošću kad bude Bogu davao račun za svoje grijeha?

ISPOVJEDNIK SAVJETNIK

Mnogim je današnjim ljudima teška ispovijed jer gledaju na nju odviše jednostrano. Nije ispovijed tek optužba samoga sebe, premda je to, razumije se, bitno. Naš je život tako zamršen i stavlja nas često pred teška pitanja savjesti kojih nismo kadri sami rješiti. A ne možemo se ni tako lako obratiti za savjet komegod od ljudi, jer — ta su pitanja odviše intimna, nutarnje prirode, previše se tiču nas osobno, pa ih ne možemo drugima priopćiti. A i teška su. Zato ih ne može rješiti tkogod, recimo kakav prijatelj, susjed, pa često ni naši najbliži. Za njihovo rješenje traži se stručnjak u nutarnjim, duhovnim pitanjima. To je svećenik, koji se za vrijeme nauka za to posebno spremio i koji u svom svećeničkom životu susreće lude s najrazličitijim poteškoćama i pitanjima pa ima u tom veliko iskustvo. No on nije samo stručnjak nego je ujedno i zastupnik Božji. Njemu Bog daje posebnu milost, milost njegova zvanja, da može u Božje ime voditi duše k spasenju i k savršenosti. Što on rekne u ispovijedi kao rješenje poteškoće naše savjesti, to možemo mirne duše prihvatići, s uvjerenjem da nam preko njegovih usta progovori sam Bog, koji će nam prema tome i suditi. A možemo reći svećeniku sve, bez bojazni da će iz toga nastati kakav trač u okolini u kojoj živimo, kao što bi mogao nastati da to rekнемo kojem susjedu, pa i dobrom prijatelju. Nel! Svećenik neće ni jednom riječi nikom ništa kazati od onoga što smo mu povjerili u ispovijedi, i u čemu smo ga pitali za savjet. Pa ako se još k tome ispovijedamo kod stalnog ispovjednika te mu iznosimo svoje poteškoće, tražimo od njega savjeta za svoj nutarnji život, možemo biti sigurni da ćemo u duhovnom životu mnogo napredovati. I svakako, imat ćemo u njemu sigurnog vođu na teškom putu k Bogu, pa ćemo tako mnogo sigurnije stići k svom vječnom cilju.

UTJEHA I OHRABRENJE

Koliki očevi koji imaju posebne poteškoće s odgojem svoje djece, ponajčešće sa sinovima, kad im se počnu otimati ispod očinske vlasti; kolike majke, u dubokoj boli zbog razočaranja, nerazumijevanja sa strane članova zajednice, u kojoj su — radi stambenih prilika — prisiljene živjeti sa svojom mlađom obitelji i malom svojom djecom; kolike unesrećene duše, kolike nastradale mlade duše... Da, koliki i koliki su utješeni, podignuti, ohrabreni u isповjedaonici! Povratimo se k dnevniku onog mladića iz kojeg smo na početku naveli nekoliko riječi:

„Kad sam izšao od velečasnog, činilo mi se da se je cijeli svijet oko mene promjenio. Sunce je sjalo jasnije, ptice su pjevale veselije, život mi se smiješio. Kao da mi je sa srca spao uteg od sto kilograma. Duboko sam dišao, kao netko tko se probudio iz nekog dugog i zlog sna. Cist sam! Gospodine ja sam opet tvoj! Nevjerovatno! Htio bih poletjeti u vis, U mojoj duši odjekuje glas orgulja, ona blista sunčanim tracima, natapa se svim mirisima svijeta. Oh, kako je ništava sva privlačnost grijeha, kako je ona ništava i jedna pred mojom srećom, mojom radošću da bez straha mogu gledati u oči Gospodinu!“

Doista, koliki bi današnji ljudi, i mlađi i stariji, bili sredeniji, normalniji, živčano zdraviji, kad bi tražili u isповjedi prije svega olakšanje savjesti koju terete grijesi, i kojih posljedice osjećaju, priznali oni to ili ne! Ali i kad bi u isповjedaonici tražili smirenje, duboku nutarnju utjehu i ohrabrenje za borbu života! Potpuno pravo ima madarski pisac Mór Jókai, inače kalvinista, koji je napisao: »Katolička Crkva posjeduje ustanovu, koja je tako uzvišena, tako utješna te bi samo to zasluzilo da se ona raširi po svem svijetu, gdje god ima ljudi koji trpe i poznaju druge bolove nego što su oni od udarca Šakom. To je ispojed. Kalvin je počinio temeljnu pogrešku što ju je odbačio. On nije poznavao ljudskog srca.«

Kakav je tvoj odnos prema tom velikom sakramantu? Da li je on za tebe ono što je želio Krist Gospodin, kad nam ga je dao?

Petar Ribinski DL.

PROCES PROGLAŠENJA BLAŽENIM SLUGE BOŽJEG OPATA FRANJE PFANNERA IZ MARIANNHILLA

Opat Franjo Pfanner (kršno ime Vendelin) rođen je 21. rujna 1825. godine u Lanzenhu (dod Bregenca). Studirao je u Feldkirchu, Innsbrucku, Padovi i Brixenu te je 28. srpnja 1850. g. zaređen na svećenika. Godine 1859. imenovan je isповjednikom milosrdnih sestara sv. Vinku u Zagrebu, na kojoj je dužnost ostao do 9. rujna 1903. godine. Za vrijeme svoga boravka u Zagrebu često je držao misije kažnjencima u Lepoglavu. Godine 1863. stupio je u samostan trapista Mariawald u Eifelu, odakle su ga poglavari poslali u Hrvatsku da potrazi zgodno mjesto za osnutak novog trapističkog samostana. Poslije dugog traženja osnovan je trapistički samostan »Marija Zvijezda« u Delibašinu selu kod Banjaluke 21. lipnja 1869. godine. Iz Banjaluke 12. rujna 1879. godine otputovalo je sa 30 braće u Južnu Afriku, gdje je postiglo prvič neuspjeha 26. prosinca 1882. godine osnovao na daleko poznatu opatiju »Mariannhill«. Iz tog samostana postala je Mariannhillska misijska congregacija i Kongregacija mariannhillskih misijskih sestara Predragocjene Krvi. Sluga Božji umro je 24. svibnja 1909. godine u svojoj posljednjoj bazeobini »Emaus« na glasu svetosti.

Kako je spomenuti opat Pfanner boravio i u našim krajevima, molimo svakoga, tko bi znao šta o njemu ili posjedovao kakve pismene podatke, da bi to javio na adresu: »Marija Zvijezda« — Banja Luka p. 6.

Petar se ne može zabuniti

NE ZNAJU NI MLADI NI STARI

Iza onih »grubih« ispada djevojčica bilo je gotovo očito da dječaci ne mogu biti s njima na vjeronauku. Neko su vrijeme potiho govorili, a onda i javno, kako bi kud i kamo više naučili da su sami, nego da moraju biti sa »guskama«. Zar ne bi mogao kapelan njima držati posebno vjeronauk? Uostalom oni bi i sami rado međusobno razgovarali o vjerskim pitanjima. Bile su to bez sumnje opravdane želje i župnik ih je uvažio. Nove prilike i mlađi naraštaji nose sa sobom nove misli i zahtijevaju nove metode rada.

— Kud je palo na um toj nastavnicu da daje školsku zadaću, a ni mjesec dana ne traje škola? tužio se Zvonko kolegama na satu vjeronauka koji je bio predviđen za samostalno raspravljanje.

— I ja još uvijek vozim samo u prvoj brzini. Da ne mogu pogriješiti kao sveti Petar, pa neka mi dade vađenje i petog korjena, uzdisao je Krešo.

— Drugo ti je vađenje matematičkih korjena, a drugo čupanje repe. Ti bi, Krešo, još nekako čupao bez pogreške repu sa pet korjena, ali račune nikako, umiješa se Zdravko koji se osjećao sigurnim u matematici.

— Hoćemo li, dečki, o repi ili o nezabludevitosti, zabrinuto će Ilijko, očito zbog svijesti odgovornosti. Danas moraju izvesti na čistac pitanje papine nezabludevitosti, pa makar pitali cure. Ne urade li baš ništa, odoše njihove nove metode rada.

I počela je rasprava. Možda i suviše ozbiljno. Tomo koji je dosad šutio unio je pravu zabunu među raspravljače prigovorom: »Pričao mi je brat, veli on, kako su u nekom društvu izrugivali papinu nezabludevitost. Bilo je tu šarena svijeta, a neki su od njih bili i dobrano »pod gasom«, pa čega bi se trijezni stidjeli, sad su pijani govorili bez stida. Osobito se raspričo neki inovjerac, inače šutljiv čovjek kad je trijezan. Teturajući među stolovima, žmirkajući tražio je sjedalo: »Sjede ti ovako vaš papa za šrajbmašinu, onda ovačko zažmiri i piše, a ti vjeruj da nije pogriješio!« I udari se smijati. Cerekanje i dreka popratila je ovu šalu i rulja se okrenuo prema nekolicini katolika koji su se nalazili u ovom biranom društvu. Ovi su se stidjeli što nisu znali baš ništa reći u obranu svoje vjere te su se i sami bespomoćno i nerazumno smijali. I reče mi brat koji je postrance motrio tu igru, kako ga je bilo stid u blizini tih ljudi, i kako je osjetio prekoravanje savjesti zbog propusta što se sam nije dao poučiti u onome u što vjeruje.

— Sto mu nije nos razbio, da se otrijezeni i da drugi put pazi što govor, izvali revolucionarno Zvonko.

— Vidi se, Zvonko, da si predugo čuvao volove, poklopili su dečki Zvonka, ali i oni su osjetili da je prava sramota i za njih, i za tolike katolike, što ni mlađi ni stari ne znaju u čemu zapravo papa ne može pogriješiti.

U ĆEMU SE PAPA NE VARA?

— Alaj bi se cure smijale našem raspravljanju. One bi bar znale odverglati što je nezabludevost, javi se Zdravko.

Dečki su bili i oviše ponosni da bi klonuli pred iznesenim prigovorom inovjercu, pogotovo kad je iznesen s toliko zlobe. Nesigurno, naslučujući i važući Tomo je počeo otkrivati put rješenju:

— Meni se čini, govorio je on, da je svaka vlast nepogrešiva ili se bar takovom smatra. — Stvarno, — svaka si vlast prisvaja tu odliku u onom što spada na nju, a neke i u onom što ne spada na njih. Koliko je koja od njih ostvari, to je drugo pitanje.

Bilo je međutim raznih upadica i međusobnog nadmudrivanja koja je bolje izostaviti. Tomo je kušao završiti što jasnije svoju misao rijećima: »Mislim da je papa kao zakonit vladar Crkve nezabludev u onome u čemu zamjenjuje Krista.«

Svi su se složili s njime osim Mladenom. On je neko vrijeme pazio, a zatim je sve više tonuo u neki san. Bila je to njegova stara bolest.

— Daj probudi to drijemalo, gurne Krešo Zdravka. Uopće ne zna o čemu se govori.

— Ma pusti, Krešo, i mene i njega. Jučer je bio na klaonici, i nisu ga primili. I nekako tiše nadoda da je Mladen s ocem jučer pokrivaо krov na klaonici.

Budeći se Mladen je čuo primjedbu, i od koga je potekla, pa odmah prihvati: »Razumije se da si se ti ondje pojavit odmah bi te primili. Taki se ne vraćaju pješke iz klaonice.«

I tko zna kako bi sve svršilo da nije dolazio kapelan da vidi mlado društvo. Lavina se zaustavila. Obračun je odgođen, i rasprava je došla u svoje kolotečine:

— Može li papa pogriješiti pišući na stroju za pisanje, pitao je bez razmišljanja Mladen. Budan očito zbog onog napada, ali osim postavljene prve poteškoće drugo nije znao.

— A može li pogriješiti u sportskoj prognozi, nekako drsko upadne Ivo zanesen maštom. Kako bi to bilo divno, i kako bi se to isplatilo!

Kapelan se od srca usmijao smionim kombinacijama i jedva je u metu uspio ubaciti nešto od odgovora. »Sve to uopće nema veze sa papinom nezabludevom!« I kad je dečke »nu« umirio počeo im je turnažiti pravi pojam nezabludevosti, one koja ne bi smetala ni najnepoznatoj prema vještini kad bi znali o čemu se radi.

SPORTSKA PROGNOZA ILI OBJAVA

— Dečki, Tomo je najbliže istini. Papa može pogriješiti i sigurno pravi pogreške na stroju za pisanje. U sportskoj prognozi, kad bi se njome bavio, doživljavao bi iznenadjenja kao i svi ostali koji se time bave. Papa može pogriješiti u svemu onome u čemu svi mi ljudi grijesimo, no neće zahutati u onome što spada na njegovu službu. On je naime kao Kristov zamjenik na zemlji i vidljiva glava Kristove Crkve primio od Krista posebnu povlasticu, da nezabludev vodi i nepogrešivo sumaci i naučavi: **OBJAVLJE**.

NU ISTITU — poklad vjere koji je pohranjen u Svetom pismu i predaji. U ostalim stvarima on je jednak nama; čovjek kao i mi i može pogriješiti. Ova povlastica ne oslobađa Papu od proučavanja objave, i zato je sveti otac, uza sve to što se za tu službu bira čovjek nadprosječna znanja i izobrazbe, okružen čitavim zborom učenjaka u Svetom pismu, teologiji i svim pomoćnim potrebnim znanostima.

Ivo je pažljivo pratilo razlaganje i gotovo razočaran reče: »Pa to onda nije ništa!« — Propale su naime sve njegove maštovite kombinacije. Tomo je malo drukčije gledao. Njemu se činilo da je to ipak puno i on dosad nije nikad čuo da bi bilo kojoj učiteljskoj vlasti na svijetu bila zajamčena nezabudivost.

Zanimalo ga je zašto je Krist morao dati Petru tu povlasticu pa je postavio i pitanje na koje mu je kapelan postepeno odgovorio:

— Sto misliš, Tomo, što je Krist rekao apostolima šaljući ih u svijet? Da li je njemu svejedno, hoće li ljudi prihvati njegovu nauku ili ne?

— Dakako da mu nije svejedno. Ta rekao je: »Tko uzvjeruje ... spasit će se: Tko ne uzvjeruje, osudit će se« (Mk 16, 16). Očito da mu nije svejedno. Stoviše iz ovih riječi slijedi teška obaveza.

— Odlično, Tomo! A što je Krist trebao napraviti stavljajući ljudima tako tešku obavezu da slušaju apostole?

— Morao je apostole osigurati od mogućnosti kriva naučavanja, izvede Tomo ispravan zaključak. Inače čemu ljudi isključivati iz kraljevstva nebeskoga, ako su krivnjom apostola zalutali?

— Bravo, Tomo! Krist je stavio ljudima obavezu da pod prijetnjom izopćenja iz kraljevstva nebeskog slušaju apostole, a apostole, napose apostolskog prvaka obdario je povlasticom da ne mogu pogriješiti u onom u čem ih ljudi moraju slušati.

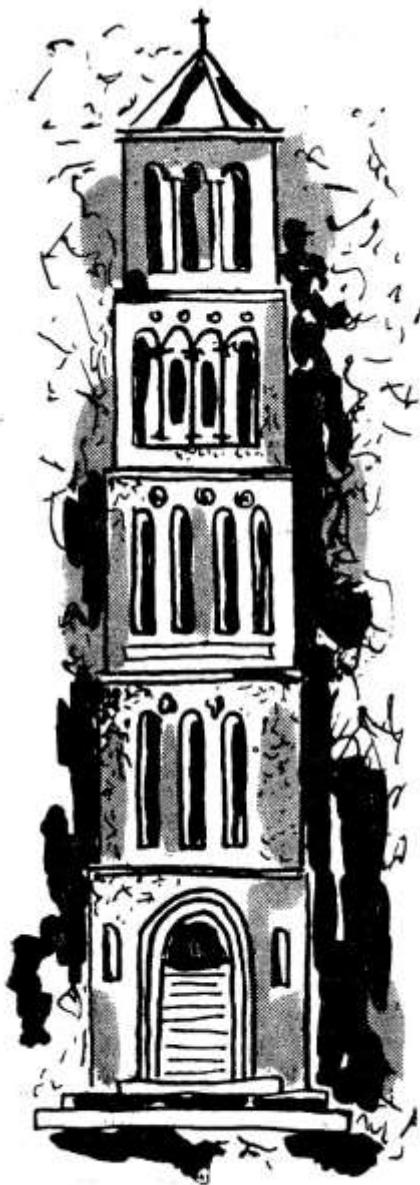
— Velečasni, recite nam još jedamput kratko u kojim je stvarima papa nezabrudiv, nestrpljivo će Krešo videći da tumačenje ide u nedogled.

— Odmah, Krešo, strpi se malo! — Mislim, dečki, da sad svi znadete što je nezabrudivost. Posebna povlastica što ju je primio Petar i njegovi zakoniti nasljednici da sigurno, bez kolebanja, lutanja i zablude vode Crkvu prema njezinu cilju hraneći stado istinom koju je Krist ostavio u baštinu. Prvotno se odnosi na izvanredno naučavanje cijele Crkve u Objavi. Očito se povlastica nezabrudivosti proteže i na istine izvedene iz objave pomoću naravne spoznaje. Proteže se na prosuđivanje činjenica o kojima ovise neka crkvena nauka, proteže se na donošenje odredaba obzirom na crkveni život i disciplinu Crkve, te na potvrđivanje crkvenih redova i proglašivanje svetaca. Kako se sve ovo dokazuje i što sve to znači, nije hora da sada govorimo.

Dečki su otvorenim očima i ustima gutali kapelanova razlaganja. Osjetili su očito da se iza riječi »papina nezabrudivost« skriva čitav jedan svijet nepoznatih pojnova i čitava jedna nauka, koja je u sebi izgrađena i složena isto tako kao što je mnogima nepoznata i da je vjera nešto sasvim drugo od onoga čemu se nezbiljni ljudi smiju i čega se nepoučeni stide.

Franjo Šipušić D. L

MJESEČNA KRONIKA SVETE CRKVE

Iz katoličkog svijeta

U VATIKANU su zapaljena dva silna svjetla. Sveti Otac izdao je svoju prvu Encikliku — još je gorjelo žarko ljeto. Kraj Petrove grobnice opet je počeo zasjedati Sveti Sabor — po treći put od svog saziva, a to je već i jesenski dar. Enciklika *Ecclesiam suam* otkrila je svu širinu duše i srca našeg Pape. Koncil — govoreći o Svetoj Crkvi i drugim pitanjima s njome povezanim — otkriva svu širinu ideje i odlučnosti naših biskupa. Papa je progovorio otvoreno i prijateljski. Pokazao je put u dubinu, u središte, u intimu naše Crkve — kako zgodno reče akademik Guitton. Zatim je iz najveće sabranosti, iz duše samoga Krista, koji u svojoj Crkvi živi, pozvao živu Crkvu, da se zaleti u svijet i započne s njime presudni razgovor. Crkva je oslikana živim i stvarnim bojama. U njoj se otkriva sjajna njena glava Krist — u njoj se pronalaze sva njena djeca, kršteni; u njoj ima mjesta za sve ljude — do kraja svijeta. Nijedna enciklika nije bila ispisana ovako jednostavno i blisko. Jezik originala zvoni kao pravi slikoviti žargon naših ulica i publikacija; ton je bratski i pun tople brige; misli su razvijene široko, a poticaj u svakom retku gori kao s mrača prenesen. Za-

to je ova enciklika prava legitimacija našeg duhovnog časa — ovog trenutka milosti, kad Papino srce izgara — kako veli u samom pismu — od neopisive želje da Crkvu »posadašnji«, da svijet »počrkveni«. Da Krista situira u svaku situaciju i veže sa svakom sudbinom.

Slične je misli izgovorio sveti

Otar na kraju svoga govora, kad je otvarao novo — treće — saborsko zasjedanje. Njegov povik crkvama, koje su još daleko, ma da su tako blizu papinu srcu, zove neutrudivo na sveto jedinstvo. Vidi se, da misli ovoga Pontifeksa preskaču sve zapreke, a duh mu doteče sve muke čovjekove i sve nakane Božje.

Sabor je otvoren u znaku Križa, na sveti blagdan Uzvišenja. Koncelebracija, zajednička sveta misa Pape i druge dvadeset četvorice otaca — bilo je nešto dosad nevideno. Papina riječ iza Mise dirnula je teški problem — biskupske veličine i vlasti. Sveti otac mirno i jasno upozorava, da je kucnuo trenutak, u kome se mora odrediti prema Kristovim planovima i željama vlasti i značenje biskupa u Crkvi.

Tempo je rasprava ubrzani i odluke se donose spremnije nego prije. Mašinerija golemog zbora kao da nije teška ko u prva dva zasjedanja. Duše otaca probleme veoma dobro zapažaju, spretno formuliraju, i ne zavlače diskusije bez potrebe. Čini se, da je Duh Sveti mnogo vidljiviji nego prije. Mi ćemo o saborskim raspravama, koje se tiču svete Crkve, objave, laikata, misija, odnosa prema svijetu — donositi redom u kasnijim prikazima.

Ostali govori svetog Oca brojni su i značajni. Spomenimo nagovor **vjernicima iz Albana**, programatski i prožet duhom Katoličke Akcije; **govor skautima**, koji je oslikao suvremenu mladež — izgubljenu izvan Krista, spasenu u Kristu i milosti; **govor i poruku za svjetski mir**; snažnu radioporučku **njemačkim katolicima**, o kojoj ćemo nešto kasnije kazati; protjeranim **misionarima** kao i onima, koji kreću na misijska područja; čestitka **mladim gimnazijalcima, pobednicima u vjeronauku**; toplu egzortu **časnim sestrama** na Malu Gospu. **Isusovcima** je nada sve drago pismo, koje je njihov vrhovni Poglavar poslao prečasnom Ocu Generalu Družbe Isusove. Zgoda je krasna — 150-godišnjica od uspostave ukinutog Isusovačkog reda. Sveti otac u pismu radosno spominje utješni datum, a zatim potiče svoje vjerne sinove na obnovu srca i života u duhu velikog Osnivača — svetog Ignacija. Današnje prilike traže, da Isusovci studijem, vanjskim radom, napose žrtvom i molitvom, prednjače u radu za Kraljevstvo Kristovo.

NIJE ZGOREGA

PAMITI I OVO:

■ Današnji Papa, papa dijaloga sa svijetom, ne prezire ništa što je lijepo i dobro. Tako je odredio da se u njegov stan u Castel Gandolfu, ljetnoj rezidenciji na albanskom jezeru, stave neke **moderne slike**. U drugom katu — mjesto starog crvenog damasta — zidovi se odijevaju u lagane i prozračne boje. Neki starinski darovi, znak prošlih stoljeća, dobro će stajati u muzeju i magazinu. Sve se uređuje jednostavnije i suvremenije. Privatna kapelica temeljito mijenja svoj izgled. Pozvani su moderni umjetnici da je urede prema svome ukusu.

■ Papa je posao tisuću dolara Katoličkom istraživačkom Središtu u Wellingtonu (Novi Zeland). Rečeno je, da to šalje »kao jasan znak štovanja i ohrabrenja zbog neprocjenjive apostolske inicijative«. Centrom upravlja p. Maurice Ryan. Od 1961. do ljeta ove godine poučili su preko dopisivanja 7.673 osobe. Sve su to bili nekatolici. Od njih je 395 stupilo u Katoličku Crkvu, dok ih je 609 učvrstilo svoje veze sa svećenicima — vjeručiteljima.

KATOLIČKI ZBOROVI I DOGOVORI

■ Na jesensko zasjedanje Svetog Sabora po pravu je moglo doći 3.070 otaca, Odazvalo se 2.513. Od onih koji su došli, ima ih 944 iz Evrope; 321 iz Azije; 333 iz Afrike; 835 iz obiju Amerika; 60 iz Oceanije. Obično ih bude svaki puta oko 2.100 — 2.200 na sjednicama.

■ **Osamdeseti njemački Katholikentag** (Katolički dan) održan je u Baden-Württemberškoj prijestolnici Stuttgartu. Osservatore Romano (papinski poluslužbeni dnevnik) piše da su ti dani bili »značajna etapa na putu njemačkog katolicizma«. Osnovna misao sastanka bila je uzeta iz svetog Pavla: **Obnovite se u mislima svoga duha!** Kongres je od 2. do 6. rujna pokazao nutarnju zrelost njemačkih katolika. Prisutni su bili kardinali Frings, Döpfner, König i Bea. Uz papinskog nuncija msgra Bafilea našlo se preko 70 biskupa. Dirljivo je bilo, kad su se uz njih poredali protestantski biskupi — njih 6. Osim kancelara Erharda i drugih članova vlade, na počasnome mjestu mogli ste vidjeti preko 700 njemačkih i stranih uglednih gostiju. Računaju, da je na završnom zasjedanju bilo preko 200.000 vjernika.

Uoči kongresa kardinal König je otvorio izložbu »Biblije«, najveću što se do sad pamti. To je značajno, reče kardinal, u ovo proljeće Crkve i biblijske znanosti. Izložba ostade otvorena do 27. rujna. Kongres je otvorio knez Karl zu Löwenstein. Bečki sveučilišni profesor Meurers otkrio je značenje čovjekova odnosa s Bogom, s porodicom, s ljudima i s tehnikom. Profesor povijesti Jedin govorio je o daknati u obnovi Crkve; prof. Fries o katolicama i protestantima; glasoviti publicista Dirks o svećenicima i laicima. O biblijskom propovijedanju govorio je p. Kahlefeld, o odgoju mlađeži u naše doba i o mladenačkom radu wüzburski biskup Stangl, o katoličkim ženama nadbiskup iz Paderborna Jäger. U stadijonu Neckar — pred 60.000 prisutnih ministar Kiesinger spominjao je grijeh katoličke prošlosti kao opomenu za budućnost; pariski profesor sa Sorbone Lenz-Medoc reče, da svijet možemo obnoviti jedino onda, ako štujemo svoga bližnjega; dr Marga Krompe, ministar u nizozemskoj vladi istaknula je dužnost svakog katolika da živi i radi u duhu enciklike Pacem in terris.

Vrhunac je svečanosti bio za vrijeme pontifikala papinskog nuncija, kad se preko radija čula riječ zajedničkog oca iz Rima: *Geliebte Söhne und Töchter ...!* Predragi sinovi i kćeri! Sveti otac je čestitao na ovoj proslavi, iznio je veličinu ideje i riječi, nutarnjeg života i njegove obnove. Zatim je naglasio, da je Božja Riječ svjetlo, snaga i utjeha — Licht, Kraft, Trost! Ne sumnjamo, da je i na naše zemljake kojih je u Stuttgartu više hiljada na radu, ovaj Katolički dan duboko djelovao.

■ U Liegeu je zasjedao Kongres Kršćanskih sindikata. Prisutno je bilo 350 delegata iz 52 zemalja. Predsjednik Maurice Boulodoux istaknu, da kršćanski sindikati žele bili slobodni i da žele donijeti oslobođenje. Ponajprije od političkih neželjenih okova, od tereta tehnike, od bijede i siromaštva. Ovaj Sa-

ku, kamo šalje mnogo svojih svećenika u misije. Prije posljednjeg putovanja rekao je oštре riječi obzirom na rasne nerede i teške ispadne protiv crnaca tanti. Iza drugog svjetskog rata pristupaju u ove sindikate svi ljudi dobre volje, koji žele dobro sebi i drugima na kršćanskim načelima i štujući dobrostanošću ljudske osobe. S kongresa je poslan proglaš svin radnicima svijeta: zajednički treba izgraditi novoga čovjeka i novo bolje društvo na temelju pravde i ljubavi. Na skupu je sudjelovalo 15 zemalja iz Afrike, 5 iz Azije, 20 iz Latinske Amerike i 12 iz Evrope.

■ Manifestacija **Mladih Kršćanskih Radnika** (JOC) u Strasbourgu nije bila samo slikovita i puna oduševljenja, nego i praktična i poučna. Na tom Rally-u Joca vrstalo se preko 30 000 mladića i djevojaka. Predvodilo ih je oko 2000 službenih delegata. Oni izradile odličan program i statut za mlađe radnike — dogovorom u 80 radnih sekcija. Ono, što zaključiše, puni nas radošću i nadom. Traže, da se zabrani rad mlađeži ispod 14 godina, a po mogućnosti i ispod 16; traže profesionalne škole za sve bez razlike; školske satove i pouku u radu treba uračunati u radnu satnicu; mlađi moraju stići opću kulturu; diplome u svim evropskim zemljama moraju imati jednaku vrijednost; traže, da radnici radne održi gdje stanuju; za sve zahtijevaju 40-satno radno vrijeme; vojnu službu — vele — treba zamijeniti službom »bratu čovjeku«; traži se obiteljska zdrava politika na temelju štednje, dobre priprave za brak, snošljivih zajmova za stanove; uvjeti rada — vele na kraju — moraju biti takovi, da ljudi porastu u dobrima tijela i duha, a ne da budu robovi.

■ U Porto Alegre (Rio Grande do Sul u Brazilu) organizirali su **pastoralni svećenici teološki sastanak**. Predavala su i tri predavača iz Evrope — Msgr Carlo Colombo, teolog sabora, p. Roguet, dominikanac — urednik liturgijske revije La Maison Dieu, i isusovac p. Daniélou, dekan teološkog fakulteta na Institut Catholique u Parizu. S njima i s drugim predavačima diskutiralo je oko 70 svećenika, koji snose odgovornost za pastoralno djelo na teškom terenu Južne Amerike. Zaključke, do kojih su došli, predložiti će svojim biskupima na odobrenje. Najviše su govorili o teološkom opravdanju svoga rada — o pripravi sjemeništaraca za kasniji misijski posao, o zajedničkim potvratima i o suradnji laikata. Dva puta za vrijeme sastanka svećenici su koncelebrirali.

■ U Bombeju se sve užurbanije spremaju na **veličajno euharistijsko slavlje**. Znamo da će potkraj studenoga u tome gradu mnoštvo katolika iz svih krajeva svijeta na svjetskom Euharistijskom Kongresu ispojediti svoju vjeru u prisutnoga Spasitelja. Oko 6.700.000 indijskih katolika žele pokazati svoju vjersku vitalnost. Oni se — kao kvasac u tjestu — naoko gube u masi od preko 400 milijuna hinduskih stanovnika poluotoka. Biskupi su objavili dan žrtve i molitava, naznačili i druge duhovne priprave. Kardinal Gracias, nadbiskup Bombeja, obišao je velik dio svijeta i zamolio pomoći u raznih naroda. Sveti Otac dariva po jedan pluvijal svakom prelatu, koji bude prisutan. Iz Južne Amerike šalju 2 milijuna malih i 200 000 velikih hostija. Francuska se brine za najbolje misno vino. Kaleže i oltarske križeve obećali su Talijani. Nadbiskup iz Barcelone kupuje za kongres elektronske orgulje, koje će se iza Kongresa premjestiti u jedno indijsko sjemenište. Tirolici će izraditi divnu pokaznicu za euharistijsku procesiju. Pjevanje će organizirati i

predvoditi venecijanski pjevači, koji se vraćaju iz Australije preko Indije. Tako se pomalo sav svijet okuplja oko svoga Svjetla.

■ U Arezzu (Italija) svršilo je natjecanje najboljih koralnih zborova iz Evrope. U konkurenčiji je bilo 17 talijanskih i 12 inozemnih zborova. Među njima iz Čehoslovačke, Madarske i Jugoslavije. Izvodili su djela klasičnih i suvremenih crkvenih skladatelja. Prvu nagradu u koralnom pjevanju odnio je ženski zbor slike Cecilijske iz Trenta. Zatim su bili nagrađeni Vokalni ansambl Filip Caillard iz Pariza, madrigalisti iz Praga i Sveučilištarci iz Budimpešte.

KATOLICKI ZIVOT I KULTURE

■ Ove jeseni gotovo pedesetak katoličkih sveučilišta otvara svoja akademski vrata stotinama hiljada mladih studenata. Najviše sveučilišta (oko 20) imaju Sjedinjene Države. Od evropskih zemalja na prvom je mjestu Francuska sa svojih pet visokih Zavoda. Sveučilište u Louvainu (Belgija) prepovoljilo je za se broj belgijskih studenata. U Italiji velik utjecaj vrši sveučilište Presvetog Srca u Milanu, koje ima neke fakultete u drugim gradovima (medicinski u Rimu).

■ Na vrhuncu katoličke lige književnosti stoje tri pisca: Englez Graham Greene, Francuz nobelovac Franjo Mauriac i Nijemac Heinrich Böll. Dok su djela Grahama Greena prevedena kao i Mauriacova na mnoge svjetske jezike (od Greena imamo na našem jeziku Plaćeni ubojica, Ministarstvo straha, Ubojica i slatkiš, Brodolomci, Mirni Amerikanac; od Mauriaca — Plamena rijeka, Poljubac Gubavcu, Leglo zmija, Pustinja ljubavi, Terezija Desqueroux) — to se mladi Böll naglo diže i prelazi sve granice i oblači u nove jezike. I njegova su dva djela prevedena — dosta naturalistička knjiga Kuća bez čuvara (o njemačkoj poratnoj mlađeži) i snažno djelo Bljjar u 9.45.

■ U Sjedinjene Države došla je na kongres Pax Romane (međunarodne katoličke studentske organizacije) i indonezijska delegacija. Na engleskom jeziku pročitaše poruku predsjednika Sukarna. »Obavijestili su me — piše Sukarno — da će jedna indonezijska delegacija sudjelovati na kongresu Pax Romane za katoličke studente u Americi. To sam čuo s velikom radošću i šaljem skupu svoje pozdrave s najboljim željama.« Zatim govori o temi kongresa »Kršćanstvo u prelaznom vremenu«. Upozorava mlade na presudne promjene kojima moraju doskočiti. Principi na kojima počiva ustav Indonezije kaže Predsjednik, zovu se Pantja Sila. Tu se u prvom redu računa s Bogom. Traži se harmonija između duhovnog i materijalnog svijeta. Četvrti po redu princip je čovjekovo dostojanstvo, za koje se traži najveća moguća pravda. Ovi su principi usvojeni iza dugi i usrdne molitve, piše Sukarno. Na koncu moli Svevišnjega, da se svi ljudi slože, kako bi čovječanstvo vodili putem pravde i mira k sreći.

■ U Japanu je p. Gregory Tsumakoto prije 15 godina pokrenuo krasnu akciju: skupio je nekoliko knjiga na braillevu pismu za slijepе! Iz toga je narasla krasna biblioteka od 2000 knjiga! Ima tu svetačkih životopisa, apologetskih i književnih djela. Danas knjižnicu pomaže preko 90 suradnika iz cijelog Japana. Samo trećina čitalaca i pomagača pripada katoličkoj vjeri. Nad tom akcijom bđije japanski episkopat.

■ U Njemačkoj već godinama uspješno rade pokretne katoličke biblioteke. Citav je taj kulturni pothvat izvelo Društvo svetog Karla Boromejskog.

vez osnovan je 1920. Spočetka su se učlanjivali samo katolici i poneki protes- preko 12 i po milijuna knjiga. Od tih knjiga dobra četvrtina obraduje religiozna pitanja.

■ Talijanski režiser Pietro P. Pasolini postade najinteresantnija ličnost na ovogodišnjem filmskom festivalu u Veneciji. Nije doduše dobio »zlatnog lava«, preote mu ga Antonioni sa Crvenom pustinjom. No umjetnički žiri festivala izrekao je priznanje Pasoliniju za njegov film »Evangelje po Mateju«. U svom je tumačenju svetoga teksta, piše Osservatore Romano, bio vje- ran tekstu, ali ne i nadahnut Svetu Knjige. On je sam izjavio, da želi baciti na platno ovu povijest kao bilo koju drugu — a to može, makar je uvjereni marksist. U zagrebačkom Telegramu (18. IX. 1964) piše ovo: »Film je rađen epski, u širokim potezima i djeluje monumentalno; kao gromada neke velike stijene. Pejsaž — kao da je izlazio ispod kista primitivnih toskanskih maj- stora. Nije slučajno da je film ovakve osnovne ideje i ovakvog tretmana posvećeni uspomeni velikog humaniste, pape Giovannia XXIII, koji je u današnjem podijeljenom svijetu našao svoje mjesto pod suncem za sve kontra- diktornosti i ekstreme tog i takvog svijeta«. Nama je važno znati, da Matejevo Evangelje zanima jednog marksistu, a papa Ivan da rješava najstraš- nje zavrzelame vremena.

KATOLICKE CRTICE S KONTINENATA

■ Potresne su i vesti i slike o hodočašću bolesnih talijanskih svećnika Gospa u Lurd. Bilo ih je preko 200. Imali su dozvolu da koncelebriraju svetu Misu. Oni su to učinili dva puta — s kardinalom Ferretom u podzemnoj Bazilici sv. Pija X i s biskupom Théas-om pred spiljom ukazanja. Pri- sutni su bili ganuti do suza gledajući, kako zdravi svećenici, biskupi i sam kardinal voze na kolicima svoju bolesnu subraču pred lik Bijele Masabjel- ske Gospe.

■ U Španjolsku je došao — po prvi puta iz crkvenog rascijepa! — moderator škotske prezbiterijanske crkve, G. James Stuart (prezime nas podsjeća na na nesretnu škotsku ubijenu kraljicu!) razgovarao je s kardi- nalom iz Sevilje Bueno Monrealom, a zatim glasovitim revolucionarnim biskupom, bivšim advokatom, Herrerom y Oria iz Malage. Najviše su raspravljali o slobodi protestanata u Španiji. Stvarno se položaj reformiranih u toj zemlji posljednjih mjeseci poboljšao.

Spomenimo odmah, da je protestantski biskup iz Madrija dr Santos Molina dao veoma zapaženu izjavu o odnosima s Katoličkom Crkvom. Špa- njolski protestanti, naglasio je, ne žele nikako ulaziti u politiku. Ne misle ni- čim narušavati vjerskoga mira u zemlji. Žele sa svim živjeti u Kristovu mi- ru. Na kraju proglosa izdigao je lik Ivana XXIII, »koji se već nalazi u pri- sutnosti Stvoriteljevoje«, kome protestanti napose zahvaljuju, da su katolici prema njima postali snošljiviji i bolji.

■ Američki katolici izjavile su nekoliko puta (u listu Catholic Messenger, u dnevniku Constitution) da se vjersko pitanje ne smije bacati u predizbor- nu borbu. Kako je i ovaj puta jedan katolik istaknut za visoku državnu službu, to bi riječi o vjerskoj pripadnosti moglo unositi nemir među savje- sti. (Kandidat za podpredsjednika na republikanskoj listi i zamjenik oštrog Goldwaterna — Miller — po vjeri je katolik).

■ Kardinal Cushing iz Boston-a nedavno je opet putovao u Južnu Ameri-

Danas ima oko 7000 tih župskih knjižica s preko sedam i po milijuna svečaka! Samo prošle godine bilo je upisano 332.018 čitalaca, koji su isposudivali u Sjedinjenim Državama: »Sijali smo u nepravdi — a žetva nam donosi strahote i užase. Moram još jednom podići glas u obranu građana, koji su pritisnuti; koji su predugo nosili križ nejednakosti i prezira; koji su tako dugo živjeli bez nade u napredak.«

■ Tokijsku za Olimpijske igre organizirali Katoički Komitet. Među natjecateljima će biti mnogo katolika (sjetimo se kako su »olimpici« išli u audijenciju dobrom Ivanu XXIII za vrijeme olimpijade u Rimu 1960!) Katolici su u Tokiju uredili sve da lijepo smjeste katoličku braću, koja se najaviše. Pobrinuli su se za bogoslužje, ispovijedanje, zajedničke sastanke. Ujedno će gostima s radošću pokazati svoju novu katedralu, koja će biti posvećena na blagdan Bezgrješno Žaćeće, čije ime nosi. Tako će 50 000 tokijskih katolika sa svojim nadbiskupom kardinalom Tatsu Doi-om pokazati, kako u zemlji Izlazećeg sunca kuća Isusovo Sreć u njegovoj vjernoj djeci.

FIDELIS

Obavijest

— Zahvaljujemo savjesnim pretplatnicima Glasnika koji su na vrijeme uredili račune s upravom bilo unaprijed, bilo po primitku Glasnika. Ova savjesnost omogućila nam je rad u ovoj godini. One, koji s bilo kojih razloga nisu bili takovi, molimo neka ispune što prije svoju dužnost, za ovu godinu svakako još ove godine. Uprava mora tiskaru, poštu i druge isplati odmah po izvršenoj pojedinačnoj usluzi, a nema baš nikakvih novčanih zaliha niti izvora da bi mogla i korak naprijed bez urednog plaćanja pretplatnika. Prenošenjem većih dugova u slijedeću godinu biti ćemo prisiljeni na obustavu, a u godišnjim računima dugovi za nas predstavljaju nerješive poteškoće.

— Oni koji sa Novom godinom žele veću promjenu u narudžbi molimo da nam to jave najkasnije do 5. prosinca. Siječanski broj trebao bi biti u rukama pretplatnika za Božić. U slučaju većeg povećanja ili smanjenja trebamo znati barem približan broj razlike od prijašnje tiraže već prije samog štampanja. Lani nismo mogli zadovoljiti potražnju samo stoga što nismo na vrijeme doznali želje.

— Uredništvo je primilo priličan broj suradnje. Ideal nam je da se osobno zahvalimo, iako koji puta sa zakašnjenjem. No ima i anonimnih suradnika. Iako su neke od tih anonimnih suradnja dobre neće biti objavljene, jer bar urednik mora znati za auktora. Uzmimo da je anonimna suradnja prerada tuđe stvari. Kako urednik nije sveznajući, može objavljuvanjem takvih radova doći do neugodnih situacija.

— Dode na uredništvo i po koje pismo sa zanimljivim pitanjima. Na pitanja općeg interesa i opće koristi odgovorit ćemo rado u Glasniku. Na pitanja osobnog značenja nećemo u Glasniku odgovarati, osim u izvanrednim slučajevima gdje ima za to razlog. Inače ćemo na osobne upite rado odgovoriti pismom kad nam se pošalje adresa.

— Zahvale ćemo objaviti u idućem broju radi nedostatka prostora.

**Božansko Srce
Isusovo, prikazujem
Ti po Bezgrješnom
Sru Marijiniu sve mo-
litve, djela i trpljenja
ovoga dana u nakna-
du za naše uvrede i
za sve one nakane
za koje se Ti nepres-
tanu prikazuješ na
oltaru. Osobišo Ti ih
prikazujem za svetu
Crkvu, svetoga Oca i
za sve potrebe koje
su preporučene čla-
novima Apostolata
Molitve, Amen**

Nakane A M za prosinac 1964.

Opća: Da bi liturgijska obnova u duhu Općeg sabora Vatikanskog II. uspješno pridonosila obnovi duhovnog života vjernika.

Misijska: Da bi pomoću slike Liturgije, u duhu Sabora Vatikanskog II, osjećaju raznih naroda prilagođene, što veći broj ljudi bio pri- veden u krilo Katoličke crkve.

Na omjeru:

Crkva KRALJU VJEKOVA KOJEMU SVE
ŽIVI na Miragoju u Zagrebu.

STUDENI 1964.

1. N - XXIV. PO DUHOVIMA
- SVI SVETI
2. P - Dušni dan
3. U - Hubert
4. S - Karlo B.
5. C - Emerik
6. P - Prvi petak
- SVI sveti D. I.
7. S - Prva subota
8. N - XXV. PO DUHO-
VIMA
9. P - Posv. Lat. bazilike
10. U - Andrija Avelinski
11. S - Martin biskup
12. C - Martin papa
13. P - Stanko Kostka
14. S - Jozafat Kuncević
15. N - XXVI. PO DUHO-
VIMA
16. P - Getruda
17. U - Bl. Rok Gonzales
i dr.
18. S - Posv. bazil. Petra i
Pavla
19. Č - Elizabeta
20. P - Feliks de Val.
21. S - Prikazanje
Bl. Dj. Marije
22. N - XXVII. PO DUHO-
VIMA
23. P - Klement
24. U - Ivan od Kriza
25. S - Katarina
26. Č - Silvestar
27. P - Josip Pignatelli
28. S - Sosten
29. N - I. ADVENTSKA
30. P - Andrija apostol

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara izdaje Glasnikov redakcijski odbor Hrvatske Pokrajine D. I. - Zagreb 1 - 147, Palmoticeva 33. - Odgovorni urednik o. Franjo Šlipetić, Zagreb 1 - 147, Palmoticeva 33, Telefon 32-469. - Tisk: -Pramen- Slav. Brod - List izlazi svakog mjeseca. Pojedini broj 70 din. Bogoslovni i sjemeništare u skupnoj pretplati 50 din. Godišnja pretplata za redovite pretplatnike 340 dinara. Grupne pretplate od deset na više dobivaju deset po sto popusta. Novac pretplate sačijte na poštanskim uputnicama; suradnju na uredništvo Glasnika. Hukopisi se ne vraćaju.

Poštarska piščena u gotoru

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

CIJENA 70 DIN.

ZAGREB — PROSINAC 1964.

GOD. 25. — NR. 12

Sadržaj:

O. Ivan Janssens, General Družbe Isusove	353
Prvi plod Sabora, Josip Curić DI	356
Sabor Misijama, Josip Antolović DI	358
Medunarodni Euharistijski kongres u Bombeyu	359
Bezgrješnoj Djevici	360
Graditelji Božjega Kraljevstva, 12. J.	362
Tvoja uloga, oče!	365
Majčina suza na vagi, Mijo Škvore DI	367
Židovka-Kršćanka, Josip Badalić DI	370
Svetle rakete, o. Rajko Kraljev	372
Cvjetić sa Jadrana, Don Jozo Marendić	373
Dječje molitve prodiru nebesa, Stanislava	375
Katolička Crkva u današnjem svijetu, Stjepan Šegudović	378
Iz vaših pisama	382
Nove knjige	383
Zahvalnice	384

Na omotu:

„Božićni misterij“ — Andrea Robbia

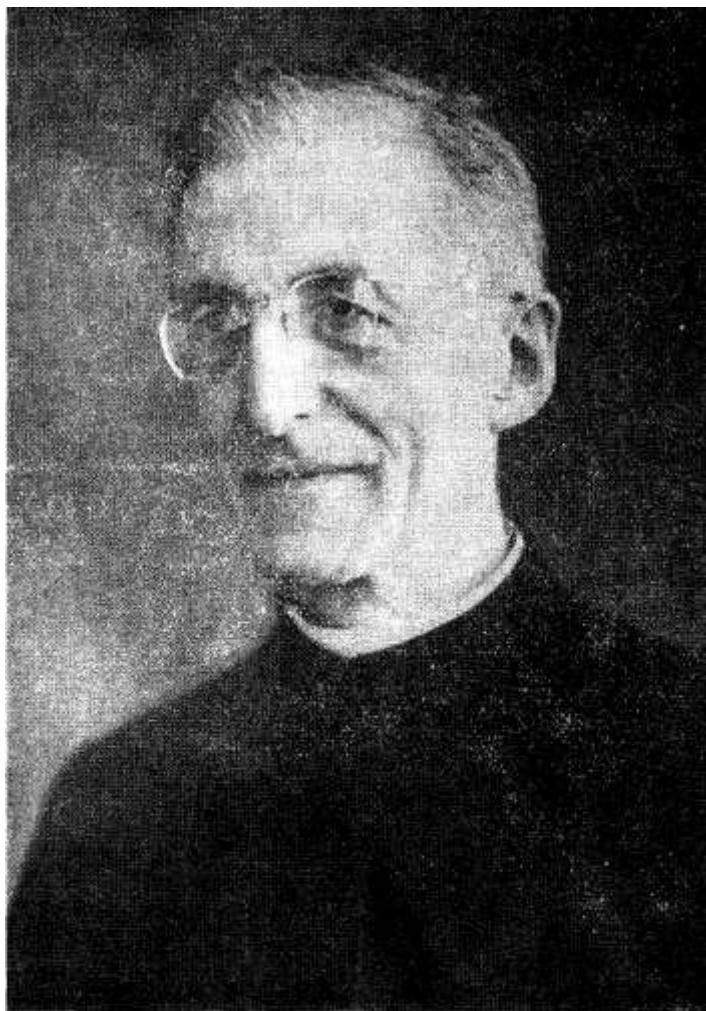
ZAGREB

LV - 12

Prosinac 1964

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

NUNTIUS CORDIS JESU ET MARIAE

† o. Ivan Janssens — General Družbe Isusove
— vrhovni upravitelj Apostolata Molitve
22. XII 1889 — 5. X 1964.

5. listopada ove godine preminuo je u Rimu vrhovni upravitelj Apostolata Molitve, general Družbe Isusove o. Ivan Janssens.

Roden 22. prosinca 1889. u Malinesu u Belgiji. Srednju školu polazi u biskupijskom kolegiju u Hassaltu. Zatim na sveučilištu u Bruxellesu svršava studij književnosti i klasične filologije.

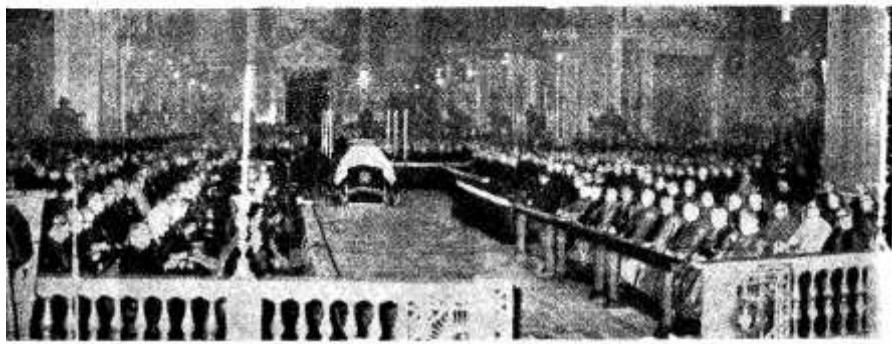
23. rujna 1907. stupa u novicijat Družbe Isusove u Drongenu, privućen redovničkim i misijskim idealom. Nakon novicijata studira filozofiju i gradansko pravo u Leuvenu te postizava doktorat iz gradanskog prava. Za vrijeme rata od 1914. do 1918. studira bogosloviju. Zaređen je za svećenika 7. rujna 1919. Na papinskom sveučilištu Gregorijani u Rimu postizava doktorat iz crkvenog prava. Godine 1922. nalazi se u Carigradu. Studira pravo istočnih Crkava, upoznaje se sa slavenskim jezicima, pokazujući uvek živo zanimanje i smisao za pitanja kršćanskog Istoka.

1923. predaje kanonsko pravo na Isusovačkoj teologiji u Leuvenu. 1929. postaje Rektorom istog kolegija.

Godine 1935. postaje instruktorem Treće kušnje. 1938. prisustvuje Generalnoj Kongregaciji, na kojoj je oca Ledochowskome izabran za Generalnog vikara otac Schurmansi dotadanji provincial Sjeverne Belgije. Na njegovo mjesto kao provincial dolazi o. Janssens. God. 1939. obavlja vizitaciju misija u Kongu. Upoznaje probleme misija, dolazi u kontakt s mnogim poglavarima i misionarima. Za vrijeme rata on je vizitator i izvanredni delegat oca Generala za obje belgijske i nizozemsku provinciju radi nerедovitih veza sa Rimom.

1946. na Generalnoj kongregaciji izabran je za Generala Družbe, i uz druge dužnosti postaje vrhovni upravitelj Apostolata Molitve. Bilo mu je tada 57 godina. Kao general mudrom i očinskom rukom unapređuje osebujnu Družbu djelatnost: Duhotne vježbe, Marijine Kongregacije, Apostolat Molitve, daje novi zamah misijskom radu i proučavanju socijalnih problema, brine se da apostolski radnici budu racionalno razdijeljeni, učvršćuje Družbu prikladnjim teritorijalnim podjelama. U godini njegova izbora za generala bilo je 28.000 isusovaca, da godine njegove smrti broj se popeo na 36.000, a broj misionara u misijskim zemljama od 4000 na 7000.

Zadušnice u crkvi Imena Isusova u Rimu

Sveti je Otac osobno posjetio bolesnika u zadnjem satu njegova života. Rijetka pažnja bez sumnje, ali ju je zasluzio čovjek koji je svoje sile i svoga reda potpuno stavio u službu Crkve. 8. listopada su u Rimu u glavnoj Isusovačkoj crkvi bile svećane zadušnice za preminulog generala. Prisutna su bila 22 kardinala, svi naši hrvatski biskupi, tisuću saborskih otaca, visoki crkveni dostojanstvenici, predstavnici Rimskih Kongregacija, 18 predstavnika diplomatskih zborova, 35 generalnih poglavara muških redova i 50 vrhovnih poglavarica ženskih redova.

U Zagrebu su se Članovi Hrvatske provincije sakupili na svećane zadušnice 12. listopada. Zajednički su izmobilili časoslov za mrtve. Svetu Misu i apsoluciju i propovijed održao je vl. O. Provincijal.

19.000 svećenika Isusovaca prikazalo je preko 60.000 svetih Misa za svog pokojnog Generala.

Prigodom posjete Generala Papa pozdravlja generalnog vikara o. Ivana Swain i ostale oce na vratima Kurije.

U zatvorenoj kuverti pokojni General ostavio napisano ime onoga koga on određuje da upravlja Družbom do novog Generala kojeg biće Generalna Kongregacija. U pismu je stajalo ime o. Ivana Swaina koji je u bolesti generalovoj bio zamjenik već od 1968. god. Uz upravljanje Družbom dužnost mu je da prema ustanovama sazove Generalnu Kongredaciju i da joj predsjeda do izbora novog generala. No Generalna će se Kongregacija nastati po završetku općeg Sabora da Družba svoj rad prilagodi novim direktivama Crkve.

PRVI PLOD SABORA

(Nakana AM za prosinac)

Molimo, Apostoli Molitve, da bi liturgijska obnova prema smjernicama II Vatikanskog sabora uspješno unapredivila duhovni život vjernika.

NAKON 4 STOLJEĆA

Pred godinu dana, 4. prosinca 1963., svečano je bilo zaključeno drugo zasjedanje II Vatikanskog sabora proglašenjem uredbe o svetoj liturgiji. Tom je zgodom proslavljen i četristogodišnji jubilej Tridentinskog sabora: jer, upravo 4. prosinca 1563, skupina od kakvih 200 biskupa — prema izvještaju davnog kroničara — »pjevala je u Tridentu s neizrecivim veseljem pjesmu zahvalnicu Te Deum, dok su se mnogi od razočaranih kroz suze grilli... Uz važne dekrete o crkvenoj stazi i odgoju budućih svećenika, Tridentski je sabor izdao i posebne propise kojima je rimsku liturgiju ogradio od svojevoljnih novotarija i preinaka. Na taj način Crkva je sebi usred protestantskih previranja mudro stavila »sadreni povoje» na ugrožene udove i sačuvala se, sve do naših dana, od opasnih liturgijskih preloma.

Prilike su se, međutim, uvelike izmijenile. Nismo više na početku nego na svršetku Novoga Vijeka. I sad eto, nakon 4 puna stoljeća, skupilo se u Rimu 10 puta veće mnoštvo biskupa — da u zajednici s Kristovim Namjesnikom onaj »sadreni povoje», koliko je potrebno, odstrane... Znak je to da se Crkva danas osjeća mnogo jačom, pa smiono otključava svijetu blago rimskog bogoslužja, što je tako dugo bilo čuvano pod ključem. Prema izjavi Pape Pavla VI, ovo djelo ujedno je i prvi plod sabora i najljepši njegov dar kršćanskom puku.

OBNOVA KULTA

Ima u Crkvi vjernika koji se protive i najmanjoj liturgijskoj reformi; ima i takvih koji bi sve obrede htjeli odmah revolucionirati. I jedni i drugi razočarali su se nad saborskom uredbom o liturgiji! Prvi rogo bore već sada, kad moraju kod pričešćivanja izustiti riječcu »Amen»; šta će istom biti kasnije, kad nastupe temeljitije promjene? Drugi opet nerado gledaju što Crkva sporo i oprezno odstupa od vjekovnih svojih običaja...

Srećom, takvih je nezadovoljnika malo. Vidjelo se to i kod zaključnog glasanja u Bazilici sv. Petra, gdje je pred Svetim Ocem Papom 2147 biskupa izreklo svoj »Da« za liturgijsku uredbu, a samo se četvorica usprotivila izjavivši »Ne«! U stvari, ta je uredba neobično gipka, elastična; s najvećim oduševljenjem hvali ona raznolikost obreda u katolicizmu, ali odlučno naglašava jedinstvo rimskog bogoslužja, koje treba i ubuduće sačuvati. Dakako, štošta će tu biti obnovljeno, naročito u pogledu biblijskih čitanja; ipak će središnji dio Svetе Mise po svoj prilici ostati netaknut! Zamašnije novosti — kao na pr. tzv. »koncelebracija«, kod koje više svećenika zajednički prikazuje Misnu Žrtvu na jednom oltaru, te pričešćivanje vjernika pod objema prilikama — neće baš lako zaći u svagdanju upotrebu! Zato se mnogo više

praktičnih izmjena predviđa u obredima drugih sakramenata, osobito kod krštenja i vjenčanja. U svemu je, međutim, najutješnija činjenica to — što sad sami biskupi imaju i pravo i dužnost da prema potrebama svojih krajeva sastave i predlože razne liturgijske reforme. To će, bez sumnje, u misijskim krajevima — u Aziji i Africi — urođiti obilnim blagoslovom!

OBNOVA ZIVOTA

Nikad ne smijemo zaboraviti, da liturgija nije sve ni u kršćanskoj nauci ni u kršćanskom životu! Ali je istina, da mi kao zajednica vjernih po liturgiji stupamo u izravni dodir s Bogom — koji jest Sve — i da po njoj iz Božjega Srca crpemo Milost, potrebitu za sav naš život... Stoga se i moramo veseliti reformama kojima Crkva nastoji približiti Božje Tajne našem shvaćanju i našim srcima! U stvari — samo za jednim se ciljem ide: da bi vjerni kršćanski puk postao kod Svetе Mise i ostalih obreda što aktivniji! Trebalo bi da se, koliko je moguće, povratimo na izvorni smisao riječi »liturgija«, ukoliko ova znači »djelo puka«, a tek potom »javni čin ili »javnu službu«...

Zajedno, nikad naše BOGOSLUŽJE neće biti čisto ljudsko djelo, kod kog bismo samo mi — ljudi — bili apsolutno aktivni! Uvijek će to biti i SLUŽBA BOŽJA, tj. djelovanje Božje, neizrecivo Milosni i Milosrdni Dar Neba, što ga kao griešni stvorovi »pasivno« primamo iz Božje Ruke! Ali ćemo od Božanskih Tajni imati toliko koristi u duši i toliko blagoslova u životu, koliko budemo sudjelovali s Crkvom u Njezinoj molitvi i predajanju! Moramo dakle svi što dublje životno zači u liturgiju, da bi onda Milost Nebeska obilno prožela i preobrazila naše živovanje! Ali se pri tom čuvajmo plitkosti: nemojmo svoje »sudjelovanje« u liturgiji svesti na to — da 8 ili 9 puta gromko odgovorimo pod Misom: »Et cum spiritu tuo!« Kraj svega vanjskog deklariranja i gestikuliranja lako se može desiti da nam srce ostane daleko od Boga — a kakova skromna bakica, koja sa živom vjerom prati Svetu Misu moleći tiho žalosnu Krunicu, još uvijek može biti daleko aktivnije sjedinjena s Kristovom žrtvom nego plitki lovci novotarijal Neka nam Bog udijeli svjetla i snage da liturgijsku reformu dolično provodimo u život i tako smanjimo jaz što je razdvojio današnji svijet od Božjeg Oltara!

»GOSPODINE, NAUĆI NAS MOLITI!«

Tako su nekoć vapili Apostoli, tako i mi vapimo danas. Jer svi mi od reda molimo loše, zapravo — ne znamo što bi trebalo moliti. Ali nas tješi Apostol Naroda, prema kojemu jedino Duh Sveti istinski moli u nama, moli svojim neizrecivim vapajima — i tako naše prošnje naše poklone i zahvale prinosi Ocu Nebeskom. Unatoč tomu, ipak smo u opasnosti — da sebično zapnemo pri svojim osobnim jadima i da u molitvi tražimo od Boga samo prolazna dobra za vremenitu zemaljsku korist.

Da bismo se u tom pogledu obnovili i pročistili, moramo se sjediniti s nesebičnom molitvom Tvoje Zaručnice, Svetе Crkve. Nažlost, Njezina nam molitva u svetoj liturgiji nije baš uvijek prikladna: mi se ne znamo više u nju uživjeti kao što su to činili davnii nam pret-

ci; mi ponajčešće zapinjemo na kori njezinih riječi koje su prilično tude, preuzete iz nepoznatog stranog jezika. Zato i jesu u posljednje vrijeme počeli posvud nicati tumači – i pod Svetom Misom i pod drugim obredima; nije li to najočitiji znak, u kolikoj se mjeri službenia molitva Crkve otudila od nas, koji smo ... Crkva?

Hvala Ti, Gospodine, što si konačno nadahnuo biskupe svega svijeta da složno prihvate reformu liturgije. Daj da s tom reformom poraste u nama oduševljenje za Svetе Tajne! Daj da naučimo sada sve svoje dane sjediniti s Tvojom Otajstvenom Žrtvom pa da tako, pretvorivši čitav svoj život u trajno »bogoslužje«, poradimo kao su-otkupitelji na spasu današnjeg čovječanstva!

A m e n !

Josip Čurić DI.

SABOR MISIJAMA

Da bi u duhu II Vatikanskog Sabora, pomoći svete Liturgije prilagodene osjećajima raznih naroda, što veći broj ljudi bio priveden u krilo Katoličke Crkve.

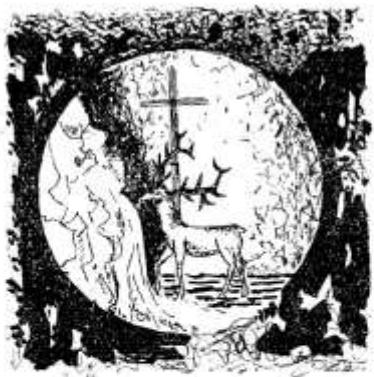
(Misijska nakana za prosinac 1964.)

II Vatikanski sabor, koji je odmah na početku svojih zasjedanja počeo raspravljati o svetoj Liturgiji i koji nam je dao o njoj kao prvi plod svoga rada konstituciju, veoma naglašava poučnu i pastoralnu stranu svete Liturgije. I s pravom. Liturgija je naime, osobito sv. Misa, veoma uspješna kateheza, pouka, propovijed, jer nam zorno stavlja pred oči bitne vjerske istine raznim kretnjama i znakovima, koji se lako daju zamjeniti našim osjetilima. No Liturgija ne poučava samo naš razum nego i pokreće volju, raspaljuje ju i oduševljava za dobro te ujedno dijeli brojne milosti. Njezina djelotvornost ide i dalje. Ona daje uspješne poticaje i krepke, snažne motive za istinski kršćanski život. Liturgija odgaja prave kršćane, ona je velika škola kršćanskog života. Zbog svih tih odlika Liturgija je od najvećeg značenja i za misijski apostolat

Crkve. Možemo reći, u misijskom apostolatu još i više nego uobičajeno među kršćanskim narodima, jer u misijskim krajevima mnogi vjernici zbog zaostatka u pismenosti lakše dolaze preko vidljivih i zamjetljivih obreda svete Liturgije do nevidljivih duhovnih i milosnih stvarnosti, koje oni označuju.

No budući da naša zapadna rimska Liturgija ne govori baš uвijek mnogo preko svojih znakova, obreda, pjevanja i kretanja shvaćanju afroazijskog naroda, to je II Vatikanski Sabor dao velike ovlasti pojedinim biskupskim konferencijama, da mogu neke obrede prilagoditi običajima i lakšem razumijevanju misijskih krajeva. Na taj se način ujedno otvaraju široke mogućnosti lakšeg prihvaćanja kršćanstva.

Afroazijski narodi dugo podvrgnuti evropskoj vlasti uвijek strahuju od nekog neokolonijalizma i evropski-

ziranja. Zato će i religiozne liturgijske forme uvijek lakše primiti ako se mogu složiti s njihovim narodnim običajima i shvaćanjima. Oni žele i prihvaćaju kršćanstvo, ali obučeno u njihov »folklor«. Zato će radije pjevati i u bogoslužju svoje melodiјe, praviti crkve, oltare, slike i kipove po svome ukusu, upotrijebiti bo-

ju bogoslužnog ruha, koja njima više izriče bilo radost, bilo žalost, bilo nadu, bilo ljubav, bilo pokoru. Ta čovjeku je prirođeno da više voli svoje nego tude. Time nipošto ne želimo, a i ne možemo reći, da kršćanstvo kao takovo može nekome biti tude, jer ono je za sve ljudе i narode, budući da jednako svima donosi milost i spasenje, no drugo je jezgra i bit kršćanstva, a drugo su vanjski oblici i forme u kojima se mogu izlagati i prikazivati pojedine kršćanske istine ili kršćanski obredi. Te valja prilagoditi shvaćanju pojedinih naroda. Tu veliku potrebu uvidio je II Vatikanski Sabor i razumno odobrio i preporučio da vanjske i sporedne oblike kršćanske Liturgije valja prilagoditi pojedinim krajevima.

Zato je jedan koncilski otac, predstavnik jednog kontinenta, veselo uskliknuo na sabor: »S radošću pozdravljamo liturgijsku shemu. Napokon imamo ono što smo već dugo željno očekivali!«

38 MEDUNARODNI EUHARISTIJSKI KONGRES

Od 28. studenog do 6. prosinca održat će se u Bombeyu u Indiji 38. Medunarodni Euharistijski Kongres.

Zašto u Bombeyu? Tako je zaželio Ivan XXIII, da se nakon kongresa u Münchenu slijedeći održi u Indiji. Sezona u kojoj se održava vrlo je pogodna za velike zborove. Ceremonije Kongresa održavat će se svako veće u »Ovalu« — golemom parku okruženom palama. Prostor se nalazi u središtu grada, nedaleko katedrale Imena Isusova.

Tema kongresa biti će »Euharistija i novi čovjek«.

Oltar sa baldahinom u središtu OVALA.

Svrha je II Vatikanskog Sabora obnova Crkve iznutra, te je upravo zato sabor započeo tu obnovu liturgiskog života. Solidna i svestrana liturgijska obnova prilagodena sve više shvaćanju vjernika, iako im uz to još omogući što tješnje i aktivnije liturgijsko sudjelovanje, donijet će tu željenu obnovu Crkve. U misijskim pak krajevima, ako se bude znala prilagoditi pojedinim narodima, privući će ih u krilo Crkve i o-

mogućiti da se i oni napajaju iz zajedničke stijene, koja je Krist. Apostoli molitve, na tu nakanu molimo kroz ovaj mjesec! Dok sami imamo sreću, te možda svaki dan možemo pribivati svetoj Misi, kod nje aktivne sudjelovati moleći i pjevajući, ne zaboravimo na one, koji još nemaju te blagodati i molimo, da se ona i njima što prije i u što većoj mjeri ostvari.

Josip Antolović D.I.

BEZGRJEŠNOJ DJEVICI

o. Paul von Moll-benediktinac

Pozdravljam te Marijo, kćeri Boga Oca,
Pozdravljam Te Marijo, majko Boga Sina,
Pozdravljam Te Marijo, zaručnice Duha Svetoga,
Pozdravljam Te Marijo, hrame Presvetoga Trojstva,
Pozdravljam Te Marijo, čisti ljljane uzvišenog Trojstva,
Pozdravljam Te Marijo, mila ružo nebeskog dvora,
Pozdravljam Te Marijo, Djevice puna poniznosti i dobrote, od koje se
Kralj neba rodio i othranio,
Pozdravljam Te Marijo, Djevice svih djevica,
Pozdravljam Te Marijo, Kraljice mučenika, kojoj je srce bilo bolju pro-
deno,
Pozdravljam Te Marijo, ženo i Gospodarice, kojoj je sva moć bila dana
na nebū i na zemlji,
Pozdravljam Te Marijo, Kraljice moga srca, moja slatkočo, moj živote i
moja nado,
Pozdravljam Te Marijo, ljubavi vrijedna Majko,
Pozdravljam Te Marijo, divna Majko,
Pozdravljam Te Marijo, Majko čiste ljubavi,
Pozdravljam Te Marijo, koja nisi bila podložna griješu,
Pozdravljam Te Marijo, punu milosti, Gospodin je s Tobom, blagoslo-
ljena si među ženama i blagoslovjen plod utrobe
Tvoje,
Blagoslovjen Tvoj zaručnik, sveti Josip,
Blagoslovjen Tvoj otac, sveti Joakim,
Blagoslovjena Tvoja majka, sveta Ana,
Blagoslovjen vječni Otac, koji Te je izabrao,
Blagoslovjen Tvoj Sin, koji te je ljubio,
Blagoslovjen Sveti Duh, koji Te je zaručio,
Nek Te blagoslovju svi, koji Te ljube!
O sretna Djevice, blagoslovi sve nas u imenu Tvojega ljubljenoga Sina!
Amen.

Preveo s njemačkog o. R. Kraljev

B
E
Z
G
R
J
E
S
N
A
|
S
A
S
S
O
F
E
R
R
A
T
O

Graditelji Božjega Kraljevstva

Pouke o braku i obitelji 12

»TAKO SU DUZNI I MUŽEVI LJUBITI SVOJE ŽENE KAO SVOJA TJELESA ... (Ef. 5, 28.)

Zivotvorna bujica sokova u našem tijelu sveta je i smije se upotrijebiti samo za gradnju Crkve Božje, budućih naraštaja. Tko zlorabi te izvore, teško grijesi. Isti čini u posvećenoj doživotnoj ženidbenoj vezi sveti su posao, koji posvećuje ženidbene drugove. Svakim tim činom zaslužuju pred Bogom i radi međusobnoga darivanja i radi spremnosti da grade Crkvu. Ali izvan te svete ustanove postaju ti čini obično prosto traženje užitka, egoizam nasamo ili udvoje. To su oskrvnitelji hrama Duha Svetoga, a ne graditelji Božje Crkve. — Pritisak tih snaga poput kakve zaustavljene rijeke ima da goni turbine neke centrale, i zločin je probijati branu. Radi se o opstanku ljudskog roda i Božje Crkve. Nisu to male stvari, premda se zbivaju u našoj nutrini.

Jest, jake su i svete ove težnje koje privlače mladića i djevojku u obiteljsku zajednicu. No one zovu na svet posao, doživotan i veličajan, koji će odjekivati za svu vječnost. Ne smijemo se igrati s tim silama, jer smo iza istočnog grijeha slabí. Zato je težak grijeh svako svojevoljno uzbudivanje i traženje užitka u tijelu izvan svrhe i izvan ustanove kako je to Bog predvidio. Misliti na te svetinje smijemo i moramo, ali sveto, kroz Gospinu krunicu, kroz božićni misterij, ali maštati, fantazirati i tako se preko mašte uzbudivati i zabavljati već je grijeh. Sila težnje je u nama, sve se u nama zbiva. I ako te ustave otvorimo, nema više ograda da zaustavimo nagone. Zato je i samo dugo maštanje, koje nas jako uzbuduje, težak grijeh. Pogotovo onda svako igranje i doticanje.

Djevojka mora ipak shvatiti da njezino tijelo ima drugu ulogu nego tijelo muškarca. Tijelo žene je njezina nutrina, izrađena i izvađena iz Adamova tijela. Njezina ljestvica dana joj od Boga da bude transparent, kristal ljubavi prema djitetu i prema Adamu, jednom jedinom doživotnom ženidbenom drugu. Nije njezino tijelo za ulicu, za radoznale poglede sa svih strana, za pokazivanje taštine. Time se samo razdražuju strasti koje se ne mogu sveto i pošteno upotrijebiti. Svećenik ne smije ni početi sv. misu, ako ne predviđa da je neće moći završiti. Tako se i liturgija života ne smije neodgovorno počinjati, ako se ne može dovršiti. Isto vrijedi i za neoprezna drugovanja između mlađih ljudi koji ne misle ozbiljno i dok ne misle ozbiljno sklopiti bračnu vezu.

Naše katoličke djevojke morale bi imati toliko svijesti o svom dostojaњstvu i o svojoj velikoj zadaći da ne slijede svaku novu modu. Dajte vi uvedite kršćansku modu, modu Madone, koja će produhoviti vaš lijepi lik! — Kako se djevojka penaša, takva će i momka dobiti. Raspuštenica svidjet će se protuhi, koji će ju vrlo lako ostaviti na cijedilu, čim nađe bolju.

Radi niskog shvaćanja, koje je zatrovalo naše duše, klimaju se i raspadaju naše obitelji. A to je posljedica nezrelosti i infantilnosti našeg naraštaja. Jacques Stark, liječnik, veli da su rastave braka učestale radi sve veće čuvstvene nezrelosti mlađih ljudi; pubertet i afektivna nestalnost kod mnogih traje duboko u život i cijeli život. Dr. Rudolf Allers, nasljednik Freudov na

bečkoj katedri, rekao je da bolujemo od infantilizma, pa nam je životni zakon, baš kao djetetu, samo ugodno i neugodno, mjesto da smo sposobni za velike zadatke. — Iz svega što smo do sada rekli, jasno slijedi da brak mora biti nerazrješiv. I radi odgoja djece i radi smisla bračne ljubavi. Ako godina-ma mladenaca dodamo godine njihove djece, koliko je potrebno da samostalno uđu u život, onda je s našim godinama pri kraju. Još imperativnije zahtjeva doživotnu vezu smisao ženidbene ljubavi. Doživotna ženidbena ljubav simbol je i priprava našeg srca za vječnu ljubav prema Bogu. — Temeljito moramo promijeniti svoje misli o ženidbenoj ljubavi. Nije ona u osjećajima. Osjećaji su dragocjeni, ali nisu bitni i ne mogu biti trajni. Ljubav je u volji. »Hoću te, moj si, moja si! Pred Bogom zavjerili smo se na sveti zadatak koji traži doživotne obaveze, nešto kao svećeničko ređenje. Mi uopće ne postavljamo pitanje rastave! — To vas uči katolička Crkva, a filmovi i romani nažalost ne. Oni neozbiljno završavaju obično sa svadbom, a naši životi ne završavaju sa svadbom, nego sa smrću. Ispravit ću se! Jest, naši životi završavaju sa svadbom, za stolom Janjeta, kojoj su zemaljske svadbe blijede slike i priprave. Tko ne bude sposoban za tu vječnu svadbu, bit će bačen u skrajnju tamu.

I još se hvale moderni ljudi da su ljubav oslobođili od sredovječnih okova i moralnih spona! Oni su upropastili ljubav, a ono, o čemu govore i što nazivaju tom rječju, nije više ljubav nego goli egoizam. Zar je to napredak u ljubavi, one čitave nastlage parnika za rastavu braka, ono preotimanje »boljih zalogaja« jedan drugome?! — To se uopće ne smije nazivati svetom riječju kojom se nazvao i sam Bog, cilj i smisao sve ljubavi. »Deus caritas est! Bog je ljubav, kaže sv. Ivan. Inače nazovite ljubavlju i dobar tek jednog gurmana, sladokusca. On isto tako kaže da voli trešnje, dok nisu crvljive, a one krupnije više nego one sitne. A kad je sit, onda će ih bezobzirno zgaziti. To je goli egoizam, bez ikakve veličine i svetosti. Čim ljudi okrenu leđa Bogu, okrenu leđa i pravoj ljubavi. Ti grubi egoisti, što kidaju ženidbene veze i pri tome i srca svoje djece, ako djece uopće imaju, nikad u životu ne upoznaju pravu ljubav. Za njih je ona nepoznata zemlja. Zato o njoj neprestano pričaju, jer je nemaju: kao gladan o hrani, kao žedan o piću, kao rob o slobodi.

Šta je prava ljubav, pitajte onu staricu majku s jedanaestero djece, koje je sin pred par godina rekao mlađu misu. Pitajte onu u Zagrebu, koju dobro poznam. Uza sva ruganja i plašenje liječnika ona je odgojila osmero djece, a za devetim, koje je malo umrlo, bezutješno je plakala. Takove majke i očevi takovih obitelji znaju šta je ljubav, a ne egoisti i grubijani što samo sebe traže.

Ako se mladiću svidi djevojka ili obratno, pa rekne: Ova će mi mnogo radosti pribaviti. On ne ljubi nju, nego sebe. On je obični sladokusac koji bira

slade komade na tanjuru. Istom kad pomiciši: Ja ču njoj učiniti život lijepim i sretnim pred Bogom i ovdje na zemlji, onda je istom ljubi.

Ako mladić pomiciši: Dok je ovako svježa i umiljata, dobro će mi doći, a kasnije ču se ogledati za boljima, onda kod njega nema ni traga ljubavi. Ide u brak kao na pokladnu zabavu, dok ima zanimljivog programa. On traži jedino svoje zadovoljstvo i s ljudskim bićem postupa kao s običnom stvari. Takav čovjek nije zashazio poljubac, nego da mu se pljune u lice. Vječna ljudska osoba nije limun koji se iscijadi i baci.

Tek kada zamisli svoju zaručnicu kao staricu sijedih kosa i rekne: Volim dušu njezinu, bit će joj vjeran do konca, zajedno ćemo Bogu služiti. Ruku o ruku hodočastiti ćemo Bogu ususret, graditi ćemo sveti kršćanski dom, malu Crkvu, njezina sreća vremenita i vječna bit će moja neprestana briga... onda je istom pravo ljubi.

Zenidbeni drugovi koji nisu sposobni za doživotnu ljubav, biti će još manje sposobni za vječnu ljubav prema Bogu. Zahtjevi katoličkog morala visoki su, jer je cilj visok. Tko ne razumije da smo nešto više od životinje i da smo za Boga stvoreni, neće od svega dosada rečenoga ništa razumjeti. Ti visoki zidovi čuvaju kutić raja da se ne pretvori u kutić pakla. — Kako mi se poхvalio jedan mladi muž od 32 godine i petero djece: »Da znadete, velečasni, kakav mir i sreća vlada u našoj obitelji!«

Nedavno sam razgovarao s nekom mladom majkom. Otudila se svom mužu i nevjernim srcem prionula uz drugoga. Do prekida i grijeha nije došlo, a ona se lomi. Borio sam se za njezinu prvu ljubav. Htjela je čak neku veličinu dati svojoj nevjernosti: Njezin muž je — kaže — imućan i sjajno zarađuje, a ovaj drugi ni izdaleka toliko. Teško iskušanje za to bijedno srce. »Kako je teško biti katolik, rekla mi je. Njezina zakonitog muža ne poznam, ali iz njezinih riječi vidio sam da je to čovjek, na kojem bi mu mnoga zavidišala. Ne puši, ne pije, oduševljen je za znanost, lijepo zarađuje. Ali njezino srce zaraženo filmovima traži neko nebo na zemlji kod drugog muškarca, nebo koje joj nije mogao dati njezin zakoniti muž. Uvjeravao sam je da će se još prije razočarati u ovom drugom muškarcu nego li se razočarala u prvom. Tumačio sam joj smisao bračne ljubavi, koja nema smisla u sebi, nego u Bogu. Sve žene i svi muževi dožive razočaranje i ohlade jedan prema drugom. Samo Bog može nebo dati. Najopasnija je životna varka ona koja je gonila don Juana. Neprestano je mijenjao ljubavnice, i to sve bržim tempom, i sve su manje bile sposobne da ga zadovolje. — Nemojmo život graditi na nestalnim osjećajima, koji dolaze i odlaze, gradimo ga na volji, na vjeri. Osjećaji odlaze i dolaze poput proljetnih oblaka, a prava ljubav sja neprestano, i samo na tom suncu zriju plodovi života. A Bog svake ljubavi napuni ovakova velika vjerna srca srećom mirne savjesti, srećom koju svijet ne može dati.

Ovi retci namijenjeni su u prvom redu zenidbenim drugovima i onima koji se spremaju na brak. Na koncu dodao bih samo nekoliko riječi onima koje Bog zove na još ljepši put: na stazu djevičanstva radi kraljevstva Božjeg. Svu veličinu i ljepotu zenidbenog staleža daje ljubav prema Bogu, kojoj ženidba vodi. No djevičanske duše idu bržim putem odmah izravno Božjoj ljubavi. Odriču se obitelji, ne jer ne žele djece, nego da svojim srcem mogu obuhvatiti još više djece, da ih obitelj ne sputa svojim brigama. Žele da im

Jeli su jabuke i igrali se na cesti divljim kestenima. Na poziv da bi se dati fotografirati ona je odmah pristala, ali on ne. Na njezina nagovaranja on je pristao, ali nepovjerenje je ostalo. — Doba djetinjstva velika je zagonetka. Već se tu spremaju odsudni životni smjerovi. Hoće li nam djeca poći dobrim ili zlim putem uvelike o nama ovisi.

TVOJA ULOGA, OĆE!

Tvoj čestit, uređan i religiozan život mnogo će koristiti tvojoj djeći. Osobito pazi, da budeš jako umjeren u uživanju vina i drugih alkoholnih pića, jer bi svojom neumjerenosću naškodio ne samo swojemu duševnom i tjelesnom zdravlju nego i svojoj djeci.

Za trudnoće imaj prema svojoj suprudi dovoljno obzira. Kao što se ona kroz to vrijeme psihološki sprema za majčinstvo, tako se i ti uz nju nastoj spremiti za očinstvo srce bude kao Srce Kristovo otvoreno za sve. »Misli su srca njegova od koljena do koljena, da izbavi od smrti duše naše!«

Završimo s krasnim prizorom u vatikanskim vrtovima. Priorsta seljakinja dolazi svome sinu, svetom ocu papi Piju X. Dva krasna života: jedan ženidbeni, drugi svećenički djevičanski. Majka je poljubila pastirski prsten na ruci svoga sina Josipa, a sin papa sagnuo se i poljubio izlizani već prsten, ženidbeni prsten svoje majke.

To su graditelji Crkve, graditelji Božjega kraljevstva. Drugog idealu za nas nema. Sve će propasti osim Božjega kraljevstva. Gradimo ga ili kao svećenici i redovnike ili kao očevi i majke.

rudosnim očekivanjem vašega čeda.

Prvih mjeseci iza rođenja majku je toliko zaokupljena djetetom, da ti se može učiniti kao da na te zaboravlja. Nemoj ipak zbog toga biti osjetljiv i neraspoložen. Ona je zaokupljena tvojim djetetom i u njemu gleda tebe! Nastoj i ti što više sudjelovati u tim njezinim brigama i radostima. Tako ćete se sve više povezivati!

U prvim godinama djetetova života tvoja je uloga povučena, a takva mora i biti. I ti možeš iskazati

djeci svoju nježnost, ali je muškarac redovito manje prikladan da svoje osjećaje dublje pokazuje.

Bavi se i ti katkada djecom, da se ona priviknu na te i ti na njin – i to je dosta. Do treće djetetove godine nemoj si nastojati prisvojiti majčinu ulogu time da na lakočin postaneš obljudbljen. Tebe djece manje vide nego majku pa si za njih novo lice, koje može imati posebnu privlačnost. Ali se ti moraš znati povuci i majci ostaviti prvu ulogu. Djetetu se nikada ne smije postavljati pitanje, koga više voli, tatu ili mamu.

Poželjno je da ti, oče, svojim ugledom i snažnim glasom koji puta podrži ugled majke, kad ona – već umorna – ne može trenutno sama doći na kraj sa svojom odgojiteljskom zadaćom. Ali nek to ipak bude što rijede, osobito gledajući male djece. Nerazmjer snaga strava kod djeteta strah. A u strahu nema pravog odgoja. Zato je mnogo bolje da se tvoj ugled pokazuje neizravno – potpuno odobravajući majčine odluke, jer su djeca majstori da pronadu pukotinu na auktoritetu roditelja i da stvore razmire i protuslovja među roditeljima. Ali toga ne smije biti! Zato, ako ne odobravaš ovaj ili onaj majčin postupak prema djeci, reci joj to na samo i iznesi rezolge. To može katkada biti vrlo korisno, jer ti promatraš događaje s neke udaljenosti pa možeš majci dati pokoji odličan odgojni savjet. Pripazi samo da to doista буде savjet, a ne zajedljivi prigovor ili nekorisno ismijavanje.

Cuvaj se gromovitih posredovanja, u kojima mnogi očevi nalaze prividno zadovoljenje svoje odgojiteljske uloge. Ti ne smiješ postati »stroj« za grube primjedbe, za-

strašujuće kazne i sve ono strašno i nesretno, što je nepotrebno i štetno u odgoju. Tvoj odlučni mir i jasnoća ukora vrijedit će više nego razbjesnjela galama. Žestoka kretnje, krajnja napetost glasa i bijesni pogledi za tebe bi mogli biti samo izražaj prolazne nervoze bez ikakve važnosti, ali bi na djecu i mali neočekivano užasni odjek.

Svjesno nastoj izbjegavati sve što bi u djeci moglo pobuditi strah. Nemoj dopuštati da itko djecu plani izmišljenim strašilima, a još manje nećim svetim. Zato se nikad ne snije djetetu reći: »Ako budeš zlostavljena, odnijet će te velečasni!« Veoma je štetno za dijete ako prve pukotine o Bogu čuje u obliku prijetnje: »Bog će te kazniti! Ono mora biti doživjeti kao dobrog i milosrđenog Oca nebeskoga! A u tome mi mora pomoci osobito tvoj plemeniti lik, dragi oče! Ako dijete zemaljskog oca doživeti kao tiranina, tako će si predočiti i nebeskoga, i to mu može smetati čitav život.

GLASNIKOVA CRTICA

Majčina suza na vagi

Svršila blagdanska sveta Misa. Popodnevna. Oni izblizega odjuriše kući bojeći se oluje. Mi izdaljega zaostadosmo — skuplismo se u predvorju krasno obnovljene crkve. Grmljavina nadolazi — i vjetar je zanjihao sve krošnje. Dok tako stojimo, usred nas jedna postarija seljanka priča. A što nas uhvati za dušu! Moram to ponoviti i vama.

— Sve je istina, oče, što ste govorili o majkama. Sve. Ja sam doživjela nešto još gore od toga. Rekoste da žena nosi tri ugla kuće. Ja sam rano obudovjela. Na me se srušile sva četiri. Rekli ste da je mati mučenica i čudotvorka. Ja sam bila najprije čudotvorka, a potom postao mučenicom. S ono troje dječice. Da čujete.

Znate lica tih naših majki. Gledali ste njihove čiste oči, bijela čela s nekoliko bora, one mrvu tugaljive usne, na kraju dolje povinute — koje nam govore koliko je pouzdanja u srcu, koliko bol u duši. I ova je majka stajala mirno, samo bi desnicom pridizala rupčić da otare suze...

— Sve sam za njih dala, nastavil kroz huj vjetrušine. Za oba sina i kćerku. Mala je bila najmlađa. Bogu valjda najdraža. Nije navršila ni dvije godine. Treće godine iza očeve smrti pozva ju nebo. Rekla sam: Hvala Bogu! Božja će dobrota zalječiti tu strašnu ranu.

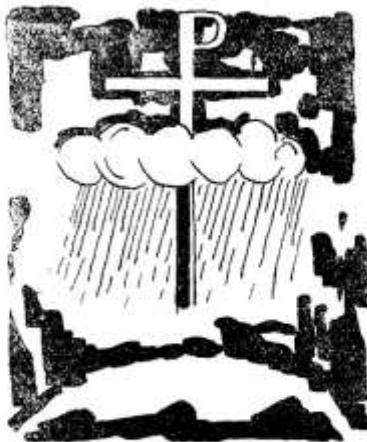
Osladoše mi dva sina, govorim Bogu. Dva dragulja — tada sam pričala

---

Došaće je opet tu. Priprava za dolazak Gospodnjeg. No, budeva mimo nas prolezile godine sa svojim blagdanima ako iz dana u dan po njima ne postajemo bolji. Nebesa su spremna i ove godine dati stroju rosu milosti, samo treba da stvorire svoje srce.

I ove će godine u rane sate kretati povorke našeg pobožnog srijeta smrznutim stazama prema crkvi. U rukama će ponijeti svjetiljku, na usnama pjesmu a u srcu kajanje. Božić je blizu i spremiti nam je srce po dobroj isповjedi.

Ijudima, Ali ne zadugo. Mladi, Srećko, tek što je dohvatio desetu. Jednog dana ubo se na strništu. Otvorao se i dobio tetanus. Ukočio se, pocrnio. Meni se smagilo pred očima, umalo da mi ne zastade srce. Ama sam se namučila. Dan i noć nad njim. Znate kako to bude. Nit i jedeš niti spavaš. Kao prava čudotvorka izdržala sam nekoliko tjeskobnih dana i besanih noći. Ali je nebo bilo jače. Morala sam popustiti. Ode moj Srećko. Znala sam da je sretan. I opet rekoh: Hvala Bogu!

Ostade mi najstariji. S njim upadoh u nesreću. On je još vazda živ, ali ne za me. Za me je on strahovita nesreća i zlo.

Ne shvaćam ja majki, koje ne shvaćaju svoje djece. Kad je moj Ivan dočarao do dvadesete, pa onda odslužio vojsku, pa mi se sretno vratio kući i rekao: »Mama, ženio bih se — odgovorih presretna: »S blagoslovom, dijete moje!« Imali smo mjesta — živjeli smo sami u lijepoj kući. Trebalо ju je ispuniti... Bilo je posjeda — da ne nabrajam svega — dobre njive, dvije krmne lиваде, komad krasne šume, hrastove, vinograd — lijepšega na našem brdu nema — svega s okućnicom i do deset jutara. Plodna zemlja. U staji bilo blaga. Oko kuće tišina samo kroz noć — a po danu kokoši, guske, patke i pure ratuju sa svinjama. Morali smo držati slugu, češće dozivati i druge u pomoć. I tako mislim — neka se ženi. Dobra žena, vrijedna snaha — pola života i više.

Oženio se i — poludio. Eto poludio — šta li? Tko to može znati? Snaha je bila pametna, smirenja, okretna, poslušna. Ali on — kud mu pamet skrenu — Bože sveti! Ja sve oko njega — pa tješim i opominjem, dršćem nad njim i molim za njega. Činim zavjete, bosa hodam na Bistrici, postim i sva se ločim. Mislim da zbog toga i nisam sama poludila, nekako sam se odrvala.

Bilo valjda pola godine iza njegova vjenčanja. Znala sam kako žalost sirotu Anku, ženu svoju. Nikad ga uvečer kod kuće, nikad kroz dan da rekne prijaznu i ljudsku riječ. Otudio se i zaledio.

Jednog mi dana upane snaha u kuhinju, rasplakana i zajecana, ruši se na mene i grli me, ljubi i cmaće u plaću i suzama — mislim, svisanut će. — Majko, vapi i civili, majko, što ću bez vas? — Bez mene? pitam je. Pridižem joj glavu, gledam u razjadene oči i velim: Zašto bez mene? Kuda ćeš? — Ja? trza se i odgovara jecajući. Ja? Ja ni u grob. Ali Ivan... — Sta Ivan...? — Reče mi da više neće s vama... — Smrće mi se. Sve se okrenu pred očima. Ivan? Šin moj eto jedini — neće sa mnom. Još jače pritegnuh k srcu sirotu snahu i rekoh: A zašto, Ančice — zašto neće sa mnom? — Ona se kida i zamuckuje. Vidim, strašno je dobrom djetetu. Ipak mi otkri sve.

Njoj, veli, reče još sinoć, da me više neće hraniti. Dosta je bilo što se za me brinuo i mučio otkad je punoljetan — eto i više od dvije godine. Time je — kaže — otplatio sve, čim sam ga u životu zadužila. I mati se — veli — za njega brinula dvije godine. A sad su računi smirenji i svatko mora svojim putem. I doda — priča jedna Ana — da će mi dati nešto zemlje, jednu sobicu i jednu kravu. To je dosta da se prehranim. — A tko mu to, kćeri, usu u glavu? pitam je. — Ah, majko, oni zlodusi, s kojima se svaku večer sklita. Oni zlikovci, koji su ga huškali i na me. I htjeli ga odvući... šta ću vam govoriti...

Tješim Anu i mislim: Bože, što ću sada? Vidiš li? Moram s njim govoriti. Sve ću mu po duši i otvoreno reći. Ana i ja obrekosmo, da ćemo žarče i češće moliti.

Popodne se Ivan vratio s oranja. Kad se tako vrati s njive, bude nešto smireniji. Umori se na brazdama, nadire svježne, nagleda busa i trave, razgovara s konjima i s plugom, nekako se ko priplomi. On raspreže i pospremi konje, ude u sobu, ja k njemu. I rekoh mu ovo:

Nekad je, Ivane, u našim čitankama bilo i ovakvo štivo. Jedan je mladić rekao svojoj majci: Ti si mene dojila i dvorila dviće godine. Čemu da ja tebe dulje hramim i za te se brinem? Minuše dviće godine kako si mi na brizi. Odsad će se brinuti samo za se i za svoju ženu. A ti živi sama kako znaš.

Mati udarila u plač. Ko da očaj pade na nju, kad je rođeno dijete odbaci i zgazi. Onda se dosjeti i ode vladaru. Cula je da je dobar i pravedan. Došla k njemu i potužila mu se na gorku svoju sudbinu. Nije odveć optuživala djeteta bilo joj ga žao. Samo je pitala, da li je to pravo?

Vladar dozva jedinca. Onda dade iznijeti pred sina i rastuženu majku vagu te reče: Stani, mladiću, na ovu stranu vase. I sin stade. Vladar se okrene ucviljenoj majci i kaza: Ako postoji Bog, sad će njegova pravda pokazati, tko je u pravu. Ti ili tvoja mati. Majko, spusti jednu svoju suzu na drugu stranu vase. I majčina se su za spusti. Topla i bistra. I gle — prevagnu suza, sin se diže uvis!

Znate što mi Ivan reče? Tim si ti — veli — mogla nekad strašiti malu djecu. Danas ja imam pamet. — Još isto popodne zazlata vrata moje komorice prema kuhinji, a otvori na zidu druga, da mogu izlaziti. Tako me je odijelio od sebe. I sad živim sama — osramočena i odbačena, ko u nekoj tudioj, pustoj divljini... Snaha plače, kad je nesretnik ne vidi. Ali što mogu njezine iskrene suze, što?

Recite mi, hoće li i moja suza odvagnuti ovakova sina?

Saptali smo u srcu: Hoće, dobra majko mučenice! Ali nam na usta ne dove nijedna riječ utjehe. Ima časova, kada druge najviše tješimo šuteći i moleći za njih.

Izdaleka je sve jače navaljivao vjetar i približavala se teška oluja.

Mijo Škvorc DL.

Braćo, znate da je već doba da se probudimo. Sada je naše spasenje bliže nego kad smo primili vjeru. Odmakla je noć, približio se dan; stoga odbacimo djela tame i oboručajmo se svjetlošću! Živimo poštano kao po danu, ne u proždrljivosti i pijanstvu, ne u bludnosti i nečistoci, ne u svadi i zavisti, nego se obucite u Gospodina Isusa Krista.

Sv. Pavao Rimljanim 13,11-14

Židovka - kršćanka

U njemačkom gradu Breslavi koncem prošlog stoljeća trgovao na veliko drvima Židov Stein. Njemu je bilo ime Siegfried, a ženi Augusta. Oboje točno i pobožno vršili propise svoje židovske vjere. No jednoć na trgovačkom putovanju on preminuo od sunčanice u pedesetim godinama života, te ostavi ženu sa sedmero nedorasle djece, a najmlađoj Editi bile 4 godine. Junačka žena, kao ona iz Svetoga pisma, preuze posao i vodila ga čvrstom rukom sve do smrti u 88. godini života, a umrla je 1936. godine, i opskrbila u teškim brigama svu djecu. Najznačajnije i najmlade njezino dijete bila je Edita, rođena 12. listopada 1892. g.

Malena i sitna čitava života, no živahna i žilava, bistra i pametna, svršila je osnovnu školu i gimnaziju s izvanrednim uspjehom. Onda je počela učiti na sveučilištu u Breslavi za profesoricu njemačkog jezika i povijesti. No uvijek je voljela duboka pitanja o životu i svijetu te tako studirala i filozofiju. Zato ode 1913. u grad Göttingen te je učila kod tada najglasovitijeg profesora filozofije — Husserla. Kako je bila bistra i pametna, Edita mu je bila najbolja učenica, najdublje razumjela misli i probleme njegove filozofije, u mnogom išla dalje i od samog učitelja, te napisala izvanrednu doktorsku raspravu i postala njegovom pomoćnicom: tumačila misli i poglede njegovim slušaćima, ali i odraslim ljudima. Ona je to doduše u čednosti nazivala »djecičem vrtićem za filozofiju«, no učitelj i ostali vidjeli su da je ona vrlo dubok um!

Samo nešto joj je falilo, što je svima u familiji, osobito majci, bilo vrlo teško. Edita nije mnogo držala do židovske, ali ni ikoje druge vjere, živjela je samo za znanost i traženje mudrosti, a Boga kao da i nema. Ali u duši bila je dobra, iskrena, voljela prirodu te štetrne i izlete, vedra i spremna na usluge. Za prvog rata dvorila je od svoje volje nekoliko mjeseci ranjenike u bolnici, da i ona pridonese nešto rodoljubnoj dužnosti. No tražila je nada sve ISTINU.

Jednoć pozvali su je prijatelji na imanje, gdje se je obično vrlo ugodno osjećala. Oni su morali na nekoliko dana oputovati iz kuće. Učenu prijateljicu Conrad-Martius pokaže joj ormar pun knjiga, neka se posluži po volji dok njih nema. Sama priča ovo: »Ja sam bez probiranja, na sreću, izvukla knjigu kojoj je bio naslov: »Život svete Terezije avilske, napisan od nje same. Počela sam čitati, bila odmah kao zarobljena, i nisam prestala čitati dok nisam došla do konca. Kad sam knjigu zatvorila, rekla sam samoj sebi: To je ISTINA!«

Spuštao se večernji mrak. Bog ju je prihvatio i nije više ostavljao. Sutra odmah ujutro ode u grad i kupi dvije knjige: katolički katekizam i misal. To je proučavala nekoliko dana, dok nije sve poipuno razumjela. Onda ode jednog dana prvi put u katoličku župnu crkvu da gleda svetu misu. — »Ništa mi nije bilo tuđe, zbog prijašnjeg proučavanja (catekizma i misala) razumjeila sam i najsitniji obred. Častan starina župnik stupio na oltar i služio s topilim dostojanstvom svetu žrtvu. Iza svete mise zamolila sam kratko u župnom dvoru sveto krštenje. Začudena lica odgovori stari župnik da za pristup u svetu Crkvu treba priprave. »Kako ste dugo pripravljeni i od koga?« Kao

Editina majka Augusta

Edita kao studentica oko 1915.

odgovor mogla sam reći: »Molim, ispitajte me, velečasni«. — I ne osta dužna ni jednog odgovora. — Župnik ne može uskratiti milosti krštenja, nego sve urede za Novu godinu 1922. Čitavu silvestarsku noć prije toga nova katekuma u 30. g. života provela je u molitvi. Kuma joj je ista učena prijateljica, krsno ime izabrala je Terezija, primila odmah svetu Pričest, kojom će se osads hraniti svaki dan. Sad je kršćanka, dijete Božje i majke Crkve. Da li je ikad dosad molila za dar vjere? Sada reče: »Moja čežnja za Istinom bila je jedincata molitva.«

A njezina majka? Da li je Edita u opojnosti Božje sreće zaboravila kako je upravo pregazila srce pobožne židovke? Ne! — I njezino je srce drhtalo na pomisao kako će toj ljubljenoj ženi sve reći, i kako će medu njima nastati ponor koji će ih razdvojiti. Dosad joj je majčina ljubav bila sve čisto ljudsko. I sad prijeti pogibao da ona sve to uništi. Nije izabraia lakši način, tj. da joj u pismu to iskaže, nego jednoć klečeći pred majkom, blago i čvrsto, oko u oko izreće ovo: »Majko, ja sam katolikinja«. A žena koja je biblijskom jakašću vladala svojim udesom, i sa sedmero djece uspela se visoko u životu, ovog je časa osjećala kako joj nestaje daha i sila; plakala je. — Toga Edita nije očekivala. Nikad još nije vidjela majke u suzama — a bile su joj 72 godine. Edita je bila spremna na proklinjanje, pogrde, sramotu, dapaće da bude razboštinja i bačena iz obitelji, ta poznavala je svetu srdžbu gorljive židovke-majke. I ta jaka žena sad plače. I Editi teku suze bujicom. Obje duše, tako usko krvlju povezane, toga časa upoznale su da se njihovi putovi neopozivo i

zauvijek dijele. I obje se dignu da u snazi svoje vjere, svaka na svoj način prinese Gospodu traženu žrtvu na oltaru svoga srca.

U obitelji i ostali kao židovi upravo se skamenjuju od boli i razočaranja. No dive se doličnom i herojskom držanju majke, a osobito kćeri. A čutili su da iz nje probija nešto natprirodno, sasvim novo i božansko.

Pola godine ostala je Edita uz majku, pratila je i u židovsku bogomolju. Na blagdan sjenica ili pomirenja običavala je majka čitav život cijeli cjelati dan provesti u sinagogi, u molitvi i postu, bez zaloga i gutljaja. Edita je uz nju čitav dan, a to je njezin rođendan, u molitvi i bez mrvice hrane i kapu kao i majka. — Čudeći se gleda majka svoju izrod-kćer, divi se, te jednoj prijateljici kasnije reče: »Takvu molitvu kao kod nje nisam još nikad vidjela. I najčudnije, ona iz svoje molitvene knjige (a bio to brevir sa psalmima) prati naše psalme. — I kad je rabin jednoć molio: »Čuj, Izraele, tvoj Bog je jedan jedini», zgrabila je tužna majka svoju kćer i silom šaptala: »Čuješ li? Tvoj Bog je jedan jedini?« — Obje su patile, prinosele žrtvu.

Edita je na Sviećeniku primila i Duba Svetoga u sakramantu potvrde, te dobila mudrog duhovnog vodu u osobi svećenika Schwinda. Najvoljela bi se sasvim približiti Bogu i otici u samostan, i to Karmel, ali ispojednik nipošto ne pristaje, nego zahtjeva neka se razvija još u duhovnom životu i djeluje na znanstvenom polju, gdje je tako sjajno započela i otkrivala sebi i drugima Istinu i Mudrost.

Nastavit će se.

JOSIP BADALIĆ DL.

Svjetle rakete

NAJBOLJE:

- mudra majka,
- strpljiv čovjek,
- poslušno dijete.

NAJGORE:

- brbljava žena,
- oholi umjetnik,
- krščanin bez ljubavi.

NAJLJEPŠE:

- nevine oči,
- jutro bez oblaka,
- polje u cvijeću.

NAJDRAŽESNIJE:

- janje na suncu,
- piće u gnijezdu,
- dijete sa sklopljenim ručicama.

NAJZAGONETNIJE:

- žedan na izvoru,
- mudrac bez razboritosti,
- njedra sa zmijom.

NEMOGUĆE:

- ruža bez trnja,
- ptica bez krila,
- svetac bez poniznosti.

SAMILOSTI NAJVREDNIJE:

- kuća bez Križa,
- porušeni grad s lješinama,
- duša grijehom okovana.

NAJPOHVALNIJE:

- ljubav u brojnoj obitelji,
- ne očekivati zahvalu,
- u srditosti zapjevati.

NAJUZVISENIJE:

- obećanje neprolaznog života,
- posinaštvo najvećeg Kralja,
- čaša radosti bez dna.

O. Rajko K.

~~~ Cvjetić sa Jadrana ~~~

Ranoga jutra, jednoga ljetnoga dana, došla je u sakristiju Gospine crkve, u jednom našem primorskom mjestu, mlada žena i zamolila: „Velećasni, molim da posjetite moju kćerkicu jer se vrlo muči u svojoj bolesti, a ni smrt nije daleko.“

— Mogu ja odmah, pa izvolite — reče dušobrižnik.

— Zaposlena sam do dva sata poslije podne, pa ne bi htjela biti od-sutna kada moje jedino dijete primi svoju prvu, a vjerojatno i posljednju, svetu pričest — suznih očiju izrazila je svoju želju ova majka i namje-štenica.

— A koliko je godina vašoj bolesnici? — upita svećenik.

— Još joj nema sedam godina, ali ona znade čitav katekizam, znade sve molitve: vjerujem da je pripravna i za svetu pričest ... pa dođite po-podne, lijepo vas molim! — odgovori mu ona, odlazeći hitno.

— Čitav katekizam! ... Sve molitve! ... — zvonilo je onoga sparnoga dana mladom svećeniku u ušima. Držao je kao sigurno da je i ta žena jedna od mnogih koji precjenjuju znanje svoje djece. Slična onim roditeljima koji su neredovito slali svoju djecu na vjeronauk, pa zadnji čas hoće da uguraju „u tu vjersku paradu“ i svoju napola pripravnu, ili još točnije: slabu pripravljenu djecu. Zato je onoga popodneva došao samo u posjetu maloj bolesnici. Istina, ponio je obrednik i stolu, a i blagoslovljene vode, jer i to znade biti rijetkost kod pojedinih katolika u gradu.

Dočekali su ga u sobi djevojčice. Baka, mama i teta sokolili su dijete da se ne boji misnika. Mala je bila vrlo zaplakana, a imala je i zašto. Bolest — rak krvi — činila je od nje živi kostur. Smirila se tek onda, kada je vidjela u rukama crnog posjetioca nekoliko razglednica. Zagledavala se svojim crnim, upalim, svijetlim očima u sliku Rođenja Isusova.

— Tko je ovo Dijete? — upita je svećenik, upirući prstom u jaslice.

— To je dragi Isus! — započeo odgovarati nježni sopranic. — To je Bla-žena Gospa ... To je njezin Zaručnik sv. Josip ... To su pobožni pastiri iz betlemskog polja ... itd. itd. nizali su se točni odgovori. Gradski vjero-učitelj nabasao je na minu. Bio je izvan sebe. A djevojčica, već zamorenica, gledajući u razglednice, davala je odlične odgovore, bez ikakve pogreške.

— Sekice, pravo mi kaži, tko je tebe učio vjeronauk? — upita je začu-denii svećenik.

— Moj pokojni dida! — i nastavi plakati, jer taj njezin „DIDA“, koji je umro pred četiri mjeseca, bio je nerazdruživi čuvar svoje Marije. Bio je

Njezin odličan vjeroučitelj sa svim kvalifikacijama odličnog pedagoga. Imala je ona unuka i za koga plakati!

Kod slike »Isus visi na križu« završio je ispit vjeroučitelja.

— Seko, za koga je Isus umro? — glasio je upit. Odgovor je bio:

— Za sve ljudi, pa i za mene!

— Ali to je dušo bilo davno, ti se još nisi bila ni rodila, a mili je Isus ipak video twoje pogreške — nastavlja je ustrpljivo misnik. — A sjećas li se ti koje svoje pogreške?

— I mala djevojčica, još pretškolsko dijete, otvorila tajne svoga dječjeg srca javno pred bakom, tetom i majkom, tako skrušeno i pobožno da svećenik bez oklijevanja stavi na se ljubičastu stolu i podijeli joj sakramentalno održenje. Podijelio joj je i bolesničko pomazanje.

A to dijete imalo je pravo i na Euharistijskog Spasitelja. Njezin pojković dida rekao joj je i za Kristovu domišljatu ljubav u Presvetom sakramentu. Pa je li onda čudo, da je ta djevojčica, dok je svećenik isao donijeti sv. pričest, neprestano govorila:

— Ma, kad će već doći moj mali Isus?! ... — Kad će već jednom doći?

I Krist je došao. Svećenik je donio samo polovinu sv. Čestice, jer cijelu ne bi bila kada progutati. Obukli su je u propričničku haljinu, i mala je, primivši Tijelo Gospodnje, zanijemila ...

***

Prekosutra je na gradskim oglasnim daskama bila osmrtnica sa plavim okvirom.

— Slatko snivaj, andele bili — tužna majka za tobom civil! — počinjala je obavijest, a ispod toga podaci o smrti Marijinoj. Svećenik se požurio do kuće žalosti. Tu se uvjeroj da je to zapravo kuća sreće, prave kršćanske sreće. U prekrasno uređenoj sobi ležala je, prekrita bijelim cvijećem, mala Kristova zaručnica, kojoj je dušu On presadio u svoj rajske perivoj.

— Velecasni, žalosni smo, ... ali i prestreni kad pomislimo na zadnji čas naše pokojnice. Iza pričesti potpuno je zanijemila. Ništa više nije govorila. Ništa nije pitala. Ništa, puna dvadeset i četiri sata, nije zahtijevala. Onda se najednom digla, uprla pogled u strop, raširila ručice, i veselo nam rekla: »Kleknite! ... Kleknite ..., evo dolazi mali Isus! — i izdahnula je.

To se je dogodilo blizu nas, u našoj životnoj sredini; poslije drugog svjetskog rata.

Don Jozo Maretić

ISPRAVAK

Kod naknadnog umetanja podnaslova u prošlom broju Glasnika zabunom je poremećen red stranica gledajući na sadržaj. Tako je sadržaj stranice 351. trebao biti odmah iza 348. i dalje redom ne gledajući na poremećenu paginaciju. Neka čitaoci oproste.

DJEĆJE MOLITVE PRODIRU NEBESA

Koncem lipnja ove godine (1964.) primila sam pismo koje me vrlo ganulo. Moje nekadašnje suučenice sastale se da proslave 50-godišnjicu mature. Kako nisam mogla prisustvovati, jedna od njih napisala mi je sređeno pismo a 22 prisutne potpisale su se.

Kako rekoh, to me je pismo ganulo. Ponijelo me je u duhu pola stoljeća u prošlost kada smo nas 56 svršenih učiteljica ostavile časni zavod u kojem smo kroz 4 godine kao pčelice skupljale znanje za svoje buduće zvanje te krenule u život. S većinom od njih susrela sam se prigodom proslave 30-godišnjice mature, a neke od njih nisam nikad više vidjela. Svaka od nas pošla je svojim životnim putem dok ih se 16 već preselilo u bolji život.

Mene su misli ponijele u daleku prošlost. Probudile su se pred mojom maštom davno zaboravljene uspomene. Pustila sam neka me vode u prvo moje učiteljsko mjesto u ravnoj Posavini.

Malo je i tih bilo to moje selo. Na mnogožemljopisnoj karti nema mu spomena. Odmah je udaralo u oči da su kuće i ljudi neobično čisti. Sve su kuće bez iznimke, pa čak i škola, bile bijelo okrećene. Samo su na crkvi neke plohe bile svijetlo-žuto obojene kao da je sunce na zapadu ostavilo na njoj svoj odsjev. Glavna ulica sa školom i crkvom tekla je u pravome kutu prema visokome savskom nasipu. Kroz glavnu ulicu vodio je zidan drum i skretao tik pred nasipom na desno te vodio duž nasipa u susjedno posavsko selo. Savski nasip bio je tako širok da su po njemu mogla voziti kola, a na njegovim travom obrascima pasla su jata gusaka. Desno i lijevo od glavnog druma odvajale su se dvije ulice: lijeva sa dva niza kuća, a desna uz glavni drum s jednim nizom kuća koji je išao usporedno s nasipom.

Moji su seljani bili dobri ljudi. Najbolje o tome svjedoči to što je moja predšasnica, prva njihova učiteljica, provela među njima 40 godina svoje učiteljske službe.

Odmah sam zavoljela svoje selo i svoje seljane, a osobito svoje prve dake. Bila je to ljubav na prvi pogled, i to s obje strane. Tome svome selu spjevala sam tada pjesmu:

*Moje selo, golub bijeli,
sjelo je kraj Save,
u oko njeg cvatu ruže
i ljubice plave.*

*Moje selo, krasna bašta
puna ružmarina,
kada majka kćer udaje
ili ženi sina.*

*Moje selo derdan bijeli
djevi oko vrata.*

*Ja ga volim više nego
hiljadu dukata.*

*Moje selo sasvim bijelo
kao bijela ruža
knju nebo zemlji crnoj
po sunašcu pruža.*

*Samo trava zeleni se
u svakom sokaku
ko dolama od baršuna
na dobru junaku.*

U mlade sam dane željela postati redovnicom, No neobično teške obitelj-

ske prilike one moguće su da se ta želja ostvari. Zato sam nastojala da u svom službenom i privatnom životu učinim što više na slavu Božju. Ali za kakav značajniji rad nije u mom selu bilo velikih mogućnosti. Zato sam odlučila da to pomanjkanje nadoknadim produbljenjem vjerskog života i molitvom. Željela sam izmoliti od dragog Boga da mjesto mene pozove koju drugu djevojku u samostan, a još sam više željela da izmolim jednog svećenika.

U najtežim časovima našeg obiteljskog života majka bi nas djecu skupila pred sliku žalosne Gospe i s nama žarko molila. Govorila nam je: »Molite, vruće molite! Dječe molitve prodiru nebesa!« — Toga sam se sredstva i Ja prihvatiла. Rekla sam svojim učenicima: »Djeco slušajte! Kad djeca ustrajno mole nešto veliko od dragoga Boga, on im to ne može odbiti jer ih jako voil. Dječe molitve prodiru nebesa. Zato ćemo mi Očenaš prije obuke moliti s nakanom da Bog barem jednoga od mojih daka odabere za svećenika, i barem jednu djevojčicu za časnú sestruru. Tako je započela molitvena vojna koja je trajala 6 godina. 50–60 dječaka i djevojčica molilo je svaki dan na tu nakanu.

Nekih svojih daka iz ovoga razdoblja vrlo se živo sjećam kao i nekoliko dražesnih školskih doživljaja. No od sviju najviše se sjećam dvojice. Mali Duro, dječak bistar i živahan, bio je prava slika andelka. U drugom razredu primio je prvu sv. pričest i među svima se isticao srdaćnom pobožnošću. Za vrijeme školskih praznika čuvao je mali Duro guske i svinje kraj Save. Vrćina je bila nesnosna, i on skoči u vodu da se okupa. Znao je plivati, ali ga je zahvatilo vîr i on se utopio. Njegova tako tragična smrt nemilo se kosnula sviju koji su ga poznavali i voljeli.

U život mi je uspomeni ostao i jedan drugi dječak koji mi je treće godine službovanja došao u prvi razred. Bio je to dječak neobično snažan i miran. Niye bio debeo, nego više plecat, prava slika mladoga slavonskoga hrasnica, koji obećava da će se razviti u snažan hrast. Nad širokim ramenima isticala se neobično velika glava, a ispod čela hubazno su gledala dva mirna oka. »Bože moj,« pomislih, »ovo je neobično dijete. Ili će biti vrlo giup ili vrlo pametan.« Ali pogled u mirne i bistre dječakuve oči dao mi je odmah nasebiti da se iz njih krije bistar duh. I doista, mali Ilija ubrzo je pokazao da je natprosječno nadaren. Daleko je nadilazio drugu djecu u svemu. Neobično brzo shvaćao je, a odgovorili bili su mu točni i jasni. Pa uz to njegova lijepa, mirna narav. Ne sjećam se da sam ga ikad vidjela srdita, naprotiv, oko nlegovih je usana lebdio tih smiješak. Niye se upuštao u vratolomna hravnja s drugim dječacima makar da bi svakog od njih mogao svladati svojom natprosječnom snagom.

Ilijin je otac bio tada u Karpatima, zato je đed bđio nad njim kao nad žjenicom svoga oka. Cesto me pitao kako mu unuk napreduje u školi. Svaki put đedu bih govorila: »Ilija vam je neobično bistro dijete, a usto ima vrlo blagu narav. Šteta bi bila da provede svoj život uz plug. Od njega bi postao divan svećenik ako ga Bog pozove. Dajte ga u sjemenište.«

Iza četiri godine premještena sam u drugo posavsko mjesto udaljeno od S. nekoliko sati vožnje. Selio me je u kolima Ilijin đed. Putem u razgovoru govorio je starac: »Više puta govorili ste mi da bi bila šteta da Ilija ne pode u školu. A i sam bih volio da postane svećenik. Poslušat ću vas. Kad svrši pučku školu, poslat ću ga u sjemenište.«

U svom drugom službenom mjestu R. boravila sam 2 godine sve dok se misam udala. I ovdje je bila dvorazredna škola, ali mnogo više djece nego u Š. jer ovdje mnogi ljudi imaju brojne obitelji. Tu je bilo još obiteljskih zadruga s 50—60 članova. U takovim je obiteljima bio velik ugled najstarijeg djeda, kućnog starješine.

Nastavila sam i ovdje s djecom moliti: »Da barem jedan od naših daka postane svećenik i barem jedna djevojčica časna sestra.«

U blizini moga stana živjela je vrlo draga obitelj. Dvoje još mladih ljudi imalo je petero djece, a najstarija od njih Jula bila je već u 3. razredu. No stari ravnatelj škole, njezin učitelj često je poboljevac i spremao se za mirovinu, pa sam ga zamjenjivala. Osim toga dolazila je Jula s ostalim djevojčicama k meni i na ručni rad i kućanstvo, te mi se vrlo priljubila. Bistra, okretna i vrlo poslušna djevojčica. U školi prva učenica, a kod kuće mamina desna ruka. Svojoj mladoj braći i sestrama bila je mala mama. Ona ih je jutrom umivala i oblačila i preko dana čuvala. Često sam, osobito za dugih zimskih večeri, sjedila u krugu ove obitelji. Roditelji su tada znali govoriti: »Naša je Jula dobra učenica, a nismo ni siromašni pa bismo je rado dali u školu. Savjetujte nam što da učimo.« — Svjetovala sam ih: »Jula je bistra i marljiva. Mogla bi svršiti višu djevojačku školu. A bude li dobro učila kao do sada, dajte je u Zagreb u učiteljsku školu. Tako bi vam za 8 godina postala učiteljica.« Moj se prijedlog svrdio roditeljima. — Kad sam iza 2 godine sešla iz R., vozio me je u kolima na željezničku stanicu Julin otac. Uvjeravao me, da će poslušati moj savjet i poslati Julu u školu.

Odselivši iz R. napustila sam učiteljsku službu jer sam se udala. Nisam više imala nikakve veze ni s prvim, niti s drugim mojim selom. Došla sam u novi svijet, u vlastitu obitelj. Zaokupile su me nove dužnosti i brige.

Tko da opiše moje čudenje kad me jednog dana iza sedamnaest godina sretne katehetka naše škole na ulici i zapita me: »Zar vi niste otišli u Š. na mladu misu?« — »Kome?« začudim se ja. — Pa Dr. Ilij! Ima danas mladu misu! — »Moj Ilij!« kliknula sam veselo. »A kako je već doktor!« — »Poslali su ga u Rim na studije. Vratio se i danas slavi svoju prvu sv. misu.« — »Hvala Bogu! Dječica doista nisu 6 godina uzalud molila. Ilij je ne samo moj dak, nego i moj izmoljeni svećenik.«

Uskoro iza toga posjetila sam u Zagrebu zavod (u kojem sam odgojena). Jedna od mojih bivših sručenica reče mi: »Znaš li da je jedna tvoja učenica stupila u naš samostan: Zove se sestra H.!« »Hvala Bogu!« kliknula sam. I drugi dio naših molitava ispunjen je. Doista dječje molitve prodiru nebesa.

Danas moj Ilij odgaja svećenički podmladak u jednoj bogosloviji, a moja Jula, ona je katehistkinja u jednom našem gradu gdje vrlo lijepo djeluje.

Kršćanskim roditeljima, koji žele imati sina svećenika ili kćerku časnu sestru, ne može se svjetovati bolje sredstvo do toga cilja nego da nauče svoju djecu da ustrajno mole na tu nakamu, jer **DJEĆE MOLITVE PRODIRU NEBESA.**«

Stanislava

Papa Pio XII 1950. »Svaki kršćanski otac i svaka kršćanska majka neka se ustrajno mole Bogu da budu dostojni bar jedno svoje dijete posvetiti svećeničkoj službi.«

OSJEĆAJMO S CRKVOM

KATOLIČKA CRKVA U DANAŠNJEM SVIJETU

U naše se doba mnogo govori, sluša, čita i piše o Katoličkoj Crkvi. O njoj naravi i svrši, o njenoj ustrojstvu i osnovama, o njoj prošlosti i još više o njenim izgledima u budućnosti. Napose u vezi sa sveopćim Vatikanskim II saborom i opsežnim radom koji se danju odvija.

Ovom našem prikazu nije svrha istraživati dosadašnji rad Sabora, već se želimo prije svega kratko osvrnuti na brojčano stanje članova Crkve, a zatim na ekonomске, socijalne i vjerske prilike u današnjem svijetu.

I. LATINSKA AMERIKA

210 milijuna stanovnika
195 milijuna krčana od kojih je
191 milijun katolika

Na cijelom su ovom području ekonomski i socijalne prilike veoma nešređene. Gotovo je sva obradiva zemlja u rukama malog broja latifundista, veleposjednika. Mali posjednici nemaju toliko zemlje da bi sa svojim obiteljima mogli od nje živjeti, pa su prisiljeni ili svoje posjede prodati — i tako postati beskućnici — proletari — ili ih najmom od veleposjednika povećati — i tako u stvari još više osiromaštiti. U svakom slučaju zlo.

Rješenje ovog problema nalazi se u agrarnoj reformi. Prvi su koraci u tom pogledu učinjeni. Mnogi su naime biskupi podijelili siromasima zemlju svojih beneficija bez ikakve naknade. Ima nade da će se i veleposjednici pokrenuti te u zajednici s državnim vlastima riješiti ovaj težak problem. Što prije, to bolje za sve!

Najbolja, ali i najžalosnija ilustracija ovih teških ekonomsko socijalnih prilika jesu uz ostalo i slijedeće činjenice: Od 10 stanovnika osmorica ih nema stana; od tri stanovnika dvojica gladuju; od tri stanovnika jedan je nepismen! A priast je stanovništva visok što još više ctežava ove i odveć teške prilike.

Vjerske su prilike također zabrinjavajuće. Nema dosta svećenika, (1 svećenik na 6.000 stanovnika). Katoličkog laikata, te napose organizirane katoličke mladeži nema.

Međutim ove se prilike napose u novije doba osjetno popravljaju dolaskom sve većeg broja svećenika i laika iz Europe i Sjeverne Amerike. Uza sve to potrebe su još goleme, jer je neophodno nužno — i to prije — učiniti još veoma mnogo ne samo u pogledu vjerskog i čudorednog preporoda nego i na području socijalne pravde, prehrane i odgoja.

2. SJEVERNA AMERIKA

**190 milijuna stanovnika:
120 milijuna kršćana, od kojih je
47 milijuna katolika**

Ovo je valjda najbogatija zemlja na svijetu. Bogata je u svakom pogledu. Nekih posebnih ekonomsko-socijalnih problema nema. U svakom pogledu potpuna opreka svojim južnim susjedima. Obradivu zemlju drže u svojim rukama farmeri. Oni su svi — kao i desetci milijuna industrijskih, prehrambenih i prijevoznih radnika zaštićeni u svojem slobodnom djelovanju, sticanju, posjedovanju i uživanju.

U ovoj zemlji Crkva ima budućnost. Po svojim mnogobrojnim ustanovama djeluje na svim životnim područjima.

Uz nebrojene crkve, tu su desetci tisuća pučkih i srednjih škola; mnoštvo gimnazija, ili koledža, fakulteta i sveučilišta; stotine bolnica, sirotišta, ubožnica, prihvatališta te svakovrsnih drugih karitativnih i znanstvenih institucija.

Djelovanje Crkve preko svih ovih ustanova veoma je značajno. Zato se i njen utjecaj u javnom životu osjeća i zapaža na svakom koraku. Katolici, a isto tako i protestanti ponosni su na svoju Crkvu i spremni na velike žrtve za nju (sve malo čas spomenute crkvene ustanove uzdržavaju sami vjernici).

U novije se doba osjetno zapaža težnja za unutrašnjim proživljavanjem vjere. Potvrđuje to pojавa sve većeg broja kontemplativnih zvanja i misionarskih poziva kod mlađeži, te sve veća potražnja ozbiljnih knjiga, napose asketsko-mističnog sadržaja (u velikoj se nakladi izdaju djela upravo ove vrste od obraćenika Tomas Mertona i biskupa Sheena).

3. ISTOČNA EVROPA

**340 milijuna stanovnika:
205 milijuna kršćana, od kojih je
58 milijuna katolika**

U ovom je dijelu svijeta od svih zemalja najznačajnija Rusija. Ne samo po svojoj površini i broju stanovnika nego napose radi svog tehničkog razvijenja. Mlađež velik dio svoga vremena posvećuje sticanju tehničkog znanja. Slično je i u ostalim zemljama ovog dijela Europe.

Crkva je ovdje posve odijeljena od države. Vjerskog odgoja nema ni u školama ni u ostalim javnim ustanovama. Ipak ne može se reći da je mlađež neprijateljski raspoložena prema Bogu, već je više ravnodušna. Pojavljuje se sve veći broj onih, koje ne zadovoljava tehnički napredak, pa postavljaju pitanja — uostalom poput sve mlađeži svijeta — što je život? zašto se umire? Pitanja koja su u najužoj vezi s religijom i na koja je religijska kadra najpotpunije odgovoriti.

4. ZAPADNA EVROPA

**325 milijuna stanovnika:
284 milijuna kršćana, od kojih je
181 milijun katolika**

Ovaj se dio svijeta nastoji izjednačiti s Amerikom u blagostanju. Tehnike ovdje dosegla najviše vrhunce i podigla standard života toliko, da se općenito priznaju »civilizacijom blagostanja«.

Radi tehničkog napretka staro se evropsko kršćanstvo naslo u nepredviđenim poteškoćama, otkrivajući da se poslije vjekovnog drijemeža pojavi

novi svijet, nažalost mimo i izvan njegovih ideja, pa i protiv njih. Na primjer radnički je svijet u velikoj mjeri udaljen od Crkve i za nju izgubljen. Za ovu žalosnu činjenicu — gubitak radništva za Crkvu — rekao je Pijo XI da je »skandal XX stoljeća«.

Istina u ovom je pogledu stanje danas posve drukčije nego u prvim desetljećima industrijalizacije. Zasluga je to službeno proglašene socijalne nauke Crkve i obzirom na prava radnika i obaveze poslodavaca, te pojava i djelovanje katoličkih radničkih organizacija i sindikata.

Iako je djelovanje Crkve u ovom dijelu svijeta posve slobodno i u svim smjerovima veoma značajno, kršćani ipak još nisu jedinstveni s obzirom na shvaćanje i ciljeve modernog svijeta. Jedni naime posve odbijaju moderni svijet i sanjare o povratku »lijepih starih vremena« srednjega vijeka. Drugi su nasuprot spremni prihvatići sve ono što je dobro u današnjici, povezujući to s Kristovom vječnom istinom. Ovi zahtijevaju da se Crkva oslobođi veza sa socijalnim poretkom koji je preživio i koji je bio često nepravedan.

Značajno je da su upravo među ovim »modernim« kršćanima nikli najsmjeliji pokreti i započelo najtemeljitije naučavanje o obnovi Crkve, njenom poslanju i djelovanju u modernom svijetu; njenom približavanju prvenstveno odijeljenoj braći i sestrama, a zatim uopće svim ljudima, koji su dobre volje. A nije na odmet spomenuti da su u dosadašnjoj Evropi propali zasad svi pokušaji za sjedinjenjem kršćana.

5. AUSTRALIJA

10 milijuna stanovnika:

8,5 milijuna protestanata

1,5 milijuna katolika

Za ovaj kontinent možemo reći da je u svemu sličan zapadnoj Evropi. Kako s obzirom na izvore bogatstva i tehnički napredak, tako i obzirom na shvaćanje poslanje i djelovanja Crkve. I ovdje moraju kršćani oslobođiti Crkvu od prevelikih vremenitih naslaga, koje bi je mogle pomiješati s običnom ustanovom goleme ekonomске moći. Kratko rečeno, potrebno je da kršćani u Crkvi gledaju jedino i samo izvor duhovnih vrednota, što Ona uistinu i jest kako po svom Osnivaču, tako i po svojoj naravi.

6. ARAPSKI SVIJET

150 milijuna stanovnika

5 milijuna kršćana, od kojih je

2 milijuna katolika

S izuzetkom malenog Libanona kršćani se u ovom dijelu svijeta gube među mnoštvom muslimana. Jedino oružje kojim raspolažu da se upozna kršćanstvo nije riječ, nego njihov osobni primjer života.

Islam je naime za Arape ne samo religija nego i način života, uređenje svega društvenog života. Slabo su osjetljivi za bilo kakve obnove. A ipak nužno je prekinuti sa svim starim ekonomskim i socijalnim strukturama.

U ovoj borbi za obnovu kršćani moraju pružiti svjedočanstvo ljubavi i poštivanja ljudske osobe. Samo tako moći će učiniti da Arapi shvate kako imaju kršćani visok pojam o Bogu, koji je iz ljubavi postao čovjekom.

7. CRNA AFRIKA

**192 milijuna stanovnika:
33 milijuna kršćana, od kojih je
22 milijuna katolika**

Ovo je kontinent najmladih država. Većina je od njih postigla slobodu i samostalnost poslije II svjetskog rata.

Da ovaj svijet ne propadne, mora se u kratkom roku izvršiti skok nekoliko vječeva — iz kolibe dići se u neboder! Međutim ova prisiljena evolucija nosi sa sobom opasnost: da se naime ovaj skok, ovaj razvitak izvrši na teret slabih, nemoćnih, siromašnih! — U ovom odgovornom radu — sprečavanju spomenute opasnosti — upravo kršćani moraju odigrati značajnu ulogu. Moraju voditi sada, a morat će voditi i u budućnosti veliku borbu, da bi prvenstveno čovjek poštivao čovjeka. Ovu istinu moraju u prvom redu kršćani sami posve shvatiti i po njoj uvijek djelovati, a onda će je po njihovu primjeru prihvatići i po njoj se ravnati ostali afrički svijet.

Težak je problem i nagla pojавa velikih gradova, u koje se slijevaju mase bijednih tražeći bilo kakav posao. Budući da ovi gradovi nemaju ni duha ni tradicije, velike su opasnosti za ove pridošlice u svakom pogledu, napose s obzirom na alkoholizam i nećudorede.

Kršćani će samo uz veliku pomoć Božiju, ali i svoje osobne žrtve, moći sačuvati vjeru. Stoga je to veća potreba za pripremljenim apostolima u Africi nego na bilo kojem drugom kontinentu.

8. KINA

**700 milijuna stanovnika:
5 milijuna kršćana, od kojih su
3 milijuna katolika**

Za sav ostali svijet Kina je prilična nepoznаница. Malo se znade što se zbiva unutar njenih granica. Sa sigurnošću se može reći da su uloženi veliki napori kako bi se dokrajčio vjekovni glad.

Kina je golem rezervoar ljudi. Od svjetskog pučanstva danas je svaka četvrtasta osoba Kinez. Sutra će taj omjer biti još povoljniji za Kinu. Kršćani su u ovom mnoštvu osamljeni. Ne nalaze se u zavidnom položaju. Strani su misionari istjerani ili zatvoreni, a domaći svećenici i laici imaju velikih poteškoća i zapreka u svom životu i radu. Vlasti pokušavaju odijeliti kršćane od svycopče Crkve uvodeći u život »Patriotsku kinesku crkvu«.

9. OSTALA AZIJA

**830 milijuna stanovnika:
43 milijuna kršćana, od kojih je
11 milijuna katolika**

Po svim predjelima ovog dijela Azije pokušava se poboljšati standard života napose tehničkom obradom polja, podizanjem trgovina, gradnjom cesta i slično.

Kršćani — izuzevši one na Filipinima gdje su većina, i u Južnom Vijetnamu gdje ih je 10 posto — neznatna su manjina u ovom poganskom svijetu. Broj se domorodačkog klera (svećenika i biskupa) povećava a ujedno se zapaža i sve veći broj laika u vjerskom apostolatu. Kršćani su općenito cije-

njeni i dobro gledani od državnih vlasti. Njihovo sudjelovanje u socijalnom i političkom životu te u razvoju ovih zemalja sve je očitije i značajnije.

Broj svih ljudi na zemlji: 2 milijarde 1 937 milijuna

Broj svih kršćana: 889 milijuna

Broj samo KATOLIKA: 517 milijuna

Prema »Familia christiana« br. 19 od 1963.

Priredio Stjepan Segudović

Iz vaših pisama

A. P. Zagreb — »U Vašem ste posljednjem broju Glasnika pisali o vrijednosti i potrebi sv. Ispovijedi pozivajući vjernike da se što češće služe ovim sakramentom. Razgovarajući jednom u društvu o tom viđala sam da i drugima kao i meni mnogo toga nije jasno ... Radi se o slijedećem: pozivate vjernike na isповijed, a s druge strane ih izopćujete iz crkve zbog izvjesnih prijestupa (nekatolički brak, abortus, neslanje djece na vjerouauk na pr.) Kad bi neka osoba — vjerujem da nas ima dosta takovih — i htjela da se vrati crkvi ne bi dobila odrješenja. Onda bolje da i ne pokuša lći. Illi možda se varamo, možda ta crkvena kazna postoji samo za neko vrijeme, illi se uz izvjesne uvjete može oprostiti? ...«

Sve kazne u Crkvi imaju pred sobom dobro krivca, njegov popru-

vak; izopćenje, uskraćivanje ili odgajanje odrješenja da nas čuva od zla, a ako smo u zlo upali da ga što temeljitiye ostavimo. A svaki isповједnik kad vidi znakove iskrenog napuštanja grijeka obavezan je da nadne odrješenje. Ako je naprotiv netko voljom još potpuno u zlu, i pokazuje tek slabe znakove kajanja, takvome odrješenje ne bi ništa koristilo. Kad dakle netko iskreno pokuca na vrata pomirenja s Crkvom neka bude uvjeren da će ga Crkva primiti ne znam kako on bio daleko.

N. N. Karlovac — »Djevojka koja je od djetinjstva nesretna a sada i nesretna i razočarana u ljubavi traži savjet, što da učini.«

Pokucajte na vrata koje crkve. Zadržavajte se svake nedjelje u njoj kad traje sveta Misa i pro-povijed. Otidite na ispuovijed sad pred Božić i tamo pred Uskrs. Počnite živjeti kao da danas stupate u borbu života. Kupite si i kru-nicu. Ona je odgojila bezbroj velikih žena, pa i pokajnica.

**M. S. Veliki Grdevac — » ... Dje-
cu sam odgajao strogo kršćanski i
bili su dobri dok su bili kod mene,
tj. dobri su i sada što se tiče pošti-
vanja roditelja, ali u vjerskom po-
gledu odkako su otišli u grad, neki
u zanat, neki na školovanje, odne-
marili su vjeru. Ne polaze u Crkvu
niti na sakramente ...«**

*Niste vi jedini otac koji je doži-
vio da su njegova djeca izgubila
vjeru. Njihovo vjersko znanje nije
raslo u potrebnom omjeru prema
njihovoj društvenoj izobrazbi. Oni
su u vjeri ostali djeca, dok su u*

*stručnoj spremi dozrijevali. I on-
djetinja vjera koja se nije razvija-
la postala je naivna, preslabu da da-
je smjernice životu. I zato su je od-
bacili. Inače nemojte misliti da su
radi znanja postali mlaki prema
vjeri. Istinsko znanje vodi prema
izvoru svega znanja. Molite se za
njih da ih Gospodin privede na
put jezikom koji će oni razumjeti.
Gospodin zna zvati pa i bolešću, i
potresom, i poplavom, i smrću, i lju-
đu nemaju toliko zlobe da bi mu
mogli pomesti račune. Njegova je
bila prva »Neka bude«, njegova će
biti i zadnja: »Amen«.*

NOVE KNJIGE

— NEDOPJEVANA Pjesma — Zbirka modernih lirske religioznih pje-
sama od s. Marije od Presv. Srca iz Reda sv. Klare. Knjigotisak. Knjižica sa-
drži 37 pjesama i 13 modernih crteža. Cijena knjižice 300 din. Naručuje se u
Samostanu sv. Klare, Split, R. Končara 37.

— OD STVARANJA DO ATOMSKOG DOBA — Abbe G. Remy, S francus-
kog preveo prof. o. Tonči Dešković dominikanac. Knjiga je biblijsko naučna
studija sa suvremenim znanstvenim pogledima na biblijska pitanja. Priklad-
na je za intelektualce, napose gimnazjalce i studente. Knjigotisak. Cijena
200 din. Naručuje se: Dominikanski bogoslovi, Zagreb III Kontakova 1.

— VELIKO OBECANJE — treće izdanje poznatog i traženog molitvenika.
Preporučujemo ga vjernicima a osobito štovateljima Presv. Srca. U molitveniku se među ostalim nalaze razmatranja i pobožnosti kod obavljanja pr-
vih petaka u mjesecu. Zgodan je i kao poklon pravopričesnicima, krizmanici-
ma i mladencima. Uvezan u platno. Cijena 600 din. Narudžbe prima: Franje-
vački samostan sv. Lovre, Šibenik, Kačićeva 11.

— EVANDELJE — U duhu obnove II Vatikanskog Sabora kupi sebi i svo-
jima prikidan božični dar. Čitaj svakog dana barem mali odlomak. Cijena
600 din. Adresa: Hrv. knjiž. društvo sv. Cirila i Metoda. Zagreb, Tomislavov
trg 21.

Zahvale Presvetom Srcu Isusovu, Bezgrješnom Srcu Marijiniu i Svetim Zaštitnicima

- Na primljenim milostima - Bonačić Luca z. Sime, Brač.
- Za primljene milosti i blagoslov u radu - Katica Hibik, Bućje - Drenje.
- Na sretno položenom ispitu - D. E., Split.
- Na udjeljenim darovima i pomoći u mnogim nevojama - P. P., Gruda.
- Na mnogim milostima - Jozica Tomicić, Bokla Kotorska.
- Na mnogim milostima - Butigan Juka, Vrapče.
- Za milost skrućenosti na polasku u vjećnost mojega muža i Šogora - Felja Regina, Zagreb.
- Na primljenim milostima - Evelina Menegello, Kotor - Boka.
- Za sretan porod - A. B., Bos. Građiska.
- Na ozdravljenju poslije teškog poroda i na životu i zdraviju djeteta - D. J., Sisak.
- Na svim udjeljenim milostima. Preporučujem se i nadalje - Adam Catainac, Bogdanovci.
- Na sretno položenom razredu - učenica iz Tijesna.
- Na ozdravljenju i mnogim milostima - Janja Milošević.
- Na milosti redovničkog zvanja - časna sestra sv. Križa.
- Za mnoge primljene milosti - Mila Dragan, Željezno.
- Za mnoge primljene milosti - Martin Maletić.
- Na položenom ispitu - Tonka Podbregar, Ostjek.
- Na milosti što mi je sin stupio u vjemenište. Preporučam se u molitve - N. N., Strigova.
- Na primljenim milostima - M. S., Lovčić selo.
- Za sretno položene ispite moja sina - Anica Vuković, Slakovci.
- Za milost ozdravljenja - Helena Perčić iz Koške.
- Za ozdravljenje - K. D., Zadar.
- Sto sam s uspjehom svršila školu i za sve primljene milosti - M. Terezija, Sl. Požeška.
- Za mnoge primljene milosti osobito za zdravje kod djece i kod blaga - Kovač F., Prezid.
- Na čudesnom ozdravljenju i na primljenim milostima - Herman Terezija, Novska.
- Na primljenim milostima po zagovoru sv. Josipa i sluge Božjeg Petra Barbarića - Francišković Marija, Subotica.
- Na mnogim milostima dobivenim po zagovoru sluge Božjeg Petra Barbarića - Netty Marović, Split.
- Na udjeljenoj milosti po zagovoru sluge Božjeg Petra Barbarića - Ana Matijaca, Kaštel Lukšić.
- Za primljene milosti po zagovoru sluge Božjeg Petra Barbarića - Z. B., Derventa.
- Zahvaljuje Presvetom Trojstvu i Majci Božjoj za ozdravljenje bez operacije - Cvaneč Simica, Bjelovar.
- Za mnoge milosti primljene po Kraljici sv. Krunice - N. N. Pučišće, Brač.
- Na primljenim milostima po zagovoru sv. Terezije - Terezija Živković, Nijemci.
- Za mnoge milosti primljene po zagovoru sv. Terezije - N. R., Stolac, Hercegovina.
- Za uslišanje po zagovoru sv. Male Terezije i Terezije Ledochovske - K. M., Zagreb.
- Na uslišanoj molbi po zagovoru Dominika Savia - N. N., Senj.
- Na primljenim milostima - Ljuba T., Zagreb.
- Na primljenoj milosti i uslišanoj molitvi - M. A. Brega - Sarajevo.
- Na ozdravljenju supruga od teške bolesti i na drugim milostima - Anica Gulin, Skradin.
- Na primljenim milostima - N. N. Srijane.
- Svetom Augustinu za ozdravljenje - Milanković Reza, Subotica.
- Na brzom uslišanju - obitelj Stanković, Slav. Brod.
- Presv. Srcu, Majci Božjoj i sv. Josipu za sve primljene milosti - Izidor Crkvenčić, Banja Luka.

Božansko Srce
Iesusovo, prikazujem
Ti po Bezgrješnom
Srcu Marijiniu sve molitve, djela i trpljenja
ovoga dana u naknudu za naše uvrede i
za sve one nakane
za koje se Ti nepromisljeno prikazujuš na
oltaru. Osobišto Ti ih
prikazujem za svetu Crkvu, svetoga Oca i
za sve potrebe koje
su preporučene članovima Apostolata
Molitve, Amen

NAKANE AM ZA SIJEĆANJ

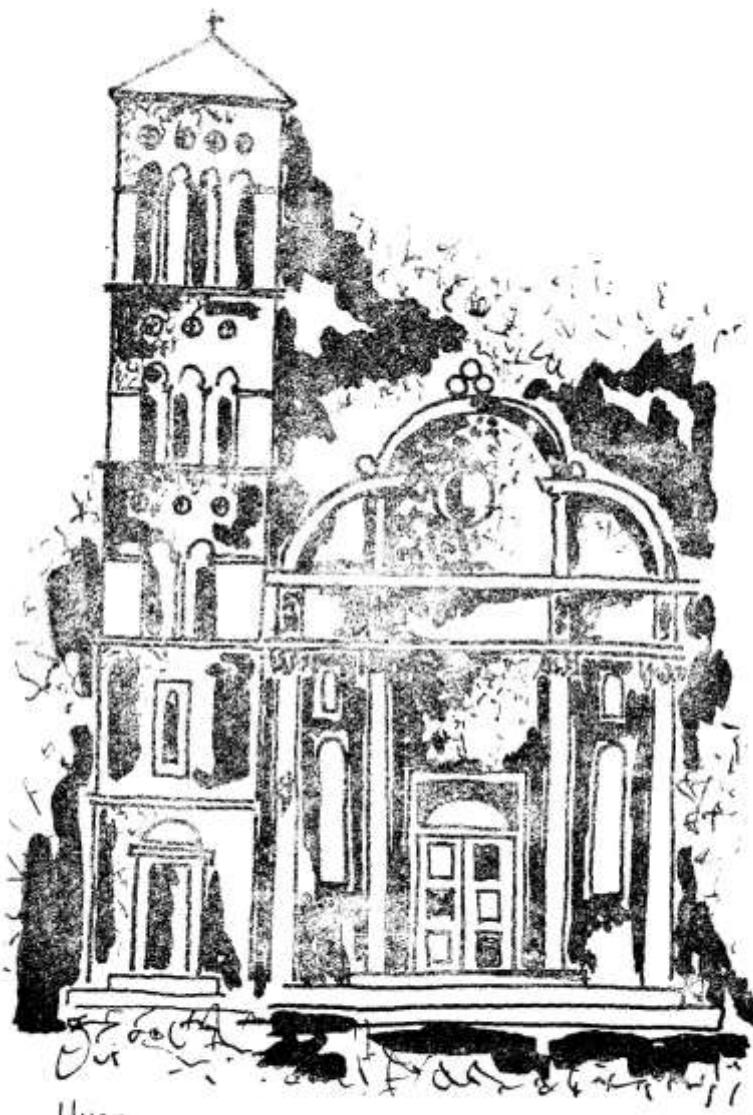
OPĆA: Da se uklone zapreke i predrasude koje ometaju jedinstvo kršćana.

MISIJSKA: Da se u mislijskim zemljama ostvare zajedničke želje o jedinstvu svih kršćana.

PROSINAC 1964.

1. U - Bl. Edmund Campion
2. S - Bibijana
3. C - Franjo Ksavverski
4. P - Prvi petak - Barbara, Petar Hr.
5. S - Prva subota - Bl. Nikola Tavelić
6. N - II. ADVENTSKA
7. P - Ambrozije (post i nemrs)
8. U - BEZGRJEŠNO ZACECE BL. DJ. MARIJE
9. S - Valerija
10. C - Melhijad
11. P - Damas
12. S - Maksenclj
13. N - III. ADVENTSKA, Lucija
14. P - Spiridion
15. U - Irenej
16. S - Kvatre
17. C - Lazar
18. P - Kvatre
19. S - Kvatre
20. N - IV. ADVENTSKA
21. P - Toma apostol
22. U - Zenon
23. S - Viktorija
24. C - Badnjak (post i nemrs)
25. P - BOŽIĆ
26. S - Stjepan prvo-mučenik
27. N - BOŽIĆNA - Ivan apostol
28. P - Nevina dječa
29. U - Toma biskup, David kralj
30. S - Rajnerij
31. C - Silvestar

S dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara.
Izдавač: Hrvatska Pokrajina D. L. - Zagreb I - 147, Palmotićeva 23. - Odgovorni urednik o. Franjo Šipušić, Zagreb I - 147, Palmotićeva 33. Telefon 32-469. - Tiskar "Plamen" - Slavonski Brod, Omladinska 26. - 1964. - List izlazi svakog mjeseca. Pojedini broj 70 din. Bogoslovi i sjemeništari u skupnoj preplati 50 dinara. Godišnja preplata za redovite preplatnike 440 dinara. Grupne preplate od deset na više dobivaju deset posto popusta. Novac preplate saljite poštanskim uputnicama; suradnju uredništvu Glasnika, Rukopisi se ne vraćaju.

Hvar